C:\Users\Plazma\Desktop\detektvky a valečné\Smith_Wilbur-Tvrdsi_nez_diamant.PDB

PDB Name: W Smith - Tvrdsi nez diamant
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 8.7.2003
Modification Date: 8.7.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Wilbur Smith

Tvrdší než diamant

Věnováno manželce
Danielle
s veškerou mou
láskou

Nikdy se neobjevil na denním světle, ani jednou za dvě stě milionů let, od té doby, kdy se odhaduje jeho současná forma. Přesto sám připomíná kapku destilovaného slunečního jasu.

Zrodil se v obřím žáru podobajícím se slunečnímu, v těch největších hlubinách zemské kůry, v tekutém magmatu občas tryskajícím z jádra Země. V hrůzně vysokých teplotách se z něho veškerá nečistota vypálila a ponechala tak ničím nezkalené atomy uhlíku, aby se pod obrovskými tlaky, které by rozdrtily hory, zredukovaly do hutnosti nesrovnatelné s žádnou jinou přírodní substancí.

Tahle bublinka tekutého uhlíku se nechala unášet pomalým podzemním proudem lávy až k jednomu z oslabených bodů zemské kůry a dostala se téměř na povrch. Téměř, protože žhavá řeka se náhle zarazila a nakonec ztuhla.

Ochlazovala se po celé milénium a zároveň měnila svou formu, až se stala namodralou horninou, složenou z kamenných fragmentů slisovaných v pevné matečné látce. Tahle formace samozřejmě nesplynula s obyčejnou žulou, která ji obklopovala, takže zaplnila pouze kruhový sopouch, jehož ústí připomínalo trychtýř o průměru dobrého jeden a půl kilometru, kdežto konec se ztrácel v nedosažitelných hlubinách Země.

Zatímco se láva ochlazovala, pročistěná bublinka uhlíku procházela dalšími, ještě neuvěřitelnějšími proměnami. Ztuhla v osmibokém krystalu geometrické symetrie o velikosti zeleného fíku a protříbena pekelným žárem zemské pece se stala průzračnou a čistou jako paprsek samotného Slunce. Formující tlaky působily neustále tak obrovskou silou, že krystal v sobě nenesl ani náznak nějakého vnitřního kazu či praskliny.

Stal se perfektním zdrojem studeného ohně tak bílého, že v dobrých světelných podmínkách připomínal modř elektrického oblouku - zatím se ale oheň v něm nevybudil, protože setrvával lapený v pasti kompletní temnoty po celé věky, aniž by se ho dotkl sebemenší záblesk denního světla. Během milionů let spánku však sluneční světlo od něj nebylo nijak vzdáleno, vždyť šlo jen o pouhých sedmdesát metrů zeminy či méně. Vskutku pouhý zlomek při porovnání s nezměřitelnými hlubinami, odkud kdysi jeho pouť na povrch začala.

Ovšem v tomhle podivně krátkém časovém úseku devatenáctého století se zem začala otřásat bušením a sekáním jinak vcelku zanedbatelným, ale nyní v neutuchajícím náporu úsilí živých tvorů, připomínajících svou činností mravenčí kolonii.

Jejich předkové snad ještě ani na zeměkouli neexistovali, když se čistý krystal přeměnil do nynější formy. Každým dnem se chvění přenášelo horninou víc a víc, vysílané kovovými nástroji. Každou hodinou jemné vibrace uvnitř skály, spící po celou věčnost, narůstaly a stávaly se silnějšími, když vrstva mezi povrchem se umenšovala ze sedmdesáti metrů na pouhých třicet, potom patnáct, pak tři a nakonec necelý metr - už jen centimetry oddělovaly krystal od oslňujícího slunečního svitu, který nakonec přece jenom oživí dřímající oheň neuvěřitelně nádherného diamantu.

Major Morris Zouga Ballantyne stál na okraji obří jámy, kde ještě nedávno trůnil menší kopec nad okolní plochou a vyschlou krajinou africké pevniny. Dokonce i v nechutném dusnu měl na krku hedvábný šátek, jehož cípy zastrčil do upnuté flanelové košile. Ačkoliv nedávno vypraná a vyžehlená, přesto látka nesla nevyhnutelné okrové stopy, matně načervenalé.

Tohle byla barva Afriky, zdejší červené země, připomínající téměř syrové maso, jakmile kovová obruč kola

vozu se zařízla do půdy nebo ji hledač diamantů - digger lopatou obrátil. Zdvihala se v husté rudé prachové cloně, když se do ní opřely horké a vysušující větry, nebo se přeměnila v lepkavé rezavé bahno při bouřích bijících do zemského povrchu.

Červená se stala symbolem povrchového dolu. Pronikla do srsti psů i ostatních zvířat, barvila oblečení mužů i jejich vousy a ruce, nevynechala ani plátna stanů, pokrývala vlnitý plech narychlo postavených budov rostoucího městečka. Jedině zející otvor pod majorem nabízel změnu světležlutého zabarvení.

Průměr jámy již obsáhl půldruhého kilometru, okraj tvořil skoro perfektní kružnici. Dno vykutané díry se už pohybovalo v některých částech v hloubce sedmdesáti metrů. Kopáči dole spíš připomínali hmyz, možná pavouky, protože jenom oni by dokázali vyprodukovat tak obří pavučinu, lesknoucí se jako stříbrný mrak nad celým dolem.

Zouga se na chvíli zarazil, aby nadzdvihl široký klobouk úplně promáčený potem. Pečlivě si otřel kapičky z čela a znechuceně přejel pohledem zarudlé skvrny.

Husté kudrnaté vlasy, chráněné kloboukem před útočným africkým sluncem, si stále udržovaly barvu divokého medu, zatímco vousy vybledly dozlatova a prožitá léta je protkala stříbrnými pramínky. Kůže mu též zhnědla, opečená jako kůrka chleba, s výjimkou jizvy na tváři, porcelánově bílé v místech, kde ho před mnoha lety zasáhl výbuch slonobijky.

V koutku očí se též objevily vrásky, od neustálého přivírání víček v nesnesitelném slunečním jasu při pozorování vzdáleného horizontu. Ostré linie zbrázdily tvář - stopy těžkého žití i mnoha starostí. Zíral do tlamy vyhloubené jámy pod sebou a v zelených očích snad vytanul náznak všech nadějí i příslibů, kvůli nimž se tady ocitl . Došlo k tomu před deseti lety, i když mu tohle časové údobí připadalo jako den či celá věčnost...

Poprvé zaslechl tajemný název Colesberg Kopje, když se vylodil na pláži zálivu Roggebaai, hned pod monolitem skalnatého útvaru Stolové hory. Pouhý zvuk vysloveného jména mu přivodil po těle husí kůži.

"Na diamanty narazili na svazích kopce Colesberg Kopje - jsou velké jako hroznové víno a chůzí po nich si rozedřeš podešve!" šuškalo se.

V jasnovidném záblesku pochopil, že právě tam ho osud směruje. Dobře si pamatoval, jak ve staré Anglii trávil celé dva roky zoufalou snahou získat zdroj financí pro další výpravu na sever za řeku Limpopo - veškerá aktivita se však ukázala naprosto marná. Náhle ale s nezpochybnitelnou jistotou věděl jedno: cesta do Zambezie začíná u démantonosné horniny na Colesberg Kopje.

Sehnal pouze jeden vůz a prořídlé spřežení tažných volů. Ovšem do osmačtyřiceti hodin se už prodíral hlubokým pískem téměř nekonečné pláně nazvané Sandveld a směřoval na sever - téměř tisíc kilometrů dál na něho čekal proslavený kopec u řeky Vaal.

Vezl si s sebou veškerý svůj majetek, velice drahocenný a zcela nenahraditelný. Dvanáct let obětoval grandióznímu snu, jenž odčerpával veškeré úspory. Zmizely vcelku nezanedbatelné tantiémy z cestopisu o putování v neprobádaných končinách kolem Zambezi, též zlato a slonovina, které vyrval z nitra černé Afriky. Navíc pohltil i další kly ze čtyř následných loveckých výprav. Vypařily se tisíce liber a k ničemu nevedla usilovná snaha i každodenní dřina po dlouhých dvanáct let. Lákavý sen se začal halit v mlze, nadšení kyslo a jediné, co mu zůstalo v ruce, byl pergamen. Dokonce i ten se začínal rozpadat, inkoust žloutl a v přehybech musel smlouvu podlepit, aby cenný papír udržel pohromadě.

Ballantyneova koncese hlásal titul listiny, jež mu udělovala právo k těžbě nerostného bohatství na tisíc let v samém srdci divokého kontinentu, na území rovnajícím se rozlohou Francii. Tuhle úmluvu získal Zouga od černého matabelského krále Mzilikazi, když se mu v jeho rozsáhlém království podařilo odhalit docela slušná naleziště zlatonosné žíly.

Vskutku šlo o bájnou zem a veškeré její poklady mu patřily. Ovšem k vytěžení potřeboval kapitál, obrovské finanční zdroje. Jinak se k zakopaným hřivnám nedostane. Polovinu života vlastně strávil obstaráváním kýžené sumy, ale ani ta sebevětší snaha nepřinesla žádné ovoce. Nenarazil ani na jednoho člověka, který by s ním sdílel úžasnou vizi a nádherný sen. Nakonec v zoufalém gestu oslovil britskou veřejnost. Vyrazil do Londýna ještě jednou, aby vzbudil zájem o zformovanou těžební společnost s honosným názvem Central African Lands and Mining Company, s níž by se dala využít královská koncese.

Proto navrhl a nechal vytisknout lákavé brožurky, líčící bohatství země pojmenované Zambezie. Stránky ilustroval vlastními kresbami, zachycujícími nádherné lesy i travnaté pláně plné slonů a jiných divokých zvířat. Zároveň přiložil kopii originálního textu získané důlní koncese, doplněné státní pečetí krále Mzilikazi, s oficiálním titulem velký černý slon, který otřásá Zemí. Propracovanou brožurku nechal distribuovat po celých Britských ostrovech.

Procestoval Velkou Británii od Edinburgu až po Bristol, přednášel a organizoval veřejná setkání. Veškeré své snažení podpořil též stránkovými inzeráty v The Times i v jiných renomovaných novinách.

Ovšem v tiskovinách, které akceptovaly jeho inzeráty se přece jenom objevovaly úvahy o nesmyslných nápadech takového dobrodruha. Ke všemu ještě ve stejné době došlo k ochladnutí veškerých investičních snah kvůli úpadku jihoamerických železničních společností, což nemile zlikvidovalo veškerou Zougovu iniciativu. Proto mu zůstal na krku jen účet za tisk a distribuci brožury, platby za inzeráty, právníky a jeho vlastní režii při cestování. Jakmile vše zaplatil a zakoupil lodní lístek ke zpáteční cestě do Afriky, zbylo mu pouhých pár stovek zlatých sovereignů z majetku, který ještě nedávno představoval docela nezanedbatelné jmění.

Bohatství zmizelo a tvrdě dolehla zodpovědnost. Od úrovně vůdčího černého vola se Zouga rozhlížel ze hřbetu koně po krajině, zrakem zalétl i zpátky k vozu. Aletta seděla na kozlíku. Vlasy stále zlatavě zářily ve slunečním jasu a připomínaly hedvábí, ovšem v očích se zračil smutek. Linie rtů již nepůsobila sladce a měkce, protože i ona se musela vnitřně obrnit proti nesnázím, které je při tak dlouhém putování čekaly.

Když se na ni díval teď, připadalo mu téměř nemožné, že kdysi byla půvabnou a bezstarostnou dívkou,

hýčkaným miláčkem bohatého otce, bez jakékoliv vážnější myšlenky na cokoliv, kromě novinek v módním londýnském katalogu, dovezeném poštovním parníkem, či ponořené do příprav na další ples nablýskané společenské smetánky Kapské kolonie.

Upoutala ji romantická atmosféra obklopující mladého majora s tak romantickým jménem: Morris Zouga Ballantyne. Vždyť coby cestovatel a dobrodruh pronikl do neznámých míst afrického kontinentu. Zároveň ho provázela pověst mimořádně úspěšného lovce slonů a současně na něho dopadl lesk slávy autora nedávno v Londýně vydané publikace. Lepší společenská vrstva v Kapském Městě z tohoto mladého muže přímo šílela a dívce velice záviděla dosažené vítězství.

K tomu ale došlo už dávno a celá legenda vybledla. Alettino delikátní vychování rozhodně nemohlo soupeřit s divokým prostředím afrického vnitrozemí. Kam se poděla ta hebká a osvěžující atmosféra kapského pobřeží - zdejší drsná krajina a hrubí lidé se jí hnusili. Velice záhy prodělala pár horečnatých onemocnění i vážných chorob, jež ji oslabily natolik, až několikrát potratila.

V manželském žití snad byla neustále těhotná či se potácela v malarické horečce anebo nepřetržitě vyčkávala návrat bůžku podobného zlatovousého tvora, kterého stále ještě uctívala. Zouga se však pohyboval buď někde v zámoří nebo se vracel z rozpáleného a nezdravého území temného kontinentu, kam ho už následovat nemohla.

Před výpravou k nalezišti diamantů si major jako obvykle myslel, že manželka zůstane v otcově domě v Kapském Městě, kde si ohlídá oslabené zdraví a zároveň se postará o jejich dva chlapce. Náhle však Aletta předvedla naprosto netypickou rozhodnost a žádný z jeho argumentů neuznala! Snad na ni dolehla jakási předtucha, co bude následovat. Už jsem strávila dost času o samotě, odpověděla mu zcela tiše, ale rozhodně.

Ralph, nejstarší syn, už byl ve věku, kdy mohl postupovat před jedoucím vozem společně s otcem a dokonce si i vystřelit na stádo springboků, ženoucí se jako světlehnědý kouř pustými pláněmi rozlehlé pouště Karroo. Nesl se v sedle svého huňatého basutského koníka jako husar a střílel s bravurností dospělého muže.

Mladší Jordan sice občas vypomohl při vedení volského spřežení, ale častěji odbíhal, aby chytil krásného motýla nebo utrhl nějakou květinu. Většinou však seděl vedle matky, která mu četla nahlas z malé, v kůži vázané knížky romantické poezie. Zelené oči mu jiskřily nad nádherou slov, ačkoliv byl stále příliš mladý, aby pochopil jejich význam, a jasné slunce v Karroo měnilo chlapcovy zlaté vlnité vlasy v andělskou svatozář.

Měli před sebou téměř tisíc kilometrů od mysu Dobré naděje k diamantovým polím a dlouhá pouť trvala celé rodině osm týdnů. Každý večer tábořili v otevřené buši a noční obloha se jim předváděla v úžasné čistotě, chladu i jasu. Hvězdy zářily jako diamanty, které na ně zcela jistě čekají na konci cesty. Zouga sedával u strážního ohně se syny po boku a vyprávěl jim tak zajímavé příběhy, až oba chlapci vzrušením ani nedýchali. Líčil jim lov na kolosální slony, pátrání v ruinách starověkých měst, jak objevoval tajemné sošky i červené zlato v zemi na severu, tam, kam je jednoho dne vezme s sebou.

V tichosti na druhé straně ohniště seděla Aletta, zahalená v plédu proti nočnímu chladu, a znovu a znovu se nechávala vtahovat do těchto romanticky spřádaných dějů. Přesně takhle snila ještě v dobách dívčího zrání a neustále musela uvažovat o podivuhodné moci atraktivního zlatovousého muže, jenž ji snad přitahoval přímo magnetickou silou. i když v roli manžela se po tolika letech soužití víceméně jevil jako naprostý cizinec.

Poslouchala omamující vyprávění o blýskavých diamantech, které klukům vrchovatě nasype do čepic, jen co začnou dolovat. A hned potom vyrazí vpřed, tam na vysněný sever. Zase si uvědomila, že všemu tomu věří, ačkoliv už dávno předtím zažila svá první zklamání. Přesto ale Zouga působil stále přesvědčivě, vitálně a vemlouvavě - jakýkoliv neúspěch či marné snažení naprosto vylučoval. Vždyť jen vyplňoval nádherný osud, který jim připravil třpytivou budoucnost.

Dny ubíhaly v pomalém tempu otáček kol vozu a měnily se v týdny, kdy překonávali sluncem ožehlé pusté pláně, rozbrázděné vyschlými řečišti a ozdobené osamělými shluky trnitých křovin. Na větvích visela neuvěřitelně obrovská hnízda snad tisíců snovačů a jejich sídliště spíš připomínalo hromadu sena, narůstající do obřích rozměrů.

Monotónní linii horizontu občas přerušila typická vyvýšenina, známé skalnaté kopje afrického kontinentu. A cesta je vedla přímo k jedné z nich: Colesberg Kopje. Hned první týden po příjezdu se Zouga dozvěděl kompletní příběh objevu démantonosného kopce.

O několik desítek kilometrů dál na sever byla jihoafrická náhorní rovina přetnuta širokou, ale mělkou řekou, na jejíchž březích rostly stromy vyšší a zelenější. Búrové táhnoucí na sever ji pojmenovali Vaal, což v africké holandštině značilo šedivou barvu téhle líně se valící masy vod. Z jejího dna i z naplaveného štěrku podél koryta diggerové, usazení v menší osadě, celá léta trpělivě dolovali podivně jiskřící kameny.

Ve skutečnosti šlo o velice těžkou a vysilující práci, takže po prvním vypuknutí diamantové horečky se většina velice rychle svého snu vzdala a zůstali jen ti nejtvrdší.Tyto chrabré duše dobře věděly, že je možné občas najít menší diamant nevelké kvality ve vyschlé zemině necelých padesát kilometrů na jih od řeky, na pozemku starého Búra jménem De Beer, který vlastnil toto území a dokonce prodával licence k těžbě na jednotlivých dílcích, zvaných claim, komukoliv, i když dával přednost soukmenovcům. Samozřejmě že Anglány rád neměl!

Z těchto důvodů, i kvůli podstatně lepším podmínkám u řeky, neprojevovali diggerové příliš velký zájem o "suché dolování" na jihu.

Jednoho dne však hotentotský sluha přehnal konzumaci Kapského kouře, té smutně proslulé pálenky vyráběné v Kapské kolonii, a v tomhle stavu zcela nechtěně zažehl pánův stan, který kompletně shořel.

Teprve až když žhář vystřízlivěl, použil na něj rozzuřený majitel sjambok, bič vyrobený z nosorožčí kůže, a domlouval mu tak dlouho, dokud provinilec nepadl. Jakmile se Hotentot zotavil, znechucený digger ho vyslal na vysušené území, kde měl za trest kopat tak dlouho, dokud nenajde nějaký drahý kámen.

Úplně oslabený léčebnou kúrou, na dosud vratkých nohách se studem propadající sluha sbalil, vzal lopatu a

zmizel. Pán na něho okamžitě zapomněl do té doby, než se věrný Hotentot zcela neohlášen po dvou týdnech vrátil a vložil mu do ruky půl tuctu nádherných bílých kamínků - největší o velikostí nehtu na malíčku.

"Kde?" zachrčel Fleetwood Rawstorne. jemuž vzrušením zaskočilo.

O pár minut později se FleeW ood vyřítil na koni z osady, hromádku ještě neprobádaného štěrku vykutaného ze dna řeky nechal napospas ostatním. Daniel, nyní už slavný sluha, seděl za ním a bosýma nohama vykopával obláčky prachu vyschlé půdy, kdykoliv se jí dotkl. Červená vlněná čepička, odznak skupiny kopáčů kolem Fleetwooda, se jevila ostatním jako svůdně volající maják.

Podobné chování vyvolalo obrovskou paniku mezi osadníky, žijícími v neustálých obavách z úspěchu konkurence. Do hodiny se hnala po cestě dlouhá kolona, vířící rudý prach nad vyprahlou zemí. Vpředu se řítili jezdci na koních, zatímco za nimi méně šťastní snaživci usilovali o co nejrychlejší postup s kárami naloženými majetkem. Všichni mířili na jih, k polorozpadlé farmářské budově, kde žil starý De Beer. Právě tam se zdvihalo holé a kamenné kopje, podobné tisícům ostatních roztroušených po nekonečných pláních afrického highveldu.

A tenhle kopec byl v tentýž suchý zimní den roku 1871 oficiálně pojmenován Colesberg Kopje, podle města Colesberg v Kapské kolonii, kde se Fleetwood Rawstorne narodil. Takhle vypukla nová diamantová horečka nazvaná De Beer s New Rush.

Už se stmívalo, když se Fleetwood dostal ke kopci s nevelkým náskokem před ostatními diggery. Koně téměř schvátil, zvíře bylo pokryté vrstvou potu, z huby mu stékala pěna. Pán i sluha bleskově seskočili a řítili se ke svahu. Jejich rudé čepičky se daly zahlédnout na kilometr daleko, když kmitali trnitým porostem. Z dálky se nesl nadšený řev pronásledovatelů. Na vrcholu kopje snaživý Hotentot dokonce vykopal v tvrdé zemi dobré tři metry hlubokou šachtu, vcelku nezanedbatelné škrábnutí při porovnání s tím, co následovalo. Horečně začali vyměřovat claim, zatloukali kolíky tak, aby ústí jámy zůstalo ve středu vytyčovaného úseku. Koutkem oka sledovali hordu přibližující se k úpatí výšiny- hnala se jako smyslů zbavená.

Noc zahalila bitevní pole, kde svalnatí kopáči, s rukama plnýma mozolů, proklínali jeden druhého, když krumpáči pročisťovali půdu, aby mohli ohraničit své vlastní claimy. Odpoledne příštího dne se dostavil farmář Ue Beer, aby začal zapisovat zabrané kusy pozemku, se celé kopje hemžilo zatlučenými kolíky - ba i pláň ve vzdálenosti půl kilometru od vyvýšeniny poskytovala stejný pohled.

Každý claim zahrnoval plochu deset krát deset metrů, střed a rohy označovali zatlučené kolíky. Za cenu ročního poplatku deseti šilinků jim farmář De Beer vydal písemné povolení držby pozemku a těžby do skonání věků.

Před večerem prvního dne ti šťastnější ve svém vyhrazeném kutacím prostoru už běžně zvaném New Rush jen trochu poškrábali zemský povrch, ale podařilo se jim nalézt víc než čtyřicet drahocenných kamenů. V té chvíli už jezdci na koních cválali dál na jih, aby předali světu zprávu, že Colesberg Kopje je démantovou horou.

Když Zouga Ballantyne dorazil se svým vozem na dohled slavného vrcholku, téměř polovina kopce scházela. Diggerové jako neúnavní mravenci přírodní útvar rozebírali, na pláni okolo se vlnila ve větru plátna snad deseti tisíc stanů. Všude se hemžil mrak lidských bytostí všech barev, od černé přes hnědou po bílou. Kouř ohňů, na kterých vařili, se zvedal vzhůru coby špinavě šedivá opona a zamlžoval výhled na vysokou, porcelánově modrou oblohu. Mnoho kilometrů na všechny strany zmizely trnité keře, aby je strávily právě tyto plameny.

Kolonie dříčů se rozrůstala, stany postupně doplňovala stavení z vlnitého plechu, který se do těchto míst dosti pracně dopravoval od pobřeží. Spíše boudy než budovy připomínala stavitelská snaha průkopníků, i když v jejich činění přece jenom převládl vjem jakéhosi pořádku. A tak se v prvotním chaosu začaly objevovat přímé linie, náznaky ulic budoucího města.

Lepší stavby patřily kupcům diamantů, kteří jako dříve nomádi vandrovali od jednoho naleziště k druhému, ale nyní se přihnali jako velká voda, protože vycítili možnost trvalého podnikání. Zřizovali si stabilní obchody pod zbytky mizejícího Colesberg Kopje. Podle původních diamantových zákonů Svobodného státu oraňského měl každý kupec diamantů s licencí povinnost uvést na své provozovně jméno. Z tohoto důvodu visely kostrbatě popsané tabulky na jejich plechových kancelářích, kde panovalo vedro k zalknutí. Někteří však v reklamě pokročili a natahovali na stožáry vlajky veselých barev, oznamující už zdálky přítomnost majitele i výhodné služby pro diggery. Prapory tak dodávaly osadě karnevalový ráz.

Zouga Ballantyne vedl volské spřežení po jedné z cest vinoucí se celým tábořištěm. Občas se musel vyhnout rozbahněnému terénu, což způsobil odpad z prádelen či stok. Už na první pohled zaregistroval husté osídlení, což mu vadilo - vždyť jeho domovem byly rozlehlé pláně a nekonečná buš afrického vnitrozemí. Tady diggerové žili ve vzdálenosti rozpažených rukou, protože se nechtěli příliš vzdalovat od svých claimů. Z nich právě vynášeli vykutanou zeminu k dalšímu zpracování. Zouga doufal v nalezení volnějšího prostoru, kde by mohl vypřáhnout a postavit svůj velký stan. Nic příhodného ale do půl kilometru od Colesberg Kopje nenašel.

Pohlédl na Alettu, sedící na kozlíku. Vcelku se nehýbala, jen se poddávala kodrcání vozu, zatímco se upjatě dívala kupředu. Ignorovala téměř nahé muže, z nichž většina měla okolo boků jen rozedrané hadry. Zápasili se žlutou horninou, potom lopatou nakládali vykutanou zem do čekajících vaniček. Kleli i zpívali, všichni se však jednotně koupali ve vlastním potu v krutě bílém slunečním jasu.

Špína odpuzovala dokonce i Zougu, majícího dlouhodobou zkušenost z mašonských kraalů na severu či z křováckých osad, kde pobýval s těmito drobnými bytostmi, které se za celý život nevykoupaly.

Civilizovaný člověk vyprodukuje neuvěřitelné množství odpadků a tady se skutečně zdálo, že každý čtvereční centimetr půdy mezi stany či boudami pokrývají zrezivělé zbytky typických anglických konzerv, obsahujících nechutně suché hrubosekané hovězí, koberce střepů z lahví i porcelánu a vše je bohatě "pocukrované" kusy papírů. Všudypřítomný puch násobila tlející těla chcíplých koček a zaběhlých psů společně s vyškrábanými zbytky jídla z hrnců i výkaly těch, kteří byli líní vykopat si latrínu v tvrdé zemi a zakrýt ji propletenou rohoží stříbřité trávy, dodané

pouští Karroo. K tomu se musely přičíst ještě neidentifikovatelné odpadky a odhozené zbytky desetitisíc lidských bytostí, žijících bez jakýchkoliv pravidel či zdravotních předpisů.

Zouga zachytil manželčin pohled a hned se na ni povzbudivě zašklebil. Neopětovala ani náznak úsměvu, jen se statečně snažila udržet rty sevřené, zatímco velké oči se koupaly v slzách. Protáhli se podél nákladního povozu, s jehož pomocí sem dodavatel dopravil zboží z pobřeží a překlenul tak vzdálenost tisíc kilometrů. Na zadní stěně korby zářil křídou zviditelněný ceník:

svíčky - 1 libra za balíček
whisky - 12 liber za bednu
mýdlo - 5 šilinků za kus

Teď se už na Alettu nepodíval, protože ceny dvacetkrát převyšovaly běžnou úroveň v Kapském Městě. New Rush se v téhle chvíli prakticky řadil k nejdražším bodům na zeměkouli. Zbylé sovereigny v koženém opasku na mince se Zougovi náhle zdály lehké jako peříčko. V poledne konečně našli prostor k vypřažení, ovšem až na periferii kruhového osídlení. Zatímco Jan Cheroot, hotentotský podkoní i letitý spolubojovník a vynikající stopař, odehnal dobytek, aby našel pastvu a vodu, Zouga mezitím postavil stan. Aletta i oba synové napínali lana, když zatloukal kolíky.

"Musíš se najíst," mumlala manželka, ale do očí mu ještě nepohlédla. Přidřepla ke kouřícímu ohni a míchala v litinovém hrnci masité zbytky springboka, Ralphem uloveného před třemi dny.

Zouga k ní přešel, chytil za ramena a pomohl jí vstát. Pohybovala se těžce, jako stará žena, jelikož dlouhé a drsné cestování se podepsalo na jejím křehkém těle.

"Všechno bude v pořádku," zašeptal, ale ona na něj stále nepohlédla. Možná podobné ujišťování slyšela až moc často. Vzal jí proto bradu do dlaně a pozdvihl hlavu vzhůru. Slzy se nakonec prodraly ven a stékaly po tvářích. Nechávaly za sebou světlé stopy, jak rozpouštěly usazený rudý prach. Tohle Zougu skutečně dohřálo, ihned zaregistroval obvinění. Spustil ruku a ustoupil.

"Vrátím se před setměním," zavrčel a otočil se. Vyrazil k rozkopané siluetě Colesberg Kopje, čnějící uprostřed smrduté miazmy kouře a prachu, vznášející se nad táborem diggerů. Osadníkům však major připadal neviditelný, téměř jako vzduch. Hnali se po úzkých stezkách anebo se nakláněli nad svou prací, aniž by kývli na pozdrav. Celé společenství tady žilo jen pro jedno. Diamanty se staly posedlostí!

Zouga ze zkušenosti dobře věděl, kde by mohl navázat kontakt i získat informace, které v téhle situaci byly přímo životně důležité. Hledal nálevnu, kde se prodává tvrdý alkohol. Přímo pod kopcem objevil větší prostor, jediný v celé osadě. Snad základ budoucího náměstí. Boudy z plátna i vlnitého plechu se mísily s povozy dodavatelů.

Zouga si vybral jednu barabiznu, která se halasně představovala coby The London Hotel. A na té samé ceduli zase astronomické ceny:

whisky 7 šilinků 6 pencí
nejlepší anglické pivo 5 šilinků za třetinku

Prodíral se horami odpadků k vytouženému cíli, když se ze svahu ozvaly výkřiky radosti, postupně se měnící ve vyřvávanou oslavnou melodii. Rozjásaná skupina diggerů scházela z hory. Všichni zpívali, červené tváře neměli jen od prachu, nýbrž i vzrušením. Mířili přímo k baru. Mezitím z dalších náleven a zaparkovaných vozů vybíhali zvědavci.

"Co se stalo?" kdosi vyjekl.

"Black Thomas vydoloval monkey!"

Teprve později se Zouga dozvěděl, že opicí diggerové nazývají padesáti karátový či větší diamant, zatímco pony patřil k nesplnitelným snům hledačů štěstí: stokarátový kámen. Úžasná novina se okamžitě přehnala celou osadou, takže se veškeré bary zaplnily a zpěněné sklenice s pivem se podávaly přes hlavy těm, kteří se dovnitř už nedostali. Rozjásaný Black Thomas stál kdesi uprostřed chumlu, každý se chtěl k němu dostat blíž, aby alespoň kousek štěstí mohl přeskočit.

Kupci drahých kamenů ihned oslavy zaregistrovali, velice rychle stáhli své prapory a hnali se k náměstí jako mrchožrouti k padlé kořisti. První z nich se přiřítil úplně bez dechu a poskakoval před nabitým barem, aby svou oběť alespoň zahlédl.

"Vyřiďte mu, že Werner Lví srdce mu otevřeně nabízí dobrou cenu."

"Hele, Blackie, volá tě Lví prdel! Má pro tebe otevřenou cenu!" Podobný přístup byl zcela běžný, takže digger měl dost času uvažovat o penězích. Pokud mu nikdo jiný nenavrhne větší sumu, mohl se vrátit k prvnímu kupci a vyřčenou speciální otevřenou nabídku přijmout.

Kamarádi opět šťastlivce zdvihli na ramena, konečně ho mohli všichni zahlédnout. Tmavý Walesan, připomínající Cikána, měl na kníru ještě pivní pěnu a svým krásným přízvukem zapěl odmítnutí.

"Slyš mě, Lví prdeli patřící lupiči, raději bych...," pronesl niterné vyznání ohledně diamantu, až drsní chlapi okolo zamrkali, než zaržáli nadšením, "...strčil, než ho nechal pošpinit tvejma zlodějskejma prackama!"

V tónině hlasu se dala zaslechnout veškerá příkoří ze stovky ponížení i neférových nabídek, které musel dotyčný podstupovat. Dnes se ale Black Thomas rázem stal králem a New Rush mu ležel u nohou. I když kralování dlouho nepotrvá, byl rozhodnutý sklízet veškeré sladkostí, jež mu nabízelo.

Zouga nikdy nezahlédl slavný kámen ani šťastného nálezce. Black Thomas svůj diamant zpeněžil hned druhý den, prodal koncesi a vyrazil na dlouhou cestu k domovu, k lepší a zelenější zemi.

Major zatím vyčkával ve shluku přítomných a pečlivě pohledem odhadoval, kdo by se mohl stát studnou informací. Nakonec si vybral jednoho, který určitě pocházel z Anglie a popíjel whisky. Jakmile se mu sklenice vyprázdnila, Zouga objednal další.

"Velice laskavé od vás, dobrý muži," obřadně poděkoval gentleman, snad třicátník. Skutečně vypadal dobře a

světlá pokožka prozrazovala původ z Britských ostrovů. "Mé jméno je Pickering, Neville Pickering."

"Ballantyne - Zouga Ballantyne." Major stiskl podávanou ruku, zatímco výraz druhého se změnil . "Božínku, vy jste ten světoznámý lovec slonů!" Pickering bez zaváhání zvýšil hlas. "Haló, kamarádi, tohle je Zouga Ballantyne. Určitě ho znáte, napsal slavnou a úžasnou knihu Lovecká odysea!"

Major sice polovinu z přítomných odhadoval na analfabety, ale fakt, že je autorem, přitáhl pozornost všech. Ihned se stal středem zájmu, zatímco Black Thomas osiřel.

Noc již vládla, když Zouga mířil ke svému vozu. Měsíc svítil jako rybí oko, takže mezi odpadky nezabloudil. Několik zlaťáků sice obětoval na alkohol, ale získal mnoho důležitých postřehů ohledně dolování. Seznámil se i s nadějemi a strachem diggerů, dozvěděl se současné ceny pronajímaných claimů, hodnotu diamantů i geologické složení zdejšího naleziště a mnoho dalších, pro hledání velice důležitých faktů. Zároveň se mu kamarádské chování ostatních zalíbilo. Jeho život se tady jistě změní!

Rodina už spala, ale drobný Jan Cheroot na něho věrně čekal. Seděl u strážního ohně a v stříbřitém měsíčním svitu připomínal trpaslíka.

"Nenašel jsem žádnou vodu zadarmo," znechuceně prskal.

"Řeka je plná kalu a zlodějský Búr, který vlastní studny, prodává vodu za tu samou cenu jako brandy v ďábelské chýši." Hotentot by se určitě chytal za kudrnatou hlavu, kdyby věděl, že cena alkoholu stoupla deset minut po jejich příjezdu.

Zouga zmizel potichu ve voze, nechtěl probudit syny. Ovšem Aletta stále bděla. Ztuhle ležela, když se uvelebil vedle ní. Několik minut ani jeden z nich nepromluvil.

Náhle špitla. "Jsi rozhodnutý zůstat tady v tom...," hlas se vytratil, aby pokračoval s tichou vehemencí, "v tomhle příšerném místě?"

Neodpověděl, zatímco na plátěném lehátku Jordan zakňučel. Zouga počkal,až se synek uklidní.

"Dnes nějaký Black Thomas, Walesan, objevil diamant. Prý mu jeden z kupců nabídl dvanáct tisíc liber..."

"Objevila se tu nějaká žena, aby mi prodala kozí mléko, když jsi byl pryč," pokračovala manželka, jako by ho neslyšela.

"Vypukl prý tady skvrnitý tyfus - zatím umřela jedna žena a dvě děti,další jsou nakažení!"

"Dobrý claim přímo na kopje se dá koupit za tisíc liber..."

"Bojím se o chlapce, Zougo," šeptala, "pojď, vrátíme se, vzdáme se potulného života nomádů! Táta vždycky chtěl, abys s ním podnikal..."

Zouga se až otřásl nad pomyšlením, že by mohl sedět v účtárně bohatého kapského kupce pana Cartwrighta.

"Nastal čas, aby děti začaly chodit do dobré školy - jinak z nich vyrostou divoši! Prosím tě, Zougo, vraťme se!"

"Týden," pronesl. "Dej mi jen sedm dní - když už jsme se dostali až takhle daleko..."

"Nemyslím si, že vydržím ta mračna much a špíny takovou dobu!" povzdychla a opatrně se otočila zády k manželovi, aby o něj na úzkém lůžku nezavadila.

Rodinný doktor v Kapském Městě, který odrodil i ji a později oba syny, přísně varoval.

"Ještě jedno těhotenství a přijde tvá poslední hodinka,Aletto! Nemůžu nést zodpovědnost za to, co se stane potom!" Proto si od té doby takhle lehávala - v těch řídkých případech, kdy se ocitli spolu v posteli.

Zouga ještě před svítáním zmizel z vozu. Rozhrabal stále žhavý popel v ohništi, aby se mohl napít teplé kávy. Při ranních červáncích se připojil k proudu dvoukoláků tažených muži, účastnícími se každodenního útoku na kopec.

V sílícím denním světle, stoupající teplotě a mezi prachovými víry přecházel od dílce k dílci, vše sledoval a odhadoval. Už dávno se připravoval na práci geologa coby amatér. Pročetl každou knihu zabývající se problematikou těžby drahých kamenů, velice často v osamocení při obyčejné svíčce, když právě lovil v buši. Během občasných návratů domů trávil dny i týdny v geologické sekci londýnského přírodopisného muzea. Vytrénoval si oko a zostřil instinkty na složení geologických vrstev i na zrnitost, váhu a barvu vzorků démantonosné horniny.

U většiny diggerů se setkal jen s odmítavým pokrčením ramen, ale občas jeden či dva si vzpomněli na lovce slonů nebo kolegu spisovatele. Proto jeho návštěvu ihned využili k menší přestávce, opřeli se o lopatu a několik minut si s ním povídali.

"Vlastním dva claimy," chlubil se kopáč, který se představil jako Jock Danby. "Říkám jim Ďáblova past! Tady těma rukama, zdvihl mohutné tlapy a předvedl dlaně plné mozolů,olámané nehty zčernalé špínou, jsem opravdu vyhrabal tuny hlíny a našel pouhé dva kamínky. A přitom tady vedle kopal Black Thomas a narazil na šutr, ani ne půl metru od mého bočního kolíku. Bože, jednomu by to zlomilo srdce..."

"Koupím vám pivo," nabídl Zouga a pohodil hlavou k nejbližší nálevně. Muž si toužebně olízl rty, přitom smutně vrtěl hlavou.

"Kluk má hlad - už mu jsou vidět žebra. Navíc zítra se bere, takže okolo poledne je musím vyplatit," mávl rukou ke skupině polonahých domorodců, vybavených krumpáčem a džberem na dně perfektního čtvercového výkopu. "Tihle bastardi mě stojí každý den celé jmění."

Jock Danby si plivl do dlaní a uchopil lopatu. Zouga ještě stačil nadhodit řečnickou otázku.

"Říká se, že New Rush vyschne až se kopje srovná s okolní krajinou. Zatím schází ještě asi sedm metrů, co říkáte?"

"Pane, takováhle slova přinášejí neštěstí..." Jock pohlédl na lopatu, potom zase na majora v očích se mu objevil strach.

"Už jste někdy přemýšlel o prodeji?" nadhodil Zouga. Vyplašený pohled diggera se okamžitě přeměnil v mazaný.

"Proč, pane? Uvažujete o koupi?" Kopáč se napřímil. "Dám vám zdarma malou radu: O něčem takovém neuvažujte, pokud nemáte v ruce šest tisíc liber..."

S nadějí se zadíval na majora, ten zachoval kamenný výraz.

"Děkuju vám za váš čas, pane. Jen kvůli vám doufám, že démantonosná hornina vydrží," dodal a na pozdrav cvrnkl prstem o krempu klobouku.

Jock Danby se díval za odcházejícím zájemcem, potom vztekle plivl na žlutou zem u nohou a vrhl se na ni lopatou s takovou vervou, jako by šlo o smrtelně nebezpečného nepřítele.

Mezitím Zouga již vnímal ten podivný pocit přicházející euforie. Kdysi se živil pootáčením karet v hazardních hrách a nyní ho zachvátil podobný instinkt. Dobře věděl, že New Rush nevyschne - právě naopak pokračuje pod zemí podstatně bohatší. S naprosto neotřesitelnou jistotou pochopil daný takt zároveň s další skutečností.

"Cesta na sever začíná tady!" pronesl nahlas a cítil, jak se mu srdce rozbušilo. "Veškerá další dobrodružství mají počátek právě zde..."

Navíc si uvědomil, že musí dovést do konce akt totální oddanosti své předtuše. Režie neužitečného dobytka narůstala - každý vůl ho stál celou libru denně jen za vodu! Dobře věděl, jak za sebou spálit mosty...

Po poledni už spřežení prodal: sto liber za hlavu a pět set za vůz. Nyní měl rozhodnutí za sebou a vlna vzrušení mu probíhala tělem, když pokládal zlaté mince na hrubou dřevěnou přepážku v plechové budce, kde se nalézala pobočka finanční instituce Standard Bank.

Cesta zpátky neexistovala. Vše vsadil na žlutavou horninu a cestu na sever. "Zougo, slíbils...," hlesla Aletta, jakmile si kupec přišel pro voly. "Slíbil jsi jeden týden..." Pak umlkla, když zahlédla manželův výraz ve tváři. Znala ho! Přitáhla si oba chlapce k sobě a křečovitě je objímala.

Jan Cheroot zašel za každým tažným zvířetem a jako milenec jim cosi šuškal. Potom se otočil a zíral přísně na majora, dokud spřežení nezmizelo.

Žádný z mužů nepromluvil. Nakonec věrný Hotentot sklopil oči, obrátil se a na prohnutých nožkách odkráčel jako smutný trpaslík.

Asi o něj přišel, pomyslel si Zouga a ovanula ho lítost. Tenhle malý, ale statečný Hotentot byl přece jeho přítelem, rádcem i společníkem po dlouhých dvanáct let. Vždyť Jan Cheroot ho naučil vystopovat prvního slona a stál mu po boku, když ho skolil. Společně přešli územím divokého kontinentu, pili ze stejné čutory a jedli ze společného hrnce na tisíci tábořištích. Nemohl ho však povolat zpátky. Stopař se musí rozhodnout sám! Ještěže si nedělal nijak velké starosti. Jakmile nadešel čas večerní sklenky na dobrou noc, objevil se Jan Cheroot se svým otlučeným smaltovaným hrnečkem. Major se pousmál, ignoroval dohodnutou denní dávku brandy a naplnil mu plecháček až po okraj .

"Bylo to opravdu zapotřebí, kamaráde," povzdechl a Hotentot jen smutně přikyvoval.

"Fakt jsme měli perfektní kusy," přitakal žlutohnědý expert", ale v životě jsem se musel rozloučit s mnoha čtyřnohýma i dvounohými tvorama. Ovšem po nějakým čase a pár hltech dobrého drinku vše přebolí..." Aletta nepromluvila, dokud synové ve stanu neusnuli.

"Prodej volů a vozu dal jasnou odpovědi" sykla.

"Víš vůbec, kolik nás spřežení denně stálo? Navíc veškerý porost zmizel na celé kilometry daleko!"

"Další tři v osadě zemřeli a já sama napočítala třicet odjíždějících vozů... Brzo vypukne epidemie!"

"Někteří z diggerů začínají být nervózní, taky jsem si všiml. Včera mi jeden nabídl svůj claim za jedenáct set liber a dnes ho už prodal za devět."

"Zougo, já ani děti si tohle nezasloužíme," začala, ale hned ji přerušil.

"Klidně vám můžu zařídit odjezd s jedním dodavatelem. Zboží už prodal a v příštích dnech se vrací zpátky do Kapského Města." Připravili se ke spánku a ve tmě ho Aletta následovala na úzké lůžko. Následné ticho nikdo nepřerušil, dokonce si myslel, že manželka usnula. Náhle pocítil dotek, jemná a hebká ruka mu přejela po tváři.

"Mrzí mě to, drahý," vydechla, "únava mě přemohla a pak nastoupila deprese." Vzal její ruku a prsty si přiložil ke rtům.

"Nejsem ti dobrou ženou - pořád mě sužují nemoci a návaly slabostí právě ve chvílích, kdy bys u mě potřeboval načerpat sílu..." Pomalu se k němu celá přitiskla. "A teď, místo abych tě utěšila, si jenom stěžuju..."

"Ne, to není pravda!" chlácholil ji. Přitom se mu ale vybavovalo, kolikrát sám sebe právě z těchto důvodů litoval. Vždyť si připadal jako vězeň, snažící se prchat v okovech.

"Ale stále tě miluju, Zougo! Už od prvního dne, kdy jsem tě spatřila! Od té doby má láska k tobě neuvadla..."

"Taky tě mám rád, Aletto," vyletělo z něho automaticky, i když scházel přídech spontánnosti. Raději ji objal kolem ramen a přitáhl k sobě, takže mu položila tvář na hruď.

"Nenávidím se za tyhle nedostatky," vyhrkla.

"Psst! Nesmíš se přece rozčilovat!"

"Ale já už budu silná - uvidíš..."

"Vždycky jsi byla, ale vnitřně."

"Ne, teď skutečně budu! Musíme jen spolu najít hromádku diamantů a pak vyrazíme na sever..." Neodpověděl, a tak po chvíli zase promluvila. "Zougo, chci, aby sis mě zase vzal..., abys mě miloval jako kdysi - teď?"

"Aletto, víš přece, co by se mohlo stát?"

"Teď?" opakovala. "Prosím tě!" Vzala ho za ruku a stáhla mu ji pod okraj své noční košile, až se dotkl hřejivé a jemné pokožky. Tohle nikdy předtím neudělala. Šokovaný Zouga se však cítil podivně vzrušený. Po chvíli ho zachvátila vlna hluboké něhy a soucitu k ní, což nezaznamenal už dlouhá léta. Když se její zrychlený dech opět uklidnil, vymkla se mu lehce z objetí a vstala z lůžka.

Opřel se o loket a sledoval, jak zapálila svíčku a klekla si k truhle. Ve vlasech měla vpletenou stuhu, útlé tělo stále připomínalo mladou dívku. Plamen zakryl veškeré stopy nemoci i těžkého žití. Hned si vzpomněl, jak kdysi bývala nádherná, jak po ní toužil. Zdvihla víko, vytáhla cosi zevnitř a přinesla truhličku se zdobeným mosazným zámkem s klíčem uvnitř.

"Odemkni!" vybídla ho. V mihotavém světle zahlédl dva tlusté svazky pětilibrových bankovek, každý převázaný stuhou. Vedle ležel váček z temně zeleného sametu. Nadzdvihl ho a okamžitě zaznamenal váhu zlatých mincí.

"Schovávala jsem náš poklad do dne," rozněžnila se, "kdy ho budeme skutečně potřebovat. Máme tady skoro tisíc liber..."

"Odkud je máš`?"

"Dar od otce v náš svatební den. Vezmi si je, Zougo, a kup ten správný claim. Tentokrát to zvládneme. Tentokrát zvítězíme!" Druhý den ráno major překontroloval veškerý zbývající majetek: náhradní řetěz k vozu, olovo na odlévání kulek, několik seker a malou kovadlinu - vše korunoval jeho domácí bůžek.

"S touhle hrůzou jsme se vlekli z Matabelelandu do Kapského Města, teď se s tím zase budeme trmácet zpět," znechuceně prskal Jan Cheroot při pohledu na sošku kamenného sokola.

Zouga se jen shovívavě usmíval. Věrný stopař nenáviděl starobylý výtvor již od dne, kdy ho objevili v zarostlých ruinách starodávného města, tam daleko na severu.

"Přináší mi štěstí," vychloubal se major.

"Jaké štěstí?" chtěl upřesnit Hotentot. "Copak je výhrou být donucen prodat voly? Copak je štěstím žít ve stanu plném much, uprostřed smečky bílých divochů?" Hořce mumlal, ještě když bral zbývající koně k napajedlu.

Zouga se na chvíli zarazil před sochou. Stylizovaný sokol se složenými křídly seděl na kulatém podstavci z nablýskaného zeleného mastku. Pyšně vztyčená hlava dravce s krutým zobákem zírala vpřed. Navyklým pohybem pohladil hladký kámen, zatímco kamenné oči na něho slepě hleděly.

Už chtěl sokolu zašeptat svou prosbu, když se náhle ve vchodu do stanu objevila Aletta. Téměř provinile odtrhl ruku, hned se však k manželce obrátil. Ta nenáviděla kamennou sochu mnohem víc než Jan Cheroot. Přesto mlčky stála, v náručí svírala pečlivě složené prádlo. Z očí vyvěral smutek.

"Musíme tady mít tuhle věc?"

"Vždyť místo nezabírá," hlaholil s úsměvem manžel a honem od ní bral zátěž, aby vše uložil na postel. Potom ji rychle objal.

"Nikdy nezapomenu, co jsi v noci udělala," slavnostně prohlásil a okamžitě vycítil, jak ji ztuhlost opustila. Přitiskla se k němu, pohlédla do očí. Opět zaregistroval vlnu soucitu, když zblízka zahlédl kdysi milovaný obličej rozbrázděný nemocí a starostmi.

Sehnul se a políbil ji na rty, zmatený studem tak neobvyklé ukázky svého citu. V té chvíli však do stanu vletěli oba kluci, nadšeně se chechtali a plni vzrušení vlekli za sebou na provázku nalezené štěně. Aletta se bleskově vymanila z manželova objetí, překvapením se začervenala. Uhladila si zástěru a začala potomky něžně plísnit.

"Ihned s tím zvířetem vypadněte! Je určitě plné blech."

"Ale mami, prosím!"

"Řekla jsem ven!"

Sledovala Zougu, který právě odcházel do osady: ramena vzpřímená, v kroku se dalo rozpoznat dávno už ztracené furiantství. Pak jí však zrak padl na okolní špinavé stanové celty pod krutým, blankytně modrým africkým nebem. Vzdychla. Únava na ni opět zaútočila.

V dobách jejího mládí veškeré domácí práce vykonávalo služebnictvo. Proto stále zápasila s problémem jak nejlépe využít teplo na otevřeném ohništi i marnou snahou zbavit se jemné vrstvy zrzavého prachu usazujícího se kdekoliv, i na hladině kozího mléka v hrnku. Musela se opravdu vůlí přinutit a shromáždit veškeré síly, aby vstoupila do stanu.

Ralph následoval Hotentota ke studnám, aby vypomohl s koňmi u napajedla. Tušila, že ti dva se nevrátí, dokud nepřijde čas na další jídlo. Stala se z nich skutečně neuvěřitelná dvojice: vychytralý křivonohý stařík a pohledný klučina, už vyšší než jeho neodmyslitelný rádce a učitel.

Jordan ale setrvával s ní. Vždyť mu nebylo ještě ani deset. Ovšem bez jeho společnosti by pravděpodobně nepřežila tu úmornou pouť na kosti protřásající cestě v palčivě suchých dnech i v bolestně chladných, až mrazivých zimních nocích náhorní roviny highveldu.

Synek dokonce zvládal jednoduchá tábornická jídla a jím vykouzlený nekvašený chléb či lívance se staly pochoutkou celé rodiny při každém stolování. Naučila ho číst i psát, předala mu svůj láskyplný vztah k poezii i překrásným věcem. Dokázal si vyspravit roztrženou košili a vyžehlit ji těžkou žehličkou naplněnou žhavým uhlím. Sladký tón hlasu i andělská krása se stávaly matčiným neustálým zdrojem radosti. Nechala mu narůst dlouhé lokny a odolala manželovu nátlaku, který by ho nejraději ostříhal nakrátko jako Ralpha. Nejmladší teď stál vedle ní a pomáhal natahovat plátěnou stěnu, jež měla rozdělit interiér na spací a obývací prostor. Náhle musela pohladit ty hebké, nádherné kudrny. Pohlédl na ni tím nejkouzelnějším úsměvem - bohužel v té chvíli všechny smysly vypověděly službu a matka se začala hroutit na zem. Syn ji chtěl zachytit, neměl však dostatek síly. Oči se mu děsem rozevřely, hrůza mu do nich vehnala slzy. Snažil se mamince pomoci, aby se doplazila alespoň k lůžku. Tam Alettu zachvátily vlny horka, pocity nevolnosti a závratě.

Zouga patřil k prvním zákazníkům pobočky Standard Bank, když úředník otevřel vstupní dveře z náměstí, které se honosně nazývalo Market Square. Uložením manželčina pokladu, jenž se téměř okamžitě přesunul do velkého zeleného sejfu u protější zdi, se výše konta vyhoupla na dva a půl tisíce liber. S tímhle vědomím se cítil silnější a bezpečnější, když kráčel po hlavní tepně rostoucího městečka. Sám vládní zmocněnec pro důlní díla, po zkušenostech z

nalezišť v oblastech Bultfontein a Dutoitapan, trval na jednotné sedmimetrové šíři přístupových cest. Jedině po nich mohl vlastník dílce dopravovat vykopanou zeminu k dalšímu zpracování z centra pomalu se tvořící prohlubně. Claimy jednotlivých diggerů tvořily úžasnou mozaiku přesných čtverců jako na šachovnici. Ovšem někteří majitelé, pravděpodobně s větším kapitálem a lepší organizací, postupovali do nitra země rychleji než ti pomalejší, kteří zůstávali izolováni na sloupcích zlatavě žluté horniny. Odtud mohli jen závistivě shlížet do jam čipernějších konkurentů, v nichž se blýskaly propocené černé hřbety kopáčů.

Dostat se z jednoho claimu na druhý začalo být docela složité, občas i životu nebezpečné, nemluvě o přesunu démantonosné horniny ke stále se zvětšující hraně povrchového dolu. Muselo se přeskakovat přes kymácející se desky nad zejícími otvory, přelézat po provazových žebřících či zavěšených lávkách za mohutného skřípání namáhaného materiálu.

Zouga zíral na celé toto hemžení a uvažoval, jak bude New Rush vypadat, když démantonosná hornina nepoleví ve své štědrosti ani ve větších hlubinách. Už teď bylo zapotřebí velké odvahy a silného žaludku, aby se našinec účastnil tohoto davového šílenství. Major se podivoval zanícení lidských bytostí, které jsou schopny shromažďovat jmění za jakkoli nepříznivých okolností, snad i tváří v tvář smrti...

Díval se, zatímco ze dna právě vytahovali kožený džber plný úlomků kompaktní žlutě. Vyjížděl nahoru, houpal se na konci dlouhého lana a dva potem zalití domorodci otáčeli rumpálem na hraně jámy, svaly se jim napínaly k prasknutí.

Když se nádoba objevila na okraji cesty, zachytili ji a vyprázdnili obsah do káry, u níž trpělivě stál pár mul. Jeden z dělníků pak spustil prázdný džber dolů k čekajícím kopáčům, do hloubky dobrých patnácti metrů. Ve stovkách dalších míst se podobná činnost zrcadlově opakovala, aby se vytěžená zemina dostala do přistavených dvoukoláků na rampách čtrnácti příjezdových cest.

Občas monotónní rytmus přerušil prasklý šev koženého vědra, a obsah pokropil dříče na dně, nebo povolilo prodřené lano. Tehdy se rozezněly varovné výkřiky na ty dole, kteří se přitiskli ke stěnám a pokoušeli se vyhnout letícímu nebezpečí.

Jinak z celého diamantového dolu vyvěralo bzučící a netrpělivé vzrušení, jež snad obklopovalo každého. Do toho zaznívaly povely signalizace z jednotlivých šachet společně s kvílením lan, bušením krumpáčů a svištěním lopat. Vše doplňoval melodický chór příslušníků basutského kmene, kteří si zpívali při vzpomínce na své rodné království ztracené pod vrcholy nebetyčných Dračích hor.

Mezi tím nervózně pobíhali běloši, neustále dělníky popoháněli, slézali a vylézali z prohlubní a přitom stačili bedlivě sledovat, zda náhodou nějaký diamant nespatřil denní světlo, uvolněný úderem nástroje, a nezmizel v černé dlani, aby se při první vhodné příležitosti vydal na cestu do úst nebo jiného tělesného otvoru.

Ilegální prodej i nákup diamantů se staly infekcí, zachvacující všechny diggery. V jejich očích byl prakticky každý černoch podezřelý. Pouze člověk, jenž měl méně než čtvrtinu černé krve, měl povoleno vlastnit claim a provádět těžbu. Tento zákon zjednodušil prokázání viny, protože muž s černou tváří a s diamantem u sebe byl ihned uznán viníkem bez jakéhokoliv dalšího vyšetřování. Ovšem tenhle zákon nemohl vyřešit problémy pobytu podezřelých bělochů, kteří se objevovali kolem nalezišť v roli podivných cesťáků, herců nebo majitelů nechvalně proslulých náleven, kteří však ve skutečnosti byli profesionálními ilegálními kupci diamantů, známějšími pod zkratkou L.D.B. Diggerové je nenáviděli z celého srdce, krev se v nich vařila jen při zmínce o jejich přítomnosti, takže mnohokrát se v noci stávalo, že rozzuření hledači štěstí pálili krámy a bili pro jistotu všechny majitele obchodů. Nakonec tedy nevinní i vinní přišli o svůj majetek v plamenech, zatímco masa diggerů tančila okolo hořících zbytků a rytmně skandovala: L.D.B.! L.D.B.!

Major už zase opatrně postupoval podél okraje, občas až nebezpečně vytlačený projíždějící károu na samou hranu. Pomalu se dostával k místu, odkud mohl shlížet na oba claimy přátelsky nakloněného Jocka Danbyho.

Pracoviště kupodivu zelo prázdnotou, kožený džber i stočené lano ležely v koutě, krumpáč zabodnutý v místě, kam dělník udeřil.

Na vedlejším díle se pilně činil mohutný vousatý digger, který jen na půl úst zareagoval na Zougovo volání.

"Co chceš?"

"Kde je Jock Danby?"

"Hledáš na špatným místě!" zařval a okamžitě nakopl nejbližšího černocha. "Sebenza, ty černá vopice!"

"Kde bych ho mohl najít?"

"Market Square, hned za lordem Nelsonem," odfrkl huňáč, aniž se namáhal otočit hlavu.

Major zamířil na náměstí zaplněné povozy dodavatelů i kočáry farmářů, kteří přijeli prodávat mléko a ostatní své produkty zrovna tak, jako prodavači pitné vody nabízející tuto drahocennou tekutinu na kbelíky.

Lord Nelson nevypadal nijak honosně: červenými skvrnami pokryté plátno tvořilo stěny dřevěného rámu. Tři opilci z noci se ještě váleli jako nabalzamovaná těla v úzké uličce vedle nálevny, zatímco bar se pomalu plnil časnými dopoledními zákazníky. Toulavý pes přičichl k jedné z nehybných postav, jejíž dech zvíře vyděsil natolik, až uskočilo. Voříšek se raději obrátil na otevřený sud, který sloužil kuchyni coby nádoba na odpadky.

Major překročil bezvládná těla a pomalu postupoval do nitra halasné čtvrti. Několikrát se musel zeptat, než našel chýšku, v níž žil Jock Danby. Všichni diggerové snad byli přímo posedlí skrýváním veškerých podrobností o svém životě, obzvlášť informací o počtu vykopaných diamantů, takže každý znal jen jméno svého souseda. Vlastně šlo o společenství vzájemně si cizích lidí.

Konečně se dopracoval k cíli. Těžko tuhle barabiznu odlišil od ostatních: dvě místnosti z vepřovic kryla střecha z došků a zbytky potrhané celty. Na otevřeném konci se kouřilo z ohniště, kde trůnil začouzený hrnec o třech nožkách.

Na prašném dvorku stál neodmyslitelný - poměrně nízký, ale bytelný - dřevěný stůl pro třídění diamantů. Desku pokrývala tabule plechu, vyblýskaná neuvěřitelným množstvím oblázků démantonosné horniny. Dřevěné stěrky na něm ležely opuštěné a hromada prosátého a propraného štěrku formovala třpytící se pyramidu uprostřed.

Dvoukolák stál před hlavními dveřmi a dva nehybní osli jen lhostejně zastříhali ušima, když se přihnal roj much. Kára byla plná žlutavé masy, ale na dvorku nikoho nezahlédl. Kupodivu poblíž dveří zářilo několik šarlatových pelargonií, rostoucích v galonovém soudku od sirupu. V jediném okně se skvěly nedávno vyprané krajkové záclony, které tím pádem dosud nestačily prachem zrudnout. Ani mouchy je nezvládly otečkovat.

Dotek něžného pohlaví byl jasně viditelný, což potvrzoval i vzdálený ženský pláč. Zouga chvíli váhal, až se ve veřejích objevila postava, oslepeně mrkající do slunečního světla.

"Co tady votravuješ?" hrubě vyhrkl digger.

"Včera jsem s vámi mluvil u výkopu," vysvětloval major.

"Co chceš ?" sykl hromotluk, aniž naznačil špetku poznání.

V obličeji se mu zračil vztek a ještě něco jiného, což Zouga hned nerozpoznal.

"Naznačoval jste cosi o prodeji svých claimů," připomněl mu. Jock Danby jako by v tváři otekl, zrudl a žíly na krku mu naběhly. Hlavu stáhl mezi svalnatá ramena.

"Ty zkurvenej supe!" zachroptěl a vyřítil se ven jako buvol střelený do břicha.

Byl vyšší než major, o deset let mladší a pětadvacet kilo těžší. Šokovaný Zouga se nedokázal ani pohnout, a tak zareagoval se zpožděním setiny vteřiny na nečekaný výpad. Pěst připomínající dělovou kouli ho naštěstí udeřila jen do ramene, až odletěl na třídicí stůl, kde rozhodil pyramidu štěrku.

Obr opět zaútočil, z očí mu sálalo šílenství a tlustými prsty se snažil vetřelce uškrtit. Zouga se bleskově stočil do klubíčka, vykopl a podpatky vysokých bot zabušily do hrudi protivníka. Perfektním zásahem mu okamžitě vyrazil dech.

Hromotluk se zarazil, jako by ho někdo trefil do břicha výstřelem z brokovnice. Hlava i ruce se bezvládně zhouply dopředu, teprve potom dopadl na zeď a sesul se na kolena. Major seskočil ze stolu a ihned zaujal obrannou pozici boxera, i když ho levá ruka až ke konečkům prstů brněla. Zároveň ho zalila vlna chladného vzteku, takže jen přiskočil a uhodil neurvalce do spánku. Jock Danby padl do červeného prachu. Teprve potom ho Zouga opřel o dvoukolák, aby mu uštědřil pravačkou závěrečný hák. Takhle nevyprovokovaný útok ještě nezažil, proto se pečlivě připravoval na slavné zakončení.

Náhle ztuhl. Rudé mžitky před očima zmizely a najednou si všiml, že obr vzlyká jako dítě, ramena sebou cloumají a slzy se nekontrolovatelně valí po tvářích do zaprášených vousů. Majorův vztek rychle ochladl, když spatřil takhle nešťastného člověka.

"Bože...," dusil se Jock Danby. "Co jste to za chlapa, který chce vydělat na neštěstí druhého?" Zouga nebyl schopný na takovéhle obvinění nijak odpovědět. "Určitě jste všechno vyčenichal jako nějakej zasranej mrchožrout."

"Přišel jsem vám nabídnout férovou cenu a to je všechno," vyhrkl stále šokovaný major. Vytáhl kapesník a podal mu ho. "Otřete si tvář, člověče," pobídl ho drsně.

Jock si rozmazal slzy, potom studoval ušpiněnou látku. "Vy jste to tedy nevěděl?" zašeptal. "Vy jste neslyšel o mém chlapečkovi?" Vzhlédl a zadíval se návštěvníkovi do tváře. Tam okamžitě vyčetl odpověď. Vrátil kapesník a otřásl se jako pudl zbavující se vody. "To mě opravdu mrzí," zachrchlal. "Měl jsem dojem, že jste se všechno dozvěděl a přišel mě skřípnout..."

"Vůbec nic nechápu," vyděsil se Zouga. Jock Danby se rezignovaně otočil a zamířil ke dveřím.

"Pojďte," houkl na majora a zavedl ho do rozpáleného předního pokoje. Masivní křesla, potažená temně zeleným sametem, vypadala až moc velká na chudé rozměry místnosti. Na stolku uprostřed ležely rodinné poklady: Písmo svaté, zažloutlé fotografie předků, souprava laciných příborů a pamětní podnos se zaznamenaným datem svatby britské královny Viktorie a prince Alberta v roce 1840.

Když přistoupili ke dveřím do zadního pokoje, Zouga pocítil sevření kolem žaludku. Žena tam klečela u postele, šátek jí zakrýval hlavu i ramena. Ruce sepnuté před obličejem měla rozedřené a zčervenalé dřinou na třídicím stole. Zdvihla hlavu a zadívala se na něj. Kdysi to mohla být docela hezká dívka, ale slunce pleť zničilo a oči napuchly pláčem. Pramínky vlasů, vykukující pod šátkem, prozrazovaly předčasné šediny.

Po jediném pohledu se opět sehnula a rty tiše pokračovaly v modlitbě.

Na posteli leželo dítě, chlapec ne starší než Jordan. Oči zavřené, tvář bledou a pokožka připomínala vosk. Nyní však z něho vyzařoval mír. Byl oblečený v čisté noční košilce, ruce měl složené na hrudi.

Celou minutu majorovi trvalo, než pochopil, že Jockův synek je mrtvý.

"Horečka," zasípěl otec a vzpřímil se. Stál tu nehnutě jako dobytče očekávající řezníkův nevyhnutelný úder...

Zouga zajel s Jockovým dvoukolákem na Market Square a koupil tucet hrubě opracovaných prken. Zaplatil dodavateli cenu, aniž by se s ním jakkoli handrkoval .

Na prašném dvorku diggerovy barabizny se svlékl do košile, dřevo ohobloval, zatímco Jock řezal prkna na správné rozměry. Pracovali v tichosti jen nástroje drnčely.

Před polednem rakev dohotovili. Jock zdvihl synka a položil ho dovnitř. Zouga zaznamenal první závan rozkladu, který v afrického vedru postupoval velice rychle.

Danbyho manželka seděla na kozlíku otřískané dvoukolky s naloženou rakví, zatímco major kráčel diggerovi po boku. Horečka se skutečně šířila táborem, protože další dva vozy už stály na pohřebišti, vzdáleném půldruhého kilometru od posledního stanu při Transvaalské cestě. Okolo každého se utvořila skupinka truchlících, jámy už měli vykopané. Hrobník bral jen libru za kus.

Cestou zpátky Zouga zastavil před jednou nálevnou a za zbylé mince v kapse koupil tři lahve Kapského

kouře. Doma zapadli do polstrovaných křesel, otevřeli pití a hleděli na dvě sklenky. Zlatá písmena na nich hlásala: Bůh žehnej královně!

Zouga je naplnil do poloviny a jednu posunul k Jockovi. Mohutný chlap chvíli studoval obsah, obrovské pěsti svíral v klíně, ramena ohnutá a hlavu schýlenou.

"Všechno proběhlo rychle," mumlal. "Včera večer mi ještě přiběhl naproti a já ho domů přinesl na ramenou." Nakonec do sebe hodil temnou brandy a otřásl se. Pak zachraptěl. "Byl tak lehoučký. Kostičky měl snad potažené jen kůží." Pili unisono.

"Pronásledovala mě zlá předtucha už od chvíle, kdy jsem zarazil první kolík do Ďáblovy pasti!" Potřásl rozcuchanou hlavou. "Měl jsem zůstat u řeky, Alice mi to často říkala..." Venku se slunce pomalu připravovalo na odchod, zářivé červánky probleskávaly mrakem prachu. Podivný jas zaplavil místnost, když vešla diggerova manželka a položila mezi ně na stůl začazenou petrolejku. Pak jim ještě donesla dvě misky typického búrského jídla: polentu zalitou mastným gulášem ze skopového masa. Potom tiše zmizela v zadním pokoji, odkud Zouga čas od času zaslechl vzlyky.

Těsně před svítáním se Jock Danby pohodlně rozvalil v židli, košili měl rozhalenou a chlupaté břicho se mu klenulo ven. Z třetí láhve zůstala polovina.

"Jsi opravdový gentleman," náhle pronesl digger. "Nechtěl bych tě nijak urazit, ale skutečně mi při padáš jako inteligent..." Major se napřímil a zpozorněl. S výjimkou lehce zčervenalých očí byl zcela nedotčen noční pitkou.

"Nepřál bych si, aby Ďáblovu past vlastnil chlap jako ty." Zouga tiše zareagoval. "Pokud chceš odjet, musíš svůj majetek někomu prodat." "Oba claimy jsou prokleté!" mrmlal Jock. "V Ďáblově pasti zahynulo už pět lidí, zlomila i mě - v ní jsem prožil nejhorší rok svého života. Po celou dobu jsem se jen díval, jak všichni moji sousedi vytahují diamanty a stávají se z nich boháči, zatímco já...," opile máchl rukou kolem sebe",...vždyť vidíš!"

Závěs na dveřích se pohnul a Alice Danbyová se postavila bez šátku na hlavě vedle manžela. Její vzezření prozrazovalo, že v noci nezamhouřila oka.

"Prodej to!" vyhrkla. "Tady nevydržím ani jeden jediný den. Prodej všechno, ať můžeme co nejdřív zmizet z tohohle hrůzného místa! Tady bych další noc nepřežila..."

Vládní zmocněnec pro důlní díla, kterého pověřil sám prezident Brand, představitel nedávno zrozeného búrského Svobodného státu oraňského, pokládal New Rush za majetek své země. Nebyl však sám. I starý náčelník Waterboer, vůdce kmene honosně zvaného Griqua Bastaards, se ihned vzepřel a nárokoval vlastnictví pustého území jen proto, že jeho lid tu v okolí žil padesát či více let. V Londýně se lord Kimberley, ministr kolonií, právě probral z letargie při úvaze o potenciálním bohatství skrytém v tamější démantonosné hornině. Poprvé začal pečlivě naslouchat výzvám stoupenců rozmachu britského impéria, aby podpořil nárok vznesený starým Nícholaasem Waterboerem a převzal celý Griqualand do sféry britského vlivu vyhlášením protektorátu nad daným územím.

Mezitím vládní pověřenec Svobodného státu oraňského se jen s částečným úspěchem pokoušel udržet pořádek mezi vzpurnými a nepoddajnými diggery. A přesně jak jím navržené přístupové cesty končily na rampách vykutané hlubiny, na místě původního Colesberg Kopje, tak jeho autorita upadala při snaze prosadit národní zájem u právě se vynořujících prvních mocných osobností, tvořících finanční aristokracii na nalezišti diamantů New Rush.

Zouga a Jock Danby našli zmocněnce, prožívajícího žal nad nemožností splnění daného úkolu, u tekuté snídaně v baru honosné stavby nazývané London Hotel. Uchopili ho za lokty a dovedli na Market Square, kde měl kancelář. Během dopoledne se jim podařilo zapsat všechny detaily o změnách v držbě Ďáblovy pasti. Majitel dílců číslo 141 a 142, J. A. Danby, prodává řečené claimy novému vlastníkovi, kterým je major M. Z. Ballantyne, za sumu dvou tisíc liber. Platba provedena šekem finančního ústavu Standard Bank.

Hodinu po poledni Zouga stál na rohu náměstí a sledoval dvoukolák, na němž trůnila sametová křesla a manželská postel. Jock Danby kráčel vpředu, pohublá žena seděla na pyramidě majetku. Ani jeden z nich se na něj nepodíval, upřeně hleděli k severu, kam směřovali. Po chvíli zmizeli v dáli.

Major se otočil a vyrazil k vysněnému dolu. Ačkoliv mu scházela probdělá noc, nadšení mu dodávalo lehkost. Nejradši by utíkal ke svému nově nabytému pozemku.

Ďáblova past zela prázdnotou, jen dva zanedbané výkopy v žlutavé zemině a pár kusů nářadí připomínaly nedávnou důlní činnost. Černí kopáči samozřejmě zmizeli, poněvadž na všech dílech panoval chronický nedostatek námezdních sil. Většina kutacího náčiní se zdála užíváním opotřebovaná až za mez únosnosti. Kožené džbery hrozily puknutím a lanům by vlastní život nesvěřil, uvažoval v duchu Zouga.

Hrábl raději po nejbližším žebříku a horečně se hnal za svým splněným snem. Jeho spěch přitáhl pozornost sousedů.

"Tyhle claimy vlastní Jock Danby," vykřikl jeden. "Překračuješ důlní zákon! Navíc jsi na soukromém pozemku... Radši zmiz a pěkně fofrem, nebo uvidíš!"

"Koupil jsem dílce od původního majitele," zahalekal Zouga. "Jock před hodinou opustil město!"

"Jak můžu vědět, že nekecáš..."

"Skoč si za vládním zmocněncem do kanceláře," poradil mu nový vlastník. Reptal znejistěl a pohlédl na drzouna ze dna svého claimu, asi o šest metrů níž, než dosahovala Ďáblova past.

Muži okolo přestali pracovat, ostatní se shromáždili na okraji den ze dne se zvětšující jámy. Atmosféra houstla, schylovalo se ke střetu. Náhle se ozval jasně modulovaný hlas pravého anglického gentlemana.

"Majore Ballantyne, že jste to vy?" Zouga vzhlédl a ihned poznal známého. Vybavil se mu London Hotel, kde první den v baru popíjel.

"Vskutku, jsem to já, pane Pickeringu!"

"Kamarádi, všechno je v pořádku. Tohle je přece slavný lovec slonů major Ballantyne, copak jste už zapomněli?" Po tomhle prohlášení diggerové téměř okamžitě ztratili zájem, poněvadž zmizel příslib povyražení, a tak se

raději opět vrhli do těžby.

"Děkuji vám z celého srdce," volal Zouga z hloubky.

"Potěšení je na mé straně, pane," vyloudil Pickering blýskavý úsměv, dotkl se prstem klobouku a odkráčel jako elegantní přízrak mezi vousatými a zaprášenými kopáči.

Major osaměl, ale na to si zvykl při svých cestách po rozlehlém africkém kontinentu. Utratil téměř poslední penci za těchto pár čtverečních metrů žlutavé země. Už mu nezbylo nic - neměl nikoho na výpomoc, neměl zkušenost, neměl kapitál. Dokonce pochyboval, zda by rozeznal vybroušený diamant, kdyby se mu nějakým omylem dostal do ruky.

Tak rychle, jak na něho euforie dosedla, náhle zmizela. Zčistajasna ho zavalila vlna nemohoucnosti i tíže obrovského úkolu, do kterého vložil všechno.

Vždyť koupil claim, kde zatím nikdo nevytěžil ani jeden dobrý kámen. Cena diamantů sice dosahovala závratných výšek, ale většinu nálezů tvořily kamínky o hmotnosti půl karátu i méně, za něž se platilo pět šilinků.

Opravdu se rozhodl dost nerozvážně, přiznal si. Až mu mráz přejel po zádech při představě všech možných důsledků v případě nezdaru.

Slunce stálo v nadhlavníku, propalovalo se až na dno vykutaných jam, vzduch kolem se tetelil. Major měl dojem, že se dusí. Musí odtud alespoň na chvíli zmizet a zamířit tam, kde je vzduch chladnější a sladší.

Náhle si uvědomil, že ho přepadl obyčejný strach! Tuhle emoci zatím nepoznal. Kolikrát se ocitl smrti tváří v tvář, když na něho útočil poraněný slon nebo zariskoval při boji muže proti muži, ocele proti oceli - obzvlášť na hranicích Indie či Kapské kolonie.

Ze strachu si nikdy nic nedělal, ale vlna paniky nějak pronikla k temnému místu duše, a proto se musel vší silou snažit tenhle stav potlačit. Pod nohama snad přímo vnímal neplodnost rozžhavené půdy, která ho může ochromit a zničit sen, stávající se palivem jeho aktivity během posledních let. Skončí v téhle pekelné díře?

Zhluboka se nadechl a pomalu se začínal vracet k normálu, připadal si vysílený jako po těžkém záchvatu malarické horečky. Poklekl a vzal do ruky žlutavou půdu, prosil ji mezi prsty a potom pohlédl na zbylé bezcenné kamínky v dlani. Nechal je padnout na zem, ruku si otřel o kalhoty.

Podařilo se mu zaplašit paniku, ale vnímal až hrůznou závislost na výsledku svého rozhodnutí. Obrovitá únava na něho padla a zavrtala se mu až do morku kostí. Jen taktak se vyšplhal po houpajícím se provazovém žebříku na okraj povrchového dolu. Jakmile se postavil na pevnou zem, vyrazil zpátky ke svému stanu.

"Tati! Ach tati!"

Jordan se mu hnal v ústrety, rukama pumpoval, nohy se snad vznášely nad hrbolatou cestou.

"Tatínku, hledali jsme tě celou noc a celý den..."

"Co se děje, synku?"

Zoufalství chlapcova hlasu Zougu vyděsilo, proto okamžitě zrychlil. Jordan k němu doběhl a objal ho kolem pasu, tvář zabořil do otcovy košile. Zoufale vzlykal, třásl se jako malé vyděšené zvířátko.

"Naše máma... Něco se jí stalo... Něco hrozného..."

Delirium tyfové horečky se zakusovalo do Aletty v palčivých návalech, které všechno zahalily do šedivé mlhy, takže realita jí splývala se snovými vidinami. Po každém záchvatu zůstávala vyčerpanější, nemohla už ani sedět. Pokožku měla tak přecitlivělou, že flanelový hadřík na otírání potu z tváře dřel jak hrubá pytlovina a i lehké oblečení krutě svíralo.

Zrak se jí zaostřil a veškeré obrazy vnímala zvětšené - připomínaly pohled přes lupu. Klidně mohla studovat každičkou řasu na Jordanově očním víčku, detailně viděla každý pór v chlapcově tváři.

Přímo se vpíjela do krásy svého mladšího syna, když se zase kdesi v uších ozval hrůzný řev a milovaná tvář chlapce se vytratila. Opět se pohybovala v úzkém tunelu, kde vládla hřmící temnota. Po chvíli se vše zklidnilo, hukot ustal a již se těšila na posilující úsměv drahého dítěte. Místo očekávané slasti však nad sebou zahlédla krutý zobák kamenného sokola.

Tahle socha se už dávno stala součástí jejího každodenního života, hned jak se provdala za Zougu. V každém bungalovu, na každém místě kde vypřahali, v jakémkoliv pokoji, kterému říkali domov na den, týden nebo měsíc. se objevil tenhle manželův kamenný idol - tichý, nenahraditelný a rozhodně naplněný jakousi výhrůžnou a pradávnou zlobou... Vždycky ho nenáviděla! V okolí dravce vnímala ďábelskou atmosféru - nyní však nenávist i strach dokázaly zaostřit její zrak.

Mlčky ho proklela. Ležela tu na zádech na úzkém lůžku, celá zalitá horečnatým potem. Pohybovala rty a snažila se formulovat veškerou svou nenávist k tomuhle kamennému bůžku, jenž se blyštěl nad ní. Zorný úhel se jí opět zúžil a zkoncentroval, hlava sokola se pro ni stala jediným bodem celého bytí.

Snad přímo zázračně se nevidomé kamenné oči rozzářily podivným zlatavým svitem. Pomalu se pootočily v jamkách kamenné hlavy a zadívaly se dolů na ni. Černé panenky se zdály skutečně oživlé, ovšem vyzařovaly takovou krutost a ďábelskost, až hrůzou zavyla.

Zahnutý zobák se otevřel, ukázal se jazyk ostrý jako špice šípu. A z něho sklouzla rubínová kapka krve, planoucí hvězdným jasem. Aletta hned pochopila pohanský rituál, kdy temnotu kolem kamenného sokola plnily pohybující se stíny, snad představující mstu mnoha pobitých obětí. Přízraky mrtvých během tisíců let se opět stmelovaly, aby získaly moc a mohlyji přivítat...

Zase zařičela, děsivá ozvěna se jí rozezněla v uších. Náhle s ní cosi láskyplně zatřáslo. Pohled se zjasnil, ale jen částečně. Vše se jevilo zamlžené, rozplizlé. Snažila se otáčet očima, zatímco zoufale lapala po dechu.

"Ralphe, jsi to ty?" Mohutná postava už téměř zralého muže se skláněla vedle ní, velice rozdílná při porovnání s nejmladším miláčkem.

"Mami, uklidni se..."

"Ralphie, proč je najednou tma?" zamumlala.

"Je noc, mami."

"Kde je Jordie?"

"Usnul, mami. Už nevydržel být vzhůru, tak jsem ho poslal do postele."

"Sežeň tátu!" zašeptala.

"Jan Cheroot ho hledá, brzo se s ním vrátí."

"Je mi hrozná zima...," horečka ji roztřásla. Než se propadla zpátky do temnot, stačila zaznamenat, jak ji syn přikrývá těžkou dekou až k bradě.

A opět viděla obrysy mužů, ženoucích se vpřed, tlačících se okolo v divém reji. Vzrušení je ovládalo, vždyť před nimi stál hrozivý úkol. Všimla si i lesku zbraní, nabroušených do válečné vřavy. Kdesi cvakl závěr pušky, zarachotil bajonet - dokonce zahlédla i tváře, které nikdy neviděla. V jakémsi jasnovidném představení intuitivně vycítila osobnost dospělého člověka. To její syn jel do války společně s ostatními. Bylo jich mnoho! Jímala ji hrůza, když všude viděla krev i ubité oběti bitevní vřavy. Plakat ale nemohla. Místo toho jen pozdvihla oči a velice vysoko zahlédla sokola, ozářeného sloupcem slunečního jasu, protrhávajícího olověné a zlovolně vypadající mraky, jež se převalovaly od horizontu k horizontu.

Vznášel se tam dravec, těsně pod oblaky, a otáčel krutě formovanou hlavu. Náhle se jeho krátká křídla složila a pták se řítil k zemi jako blesk. Paťáty měl napřažené vpřed, aby se drápy mohly zarýt do kořisti. Viděla dobře, jak se zaťaly do živého masa, zahlédla i grimasu bolesti ve tváři, kterou nikdy předtím nespatřila.

Táhle zaječela. Vtom ji sevřely silné paže, tak známý milující dotek, na který nekonečně dlouho čekala. Vzhlédla ke svému nejdražšímu. Jasně smaragdové oči i ostře řezaná tvář, způli zakrytá zlatavými vousy, byly blízko.

"Zougo...," vydechla.

"Jsem u tebe, má lásko!"

Vidiny zmizely, hrůzné sny se vytratily. Byla zpátky ve stanu hornického městečka a venku zářilo jasné africké slunce, jehož paprsky dopadaly i na udupanou červenou hlínu na podlaze. Ani ji nepřekvapovalo, jak rychle se z noci dostala do poledního žáru, z fantazie do skutečnosti. Ústa i hrdlo snad měla plné rozemleté křídy, mučila ji zoufalá žízeň.

"Pít...," zachraptěla.

Přidržel manželce nádobu s vodou u rtů. Chlad a sladkost tekutiny v krku naplnily Alettu báječným pocitem. Okamžitě ji však sežehly vzpomínky na noční můry. Pohlédla na kamenného dravce, jenž se zdál úplně neškodný, nedůležitý, s výrazem naprosto znuděným. Ovšem zbytek prožité úzkosti zůstal.

"Pozor na sokola," hlesla a ihned v manželových očích zaregistrovala náznak obav z dalšího horečnatého náporu. Chtěla ho přesvědčit o pravdivosti nočního zážitku, cítila se však smrtelně unavená. Zavřela tedy oči a usnula mu v náručí.

Když se probrala, sluneční záře se koupala v nádherném oranžovém zabarvení, které zaplnilo celý stan. V Zougových vousech i kudrnách se rozzářily malé hvězdičky. Naplnil ji hluboký vjem klidu a míru, obzvlášť při milovaném doteku těch silných, všeobjímajících paží.

"Postarej se o děti," špitla zcela zřetelně a potom tiše skonala... Hrob Aletty Ballantyneové se stal pouhou další hromádkou narudlé hlíny v dlouhé řadě čerstvě navršených kopečků.

Jakmile ji Zouga pohřbil, poslal chlapce zpátky s Janem Cherootem. Jordan se nemohl utišit, krásnou tvář měl zkřivenou zármutkem. Ralph seděl na hřbetu koně za ním, mladšího bratra objímal rukama. Snažil se nepodlehnout náporu citů, ale podivně strnulé tělo prozrazovalo snahu skrýt emoce. Totéž se zračilo v jeho krásných zelených očích, zděděných po otci. Hotentot vedl koně a oba křehcí chlapci nahoře připomínali opuštěné vlaštovky, které zůstaly sedět na drátě, zatímco všechny ostatní odletěly před přicházející zimou.

Major setrval u hrobu ve vojenském postoji. I když výraz jeho tváře nic neprozrazoval, v nitru ho překvapila síla vlastní bolesti i pocit viny.

Chtěl promluvit nahlas, aby jí řekl, že něco podobného vůbec nepředpokládal a že ho to mrzí. Pravdu však moc dobře znal! To on je zodpovědný za tenhle hrob, tak vzdálený od láskyplné rodiny a krásných lesů u mysu Dobré naděje, které milovala z celého srdce! Rád by ji požádal o odpuštění - vždyť ji obětoval svému snu, neskutečně velkolepé vidině. Chápal zbytečnost podobných slov, protože rudý prach určitěAlettě ucpal uši. Sehnul se a rukou upravil trochu sesypanou hlínu na primitivním hrobu.

Za první diamant koupím náhrobní kámen, přislíbil v tichosti. Pohlédl na prsty. Za nehty mu zůstala červeň připomínající krev. Vůlí potlačil závan nicotnosti i náhlé prázdnoty, a přece jenom promluvil.

"Postarám se o ně, lásko," ujišťoval. "Tuhle přísahu opravdu splním!"

"Tati, Jordie nechce jíst," přivítal Ralph otce, jakmile se objevil ve stanu. V duchu s ním otřásla panika. Hned zamířil k lůžku, kde našel syna stočeného do klubíčka.

Chlapec žhnul jak sluncem rozpálená skála a hedvábné tváře pomalované stopami slz zářily hrůznou červení. Ráno už měl horečku i Ralph. Oba kluci blábolili v deliriu, těla připomínala malé pece. Pokrývky nasákly potem a stan se zaplnil nakyslým pachem horečky. Ralph s chorobou bojoval.

"Ja, jen se na něho podívej," upozorňoval Jan Cheroot, když to mladé a silné tělo omýval namočenou houbou. "Rve se s nemocí jako s nepřítelem!" Na druhé straně mu pomáhal Zouga, který ihned pocítil nádherný závan rodičovské pýchy. Skutečně se už dalo vypozorovat formování svalů na ramenech i nohách, v podpaží i podbřišku se objevovaly první chloupky.

"Ten bude v pořádku," pochvalovalsi Hotentot. Pak se obrátili k druhému lůžku. Malý Jordan mrkal, víčka

připomínala motýlí křídla, a zároveň zoufale naříkal. Svlékli ho a opět omyli houbou. Ještě nezmužněl - jako malé miminko stále vlastnil roztomile zakulacenou prdelku i kouzelně tvarované nožky.

"Mami," kňoural. "Chci maminku!"

Oba muži se snažili zmírnit nápor choroby, střídali se u chlapců ve dne v noci, na všechno ostatní zapomněli. Jen s vypětím sil se jim podařilo urvat čas k napojení koní či zakoupení léků od dodavatele nebo sehnání zeleniny od farmáře. Po diamantech ani nevzdechli! Ďáblova past zůstávala opuštěná... Ralph nabyl za osmačtyřicet hodin vědomí, za tři dny seděl a bez pomoci hltal, cokoliv mu předložili. Šestý den už ho na lůžku nikdo neudržel. Jordie vše zvládal jen do druhého dne, potom opět zoufale volal maminku, a jakmile si uvědomil, že ji nedávno pohřbili, srdceryvně naříkal a boj vzdával...

Kyvadlo života se nepředvídatelně nachylovalo vpřed i vzad, pokaždé vzrůstal vjem smrtelné hrozby. Chlapcovo tělo spalované horečkou se jakoby zcvrkávalo a pokožka získala podivný perlový lesk. Otec i věrný Hotentot se vydávali ze všech svých sil, ale zůstávali bezmocní před nadcházejícím koncem...

"Je mladý a pořád silný." ubezpečovali jeden druhého. Ovšem každým dnem Jordanovi ubývaly síly, lícní kosti vystupovaly z obličeje a oči zapadaly do jamek. Vyčerpaný pocitem viny i zoufalstvím mizel Zouga ze stanu každý den ráno ještě před svítáním, aby se objevil na Market Square - možná dorazí nějaký transport se zázračným lékem. Zcela jistě tam však zastihne búrského farmáře se zelím a cibulí, a pokud bude mít štěstí, i s napůl zralými rajčaty. Desátý den ráno se Zouga zarazil před vchodem do stanu. Rozzlobeně se zamračil. Socha kamenného sokola byla vyvlečená ven, jak o tom svědčily v půdě rozryté stopy. Dravec čučel do suchého trní, kde na větvích akácie visely různé odpadky, odhazované sousedy. Bůžek se stal součástí neužitečného harampádí. Dokonce jedné z místních slepic se zalíbilo na kamenné hlavě, kterou se jí právě podařilo zneuctít výkaly.

Zamračený Zouga vstoupil dovnitř. Jan Cheroot seděl vedle Ralphova lůžka a zaujatě s ním hrál mlýnek. Jako hrací kostky používali vyleštěné acháty a křemeny. Jordan byl stále velice bledý, až otce hrůzou bodlo u srdce. Teprve těsně nad ním si všiml, že se synkova hruď pohybuje v rytmu dechu. "Tys odtáhl kamenného sokola?" Hotentot si jenom odfrkl, ani nevzhlédl. "Jordie s ním měl problémy. Probral se a ječel, jako když ho na nože bere - neustále na něj ukazoval!"

Major by pokračoval klidně dál, náhle se mu zdálo zbytečné vydávat tolik úsilí kvůli obyčejné hádce. Únava ho přece jenom dostala, cítil se úplně vyčerpaný. Sošku vrátí zpátky až později.

"Sehnal jsem jen pár sladkých brambor, nic jiného neměli," znechuceně poznamenal, než se usadil vedle lůžka nejmladšího. Jan Cheroot ukuchtil guláš ze sušených fazolí a skopového masa, do svého výtvoru pak namačkal uvařené brambory. Skutečně nevábná směs, ale poprvé Jordan neucukl hlavou od nabídnuté lžíce. A od té chvíle se začal zotavovat.

Ještě jednou se zeptal na matku, když zůstali s otcem sami ve stanu.

"Tati, a šla rovnou do nebe?"

"Ano!" Neochvějná jistota v otcově hlasu ho přesvědčila.

"A stane se jedním z andělů našeho Pána?"

"Ano, Jordie. A od té chvíle tam bude napořád, aby tě hlídala!"

Dítě o téhle novince chvíli vážně dumalo a potom přikývlo. Příští den se mu už chlapec zdál dostatečně silný. Nechal ho v péči staršího bratra a s Hotentotem vyrazili konečně do práce. Po přístupové cestě došli na konec, nově označený jako Rampa č. 6. Na hraně jámy se zastavili a hleděli dolů na Ďáblovu past. Veškeré kutací vybavení, lopaty a krumpáče, džbery, lana i žebříky, někdo ukradl. Při zdejších cenách ho náhrada přijde na dobrých sto liber, rozvažoval major.

"Potřebujeme černé kopáče!" konstatoval nahlas.

"A co se stane, až se tady objeví?" vyzvídal Jan Cheroot.

"Vykutají tu žlutavou hlínu!"

"A co potom?" vyptával se dál drobný Hotentot, s podezřelým zábleskem v očích. "Co bude potom?" vyžadoval odpověď.

"Rozhodl jsem se právě tohle zjistit!" zachmuřeně ho ujistil Zouga. "Už jsme tady promarnili až moc času..."

"Můj drahý příteli," přivítal ho Nevině Pickering s okouzlujícím úsměvem. "Jsem skutečně nadšený vašimi dotazy. Pokud byste se neobjevil, určitě bych se ozval já. Vždycky je pro nováčka trochu problematické najít to správné společenské zařazení," odkašlal si teatrálně a rychle dodal "ne že bych vás považoval za zelenáče, to bych si nedovolil! I když každý, kdo sem dorazí na lodi ze staré dobré Anglie, je automaticky takhle označen. Ale i v koloniích narození našinci považují Britské ostrovy za domov. Klidně bych však vsadil pět liber proti bobku žirafího trusu, že víte o téhle zemi víc než kdokoliv z nás..."

"Narodil jsem se v Africe," upřesnil major, "u řeky jménem Zouga, tam na severu v Khamově říši."

"Můj ty smutku, to mě ani ve snu nenapadlo, musím se přiznat!"

"Doufám, že mi to nepřičtete k tíži," poťouchle dodal major. Dokonce se i pousmál - dobře věděl, jak ti DOMA narození jsou upřednostňováni před těmi, co spatřili světlo světa v koloniích. Tohle se taky stalo jediným důvodem, proč trval na svém a donutil Alettu k dlouhé plavbě po moři, když předpokládali zdárné zakončení těhotenství. A tak se oba synové narodili v témže domě na jihu Londýna a teprve potom je dopravili zpět do Kapského Města, kde vyrůstali. V papírech tedy měli zaznamenáno narození DOMA, což byl jeho nejdůležitější dar potomkům. Pickering však přešel podobné poznámky velice taktně, aby sám nemusel upřesnit místo svého narození. Choval se jako anglický gentleman a nikdo nemohl do očí bijící fakta zpochybňovat.

"Mnoho odstavců ve vaší knize mě fascinovalo. Proto vás naučím vše ohledně blýskavých kamínků, pokud mi zodpovíte kupu otázek. Souhlasíte?"

V dalších dnech bombardoval jeden druhého dotazy. Major vyžadoval osvětlení každičkého detailu od vykopání žlutavé zeminy až po třídicí stůl. Pickering zase neustále stáčel hovor k zemi na severu, chtěl znát zvyklosti tamějších kmenů, místa výskytu zlatonosných žil, říční toky i rozložení horských hřebenů. Podivoval se nad množstvím divokých zvířat, která zaplňovala rozlehlé pláně i osamělé lesy, což Zouga tak živě popsal v knize Lovecká odysea.

Každé ráno hodinu před rozedněním se major potkával s anglickým gentlemanem na hraně povrchového dolu. Tam už byl na ohništi připravený smaltovaný čajník, takže mohli družně popíjet černou kávu, dostatečně silnou, aby jim zabarvila zuby.

Kolem nich se zatím scházeli první černí kopáči, v kožešinách přehozených přes ramena, a rozprávěli tlumenými ale melodickými hlasy. Jejich pohyby však byly stále tuhé a pomalé, limitované ospalostí i ranním chladem.

Na mnoha dalších místech podél hrany jámy se shromažďovaly skupiny kopáčů očekávajících svítání. Jakmile východní horizont zesvětlal, muži se valili dolů na svá pracoviště. Jako kolony mravenců postupovali po plošinkách, lešeních, houpajících se žebřících a pomalu zaplňovali šachovnici kutaných dílců.

Monotónní prozpěvování domorodců zesílilo, doplňované kvílením napínaných lan i drsnými výkřiky bílých předáků. Zaznělo první rachocení zeminy vysypané do čekajících vozů.

Pickering pracoval na čtyřech claimech, které spoluvlastnil s partnerem.

"Můj společník je dole v Kapském Městě. Bůhví, kdy se vůbec vrátí. Určitě se s ním ale jednou setkáte, což bude nezapomenutelný zážitek, ale nijak nutně radostný."

Zougu skutečně šokovala Nevillova schopnost elegantního vystupování i způsob chůze po celé délce prašné cesty k Rampě č. 6, aniž by oslabil jas svých vyleštěných bot. Jak vůbec mohl lézt po žebřících, aniž by si propotil košili, jak se mu podařilo vykopat vlezlého cizince ze svého dílce bez pomačkání puku na kal hotách?

Jeho všechny čtyři claimy neležely vedle sebe, mezi každým se nacházel další tucet cizích. Pickering se tedy musel přemisťovat z jednoho na druhý, zatímco prováděl koordinaci těžby a vlekl s sebou půl tuctu polonahých černochů, které přesunoval do míst, kde zaregistroval zpoždění. Náhle zase kontroloval nakládání zeminy nahoře, po chvíli už dýchal na krk černochům v ohrazeném prostoru za Market Square, kde jiní černí dělníci obsluhovali kolébky.

Tak se nazývalo další vybavení potřebné při procesu těžby diamantů. Zařízení opravdu připomínalo starodávnou dětskou kolébku. Dva muži stáli po stranách a usilovně houpali, zatímco třetí lopatou vhazoval dovnitř žlutavý štěrk z hromady dovezené zeminy. Vrchní "peřinku" tvořilo síto se čtyřcentimetrovými otvory. Při rytmickém kolébání vykutaný štěrk poskakoval na "peřince" a vše, co bylo menší než daný otvor, propadlo na další "peřinku", zatímco zbytek oblázků i odpadu klouzal bokem pod přísným dohledem obsluhy. Co kdyby se náhodou objevil diamant větší než příslušné oko...

Takovýhle drahý kámen by se stal pro nálezce zárukou zbohatnutí. Označený coby pony byl snem všech diggerů a určitě by vážil víc než sto karátů...

Další patro v kolébce tvořilo pletivo s otvory jen o něco většími než jeden centimetr. Odtud při houpání vylétával žlutý prach, podobající se kouři. Poslední "peřinku" tvořilo zcela jemné síto, kterým propadly pouze bezcenné částečky menší než krystaly rafinovaného cukru.

Odtud se vytříbená masa vynášela v sítech, připomínajících cedník, s co největší opatrností k vypírání drahocennou vodou. Každá kapka pocházela z padesát kilometrů vzdálené řeky Vaal. Propírači měli ruce ponořené ve vaně, zabláceni až po lokty se snažili odstranit zbytky hlíny a prachu, aby získaná drobotina skončila v závěrečné fázi na ploše třídicího stolu. Teprve tam pomocí dřevěných stěrek začínali experti vlastní výběr.

Coby nejlepší třídičky se osvědčily ženy, protože jim je vlastní trpělivost, zručnost a bystré oko pro barvu i složení. Proto ženatí diggerové zaměstnávali manželky i dcery u třídicích stolů od rozednění až po soumrak.

Pickering neměl to štěstí, aby u jeho stolu pracovaly ženy, a proto využíval pečlivě vytrénované domorodce, ačkoliv se jim nedalo věřit.

"Ani ve snu se vám nezdálo, o co všechno se naši černoši pokusí, jen aby mohli dobrý kámen ukrást. Kolikrát v duchu pukám smíchy při pohledu na nějakou vévodkyni s blýskavým diamantem na krku - kdyby jen věděla, kam si ho basutský hromotluk zastrčil," culil se Nevině. "Pojďte, ukážu vám, po čem byste se měl dívat."

Hubený černoch seděl v čele třídícího stolu a předváděl svou nadřízenou funkci vyšívanou vestou a kloboukem evropského typu, přičemž byl bos a v propíchnutém ušním lalůčku nosil tabatěrku se šňupavým tabákem. Opustil sedadlo, aby uvolnil místo Pickeringovi. Ten vzal do ruky dřevěnou škrabku a začal studovat oblázky, skupinku po skupince.

"Tady!" vykřikl náhle. "Váš první surový diamant, dobrý příteli! Pořádně se na něj podívejte a doufejte, že zároveň nešlo o ukázku poslední..."

Zouga překvapeně zamrkal. Něco takového vůbec neočekával! Šok okamžitě přešel ve zklamání. Obyčejný kousek kamínku ani ne větší než písečné mušky, jež se hemží v červeném prachu osady.

Drahokamu zcela scházel oheň i záblesk, na který se major těšil. Navíc vybraný kus vypadal nažloutle a připomínal barvou šampaňské, ale bez jiskry dobrého vína.

"Jste si jistý?" ptal se zděšeně. "Vždyť se diamantu ani trochu nepodobá! Jak odhalíte dobrý kámen?"

"Jde pravděpodobně o odštěpek z většího kusu. Váha se možná rovná desetině karátu a pokud budeme mít štěstí, dostaneme za něj pět šilinků. Tím se zaplatí týdenní práce jednoho z mých kopáčů."

"Jak poznáte rozdíl mezi tady tím a těmi ostatními?" Zouga mávl k hromádce štěrku stále ještě mokrého z propírání. Leskla se tisícerými odstíny od červené a zlaté až po temně černou a růžovou uprostřed třídicího stolu.

"Základem rozpoznání je mýdelnatost. Brzy si vycvičíte oko, ale nesmíte se nechat ošálit barvou." Uchopil kámen dřevěnou pinzetou a otáčel s ním ve slunci. "Diamant se zvlhčit nedá, protože odpuzuje vodu. Mezi mokrým štěrkem je na první pohled viditelný..."

Anglický gentleman mu ho náhle podal. "Víte co? Tady máte ode mě dárek. Váš první diamant!"

Lovili celých deset dní a dostávali se stále víc a víc na sever. Už dvakrát měli vyhlédnutou kořist v malých skupinkách na dosah, ale pokaždé zmizela hned při prvním přiblížení. Zouga začínal být zoufalý! Ďáblova past ležela opuštěná kdesi v dálce a dna okolních dílcú se určitě rychle snižovala. Čekají na ně problémy s těžbou. Navíc může dojít k sesuvu půdy, což je velice nebezpečné. Jock Danby ho varoval: Hlubina už pohltila pět mužů!

Teď ležel major na kamenech malého kopje, osmdesát kilometrů severně od řeky Vaal, sto třicet od New Rush. Netroufal si odhadnout, kdy se mu podaří splnit životně důležitý úkol. Jan Cheroot a chlapci se usadili o kus dál i s koňmi v příhodné rozsedlině, kryté trnitými keři.Téměř dívčí hlásek nejmladšího se mísil s křikem ptáků, kroužících po obloze. Zouga odložil dalekohled, aby si odpočinul a zaposlouchal se do synkova štěbetání.

S obavami se rozhodoval, zda ho vzít s sebou na tak drsnou cestu. Ale bezpečnější místo než po vlastním boku neznal. Navíc se Jordanova postavička už zase zakulatila a dokazoval na svém koníku vcelku překvapivý pokrok i při cvalu.

Při uvažování o chlapci si nemohl nevzpomenout na Alettu. Okamžitě ho zaplavila bolest a tíživý pocit viny, a tak vzal raději do ruky dalekohled a propátrával pláň - hledal známku neklidu. Se zadostiučiněním ji záhy našel.

V dáli se cosi pohnulo. Velice brzy objevil stádo dobré stovky pakoňů, jimž Búrové říkají wildebeest - divoký dobytek. Tyhle podivné a poměrně dost velké antilopy s atypickým buvolím vzhledem a rozevlátými bradkami působily na highveldu v roli klauna. Honily se v kruzích, nozdry stažené až k zemi, nohy vykopávaly k obloze. Náhle přerušily dovádění a ztuhly proti sobě s výrazem neskonalého překvapení.

Za nimi však Zouga zachytil další pohyb, skrytý za oblaky prachu od kopyt pakoňů. Velice pečlivě zaostřil dalekohled a v horkém vzduchu faty morgány se mu podařilo zahlédnout svislé vlnovky, které snad pluly na hladině stříbřitě se blýskající vodní plochy.

"Pštrosi!" vyprskl znechuceně. Celý mrak dlouhonohých ptáků postupoval plání, jejich počet nebylo možné ani odhadnout. Náhle zbystřil. Cípem šátku očistil skla a znovu zaostřil. Groteskní temné tvary se oddělovaly, nohy získávaly normální proporce.

"Lovci!" sykl. Snažil se je spočítat. Když se dostal k číslu jedenáct, nová vrstva tetelícího se vzduchu mu pokračování znemožnila. Přehodil si dalekohled přes rameno a seběhl po svahu dolů, ke svým lidem v rokli. Objevil se mezi nimi ještě dřív, než Hotentot stačil dokončit pohádkově zabarvené vyprávění.

"Ženou se k nám pěkné kusy!" prozradil. Hrábl po Ralphově henryovce, natáhl závěr a zkontroloval, zda je komora prázdná.

"Nejsme tady kvůli nějakým mrňavým antilopám. Proto nenabíjejte, dokud Jan Cheroot nebo já nedáme rozkaz," nařizoval. Jordan byl ještě stále malý, aby udržel v ruce těžkou zbraň. Ovšem jako dobrý jezdec jím pomůže rychle zvládnout obchvat blížící se kořisti.

"Jordie, pamatuj si, že musíš být co nejblíž u našeho stopaře, abys slyšel , co ti říká!" Přešlo poledne a pomalu se museli připravit na náročnou operaci. Pokud se nepodaří bleskově obklíčit tu malou skupinku černochů hned napoprvé, potom jim nastane čas stravující dřina: budou muset vystopovat každého zvlášť. A při tom je vždycky zastihla rychle se snášející africká noc.

"Do sedel!"

Zouga přísně pohlédl na Ralpha.

"Teď budeš dělat přesně to, co jsem ti řekl - nebo ti natrhnu prdel, mladý muži!"

Potom Zouga otočil koně a jako první vyrazil krokem, zatímco starší syn se za jeho zády konspirativně šklebil na Hotentota. Vzrušení z chlapce přímo sálalo.

Major vybral tohle kopje velice pečlivě, protože odtud rozsedlina přecházela v průrvu vybíhající napříč celou plání, přibližně ve směru východ-západ. Pokud jezdec sklonil hlavu a necválal, aby nevířil prach, nemohl ho nikdo z dálky zpozorovat. Asi po kilometru jízdy se Zouga zastavil, stáhl si klobouk z hlavy a pomalu se postavil v třmenech. Na okamžik pohlédl k severu a opět se rychle skryl. "Zůstaneš tady!" přikázal nejstaršímu synovi. "A nepohneš se, dokud ti nedám znamení!" Potom pokračovali dál a v zákrutu průrvy major zanechal věrného Hotentota s Jordanem po boku. "Drž si kluka při sobě!" udílel poslední varování stopaři. Potom se i s koněm otočil, aby se dostal do středu číhající útočné linie. Tam se zastavil a nervózně vyčkával. Jinou šanci už mít pravděpodobně nebudou. Celá operace je životně důležitá, protože claimy nemůžou takhle dlouho ležet ladem.

Z koženého pouzdra u sedla vytáhl pušku, vylovil náboj z náramenního pásu a vložil do komory hlavně. Nenataženou zbraň vsunul zpátky do pouzdra. Prakticky šlo jen o prevenci v případě, že by se jim následná akce nějak vymkla z rukou. I když úmysly divochů byly mírumilovné a konečný cíl prakticky stejný jako Zougův, přece jenom jsou lovci ozbrojení a nervózní, dokonce se vyhnuli i hlavní severní trase. Raději postupovali buší a udržovali si obranné seskupení - major tušil, že se cestou setkávali s překážkami. Jiní černoši se je určitě snažili okrást o to nejnutnější či je alespoň obalamutit, běloši u nich zase nacházeli větší hodnoty: mohli výhodně prodat jejich právo na pracovní kontrakt v dolech tomu, kdo nabídne nejvíc.

Tenkrát, co poděkoval Pickeringovi za veškerou výuku a začal se připravovat na zahájení práce v Ďáblově pasti, se poprvé setkal s problémem běžně se vyskytujícím na celém území jižní části afrického kontinentu. Pochopil, že jedině domorodec dokáže vydržet náročné podmínky tělesného vypětí při kopání démantonosné horniny. Pouze domorodec je ochotný pracovat za mzdu, při jejíž výši těžební proces stále ještě zůstává rentabilní. Přesto chudá výplata mnohokrát překračovala sumu, kterou búrští farmáři v okolních republikách si mohli dovolit vyplácet svým zemědělským dělníkům.

New Rush stáhl do svého centra pracovní síly ze vzdálenosti až osmi set kilometrů. Búrové teď litovali enormního rozmachu diamantového naleziště a rostoucího hnízda dobrodruhů i hledačů Štěstěny, jejichž přítomnost

důl podporovala.

Diamanty způsobily v tradičním životním stylu Búrů obrovský převrat. Diggerové vlastně ohrozili zdroj laciných pracovníků, s nimiž si předtím chudý farmář vydělával na živobytí. Musel těžce pracovat, aby uživil svou rodinu v boji s nehostinnou přírodou. Podle těchto Búrů se dopouštěli mamonem posedlí zlotřilci něčeho zcela neodpustitelného - protivili se hluboce udržované víře usedlíků a prakticky ohrožovali nejenom životní styl farmářů, ale i jejich samotnou existenci.

Ovšem hrůzo hrůz, diggerové vypláceli černochy zbraněmi! Búrové bojovali s divokými kmeny u vodních toků Blood River či Mosega, tisíckrát leželi ve střehu za kruhovou vozovou hradbou před přicházejícím svítáním, nejoblíbenější hodinou útoku.

Mnohokrát viděli sloup kouře, zdvihající se nad jejich domovem nebo úrodou, mnohokrát vyjížděl komando mužů po stopě ukradených stád. Kolikrát pohřbívali křídově bílá těla vlastních dětí, které vykrvácely po hrůzných zraněních, způsobených černošskými asagaji. Ukládali je do země v místě zvaném Weenen - Místo pláče a do mnoha jiných a opuštěných hrobů na celém území černého kontinentu.

Platit černochům zbraněmi se příčilo všem vrozeným instinktům. Tohle nejenom porušovalo psané zákony, ale i špinilo památku mrtvých búrských hrdinů.

Z těchto důvodů vyjížděla komanda z blízkých svobodných republik, aby patrolovala poblíž stezek i cest vedoucích k severu. Chtěli tak zabránit příslušníkům domorodých kmenů v cestě k povrchovému dolu, snažili se je spíše zaměstnávat při obdělávání půdy.

Ovšem částka pěti šilinků za týden společně se starobylou mušketou, darovanou jako prémii na konci tříletého kontraktu, se staly vnadidlem pro každého černocha, který se o přímo zázračné odměně doslechl. Mnohokrát domorodci riskovali při pěším pochodu - překonávali stovky kilometrů a vyhýbali se búrským komandům, aby se jim splnil sen a mohli pracovat v dole.

Přicházeli po stovkách, ale ani tohle množství nestačilo zaplnit věčně "hladovou" démantonosnou jámu. Proto nebyl Zouga se svým stopařem schopen nikoho najmout! Všichni černí kopáči měli podepsanou smlouvu a zároveň je přímo žárlivě střežili zaměstnavatelé.

Náhle majora osvítil spásný nápad: nabídne sedm a půl šilinku za týden! Po hodinovém náboru se jim upsalo jenom pět černochů, nadšených z vyššího platu, ale druhý den už čekal tucet zběhů chtivých zbohatnutí.

Než s nimi mohl Zouga sepsat smlouvu, zjevil se Neville Pickering.

"Oficiální návštěva, dobrý muži," mumlal omluvně.

"Jako člen úctyhodného Diggers' Cornmittee vás musím informovat, že mzda za týden pro kopáče činí pět šilinků, ne sedm a půl..." Káraný jen otevřel ústa k protestu, když se návštěvník usmál a zarazil ho pohybem ruky.

"Ne, majore! Mrzí mě to, ale vskutku jde o pět šilinků, ani o penci víc!" Zouga nepochyboval o neuvěřitelné síle zvoleného výboru diggerů. Provinilec byl napřed varován, pak ho zbili a nakonec se zloba celého společenství obrátila proti viníkovi, aby se vše většinou vyhrotilo spálením majetku či dokonce lynčováním neposlušného kolegy.

"A kde tedy můžu sehnat nějaké dělníky?"

"Jako všichni ostatní. Jeďte do buše a odchyťte si tam vlastní černochy, dřív než vám je jiný digger anebo búrské komando zaberou."

"To bych se mohl dostat na sever až k řece Shashi," sarkasticky odsekl .

"Ano, přesně tak," přikývl vážně Pickering.

Zouga se musel usmát při vzpomínce na první lekci o vztazích mezi diggery na pracovišti. Teď si ale pevně nasadil klobouk a uchopil otěže.

"Tak dobře," odfrkl. "Jdeme verbovat!" Pobídl patami koně, ti se vyřítili z průrvy a v mžiku se ocitli na otevřené pláni. Domorodé lovce měl asi pět set metrů před sebou a bleskově si je spočítal. Šestnáct. Kdyby pochytal všechny, mohlo by se s prací začít už zítra za svítání. Tenhle počet je pro Ďáblovu past dostatečný. V současné době pro něho každý černoch znamenal cenu větší než padesátikarátový diamant.

Domorodci klusali v nástupu, v typickém seskupení zulských bojovníků zvaných impi. Neměli s sebou ani ženy, ani děti.

"Perfektní," oddychl si major, když zahlédl Hotentota ženoucího se buší s Jordanem v těsném závěsu. Na tuhle vzdálenost syn ani jako dítě nevypadal - klidně mohli oba hrát roli ozbrojených jezdců. Jan Cheroot se snažil dostat co nejrychleji za skupinu divochů, dřív než se rozprchnou.

Náhle sykl, když na druhé straně zahlédl Ralpha v plném trysku. Schýlený nad krkem koně nadšeně mával henryovkou. Otec jen doufal, že ji syn nenabil, a plísnil sám sebe, proč jen nezdůraznil, aby zbraň neukazoval. Ovšem i ve chvíli návalu vzteku ho zároveň u srdce hřála rodičovská pýcha- nejstarší syn se skutečně narodil pro sedlo!

Nadešel čas zpomalit běh koně, aby poskytl křídlům svého týmu víc času k dokončení obkličovacího manévru. Zároveň chtěl zmírnit dramatický výsledek útoku. Dobře věděl, že skupině lovců se musí zdálky jevit jako ozbrojené komando s válečnými úmysly. Zvedl proto v přátelském gestu klobouk nad hlavu.

Hotentot i Jordan už dosáhli určeného bodu, zatímco Ralph právě teatrálně zastavoval koně v oblaku prachu. Bojovníci reagovali jako správně trénovaní válečníci. Shodili náklad spacích rohoží, kotlíků i pytlů se zrním, které nesli na hlavách, a rozvinuli kruhovou hradbu okolo svého majetku. Jeden druhého se vzájemně dotýkali ramenem. Mezi štíty se nenašla skulina, nad nimi se ježil les asagajů.

Nenesli označení bojového útvaru, což většinou hlásaly kožešiny lišek kapských, doplněné opičími ocasy, čelenkami z pštrosích per a peříček různých ptáčků. Cestovali jen se zbraněmi. Ovšem podle dlouhých štítů Zouga okamžitě odhalil příslušnost domorodců. Byli to Matabelci.

Malá skupina stála nehnutě ve slunečním žáru. Major se blížil, v duchu se usmíval nad nepředvídaným

zásahem Štěstěny: líčil past na koroptve a chytil orly. Copak dělají tihle černoši téměř osm set kilometrů od jižní hranice své země, od Matabelelandu? podivoval se.

Sto metrů od nich zarazil koně. Podle volských ohánek na štítech zřetelně rozpoznal příslušnost k regimentu nazvanému podle řeky Inyati. Ihned ho zavalila vlna nostalgie.

Induna, velitel celého vojenského útvaru, byl kdysi jeho přítelem. Společně překonávali rozsáhlé území Matabelelandu, společně lovili a večery trávili u táborových ohňů. To už ale byla dávná minulost, to bylo tenkrát, při prvním proniknutí do oblastí jižně od řeky Zambezi. Vzpomínky se mu vybavily tak živě, až je musel silou vůle potlačit. Raději zdvihl pravou ruku s roztaženými prsty coby univerzální znamení dobré vůle.

"Matabelští válečníci, vidím vás!" zvolal v řeči ndebele zcela plynně, jako by patřil k nim. Okamžitě zaregistroval zavlnění v držení štítů i pohyb hlav, vyjadřující opětování pozdravu.

"Jordane!" Syn bez váhání přicválal, takže na první pohled se dal rozeznat rozdíl mezi dospělým mužem a chlapcem.

"Vidíte, bojovníci krále Lobenguly, můj potomek jezdí se mnou!" Žádný muž nebere dítě do války. Hradba štítů nepatrně poklesla, takže se daly zahlédnout tmavé a zvědavé oči. Jakmile Zouga s koněm popojel, obranná stěna se opět uzavřela. "Co víte o Gandangovi, který je téměř mým bratrem?"

Při zmínce o nejvyšším veliteli jeden z mužů nevydržel, odložil štít a vykročil z naježeného útvaru.

"Kdo nazývá Gandanga bratrem?" požadoval odpověď, coby válečník zvyklý na autoritu.

"Jsem Bakela, Ten který bije pěstí," představil se major matabelskou přezdívkou. Hned si uvědomil, že černý velitel před ním není o moc starší než Ralph. Ovšem trénované svaly prozrazovaly perfektní válečný výcvik. Podle Zougova odhadu už určitě zabil člověka, aby mohl omočit ostří svého asagaje v krvi nepřítele.

A nyní klidně přecházel otevřený terén lehkým krokem, oděný jen do krátké kožené bederní zástěrky.

"Bakela!" pronesl a zastavil se pár kroků od koně. "Bakela," zopakoval a v obličeji se mu rozzářil perfektní úsměv, podtržený řadou bílých zubů. Dokonalá tvář lidu Nguni. "Tohle jméno jsem pil společně s mateřským mlékem, protože jsem Bazo - Sekyra, syn stejného Gandanga, kterého nazýváš bratrem. Pamatuje si tě jako starého a věrného přítele. Poznávám tě podle jizvy ve tváři i zlatavých vousů. Zdravím tě, Bakelo!"

Zouga seskočil, pušku nechal v pouzdru a se širokým úsměvem zamířil k mladíkovi, aby ho srdečně pozdravil pevným stiskem předloktí.

Pak se otočil a zavolal na Ralpha: "Pokus se nám zastřelit nějakou antilopu nebo raději pakoně. Dnes v noci budeme potřebovat hodně masa!"

Syn radostí zavýskl a uháněl splnit daný úkol. Jan Cheroot se k němu bez váhání připojil. Oba jezdci se vrátili před setměním. Lov se jim vydařil, dokonce skolili velice vzácný kus: obří antilopu losí. Statný samec se dožil vysokého věku, protože krk i plece už stářím modraly a houpající se lalok mezi předními nohama se skoro dotýkal země.

Rozměry připomínal plemenného býka, sám Zouga odhadoval váhu zvířete na dobrou tunu. Získají z něj kromě masa i celou vanu sádla. Podařil se jim skutečně skvělý kousek. Dokonce i Matabelci nadšeně bušili kopími o štíty, nedokázali ani zadržet obdivné výkřiky.

Nejstarší syn se samozřejmě tvářil povýšeně, jelikož skolil mohutné zvíře perfektním výstřelem mezi oči, takže samec padl se zaduněním na zem.

Matabelci, podobní smečce divokých psů, vyrazili a rojili se kolem hory masa. Používali asagaje s ostřím jako břitva, aby se co nejdřív prořezali k nejoblíbenějším lahůdkám: žaludku, játrům, srdci a sladkému bílému loji.

Zatímco si domorodci opékali veškeré lahůdky nad ohněm a masem se téměř dávili, vysvětloval Bazo důvod tak obrovské chuti k jídlu.

"Nepodařilo se nám ulovit žádné zvíře od té doby, co jsme vyšli z lesa. Na pláních se sice popásala stáda malých springboků, ale tuhle rychlou antilopku rozhodně neuštve běžící lovec s kopím! A bez masa je bojovníkovo břicho duté jako válečný buben, ozývá se v něm jen hluk a vítr..."

"Dostali jste se pěkně daleko od Matabelelandu," přerušil ho major. "Žádný příslušník vašeho kmene sem určitě nezavítal od doby, kdy starý král převedl zulské odpadlíky přes Velkou řeku, nyní zvanou Limpopo, dál do vnitrozemí. Tehdy byl tvůj otec Gandang ještě dítě."

"Putujeme jako první," odsouhlasil Bazo pyšně. "Jsme totiž špicí kopí..."

V plamenech ohně i ostatní hrdě vzhlédli k dotvrzení řečených slov. Všichni velice mladí, ani jednomu z nich jistě nebylo přes dvacet.

"A kam vás tohle putování má zavést?" chtěl vědět Zouga.

"Ke kouzelnému místu na jihu, odkud se muž vrací s nádhernými poklady."

"Jakými?"

"Tady těmi," ukázal Bazo na vyblýskanou pažbu Ralphovy henryovky, vykukující zpod sedla použitého synem coby podpěra při sezení. "Isibamu - pušky!" dodal.

"Cože?" divil se major. "Matabelské impi se přezbrojují? Copak asagaj už není zbraní opravdového válečníka?" Černý velitel se chvíli tvářil zaskočeně, ale záhy se mu vrátilo sebevědomí.

"Staré způsoby nejsou vždycky ty nejlepší, říkají to dokonce i naši stařešinové. Proto jsme tu my mladí, abychom tohle rozvážili." Všichni okolo ohně přikyvovali a temným mručením vyjadřovali souhlas. Bazo je skutečně vedl. Coby syn Gandanga byl synovcem krále Lobenguly a zároveň vnukem starého krále Mzilikazi. Vznešený původ mu rozhodně zajišťoval dobré postavení, navíc se zdál dobře vycvičený a zároveň i rozumný.

"Aby člověk získal pušku, musí tvrdě pracovat v hlubinách země," líčil Zouga. "Po celé tři roky vypotí denně plnou dížku potu, než dostane zbraň!"

"To jsme už slyšeli..."

"Potom každý z vás obdrží pušku po vypršení tříleté smlouvy. Tohle vám můžu slíbit, jako že se jmenuju Bakela!"

Oblíbeným zvykem mezi diggery se stala uváděcí ceremonie, kdykoliv se objevila nová skupinka nezkušených divochů z buše. Ostřílení kopáči okamžitě vybíhali k přístupové cestě a stavěli se do řady - většina z nich vyzdobená odhozenými svršky v evropském stylu, sloužící coby znaky vymožeností civilizace.

Zahrnovali své bratry v roli zelenáčů naučenými slogany:

"Držte se, paviáni právě slezli dolů z kopců!"

"Kdepak, tohle opice nejsou, ty jsou přece vychytralé!"

Společně s podobnými výkřiky je zasypávali i odpadky. Přicházející skupina patřila mezi první z Matabelelandu. Tamější řeč ndebele však byla téměř identická se zulu a velice podobná jazyku národa jižních Xhosa. Bazo tedy rozuměl každému slovu a tiše vydal jednoduchý rozkaz.

Jeho muži odhodili náklad a ihned se rozdrnčely asagaje na válečných štítech. Posměváčkům ztuhl úsměv na rtech, většina se skutečně vyděsila.

"Manje! Teď," zasyčel velitel. Kruh štítů vyrazil vpřed, dav zděšeně prchal.

Z koňského hřbetu měl Zouga perfektní přehled o celé situaci. Ani si nedělal iluze, do jakého nebezpečí se celá osada dostala. I takhle malý útvar matabelských válečníků amadoda by v táboře způsobil chaos, navíc by samozřejmě došlo mezi černochy ke krveprolití.

"Bazo! Kawulisa! Zastav je!" zařval a tryskem předjel postupující oddíl potenciálních zabijáků.

Kolem něho se přehnali vyděšení kopáči, ječeli hrůzou s hlavami otočenými dozadu, oči jim lezly z důlků. Padali a dupali po sobě. O kus dál jakýsi černý tlouštík v kalhotách a ve fraku narazil do plátěné stěny nejbližší budovy, která se okamžitě zhroutila. Zasypala ho hromada došků, které mu zachránily život před ostřím namířeného kopí.

To už ale velitel zatroubil na antilopí roh, jenž se mu houpal na krku. Válečníci ztuhli. Pak se otočili a v klidu si posbírali odhozená zavazadla. Plni nadšení se šklebili, opět se zformovali a Bazo odhodlaně zapěl první sloku bojové písně regimentu Inyati:

Zírejte na půlnoční čerň štítů,
i bělost připomínající poledne...
A ostatní se přidali perfektním refrénem:
Černé jak býk hasící žízeň u řeky Inyati,
bílé jak volavky; co mu na zádech sedí...

Příchod skupiny mladých bojovníků se stal triumfálním procesím. Major v jejich čele připomínal římského císaře.

Bohužel ani jeden z divochů v životě nedržel krumpáč nebo lopatu. Proto jim Jan Cheroot musel vkládat nástroje do rukou, ukazovat pozici prstů a vysvětlovat, co budou dělat. Mezitím si neustále brumlal cosi o zabedněncích a tupcích v černé kůži - sám byl přece nádherně žlutý. Přesto se už po pár minutách ukázalo, jak Matabelci dokážou využívat své sametově temné svaly, vykované bitvami a vycvičené do války. Obyčejné nářadí se v jejich rukách proměnilo ve smrtelně nebezpečnou zbraň pro žlutavou horninu. Zaútočili na ni. Stala se pro ně nejhorším nepřítelem celého kmene.

Při prvním setkání s naloženým kolečkem ho bystří dva černoši uchopili, vyzvedli a odkráčeli s ním. Když jim Ralph předvedl správné využití předního kola, upřímně se divili a radovali jako děti. Však Bazo hned hlásil: "Vidíte, sliboval jsem vám hodně zázraků!"

Tato skupina disciplinovaných mladých mužů byla skutečně pro boj vycvičená coby tým. Zároveň se chtěl každý z nich předvést v co nejlepším světle.

Zouga jejich klady dobře znal, proto je rozdělil na čtyři pracovní skupiny a pojmenoval po ptácích: Jeřábi, Jestřábi, Sokoli a Orli. Každý týden získal tým s nejlepším výkonem povolení nosit ve vlasech pera svého okřídleného patrona. 'Také měli nárok na dvojitou dávku masa i polenty, s přídavkem kvašeného piva z prosa, typického nápoje Afričanů. Práce se jim stala zajímavou hrou.

Muselo se jen upravit pár detailů. Matabelci totiž patřili k bojovným kmenům, kteří obětují život při ochraně i rozmnožení stád dobytka. Počty kusů neustále zvyšovali, většinou na úkor mírumilovných pasteveckých sousedů.

Ovšem tady patřilo hovězí k nejdražší položce na jídelníčku, a jen dost těžko si zvykali na tučné skopové, které jim Zouga dodával. Tvrdá práce však zvyšovala apetýt, takže po několika dnech už novou stravu konzumovali - sice nijak nadšeně, ale bez reptání.

Netrvalo ani týden a stanovený pracovní úkol perfektně zvládli. Jenom Jan Cheroot se odmítal spustit do vykopané jámy.

"Ek is nie n meerkat nie," odporoval na majorovo naléhání zjednodušenou holandštinou Kapské kolonie. "Nejsem přece mangusta žíhaná, abych se hrabal v podzemní díře!"

Zouga však potřeboval důvěryhodného muže i u třídicího stolu a přesně tam se Jan Cheroot hodil . Nahýbal se jako žlutohnědý bůžek nad blýskajícími se hromádkami vypraného štěrku, trojúhelníkový tvar obličeje mu vylepšovala vypelichaná bradka.

Vystouplé lícní kosti a šikmé oči spíš připomínaly Asiata. Přímo bleskově dokázal odhalit drahocenný kámen, ale pár jiných očí byl ještě rychlejší. Malý Jordan rozvinul svůj dosud skrytý talent na odhalování diamantů, bez ohledu na nezvyklou velikost či barvu.

Kluk skutečně vylovil drahokam z hromádky hned napoprvé. Snad jen pětina karátu v nahnědlé barvě nijak

cenně nevypadala, ale kupec kupodivu bez váhání nabídl tři šilinky.

Od té doby už nikdo o Jordanových kvalitách nepochyboval. S každým problematickým kamenem chodili za ním. Do týdne se stal hlavním třídičem kořisti z Ďáblovy pasti.

Seděl naproti Hotentotovi u nízkého oplechovaného stolu, oba téměř stejně vysocí. Na hlavě mu trůnilo sombrero, upletené z kukuřičných klasů, aby si chránil citlivou kůži, a očima propátrával donesený štěrk. Téhle hry se nemohl nabažit. Usilovně soutěžil s otcovým stopařem, hbité prstíky lovící mezi kamínky připomínaly pianistu, skloněného nad klávesami ze slonoviny. Každý jásavý výkřik vzrušení signalizoval nový objev...

Zougovi se podařilo najít ženu, která by mohla vyučovat jeho syny. Paní Ganderová, manželka luteránského kazatele, kyprá, se sladkým úsměvem a prošedivělými vlasy, pečlivě stočenými do mohutného drdolu na temeni, byla pravděpodobně jedinou učitelkou v okruhu dobrých čtyř set kilometrů. Několik hodin dopoledne probírala s dětmi diggerů čtení, psaní i aritmetiku v malém kostelíku, vybudovaném z vlnitého plechu hned u Market Square.

Šlo o denní rituál, k němuž musel otec Ralpha nutit výhrůžkami, zatímco Jordan ho plnil se stejným nadšením, které prožíval u třídicího stolu. Díky andělskému výrazu a zájmu o literaturu, vštípeným mu matkou, se stal miláčkem paní Ganderové.

Učitelka se ani nesnažila zastírat svou náklonnost, oslovovala ho přede všemi Jordie zlato a ponechávala mu privilegium mytí tabule, za což by mu alespoň tucet spolužáků nejraději vyškrábalo krásnými řasami ozdobené oči.

Do třídy chodila i dvojčata, drzí synové australského hledače opálů, kterého zatím Štěstěna nijak významně neobdarovala, ačkoliv tvrdě pracoval na nevýnosném claimu u východního konce naleziště. Oba kluci měli hlavy ostříhané dohola, čímž se vyřešil problém vší. Chodili bez bot, šle jim držely záplatované kalhoty, košile dávno vybledly a nesly stopy mnohonásobného látání. Henry a Douglas Stewartovi tvořili nebezpečný a dokonale sehraný pár. Krutými posměšky častovali při vyučování kdekoho a ostrými lokty uštědřovali tvrdé údery. Vše se dálo v tichosti, takže paní učitelka si ničeho nevšimla - za vlasy tahali přímo bleskurychle.

Jordan se jim stal zcela přirozeným terčem. Dokonce ho ponižovali přezdívkou Jordie holka. Velice oceňovali hebkost jeho kudrn, obzvlášť je uspokojovaly Jordanovy slzy. A strašně se jim líbilo, že zřejmě z důvodu falešné hrdosti nepřivolá na pomoc staršího bratra.

"Vyřiď té huse Ganderové, že mě bolí břicho," instruoval Ralph mladšího sourozence. "Táta říkal, abych nechodil do školy, protože jsem moc nemocnej !"

"Kam chceš jít?" vyzvídal Jordan. "Co chceš dělat?"

"Vyrážím k mému hnízdu - mrňata už asi budou vylíhnutý."

Nedávno totiž objevil příbytek sokola středozemního na skalní hraně kopce při Kapské cestě. Rozhodl se vycvičit mláďata k lovu. Starší bratr měl vždycky vzrušující plány, což byl jeden z mnoha důvodů, proč ho mladší bezmezně obdivoval.

"Hele, vezmi mě s sebou - prosím, Ralphe!" žebronil.

"Vždyť jsi ještě malej."

"Už je mi skoro jedenáct."

"Ani náhodou! Zatím je ti deset," opravoval ho sourozenec povýšeně. Jordan ze zkušenosti věděl, že se s ním nemůže dohadovat, protože neměl šanci na úspěch.

Vyřizoval tedy bratrovy lži svým sladký hláskem i nevinným mrkáním dlouhých řas, takže paní Ganderová ani trochu nepochybovala o pravosti vyřčených slov. Jenom Stewartova dvojčata na sebe vševědoucně mrkla.

Na dvorku za kostelem stála latrína, připomínající budku strážného z vlnitého plechu. Uvnitř, pod prknem s oválným výřezem, čekal na poklady plechový džber. Jeho obsah velice rychle "uzrával" v dusnu téhle pece. A právě tady dvojčata lapla Jordana při hlavní přestávce.

Drželi ho za kotníky a usilovně mu cpali hlavu i ramena do smrdutého nitra. Chlapec se snažil vzpříčit, aby se vyhnul příšernému osudu.

"Šlápni mu na prsty," hučel Douglas. Nebožák jim však nabídl nečekané řešení. Jednomu nadělil perfektní škrábanec na krku a druhému výtečníkovi se zakousl do palce. Utržená zranění změnila náladu útočníků. Ačkoliv mučení zahájili s přezíravým úsměvem, nyní se dostali do stadia opravdové zuřivosti, vztek s nimi cloumal.

"Drž hubu, hošánku," soptil Henry, když poslechl bratrovo ponoukání a kostnatými patami drtil nešťastníkovi klouby na prstech. Jordanův jekot signalizující bolestnou agonii i prožitek děsivého teroru rozeznával plechovou budku, v níž zoufale bojoval o život.

Proti soustředěné síle dvojčat neměl žádnou šanci. Nehty sice rval bílé třísky ze sedačky, ale hlava mu pomalu klesala dolů. Puch ho dusil, žaludek se mu obracel a srdceryvné skučení sláblo.

Ve chvíli, kdy pocítil cosi vlhkého ve svých zlatavých kudrnách, se dveře kadibudky prudce otevřely a v nich stála paní Ganderová.

Chvíli nevěřila vlastním očím, potom však okamžitě zatroubila k útoku. Pravou paží, vytrénovanou od hnětení těsta i praní prádla, udeřila oba tyrany, až odletěli do kouta. Mezitím levačkou pomáhala Jordanovi na svobodu, přestože si ho držela na délku paže od těla. Tvář jí zbrunátněla, když zadržovala dech a s obětí pádila domů. Už na dálku instruovala manžela, aby připravil kbelík drahocenné vody a žluté mýdlo.

O půl hodiny později Jordan páchl karbolovou desinfekcí, ale andělské kudrny mu opět zářily na slunci. Za zavřenými dveřmi učebny se ozýval nářek. Reverend Gander domlouval zlotřilcům rákoskou, zatímco ho manželka povzbuzovala.

V okolí zmizelého Colesberg Kopje vyrůstaly miniaturní horské hřebeny. Postarali se o ně diggerové, kteří vyváželi zbytky vykutané a proprané horniny co nejblíž k hranici osady. Některé umělé kopce se už zdvihaly do výše až sedmi metrů, ale zůstávaly mrtvou zemí. Nikde nerostl strom, natož stéblo trávy. Kam oko dohlédlo, táhl se labyrint

stezek, vyšlapaných stovkami černých kopáčů, kteří tudy každodenně spěchali do práce.

Zkratka mezi luteránským kostelem a Zougovým tábořištěm sledovala jednu z těchto cest. Za poledne byly stezky zcela vylidněny, protože všichni pracovali. A právě tudy se hnal Jordan, oči zčervenalé od pláče po takovém ponížení i od palčivých výparů karbolu.

"Zdravím tě, Jordie holko." Chlapec okamžitě rozpoznal hlas, takže na místě ztuhl. Zoufale mrkal očima, aby ve slunečním jasu zahlédl volajícího.

Jeden z dvojčat, coby silueta proti blankytnému polednímu nebi, stál nahoře, palce zaháknuté za šle, oholenou hlavu vyzývavě schýlenou kupředu.

"Žaloval jsi, Jordie holko," suše konstatoval.

"Nikdy !"

"Ječel jsi - to je úplně stejné. Teď ale budeš výt, jenomže tě nikdo neuslyší Jordie holko!"

Zoufalec se bleskově otočil a rozkmital nohy do největší rychlosti. Připomínal antilopu prchající před dravcem. Nedoběhl však daleko. Z nejbližšího kopečku sjel druhý tyran a hnal se proti němu.

Velice chytře ho obklíčili v nejužším místě stezky mezi vysokými stěnami. Oba vstupy zablokovali.

"Jordie zlato," volal Henry.

"Jordie holko," napodoboval ozvěnu Douglas. Pomalu k němu postupovali, vychutnávali si rostoucí děs oběti a zcela nepříčetně se pochechtávali.

"Malé holčičky nemají vyprávět pohádky."

"Nejsem holka," šeptal Jordan a snažil se uhýbat.

"Potom bys ale neměl mít kudrnaté vlasy," odfrkl si jeden z bratrů a vytáhl kapesní nůž. Otevřel ho pomocí zubú.

"A teď z tebe uděláme kluka, Jordie holko!"

"A taky tě naučíme mlčet!" Henry měl ruku skrytou za zády, ale přišel čas, aby se pochlubil silnou větví z trnitého keře.

"Věnujeme ti to samé, co nám zařídila ta stará husa Ganderová: patnáct šlehů pro každého! Takže jich na tebe čeká třicet, chápeš Jordie holko?"

Chudák Jordan zoufale sledoval větev silnější než tátův palec. Spíš pálka než rákoska. A na ní trny přes centimetr velké. Vykonavatel trestu si s ní pro radost švihl, ozvalo se zasyčení jako od zmije.

Tenhle zvuk Jordana definitivně probral. Vypálil vzhůru po navezeném štěrku, nohy se smekaly, ale pomocí rukou se mu podařilo vydrápat až na vrchol.

Dvojčata za ním vzrušením řičela, pazvuk spíš připomínal vytí smečky divokých psů. Rozběhli se za ním, ovšem jejich vyšší tělesná váha znemožňovala hbitější postup, bořili se až po kotníky.

"Nenech ho prchnout!" řičel Douglas a Henry okamžitě popadl nejbližší kámen, velký jako pěst, a mrštil s ním po uprchlíkovi. Proletěl těsně vedle Jordanova ucha. Chlapec se lekl, ztratil rovnováhu, přepadl na druhou stranu a řítil se po příkrém srázu dolů.

Podařilo se mu dopadnout na všechny čtyři, obětoval vteřinu na ohledání případných zranění, a pak už upaloval po stezkách mezi kopečky.

"Chyť ho!" ječeli bratři jeden na druhého. Hráli si na kočku a myš. Jejich dlouhé nohy přece jenom zkracovaly vzdálenost mezi nimi a kořistí.

Jordan slyšel kdesi za sebou pleskot bosých nohou o vyschlou zem, a tak v letu stočil hlavu, aby zkontroloval vzdálenost dělící ho od nevyhnutelného osudu. Lapal po dechu a obrovské oči vyplňovaly snad celý obličej, navíc ho v nich pálil pot.

V téhle chvíli Henry mrštil trnitou větví jako oštěpem a skutečně se trefil, zapletla se Jordanovi mezi nohy. Ostré hroty potrhaly holou kůži a chlapec se zhroutil. Pádem si vyrazil dech. Než se vzpamatoval, Douglas na něho skočil a plnou váhou těla ho držel připlácnutého k zemi. Henry mezitím tančil s mučícím nástrojem divošský tanec okolo. Zároveň hledal vhodné místo na těle nepřítele, kam by mohl udeřit.

"Napřed mu srovnáme účes!" vyhrkl Douglas, dusící se smíchem i vzrušením. "Podrž mu hlavu!"

Odhodil trnitou větev, sehnul se nad dopadeným nešťastníkem, chytil zlatavé kudrliny a vší silou je natahoval. Hebké vlasy byly napnuté jako struny violy a Douglas začal uskutečňovat pomstu.

Pižlal, jak se dalo, takže některé přeřízl, jiné jeho bratr rval i s kořínky. Vyhazoval je do vzduchu a divoce hýkal .

"Teď z tebe bude kluk!" Veškerá síla z Jordana vyprchala. Ležel tam na zemi, otřásal se vzlyky, zatímco Henry uchopil další pramen do hrsti. "Řezej trochu blíž u lebky!" slastně naváděl, když tu náhle zavřeštěl nenadálou bolestí.

Tenký konec vypracované nosorožčí kůže se svistotem dopadl na vyšpulené pozadí, na ona citlivá místa, kam nedávno naděloval reverend Gander. Henry vyletěl, oběma rukama se chytil za půlky a na místě poskakoval.

Pevná ruka mu sevřela límec a zdvihla darebu do výše, kde marně kopal nohama, zatímco si stále osahával postiženou oblast. Jako by mu do kalhot nasypali řeřavé uhlí! Douglas udiveně vzhlédl, protože při blaženém nadšení z mučení ani nezaslechl, natož aby zahlédl, blížícího se jezdce.Ten na první pohled rozpoznal smutně proslulá dvojčata, jejichž pověst znal celý New Rush. Proto okamžitě rozeznal útočníka od oběti.

Henry připomínal mrskajícího se oběšence, snažícího se vymanit ze sevření. Bratr raději přitiskl ruce na bradavky a vyrazil. Neznámý jezdec ho však jako bravurní hráč póla bleskově dostihl a umístil švihnutí sjamboku na správné místo. Mučivá bolest trapiče téměř ochromila. Nemít silné kalhoty, určitě by mu úder prosekl kůži.

Než se stačil vzpamatovat, druhá volná ruka ho chňapla pod ramenem a lehce zdvihla do výšky. Jezdec stál ve třmenech a dvojčata mu visela po boku. Přemýšlivě na ně pohlížel.

"Znám vás oba," prozradil tiše. "Jste ti Stewartovi parchanti, co zahnali mulu starého Jacoba do ostnatého drátu!"

"Prosím, pane, prosím," kňučeli o smilování.

"Jen buďte zticha a poslouchejte! Přeřízli jste řemeny u vozu pana De Kocka, což stálo vašeho otce penci. Navíc Diggers' Committee by se velice rád dozvěděl, kdo zapálil stan, kde přebýval Carlo..."

"Pane, to jsme my nebyli," rozvřeštěl se Henry. Bylo zřejmé, že oba výtržníci už pochopili, kdo je odchytil, a skutečně z něho měli strach.

Mezitím se Jordan konečně vyškrábal na kolena a pohlédl na svého zachránce. Musel to být někdo opravdu velice důležitý, možná snad i člen obávaného Diggers' Committee, v němž zasedali hrdinové rovnající se policistům, princům či jiným slavným pohádkovým bytostem.

A tenhle bájný obr se na něho dívá, jak tam klečí a po tváři má rozmazaný prach se slzami, košili roztrženou, knoflíky vyrvané a nohy do krve rozedřené.

"Tenhle malý kluk je proti vám poloviční," konstatoval jezdec. Oči měl modré, až neuvěřitelně blankytně modré snad patřily básníku.

"Pane, jenom jsme si hráli," mumlal Henry, zatímco ho límec řezal pod uchem. "Nemysleli jsme tím nic zlého..."

Jezdec přenesl zář svého zraku z Jordana na oba výrostky.

"Říkáte hra?" odfrkl. "Poslouchejte dobře! Jestli vás příště nachytám při dalších rošťárnách, dostavíte se společně s otcem rovnou před Diggers' Committee! Rozumíte?" Hrubě s nimi zalomcoval. "Pochopili jste úplně všechno?"

"Ano, pane..."

"A když se vám líbí hry, budu pro vás mít vždycky novou při ruce, pokud sáhnete na někoho, kdo je menší než vy! Začíná takhle..." Bez předchozí výstrahy je pustil na zem. Než se zorientovali, máchl sjambokem doleva i doprava, aby přidal důrazné varování. Dvojčata zděšeně vyrazila, zatímco jezdec za nimi pomalu cválal a dobrých sto metrů jim koncem biče olizoval lýtka. Udržoval je tím pádem ve svižném běhu, i plíce si provětrávali jekotem. Potom náhle zastavil koně, otočil se a vrátil k vyděšenému Jordanovi.

"Pokud s nimi chceš bojovat, tak jednotlivě: nejdřív zmákneš jednoho, pak druhého. To je nejlepší strategie, jakou znám, mladý muži!" napřed poradil a teprve potom seskočil. Přidřepl si k chlapci.

"Kde to bolí nejvíc?"

Náhle Jordan pochopil, že právě teď se nesmí projevit jako dítě. Proto slyšitelně polkl, když bojoval s přívalem slz, a ten muž mu porozuměl.

"Skutečně jsi statečný," přikývl. "Máš bojovného ducha!" vytáhl kapesník a otřel mu rozmazané slzy.

"Jak se jmenuješ?"

"Jordie. Jordan," hned se opravil a hlasitě vzlykl.

"Kolik je ti roků, Jordane?"

"Téměř jedenáct, pane."

Pálení odřenin i pocit hrůzného ponížení ustupovaly nádhernému vjemu vděčnosti neznámému zachránci.

"Plivni!" nařídil jezdec a dal mu k ústům kapesník. Potom chlapce otočil a očistil mu krvavé šrámy na nohách. Dotek byl rozhodně mužský a Jordan si okamžitě uvědomil rozdíl, když ho ošetřovala matka. Při tomhle pomyšlení se málem znovu rozplakal.

Raději otočil hlavu a díval se, jak mu zachránce pomáhá. Prsty měl hranaté a silné, nehty velké, nakrátko ostříhané. Hřbet ruky pokrývaly malé nazlátlé chloupky, odrážející sluneční světlo.

Náhle dobrý Samaritán vzhlédl. Pleť měl světlou, byl hladce oholený, na horním rtu mu seděl menší knírek. Rty plné, nos sice mohutný, ale kulatou tvář nijak nehyzdil. Vzhled doplňovaly husté vlny světlehnědých vlasů.

Vypadal mladě, možná byl jen o deset let starší než Jordan, přesto ho obklopovala atmosféra mocné osobnosti , vyvěral z něj duch zralé dospělosti. Na první pohled však působil dojmem staršího člověka.

Z obličeje se daly vyčíst rozporuplné znaky: podivná barva tváří signalizovala nemoc, do koutků očí a úst se už vryly první vrásky utrpení. Za jeho všepronikajícím pohledem neuvěřitelné intenzity se skrýval tragický stín, pocit smutku, což zaregistrovalo i nevinné dítě.

Na chvíli se jejich zraky setkaly. V nitru Jordanovy duše se cosi pohnulo, bolestně i příjemně, snad vděčnost, příchylnost, soucit, možná obdiv - všechno snadno definovatelné. K tomu se však vázalo i něco jiného, co nikdy nebude umět vyjádřit slovy...

Muž se postavil. Byl vysoký a ramenatý, měřil dobrý metr devadesát v jezdeckých botách. "Kdopak je tvým otcem, Jordane?" promluvil náhle, aniž by užil zdrobnělinu. Po odpovědi jen přikývl. "Slyšel jsem o něm, o tom lovci slonů. Nejlepší bude, když vyrazíme k domovu."

Vyšvihl se do sedla. Poté zdvihl chlapce a usadil ho za sebe. Kůň se pohnul, zatímco Jordan objímal pas svého zachránce, přisátý jako klíště.

Jan Cheroot se přihnal rychlostí větru od třídicího stolu, když se jezdec u nich objevil. Okamžitě pomohl dítěti na zem. "Dostal se do rvačky," poznamenal mladý muž. "Ošetřete mu jódem odřeniny a bude v pořádku! Kluk má bezesporu bojovného ducha..."

Hotentot připomínal solný sloup, ani nereagoval ironickými poznámkami, jak bylo jeho zvykem. Snad i ztratil řeč a jen zíral na mohutného člověka. Držel Jordana pevně za ruku, v druhé žmoulal čapku od uniformy svého starého regimentu. Svíral ji přitisknutou na prsou, horlivě přikyvoval na veškeré jezdcovy připomínky.

Ten právě přesunul pohled na chlapce a poprvé se usmál. "Příště si vyber někoho stejného vzrůstu, Jordane," opět poradil, pobídl koně a bez ohlédnutí vyrazil z osady.

"Jordie, víš vůbec, kdo to byl?" téměř koktal neohrožený Jan Cheroot, přičemž nespustil oči z odjíždějícího muže. Ani nečekal na odpověď a pokračoval: "Sám velký šéf Diggers' Committee, nejdůležitější osobnost celého dolu... " dramaticky se odmlčel a potom slavnostně prohlásil, "Jordie, přivezl tě Cecil John Rhodes!"

"Pan Rhodes?" vyjekl Jordan a znovu si to jméno zopakoval. "Rhodes..." Podobalo se hrdinům, o nichž mu máma četla v bájích i básních. Náhle dobře věděl, že došlo k něčemu velice důležitému v jeho životě...

Každý člen Zougova týmu velice brzy uvykl svému postavení v pracovním procesu, téměř jako by mu byl ušit na míru. Nejenom u třídicího stolu, ale i v povrchovém dole, kde matabelská armáda usilovně těžila, se pro Ralpha zcela přirozeně našlo místo po boku černých válečníků.

Občas přece jen drahokamy nacházeli, a tak se ujišťovali o částečném vítězství v boji se zemí v neustále se prohlubujícím díle. Denní rutina přesunu démantonosné horniny zůstávala stejná: v kymácejících se džberech se dostávala na povrch a nakládala na káry, aby podél nebezpečně se rozpadajících okrajích ramp putovala k propírání a prosetí. Pak se naději přinášející zbytek ocitl na stole, kde Jan Cheroot či Jordie vykutané poklady odhalovali.

Každý večer dorazili tři až čtyři matabelští kopáči a vyčkávali u Zougova stanu.

"Ukažte mi vaše objevy!" vyzval je major a domorodci teatrálně uvolňovali uzly na oblečení a vytahovali blýskavé odštěpky i malé průhledné krystaly.

Šlo o takzvané odpadlíky- zajímavé kousky náhodně objevené buď přímo na díle či při nakládání a vyprazdňování džberů. Záblesk nebo něco jiného zaujalo oko pozorovatele, jenž byl za správné odpadlíky v případě úspěchu odměněn.

Většinou však nepřinášeli opravdové diamanty, protože ty k sobě nepřitahují pozornost oslepujícím třpytem. Přesto se domorodcům dařily zajímavé úlovky nezvyklých barev, lahodící oku: objevil se achát i křemen, živec, křišťál, jaspis a zirkon. Za každý správný drahokam, ať malý či velký, čistý nebo bezbarvý, obdržel šťastný nálezce zlatý sovereign ze Zougova pomalu se umenšujícího rodinného jmění. Major takhle nalezené diamanty poctivě ukládal do jemného koženého váčku, který přes den nosil v zapnuté náprsní kapse, v noci ho skrýval pod polštář.

Každé sobotní dopoledne se Jan Cheroot a oba synové shromáždili u stolu venku vedle stanu, kde hlava rodiny velice opatrně vysypala poklad na list čistého papíru. Společně jej znovu prohlíželi, nadšeně diskutovali o nových přírůstcích, zatímco jediný Zouga se snažil ignorovat nervózní svírání kolem žaludku při pohledu na ty malé zářící kamínky, kterých se Ďáblova past tak těžko vzdávala.

Potom zase drahokamy uložil zpět, nazul si vysoké jezdecké boty, které perfektně nakrémoval a vyleštil Ralph, zapnutí knoflíků překontroloval Jordan a zářícího koně přivedl Jan Cheroot. Major se jako obvykle chystal do města, aby všem předvedl co nejspokojenější výraz ve tváři, doplněný doutníkem v ústech. Pak zastavil u prvního kupce diamantů, úřadujícího v oplechované kobce.

"Ďáblova past," zabručel Holanďan, když spatřil Zougu a jen potřásal hlavou nad nabídkou. "Ďáblova past!" sykl přes zaťaté zuby. "Zabila pět chlapů, zlomila tři další a Jock Danby měl štěstí, žes mu zaplatil dobrou cenu..."

"Kolik?" vzdechl major. Kupec jen odstrčil kameny stranou.

"Chceš vidět skutečný diamant?" zeptal se. Aniž by vyčkal odpovědi, otočil se na židli a otevřel sejf za sebou. S téměř posvátnou bázní vytáhl cosi v bílém papíře a ukázal nádherně se lesknoucí krystal o velikostí zralého žaludu. "Osmapadesát karátů;" hlesl a Zouga poulil oči, krk se mu závistí svíral. "Koupil jsem ho včera!"

"Jakou má cenu?" vyhrkl a hned se nenáviděl za projevenou slabost.

"Šest tisíc liber!" konstatoval Holanďan a velice opatrně drahý kámen zabalil do papíru. Pak ho vrátil zpátky do sejfu. Zavřel silné dveře a klíč zavěsil na řetěz od hodinek. Potom pohlédl na majorovu nabídku.

"Čtyřicet liber," ohlásil bez rozmýšlení.

"Za všechny?" pokusil se vzepřít Zouga. Musel přece vyplatit šestnáct mužů, nakrmit je a ještě potřeboval nová lana, za která zaplatí zlodějské ceny nesmlouvavých dodavatelů.

"Ceny za tuhle drobotinu opravdu poklesly." Kupec pokrčil rameny. "Každý digger jižně od řeky Vaal mi přináší podobné drobky..."

Major nasypal poklad zpátky do váčku.

"Udělal jsem ti tuhle nabídku jako laskavost!" upozornil varovně Holanďan. "Jestli se vrátíš, budeš to mít jen za třicet..."

"Risk je zisk!" odfrkl Zouga, dotkl se prstem okraje klobouku a vyrazil do slunečního jasu.

Druhý kupec nasypal kameny do misky a velice opatrně je vyvažoval, až nalezl perfektní rovnováhu.

"Měl ses držet těch slonů," zamumlal, zapsal si váhu a provedl pár početních úkonů. "Trh s diamanty je přesycen. Existuje totiž jistá hranice v počtu bohatých dam, věšících si tyhle šutry na krk. A tady u Vaalu jsme za pár let vyhrabali víc drahokamů, než se v historii lidstva našlo za šest tisíc let."

"Jenže už se používají i v hodinových strojcích či nástrojích na řezání skla a ocele," podotkl major suše.

"Jak bláznivé nápady," zamával kupec rukama. "Éra diamantů končí. Dám ti pětapadesát liber za všechno, a to jsem opravdu štědrý..."

Jednoho rána pohlížel major na nejstaršího potomka, usilovně bijícího krumpáčem. Vedle bušil do země i Bazo a oba se drželi rytmu bojového skandování matabelských válečníků. Zouga chvíli stál, sledoval nádhernou přeměnu z chlapce na mladého muže, kterému se už rýsovaly svaly na těch správných místech. Pevné břicho, široká ramena, dokonce i kalhoty se zase nějak smrskly. Nakonec na něho přece jenom zavolal. "Ralphe!"

"Ano, tati?" zvedl hlavu celý zalitý potem, který smísený s prachem stékal k pasu. Na hrudi mu začaly vyrážet i první černé chloupky.

"Vezmi si košili!"

"Proč?" překvapeně zareagoval syn.

"Protože jsi Angličan, proboha! A pokud to bude nutné, s pomocí mé pravačky se z tebe stane gentleman." Dál tedy pracoval opět v botách a košili zapnuté ke krku, vedle polonahého divocha, a pomalu si získával respekt, potom i náklonnost a nakonec přátelství domorodců.

Od prvního dne, co se setkal s Matabelci v buši, obdivovali jeho umění ovládat koně i perfektní zacházení se zbraní, což dokázal ulovením staré antilopy. Až teď ho však přijali mezi sebe: napřed jako povýšení starší bratři, poté jako rovnocenní partneři. Ralph se jim totiž ve všem vyrovnal, dokonce i v práci. Nebyl tak silný a vytrénovaný jako oni, takže vyhrával jen velice zřídka. Když ale prohrál, nasupil se, tvář mu zbrunátněla a husté obočí se střetlo u kořene nosu.

"Dobrý sportovec umí elegantně prohrávat," uklidňoval ho otec.

"Nechci být sportovcem a nechci umět prohrávat!" čepýřil se mladík. "Chci se naučit vyhrávat!" A se znásobeným úsilím se hned vrhl na daný úkol.

Zdálo se, že jeho síla se zvětšuje den ze dne, snad i poporostl nakonec se přece jenom naučil vítězit! Obzvlášť rád soutěžil v šíleném tempu rychlého nakládání kožených džberů, kde mu byl nejvážnějším soupeřem Bazo. Dusil se ve žlutém prachu, hnal se jako blázen, šplhal po žebřících a spálil si dlaně, když sjížděl po laně. Hbitě přeskakoval mezery mezi claimy, ačkoliv některé dosahovaly hloubky až třiceti metrů. I sám Bazo vrtěl hlavou a vykřikoval Hau!, což byl výraz vysokého stupně uznání. A jakmile Ralph dorazil na dno jámy, pohlédl na udiveného soka a rozchechtal se na celé kolo.

Bakelův syn se také učil používat typické zbraně domorodců - metací hůl i bicí palici - s nimiž si Matabelci hrají již od malička coby pastevci stád v buši. Než se mu podařilo zvládnout techniku, musel se napřed naučit zastavovat krvácení z hlavy, jehož původcem byl Bazo. Stačila mu k tomu hrst prachu. Týden před šestnáctými narozeninami Ralph poprvé porazil svého tradičního soupeře. Vše se událo v tábořišti Matabelců při zápase, který probíhal v tréninkovém duchu. Bazo v roli instruktora povzbuzoval snaživého žáka, předváděl perfektní našlapování leoparda a hole držel pohromadě oběma rukama, aby se nedalo odhadnout, se kterou zaútočí první.

Bílý mladík svého učitele nepřestal sledovat očima, točili se kolem sebe a připomínali pár profesionálních tanečníků. Napřed se vzájemně rozohňovali posměšnými výkřiky v jazyce ndebele.

"Jednou jsem měl ochočeného paviána," začal Bazo. "Byl to albín, vybledlý jak měsíc v úplňku a hloupý, nenaučil se ani jeden zajímavý kousek. Někoho mi ta opice připomíná, ale nemohu si vybavit koho..."

Ralph naznačil úsměv, spíš však vycenil zuby černé obočí se už spojilo u kořene nosu.

"Překvapuje mě, že by chtěl Matabelec něco učit paviána, když odjakživa tomu bylo naopak!"

Bazo uskočil dozadu a zavyl - tím začínal vyzývací tanec giya: skákal do výšky a mával holemi, až se ve vzduchu rozezněly.

"Teď uvidíme, jestli je tvá zbraň stejně mrštná jako tvůj jazyk," zařval divoch a náhle zaútočil. Mířil soupeřovi palicí na koleno, naštěstí běloch včas úder odrazil. Okamžitě metací holí švihl po lokti, ale Ralph byl opět ve střehu. Nárazy připomínaly výstřely z pušek. Okolostojící diváci je povzbuzovali hlubokým a táhlým výkřikem Jéé!, zatímco jeden nápřah následoval druhý a hole i palice ve vzduchu jen syčely.

Vtom Bazo uskočil. Pot přeměnil svaly na barvu antracitu, hruď se mu dmula a pochechtávání zdrsnělo.

Měla následovat přestávka, kterou protivníci podle tradice využívají k výměně lehkých narážek a ironických poznámek, aby si srovnali dech a osušili mokré dlaně v prachu, kvůli lepšímu uchopení zbraní. A navíc měl pohyb připomínat šouravý tanec. Tentokrát však došlo ke změně - mladý Ballantyne nechtěl nechat černého velitele odpočívat.

Náznak úsměvu mu zmizel ze sevřených rtů a napjaté svaly prozrazovaly rozhodnutí pokračovat v boji. Právě v té chvíli Bazo polevil v pozornosti, protože vychutnával obdiv svých soukmenovců.

"Jéé!" zařičeli náhle varování. Bazo jen taktak uskočil a zcela neočekávaný útok metací holí bravurně zachytil - jinak by měl zlomenou kost. Ovšem následný úder palicí zasáhl divocha do ramene a najednou už to nebyla nevinná hra. Téměř mu ochromil ruku, v prstech ho brnělo. Zcela nechtěně sykl, což Ralpha uvádělo do extáze.

Opálená tvář se změnila v masku bojového běsnění, zelené oči soka chladně probodávaly a malé kapičky potu mu při každém úderu odlétávaly z vlasů.

Matabelci nikdy neviděli Bakelova syna takhle rozehřátého, záhy v něm odhalili záchvat vražedného šílenství. A protože sami v minulosti prošli bitvami a zabíjeli, nechali se infikovat nastalou atmosférou, dupali nadšením a hlavně rytmicky vyřvávali Jéé!

Válečný pokřik je přenesl přes hranici soudnosti, zalila je horká vlna bojové posedlosti, prahli po krvi. Hole na sebe naráželi v šíleném staccatu, oba soupeři lapali po dechu, úder palic střídal svistot nebezpečných zbraní.

Bazo se nestačil uhnout, a z rozbitého obočí mu vystříkla krev. Současně mu na čele naskočila černá podlitina a z jedné nosní dírky stékal rudý pramínek, který mu zabarvil vyceněné zuby. Ralph však v boji neustával, naopak tempo zrychloval.

Náhle použil metací hůl coby meč, což protivník vůbec nečekal. Zabodl tupý konec do břišních svalů domorodce a vší silou ho srazil dozadu. Bazo zůstal ochromeně ležet.

"Jéé! Jéé!" Uši drásající ryk zesílil, zatímco Ralph přímo fascinovaně hleděl na odhalený krk nepřítele. Zdvihl palici do výše jako kat popravčí meč a sbíral veškerou energii k zasazení rozhodujícího úderu.

"Jéé!" Nadšený řev nebral konce. Mladý Ballantyne však náhle ztuhl, s polomrtvým Matabelcem u nohou. Zatřepal hlavou a veškeré běsnění náhle zmizelo. Připomínal člověka probírajícího se z divokého snu. Ještě v šoku se rozhlédl, kolena se mu rozklepala.

Sesul se k příteli, jednou rukou ho objal kolem krku a tváří se opřel o jeho.

"Bože!" hlesl. "Panebože, vždyť jsem tě skoro zabil..." Krev i pot mladíků se mísily a oba lapali zoufale po

dechu.

"Nikdy neuč bílého paviána složitým figlům!" konečně zachraptěl Bazo. "Může se je naučit až nebezpečně dobře..." Rozradostnění diváci jim pomohli vstát a v nadšeném veselí je dovlekli k nejbližší chýši.

Ralph se napil jako první čirokového piva, potom nádobu předal černému veliteli.

Bazo si otřel krev ze rtů, odplivl si a potom se zvrácenou hlavou dopil obsah velkými loky. Teprve pak pohlédl na vítěze. Chvíli mlčeli, zelené oči se vpíjely do černých. Vtom se ale zcela nekontrolovatelně rozchechtali a okamžitě nakazili všechny okolo.

Rozesmátý Bazo se pak naklonil a sevřel předloktí Bakelova potomka. "Jsem tvůj muž!" pronesl přes zakrvácené rty.

Zouga se objevil na díle v úplně propocené flanelové košili. Pozdvihl klobouk, aby si otřel čelo, potom se zarazil a zamračil.

"Ralphe!" zavolal ostře. Syn zabodl krumpáč do zeminy, postavil se a připažil.

"Co si myslíš, že děláš?"

"Vymyslel jsem nový způsob pracovního postupu," rozzářil se mladík. "Bazův tým napřed rozbije skálu, potom se objeví Wengi a..."

"Moc dobře víš, o čem mluvím!" netrpělivě ho zarazil otec.

"Je přece pondělí a ty máš být ve škole."

"Vždyť už je mi šestnáct," hájil se Ralph. "A navíc umím dobře číst i psát!"

"A nemyslíš si, že bys mě mohl o svých úmyslech informovat?" klamně zmírňoval rozčilení.

"Tati, měl jsi hodně práce a já ti nechtěl dělat starosti s něčím nedůležitým. Už takhle toho máš dost!" Zouga zaváhal. Šlo jako obvykle o vychytralou výmluvu, nebo si syn skutečně uvědomil situaci celé rodiny? Ralph bleskově vycítil výhodu. "Potřebujeme přece každý pár rukou a tyhle jsou volné," zdvihl dlaně nahoru. Teprve teď otec zaregistroval ty široké a mocné tlapy, pokryté žlutými mozoly.

"Jak je to s tím tvým novým nápadem?" kapituloval nakonec. Mladík se rozzářil a okamžitě pochopil, že už přestal být školákem. Horlivě začal průkopnickou ideu vysvětlovat, vše doprovázel horečnou gestikulací.

"Tak dobře," odsouhlasil otec. "Má to smysl, takže se o to pokusíme."

Zouga se otočil a odcházel, zatímco Ralph si plivl do dlaní a v řeči ndebele zvolal: "Hele, přece nejste ženský, který okopávaj brambory. Jdeme lámat skálu!"

Na claimu číslo 183 digger Calvin Hine z Ameriky narazil na skutečný poklad. Objevil podzemní kapsu a v jediném džberu vytáhl dvě stě šestnáct diamantů - největší přes dvacet karátů. Jedním rázem se z otrhaného, zarostlého a sluncem osmahlého žebráka, zahrabaného ve žlutém prachu, stal boháč.

Calvin se objevil v baru, kde se na primitivním pódiu natřásala Diamond Lil, ozdobená pštrosími pery. Potom čistým londýnským nářečím ohlásila:

"Máme tady nějakýho sportovně založenýho gentlemouna, kerej by dokázal finančně ohodnotit tyhle přednosti?" Předloktím podebrala mohutná ňadra a nadzdvihla je, až se jí málem vyvalila z výstřihu vypasovaných šarlatových šatů. "Tak co, milánkové, kerej chce trávit celou noc v ráji, kerej by si přál zahlídnout ždibec nebes?"

"Lady Tenner, drahá Lil. Dostaneš deset liber!" vykřikl digger kdesi vzadu v baru. Diamantová krasavice se jen otočila, nadzdvihla sukně a názorně předvedla, co si o nabídce myslí.

"Hanba, ty lakomče!" zahlaholila a zároveň šikovně mrskla nožkama, až se sukně rozvířily. Snad na zlomek vteřiny mohli zákazníci zahlédnout, co všechno je k mání. Sborem hýkali jako volské spřežení po pětidenní cestě pouští při objevení napajedla.

"Diamond Lil, má lásko," zablekotal Calvin a snažil se zbystřit. Pil totiž už od oběda, hned co opustil kancelář kupce diamantů. "Lily, jsi zář pro mou duši," kvílel, "každou noc po celý rok jsem o téhle chvíli snil..." Hrábl do zadní kapsy kabátce a vytáhl zmačkané pětilibrové bankovky. "Nevím kolik tam je," brblal", ale jsou tvoje!"

Na chvíli se profesionální tanečnici stáhlo tužkou namalované obočí, když bleskově prováděla kalkulaci celkové částky. Nakonec se usmála, až se diamant vsazený do předního zubu rozzářil jako večernice.

"Milej kluku," zapěla. "Pro tudle noc sem tvou nevěstou. Sevři mě v náručí, miláčku můj!"

Příští den kdosi kápl na třicetikarátový, nádherně bílý kámen ve východní sekci. Po čtyřiadvaceti hodinách se objevil kouzelný diamant v barvě šampaňského na díle Nevilla Pickeringa,

"Takže odjíždíte?" ptal se Zouga, když se setkali na rampě nad Ďáblovou pastí. Doufal, že se mu podaří zakrýt závist.

"Kdepak..." Pickering zavrtěl hlavou a reagoval svým typickým oslnivým úsměvem. "Vždycky sázím na vítěznou sérii, takže můj partner i já zůstáváme stále ve hře!"

Zdálo se, že bůžek diamantů se chce po delší době zase předvést. Horečka naděje a vzrušení zachvátila všechny ve vykutané jámě, která v poledne už hučela jako úl divokých včel, když rozkvetou akácie. Tři velké nálezy ve třech dnech snad nikdo ani nepamatoval...

V noci kolem ohnišť, v nálevnách i barech se omílaly fantastické teorie, vykonstruované opilými diggery.

"Ve fosilní vrstvě je zavalená úroda pěkně macatých kousků přesně uprostřed," spekuloval jeden. "Pamatujte si má slova, protože někdo narazí na pony, než mine týden."

"Houbelec," vzepřel se druhý. "Kameny se usadily v podzemních kapsách a nějakej šťastlivec zase vybere celej hrnec, jako Calvin vyhrábl svou hromádku a Pickering monkey."

Čtvrteční noc tohoto bláznivého týdne propršela. Tady na okraji pouště Kalahari nespadlo obvykle víc než dvě stě milimetrů atmosférických srážek za rok. A teď se na ně naráz snesla téměř polovina.

Střibřitou oponu deště doplňovala nafialovělá zář blesků. Těžké mraky na nebi narážely jeden do druhého jako

paroží samců antilop kudu v říji, hrom otřásal zemí a vše doprovázel svistot provazců deště.

Za svítání stále ještě pršelo. Jindy by do jámy nikdo nelezl, vyčkávalo by se, až půda vyschne. V tento den však platila jiná pravidla: diggeři posedlí vidinou úspěchu nemohli přece riskovat zhoubnou nečinnost.

Claimy se proměnily v kluzké pasti žlutého bahna. V nejhlubších šachtách se brodili po kolena, odporná břečka barvila nohy černých kopáčů až po stehna, boty bílých předáků se obalovaly a stahovaly je dolů jako vězeňské koule.

Mazlavé červené bahno na rampách příjezdových cest blokovalo kola vozů, jež se musela pracně uvolňovat ostrým páčidlem. Pokud se těm dole podařilo naložit démantonosnou horninu do džberu, při vytahování se valily kaskády žlutavé špíny na muže na dně, takže se už ani nedal rozpoznat černoch od bělocha. Nikdo z přítomných si však neuvědomil, že kromě ztížených podmínek pro kutáni v takovém marastu došlo k podstatnému zhoršení stability čnějících zbytků z Colesberg Kopje. Ženoucí se potůčky dešťové vody našly všelijaké trhliny, obzvlášť na Rampě č. 6. Okamžitě je začaly rozšiřovat a horlivě vymílaly cestičky, čímž zeslabily podloží. Nakonec se jim podařilo vytvořit skryté vertikální průrvy v třicet metrů vysokém okraji povrchovéhodolu. Šestnáct kár, plně naložených vytěženou zeminou, stálo i s mulami na rampě. Vozkové si zuřivě spílali, práskali dlouhými biči a snažili se materiál co nejdřív dopravit k čekajícím kolébkám.

Dole v Ďáblově pasti pracovaly matabelské týmy naplno. Chladné bodání dešťových kapek do nahých ramen však přece jenom zpomalovalo údery krumpáčů a nohy při každém kroku klouzaly a zapadaly hlouběji. I pracovní popěvek připomínal žalozpěv - major jen vrčel a celková atmosféra působila pochmurně.

Jeden hodně přetížený dvoukolák nad nimi začal v bahně sjíždět stranou a muly už neměly sílu ho udržet. V zoufalé snaze zaklekly, když vnější kolo sklouzlo přes hranu a vůz se opile nahnul nad jámu. Těžiště nákladu se posunulo a kára se téměř převrátila. Zougův vůz stál přímo za ním, natočený ve stejném směru. Ralph právě seskočil z kozlíku a vztekle řičel.

"Ty zasranče, sme tady kvůli tobě všichni zablokovaný!"

"Ty drzej spratku!" nesla se odpověď. "Potřeboval bys bičem rozsekat prdel !" Okamžitě se půl tuctu kopáčů přidalo, aby mohli vyřvávat své rady a nadávky.

"Přefikni postroj, ať se to nebohé zvíře dá odvést pryč."

"Vyhoď náklad, seš přetíženej !"

"Nikdo se nedotkne mýho majetku," šílel viník, zatímco mladý Ballantyne vytahoval dýku z opasku a vyrazil vpřed.

"Výborně, tak se na něj musí!"

"Hulvát, potřebuje dostat do držky!"

Muži i povozy a bahnem obalená zvířata zformovali rozdrážděné centrum na vrcholu poměrně vysoké hliněné stěny. Dole ve výkopu už Zouga zvedal hlavu a přikládal dlaně k ústům.

"Ralphe!" řval. Zřetelně rozpoznal smrtelně nebezpečnou situaci. Výbuch vášní by mohl přivodit neštěstí, poněvadž zápasící muži ztratí kontrolu nad zpanikařenými mulami. V nastalém chaosu majorův hlas asi zanikl. Pokud syn otce zaslechl, rozhodně to nedal najevo. Klečel totiž u padlé muly a přeřezával postroj.

"Vypadni tam odtud, smrade!" zavyl vozka, rozmáchl se bičem a vyslal vpřed dobrých sedm metrů dlouhý řemínek, šeptající jako křídla divokých kachen za letu.

Mladík nebezpečí zaregistroval a skryl se za zvířetem. Šleh explodoval ve vzduchu silou výbuchu dělostřeleckého granátu. Mula zděšeně vyskočila, stočila dvoukolku a v té chvíli praskl poslední naříznutý popruh. Zvíře vyletělo z bahna a snažilo se dostat na pevnější půdu.

To už se mladý Ballantyne objevil u svého spřežení. Vydal mulám povel, aby projel úzkou mezerou, která vznikla mezi zapadlou károu a okrajem jámy.

"Hyjé, Rosie!" chytil vůdčí zvíře za ohlávku a vyrazil vpřed.

"Do prdele, Ralphe!" řičel Zouga z plných plic. "Zastav! Slyšíš, stůůůj!"

Major se však stal bezmocným divákem. Trvalo by mu dobrých pět minut, možná ještě déle, než by po komplikovaném systému žebříků a lávek dorazil k rampě přístupové cesty. Neexistovalo vůbec nic, čím by zabránil vývoji tragédie.

Rozzuřený majitel poškozeného dvoukoláku stál pořád na kozlíku a připravoval se na další úder bičem. Chlápek nebyl nijak vysoký, určitě menší než Ralph, ale širší v ramenou a celkově mohutnější postavy. Ruce, v nichž svíral bič, měl drsné jako kůra stromu, vysušené sluncem a zhrublé štěrkem i násadou krumpáče a lopaty.

"Já ti ukážu, zač je toho loket!" zaržál jako kůň a opět švihl. Mladík se rychle sehnul, ale tentokrát ho bič chytil za košili, rozerval záplatovanou látku a rozsekl paži pod ramenem. Okamžitě se objevila jasná krev v ráně podobné říznutí břitvou. Ralph se vyrval z bahna, jednou rukou se opřel o krk muly a švihnutím nohou ji přeskočil. Tuhle fintu ho naučil Jan Cheroot, aby se dokázal rychle přesunout z jedné strany spřežení na druhou. Ve vzduchu mrskl nohama, čímž se lehce přehoupl přes hřbet zvířete. Rychlostí blesku se ocitl u kozlíku a hrábl po biči, který měl zastrčený u držadla brzdy.

Samotné bičiště měřilo tři metry a vypracovaný řemínek další tři. Zkušený vozka dokázal "sestřelit" jediným úderem mouchu z ucha vůdčí muly. A mladíka trénoval ten nejlepší expert: Jan Cheroot.

Rty se mu přeměnily v tenkou bílou linií, ze zelených očí sálala pomsta. Pálení po úderu biče ho vehnalo do vražedného, nerozvážného běsnění.

"Ralphe!" marně vykřikoval otec. Už jednou viděl syna v takovémhle stavu, a to ho děsilo. "Ralphe! Dost!"

To už se ale mladý Ballantyne rozmáchl a ladným pohybem, připomínajícím rybáře lovícího na mušku, vyslal řemínek vpřed. Ve vzduchu to jen zasvištělo.

Šleh zapracoval jako ostří meče, poznamenal hruď nerudného vozky od ramene až k přezce na opasku. Jedině silný nepromokavý oblek ho ochránil od těžkého zranění, takže látka se pouze rozevřela. Ralphovy muly však při prásknutí biče poskočily. Jedno z kol se zachytilo za rozbitý vůz a obě káry se do sebe zaklínily.

Mladík se tím dostal až moc blízko k soupeři a nemohl se pořádně rozmáchnout k dalšímu úderu. Proto uchopil bičiště z druhé strany a chtěl ho použít jako hůl. V hloubce pod nimi Matabelci okamžitě zbystřili a začali povzbuzovat svého favorita válečným pokřikem: "Jéé!" Posílený podporou mas se slal Ralph mnohem rychlejší než vozka a předvedl několik výborně nacvičených úderů.

Muly zděšené všeobecným chaosem, dunivými ranami i pokřikem domorodců se snažily couvnout. Rosie chtěla uskočit, ale zadní nohy se jí sesmekly. Sklouzla do volného prostoru a za divokého hýkání zůstala viset nad propastí v chumlu řemenů postroje a řetězu.

A přesně v té chvíli se celá hrana jámy pomalu otřásla jako spáč, probírající se z hlubokého snu.

Pohyb země začal pod koly zaseklých vozů a dupajícími kopyty mul. Potom se jakoby švihnutím kouzelného proutku otevřela trhlina v rampě a rozevírala se směrem k povrchovému dolu. Zvětšovala se v té žlutavé bahnité stěně s nechutným mlaskáním, čímž umlčela rozvášněné muže.

Náhle se jediným zvukem na území diamantového naleziště stalo šumění deště, doplněné naříkáním visící muly. Na dvoukoláku se tyčil Ralph jako socha řeckého atleta, v ruce svíral bič. Šílený žár v očích pohasínal, ve tváři se mu objevil výraz překvapení - zem se mu pohnula pod nohama...

"Ralphe!" otcův hlas ho přece dostihl. Syn pohlédl dolů a okamžitě zaregistroval hrůzu ve tvářích kopáčů.

"Utíkej!" řval Zouga a tón hlasu syna konečně probral. "Zmiz odtamtud!"

Ralph odhodil bič a seskočil z káry. V ruce se mu opět objevila dýka, když přiskočil k druhé mule, uvězněné v napjatém postroji. Stačil jeden řez a zvíře získalo svobodu. Ačkoliv bleskově vyrazilo, zapadlo po břicho do bahna.

Mladík ještě osvobodil další muly od zablokovaných dvoukoláků, ale to už země doslova drnčela. Bahno snad zívlo, trhlina se zvětšovala a celá hrana příjezdové cesty se začala sesouvat.

"Zdrhej ty blázne!" zařval Ralph na bývalého protivníka, který tam trčel jako solný sloup, ve tváři zděšení.

"Fofrem!" chytil ho za ruku a táhl ve stopách mul, zoufale se deroucích z ohroženého prostoru.

Mezitím můstky s rumpály, na nichž stále ještě visely džbery, se začaly vytrhávat z konstrukce, převracet a padat dolů do jámy. Dřevěné trámy se kroutily a praskaly, lana se napínala a zvučně pukala jako napnuté struny.

Tři stále propojené muly se už dohrabaly k pevnému podkladu, radostně mávly ocasy a poskakovaly nadšením z náhlé volnosti Zem se propadala, a tak Ralph rychle utíkal do příkrého svahu. Vozka za ním klopýtl a padl na kolena. Ve chvíli, kdy začal klouzat, se stačil ještě vrhnout vpřed a rozpažit ve všeobjímajícím gestu.

"Vstávej!" zarazil se v postupu Ralph. Za nimi hřměla země, měnila se ve vyhládlou bestii hltající vše, co se jí postavilo do cesty. K prvnímu soustu patřilo čtrnáct povozů, z nichž dobrá polovina vozků se snažila uprchnout ze zkázonosného bahna. Bohužel příliš pozdě! Vyděšená skupinka se semkla, někteří padli a přitiskli se k zemi. Jeden se otočil a bravurně skočil z bortící se hrany do zející propasti.

Kupodivu si pádem do rozbahněného terénu jen zlomil nohu. Černí kopáči dole ho okamžitě odvlekli do bezpečí. V tu chvíli naložený vozík se čtyřmi zapřaženými mulami dopadl na dno jámy a rozbil se na padrť. Těžce zraněná zvířata umírala v mučivé bolesti, divoce kopala a rvala si vlastní vnitřnosti vyhřezlé z proraženého boku.

Ralph se sehnul, pomohl vozkovi vstát a snažil se ho táhnout za sebou. Chlapíka však ochromila hrůza, obzvlášť když viděl, jak náhle střed rampy pukl a propadl se do třicetimetrové hlubiny, v níž skončily i dvoukoláky s mulami.

Ralph jen pohledem přes rameno zaznamenal postupující katastrofu. Sesuv hrany povrchového dolu, nyní přeměněné v jednolitou žlutavou masu, připomínal postup syčící lávy.

"Hejbni kostrou!" zachrčel mladík, ale v té chvíli zem pod jejich nohama poskočila a vrhla je vpřed, ke spáse. Pokračovali v úprku, vozka se opíral Ralphoví o rameno. Scházel jim pouhý tucet kroků, aby stanuli na pevné zemi! Zpátky se neohlíželi, i když řev za nimi trhal uši. Ralph měl dojem, že by stačil ještě jeden pohled na ženoucí se proud tekuté půdy a zchroml by děsem.

"Dělej!" zařval. "Zvládneme to, už jsme skoro tam. Honem!" Ani nestačil polknout a před nohama se jim rozevřela trhlina jako vytnutá obří sekerou. Zem vydala mlaskavý zvuk a nabízela své líbající rty, ovšem metr široká ústní dutina dosahovala hloubky dobrých pětadvaceti. Otvor se zvětšil na dva metry, pak na dva a půl, než se další hliněný sloupec zbortil v poslední křeči...

"Skoč!" zavyl Ralph. "Člověče, dělej!" zaburácel a postrčil nerozhodného vozku k děsivému zemskému šklebu. Chlapík opět zakopl. Divoce zamával rukama a pak se přece jenom pokusil překonat zející trhlinu. Cáry nepromokavého pláště ho pleskaly přes ruce a vlály za hlavou. Podařilo se mu dopadnout na druhou stranu, kde zůstal bezmocně ležet na břiše, zatímco nohama mrskal v prázdnotě. Snažil se zuby nehty udržet, ale váha těla ho neodvratně stahovala zpět!

Ralph v mžiku pochopil, že nemá čas k rozběhu. Škvíra se rozevírala a roztřesený bahnitý sulc nebyl zrovna pro atletický výkon dobrou základnou.

Poklekl na jedno koleno, vyvážil pozici a pěstmi se opřel o zem. Poté se prudce vzepjal, ruce vymrštil vpřed a v náhlém výbuchu obrovské energie vyletěl jako pružina. Síla skoku ho samotného překvapila, když dopadl za zmítajícího se nebožáka na skalnatém podloží. Setrvačnost ho navíc popohnala ještě o několik kroků dál.

Za ním se neslo zoufalé skučení neúspěšného nešťastníka, který se opět o pár centimetrů přiblížil k záhubě. Kolem zaťatých prstů se objevila další trhlina. Ralph se prudce otočil a vrhl se k němu. Chytil ho pevně za zápěstí, i když v mastném bahně se mu zdálo, jako by svíral kluzkého pstruha. Dobře věděl, že ho dlouho neudrží...

Přes vozkovu hlavu se mu otevřel pohled na New Rush, kde došlo k definitivnímu sesuvu celé jedné strany.

Tekuté bahno smíchané s obřími kusy kompaktního štěrku připomínalo všedrtící čelisti šíleného monstra, rozmělňující a dusící muže i zvířata. Rampa č. 6 zmizela a přes dno jámy se táhly hluboké a temné zářezy, připomínající groteskní pavoučí síť.

Postavy tam dole vypadaly spíš jako křehký hmyz, nářek zněl v okolním chaosu slabě a gestikulace malých postaviček se zdála nesmyslná.

Nakonec přece jenom Ralph zahlédl otce. Stál tam hrdě vzpřímený, hlavu zakloněnou a i přes velkou vzdálenost vnímal syn v tátově pohledu nezlomnou sílu.

"Drž se chlapče!" neslo se poselství z hlubin. "Záchrana je na cestě! Vydrž!"

Pod břichem však cítil šeptající a třesoucí se zem, váha vozky ho bohužel posunula o další centimetr k záhubě.

"Nedej se, chlapče!" Přes bolestně nepřekonatelnou vzdálenost Zouga vztáhl obě ruce - gesto, které snad i předčilo jakákoliv slova, gesto trpící a bezmocné otcovské lásky!

Náhle Ralph zaznamenal drsný stisk u kotníků a pokřik chlapů za ním. Kolem tváře mu proklouzlo chlupaté lano. Do připravené smyčky si k uspokojení všech nešťastný vozka strčil ruku. Mladý Ballantyne konečně povolil sevření a nechal se vytáhnout zpět.

Podíval se dolů na tátu, ale kvůli velikému odstupu nemohli jeden druhému zahlédnout výraz ve tváři.

Ještě chvíli Zouga zíral na milovaného syna. Náhle se však otočil, vykročil svým navyklým tempem a podle posunků se dalo odhadnout, že dává příkazy svým Matabelcům, aby pokračovali v zabezpečovacích pracích.

Záchranná akce probíhala celý den. Po dlouhé době opět všechny spojilo vzájemné úsilí. Diggers' Committee těžební dílce oficiálně uzavřel a nařídil všem opustit diamantové naleziště New Rush. Pět zbývajících ramp u přístupových cest se sice nesesulo, ale pro jistotu na nich vyhlásili zákaz veškerého provozu hory zeminy se vyzývavě tyčily ve stříbřitých oblacích neutuchajícího lijáku.

Ve směsici rozpadlého podloží Rampy č. 6 se rojili záchranáři. Hledali muže uvězněné pod padlými žebříky a rumpály. V téhle oblasti se právě žádný člen Diggers' Committee nenacházel, a tak byl Zouga Ballantyne díky své přirozené autoritě okamžitě akceptován jako vůdce. Označil pozice naložených dvoukoláků i jejich vozků ve chvíli sesuvu a rozdělil přítomné do skupin, aby mohli pátrat přibližně v místech, kde hlína zavalila oběti. Zaútočili na zrádnou beztvarou masu zeminy s obrovským úsilím, podporovaným nenávistí i přestálým strachem. Stále je svíralo pomyšlení, že jen o vlásek unikli té všezavalující žluté záplavě.

První hodinu naštěstí vyhrabávali živé, někteří z nich přímo zázračně přečkali bez úrazu pod převráceným dvoukolákem nebo mrtvou mulou. Jeden ze zachráněných se zcela otřesený kupodivu vztyčil a odbelhal se za obrovského jásotu, který dosahoval až hysterického nadšení.

Dokonce Rosie a další dvě zvířata přežila. Bohužel zbylé muly utrpěly hrůzná poranění, a proto Zouga přebíhal od jedné skupinky ke druhé, aby výstřelem z revolveru ukončil trápení nebohých obětí, vřeštících a cloumajících sebou v bahně.

Mezitím nahoře další týmy pod přímým dohledem Diggers' Committee sestavovaly novou konstrukci pro zachycení provazových žebříků a postavení rumpálů, aby bylo možné z hloubky vytahovat mrtvé a zraněné. Kolem poledne konečně přivázali na prkna potlučené ubožáky a transportovali je nahoru.

Pak už nacházeli jenom mrtvé. Poslední z pohřešovaných byl stočený jako embryo v bahnitém lůně Matky Země. Major a Bazo se sehnuli do otevřeného výkopu, chytili vyčnívající zápěstí a osvobodili tělo z hrobu za zvuku nechutného mlasknutí mazlavé půdy. Končetiny oběti už ztuhly, dostavil se rigor mortis, a oční důlky zapečetila hlína. Další pomocné ruce nadzdvihly mrtvolu a odnesly ji pryč. Zouga se protáhl a zaúpěl, protože chlad a únava mu snad zauzlovaly svaly.

"Bohužel jsme neskončili," pronesl a mladý Matabelec přikývl. "Co se musí ještě udělat?" zeptal se domorodec. Zouga pocítil náhlou vlnu obdivu a náklonnosti k černému veliteli. Položil ruku Bazovi na rameno a chvíli se dívali jeden druhému do očí. "Co ještě?" zopakoval černoch.

"Rampa přístupové cesty zmizela. Bude trvat dlouho, než se obnoví práce v téhle oblasti!" vysvětloval major, zatímco vztaženou ruku unaveně spustil. "Pokud tam necháme jakékoliv nástroje a vybavení, všechno ukradnou!"

Už přišli o dvoukolák, rumpál s navijákem a drahocenná lana. Dokonce i džber zmizel neznámo kam. Zouga si jen povzdychl a pocit marnosti ho zavalil jako chladná temná vlna. Neměl už žádné peníze, za něž by mohl tyhle nutné věci nakoupit. "Musíme před supy zachránit, co se ještě dá...

Bazo přivolal své muže a v řeči ndebele jim vysvětlil situaci. Potom procházeli kolem závalu, odkud trčely zbytky těžebního zařízení, aby se dostali na opuštěné claimy Ďáblovy pasti. Sesutá zemina pohřbila východní cíp dílce číslo 142, ale zbytek vypadal netknutě. Přesto tam objevili klikatou trhlinu, do poloviny zatopenou bahnitou vodou, do níž zapadly některé kusy nářadí.

Bazo se spustil do škvíry a začal nahoru podávat zamotané lano i nástroje. Major sledoval, jak vše rozdělují do hromádek, aby se mohly vytáhnout vzhůru. Potom se přesunul k východnímu konci, kde zůstal funkční jediný naviják, spojující je s okrajem povrchového dolu.

Během práce přece jen několik pobledlých slunečních paprsků prorazilo masu nízko visících mraků a osvětlilo člověkem vykutanou jámu.

Až na dně trhliny Bazo objevil poslední scházející krumpáč. Zvedl ho a podal soukmenovcům, pak si na chvíli odpočinul. Už se mu ani nechtělo vylézat ven. Nohy mu chladem zdřevěněly a kůži měl od neustálého mokra svraštělou. Otřásl se zimou a opřel si hlavu o ruku zabořenou do žluté země. Kdyby zavřel oči, snad by usnul.

Silou vůle však udržel víčka rozevřená a tupě zíral před sebe. Pramínek dešťové vody stékal ze dna claimu přímo nad jeho hlavou a prorazil si pár centimetrů širokou a hlubokou stružku. Většinu bahna už voda odnesla, takže se

zdála průzračná. V jednom místě své cesty pramínek bojoval s překážkou, a tak vytvořil nádherně čiré jezírko.

Bazo náhle pocítil žízeň, v krku měl sucho. Nahnul se dopředu a nechal zurčivý potůček stékat přímo do úst. V té chvíli k němu dorazil šíp slunečního paprsku. Cosi oslnivě zazářilo pár centimetrů od očí domorodce, intenzívní jas ho téměř oslepil.

Překvapeně zaostřil a pomalu sáhl po blýskavém předmětu, který pod tekoucí vodou jakoby měnil tvar. Napřed se toho dotkl ukazováčkem, takže mu pramínek okamžitě přeběhl na paži a z lokte stékal dolů. Snažil se objekt vytáhnout, ale prsty klouzaly po podivném povrchu. Stáhl z krku antilopí roh, používaný k vytrubování signálů, a ostrou špičkou začal tu podivnost uvolňovat. Náhle to vyklouzlo z letitého lože a do ruky mu skočil nádherný oblázek - svou velikostí zaplňoval narůžovělou dlaň. Takovýhle kámen nikdy neviděl. Podržel úlovek pod vodou a palcem omyl zbytky bahna, až zářil čistotou. Pořád ho otáčel a zvědavě prohlížel v chabém slunečním svitu.

Dokud Bazo nedorazil na New Rush, nikdy se nezajímal o nějaké hloupé kousky skály. Ani řeč ndebele nedělala žádný rozdíl mezi diamantem či oblázkem - šlo o pouhé šutry... Vždyť mezi nimi nebyl žádný podstatný rozdíl, podobaly se jako vejce vejci. Pouze posedlost bílého muže nutila domorodce měnit pohled na celou záležitost.

Během dlouhých měsíců, strávených kopáním, zahlédl mnoho podivuhodných i neuvěřitelných věcí, dokonce se nechal poučit zvyky bělochů. Ale dlouho nedokázal pochopit, že tak triviální objekt povalující se v přírodě, může mít neuvěřitelnou cenu. Že by se obyčejný oblázek dal vyměnit za šest set hlav toho nejlepšího dobytka, se mu zdálo naprosto groteskní, pouhý sen nějakého šílence! Ale nakonec uvěřil, poněvadž na vlastní oči viděl proměnu šťastných nálezců. Každý člen jeho malé amadody se stal fanatickým sběratelem blýskavých kamínků. Jakýkoliv třpytící se či barevný oblázek nosili šéfovi, hrdě a po zásluze nazývaným Bakela. Ten jim dával odměnu.

Počáteční nadšení ale upadalo, poněvadž ty nejkrásnější kousky, hrající všemi barvami, většinou nálezcům vracel s mrzutým zabručením. Šéfovo jednání nemělo přece žádnou logiku, a přitom některé kameny byly mnohem hezčí než ty nejlákavější korále! Ovšem někdy, velice velice zřídka, hrábl Bakela po zcela nezajímavém a matném kamení, které vyměnil se spokojeným nálezcem za zlatou minci.

I tohle připadalo Matabelcům podezřelé. Malé kovové disky vypadaly divně, ale domorodci se velice brzy naučili znát jejich cenu. Mohli si za jistý počet koupit pušku, koně, ženu nebo dobrého tažného vola.

Bakela se jim snažil vysvětlit, jak rozeznat cenný kámen od obyčejného štěrku. Napřed přinášeli malé odštěpky, ne větší než semena akácie.

Teď však drží v ruce něco tak velkého, že to nedokáže sevřít v dlani. Ale šéf se vždycky pídil po jistém tvaru, hledal kámen o osmi pravidelných stranách - pro každý prst na rukách s výjimkou palců. Ovšem tenhle šutr nic takového nepřipomínal. Měl jednu stranu rovnou, jako by ho někdo nožem odsekl, a zbytek se kulatil, hrbolatil a podivně leskl.

Ještě jednou ho opláchl, a když se podíval zblízka, všiml si, že kámen je suchý. Velmi podivné, dumal domorodec. Rozhodně měl špatný odstín. Bakela jim jasně vysvětloval důležitý znak světle žluté, zářivě šedé či dokonce hnědé barvy. A tenhle připomínal čisté jezírko v horách. Vždyť skrz něj viděl na dlaň, a když s ním otáčel, vrhal mu do očí světelné záblesky. Ne, byl moc velký a moc hezký na to, aby se o něj někdo zajímal, skončil úvahu černý velitel.

"Bazo!" probralo ho majorovo volání. "Pojď, jdeme se najíst a vyspat." Černoch zastrčil kámen do koženého váčku u pasu a vyšplhal nahoru. Seřazená skupina Matabelců postupovala těsně za Zougou, probíjela se bahnem. Každý byl ověnčený hromadou lopat, krumpáčů, kožených džbery a stočeným nasáklým lanem.

"Má na svědomí život šesti mužů. Byl jsem tam a viděl, co se přihodilo. Najel do dvoukolky Marka Sandersona!" Žalobcem se stal vysoký chlápek s mohutnými rameny a prošedivěle rozevlátou hřívou. Záměrně se snaží pozdvihnout bouři nevole, která může infikovat ostatní, odhadoval major. Zástup se rozhučel a pomalu se začínal rozehřívat.

Diggers' Committee zasedal veřejně. Před deseti minutami vytvořili vyšetřovací komisi, která měla objasnit sesuv Rampy číslo 6.

Do centra Market Square dovlekli vůz, aby posloužil coby tribuna. Všude kolem se tísnili hledači bohatství ze šesté sekce. Po zřícení hrany jámy nebyli schopni se vrátit na svá pracoviště, a tak se zúčastnili hromadného pohřbu šesti obětí, které rozdrtila zrádná démantonosná hornina. Mnozí už propadli žalu nad ztrátou druhů a žíznivě popíjeli ze zelených lahví.

Mezi diggery se vmísili místní povaleči, dodavatelé, obchodníci - dokonce i kupci diamantů zavřeli kanceláře a přišli se podívat. Vždyť došlo ke katastrofě, která přímo ovlivnila nejbližší budoucnost všech.

"Ukažte nám toho floutka!" kdosi vzadu zaječel a hřmot davu pomalu sílil.

"Správně, ukažte ho!"

Zouga stál za zadním kolem vozu a snažil se čelit tlaku zástupu. Vedle něho vyčkával Ralph. Teď už se otec nedíval na syna zhůry - kluk opravdu povyrostl, a tak měli oči na stejné úrovni.

"Půjdu a postavím se jim čelem!" pronesl chraplavě mladík. Pod opálenou kůží prosvítal šedý odstín, z temně zelených očí vyzařovala starost. On i táta věděli dobře, v jak nebezpečné situaci se ocitl. Vždyt ho má soudit ulice, rozzuřená, pomstychtivá a krvelačná, s hlavami rozehřátými laciným chlastem.

Zhroucení rampy znehodnotilo cenu jejich claimů. Už nemohou těžit, dílce zůstaly odříznuty od povrchu, takže potřebovali na někoho svalit vinu. Pomsta bude sladká! Ralph sevřel loukoť a chystal se vyšvihnout na vůz, kde už netrpělivě čekal tucet členů Dibgers'Committee.

"Synu," zarazil ho otec a položil mu ruku na rameno. "Počkej tady !"

"Tati...," mladík chtěl protestovat, v očích strach.

"Zůstaň!" zopakoval klidně Zouga a vyskočil nahoru. Krátce kývl na členy Diggers' Committee a pak se

obrátil k davu. Stál tu prostovlasý, ve vousech se mu občas zalesklo slunce. Ruce sevřené v pěst držel podél těla a mírně se rozkročil. Musí vypadat nebojácně!

"Pánové," zahájil a hlas se nesl až k posledním řadám plného náměstí. "Mému synovi je teprve šestnáct, a tak budu odpovídat za něj!"

"Pokud je dost starej, aby zabil šest našich, pak přece může dostat štráf!"

"Nikoho nezabil," chladně konstatoval major. "Pokud hledáte viníka, je to déšť. Podívejte se dolů do jámy a jasně uvidíte, že voda hranu podemlela."

"Von se ale začal rvát," zareagoval hned rozježený žalobce. "Viděl sem, jak na Marka Sandersona vytáh bič!"

"Každý den a každou hodinu se tam někdo rube," odsekl Zouga. "Dokonce jsem tam viděl i tebe, jak rozdáváš rány, než tě někdo přetáhl bičem přes prdel ..." Pár diggerů se zachechtalo, napjatá atmosféra povolila a major okamžitě využil získané výhody.

"Pánové, ve jménu všeho, co je nám svaté, není tady přece nikdo, kdo by se nesnažil chránit svá nezadatelná práva. Můj syn udělal totéž - postavil se staršímu a silnějšímu člověku. Pokud si myslíte, že je vinen, potom vina padá na nás na všechny..."

Tohle se jim líbilo. Obzvlášť když jim někdo vyprávěl, že jsou drsní a nezávislí i hrdí a tvrdí v těžkém boji s přírodou.

"Snad mě nechcete přesvědčit, že chlapec s bičem, zcela sám, srazil do hlubin Rampu č. 6? Pokud ano, tak se budu chlubit magickou silou svého potomka!"

Opět se ozval smích. Za majorem se mohutný blonďák, neupravený, s dúlkem v bradě a modrýma očima, spokojeně zašklebil a zamumlal směrem k dalšímu členu Diggers'Committee.

"Fakt je dobrý, Picklingu," použil přezdívku Nevilla Pickeringa.

"Mluví parádně, zrovna tak jako píše, a to je dostačující!"

"Kdepak, pánové," Zouga změnil taktiku. "Ta hora hlíny se stala smrtelnou pastí, připravená k sesuvu, jakmile se první kára se štěrkem v to osudné páteční dopoledne objevila. Za zhroucení masivu nemůže nikdo - jen jsme se prokopali moc hluboko a k tomu se připojil nezvykle vydatný déšť."

Hlavy posluchačů začaly přikyvovat, výrazy v tvářích vyjadřovaly starost i znepokojení. Major však pokračoval dál.

"Bohužel jsme se prokutali pod bezpečnou hranici, a pokud nevymyslíme nový systém odstraňování vytěžené horniny, potom budeme velice brzo pohřbívat další naše kamarády..." Zouga pohlédl do davu, z něhož se kdosi prodíral k tribuně a vyskočil na oj.

"Teď dávejte bacha, vy bando hrabavců!" zaječel příchozí. "Diggers' Committee představuje pana Sandersona," zamumlal sarkasticky Pickering.

"Díky, šéfe!" procedil přes zuby digger a zdvihl rozdrbaný klobouk do výše - určitě si ho vzal pro tuhle slavnostní příležitost. Pak se otočil ke shromáždění a zakabonil se. "Tenhle Zougův kluk vám nebude vyhovovat jako terč posměšků, ale oceníte jeho blízkou přítomnost, když vám poteče do bot!" Stále zamračený pohlédl na Ralpha. "Vylez sem, mladej Ballantyňáku!"

Rozpačitý zachránce, pořád pobledlý a vyděšený, ani nevěděl, co má dělat, když ho paže okolostojících mužů popadly a vysadily na vůz. Digger musel zdvihnout ruku, aby mohl Ralpha obejmout kolem ramen.

"Tenhle frajer mě moh nechat sklouznout do díry jako schnilý rajče. Já bych se změnil v kečup, až bych dopad na dno..." Obscénním pazvukem doplnil představu vlastní záhuby. "Klidně moh zdrhnout a nechat mě tam, ale on to neudělal !"

"Protože je mladej a blbej," kdosi zařval. "Kdyby měl trochu rozumu, tak by takovýho hajzla radši popostrčil." Ozvaly se souhlasné výkřiky, většina se chechtala.

"Proto tomudle klukovi koupím drink!" oznámil pyšně Sanderson.

"To bude světovej rekord - dyť si ještě nikomu nikdy nic nekoupil ..."

Digger poznámky ignoroval a rychle dodal: "Jen co oslaví osmnáct, určitě musí bejt plnoletej..." Srocení davu se začalo rozpadat v přátelském smíchu, postupně se rozcházeli do nejbližších náleven. Bylo nad slunce jasnější, že i ti nejkrvelačnější zapomněli na lynčování a ani je nezajímal definitivní verdikt Diggers' Committee. Museli přece sehnat nejpříhodnější místa.

"Nemysli si, mladý muži, že souhlasíme s tvým chováním," pronesl Pickering přísně. "Tady není žádný Bultfontein nebo Dutoitspan. Tohle je náš New Rush a my se tady pokoušíme podat zářný příklad ostatním nalezištím. Proto se v budoucnu snaž chovat jako gentleman! Pěsti jsou pro muže důležité, ale biče...," znechuceně odfrkl a povytáhl jedno obočí. Pak se obrátil k Zougovi: "Pokud máte nějaké převratné ideje ohledně pokračování prací v prostoru bývalé Rampy č. 6, velice rádi si je vyslechneme, majore Ballantyne."

Hendrick Naaiman by se sám s radostí nazýval Bastaard, navíc byl na tohle zařazení z hloubi duše pyšný. Přesto britské ministerstvo zahraničí projevilo nespokojenost s podivným názvem - pravděpodobně dvojité "a" by dělalo úředníkům starosti, obzvlášť při hláskování. V oficiální korespondenci i aliančních smlouvách by se zajisté při podpisu pod označení národnostní skupiny Griqua Bastaard zarazila i samotná královna Viktorie. Dotyčnému národu se tedy bude nadále říkat pouze Griqua a území, na němž se nachází New Rush, se přejmenuje na Griqualand West. Tohle rozhodnutí velice usnadnilo postup britské vlády ve Whitehall při podpoře starého náčelníka všech Bastaardů. Nicholaas Waterboer si naprosto bez uzardění nárokoval diamantonosné území, v čemž mu odporovali prezidenti několika svobodných búrských republik z nedaleké buše. Vždyť zcela přirozeně patřilo k jejich dominiu, tak nádherně už od přírody ohraničené na severu řekou Vaal a na jihu Oranje, stékající se právě v západním výběžku republiky.

Skutečně bylo pozoruhodné, že před objevem drahých kamenů vůbec nikdo, natož Velká Británie, neprojevil

ani špetku zájmu o pustou a vyprahlou pláň, bez ohledu na jakýkoliv místní název.

Hendricku Naaimanovi kolovala v žilách až neuvěřitelná krevní směsice.

Základ měli na svědomí Hotentoti, ti odolní a statní praobyvatelé tohoto kouta Afriky. Zlatavá barva kůže a temné oči zaujaly jako první portugalské mořeplavce, když vystoupili na břeh bílých pláží, plných zářícího písku, v okolí mysu Dobré naděje. K rozředění přispěla krev odchycených nažloutlých křováckých děvčat. Drobné bytůstky, připomínající panenky, lákaly nejenom žlutou kůží, ale i tajuplným výrazem v trojúhelníkových obličejích s orientálně sešikmenýma očima nad rozpláclým mopslím nosíkem. Ale na prvním místě všech jejich předností stály hýždě! Kdokoliv se zhlížel v buclatých tvarech dámského pozadí, musel považovat křovácké dívky za zcela neodolatelné. Vyzývavé vybouleniny připomínaly velbloudí hrby a ve vyschlé poušti Kalahari sloužily k těm samým účelům.

Takto namíchaný koktejl obohatili vyvrhelové kmenů Gingo i Pondo. K nim se připojili uprchlíci před krutými náčelníky a nemilosrdnými šamany, zběhlí malajští otroci, patřící holandským pánům žijícím v Kapské kolonii, kteří nalezli cestu tajnými průsmyky přes hory, chránící toto území jako hradby středověké pevnosti. Všichni se tedy přidali k potulným skupinám Griquů na nedohledných pláních afrického vnitrozemí.

K tomu všemu se ještě musí započítat krev malých anglických děvčat, která přežila coby sirotci ztroskotání lodí východoindických společností v mořských proudech u zrádných skal Střelkového mysu. Tenkrát zachránci s temnou kůží pojímali z nebe spadlé pubertální dívenky za manželky. Pak se přidala ještě krev ze severu. Britští námořníci násilím donucení ke službě v Královském námořnictvu v čase napoleonských válek se natolik děsili naprosto jasného osudu, že raději zvolili život v divoké pustině jižní Afriky. K tomu je zapotřebí přiřadit i uprchlé vězně z transportních lodí, zastavujících v Kapském Městě, aby se doplnily zásoby na dlouhou cestu do Austrálie, kde na ně čekala trestanecká osada v Botany Bay.

Potom se objevili židovští podomní obchodníci i misionáři reformovaných církví, plnící doslova Boží příkaz Buďte plodní! Pak ještě příslušníci stíhacích komand, hledající uprchlé otroky a dopřávající si oddechu v prašné rokli či ve stínu trnitého keře pod nevyzpytatelným africkým nebem. Na přelomu století tudy procházeli staří lovci a právě zde odpočívali při honbě za obrovskými stády slonů, aby se věnovali příjemnějším hrátkám.

Tito všichni patřili k předkům Hendricka Naaimana. Proto nesl oficiální titul Bastaard a byl na něj hrdý. Černé vlasy v loknách mu spadaly až k límci semišového kabátce, který perfektně seděl na mohutných ramenou. Oči temné jako nekonečné hlubiny hleděly bystře do světa, doplněné oslnivým úsměvem. Na zdravých zubech se daly zahlédnout malé bílé skvrnky - už od dětství totiž pil na vápník bohaté vody ze studní pouště Karoo.

Karamelově zbarvená kůže ukazovala na mnoha místech tmavší jizvy od neštovic, veliké jako mince. To byla památka na civilizované předky, kteří do divočiny přinesli střelný prach, alkohol a různorodé choroby.

Přesto Hendrick vypadal zajímavě. Seděl u ohně pod přístřeškem, naproti němu Bazo. Pštrosí pera na módním klobouku vlála, když pohledný Bastaard divoce gestikuloval a halasně se chechtal při přesvědčování domorodce.

"Pouze mravenečník a mangusta se hrabou v zemi bez odměny. Stačí jim totiž jen trocha nalezeného hmyzu." Naaiman mluvil plynně nulu, takže mu Matabelec docela dobře rozuměl. "Copak ti pohublí běloši vlastní zem a vše co je na ní? Copak náleží mezi pohádková stvoření? Copak jsou bozi, kterým patří nebesa i země, aby mohli tvrdit, že jim patří každý kámen či kapka vody v...," odmlčel se, poněvadž si uvědomil, že posluchači moře nikdy neviděli, "v řekách a jezerech?"

Hendrick vehementně zavrtěl hlavou, až mu lokny tančily po tvářích. "Řeknu vám pravdu. Až jim slunce spálí kůži, uvidíte stejně červené maso, jako mám já nebo vy! Pokud máte pochyby a připadá vám na nich něco božského, čichněte si ráno k jejich dechu, nebo si s nimi zaskočte na latrínu. Všechno dělají stejně jako my, kamarádi !"

Kruh domorodců fascinovaně naslouchal - v životě neslyšeli takovéhle úvahy vyslovené nahlas!

"Ale mají zbraně," upřesnil Bazo. Hendrick se jen posměšně ušklíbl.

"Zbraně?" opakoval a poplácal svou enfieldku, položenou na klíně. "Já pušku mám a vy, až skončí kontrakt, budete mít taky! Potom se stanete rovnocennými bohy. Potom budeme my vlastnit kameny i řeky..."

Vychytrale použil "my", i když z hloubi duše nesnášel tyhle nahé černé divochy. Bazo si právě nasypal červený prášek do narůžovělé dlaně, stiskl jednu nosní dírku a vdechl. Totéž zopakoval s druhou. Pak vychutnával pálení v útrobách, rozkoší mrkal a z očí mu kanuly slzy. Potom předal tabatěrku bratranci Kamuzovi, sedícímu vedle něho.

Hendrick Naaiman trpělivě vyčkával, jako správný obyvatel Afriky, až šňupavý tabák oběhne celý okruh a dostane se mu do rukou. Vdechl též špetku, pohodil hlavou a kýchl do ohně. Pak už jen vyčkával, až černý velitel promluví.

Matabelec zíral do žhavého uhlí, sledoval ďábelsky poskakující plamínky, připomínající siluety i tváře podivných lidí i zvířat. To jsou duchové plamenů - jak by si přál, aby mu teď poradili. Nakonec odtrhl zrak a pohlédl na muže naproti. Ještě jednou studoval jeho oblečení: nádherné kožené boty, kalhoty z té nejkvalitnější látky, dýku z nejlepší oceli, zavěšenou na opasku, vyšívaný kabátec a vše doplňoval zářivý hedvábný šátek na krku. Bezpochyby se jednalo o důležitého muže, pravděpodobně i gaunera. Bazo mu nevěřil, jako by z něho čpěla zrada a podvod.

"Proč by nám velký náčelník a bohatý muž jako ty všechno tohle vyprávěl?"

"Bazo, synu Gandanga; slavnostně začal Hendrick, z hlasu však čišel zlověstný tón, "minulou noc se mi totiž zdálo o podlaze tvé chatrče, pod níž jsou pohřbeny jisté kameny."

Na okamžik se oči všech matabelských bojovníků odtrhly od Hendrickovy tváře, pohlédly do temného kouta, kde na udupané hlíně přespávali. Griqua jen vší silou potlačil vítězoslavný úsklebek, deroucí se mu na rty.

Černoši vždycky zakopávali poklady tam, kde si rozprostírali rohož na spaní. Tak si je mohli zároveň i hlídat. Nebyl tedy problém místo lokalizovat, i když nevěděl, zda tihle primitivové už odhalili cenu diamantů a začali si své vlastní odpadlíky schovávat. Tohle byl běžný zvyk domorodých kopáčů, jakmile se trochu otrkali. Dobře rozeznal v

jejich obličejích překvapené i provinilé výrazy.

"Ve snu jsem viděl i vaše podvádění. Jakmile přinesete blýskavý kámen Bakelovi, on vám dá jednu zlatou minci s hlavou bílé královny..." Hendrickova upřímná tvář melancholicky povadla. "Přátelé moji, já vás přišel varovat! Chci vás zachránit před podvodem, a proto vám prozradím jméno člověka, který vám zaplatí skutečnou hodnotu vašich kamenů. Hned potom si budete moct koupit novou pušku, koně se sedlem a celý pytel zlatých mincí, pokud budete chtít."

"Kdo to je?" vyhrkl černý velitel, načež Griqua rozhodil ruce a poprvé se usmál.

"To jsem já, Hendrick Naaiman, váš přítel..."

"A kolik dáš? Kolik bílých královen dostaneme za kameny?" Griqua pokrčil rameny. "Napřed je musím vidět! Ale jedno vám můžu slíbit: bude to mnohem, mnohem víc než ta jediná mince od Bakely."

Bazo i nadále mlčel.

"Mám kámen," nakonec přiznal. "Nevím ale, zda má v sobě ducha, kterého hledáš. Vypadá velice podivně - nikdy jsem nic podobného neviděl."

"Jen mi ho ukaž, kamaráde," zašeptal Hendrick slova povzbuzení. "Hned ti dám radu jako otec svému nejmilejšímu synovi."

Černý velitel obracel tabatěrku mezi prsty, ebenově temné svaly na ramenou i pažích se napínaly.

"Můžeš jít," pronesl nakonec. "Vrať se, až bude měsíc svítit naplno. Přijď sám, beze zbraně a bez dýky! A hlavně nezapomeň: jeden z mých bratrů ti bude vždycky stát za zády, aby ti zarazil asagaj až po prsní kost, kdyby tě napadla nějaká zrádná myšlenka!"

Když se Hendrick Naaiman objevil opět v přístřešku domorodců, bylo už po půlnoci a oheň se přeměnil v žhavý popel. Občasný proužek kouře připomínal ve světle petrolejky kroutícího se ducha. Blyštící se ostří krátkých kopí přesto hovořila jasně.

Cítil pach potu nervózních divochů, jimž patřily ty příšerné zbraně. Dokonce snad i slyšel šustot supích křídel, hlásajících smrt v ponurém prostoru pod doškovou střechou. Hendrick dobře věděl, jak těsně se k němu tahle hrůza temnot dokáže přimknout, aby vystrašeného muže přeměnila ve smrtelně nebezpečného soupeře. Všechno tohle patřilo k jeho práci, ta neustálá přítomnost smrtelné hrozby, na kterou si stále nemohl zvyknout. Snad i zaslechl lehký třes vlastního hlasu, když pozdravil velkého Matabelce.

Bazo seděl na stejném místě jako předtím. Záda měl krytá stěnou, asagaj ležel u ruky.

"Sedni!" přikázal. Griqua přidřepl naproti němu. Velitel amadody kývl na další dva soukmenovce, kteří zcela neslyšně odběhli, podobni lovícímu leopardu, aby zaujali určená místa venku. Další dva přiklekli Hendrickovi za záda, asagaje svírali v pravačkách, špice vzdálené jen pár centimetrů od páteře návštěvníka. Temnotou zaznělo podivné houkání nočního ptáka. Šlo o předem domluvený signál, že vzduch je čistý. Hendrick Naaiman pochvalně přikývl. Mladý Matabelec byl přece jenom chytrý a opatrný.

Teprve teď Bazo vložil do klína cosi zabaleného v látce, na níž ulpěly zbytky hlíny. Rychle uzlíček rozbalil, naklonil se a přes vyhaslé ohniště vložil Hendrickovi obsah do dlaní.

Velký Griqua seděl naprosto ochromený, ruce držel před očima a v jeho neštovicemi poďobaných tvářích setrvával ztuhlý výraz nevídaného úžasu. Potom se mu začaly prsty chvět, a tak honem položil blyštivý kámen na udupanou podlahu. Vypadal jako by se spálil, i když mu oči lezly z důlků. Po celou minutu nikdo nepromluvil ani se nepohnul. Potom se Hendrick otřásl, jako by se probíral z hlubokého spánku. Oči však zůstaly přišpendleny k té nádheře.

"Je moc velký," řekl potichu anglicky. "Tohle nemůže být pravda..."

Náhle ožil. Uchopil kámen a ponořil ho do džberu s pitnou vodou. Potom ho podržel před světlem petrolejky a zíral na suchý povrch. Vlhkost zmizela, jako by ho někdo naolejoval, jako by šlo o peří divoké husy.

"Při panenské krvi mé dcery.. " zahuhlal. Přihlížející domorodci se ve stínu zavrtěli, když spatřili tolik emocí. Okamžitě se nakazili všezachvacujícím vzrušením.

Hendrick sáhl do kapsy kabátce a okamžitě ho špička asagaje bodla do jemné kůže za uchem.

"Zastav ho!" zachrčel Bastaard. Bazo nepatrně zavrtěl hlavou a kopí couvlo. Griqua vytáhl zelený střep, jenž kdysi patřil láhvi šampaňského, a položil ho na zem. Potom pečlivě prohlížel neobvyklý tvar drahokamu, jehož jedna krystalická plocha končila poměrně ostrou hranou, zatímco oblá část mu lehce zapadla do dlaně. Vší silou se do kamene opřel a začal jím rýsovat čáru napříč skleněným úlomkem. Ozvalo se nepříjemné skřípání, až musel zatnout zuby. Ovšem za postupující hranou zářícího pokladu se objevila hluboká bílá rýha. Kámen pronikal zeleným sklem jako horký nůž máslem.

Až s přehnanou úctou položil drahokam před sebe na zem. Zdálo se, že se pohybuje, když se světlo lámalo v jeho krystalech a magicky se měnilo v slabě nafialovělé, zelené a krvavě karmínové hvězdy.

V krku mu vyschlo, nemohl ani pořádně dýchat. Oči mu však zářily svitem nočního dravce. Hendrick Naaiman diamantům rozuměl, zrovna tak jako žokej pozná vynikajícího koně nebo krejčí už hmatem odhalí kvalitní látku. Vždyť diamanty se staly jeho chlebem i solí, pro ně vlastně dýchal. A teď věděl. že na hliněné podlaze leží kámen, jenž se jednoho dne stane pokladem v paláci nějakého mocného krále. Právě se díval na živou legendu: tohle si může dovolit jenom král, poněvadž při převodu na libry nebo dolary by částka šokovala i boháče.

"Má tenhle kámen ducha, kterého hledáš?" tiše vyzvídal Bazo. Hendrick musel polknout, než se zmohl na odpověď.

"Dám ti pět set zlatých královen za tenhle skvost," konstatoval chraptivě, jako by ho zmáhala bolest.

Šokující informace zasáhla temnou skupinu Matabelců silou podobající se úderu východního větru z moře, když se opře do lesů Tsitsikama. Skutečně se rozkývali.

"Pět set," opakoval Griqua. "Za to si koupíš padesát pušek nebo hodně kusů toho nejlepšího dobytka."

"Dej mi ten kámen!" nařídil Bazo. Hendrick jen na chvíli zaváhal,ale špice kopí mu hned vrátila sluch.

Černý velitel pohlížel na krystal, hluboce dumal, nakonec povzdechl .

"Není to snadná záležitost," pronesl. "Musím o tom přemýšlet! Teď můžeš jít a vrať se zítra v tu samou hodinu! Budu mít pro tebe odpověď..."

Dlouho potom, co Griqua zmizel, přerušil vládnoucí ticho Kamuza.

"Pět set zlatých mincí," konstatoval. "Stýská se mi po kopcích Matopos i po sladkém mléce stád mého otce. S pěti sty zlatými královnami můžeme bez váhání odejít..."

"Víš, co běloši dělají těm, kteří kradou tyhle kameny?" nadhodil jemně Bazo.

"Přece nejsou jejich, vždyť Bastaard nám řekl ..."

"Vůbec nezáleží, co ti žlutý Bastaard nakukal! Bude z tebe dokonale mrtvý Matabelec, pokud tě někdo odhalí."

"Jednoho upálili zaživa v chýši. Prý to vonělo jako pečené koleno prasete bradavičnatého," zamumlal kdosi povzbudivě. "Dalšího přivázali za kotníky a kůň s ním cválal až k řece. Pak se prý našinci vůbec nepodobal..."

Chvíli přemýšleli o těchto odměnách, ačkoliv je způsoby provedení trestů nijak nešokovaly. Něco takového bylo u nich zcela běžné. Při jedné vojenské výpravě za dobytkem k sousedům u východní hranice Matabelelandu jejich regiment právě pronásledoval dvě stě mašonských mužů, žen i dětí. Zmizeli jim v labyrintu jeskyní v kopje nad osadou. Trvalo by velice dlouho, než by všechny vyslídili v nitru kopců, a tak raději ucpali každý otvor větvemi ze stromů moparii. Potom je zapálili a vyčkávali, až Mašonové vybíhali ven jako živé pochodně.

"Je dost špatné umřít na oheň," věštecky pronesl Kamuza a otevřel si tabatěrku.

"Ovšem pět set zlatých mincí není vůbec k zahození," podotkl druhý.

"Copak syn krade telata ze stáda svého otce?" položil otázku velitel. A tohle je šokovalo. Pro Matabelce jsou stáda dobytka národním pokladem a tvrdé zákony postihují každého, kdo by je ohrozil. Vždyť každý chlapec se tohle naučil při pastevecké službě rodnému kmenu.

"Trestá se smrtí upití mléka z vemene cizí krávy...," připomněl Bazo. Hned si všichni vybavili chlapecké pokusy, v naprostém osamocení uprostřed buše, o lok teplého a sladkého mléka, které jim stékalo z brady na nahou hruď - vždyť tenkrát riskovali život i respekt ostatních.

"Tohle přece není tele," odporoval Kamuza, "ale jenom obyčejný kámen!"

"Gandang, můj otec, považuje Bakelu za bratra! Pokud tedy bělochovi cokoliv vezmu, jako bych bral otci."

"Když dáš tenhle kámen Bakelovi, on ti dá zlatou minci! Když ji dáš Bastaardovi, dá ti pět set..."

"Není to snadná záležitost...," souhlasil Bazo. "Ještě to promyslím!" A dlouho poté, co ostatní usnuli na rákosových rohožích pod kožešinou, seděl sám u ohniště s velkým diamantem, zcela chladně zářícím...

V pondělí ráno se před stanem objevili tři muži na koních. Zouga vyšel, aby je přivítal. Skupinku vedl Neville Pickering, který právě seskakoval. "Doufám majore, že nerušíme. Rád bych vám totiž představil své přátele."

"Aha, tohle je pan Hayes," podával ruku štíhlému inženýrovi z Texasu a hned se otočil ke druhému. "A pana Rhodese znám od vidění, i podle reputace."

Potřásli si rukama. Na dotek se jeho dlaň zdála chladná a suchá, klouby velké a kostnaté. Dala se však vycítit síla, i když stisk měl lehký a rychlý. Světlemodré oči Zouga zaregistroval na své úrovni, poněvadž muž byl vysoký, ale překvapivě mladý. Snad teprve nedávno oslavil dvacáté narozeniny, proto se nedalo pochopit, odkud se bralo tak věhlasné renomé.

"Pan Rhodes," začal oficiální seznámení Pickering. Ani on si nedovolil používat křestní jménodokonce se říkalo, že i dopisy matce syn podepisoval C. J. Rhodes.

"Major Ballantyne!" Zougu překvapil slabý hlas, spíše posunutý výš a trochu udýchaný. "Potěšení na mé straně, že se s vámi konečně setkávám. Samozřejmě jsem vaši knihu četl a mám mnoho otázek, které bych vám rád položil.

"Postarej se o koně!" zavolal otec na nejmladšího syna a pomalu odváděl hosty do stínu rozložité akácie. Rhodes se však zastavil a vyčkával, až se chlapec objeví.

"Dobré ráno, mladý pane Jordane," oslovil ho a dítě ztuhlo. Zíralo na něj zcela beze slov, líce mu zalil ruměnec. Vždyť před ním stál hrdina a navíc si pamatoval jeho jméno.

"Vidím, že se věnuješ raději čtení než trénování pěstí..." Ve spěchu totiž Jordan vyběhl ven i s knihou. Rhodes se sehnul a vzal si ji.

"Bože můj...," vydechl. "Plútarchos! To máš vážně vytříbený vkus na takhle mladého člověka."

"Úplně fascinující kniha, pane."

"Vskutku, máš pravdu. Proto patří k mým nejoblíbenějším. A už jsi četl Gibbona?"

"Ne, pane," stydlivě šeptl Jordan. Ačkoliv ruměnec zmizel, zanechal za sebou bleděrůžové skvrny. "Bohužel nevím, kde ho sehnat."

"Půjčím ti ho, až tohle dočteš," podával mu omšelou bichli s oslíma ušima a titulem Srovnávací životopisy. "Víš, kde mám tábor?"

"Ach ano, pane Rhodesi."

Ode dne záchrany ze spárů dvojčat prováděl Jordan odbočku při cestě ze třídy, aby mohl okounět v místě, kde si Pickering a Rhodes udržovali staromládenecky vybavený stan. Dvakrát svůj idol na dálku zahlédl, ale překonán studem rychle zmizel.

"Výborně, zastav se, kdykoliv budeš připravený na novou knihu!" Ještě chvíli studoval andělský výraz dítěte, potom se otočil a následoval ostatní do stínu.

Tady mohli usednout na bedny nebo polena, srovnaná na hromadě. Zougu těšila tak časná hodina, poněvadž ještě nenastala vhodná doba k nabídnutí alkoholického nápoje. S bídou měl peníze na jídlo pro rodinu, takže si láhev dobré whisky dovolit nemohl. A ještě kdyby mu s obsahem pomohly tři žíznivé krky, hrůza pomyslet...

Popíjeli tedy kávu a probírali novinky v osadě. Teprve po pár minutách Pickering poodhalil pravý důvod jejich návštěvy.

"Zatím jsme propracovali pouze dvě možnosti jak obnovit činnost v místě sesuvu. Napřed tedy Rampa č. 6..."

"Já jsem proti!" bryskně zareagoval Rhodes s netrpělivostí v hlasu. "Za pár měsíců budeme stát před tím samým problémem, jáma je zatraceně moc hluboká!"

"Souhlasím s panem Rhodesem," poznamenal Hayes. "I když by se tohle řešení mohlo použít dočasně, protože rampa se později začne bortit sama."

"Musíme se tedy zabývat nápadem majora Ballantynea," přerušil inženýrovu úvahu Rhodes. Zougu překvapila odvaha mladého muže, jenž okamžitě uťal veškeré neplodné diskuse a vypíchl jádro problému. "Vybudováním strojovny na hraně těžební jámy a propojením lanových drah s každým dílcem se vyřeší problém s nadměrnou hloubkou. Hayes zatím připravil první návrhy:

To už inženýr rozbaloval výkres, rozložil ho na prašné zemi a rohy zatížil oblázky z démantonosné horniny, jichž se všude hromadily hory a hrozily snad zavalením celé osady.

"Rozhodl jsem se pro konzolové nosníky," začal Hayes s technickými termíny. Všichni se nad plánem soustředěně sehnuli. "Budeme muset použít napřed ruční navijáky, možná by pomohl i těžní vrátek poháněný koněm, než získáme parní stroj, který by obstarával hnací sílu pro všechny."

V tichosti všechno probírali, vyptávali se na podrobnosti a pokud odpovědi zněly podivně, okamžitě je upřesňovali rychlými slovy tvořenými v bleskově reagujících myslích. Nikdo neztrácel čas zbytečným opakováním či dokonce prázdným tlacháním, takže se jim spolupráce dařila. Strojovnu umístíme v nosné kostře ocelové konstrukce u hrany povrchového dolu, kde se usadí pohonné soustrojí.

"Samozřejmě budeme muset použít ocelová lana. Provazy z manilského konopí už nebudou vyhovovat," vysvětloval zkušený inženýr. "A budeme jich potřebovat opravdu hodně: jedno tažné lano pro skip, dvě další coby vodící koleje - pro každý claim!"

"Jak dlouhá může být dodací lhůta?"

"Dva měsíce do Kapského Města."

"Kolik to bude stát?" Zouga vyrazil otázku, která ho pálila na rtech už od rána.

"Víc, než by si kdokoliv z nás mohl dovolit," usmál se Pickering. Přitom člověk s tisíci librami v kapse se v těchto dnech suverénně řadil mezi boháče na nalezišti New Rush.

"Co si nemůžeme dovolit, nemá s naší záležitostí nic společného!" odfrkl Rhodes nakvašeně.

"A co ti diggerové, kteří nebudou mít na zakoupení akcií nové strojovny?" trval na svém dotazu major a Rhodes jen pokrčil rameny.

"Buď seženou peníze, nebo nebudou mít na svém dílci lanovku. Od teď už bude muset mít člověk menší kapitál, aby se mohl pustit do práce na New Hush!"

"Pokud se někdo ocitne na mizině, bude muset svůj dílec prodat. To je snad zcela očividné!"

"Od té doby, co se sesula Rampa č. 6, poklesla cena zavalených claimů na pouhých sto liber," povzdechl Zouga. "A kdokoliv teď bude chtít prodat, přijde o všechno."

"A kdokoliv teď koupí za sto liber, stane se pánem!" oznámil Rhodes, zdvihl zrak od výkresu a významně se zadíval majorovi do očí. Vždyť mi dává radu, polkl Zouga. Ovšem největší dojem na něho udělaly síla a odhodláni v jeho pohledu. Už se nedivil, že si tenhle mladík dokázal vybudovat tak slavnou pověst mezi di ggery.

"Souhlasíme tedy se vším, pánové?"

S méně jak dvaceti librami v hotovosti a claimy v hloubce téměř třiceti metrů pod úrovní okolí, částečně zavalenými zeminou, Zouga váhal.

"Majore Ballantyne!" Všichni na něho pohlédli. "Jdete do toho s námi?"

"Samozřejmě," statečně přikývl. "Se mnou můžete počítat!" Však peníze najde někde, nějak... Konečně si mohli oddechnout, Pickering se dokonce uchichtl.

"Není tak snadné všechno vsadit na jednu kartu!" On jediný totiž porozuměl.

"Picklingu, neslyšel jsem náhodou cinknutí v tvém sedlovém vaku, když jsi seskakoval?" vyzvídal Rhodes. Neville se opět zasmál a zamířil pro láhev.

"Chivas Regal," oznámil suše a vytáhl korek. "Přesně ta správná šťáva pro správnou příležitost, pánové." Dopili zbytek kávy a hned prázdné hrnky naplnili vzácnou skotskou whisky.

"Na strojovnu Rampy č. 6 - ať roste rychle a zůstane dlouho stát!" Pickering pronesl přípitek, pak si přiťukli. Hayes si otřel knírek hřbetem ruky a vstal . "Musím dát dohromady objednávku, abych ji mohl poslat poledním poštovním vozem," pronesl a spěchal ke svému koni. Muži, kteří pracovali pro Rhodese, byli vždy ve spěchu!

Ovšem zbývající dva ani nenaznačili přípravy k odchodu. Rhodes si pohodlně natáhl nohy, uvězněné v zaprášených jezdeckých botách,a ležérně napřáhl ruku s hrnkem k Pickeringovi.

"Ať se propadnu, jestli nenajdu ještě něco jiného k oslavě," spekuloval, když mu přítel doléval lahodnou whisky.

"A co činitel Britského impéria?" poradil Neville.

"Vskutku dobrá rada," odsouhlasil Rhodes a neočekávaně se usmál. Důlek na bradě se mu prohloubil a melancholická linie plných rtů pod knírkem polevila. "Dokonce ani ta příšerná kreatura, premiér Gladstone, není schopná zastavit rozmach Britské říše nitrem Afriky k severu. Ministerstvo zahraničí se nakonec přece jen probralo.

Národ Griquů se dočká registrace jako protektorát a jeho obyvatelé se stanou britskými poddanými. Požadavek starého Waterboera o vzetí pod ochranu byl tedy odsouhlasen. Griqualand West se stane součástí Kapské kolonie, a tím i Britského impéria. Lord Kimberley nás o tom ujistil!"

"Vážně úžasné novinky," přerušil tok informací Zouga.

"Myslíte si totéž?" pronikavý zrak ho probodával.

"Já naštěstí vím, že jinak to nejde," přiznal major. "Existuje totiž jedna jediná cesta, jak přinést mír a civilizaci Africe: pouze pod vlajkou našeho Union Jack."

Oficiální atmosféra okamžitě roztála, náhle se mezi nimi rozprostřel nenucený souzvuk a všichni tři k sobě měli o hodně blíž. Jejich další hovor se stal mnohem snazší, intimnější.

"Neoddiskutovatelně patříme na celosvětovou špici a cokoliv menšího než naše stoprocentní nasazení je nás nehodné," pokračoval dál Zouga v úvahách a Rhodes přikyvoval. "Zničili jsme obchod s otroky na tomto kontinentě, což byl pouhý začátek. Pokud člověk vidí podmínky, v nichž stále domorodci žijí, ta úděsná divokost a barbarství na sever od nás, teprve potom se dá pochopit obrovské břímě, jež leží na našich bedrech."

"Jak to vypadá za domem, na našem africkém dvorku?" pobídl ho Rhodes svým téměř až pisklavým hlasem, nikterak neladícím se statnou postavou.

Použít označení dvorku za domem pro nitro temné Afriky Zougu nikdy nenapadlo. Přesto se slyšel, jak ho bez zaváhání převzal do svého slovníku, když začal líčit, jak pronikal tajemnou oblastí, kde nejenom lovil, ale prováděl i geologický průzkum. Rhodes se nachýlil dopředu a soustředěně naslouchal. Oči bystře sledovaly každé gesto, každý pohyb. Hltal vyprávění s téměř nábožným zanícením, každých pár minut však zdvihl hlavu, ozdobenou rozčepýřenou lví hřívou, a položil nějakou otázku.

Major doslova vykresloval líně se valící široké řeky, prostupující hluboká údolí, kde baobaby rostou na březích a v zelenavých mělčinách se povalují stáda hrochů a povzbuzují cestovatele zeširoka otevřenými růžovými tlamami.

Popisoval smrtelně nebezpečné bažiny plné malárie, rozsáhlé plochy papyru, komíhající se jako tanečníci od horizontu k horizontu, kde obloha je velice blízko zemi a těžká pokrývka vlhkých výparů připomíná oblaka páry. Hned vysvětlil tu obrovskou úlevu, když překonali příkrý a skalnatý snad kilometrový sráz, zvaný escaznmerrt, oddělující chladnou náhorní rovinu highveld od žárem vysušeného lowveldu.

Jen slovy mohl líčit rozsáhlé a pusté oblasti, kde pláně jsou tečkované pohybujícími se stády divokých zvířat, chladivé zelené lesy ohraničují tuto nádheru a potoky sladké vody, křišťálově čisté a chladné, se dají použít k pití.

Dosvědčoval pravdivost legend o zmizelých říších již dávno mrtvých králů. Mambo a Monomatapa, kteří vybudovali města z masivních šedivých kamenů a zanechali je v troskách - sochy bůžků svrhli a rozbili. Základy obranných zdí narušily hadovitě se vinoucí kořeny planých fíkovníků, nacházející spáry v díle kameníků, a nezvratně dokončily zkázu.

Zmínil se i o hranatých výkopech, kde příslušníci dnes už neexistujícího národa objevili v křemenu nuggety a vylámané kusy dokonce nechali vyrovnané na hromádkách.

"Viditelné zlato," upřesňoval, "zlatonosná žíla tlustá jako máslo na krajíci chleba. Leží tam obnažená v buši..." Vzpomněl i na zbylé skupinky divochů, zřejmě kdysi spadající pod vládu Monomatapy. Sláva jejich říše však dávno pohasla! Přežívali zdecimovaní válkou ukryti ve skalách. Vysvětlil situaci nových dobyvatelů, Matabelců, postupujících coby kruté legie od jihu a nazývající pokořené kmeny jednoduše dobytkem. Podle nich příslušníci největší podrobené skupiny Mašonů nejsou nic jiného než hovnožroutí. Proto je používají jako otroky nebo je pro zábavu zabíjejí, aby prokázali dospělost - možná se jen snaží vyhovět královu rozmaru.

Popsal veškeré bohatství Matabelců, nespočetná stáda dobytka, desetitisíce kusů perfektních zvířat, lesklé býky s hrbem na krku, jejichž původ sahá do Egypta a snad až do země mezi Eufratem a Tigridem.

Dál vyprávěl o hlubokých a tajných jeskyních v kopcích, kde kněžky zmizelých králů stále provádějí magické obřady, dívají se do budoucnosti, chrlí předpovědi, předou hrůznou síť kouzel a čárů, do níž zavinují i pyšné a arogantní matabelské náčelníky. Den pomalu končil a slunce se skrývalo za planoucí závěs červeného prachu, když Zouga dospěl k popisu matabelských kraalů, kde impi jsou trénovaní jako příslušníci nejkrutější vraždící mašinérie v Africe, která kdy existovala. S klidem se ženou bosi do bitvy s obyčejnými štíty, potaženými hovězí kůží, pera na temných hlavách mávají a záblesky ostří asagajů září na pláních jako hvězdy na obloze.

"Jak bys s nimi vedl boj, Zougo?" vypálil Rhodes jednoduchou otázku, a tím zarazil majorovo lyrické vyznání. Dívali se jeden druhému do očí a právě v té chvíli se rozhodovalo o osudu mnoha tisíců. Zatím dějinné misky vah černých i bílých stály v rovnováze. Ale jedna začala pomalu klesat a osud kontinentu se naplnil, podobný žhavé planetě měnící si orbitální křivku na j své pouti vesmírem...

"Udeřil bych na srdce!" odpověděl Zouga a ze zelených očí náhle čišel chlad. "Stačí malá pohyblivá jednotka jezdců..."

"Kolik by jich mělo být?" Najednou se ocitli ve válce, zatímco slunce zapadlo a ponechalo skupinku mužů v podivných stínech akácie, s typicky deštníkovou korunou.

Jany Cheroot přihodil poleno do ohně, takže nyní seděli ve světle plamenů. Povídali dál o zlatě a válce, diamantech i zlatě a válce, Britské říši a válce. Vyřčená slova snad přímo vyvolávala kolony ozbrojených mužů na koních, postupující nocí coby temné přízraky blízké budoucnosti.

Náhle se Zouga zarazil uprostřed věty a tvář se mu zachmuřila, jako by pod stromem odhalil krvežíznivého nepřítele.

"Copak se stalo?" ostře zareagoval Rhodes a otočil se ve směru majorova pohledu.

Mezi trnitými větvemi se tyčil kamenný sokol. Dosud si ho nikdo nevšiml ve změti pohozených řemenů i

jiného harampádí. Ale náhle ho plamen ozářil v celkovém dramatickém efektu. Zdálo se, že sleduje vyprávění, dokonce jako by předsedal jejich sezení a směroval mluvu na zlato a krev. Oči v hlavě sokola, sochy časově nezařaditelné jako zlo samo, starobylé jako kopce ve vzdálené zemi odkud pocházela, vždy nevidomě hleděly vpřed - nyní však bedlivě pozorovaly vše... Krutý zobák se určitě po chvíli otevře, aby dravec vyrazil lovecký pokřik a ponořil se do živého masa. Přímo nad sochou se téměř vznášela slova proroctví, vyslovená před mnoha lety, v hloubce jeskyně kopců Matopos, nahou Umlimo, vysokou kněžkou krále Monomatapy.

Kamenní sokolové odletí do dáli... Nebude mír v království, kde vládne Mambo a Monomatapa, dokud se sokolové nevrátí. Bílý orel bude válčit s Černým býkem, dokud se kamenní sokolové nevrátí do svého hnízda. Pamatoval si intonaci hebkého hlasu a snad jen ozvěna mu hučela v hlavě a rozezněla ušní bubínky.

"Copak se děje, můj drahý příteli?" Pickering zopakoval otázku, zatímco Zougovi přeběhl mráz po zádech a husí kůže mu vyskočila až na předloktí. Otřásl se, aby se zbavil nechutného vjemu.

"Nic moc," odpověděl suše. "Pravděpodobně divoká husa kdesi šlape po mém hrobě..." Stále však zíral do větví.

"Bože! Není to ten kamenný sokol, o kterém je celá kniha?" Rhodes mrštně vyskočil. Honem se hnal k soše, zarazil se před ní a v tichém okamžiku natáhl ruku a dotkl se hlavy.

"Jak neuvěřitelně nádherný mistrovský kus," pronesl procítěně a poklekl , aby prozkoumal podstavec, dekorovaný trojúhel níkovým vzorem. V téhle pozici připomínal modloslužebníka, uctívajícího v jakémsi nepochopitelném rituálu zbožněný idol. Zouga pocítil zlou předtuchu, opět se přes něj přenesla vlna chladu. Kvůli narušení podivné atmosféry zavolal na hotentotského stopaře, aby přinesl lucernu.

V jejím světle se dal podrobně prohlédnout zelenavý kámen. Rhodes prohmatával velkými prsty každou rýhu, výraz ve tváři měl zastřený, pohled nepřítomný - připomínal básníka, naslouchajícího múze.

Teprve až dlouho poté, co se Pickering i Zouga znovu usadili u ohně, se k nim Rhodes vrátil a rozhořčeně vznášel obvinění.

"Tohle umělecké dílo je poklad, majore! Je zcela neodpustitelné nechávat takový skvost chátrat jen tak pod stromem..."

"Však si zvykl - vždyť stál venku za horších podmínek sto, možná i tisíc let," odfrkl Zouga.

"To je pravda," povzdychl si Rhodes a hned stáčel oči ke kamennému sokolu. "Je váš, tak ať je po vašem." Náhle však impulzívně vyhrkl. "Chtěl bych ho koupit! Jaká je cena?"

"Není na prodej..."

"Pět set liber," nadhodil Rhodes. Suma Zougu šokovala, ale odpověď zněla stej ně.

"Ne."

"Tisíc."

"Já bych řekl," vmísil se Pickering, "že byste si za tuhle sochu mohl vybrat deset claimů v sekci číslo 6." Rhodes na přítele ani nepohlédl, jen přikývl. "Ano, to by šlo. Nebo by si major Ballantyne mohl zaplatit svůj podíl na budování nové strojovny."

Zougu tisícovka lákala, přímo sváděla. Za tyhle peníze by se problémů zbavil.

"Ne!" zavrtěl hlavou. "Mrzí mě to..." Náhle měl dojem, že musí situaci osvětlit. "Stal se nám domácím bůžkem a pro mě osobně symbolem štěstí!"

"Pěkný štěstí!" zachrchlal Jan Cheroot z druhé strany ohniště. Všichni tři se k němu otočili. Nikdo si nevšiml, že sedí na rozhraní stínu, podobný scvrklému žlutému skřítkovi.

"Skutečně pěkný štěstí!" zopakoval Hotentot znechuceně.. "Od té doby, co s sebou ten zatracenej krám vlečeme, nás štěstí opustilo." Odplivl si. Slina v ohni zasyčela a vzápětí se proměnila v obláček páry. "Ten hnusnej pták nám nadělal puchýře na nohách a sedřel kůži ze zad, polámal kola našich vozů a děsil koně. Zachvátila nás horečka, nemoce a smrt. Paní Aletta umřela, když se na něj dívala, a Jordie ji málem následoval, kdybych toho upíra nevyhodil!"

"Blbost," odsekl Zouga. "Tohle jsou povídačky starých hotentotských panen."

"Ja," ironicky se ušklíbl Jan Cheroot. "Jsou to povídačky, ale proč tedy sedíme v prachu téhle pekelné díry, necháme se žrát mouchama a hladíme si prázdná břicha? Pročpak všichni okolo nás vytahují naducané drahokamy, zatímco my nacházíme jen bobky a lejna? A komupak hlína zavalila dílo? A koho jiného chtěla země vcucnout než našeho Ralpha? Opravdu vám nosí štěstí, Mistře Zougo? Dejte na radu starého dobrého Hotentota a berte tisícovku, kterou vám pan Rhodes nabízí! Berte oběma rukama a děkujte mu z celého srdce, že vás toho prokletí zbaví..." Jan Cheroot už žádná další slova nenašel, a tak jen zíral přes plameny na siluetu kamenného sokola.

"Můj ty smutku," usmíval se Pickering. "Vždyť plká jako stará, která bez ustání sekýruje manžela..."

Nikoho však nastalá situace nepřekvapovala, protože šlo o běžnou výměnu názorů mezi pánem a sluhou. V Africe byl tenhle vzájemný přístup naprosto běžný, protože sluha se počítal do rodiny a měl zajištěné hlasovací právo při řešení domácích událostí .

"Můj stopař sochu nenáviděl hned na první pohled!"

"Pověz mi o tom něco," požádal Rhodes Hotentota. Jan Cheroot se zcela viditelně nafoukl náhlou důležitostí. Nic mu nemohlo polichotit víc než pozorný posluchač a dobrý příběh. Zatímco si dramaticky plnil hliněnou lulku, oba chlapci se potichu vyplazili ze stanu, aby o nic nepřišli. Opatrně pohlédli na otce, který mlčky akceptoval jejich přítomnost.

Jordie si okamžitě přisedl k vypravěči a opřel se mu o rameno, zatímco Ralph se suverénně uvelebil vedle mužů naproti.

"Už rok jsme postupovali buší," začal obšírně zkušený stopař, "a po celou dobu nikde ani civilizovaného

člověčka..." Chlapci zářili nadšením, ani nedutali. Ačkoliv slyšeli tuto historku nejméně stokrát, pokaždé se jim příběh líbil víc a víc.

"Ulovili jsme nejméně dvě stě chlapáckých slonů, když jsme opustili tok řeky Zambezi. Útočili proti nám zlí lidé i diví černoši, takže téměř všichni nosiči uprchli či zahynuli na podivné choroby. Naše zásoby se už dávno vyčerpaly, nebyla sůl ani čaj, natož léky nebo střelný prach. Oblečení se změnilo v cáry, boty se rozpadly a my je opravovali kusy buvolí kůže.

Putování nás skoro zabilo. Překonávali jsme hory bez průsmyků a řeky beze jmen. Obyčejní muži by dávno padli a mrchožrouti by jejich kosti vyčistili doběla. Všude kolem nás, kam až oko dohlédlo, se tyčily podivné kopce a neprostupná buš, kudy mohl prorazit jen robustní buvol. Byli jsme unavení, nemocní a ještě ztracení!"

"A proto jste potřebovali med, abyste se posílili," vyhrkl Jordie ve snaze urychlit vyprávění. "Jinak byste tam všichni umřeli!"

"A proto jsme potřebovali med k nabrání sil, abychom neumřeli," Jan Cheroot smutně přitakal. "A právě tehdy se objevil malý hnědý ptáček, který takhle zazpíval..." Stopař perfektně napodobil lákavé volání a zároveň prsty naznačoval třepotání křidélek. "Pojďte, dovedu vás k obydlí divokých včel!"

"Ale to přece nebyl obyčejný ptáček, viď?" nadšeně vykřikoval Jordie.

"Ne, nebyl."

"A vy jste ho následovali!"

"Mnoho dní jsme se za ním trmáceli velice neprůchodným terénem. Dokonce i velký Zouga, tvůj otec, se chtěl vrátit, avšak starý Jan Cheroot pevně věřil v úspěch. Snažil jsem se mu vysvětlit, že já, který má hlubokou znalost a porozumění pro duchy a kouzla, jsem vše naprosto jasně pochopil: nejde o obyčejnou medozvěstku křiklavou, ale dobrého skřítka přestrojeného za ptáčka!"

Major se musel usmívat, protože příběh sice odpovídal pravdě, ovšem role byly přehozené. Vždyť on odhodlaně následoval ptačí znamení, zatímco stopař už dávno ztratil zájem o med.

"Vtom náhle...," vypravěč rozhodil rukama, "přímo před našima očima se v buši tyčila stěna ze šedivých kamenů. Vysoká snad jako hora! Sekerou jsem vymýtil veškeré kořeny a našel vstupní bránu, hlídanou děsivými duchy..."

"Duchy?" zašklebil se Zouga.

"Pro normálního smrtelníka zcela neviditelné," poznamenal přesvědčivě Jan Cheroot. "Kouzelným gestem jsem je zahnal na útěk."

Major pro jistotu na Pickeringa zamrkal.

"A přímo na nádvoří se povalovaly sochy sokolů, sražené na zem, některé z nich rozbité, ale všechny zavalené hromadami zlata, vlastně úplnými horami..."

Zouga povzdychl. "Abych upřesnil, šlo o pětadvacet kilo. Většinou zlomky a malé kousíčky ozdob, které jsme prosili z hlíny. Jak bych si přál, aby ho byly hory!"

"Všechno zlato jsme shromáždili, sochu naložili na ramena a nesli tisíce mil..."

" ..a stěžovali si při každém kroku...," dodal major.

"až jsme dorazili do Kapského Města." Až po půlnoci věrný stopař přivedl osedlané koně. Rhodes uchopil otěže a na chvíli se zarazil.

"Majore, proč nejste v té zemi na severu, vámi pojmenované Zambezií? Co vás tady drží?"

"Potřebuju peníze," přiznal. "A nějak v hloubi duše tuším, že cesta na sever začíná tady. Finance pro Zambezii mi totiž dodá New Rush."

"Cením si mužů, kteří uvažují s rozhledem a nepočítají na pence - zajímají je totiž desetitisíce!" souhlasil Rhodes.

"Bohužel v téhle chvíli své jmění počítám na libry..."

"To můžeme lehce změnit," zazubil se mladý muž a pohlédl ke kamennému sokolu. Zouga však ihned zavrtěl hlavou.

"Ovšem rád bych jako první posoudil případnou nabídku," trval na svém Rhodes.

"Pokud se rozhodnu prodávat, tak jedině vám," ujistil ho major, zatímco mladík se vyšvihl do sedla. Pickering se ještě k němu přiblížil a nahnul se ze sedla, aby vážně pronesl důležitou poznámku.

"Vymámí to z vás. Nakonec pokaždé dostane, co si umane!"

"To snad ne," odporoval jemně Zouga.

Neville se však jen vševědoucně usmíval.

"Vždycky získá, po čem touží. Vždycky!" Zasalutoval, pobídl koně a zmizel v prachu pod hvězdnatou oblohou.

"Dej kámen žlutému muži!" ponoukal tiše Kamuza.

"Pět set zlatých královen, a my se můžeme vrátit domů s pokladem. Tvůj otec, Induna regimentu Inyati, bude spokojený a dokonce sám král nás pozve k audienci do svého sídla v Thabas Indunas."

"Bastaard ve mně nevzbuzuje důvěru!"

"Jemu věřit nemusíš, hlavně když přinese zlaté mince..."

"Nelíbí se mi jeho studený pohled. A navíc při mluvení syčí jako žlutá kobra!" Temné siluety seděly v tichosti v zakouřeném přístřešku a zíraly na diamant, ležící na zemi a podivně blikající odrazem plamenů.

Dohadovali se už od západu slunce, který je vždy vysvobodil od práce. Diskutovali nad porcemi šlachovitého skopového masa s hutnou polentou. A pokračovali i při šňupání tabáku a popíjení piva dlouho do noci. Velice brzo se měl objevit Bastaard.

"Kámen není náš, patří Bakelovi!" připomněl rozvážně Bazo. Bratranec jen zamlaskal. "Samozřejmě je proti zákonu kmene i našim zvykům brát majetek náčelníků, ale Bakela není Matabelec! Patří k bílým, a tak mu ho vzít můžeme. Nepříčí se to našim pravidlům zrovna tak, jako probodnout srdce mašonským psům nebo si jen z dlouhé chvíle osedlat jejich ženy. Stejně zabíráme dobytek Tswanů a potom zapalujeme kraal, abychom slyšeli kvičení hloupých dětí. Tohle jsou přece zcela přirozené a správné zásady statečných mužů našeho typu."

"Ovšem Bakela je můj otec a kámen je jeho tele, které mi bylo dáno do opatrování..."

"Jenomže on ti dá jen jednu minci," lamentoval Kamuza, ale Bazo jako by neslyšel.

Vzal kámen do ruky a opět si ho zblízka prohlížel. Pak začal nahlas uvažovat.

"Pokud přinesu otci právě narozené tele, bude mít radost a odmění mě. Když mu však přinesu sto telat, mnohem větší bude jeho radost a stokrát větší moje odměna!"

Znovu položil drahokam na zem a vydal celou sérii povelů. Muži vyrazili do noci, aby se vrátili s nářadím, pro které poslal. Potom v tichosti sledovali veškeré přípravy svého velitele. Napřed rozložil kožešinu ze šakala a doprostřed usadil malou kovadlinu, na níž Zouga upravoval podkovy pro koně. Na ni Bazo položil nádherný krystal, poté odhodil plášť a stál tu úplně nahý ve světle ohně.

Rozkročil se nad kovadlinou, uchopil potem vyleštěnou násadu krumpáče a nástroj vyvažoval. Pak přimhouřil oči, soustředil se, odměřil si úder, rozpřáhl se a vší silou se rozmáchl. Váhu mohutného těla vložil do švihu, špice nástroje ve vzduchu doslova svištěla. Kupodivu narazil přímo na střed pod oblou horní plochou. Velký kámen explodoval, jako by vědro plné vody dopadlo na zem. Jiskřící kapky rozdrcených fragmentů se rozletěly, zářící kousky nyní bezcenného krystalu snad naplnily celý přístřešek.

Při svém letu se zasekávaly do došků i stěn, zabodávaly se do kůže Matabelců, vyrážely malé obláčky šedivého popela a zasypávaly blýskavou šakalí kožešinu.

"Při samém synovi Velkého hada," zajásal nadšeně Kamuza, "stali se z nás boháči!" Rozesmátí Matabelci se vrhli na sběr odštěpků.

Našli jich hodně v ohništi, na udupané podlaze a ještě je vytřepali z kožešiny. Vše nasypali veliteli do dlaní, kupička málem přetékala. Pokud některé neobjevili, byly ztracené navěky.

"Jsi velice chytrý muž," bratranec pochvaloval experta, z očí mu zářil obdiv. "Bakela dostane své kameny - sto telat - a my získáme mnohem víc mincí, než by nám nabídl ten žlutý Bastaard."

V sekci číslo 6 se netěžilo, nebylo tedy zapotřebí vstávat před svítáním. Když major vyšel ze stanu a dopínal si opasek, slunce se vyhouplo nad horizont. Mířil do stínu akácie, kde už ho očekával Jan Cheroot a oba synové.

Jako stůl používali přepravní bednu, s víkem pokapaným voskem nespočetných svíček a plným skvrn od rozlité kávy. K snídani zhltli řídkou polentu z otlučených smaltovaných misek. Dnes ani nesladili, protože cena cukru v posledních dnech stoupla na celou libru za půl kila.

Zouga měl oči zarudlé, poněvadž toho moc nenaspal. Probudil se v obvyklou dobu, ale zůstal ležet a znovu a znovu v mysli procházel každý detail plánů nové strojovny. Nakonec došel vždy k témuž závěru, že neexistuje žádné řešení. Cena veškerého zařízení dosahovala astronomické sumy.

Oba kluci jasně rozeznali tátovu náladu, proto se okamžitě ztišili a raději se ponořili do polykání nechutné šlichty. Stín dopadl na skupinu, takže major znechuceně vzhlédl.

"Copak je, Bazo?"

"Mám odpadlíky, Bakelo!" hlásil mladý Matabelec anglicky. Zouga jen zabručel.

"Ukaž!" Major vcelku neprojevoval velký zájem, poněvadž najisto čekal bezcenné kousky křemene. Domorodec položil na desku malý uzlíček špinavé látky.

"Tak ho rozdělej!" zavrčel. Černý velitel rozvázal provázek a hadřík rozprostřel.

"Sklo!" znechuceně odfrkl při pohledu na kupičku malých střepin, z nichž největší měla rozměr hlavičky zápalek.

"Sklo!" zopakoval a máchnutím ruky posílal nálezce i s pokladem pryč. Náhle však ztuhl, protože sluneční paprsek padl na hromádku a duhový jas ho téměř oslepil.

Pomalu, nevěřícně měnil své znechucení a snažil se velice opatrně dotknout podivné kupičky. Ovšem Jordan ho předstihl. Z hrdla se dítěti vydral výkřik radosti, když jeho malé prstíky tančily nad úlovkem.

"Diamanty, tati," jásal. "Máme opravdové diamanty!" "Jordie, seš si stoprocentně jistý?" Zouga položil naprosto zbytečnou otázku, v krku mu vyschlo. Něco takového snad není možné. Zírá na několik stovek odpadlíků, sice velice malých, ale dokonalého ledově bílého zabarvení. Váhavě vzal ze synkových prstů jeden z největších.

"Skutečně, Jordie?" opět zopakoval.

"Tati, tohle všechno jsou diamanty!"

Poslední majorovy pochybnosti se rozplynuly a vystřídala je nejistota.

"Bazo, je jich nějak moc..." Vtom ho něco napadlo. Rychle vytáhl dvacet největších a srovnal je do řady.

"Vždyť mají přesně stejný odstín!" Vrtěl hlavou, mračil se, cítil se zmatený. Náhle prohlédl.

"Bože můj," zašeptal a zbledl. Tvář mu zežloutla jak nemocnému malárií. "Vždyť jsou stejné - úplně všechny! Plochy lomu navíc vypadají čerstvé..." Pomalu zdvihal zrak k černochovi.

"Bazo, jak velký...," v hrdle mu vyschlo, musel si odkašlat, jak velký byl ten kámen, než jsi ho rozbil?"

"Asi takhle," ukazoval horlivě zaťatou pěst Matabelec.

"A představ si, že jsem ti obyčejným krumpáčem udělal tak mnoho kamínků. Dobře vím Bakelo, jakou máš radost z velkého množství!"

Major jen chrčel.

"Za to tě zabiju!" sípěl. Jizva na tváři mu ošklivě zrudla, což naznačovalo nejvyšší stupeň běsu. Celý se třásl a

rty se mu chvěly, když pomalu vstával .

"Zabiju tě!" zahřměl, až Jordan vyjekl, tentokrát hrůzou. Nikdy otce takhle rozzuřeného neviděl. "Na tenhle kámen jsem tady čekal, ty zkurvenče! Ten se měl stát klíčem k mé cestě na sever!"

Vrhl se po pušce, opřené o větev vedle sochy kamenného sokola. Závěr cvakl, náboj vklouzl do komory a v té chvíli zamířil.

"Nadešla tvá poslední hodinka;" řičel jak smyslů zbavený. Ralph vyskočil a hrdinně se postavil před zející ústí nabité zbraně.

"Napřed budeš muset zabít mě, tati," konstatoval, bledý stejně jako otec.

"Zmiz!" zakrákal Zouga. Zděšený syn nemohl ani promluvit, a tak jen zoufale vrtěl hlavou, zuby skousnuté.

"Varuju tě, vodpal!" chroptěl major. Oba tu stáli ve smrtelně nebezpečné konfrontaci a třásli se vnitřním napětím. Náhle muška těžké pušky zakolísala, hlaveň poklesla a mířila na červený prach u Ralphových bot.

Několik dalších vteřin vládlo ticho. Pak se Zouga zhluboka nadechl, až se mu vybledlá košile vykasala z kalhot. S pocitem naprosté marnosti jen mávl rukou, zbraň zajistil a hodil pod strom. Potom se zhroutil, hlava mu pomalu klesla do dlaní.

"Vypadněte..." Veškerý běs a vztek se mu z hlasu vytratil, zůstala jen bezmoc. "Všichni se seberte a vypadněte..."

O samotě pak meditoval, ochromený, bez jakýchkoliv emocí, zcela prázdný a devastovaný, jako buš po každoročním požáru. Když konečně zdvihl hlavu, jako první mu padl do oka sokol. U zobáku se mu rýsovala vráska šklebu, jako by se mu sarkasticky vysmíval. Teprve potom si Zouga uvědomil, že v tom má prsty náhodně vržený stín trnité větvičky...

Kupec diamantů nepatřil mezi muže velké vzrůstem. Seděl za stolem, ale jeho vyleštěné boty se podlahy nedotýkaly. Tenhle jediný kus nábytku zabíral většinu boudy, postavené z vlnitého plechu. Bylo tu vedro jako v peci.

Majitel měl před sebou nejdůležitější věci potřebné k výkonu svého povolání. Láhev whisky s několika skleničkami, aby prodávajícího lépe zpracoval, bílý list papíru, na němž mohl správně zkontrolovat barvu. Vedle ležela dřevěná pinzeta, hodinářské kukátko, váhy a šeková knížka o rozměru rodinné bible. Každou její stránku zdobil plasticky provedený a mnohobarevný květinový vzor. Okolo se vznášel andělský chór, pod ním se prohánělymořské nymfy, stojící v lasturách tažených skupinami skákajících delfínů, a vše řídila královna coby personifikovaná Británie. Tyčila se v přilbě se štítem a trojzubcem, vedle ní zářil roh hojnosti a z něho se hrnuly poklady Britské říše a tucet dalších vlasteneckých symbolů viktoriánské moci.

Šeková knížka se stala skutečně nejpůsobivějším objektem v téhle kanceláři, společně s povolenou hedvábnou kravatou na krku majitele a žlutými psími dečkami. Málokterý digger by byl schopný odolat platbě nabídnuté v tak okázalém a barvitém stylu.

"Kolik, pane Wernere?" chtěl vědět Zouga.

Dotyčný zkušeně roztřídil podle velikostí zářící kupičku diamantových kousků na jednotlivé hromádky, protože barvu měly stejnou.

Nejmenší štěpinky vážily tři setiny karátu. Byly jen o něco větší než zrnko písku na pláži. Největší kus vážil celý karát. Werner odložil pinzetu a prohrábl si tmavé vlasy.

"Dejte si whisky!" mumlal, a když návštěvník odmítl, okamžitě zareagoval. "Ale já do sebe jednu kopnu!" Nalil obě sklenky plné a jednu opatrně přisunul k zamračenému majorovi.

"Kolik?"

"Váží?" Kupec usrkl, otřel si masité rty. "Šestadevadesát karátů - to ale musel být diamant! Něco takového už nikdy neuvidíme..."

"Kolik?"

"Pane Ballantyne, nabídl bych vám padesát tisíc liber, kdyby to bylo vcelku!"

Zouga jen zamrkal a připadal si, jako by dostal facku. S touhle sumou mohl vyrazit do Zambezie rovnou. Najal by muže, koupil koně i zbraně a sehnal nástroje k těžbě zlatonosné žíly i na farmaření.

"Zatraceně, mě nezajímá, kdyby...," šeptal. "Jen mi už konečně řekněte sumu!"

"Dva tisíce liber, což je maximum mé nabídky, která však není otevřená..."

Drahokam se rozpadl snad do dvou set kousků. Stejný počet sovereignů tedy znamená nálezné pro Baza, i když by se na toho blba nejradši vykašlal. Ale slib splnit musí! A další tisícovka padne na podíl u nové strojovny.

Zbývá tedy osm set. Režie těžby mu vychází na stovku týdně, takže vyhrál dva měsíce. Šedesát dní místo nového pozemku. Šedesát dní místo stovky tisíc čtverečních kilometrů bohaté země.

"Beru," hlesl a hodil do sebe whisky. Alespoň mu vypálila ošklivě hořkou příchuť kdesi vzadu v krku.

Sokol středozemní se stal Ralphovým mazlíčkem. S dlouhými křídly se tenhle dravec zdál přímo ideální pro lov na rozlehlých pláních Griqualandu.

Po mnoha pokusech si vybral k adopci přece jen samičku. Byla větší než její bratříčci, které s ní našel v hnízdě. Bazo mu pomáhal vyzdobit čepičku z jemné kůže pro pyšnou hlavu cvičeného sokola. Ralph s ní neúnavně kráčel hodiny a hodiny, dny a dny. Samička mu seděla na ruce, on ji lehce hladil a šeptem tituloval "miláčku" či "krásko" nebo "zlatíčko", dokud mu nezačala zobat z ruky a zdravit ho jemným krátkým písknutím: "Kvíít! Kvíít!" Teprve potom přešel na nácvik útoku na vycpaného holuba, uvázaného na provázku, kterého roztáčel nad hlavou.

Nakonec přišel tradiční sokolnický rituál. Celou noc seděl se samičkou na ruce a vedle něho hořela svíčka. Šlo o zkoušku vůle, prokazující nadřazenost člověka. Zíral do těch přísných žlutých očí ve světle plaménku, dokud dravci víčka nezapadla a sokol neusnul. Ralph zvítězil, pták už byl dokonale připravený na lov.

Jordanovi se opeřenec líbil, protože byl skutečně krásný. Bratr ho dokonce občas nechal, aby ji nesl , a tak

mohl konečky prstů hladit ta hebká pírka. Nejmladší jí nalezl i hrdě znějící jméno přímo u Plútarcha. Scipio. Lovu se ale zúčastnil jenom jednou. V okamžiku zabíjení kořisti se lítostivě rozplakal.Od té doby ho Ralph s sebou už nikdy nevzal.

Deště nejenom podmáčely Rampu č.6, ale zatopily i prolákliny a pláně do vzdálenosti sta kilometrů od New Rush. V horkých suchých měsících se nezvyklá nadílka vody pomalu odpařovala, proto stále ještě zůstávaly mělké kaluže a rozbahněná půda. Osm kilometrů na jih podél Kapské cesty, v polovině vzdálenosti k modře se rýsující siluetě pohoří Magersfonteinberge, však bylo mokro až moc. Na březích jezer už stačilo vyrůst rákosí. Zabydlela se v něm kolonie snovačů ohnivých, černě i karmínově zbarvených, splétajících si hnízda podobná košíčkům zavěšeným na stéblech, neustále ke všemu ve vánku přikyvujících. A právě tam si Ralph a Bazo vybudovali perfektní úkryt. Mladý Ballantyne si však musel bahnem potřít tvář, aby se svým obličejem nezářil v porostu.

"Kdyby ses narodil u Matabelců, nepotřeboval bys bahno," pochechtával se potichu domorodec. Běloch mu oplatil obscénním gestem a potom zahájili čekanou.

Fascinovaně sledovali, jak Scipio, oslepená koženou čepičkou, dokázala zareagovat na mávání křídel podstatně dřív, než opeřence zahlédli.

"Ještě ne, drahoušku," šeptal mladý Ballantyne. Náhle Bazo ostře pískl a pohodil hlavou.

Nad močálem, stále ještě několik kilometrů od nich, pluly ve značné výšce tři velké divoké husy. Mohutná černá křídla se pohybovala s typickou rozvážností při přesunu nemalé zátěže.

"Už se blíží, má krásko," mumlal sokolník a rty se dotkl pírek náprsenky, kde cítil bušení odvážného srdce. "Bože, jsou to ale obři," povzdechl.

To poměrně drobné tělo, sedící mu na ruce, dosud nikdy nevzlétlo proti huse, proto s pánem zmítaly pochybnosti, zatímco do šipky zformovaná letka pomalu ve spirále klesala. Tažní ptáci sestupovali k vodnímu zdroji. Přitom plachtili proti slunci, takže Scipio bude mít oslepující zář za sebou.

V téhle chvíli sokolník stáhl čepičku, žluté oči dravce se otevřely naplno a okamžitě zaostřily. Scipio si protřásla peří, čímž obdivuhodně zvětšila objem a nafoukla náprsenku. Právě teď zaznamenala kořist na obloze! Pera bleskově přitiskla k tělu, nahnula se vpřed.

Ralph se otáčel s dravcem ve směru letu kořisti, ale i přes sokolnickou rukavici cítil napětí v pařátech svého miláčka. Snad vibrovaly jako houslové struny, když přes ně lehce přejíždí smyčec. Volnou rukou povolil řemínek na noze cvičeného sokola a vydal povel: "Vpřed!" Při startu jí pomohl pohybem ruky, takže Scipio vyletěla podobná vystřelenému šípu.

Husy ihned útočníka zaregistrovaly, v překvapení porušily formaci a každá samostatně prchala před nebezpečím. Dvě zamířily výš, zatímco třetí si vybrala k záchraně blízkou řeku. Rychle sestupovala, aby se dostala co nejdřív k hladině, a s nataženým krkem uháněla do bezpečí.

Scipio naopak mířila stále výš a výš k nebi. Předváděla instinktivní taktiku zabijáka. Potřebovala získat každý centimetr, který potom dodá švihu neuvěřitelnou sílu. Vždyť její hmotnost byla mnohem menší než vybrané kořisti, proto musí zabíjet šokem při úderu v šílené rychlosti.

I při letu vzhůru si držela hlavičkou na stranu, aby sledovala prostor a odhadla nejlepší způsob útoku.

"Hlavně se nevzdávej, zlatíčko!" volal ustaraný majitel. Tohle nebezpečí nehrozilo, protože Scipio toužila po lovu, a navíc se nikdy nepustila do křížku s tak velkým ptákem. Husy nepatřily k její přirozené kořisti, nebyla vybavena pro střet s něčím tak masivním.

Při stoupavém letu se už na dálku dal rozpoznat obrovský rozdíl mezi velikostí lovce a oběti. Náhle samička uznala výšku za dostatečnou a začala se třepetat na místě. Uplynula doba snad deseti úderů srdce a Ralph stále neměl jistotu. Možná ji přece jenom mátl rozměr kořisti, takže se rozhodla boj nepodstoupit.

"Vpřed, drahoušku, vpřed!" křikl na ni a Scipio jako by rozuměla. Ze zobáku vytrysklo kvílivé zapištění sokola, zahajujícího smrtící výpad, hned potom se křídla stáhla a pták se proměnil v padající projektil.

"Jde po huse, co letí k řece!" zajásal triumfálně Ralph. Nevzdala se, vybrala si cíl nejbližší zemi a zároveň v tom nejpříhodnějším úhlu.

"Musí v sobě mít něco ze lva," podivoval se Bazo a sledoval šíp, řítící se z modrého nebe. Dokonce slyšeli i sykot větru od napůl vystrčených křídel, jejichž nejjemnější pírka se pohybovala při řízení střemhlavého pádu.

Husa bušila do vzduchu, těžká a masivní, ovšem panika už na ní byla patrná.

Rychlost, s níž se Scipio přibližovala k oběti, oběma pozorovatelům brala dech. Vtom se pařáty vysunuly dopředu.

A právě k tomuto aktu samičku sokola vytrénovali. Nastal ten nejdůležitější moment vražedné akce. Z hlubin hrdla se zcela automaticky vydral vítězoslavný skřek a vtom se ozval zvuk střetu, připomínající úder do bubnu, který rozezněl vše kolem. Křídla husy se rozletěla, černá pera zaplnila prostor. Snad ani dělostřelecký granát by nesvedl tak perfektní zásah. A to už tělo obřího ptáka, ochromeného šokem, změnilo letovou dráhu a ve smrtelných křečích padalo k zemi. Scipio zabořila ostré drápy naplno. Pronikly až k srdci, kde trhaly tepny.

Ralph vyběhl z úkrytu a řičel nadšením, Bazo se mu chechtal po boku. Oba sledovali let spojených těl, připomínající kometu s chvostem z peří.

Jestřáb zasekne svou kořist a nepustí se, až skončí i s ní na zemi. Sokol ne! Scipio by se tedy měla odpoutat a nechat husu dopadnout samotnou. Bohužel k tomuhle stále nedocházelo, proto se Ralpha začaly zmocňovat první obavy. Vždyť se může nárazem ošklivě zranit!

"Krásko!" volal na ni. "Pusť! Pusť!" Vždyť by ji mohlo rozdrtit mohutné tělo úlovku. Přitom sokol by se přece neměl už dál držet...

"Pusť!" zoufale zaječel. A náhle zahlédl, jak se jeho miláček snaží třepotat křídly. Zřejmě sama pochopila, že zem se nebezpečně řítí proti ní.

Vtom se jí podařilo oddělit, a tak husa dopadla s těžkým žuchnutím na kamenitou půdu za močálem. Ralphovi se hruď nadouvala pýchou a překypovala nezměrnou láskou ke svému zlatíčku plnému kuráže.

"Kvíít!" zavolala Scipio, jakmile spatřila svého pána. "Kvíít!" odsouhlasila pokyn a přistála mu na ruce.

Blažený majitel se nad ní sklonil, z očí mu zářilo štěstí a něžně ji políbil na hlavičku.

"Už to nikdy neudělám," špital. "Chtěl jsem jen vidět, jestli to dokážeš. Příště už to ale zkoušet nebudu..." Hlavu husy držel v dlani a Scipio do ní tvrdě sekala zobákem, při každém škubnutí oddaně vzhlédla na svého pána.

"Ten pták tě miluje." Bazo se na ně podíval od ohně, kde právě opékal nádherné kousky tučné husy, z nichž stékaly kapky sádla a syčely na žhavém uhlí. Ralph se usmál, pozdvihl sokola a políbil krvavý zobák.

"A já miluju ji!"

"Ty a ten dravec máte stejného ducha. Kamuza o tom se mnou mluvil už několikrát."

"Nikdo nemůže být statečnější než má Scipio!" Matabelec však zavrtěl hlavou. "Pamatuješ se na den, kdy mě chtěl Bakela zastřelit? Tehdy propadl šílenství a skutečně byl schopný zabít..."

Výraz ve tváři sokolníka se změnil. Vždyť uběhlo několik dlouhých měsíců od chvíle, kdy vlastním tělem zachránil mladého Matabelce před tátovou zuřivostí.

"Předtím jsem o tom nemluvil," přiznal Bazo a díval se kamarádovi přímo do očí. "Není to záležitost, o které by muži tlachali jako ženy jdoucí pro vodu. Pravděpodobně o tom už nikdy nepromluvím, ale tvůj odvážný čin zapomenutý nebude..." Domorodec se odmlčel a potom tiše dodal: "Nikdy nezapomenu, Henshaw!"

Ralph okamžitě porozuměl. Henshaw znamená jestřáb. Získal od Matabelců pochvalnou přezdívku stejně jako kdysi jeho otec. Tohle mezi domorodci není obvyklé, poněvadž přízviskem vyjadřují opravdu zasloužený respekt.

"Nikdy nezapomenu, Henshaw, můj bratře!" zopakoval jasně Bazo. "Nezapomenu!"

Zouga si vlastně nebyl jistý, proč chce setkání dodržet. Rozhodně ho k tomu nedonutil Jan Cheroot, který doslova prosil, ani realita dvou tisíc liber rozkutálených v čase podstatně kratším, než slibovala prvotní kalkulace. Navíc cena nové strojovny neustále rostla. Jeho vložený podíl zřejmě nestačí, z tisícovky se vyšplhá až na dvě. Někdy v posledním záchvatu dobroty měl Zouga dojem, že Pickering a Rhodes i někteří ostatní z Diggers' Committee pochopí nemožnost dalšího prodražování, a nastalá situace je proto donutí ždímat i chudé diggery. Hodnota claimů v dané oblasti sice neustále klesala, ale někdo kupoval. Pokud za tím nestál Rhodes a jeho partneři, tak třeba Beit nebo Werner anebo snad i ten nováček Barnato.

Možná právě proto by se Zouga rád nechal na chvíli odlákat od těchto hrůzných problémů, možná ho zaujaly záhadné intriky zahalující domluvené jednání. Bohužel si musel čestně přiznat, že ho spíš láká vidina zisku. Vždyť se z něho stal zoufalec! Neměl nic jiného na prodej než těžební dílce. A pokud to udělá, musí opustit svůj sen. Proto byl připravený vyzkoušet jakoukoliv jinou cestu, vzít na sebe jakékoliv riziko.

"Je tu muž, který si s tebou přeje mluvit," pronesl Hotentot. Vyřčená slova majora donutila, aby na stopaře přísně pohlédl. Přece jsou spolu už mnoho let, takže dobře znali nálady i výrazy toho druhého.

"To je zcela jednoduché," zareagoval Zouga", přiveď ho sem!"

"Přeje si zachovat setkání v tajnosti a zároveň na místě, kde ho nikdo jiný nemůže vidět."

"Zdá se, jako by se k nám plížil nějaký grázl," zamračil se major. "Jak se ten člověk jmenuje?"

"Nevím," přiznal Jan Cheroot. Jakmile však zahlédl reakci, okamžitě dodal podrobnosti. "Poslal dítě se zprávou."

"Potom tedy pošli dítě zpátky, ať tomu tajnůstkáři vyřídí, že mě tady najde každý večer. A pokud má něco zajímavého, co by mi chtěl sdělit v soukromí, velice rád si ho poslechnu uvnitř ve stanu."

"Jak si přeješ," zachrchlal Hotentot a vrásky v obličeji se mu prohloubily. Připomínaly skořápku vlašského ořechu. "Takže budeme jíst pořád dál neochucenou polentu..." A už o tom dál nemluvili, snad i několik týdnů. Ale semínko bylo zaseto a jednoho dne vyklíčilo.

"Hele," začal nenápadně major; "co ten tvůj bezejmenný přítel? Jak vůbec na můj vzkaz zareagoval?"

"Omluvil se. Prý se dá těžko pomáhat člověku, který si nechce pomoct sám," nadneseně oznamoval Jan Cheroot. "Celý svět určitě vidí, že pomoc nepotřebujeme! Podívej se na ty krásné šaty, co máš na sobě, i nový módní výstřelek, kdy ti prdel leze z kalhot ven..."

Zouga se musel usmát básnické nadsázce, protože díky Jordanovi na všem zářily perfektní záplaty.

"A podívej se na mě!" žehral stopař dál. "Proč bych si zrovna já měl stěžovat? Vždyť mi zaplatili naposled před rokem!"

"Před šesti měsíci," upřesnil major.

"Ani už nepamatuju chuť hovězího masa..."

"Až bude strojovna hotová," snažil se vysvětlit Zouga, ale Hotentot si jen znechuceně odfrkl.

"Pak nám spadne na hlavu! Alespoň nebudeme muset hledat jídlo..."

Během stavby se opravdu vyskytl velice závažný problém. Konstrukce celého soustrojí nemohla udržet tři sta tun hmotnosti všech ocelových lan. A ještě bylo nutné je napnout, aby se neprovažovala, až po nich pojede nákladní plošina s démantonosnou horninou.

Už první den zkušebního provozu přišli kvůli enormnímu napínání na severním konci o dva navijáky, takže lana padla do jámy. Bohužel po jednom zrovna spouštěli plošinu s pěti černými kopáči, kteří měli zahájit kutání na opuštěných claimech. Během pádu zoufale ječeli, zatímco druhé prasklé lano se po nich sápalo jako chapadla hrůzného mořského netvora.

Po zbytek dne vytahovali ze dna ošklivě zohavená těla a Diggers' Committee v téhle sekci opět těžbu zastavil, dokud se neprovedou modifikace konstrukcí.

A tak dílce pod bývalou Rampou číslo 6 zůstávaly stále uzavřené. Poslední láhev Kapského kouře měl Zouga

dobře schovanou, ale přišel čas, aby se objevila na denním světle. Zuby vytáhl zátku a nalil do obou hrnků.

Seděl tu se svým věrným stopařem. zachmuřeně popíjel a nakonec povzdychl.

"Řekni tvému příteli, že se s ním sejdu..."

Nad plání se vznášel světlý prach, takže vzdálenosti mizely a krajina se měnila v sen táhnoucí se k neohraničenému horizontu. Nikde žádná stopa po něčem živém, ani pták na nebi či antilopa na zemi. V téhle osamělosti se objevilo menší uskupení budov, už dávno opuštěných a se střechami propadlými. I omítka oprýskala, aby ukázala neopracované trámy.

Zouga na koni zmírnil, nechal ho jen kráčet a tvářil se jako poutník na dlouhé a nudné cestě. Oči ve stínu klobouku však rychle propátrávaly terén.

Dost ho znervózňoval fakt, že pouzdro na pušku u sedla má prázdné. Pozvání znělo zcela jasně: Neozbrojený! Budeš sledován! Dotyčný si opravdu vybral ideální místo na setkání. Nikdo se nemohl dostat nepozorován k tomuto opuštěnému komplexu farmářských stavení a zároveň každý, kdo se přibližoval, byl na mušce. Major se zavrtěl v sedle a velký revolver Colt, ukrytý v kabátě, se mu připomněl dloubancem. Studený kov ho chránil pouze iluzorně, protože kdokoliv s puškou ho mohl sejmout - a protivníka by ani nespatřil.

Na dvoře vedle studny se povalovaly zbytky povozu, plevel už prorostl mezi prkny. Zouga seskočil tak šikovně, že se kryl tělem zvířete. Napřed předvedl seřizování otěží, zatímco bedlivě zkoumal stavení před sebou.

Temné otvory oken připomínaly chybějící zuby. Tam uvnitř může stát nepřítel. S jedním křídlem dveří si pohrával vítr, zároveň skučel a kvílel ve všech prasklinách.

Za koněm si major připevnil zbraň k opasku a ujistil se, že ji má po ruce. Teprve potom přivázal otěže k vozu speciálním uzlem, který se dal trhnutím uvolnit. Pak se nadechl, vzpřímil a vykročil do volného prostoru.

Došel ke dveřím s rukou na boku, kde téměř cítil rukojeť revolveru. Pak se opřel zády o zeď.

Lehce překvapený zaznamenal rychlost vlastního dechu - jako by utíkal. A odhalil ještě jednu novinku: vyžíval se ve svém vlastním strachu. Opět zaznamenal zvýšenou citlivost kůže, zrak se rozjasnil a adrenalin v krvi se rozezpíval. Všechny svaly měl napnuté - jak krásné je pohybovat se v blízkostí smrtelné hrozby! Jak dlouho už tuhle stimulaci nezažil?

Opřel se jednou rukou o parapet okna, potom lehce skočil dovnitř a na hliněné podlaze se několikrát přetočil, než zakotvil v koutě místnosti. Přivítalo ho plno prachu, pavučin a na podlaze bílé bobky ještěrek.

Podél zdi se přesunul do druhé místnosti. Krb byl černý od sazí a dávno vychladlý popel se nacházel všude. Pohlédl prázdnými veřejemi ven. Za stodolou stál cizí kůň. Pouzdro na zbraň zelo prázdnotou. Na majora dosedala nervozita, poněvadž neznámý jezdec si vzal pušku s sebou.

Raději uvolnil dlouhou hlaveň svého oblíbeného revolveru Colt a ještě jednou se podíval do sluncem ozářeného dvora.

"Nesahej na bouchačku!" ozvalo se za ním z místnosti, kterou právě před chvílí prošel. "Nevytahuj ji, ani se neotáčej!" Hlas zněl tiše a velice blízko. Mluvčí se opravdu uměl ovládat. Zouga poslechl a sáhl pod kabát. Mezi lopatkami ho cosi zatlačilo. Soupeři se podařil dobrý trik: skryl se venku, nechal zájemce o setkání projít domem a pak ho tiše následoval.

"Teď opatrně vytáhni revolver a polož na podlahu před sebe! A prosil bych, majore Ballantyne, o velice pomalé pohyby. Strašně nerad bych zabíjel, pokud však uslyším cvaknutí kohoutku, upejpat se nebudu!"

Zouga se snažil naznačit dobrou vůli, a proto se poníženě předklonil, aby si spodem tajemného cizince obhlédl. Bohužel zaregistroval jen velké boty z kůže kudu - asi narazil na pořádného vazouna.

Raději se narovnal, ruce držel od těla.

"Majore, neměl jste s sebou brát zbraň! Jde o projev nedůvěry a zároveň velice nebezpečný akt pro nás oba!" Okamžitě zaslechl úlevu v hlasu, který se mu zdál dost povědomý. Marně však pátral v paměti.

"Majore, velice pomalu se můžete otočit!" Střelec byl připravený na všechno. V ruce držel dvouhlavňovou brokovnici, oba kohoutky natažené.

"Ty!?" vyhrkl Zouga.

"Ano majore, přímo já!" Od neštovic poďobaný Griqua Bastaard se usmíval jako neviňátko, bílé zuby nadšeně zářily v temné a přívětivé tváři. "Hendrick Naaiman, už zase k vašim službám!"

"Pokud pořád kupuješ dobytek, není to v dnešní době snadné podnikání," uvažoval nahlas Zouga. Když tenkrát potřeboval peníze na Ďáblovou past, právě Griqua od něho koupil celé spřežení,

"Kdepak, majore! Tentokrát prodávám." Tón hlasu zdrsněl: "Ne, ne, majore, nehýbejte se a držte ruce tak, abych na ně viděl. Mám totiž naládováno těmi největšími broky, vhodnými snad i pro lva! Majore, na tuhle vzdálenost vás přestříhnou v pulce..."

Zouga pozdvihl ruce.

"Copak prodáváš?"

"Bohatství, majore! Nový život pro vás i pro sebe."

Zouga se ušklíbl a sarkasticky pronesl: "Opravdu mě tvá starost dojímá, Naaimane."

"Prosím, říkejte mi Hendricku, majore, pokud se máme stát partnery."

"Skutečně? Jaká čest pro mě..."

"Hned pochopíte! Vy máte něco, co potřebuju já, u mě je zase něco, co potřebujete vy..."

"Pokračuj !"

"Vlastníte dva perfektní claimy, naprosto vynikající s výjimkou faktu, že moc diamantů nevydávají."

Zouga cítil, jak mu jizva na tváři nabíhá krví, přesto se snažil udržet neutrální výraz.

"A jak dobře víte, majore, kvůli mým přičmoudlým předkům, či lépe řečeno kaferské krvi, se nemůžu stát

majitelem kutacího dílce."

Rozhostilo se ticho, jeden na druhého ostražitě pohlížel. Major přestal myslet na skok po brokovnici. Začal ho zajímat vysoce přesvědčující hlasový výkon vyčouhlého míšence.

"No a právě proto ti nemůžu mé dílce prodat, ani když na mě míříš flintou," konstatoval suše.

"Ne, kdepak, vy tomu nerozumíte! Vy přece máte claimy bez diamantů, zatímco já nemám claimy, ale..." Hendrick vytáhl z kapsy pytlík na tabák a držel ho za šňůrku ve vzduchu. " ..ale já mám diamanty." Dokončil větu a hodil mu váček.

Zouga ho instinktivně zachytil. Zachrastění mu připomnělo větrové bon bony, které měl v dětství tak rád. Zůstal však nehybně stát a zíral na Hendricka Naaimana.

"Prosím, otevřte ho, majore!"

Zouga pomalu rozevíral váček, potom pohlédl dovnitř. ve špatném světle zaregistroval mnohobarevné zablýsknutí. V té chvíli se mu rozbušilo srdce, zachvacovala ho diamantová horečka. Tahle reakce se pokaždé opakovala! Vždy měl dojem, že se zadusí, když zahlédl zář drahých kamenů. Vysypal si skvosty do dlaně a rychle je spočítal - celkem osm. Jeden, minimálně dvaceti karátový, zářil jasnou kanárkovou žlutí. Dobré dvě tisícovky, odhadoval.

"Tohle jsou pouze vzorky mého zboží, majore. Jde o týdenní práci ..."

Další ho zaujal perfektní osmiboký krystal stříbrošedého odstínu, větší než žluťásek, bratru za tři tisícovky. Jiný si zase udržel symetrický trojúhelníkový tvar, což mu opět připomnělo cucavé lékořicové bonbony - zase vzpomínka na dětství. Zouga ho uchopil mezi palec a ukazováček, aby si mohl tu nádheru prohlédnout proti světlu.

"Nemají co do činění s L.D.B.?"

"Nechutná slova, majore, poněvadž urážejí můj delikátní původ. Vy se vůbec nestarejte odkud se berou a jak, je získávám! Spolehněte se, že jich bude víc, mnohem víc! Každý týden dostanete balíček těch nejlepších..."

"Každý týden?" zachrčel a zaslechl hrabivost ve svém vlastním hlasu.

"Každý týden," přikývl Hendrick a sledoval potenciálního zákazníka. Už podle výrazu bylo jasné, že muška se dotýká lepkavých vláken pavučiny. Nechal hlaveň brokovnice poklesnout a nasadil ten nejzářivější úsměv. "Každý týden dostanete balíček a dodané zboží jen nasadíte do polévky, aby se vám objevilo na třídicím stole."

Další kámen v dlani Zougu nezaujal, připomínal totiž nečistý černý diamant, používaný pro průmyslové účely. Srdce mu však náhle poskočilo. Při pootočení ve světle zahlédl v hlubinách kamene nazelenalý záblesk. Prsty se mu třásly, když ho zdvihal.

"Ano, majore." Griqua souhlasně přikyvoval. "Máte velice dobrý zrak, poněvadž jde skutečně o zeleného draka!" Podivný kámen, ten zelený diamant. Patřil do skupiny oblíbenců jako ostatní vzácné kameny rubínové barvy nebo safír či topaz. Snadno se dalo odhadnout, že tenhle Zelený drak se dá prodat za deset tisíc libera může skončit až v korunovačních klenotech některého císaře.

"Řekl jsi partneři?" hlesl Zouga.

"Ano, partneři," potvrdil Hendrick. "Dám vám příklad. Já je budu hledat a zaplatím svým kontaktům tři stovky za našeho zeleného draka. Vy ho šoupnete na třídicí stůl a pak zaregistrujete na Ďáblovu past..."

Zouga tu stál, ztuhle zíral do dlaně, ruce se mu stále chvěly. Spokojený Griqua k němu o pár kroků přistoupil.

"Potom zkasírujeme minimálně čtyři tisícovky! Čistý profit by činil tři tisíce sedm set a my jedeme fifty fifty... Protože nejsem hrabivec, stanou se z nás rovnocenní partneři, majore! Osmnáct set padesát pro každého."

Zouga si přesypal zářící poklad do levé ruky, zatímco oči nespustil z Hendrickových rtů.

"Tak co říkáte, majore? Rovnocenní partneři, souhlasíte konečně?" míšenec si přehodil brokovnici do levačky, aby mohl novému společníkovi potřást rukou.

"Stejným dílem, smlouvu zpečetíme stiskem!"

Zouga pomalu napřahoval pravici, dlaň rozevřenou. Jakmile se jejich prsty setkaly, vší silou mrštil hrst diamantů Naaimanovi do tváře. Do švihu vložil veškerý vztek i uvědomění si své slabosti, že téměř podlehl. Vždyť šlo o ďábelský útok na jeho osobní hrdost a čest. Ostré kameny rozsekly na několika místech olivovou kůži svůdcova obličeje, jeden dokonce zasáhl ret.

Hendrick máchl zcela automaticky rukama vzhůru, aby si ochránil hlavu před nenadálým útokem, čímž zdvihl ústí hlavně ke stropu. Ale jeho pravačka nezaváhala, okamžitě vrátila zbraň do původní polohy.

Majorovi se však podařilo zachytit brokovnici a tlačit ji vzhůru, zatímco levou rukou sevřel Hendrickovo pravé zápěstí. Velký Griqua sebou prudce trhl zpět a Zouga nijak neodporoval. Navíc vší silou vrazil protivníkovi brokovnici do tváře. Kov zaduněl na lícní kosti podvodníka, až se zapotácel. Major ho přirazil k očouzené stěně a Hendrick zaúpěl bolestí, ale v té samé vteřině zkušený lovec stačil vrazit palec do lučíku a obě spouště stiskl .

Dvouhlavňovka zahřměla.

Malým prostorem otřásl mocný výbuch. Jasně oranžový záblesk osvětlil vše kolem jako blesk z nebe, zatímco broky proletěly zchátralou střechou a otevřely vstup slunečním paprskům. Mohutný zpětný náraz vehnal pažbu Hendrickovi přímo do břicha.

Ten se tiše zlomil, sesul a lapal po dechu. Tím pádem se zbraň stala neškodnou. Zouga bleskově skočil pro svůj revolver ležící na podlaze, ale smekl se a padl těsně vedle. Téměř se ho dotýkal prsty, když zaslechl jemné zaskřípání za sebou. Rychle se stočil vpravo.

Hendrick stál nad ním, oběma rukama držel nad hlavou prázdnou brokovnici jako popravčí sekeru. Už padala, ocel se modře blýskala. Major se sice snažil odkulit, ale pažba ho přece jenom zasáhla.

Šlo o pouhé ťuknutí do pravého ramene, přesto mu v hlavě zadunělo, až zuby zacvakaly. Ruka mu okamžitě zchromla. Revolver vyletěl ze sevření, roztočil se a zarazil až o protější stěnu.

Griqua se ihned vrhl za zbraní, ale Zouga ho stačil kopnout pod koleno podpatkem svých vysokých bot. Hendrick se málem zhroutil, ovšem zeď ho podepřela. Chvíli tak odpočíval, aby dopřál klidu ochromené noze.

Major nezaváhal a hbitě přiskočil, aby mu zasadil levý hák. Další úder vedl na nos. Ozvalo se nechutné rupnutí a úspěšný zásah stvrdila prýštící krev.

Toho hajzla musím rozmlátit na padrť! držel se jediné myšlenky Zouga.

"Počkejte!" zaječel Hendrick. "Prosím! Přestaňte!" Šílené skřeky a hrůza v očích působily s děsivou přesvědčivostí, takže se major zarazil ve svém typicky chladně propočítaném postupu vzteklé odplaty.

O krok ustoupil, aby míšenci poskytl možnost vysvětlení. Griqua mu však mrštil prázdnou brokovnici do tváře! Něco takového rozhodně neočekával, proto se při úhybném manévru zpozdil. Proklínal sám sebe, jak se nechal hloupě nachytat...

Zrak se mu zakalil, po tváři stékala krev. Vrhl se po revolveru, chytil ho za hlaveň, ale v té chvíli ho do zad udeřila plná váha nezlomného protivníka. Odletěl až ke dveřím, zbraň však nepustil. Zcela oslepený bil směrem k nepříteli.

Skutečně proradného Hendricka trefil, potom ještě jednou asi rovnou do hlavy. Rychle údery opakoval, i když pak už jen do prázdna. Lapal po dechu, oslepený vlastní krví. Chvíli trvalo, než si uvědomil, že Naaiman na něho dál neútočí.

Opřel se o veřeje a otřel si oči. Jako stařec se rozhlížel přivřenýma očima, vše kolem měl zalité v rudém filmu. Griqua ležel vedle něho na zádech, ruce rozhozené a krev mu vybublávala z nosu. Nehýbal se, jenom dech prozrazoval život.

Major se s bídou udržel na nohou, kolébal se a hlava mu na krku bezmocně klimbala.

"Mistře Zougo!" s výkřikem na rtech se objevil na dvoře Jan Cheroot. Pušku vzorně v pozici na prsou, pot mu vytékal z pod čapky od uniformy pěchoty a ve tváři se zračil údiv při pohledu na pánovu zkrvavenou tvář.

"Dal sis pěkně načas!" obvinil ho major chraptivě a byl rád, že se může opírat o dveře. Nechal si totiž věrného stopaře coby zálohu ve strži, necelý kilometr od farmářského stavení.

"Vyrazil jsem hned, co se ozvaly výstřely!" Až teď Zouga pochopil, že urputný zápas trval jen pár minut, protože Hotentot patřil k velice dobrým běžcům a pozorným pečovatelům. Právě otvíral polní láhev, aby mu omyl krev s poraněného obličeje.

"Nech toho," zabručel major. "Skoč se podívat, jestli má ten Bastaard u sedla nějaké lano nebo řemeny, abychom ho mohli svázat!"

Jan Cheroot se v mžiku úspěšně vrátil, jen ve dveřích se zarazil.

"Já ho znám, ale má ksicht na kaši, takže asi těžko uhodnu jméno..."

"Radši ho svaž!" sykl Zouga a napil se z čutory. Teprve potom si z krku odvázal hedvábný šátek, namočil ho a začal si opatrně otírat krev i prach ze všech ran a škrábanců.

Podle hmatu se mu jevila jako nejhorší rozseknutá kůže na čele. Ta se bude muset asi sešít... Mezitím stopař mumlal kletby a nadávky adresované oběti, které právě spoutával nohy.

"Ty žlutý hade, na nohou máš boty, černou prdel v kalhotách a myslíš si, že vypadáš jako gentleman!" Pohodlně si bezvládné tělo přetočil, paže stáhl dozadu a s rychlostí odborníka je svázal v loktech i zápěstí. "Nadával jsi supům? Ani hyeny s tebou teď nebudou žrát prach, ty můj malej uzlíčku..."

Major zavřel polní láhev, sebral prázdný váček a začal hledat diamanty. Byly rozházené všude. Ten poslední, Zelený drak, se dokonce skrýval v temném koutě.

Hodil pytlík stopaři, který překvapeně hvízdl, když zahlédl obsah.

"L.D.B.," svraštil ještě víc vrásčitou tvář a vypadal jako socha čisté lakoty. "Ten žlutý had se zapojil do L.D.B.! Chtěl, abychom tyhle kameny prohnali přes náš třídicí stůl."

"Za kolik?" vyzvídal Hotentot, zatímco si hrál s kamínky.

"Půl napůl."

"To nebyla špatná nabídka! Mohli, jsme se stát za šest měsíců boháči a navždy zmizet z tohohle Bohem zatraceného místa v poušti."

Zouga mu váček vztekle vytrhl z rukou. Podobnému pokušení už před chvílí musel odolávat.

"Přiveď sem jeho koně!" přikázal zlostně. Bezvládné tělo hodili přes sedlo. Když ho Jan Cheroot připoutával, Griqua pohnul nohama a snažil se pozdvihnout hlavu.

"Majore," zakrákal, napůl v obluzení. "Majore, nechte mě všechno vysvětlit! Vůbec nechápete..."

"Drž hubu!" vyštěkl Zouga.

"Majore, já nejsem zloděj! Nechte mě vysvětlit, jak je to s těmi diamanty..."

"Řekl jsem sklapni!" zuřil Zouga a nacpal mu slavný váček málem až do jícnu.

"Zadus se zkurvenejma diamantama, ty zlodějskej a zrádnej bastarde!" mumlal, zatímco mu podvazoval bradu, aby se důkaz neztratil. Hendrick, jen poulil oči, trhal sebou a kvílel.

"Teď budeš konečně ticho, dokud tě nedopravím před Diggers' Committee..."

Jan Cheroot si sedl za náklad a následoval svého pána. Stačil si však halasně vysávat díry v zubech, vzdychat a potřásat hlavou.

"Taková škoda!" lamentoval nahlas, aby major všechno slyšel. "Tenhle pytlík nás mohl dostat nahoru na sever..." Koutkem oka pohlédl na Zougu, ale reakci žádnou neviděl.

"Diggers' Committee nechá tohle žluté hovno zlynčovat! Už teď má hodnotu supí snídaně..."

Naaiman sebou zavrtěl. Sípavě se snažil nadechnout přes opuchlý nos.

"Kdybysme chtěli ušetřit práci našim pánům a hezky potichu mu prostřelili hlavu a nechali ho tady, šakalové i

hyeny, nejbližší sourozenci našeho žluťáka, by ho beze stopy sprovodili ze světa..." Opět s nadějí pohlédl na Zougu. "A jak daleko na sever by nás obsah pytlíku dostal?"

Major jen pobídl koně do cvalu. Po chvíli, jízdy se před nimi objevily střechy z vlnitého plechu a zaprášené stany naleziště New Rush. Jan Cheroot rezignovaně povzdychl a smutně následoval svého pána do nitra osady.

Pickering a Rhodes se stravovali ještě s dalšími svobodnými mládenci přímo za Market Square, nedaleko hranice navezených hald. Dvě pěkné akácie jim nabízely stín a oni sami si kolem svých plechových chýší zasadili živý plot z trnitých keřů.

Každý člen jejich skupiny vlastnil výnosné claimy, kde opravdu diamanty nacházeli. Byla to pro ně přímo nutnost. Jak jinak by zaplatili účty za šampaňské či letitou whisky - základ jejich stravy? Jeden z nich se totiž představil coby mladší syn skutečného hraběte, druhý zase patřil k potomkům baroneta - převážně šlo o irskou aristokracii. Samozřejmě že všichni patřili do Diggers' Committee, kde si vzhledem ke svým tělesným proporcím, výsledek propagovaného životního stylu, vysloužili přezdívku Opuchliny.

Když Zouga vjel do jejich tábora, půl tuctu Opuchlin ve stínu debužírovalo a zapíjelo sousta šampaňským, ačkoliv slunce stálo ještě vysoko nad horizontem. Čas při hodování si krátili sázkami na počet much, které dosednou na kousky cukru, položené před soutěžícími.

Pickering vzhlédl a poprvé se mu ve tváři objevil výraz nefalšovaného údivu.

"Pánové," chmurně ohlásil major. "Něco jsem vám přivezl..." Natáhl se a ze sedla přeřízl úchyty tak šikovně, aby Hendrick padl po hlavě do prachu před slavné členy Diggers' Committee.

"L.D.B. !" výstražně konstatoval, zatímco ostatní na něj užasle hleděli.

Jako první se vzpamatoval Neville a hned vyskočil.

"Kde máte diamanty, majore?"

"Ten pes je má v hubě!"

Pickering přidřepl a rozvázal šátek. Potom vydoloval z rozbitých úst oslintaný váček a vysypal obsah na stůl mezi mouchy, cukr a lahve šampaňského.

"Osm," bleskově spočítal úrodu Rhodes a vypadal velice spokojeně.

"Vrátily se nám všechny!"

"Tvrdil jsem přece, že se nemusíte ničeho obávat. Však jsem si na celou operaci vsadil padesát liber, na tohle nesmíte zapomenout!" Pickering se usmíval na Rhodese, pak se podíval na nebožáka, který sebou plácal v prachu jako svázaná slepice. Zamířil k Hendrickovi a pomohl mu vstát.

"Můj drahý příteli, jak se cítíte?"

"Skoro mě zabil!" blekotal Naaiman. "Je to šílenec!"

"Ale vždyť jsme vám říkali, abyste byl opatrný," chlácholil ho Neville. "S tímhle člověkem si nemůžete hrát!" Potom poplácal žlutého míšence po rameni. "Chválíme vás, Hendricku, odvedl jste vskutku dobrou práci!"

Pak se otočil k Zougovi.

"A vám dlužíme malou omluvu, majore." Rozpřáhl ruce a vítězoslavně se usmíval. Zouga na něho zíral neschopný promluvit. Tvář měl bledou, škrábance i řezné rány vypadaly jako namalované. Ovšem stará jizva začala téměř zářit, když konečně našel hlas.

"PAST!" zasyčel. "Vy jste na mě nalíčili past..."

"Museli jsme mít jistotu," vložil se do debaty Rhodes. "Museli jsme stoprocentně vědět, jaký druh chlapa jste uvnitř, než vás usadíme v Diggers' Committee."

"Ty svině!" zachrčel Zouga."Ty arogantní hajzle!"

"Vždyť jste zkoušku složil na výbornou, pane," odsekával Rhodes, absolutně nezvyklý na podobné tituly.

"A co kdybych padl do pasti, co byste udělali pak?" Rhodes pokrčil mohutnými rameny. "Tahle otázka u vás nepřichází v úvahu, poněvadž jste reagoval jako pravý anglický gentleman."

"Neumíte si představit, jak blízko se člověk dostane na hranu propasti ..."

"Ale ano, vždyť většina z nás prošla podobným zkušebním obřadem!"

"Co by nastalo při pozitivním výsledku? Lynčovací oslavy..."

"Ach, můj drahý příteli, pravděpodobně nic tak dramatického. Možná byste jen sklouzl do kutací jámy nebo by se přihodila menší nehoda, když by prasklo lano a vás zasypal náklad štěrku...," nadšeně se rozesmál a muži u stolu s ním.

"Pojďte si s námi dát sklenku šampaňského, majore, nebo i něco tvrdšího."

"Přidejte se k nám, pane," zvolal další z Opuchlin. "Bude nám ctí si přiťuknout s gentlemanem."

"Nebojte se majore," usmíval se Neville. "Pošleme teď pro našeho mastičkáře, aby se vám podíval na to čelo!"

Náhle se však Pickering zarazil, nadšení opadlo. Zouga totiž seskočil z koně a výhrůžně si před něj stoupl. Oba muži byli stejně vysocí i mohutní, což Opuchliny zaujalo víc než mouchu.

"Propánakrále, on snad našeho přítele uhodí do hlavy"

"Nebo Pickling jeho!"

"Deset liber na lovce slonů."

"Nesouhlasím s těmihle rozmíškami," mumlal Rhodes, "ale na Picklinga dávám deset."

"Podle mého ten kůň už předvedl perfektní běh. Možná byste mohli vsadit víc."

Pickeringův úsměv ztuhl, pěsti se zaťaly, nohy zapérovaly. Zouga však svůj hrozivý postoj změnil a znechuceně se otočil k Opuchlinám.

"Na jeden den jsem vám už poskytl dostatek zábavy," odsekl ledově. "Vemte si ty vaše zasraný diamanty a

poblblý Diggers' Comitteé a všechno si strčte..."

Drsný konec věty přehlušil nadšený potlesk i provolávání slávy všech přítomných. Major se k nim však prudce otočil zády, skočil na koně a tryskem zmizel z jejich tábora.

"Doufám, že jsme ho neztratili," povzdechl si Pickering a zíral za vzdalujícím se jezdcem.

"Och, ničeho se neboj," uklidňoval ho Rhodes. "Dej mu čas, ať se podusí ve vlastní šťávě, a potom se s ním čestně vyrovnáme!"

"Henshaw," povzdechl Bazo nad košíkem upleteným z rákosu a zachmuřeně do něj nakukoval .

"Henshaev, ona opravdu nemůže bojovat už takhle brzo!"

Seděli kolem ohniště uvnitř chýše, spletené ve tvaru včelího úlu. Ralph se tady cítil mnohem víc doma než ve stanu u trnovníku. Tady měl přátele, vlastně nejbližší kamarády, které kdy poznal během svého nomádského života. Zároveň se tím vyhýbal otcovým neustále bdělým očím.

Hrábl rukou do společného kotlíku a prsty vydoloval hutnou porci polenty. Zatímco si ji formoval do kuličky, dohadoval se s matabelským pohlavárem.

"Kdyby rozhodnutí záviselo na tobě, zřejmě by nikdy nevyrazila do boje," poznamenal bílý chlapec a namočil si sousto do skopové omáčky, okořeněné bylinami rostoucími v divočině.

"Její nová noha zatím není dostatečně silná," vrtěl Bazo ustaraně hlavou.

Ralph delikatesu vychutnával a polykal i během řeči.

"Má ji pevnou a ostrou jako dýku."

Matabelec nesouhlasně zafuněl a vypadal ještě truchlivěji. Dravec na bidýlku za nimi zašustil ve stínu křídly a něžně zavolal své "Kvíit!", jako by s ním sympatizoval. Ovšem výrok domorodce, i když silně ovlivněný argumenty bílého mladíka, bude stejně konečný. Vždyť Bazo zápasníka sám odchytil.

"Každou noc, kterou nebojuje, budeme, mí bratři, stále chudší," podpořil Ralpha bratranec Kamuza. Henshaw má pravdu. Ona v sobě má srdce lvice a je připravená nám vydělat mnoho zlatých královen."

"Skutečně už mluvíš i myslíš jako běloch," podotkl Bazo. "Ty zlaté mince ti zatemňují hlavu ve dne v noci."

"Jaký jiný důvod pak máme pro tohle," otřásl se Kamuza a ukázal na košík. "Když tě kousne, tvé mužné kopí se smrskne jako shnilé ovoce a zůstane velké jako malíček novorozence."

"Takováhle přeměna je hrůzostrašná," uchichtl se Ralph. "Jako by se nám hroch scvrkl v polní myš."

Černý velitel se radostně zašklebil a gestem naznačil položení košíčku do bratrancova klína.

"Zahryzni se do dobrého masíčka, ať dostaneš chuť bojovat," laškoval, zatímco všichni kolem vybuchli smíchy. Kamuza totiž nevydržel, divoce zaječel a prchal obřími skoky.

Hlučné veselí však jen zakrývalo nervozitu domorodcú z blízkosti podezřelého košíku. Však okamžitě ztichli, jakmile Bazo opatrně nadzdvihl víko.

Zcela fascinovaní zírali, jak se na dně hýbe cosi chlupatého a temného, o velikostí krysy.

"Zdravím tě, lnkosikazi!" oslovil Bazo tvora pohybujícího se na několika nohách, zdvihajícího přední pár v obranném gestu. Řada očí se třpytila v měkkém světle plamenů. Matabelec dokonce vztyčil pravačku, aby opětoval pozdrav dlouhých chlupatých končetin.

Pojmenovali ji Inkosikazi, čili Královna, jak vysvětloval Ralphovi.

"Ve své zlobě se chová opravdu královsky a žízní po krvi jako skutečná matabelská panovnice!"

Jednoho dne totiž společně skládali dřevo u východního konce nové strojovny, když náhle ze škvíry vyrazil velký pavouk se zdviženým sametovým zadečkem, přeběhl Ralphovi po ruce a předvedl třímetrový skok na zem.

Vyrostl snad do velikostí talíře, když se počítaly i natažené nohy. Pro svůj chlupatý zjev a schopnost úžasných skoků byl tento sklípkan nazván podle paviána-baboon spider.

"Chyť ho, Bazo!" ječel tenkrát Ralph z naloženého vozu.

"Nenech ho zdrhnout!" halekal, když seskakoval dolů. Cestou už rval košili, ovšem domorodec se ukázal rychlejší. Bez váhání si totiž strhl bederní roušku a mával s ní jako toreador muletou, dokud nezahnal sklípkana do kouta, kde se pavouk začal stavět na zadní nohy. Párem předních mu zavile hrozil, ale nahý Matabelec velkoryse obětoval roušku, hodil ji na uprchlíka a bleskurychle zavinul.

Proto teď velice opatrně vsouval ruku do košíku, až se pavouk nahrbil. Čelisti podobné vlčí tlamě lhostejně přežvykovaly, najednou se však výhrůžně otevřely. A tam kdesi uvnitř se vysouval jediný zahnutý rudý jedový zub a bledá kapička toxinu zářila na špičce ostré jako jehla.

Nikdo kolem si nedovolil ani vydechnout, takže náhlý sesuv ohořelých dřev připomněl hromobití. Všichni napjatě sledovali obezřetný postup velitelovy otevřené dlaně.

Konečky prstů se Bazo zlehka dotkl hřbetního chitinového štítu, aby mohl Královnu pohladit. Sklípkan velice pomalu ustoupil z hrozivé pozice a přihlížející diváci mohli opět volně dýchat.

Inkosikazi už pětkrát bojovala a pětkrát zabila, i když v poslední bitvě proti jiné obrovské samici přišla ojednu nohu. Soupeřka jí překousla kloub. Došlo k tomu před třemi měsíci, a tak amputovaná končetina mezitím dorostla. Měla však bledší barvu než zbývající nohy, lišila se jako čerstvé výhonky na růžovém keři.

Bazo zlehka otáčel rukou a rozevřel dlaň. Pavouk k ní zacupital a pohodlně se uvelebil v nabídnutém úkrytu, který zcela zaplnil.

"Královno," slavnostně pronesl Matabelec, "naše opravdová vládkyně!" Náhle se zamračil a promluvil rovnou k ní: "Henshaw by tě rád viděl opět v boji..." Pohlédl na Ralpha se šibalským úsměvem na plných rtech.

"Běž tedy k němu a řekni sama, jak ses rozhodla!"

Mladý Ballantyne už dopředu vnímal hrůzný dotek malých nožiček, když se k němu chlupatá potvora blížila.

"No tak, Henshaw," zářil Matabelec. "Promluv na ni!"

Šlo o výzvu a všichni domorodci se zavrtěli vzrušením. Pokud běloch nevyhoví, budou se mu bez smilování vysmívat. Ralph se snažil pohnout, ovšem averze k tomuto živočichovi ho téměř ochromila. Kapky potu ho studily na čele.

Bazo se stále usmíval, ale výzva mu čišela z očí a pomalu se měnila v sarkastické opovržení. Ralphovi se přece jenom silou vůle podařilo paží pohnout. V té chvíli se pavouk nadzdvihl a jemné bříško jako by obscénně pulsovalo.

Pouze jedna osoba měla dosud co do činění s Inkosikazi, jejíž reakce na cizí dotek se nedala předvídat. Přesto se mladý Ballantyne přemohl a jeho ruka postupovala blíž.

Prsty dělilo pouhých patnáct centimetrů, deset, snad už jen kousek byly vzdálené od chlupatého těla, když náhle Královna vyskočila. Předvedla nádhernou parabolickou křivku a přistála bílému mladíkovi na rameni.

Okruh diváků zavyl jako jeden muž a nastala komická panika. Padali jeden přes druhého, každý se chtěl dostat co nejdřív k nízkému vstupnímu otvoru. Jen Bazo a Ralph se nepohnuli. Běloch tu seděl s paží stále nataženou, zatímco pavouk mu okupoval rameno.

Nekonečně pomalu otáčel Bakelův syn hlavou, aby na skokana pohlédl. Ten se však posunoval bokem a zdvihal nechutně dlouhé končetiny s hrůznou neústupností, až se mu dopracoval do tyla. Teď už ho Henshaw neviděl, jen cítil ostré škrábání pavoučích nožek na krku.

Zoufalý výkřik se mu zasekl někde u mandlí, ovšem pouze násilím ho tam udržel. Mezitím se mu Královna vyšplhala na bradu a zůstala tam viset hlavou dolů jako nějaký obrovský chlupatý netopýr. Ralph stále seděl jako přikovaný, jen oči pozdvihl, aby se setkal s pohledem domorodého vyzyvatele.

Zbytek prchajících opozdilců se přece jenom zarazil a pohlížel na tento podivný mlčenlivý souboj, přitahován i fascinován hrůznou atmosférou. Mladý Ballantyne strnul snad na celou minutu, než pohnul rukou. Gesto bylo neuvěřitelně klidné a kontrolované, proto se Královna dobrovolně spustila na nabídnuté prsty, aby ji Ralph mohl přenést zpátky do košíku.

Teď by se mohl vyřítit ven, vyběhnout do temnoty a v osamění vyzvracet prožitý děs. Dokázal však chladnokrevně zachovat pozici a nehnutě zírat na černého velitele, dokud Matabelec nesklopil oči.

"Bude bojovat," konstatoval Bazo tiše. "Splní ti přání, Henshaw. Zítra půjde do arény!"

Pak košík uzavřel víkem.

V okolí dolu došlo i ke geografickým změnám. Griqualand West, hostící na svém území New Rush, se stal součástí Kapské kolonie, takže se Britská říše opět rozrostla.

Samotné diamantové naleziště, do té doby známé pod názvem nové kutací horečky New Rush, se přejmenovalo na Kimberley. Za kmotra nového města se dal považovat ministr pro kolonie, sám velký lord Kimberley, sídlící v Londýně. A zbrusu nová tečka na mapě začala požívat všech výhod civilizace i viktoriánské morálky, která zcela zakazovala běžně rozšířené kohoutí zápasy!

O dodržení zákona se striktně postaral nový administrátor. Diggerové se však vždy těšili na jakoukoliv kratochvíli, a tak netrvalo dlouho, než si našli nový alternativní sport: zápasy obrovitých sklípkanů!

Inkosikazi nebojovala téměř tři měsíce a pravidelní sázkaři už na ni dávno zapomněli. Při její absenci se objevili další šampioni a vyžadovali fanatickou loajalitu svých fanoušků. Ti se shromažďovali kolem trenérů, snažili se nahlédnout do košíků a odhadovat bojové schopnosti skrytého tvora, když vyčkávali na první odpolední zápas. O vyvrcholení nedělního večera se postaral poslední soupeřící pár už při umělém osvětlení nedaleko nálevny, kde kralovala Diamond lil. Show se stávalo zlatým hřebem konce pracovního týdne. Všichni diggerové v Kimberley měli čas zaplnit západní kout Market Square a vytipovat si své favority.

Arénu tvořila čtverhranná bedna o šířce dvou a hloubce jednoho metru, zakrytá skleněnou tabulí. Šlo o největší jednolitý kus skla v celém Griqualandu, původně objednaný pro výlohu obchodu s dámskými oděvy na Main Street. Sklo přímo zázrakem přežilo dlouhou cestu na voze od pobřeží a nyní se pravděpodobně stalo nejoslavovanějším objektem v Kimberley. Bez něj by sportovní vyžití upadlo a nedělní odpoledne by se změnila na suchopárně nezáživný čas.

Zápasnický ring patřil bývalému kupci diamantů, který zjistil, že víc vydělá na pavoucích než na drahokamech. Vlastnictvím obřího skla získal zároveň i monopol na tyto zápasy, a tím si mohl dovolit vyžadovat vysoké vstupné a nestydaté podíly z výher.

Půl tuctu vozů vytvořilo kruh kolem arény, aby posloužilo coby tribuny pro davy fanoušků. Nálevny v okolí náměstí nabízely obsluhu přes ulici. Číšníci obtížení pivem se hnali k zákazníkům, až pěna ze sklenic odletovala. Každý digger měl totiž po týdenní těžbě v rozpálené jámě neuvěřitelnou žízeň.

Dámská část populace se rozrůstala a od doby, kdy se Kimberley stalo součástí Britské říše, se zdvojnásobila. Ženy se při vzácných příležitostech snažily předvádět módní klobouky i svůdně tvarované kotníky. Navíc při pavoučích zápasech pištěly hrůzou, což jen zvyšovalo vzrušení v horečnaté atmosféře.

"Když já nevím, co to jméno znamená," protestoval Bazo v uličce vedoucí k náměstí.

"Patřilo, jedné velice nebezpečné ženské, která tancovala tak nádherně, že král nemohl odmítnout a splnil jí vyřčené přání: Naservírovat uříznutou hlavu proroka!" barvitě vysvětloval Ralph. Matabelce vyprávění zaujalo, poněvadž tak krásný příběh mu připomínal domov.

"Jak se jmenovala?"

"Salome..."

"Proč by nemohla bojovat pod svým pravým jménem?" pohlížel černý velitel na košík v ruce. "Proč si musí Inkosikazi měnit jméno? To přece není dobré znamení..."

Mladý Ballantyne jen povzdychl. "Pokud použijeme její skutečné jméno, každý bude vědět, že je to ta samá Inkosikazi, která už pětkrát zabíjela! Když však nahlásíme Salome, tak ji nikdo nepozná, protože všichni pavouci

vypadají stejně. Navíc ji budou považovat za zelenáče a my můžeme vyhrát větší sumu peněz."

"Tohle je dobrý důvod," přerušil je Kamuza, ale Bazo ho ignoroval.

"Kdo to jméno našel?" vyzvídal dál domorodec.

"Jordie vypátrá všechno ve velké knize..." Tím diskuse skončila, poněvadž Bazo měl velký respekt i slabost pro milého chlapce a jeho knižní znalosti.

"Salome," přikývl. "Souhlasím, ale jen pro dnešek!"

"Paráda," Ralph si nadšeně mnul ruce. "Kde jsou peníze?"

Domorodci pohlédli na velitelova bratrance. On byl pokladníkem celé amadody. Za odsloužené roky nepřerušeného kontraktu si všichni naspořili pěknou hromadu zlatých a stříbrných mincí, z nichž většinu tvořily odměny za odpadlíky. Výslednou částku jim bezesporu nezanedbatelným způsobem zvyšovaly výhry, na čemž se podílela lnkosikazi.

Kamuza měl pokladnu zakopanou v podlaze společné chýše, takže dosti neochotně exhumoval část jmění o sobotním večeru. Nyní tedy vytahoval malý kožený váček a s ještě větší neochotou odpočítával mince do nastavené dlaně. Žádný bílý bookmaker totiž nepřijímal sázky od černochů, a proto se Ralph stal styčným důstojníkem ustaveného matabelského syndikátu.

"Zapiš výběr!" pronesl pochmurně Kamuza a mladík zaznamenal odběr šestnácti sovereignů na stránku svého sešitu, vytrhl ji a podal pokladníkovi. Bratranec náčelníka vše pečlivě prostudoval, i když číst neuměl. Dávno však pochopil fascinující rituály evropských obchodníků, kdy každý běloch při vydávání peněz nějaký papír vyplňoval. Ovšem on Ralphovi stoprocentně věřil.

"Dobře," nakonec potvrdil správnost a stvrzenku si uložil do umně vyrobené cestovní brašny.

"Mám své vlastní čtyři zlaté královny," chlubil se mladý Ballantyne a předváděl celoživotní úspory. "Zaplatím vstupné a zbytek vsadím!"

"Ať bohové pomáhají nám všem, Henshaw," šeptal Bazo a podával mu drahocenný košík.

Ralph si stáhl čepici do čela, aby mu co nejvíc zakryla obličej. Otec by se asi těžko objevil mezi tímhle davem, ale náhoda je prevít a dobrá čapka prvorozeného syna dostatečně utají. Gesto bylo stejně instinktivní jako strach z tátovy zloby.

"Počkám tady na peníze," upozorňoval Kamuza.

"Pokud vyhraje..."

"... ona zvítězí!" ponuře zachrčel Bazo. "Potom jí budu sloužit vlastníma rukama..."

Neexistoval sice zákon bránící černochům v přístupu k aréně, ovšem žádný si to zatím netroufl. Ačkoliv pravidla hry v tomhle složitém společenství psaná nebyla, každý je znal.

Ralph vyšel z uličky a hned se vmísil do davu. Pomalu se propracoval ke skupince trenérů s pletenými košíky. Čekali až přijde čas zápasu jejich miláčků.

"Hele, mladej Ballantyne." Chaim Cohen vzhlédl od registrační knihy, brýle s drátěnou obroučkou spuštěné až na špičce nosu. Spokojeně se potil v prachu pod pálícím sluncem. "Dlouho jsem tě tady neviděl."

"Neměl jsem zápasníka, pane Cohene. Teď jsem ale chytil nového," lhal nenuceně.

"Copak se stalo tomu šampionovi? Jak se vůbec jmenovala? Nějaká domorodá slátanina, viď?"

"Při posledním zápasu přišla o nohu a chcípla."

"A kdo je tahle dáma?"

"Salome, pane."

"Takže Salome, říkáš. Za nováčka mi dáš dvě libry, mladej!" Mince zmizely neuvěřitelnou rychlostí ve velké kapse, kterou si Cohen všil do nitra kabátce. Ralph si oddechl, opět vplul mezi návštěvníky a snažil se ztratit, dokud nebude vyhlášen časový rozvrh.

Našel příhodné místo u jednoho z vozů, kde se mohl skrýt za prkny a zároveň sledovat ženy v davu. Ne všechny vypadaly mladě a pohledně. Ty hezčí to o sobě dobře věděly a co chvíli prošly dostatečně blízko, aby zaslechl šustění spodniček a zaregistroval svůdné vůně. Ralph si podívanou vychutnával, ačkolii se mu hrdlo stahovalo a kdesi v podbřišku cítil tupou bolest. Divoké myšlenky se mu honily hlavou...

Oblak výparů koňaku náhle přebil francouzské parfémy, když se mu těsně u ucha ozval skřehotavý hlas.

"Účastníš se s novým zápasníkem, jak vidím, mladý Ballantyne."

"Ano pane. Máte pravdu, pane Lennoxi."

Mohutný Bawy Lennox figuroval coby známý výtržník s reputací rychlých pěstí. Vydobytý respekt sahal až na severozápad k řece. Patřil k hazardérům, kteří vsadili tisíc liber na jednoho kohouta a zvítězili. Ovšem tohle se dálo v době, než k diamantovému nalezišti dorazila civilizace. A nyní se snažil být stejně úspěšný i u sázek na pavouky.

Podle standardů na New Rush patřil k bohatým mužům, poněvadž vlastnil osmnáct claimů u Rampy č.4. Červené žilky ve tvářích i chraptivý hlas náruživého pijana Ralpha nepřitahovaly, ale strašně ho zajímalo, proč zaměstnává tři mladé ženy, aby mu uklízely dům. Jedna z nich příslušela ke kmeni Griqua, s pokožkou v barvě kadmiové žluti, portugalská mulatka z Mosambiku zase měla nestoudný pohled a třetí, morušově zbarvená basutská černoška, zadek jako tátův valach. Kdykoliv uvažoval o téhle svůdné trojici, což se stávalo často, obrazotvornost mu předváděla zahradu zakázaných rozkoší.

Samozřejmě ani otec, natož nějaký jiný člen Diggers' Committee by nesouhlasili s Lennoxovou přítomností ve městě.

A proto jakmile vychytralý světák požádal o přijetí do váženého společenství Kimberley Klub, setkal se s rekordním odmítnutím šestapadesáti černých kuliček, což prakticky značilo kompletní veto. Přesto Ralph hned slušně sejmul čapku, zatímco Lennox dál vyzvídal.

"Copak se stalo s Inkosikazi? Na ní jsem vydělal balík!"

"Zemřela asi stářím, pane Lennoxi."

"Sklípkani žijou téměř dvacet let i víc," zabrumlal expert.

"Nech mě mrknout na tvou novou dámu!"

"Nechci ji vyrušovat. Musíme počkat, až bude nastupovat k zápasu."

"Ví už tatínek, kde trávíš nedělní odpoledne, mladý Ballantyne?"

"Tak dobře, pane," Ralph odevzdaně kapituloval a nadzdvihl víko. Lennox obsah košíku podrobně prozkoumal.

"Ta levá přední vypadá nově narostlá."

"Ne, pane! Ale mohla by. Chytil jsem ji před pár dny, takže neznám rodinnou historii, pane Lennoxi."

"Chlapče, snad bys neposílal do ringu nezkušeného válečníka, nebo ano? Přiznej se..." Pohlédl mu pevně do očí a mladík okamžitě sklopil zrak.

"Nechceš přece být předvolán před Diggers' Committee, viď? Taková ostuda pro tátu. Určitě by mu to zlomilo srdce!"

Zouga Ballantyne by asi o srdce nepřišel, ovšem synek by měl zadek na cucky. Ralph smutně přikývl.

"Pane Lennoxi, je to Inkosikazi. Vyrostla jí sice nová noha, já se však bojím, že je stále ještě slabá. Proto jsem si troufl..., ale teď ji odhlásím! Jdu se panu Cohenovi přiznat."

Vtom se Barry Lennox naklonil tak blízko, až se mu rty dotkl ucha. Koňakový závan mladého muže téměř porazil.

"Ty můj kluku, hlavně neudělej žádnou hloupost. Klidně s ní běž do arény, a pokud vyhraje, budeš mít u mě schovanou speciální odměnu. Tohle ti slibuju, jako že se Barry Lennox jmenuju! A teď mě omluv, volá mě byznys." Švihák zavrtěl hůlkou a jako klín vrazil do namačkaných diváků své rozměrné břicho.

Chairn Cohen se vyšplhal na vůz a křídou začal vypisovat vilosované dvojice lítého klání. Od bookmakerů se neslo vyvolávání sázek.

Zpocený Ralph vyčkával, při každém vyslovení cizího jména se mu nervy napínaly víc a víc. Mělo dojít k deseti zápasům, a pan Cohen právě vypisoval účastníky devátého. "Kolo číslo deset," vykřikoval při psaní. "Tohle je přímo biblický zápas, dámy a pánové - démantonosný souboj přímo ze Starého zákona!" Chairn Cohen používal přídavné jméno "démantonosný" pro cokoliv od pěkného koně až po patnáct let starou whisky. "Čistý démantonosný zápas, kde se objeví náš jediný a smrtelně nebezpečný Goliáš!" Vybuchl nadšený potlesk doprovázený pískáním. Goliáš se totiž stal šampionem diamantových polí a měl na svém kontě dvanáct jasných zabití. "Proti němu se staví nováček Salome!"

Při vyslovení neznámého jména se sázkaři s nezájmem odvraceli a dál sázeli na proslulého šampiona.

"Dávám deset na Salome," volal jeden zoufalý bookmaker ve snaze zaujmout dav. Ralph s ním soucítil, poněvadž všichni projevovali zájem pouze o Goliáše.

Těžce se mladík vlekl zpět do uličky, kde ho suše uvítal Kamuza: "Okamžitě nám vrať šestnáct královen!"

"Inkosikazi vypije Goliášovi krev...," bránil miláčka Bazo.

"Ten druhý je gigant..."

"Inkosikazi je rychlá jako mamba, statečná jako medojed!" Černý velitel si vybral k porovnání odvážné a nebojácné bojovníky buše.

Ještě chvíli se dohadovali, když náhlý řev z náměstí signalizoval začátek prvního kola. Kvičení dam oznámilo velice rychlý konec. Domorodci argumentovali tak divoce, až Bazo nevydržel sedět v klidu, vyskočil a začal tančit giya, vyzývací tanec matabelských válečníků, připravujících se do bitvy.

"Velká Inkosikazi skočí a takhle vrazí svůj asagaj do hrudi Nela," vykřikoval černý náčelník a předváděl smrtelný útok svého favorita. Matabelci mají problémy s vyslovením hlásky "R", takže římský císař přišel zkrátka.

"Musíš se rozhodnout!" přerušil mu hrdinné poskakování Ralph. Tanečník se ihned zarazil a pohlédl na bratrance. Co se týkalo peněz, tak přece jenom měl poslední slovo finanční náčelník Kamuza, zatímco Bazo byl náčelníkem pro všechno ostatní.

"Henshaw;" Matabelec na něj pochmurně pohlédl, "ty chceš riskovat své zlaté mince v boji proti tomu monstru?" "Inkosikazi riskuje svůj život!" bez zaváhání vyhrkl Ralph. "Klidně na ni vsadím úspory..."

"Ať se tedy stane, co se má stát! Budeme tě následovat!"

Zbývalo pár minut do desátého kola nedělního odpoledne. Chaim Cohen právě vyprázdnil sklenici s osvěžujícím pivem a otřel si pěnu z kníru. Během chvíle se vyhoupne na vůz a povolá majitele posledních dvou sklípkanů, aby do arény přinesli své bojovníky k poslednímu zápasu.

Ralph ještě pořád potřeboval vsadit pět sovereignů.

"Říkal jste dvanáct," zoufale odporoval bookmakerovi s pohledem fretky.

"Pokud sázíš na vlastního zápasníka, pak je to jen deset."

"To je ale nečestné!"

"Celej život je nečestnej, chlapče," pokrčil rameny filosof.

"Kanárku žer, nebo chcípni!"

"Přesvědčil jste mě, beru." Sebral útržek a tlačil se k vozům, když mu náhle cestu zatarasilo grandiózní břicho Barryho Lennoxe.

"Sázíš na ni?"

"Všechen svůj majetek, pane!"

"Můj ty kluku, přesně tohle jsem chtěl vědět." Bryskně zamířil k nejbližšímu bookmakerovi a vytahoval tašku s

penězi právě ve chvíli, kdy Chaim Cohen zakrákoral z provizorní tribuny.

"Krásné dámy a pánové sportovního ducha! Začíná desátý zápas dne! Mocný Goliáš nastupuje proti tančící lady Salome..." Goliáš se objevil pod sklem. Sklípkana majestátně nesly čtyři páry nohou. Výsledný dojem působil impozantně. Samička bezesporu patřila mezi obrovské exempláře svého druhu zvané baboon spider. S novým chitinovým krunýřem získala blýskavou měděnou barvu, dlouhé chlupy pokrývaly zadeček i nohy a zářily jako zbrusu nová zlatá vlákna.

Zanechávala za sebou dvojitý náhrdelník stop v umeteném písku arény a diváci provolávali slávu. Dav veškeré zábrany už dávno ztratil, poněvadž každý už od poledne popíjel a během prvních zápasů vzrušení mnohonásobně narostlo. V hlasech zaznívalo i obzvláštní přídech divokosti a krutosti.

"Zab ji!" vyjekla blondýnka s květinami na klobouku. "Roztrhej na kousky!" tváře jí horečně plály a z očí sálala touha po krvi.

"Tak dobře, pane Ballantyne. Vložte svého zápasníka dovnitř," vykřikl Chaim Cohen ve snaze přehlušit výbušné ovzduší plné vášní. Ralph však vyčkal ještě několik vteřin, aby soupeř mohl dokončit kolečko a zůstal stát zády k vstupnímu otvoru. Teprve potom pomalu vysouval dvířka a poťukal na košík, čímž vybudil Inkosikazi.

Postupovala velice opatrně kupředu, nadzdvihla zadeček a při zahlédnutí nepřítele ustrnula. Řada očí jiskřila jako odštěpky černého diamantu.

Goliáš vycítil přítomnost cizího tvora, okamžitě vyskočil a ve vzduchu se stočil, aby měl soupeře před sebou. Potom oba pavouci pozorovali jeden druhého přes úhledně uhrabaný bílý říční písek. Teprve teď se dala postřehnout jejich rozdílná velikost. Goliáš skutečně dělal čest svému jménu, nafukoval se vztekem a chlupy na těle mu trčely jak dikobrazí ostny. Pak začal tančit svoji výzvu.

Inkosikazi odpověděla rytmickým nadzdvihováním zadečku a zároveň zvedala i páry nohou. Graciézně mávající končetiny připomínaly mnohorukého hinduistického bůžka Šivu. V náhlém tichu, které zavládlo mezi diváky při sledování každé nuance stylizovaného tance smrti, najednou zařvali všichni unisono. Po vzrušení bažící dav zařičel, když Goliáš skočil.

Sklípkan v letu prakticky explodoval s kusadly připravenými k smrtícímu úderu a bez problému překonal příslušnou vzdálenost. Přistál přesně na místě, kde ještě před tisícinou vteřiny stála Inkosikazi. Ta chytře vyklidila pozici bočním odskokem a nyní nehnutě zírala na rozzuřenou kreaturu. Teď přišla chvíle jejího vzdorovitého tance.

Úžasně svižná pohyblivost těchto obrovských pavoukú byla tak atraktivní, že právě tímhle přitahovali zvědavé diváky. Při zápasu neexistovalo žádné počáteční oťukávání nebo krčení se coby předzvěst útoku. Chlupaté příšery se odpalovaly samy jako kulky, naprosto nečekaně, zatímco soupeř bleskově reagoval. Mezi každým výpadem však pokračovaly tance vzbuzující mrazení v zádech.

"Jéé! Jéé!" Napjaté ticho náhle přerušil matabelský válečný pokřik, při němž tuhla krev v žilách.

"Jéé! Jéé!" Hluboký rytmický refrén doprovázel vlnu nahých černých těl přes celý kontinent, vlnu na vrcholu ozdobenou pery čelenek, špicemi válečných štítů a blýskavě stříbřitým odleskem asagajů.

Bazo nedokázal jen tak postávat v uličce za náměstím, a proto se protlačil davem až k vozovým tribunám. Když ale napětí rostlo, neovládl vzrušení válečníka. Pronikl až do přední řady, kde si už pomoct nemohl.

"Jéé! Jéé!" vyrážel bojový pokřik a Ralph zaslechl sám sebe coby ozvěnu.

Inkosikazi reagovala instinktivně, snažila se vyloučit přítomnost další samice ve smrtelné sexuální rivalitě. Nejvíc ji rozčiloval mávající přední pár noh gigantické bestie na druhé straně arény. Pravděpodobně pouhou shodou okolností se její útočný výpad synchronizoval s matabelským skandováním.

Dvakrát se odpálila a Goliáš dvakrát včas uskočil. Potřetí však Inkosikazi přehnala výšku a narazila na sklo. Úder pozměnil perfektní parabolickou křivku, takže překonala kratší vzdálenost a při dopadu ztratila rovnováhu. V písku se snažila zaujmout obranné postavení, čehož využil Goliáš k zabijáckému skoku.

Muži zavyli, ženy vykvikly, když se chlupatá těla o sebe opřela hlavohrudí a obtáčela končetinami v chapadlovitém objetí. Setrvačností se kouleli arénou až narazili na zadní stěnu. Oba pavouci měli vysunuté dlouhé zahnuté jedové zuby a sápali se po sobě vousatými vlčími tlamami. Špice ostré jako jehly bušily do blýskavého pancéřování těl i nohou a nechávaly na třpytivém se povrchu bezbarvé kapičky medově hustého jedu.

Zcela instinktivně si chránili zranitelné zadečky, zatímco se snažili od sebe odtrhnout, aby se zakousli do měkkých částí soupeřova těla. Nakonec se zdvihli a skutečně zápasili. Tady se Goliášova mohutnost začala uplatňovat.

S ostrým prasknutím, jako při rozlousknutí vlašského ořechu v čelistech stříbrného louskáčku, lupla jedna z nohou Královny. Obr ji právě odhodil, zatímco Salome sebou v křeči cukala.

"Trhej dál ! Na kousky!" ječela pohledná blondýnka a cupovala naparfémovaný hedvábný kapesníček. Ze zarudlého obličeje a napuchlých očí vyvěrala krvelačnost.

Goliáš měnil uchopení a snažil se najít ten správný bod, kam by vpálil jedový zub.

"Jéé! Jéé!" zapěl Bazo, vzrušení s ním cloumalo. V té chvíli se Inkosikazi podařilo rozlomit smrtelné sevření. Opět se však ozvalo nechutné zapraskání, z jedné nohy vytryskla sprška hemolymfy. Goliáš si amputovanou končetinu nepřítele instinktivně přitáhl k tlamě, neboť pach tělní tekutiny cizí samice ho nutil k naprosté likvidaci jakýchkoliv stop. Zakousl se jedovým zubem, což Inkosikazi využila k dlouhému odskoku. Velice rychle se vzpamatovala, ačkoliv jí z pahýlú neustále odkapávala krvomíza. Ihned manévr zopakovala, podobná gumovému míčku odraženému od cihlové zdi.

Dopadla na širokou chlupatou záď Goliáše, sevření uzamkla zbylýma nohama společně s holenními háky a zarazila krvavě červený jedový zub do monstrózního břicha nepřítele. Hlavohruď pumpovala, zatímco stejnoměrně protlačovala proud toxinu do odulého těla soupeře.

Goliáš se jenom prohnul, dlouhé nohy se rozprostřely v agonizujícím strnutí a nafouklý zadeček se při vnikání smrtelné dávky otřásal v křečích. Náhle sebou obr trhl, končetiny ho už neudržely a padl do bílého písku arény.

V řevu znechucených sázkařů a jekotu žen se Ralph a Bazo objímali, halekali blahem. V zasklené aréně zatím Inkosikazi pomalu vytahovala jedový zub z oběti. Toxin nejenom ochromoval a zabíjel, ale též zkapalňoval tělesnou tkáň ulovené kořisti. Proto přisunula otevřené čelisti a začala sát jemné želé, ve které se přeměnilo nehybné tělo pod ní. Vlastní zadeček se jí postupně zvětšoval přísunem potravy ze stále ještě živého tvora. Ralph se odtrhl od černého velitele.

"Dostaň ji z arény, já prchám pro peníze!"

Hrdý Matabelec držel košík vítězoslavně nad hlavou, když se vracel z místa zápasu. Do pasu nazí soukmenovci dupali za ním, napůl tančili, napůl klusali a pyšně mávali holemi. Zplna hrdla pěli píseň, kterou Kamuza zkomponoval na počest samotné Inkosikazi.

Dívej se tisíci očima jen,
drž pevně mnoha rukama z pevné oceli,
líbej tím dlouhým rudým asagajem,
chutnej krev nepřítele, tučnější není-li
než mléko stád krále Mzilikazi?
Chutnej krev nepřítele, sladší není-li
než med z plástů divokých včel, bzi, bzi?
Bayete! Bayete!
Černá Inkosikazi,
královský pozdrav posíláme tobě,
ať nepřítel obrací se v hrobě,
velká Královno, naše paní,
slavná vítězství ti přejí tví poddaní!

Ralph by z celého srdce nejraději běžel v triumfálním šiku válečníků, ale jeho účast na veřejné ukázce barbarství v prašných ulicích přímo před vstupem do Kimberley Club, kde táta určitě trávil nedělní odpoledne, by měla nemilé následky.

Postupoval tedy za kamarády způsobem, o němž předpokládal, že by mohl otec považovat za správné chování mladého anglického gentlemana. Čepici však měl furiantsky posazenou na šošolce, ruce zaražené hluboko v kapsách, kde mu cinkaly zlaté mince, a v obličeji blažený výraz. Úsměv se mu rozšířil ještě víc, když ze dveří podniku Diamond Lil právě vycházela známá rozložitá postava.

"Pane Ballantyne," halekal Barry Lennox přes ulici. "Pane Ballantyne, udělal byste mi laskavost a nechal se ode mě pozvat na skleničku?"

"Vskutku překypuju radostí, sire." Ralph se cítil dostatečně rozjařený, aby si dovolil bodře zavtipkovat. Lennox vybuchl smíchem, objal neohroženého mladíka kolem ramen a hned ho vedl do nálevny.

Jakmile vešli, Ralph se okamžitě hladově rozhlížel, aby konečně spatřil ty nahé ženy, tancující na stolech, a hráče v květovaných vestičkách s vějířem karet v rukou, kde zář es a králů podporoval jas blyštících se zlaťáků v banku. Vždyť poprvé vcházel do zakázaného světa!

Jediná polonahá bytost, kterou po delším průzkumu objevil, byl pohřební zřízenec Charlie, který právě padl na podlahu s košilí rozhalenou, až chlupatý pupek vyhřezl na veřejnost. Tváře karbaníků patřily všem známým diggerům, s nimiž denně dřel budu strojovny nebo v jámě. Samozřejmě že tu seděli v pracovním oblečení a drželi ošuntělé karty se zohýbanými rohy. V banku se válela trocha měďáků a oblýskaných stříbrňáků.

"Ralphe," pozvedl, jeden z nich zrak", ví táta, kde jsi?"

"A co tvůj?" odpálil ho tázaný rozverně. "A víš vůbec, kdo jím je?"

Hýkali smíchem nad perfektní poznámkou a chlapovi nezbylo, než se zatvářit povzneseně.

"Zatraceně, ten uličník má dobře nabroušenej jazyk!"

"Nalej mému kurážnému příteli pivo," objednal Lennox.

Nedůvěřivý barman se nedal:

"A kolik je vůbec tvýmu kurážnému příteli?"

"Oslaví čtyřicítku v jistý den výročí svého narození. Přesto, pane, bych si dovolil považovat tento dotaz za otírání se o čest mého kurážného přítele - a já jsem zlomil hodně čelistí, které dávaly mnohem méně impertinentní otázky..."

"Dvě piva už jsou na cestě, pane Lennoxi."

Barry a Ralph si přiťukli, načež ten silnější pronesl přípitek.

"Na dámu patřící do okruhu našich společných známých. Ať jsou požehnány její jasné oči a všechny nádherné nožky!"

Špatně vychlazené pivo chuti připomínalo mýdlový roztok s chininem, přesto se Ralph donutil hlt polknout a k tomu ještě dodal pochvalné mlasknutí. Rozhodně by ale víc ocenil láhev studené limonády s nádherným porcelánovým uzávěrem na pérko.

"Doutníček?" Lennox otevřel stříbrné pouzdro a mladík zaváhal jen na chvíli, než si vybral jedno tlusté havana a odkousl konec v perfektní imitaci Zougy Ballantynea.

Zatáhl, když mu svůdce připaloval, a s velikou opatrností podržel kouř v ústech. Však šlo o první a zároveň poslední pokus tohoto večera, poněvadž, hned potom používal zapálený doutník jako dirigent taktovku, mával s ním velkodušně a vytvářel kolem sebe oblak voňavého modrého dýmu, aniž by se té příšernosti dotkl rty. Skutečně se mu

během pobytu v ušmudlaném baru podařilo vzbudit představu elegantního šviháka.

"...předpokládám všeobecnou znalost klasické bitevní taktiky kmene Zulu. Čekají totiž na členitý terén či hustou buš a jen velice málo jejich bojovníků využívá krytí před palbou." Ralph se obětoval a opět upil, aniž by zapomněl mávat doutníkem. Právě zaujatě prodiskutovávali nedávné armádní tažení lorda Chelmsforda proti zulskému králi Cetewayo. Jelikož otcův názor věrně tlumočil, mohli posluchači jen souhlasně přikyvovat.

"Strategický manévr k vylákání Chelmsfordovy rychlé operační jednotky ven z ležení, aby se síla nepřítele zdvojnásobila při ničení základny, je tak starý jako sám král Čaka Zulu. Chelmsford udělal chybu, o tom není pochyb!"

Většina zklamaně vzdychala, jako vždy při zmínce o katastrofálním výsledku střetnutí zulských bojovníků s britskou armádou pod Chelmsfordovým velením u smutně proslulé vyvýšeniny Isandhlwana - Kopce malé ruky - nedaleko Buffalo River v Zululandu.

Zohavená těla sedmi set Britů už ležela šest měsíců na travnaté pláni pod tímhle malým kopcem. Lord Chelmsford opustil bojiště a jeho mrtví vojáci spočívali na místech, kde je zastihla smrt. Břicha rozpárané asagaji, aby jejich duše mohly odejít, o což se pečlivě postarali zulští válečníci. Mrtvoly obklopovaly zbytky rozbitých vozů i zničeného vybavení, zatímco maso z kostí ožírali supové, šakalové a hyeny.

Myšlenka na nepohřbené příslušníky britské armády zanechané v terénu snad ohrožovala samotný základ největší koloniální říše na světě, která kdy existovala.

"Chelmsford musí bitevní pole opět obsadit," ozval se, jeden od barového pultu.

"Ne, pane," Ralph pevně vrtěl hlavou. "Ze sentimentálních důvodů by došlo k další katastrofě!"

"A co byste navrhoval vy, pane Ballantyne?" sarkasticky položil otázku druhý.

"Využít příkladu z búrských učebnic válečnictví!" Ralph si už získal osazenstvo baru. Dospělí muži naslouchali, i když ne možná z respektu, ale jen z čirého zájmu. Šlo skutečně o zajímavý nápad, samozřejmě pocházející z hlavy zkušeného otce.

"Bože, tihle chlapi z buše opravdu dokážou bojovat s divošskými kmeny! Muži na koních utvoří zástěnu podél kolony vozů, z nichž se dá za pár minut sestavit laager, vozová hradba. Pak se udeří na samotné srdce zulského národa: na stáda jejich dobytka! Impi se rádi nechají vylákat na otevřené prostranství, když je svádí skupina utábořených vozů, kde se pak s nimi..." Najednou ztratil nit a začal koktat jako obecní blb, zatímco červeň mu zalévala pohledné líce.

Barry Lennox sledoval směr mladíkova pohledu a nadšeně se zašklebil .

Diamond Lil vešla zadními dveřmi do nálevny. Bylo už šest večer a právě před hodinou vstala. Ještě před chvílí se zívavě protahovala, podobná leopardu, na své mosazné posteli v zatemněném pokoji za nálevnou.

Sluha jí připravil horkou vodu do smaltované sedací vany, kam Lil odkápla ze skleničky trochu parfému, než se pohodlně usadila. Teprve pak si předvolala šéfa baru.

Obezřetně naslouchala a na čele se jí objevovaly vrásky, když recitoval čísla příjmů z minulé noci. Očima se snažil vyhýbat zářící bílé pokožce ramen i zčervenalým vrcholkům ňader, vykukujícím nad hladinu. Odehnala ho mávnutím ruky, načež nahá vystoupila z lázně. Hezky zrůžovělá koupelí si nalila gin do barevné číšky z benátského skla. Vypila ho naráz, zatímco si protřepávala vlnící se navlhlé vlasy, splývající po alabastrovém krku. Jak se začala pudrovat a líčit před zrcadlem, zároveň trénovala protáčení panenek i profesionální úsměv. Hlavně aby se malý diamant v zubu lákavě blyštěl přímo uprostřed. Nakonec musela sama sebe pochválit.

Ve třiadvaceti letech urazila dlouhou a těžkou cestu od domu v Mayfair, kde madam Hortense prodala její panenství staršímu whigovskému náměstkovi ministra za sto liber. Tenkrát jí bylo třináct! Od toho okamžiku uplynulo pouhých deset let, ale ona měla dojem, že prožila tucet životů.

Dům v Mayfair se jí stal prakticky, jediným domovem, který kdy měla. Často na ty dny vzpomínala s nostalgií, poněvadž madam Hortense se o ni starala spíš jak o dceru než služku. K narozeninám či na Vánoce dostávala vždy nový čepec nebo šátky, zároveň mohla využívat speciálních privilegií. Lil bude Hortense do smrti vděčná za vše, co se od ní naučila o mužích, penězích a moci...

Do domu v Mayfair jednoho sobotního večera dorazilo několik mladších důstojníků, proslaveného jízdního regimentu kavalerie, aby oslavili zařazení do služby v zámoří. Mezi nimi vynikal mladý kapitán, temperamentní, bohatý a pohledný. Jakmile vkročil do salonu, padla mu Lil do oka. O deset dní později s ním odplouvala do Indie poštovním parníkem společnosti Peninsular and Orient Steamship, zatímco madam Hortense plakala na nábřeží a mávala, dokud loď neopustila londýnský přístav a nezmizela za první zátočinou řeky. O čtyřicet dní později Lil zjistila, že ji milý ochránce opustil.

Z horního okna hotelu Mount Nelson v Kapském Městě sledovala plavidlo svého jízdního kapitána, mířícího ze Stolové zátoky do Kalkaty. Bolest rozloučení však přece jen zhojilo luxusní vybavení pokoje, kde ji zanechal. Proto ze sebe veškerý zármutek setřásla vypitím sklenky ginu, vykoupala se a znovu nalíčila - teprve potom poslala pro hoteliéra.

"Nemám čím zaplatit účet," zašeptala vilně, vzala ho za ruku a bez protestů dovedla k posteli.

"Madam, můžu vám dát radu?" zeptal se o něco později, když si upravoval kravatu a oblékal sako.

"Dobrá rada je vždy vítaná, pane."

"Existuje místo nazývané New Rush, osm set kilometrů dál na sever, a tam prý kutá pět tisíc diggerů, každý s kapsou plnou diamantů..."

Ta samá Lil právě teď vstoupila do nálevny. Na nedělní večer bylo pořád ještě brzo, ale ona se naučila od madam Hortense další důležitou zásadu. Dostav se na pracoviště mnohem dřív, než tě očekávají! Tohle udrží klienty spokojené a zaměstnance čestné.

Zrakem rychle přejela obličeje návštěvníků. Obvyklá nedělní sestava, po chvíli se všechno vylepší. Shýbla se

a spočítala lahve pod barovým pultem, zkontrolovala voskové pečetě, zda s nimi náhodou nikdo nemanipuloval.

Nikdy nebuď hrabivá, drahoušku, kladla jí na srdce madam Hortense. Pivo můžeš vodou ředit, s tím počítají, ale whisky zachovávej netknutou! Narovnala se a zazvonění oznámilo otevření veliké zdobené pokladny.

Ujišťovala se, zda je nastavená správná cena, a potom prstem přejela řadu zlatých sovereignů, srovnaných ve speciální zásuvce. Ráda se dotýkala drahého kovu, a tak jednu minci vytáhla, aby se pokochala váhou i radostným vjemem. Věřila jedině zlatu!

Barman ji sledoval v zrcadle, když vytíral poličky. Jelikož zaregistroval cinknutí vrácené mince, ani ve snu ho nenapadlo, že zlaťák zůstal šéfové v dlani, když zavírala pokladnu. Ten chlapík tady teprve začínal, proto Lil zajímalo, zda schodek zakryje ze svého či nahlásí. A právě tyhle drobnosti ji udělaly bohatou už ve třiadvaceti letech...

Pohlédla na sebe do zrcadla a v posledních paprscích zapadajícího slunce, které pronikly do nálevny, opět uznale ohodnotila hezkou tvář i ramena. Bystré oči se dívaly ostře a pleť kolem nich připomínala čerstvé růžové lístky bez jakéhokoliv náznaku vrásek.

Má drahá, nenastanou ti žádné problémy, když se budeš přátelit s ginem. Nesmíš mu ale dovolit, aby tě ovládal! zněla jí v uších další zásada madam Hortense. Vskutku měla pravdu, souhlasila v duchu Lil. Vždyť vypadala stejně líbezně jako v šestnácti . Pozdvihla zrak a očima přejela interiér baru. Zrcadlo už stárlo! Začaly se na něm objevovat temné skvrny, které tak trochu porušovaly mladou tvář tak intenzívně ji sledující. Napřed pohled ignorovala, pak se přece jen zrakem vrátila.

Chlapec se červenal, ale očima neuhnul, což Lil zaujalo. Když se však pořádně zadívala, odhadla hned mladistvý věk. Podle furiantsky naražené čapky i kratších rukávů se dalo poznat, že stále roste. Moc mladý a zajisté bez haléře. Musí ho z nálevny dostat rychle pryč, protože už takhle měla problémy s Diggers' Committee. Rychle se otočila, ruce založila v bok a agresivně zdvihla bradu .

"Dobré odpoledne, slečno Lil," začal líbezně Ralph, šokovaný svou vlastní odvahou. Vždyť mluví přímo na zhmotnělé nebeské zjevení! "Právě jsem chtěl objednat drinky přátelům, ale bylo by mi ctí, kdybyste si s námi přiťukla, madam..." Pozvání doplnil cvaknutím zlaťáku na pultu. Majitelka rychle bradu stáhla a rukou si uhladila vlasy.

"Mám ráda svalnaté a utrácející gentlemouny," blýskla diamantem v zubu a kývla na barmana. Do sklenky naleje ze speciální láhve, označené Booth's Gin, naplněné dešťovou vodou z pozinkované nádoby u zadních dveří.

Náhle si uvědomila, že urostlý chlapec dobře vypadá, dokonce mu v úsměvu zářily i bílé zuby. Červeň z tváří zmizela, ale pleť měl jemnou a hebkou stejně jako ona sama. A oči připomínaly pronikavou zeleň smaragdu. Navíc z něho vyzařovala dychtivost a nezkušenost, což se nedalo říct o chlupatých diggerech, obalených červenou špínou a smrdících jako starý kozel, kteří patřili k její obvyklé klientele. Nechá chlapce zaplatit drinky a ještě pořád bude šance se ho včas zbavit. Ale mladíkův neskrývaný obdiv ji bavil, dokonce okouzloval.

"Má drahá Lil," Barry Lennox se naklonil přes pult. Ani před jeho dechem neucukla. "Nastav mi své perleťové ouško."

Nasadila profesionální úsměv a přiložila k uchu dlaň, když se mu přiblížila ke rtům.

"Lil, pracuješ dnes v noci?"

"U tebe vždy připravená na rychlé zarachocení kostek, zlato. Chceš jít hned, anebo až dopiješ?"

"Kdepak, drahoušku, nejde o mě! Zajímalo by mě, zda bys ráda jako první osedlala nezkroceného hřebečka?"

Očima přejela Ralpha a profesionální úsměv zněžněl. Ten chlapec vypadal skutečně nádherně a poprvé od zmizení mladého kapitána pocítila v klíně píchnutí a lehké stažení krku, takže nemohla důvěřovat ani svému hlasu.

"Pořád je ještě dost brzo, Lil. Byznys se v tomhle nedělním čase teprve rozjíždí, drahá Lil." Barry Lennox se při lichocení uchechtával. "Vždyť je to hezký kluk a já bych si vlastně měl od tebe vzít peníze za to povyražení - ale nechám tě, abys místo toho udělala dobrou cenu." Konečně se jí krk uvolnil a v té chvíli unylý výraz zmizel. Zazněla úsečná odpověď .

"Pro školáky žádnou slevu nemám! Běžná sazba je, jak každý dobře ví, deset liber..."

Lennox potřásl hlavou.

"Jsi opravdu přísná, Lil. Pošlu ho k tobě, lásko, ale o jedno tě prosím: odveď dobrou práci, ať mu zůstane v srdci radostná vzpomínka, i kdyby žil až do sta let!"

"Já tě taky neučím, jak máš kopat diamanty, Barry Lennoxi!" vyhrkla a bez ohlédnutí zmizela z nálevny. Slyšeli prásknout dveře u její ložnice. Ralph za ní zmateně zíral, ale svůdce ho objal kolem ramen a potichu mu šeptal důležité rady. Po každé větě se vilně zakřenil, zatímco mladík čím dál víc bledl...

"Pojďte dál!"

Hlas mu připomenul jemné vrkání divokých holubů, ozývající se při západu slunce ve větvích akácie u otcova tábořiště. S rukou na měděné klice zdvihl nohu a pokusil se nablýskat si botu o druhou nohavici. Dokonce si strčil hlavu pod kohoutek nádrže s dešťovou vodou, aby se trochu učesal.

Vlasy měl stále ještě mokré a kapky mu stékaly za krk, kde tvořily na zalátaném límci košile červené bahno. Pohlédl na ruku a všiml si špinavých nehtů. Rychle si přiložil prsty k ústům a zoufale se je snažil špičákem vyčistit.

"Vstupte!" opakoval se příkaz, ale tentokrát už nezaznělo vrkání.

Šlo o rozkazovačný velitelský tón. Ralph se tedy vrhl na kliku a dveře se rozletěly. Vřítil se do budoáru jako útok jízdní kavalerie, zakopl o roh lacinéhо orientálního koberce a padl přímo do mosazné postele.

Španělská stěna zakrývala přeplněný kout místnosti, sloužící coby jediný intimní prostor majitelce zařízení. Právě nad ní se objevila tvář Diamond Lil s vyčesanou blonďatou kreací.

"Ach," pronesla sladce, zatímco v rozšířených očích se zablesklo pobavení, "ty už jsi začal beze mě, miláčku?"

Ralph se právě zděšeně zvedal a připomínal štěně s přerostlými tlapkami. Trčel tam v pozoru uprostřed

místnosti, čapku oběma rukama svíral někde u žaludku.

Zpoza zástěny se nesly ty nejkrásnější zvuky, které kdy slyšel. Šustění látky a krajek, cinknutí porcelánu i bublání vody nalévané ze džbánu. Španělskou stěnu zdobily orientální motivy s koupajícími se ženami v bazénu krytém smutečními vrbami a s vodopádem v pozadí. Nahé! Umělec tím obzvlášť podtrhl jejich tělesný šarm. Mladík opět vnímal narůstající horkost na krku i za ušima a strašně se za to nenáviděl.

Škoda že si nenechal doutník, alespoň by vypadal jako chlap! Také litoval, že si přece jenom nevzal nějakou lepší košili a navíc si přál...

Čas pro další přání mu nevybyl.

Diamond Lil vystoupila z úkrytu bosa. Prstíčky na nohou měla buclaté a malíček jako holčička.

"Už jsem vás zahlédla na ulici, pane Ballantyne," zaševelila tiše. "Docela jsem obdivovala váš mužný zjev. Proto jsem ráda, že se konečně můžeme seznámit."

Slova působila jako kouzelný lektvar. Ralph měl dojem, že roste, dokonce i třas v nohách zmizel.

"Líbí se vám má róba?" zeptala se rafinovaně, nadzdvihla cíp dlouhé sukně a otočila se, aby se látka správně rozvlnila. Připitoměle kýval, poněvadž nově nalezená síla, ještě nedorazila k jazyku, ale oči mu vypadávaly z důlků a horečně plály. Přešla k němu. Bez podpatků mu dosahovala jen k rameni.

"Pomůžu vám s kabátcem." Jakmile se ocitl jen v košili, pokračovala:

"Pojďte a sedněte si na gauč." Vzala ho za ruku a převedla k určenému cíli.

"Líbím se vám, pane Ballantyne?"

Konečně nalezl hlas: "Ach ano, ehm, ach ano"

"Mohla bych vám říkat Ralphe? Cítím, jako bych vás už dávno dobře znala..."

Jedno časné lednové ráno odcházela z domu v Mayfair a dostala se k opuštěnému parku, kde během noci nasněžilo.

Pokrývka tu ležela bílá, hebká, neporušená. Sešla ze štěrkové cesty a sníh jí vrzal pod nohama jako rozsypaný cukr. Když se otočila, viděla své malé stopy, vedoucí přes bělostnou pláň. Připadala si jako první a jediná žena na světě. A to jí notně pozvedlo sebevědomí. Nyní ležela v posteli vedle mladého muže a vychutnávala prožitek stejného pocitu.

Nebyl to ještě muž, ale mohla si to o něm myslet. Fyzicky už byl sice vyvinutý, ovšem nevinnost ho dělala zranitelným jako malé děťátko. Právě proto jí připomínal zachumelenou pláň, dosud nikým nepodupanou. Slunce mu pod krkem vypálilo hluboké véčko, mířící na hruď, kde pokožka zářila bělostí mokrého mramoru či čerstvě napadaného sněhu. Ploché břicho nabízelo stejné kvality. Přitiskla se k němu, líbala ho a jakmile jí naskočila husí kůže, vzala ho za ruce.

Dlaně měl drsné, plné mozolů, nehty popraskané a olámané, černě orámované. Tohle všechno získal tvrdou prací v jámě, zrovna tak jako pohledné svaly na dlouhých pažích. Už se naučila posuzovat muže podle tvaru rukou a nyní si je přitáhla k ústům a lehce je líbala. Zároveň ho sledovala očima.

Potom mu je opatrně stáhla níž a opřela o hebká ňadra. Vnímala hrubou kůži, otírající se o bradavky, které okamžitě zareagovaly, napjaly se a lehce zrůžověly.

"Líbí se ti to, Ralphe?"

Tu samou otázku opakovala snad pětkrát. Při poslední se už místnost zahalila do tmy a on se třásl v sevření jejích paží i stehen, zmáčený vlastním potem, a lapání po dechu spíš připomínalo vzlyky.

"Líbí se ti to, Ralphe?"

Jen ztěžka vyrážel odpovědi "Ach ano, ach ano, slečno Lil !"

Náhle na ni dopadl smutek. Sníh bezohledně pošlapali, kouzlo zmizelo stejně jako moc, jež jí byla dána...

Neplakala ani jednou během těch deseti dlouhých a těžkých let, od toho prvního večera v domě v Mayfair. Proto ji šokovalo stažené hrdlo i pálení v očích...

Proč bych vlastně měla brečet? dumala. Na slzy je už pozdě uklidnila se hbitě.

Mladíka zkušeně přetočila na záda. Tělo zůstalo povolné. neodporující. Zírala na něj snad i s nenávistí, protože se dotkl něčeho uvnitř, co zabolelo! Náhle však tenhle vjem zmizel a zůstal pouze smutek...

Políbila ho ještě jednou, něžně a s lítostí.

"Už musíš jít, Ralphe!"

Zamířil ke dveřím, kabátec měl hozený přes rameno, v ruce čapku.

"Přijdu a opět se uvidíme, Lily."

Vyšpulila rty a přetírala je rychlými tahy rtěnky, než odpověděla. I při takhle důležité úpravě ho sledovala v zrcadle. Skutečně se změnil, rozpoznala. Najednou stál pevně a směle, mohutná ramena vzpřímená a hlavu nesl pyšně na sluncem opáleném krku. Sladkost dítěte zmizela, přitažlivá stydlivost se vypařila. Před hodinou by ještě žebronil, zda může přijít ke slečně Lil. Podarovala ho odrazem svého zářivého profesionálního úsměvu v zrcadle, sarkasticky po něm střelila záblesk diamantu.

"Můžeš přijít kdykoliv, miláčku, kdykoliv si našetříš deset liber!"

Až překvapivě dlouho trvalo, než k Zougovi dorazila úplná zpráva o Ralphově nájezdu na Venušin pahorek v "Liliových nalezištích". Barry Lennox opakoval příběh se zaujetím a do podrobností líčil událost každému, kdo projevil ochotu naslouchat. Vtipkování a škádlení se prohánělo večer co večer v nálevně u Diamond Lil, jako prašná bouře na poušti Kalahari. "Ale pánové, mluvíte o nejstarším synovi jednoho z pilířů společnosti v Kimberley," snažila se je Lil krotit. "Jen si vzpomeňte, že major Ballantyne není pouze členem Kimberley Club, ale i respektovanou ozdobou Diggers' Committee!" Dobře věděla, že alespoň jeden z přítomných podlehne pokušení všechno mladíkovu otci vyševelit.

Strašně ráda by slyšela, co ten psí čumák a nafoukaný snob řekne, až se o aféře dozví, uvažovala v duchu. Snad i ledově studená krev, která mu určitě koluje v žilách, se začne vařit, těšila se.

"Kurvy a děvkaři," pronesl Zouga. Opíral se o zábradlí široké verandy ve stínu doškové střechy bungalovu, který nahradil původní stan prvotního tábořiště.

Ralph stál dole a ve slunečním světle mžoural na otce.

"Třeba nerespektuješ rodinu, nemáš úctu ke jménu Ballantyne, ale co cítíš sám k sobě, ke svému vlastnímu tělu?" Tentokrát major neměl klobouk na hlavě, takže husté a temně zlatavé vlasy zářily v denním jasu, plnovous měl kupodivu civilizovaně zastřižený. V pravé ruce držel karabáč z hroší kůže, jehož konec se dotýkal dřevěné podlahy.

"Nalezl jsi konečně odpověď ?" vyzýval ho tiše, z hlasu čišel bezcitný chlad.

Ralph byl stále pokrytý červeným prachem, cítil ho ve vlasech i v nose. Otřel si čelo rukávem košile, aby přerušil ostrý otcův pohled, a zkoumavě se zahleděl na špinavý pruh na látce.

"Odpověz mi!" Zouga tón neměnil. "Řekni mi jeden dobrý důvod, proč bych tě navždy neměl tady z toho baráku vyhodit..." důvod, proč bych tě navždy neměl tady z toho baráku vyhodit..." Jordan nemohl dál snést tohle mučení a děs z odchodu svého bratra. Překonal hrůzu z otcovy zloby, vyběhl na verandu a objal tu ruku s bičem.

"Tati! Prosím. Nevyháněj ho, tati!" Major se rozmáchl, aniž by na synka pohlédl. Ten utržil ránu do hrudi , až odletěl ke stěně.

"Jordie nic neudělal," pronesl Ralph zrovna tak tiše, jako otec.

"Helemese,ty umíš mluvit?"

"Běž pryč, Jordie!" radil předvídavě bratrovi. "Tohle není nic pro tebe..."

"Jordane, zůstaň tam, kde jsi!" major se stále na mladšího syna nepodíval, pohled měl zafixovaný na Ralphově tváři.

"Zůstaň tady a uč se o děvkách a i o těch, kteří po nich baží..." Zděšený chlapec smrtelně zbledl, v ústech mu vyschlo. Dobře věděl, o čem táta mluví, poněvadž většinou slyšel, jak Bazo i Ralph spřádají nahlas své fantazie. Proto jeho zájem o tuto oblast vzrostl a neustále vyzvídal podrobnosti u hotentotského stopaře, jehož odpovědi ho však znechucovaly i děsily.

"Určitě ale ne jako zvířata. A už vůbec ne jako psi a kozy!" odporoval, když mu Jan Cheroot nastínil fakta.

Chudák se ptal všeobecně na muže a ženy, ani náhodou nepomyslel na osoby které znal, miloval nebo respektoval. Trvalo mu několik dní, než pravdu akceptoval, a poté se opět vyděsil.

Pokud všichni muži a ženy, potom i táta. Ten noblesní, silný a spravedlivý člověk se dotýkal maminky, té sladké a něžné bytosti, na niž bohužel vzpomínky postupně bledly. Oni rozhodně ne! Zcela jistě ne!

Téměř z toho onemocněl, zvracel a trpěl křečemi v břichu. Otec mu dal nějaké kapky a použil i všelék z melasy. A teď tady o těch příšerných věcech mluví nahlas, o něčem tak hrozném, co se on snažil z paměti usilovně vymazat. Navíc jsou to jeho dva nejdůležitější lidé na světě a oni klidně používají slova, která viděl jen vytištěná, a i přitom se styděl. Z úst jim vycházejí ta sprostá slova a vzduch je plný hanby, nenávisti a znechucení.

"Válel ses jako prase, kde si tisíc dalších vepřů před tebou chrochtalo ve smrduté žumpě mezi stehnama té kurvy!" Jordan se pomalu plazil podél stěny, až se dostal do kouta verandy. Dál to nešlo.

"Pokud ses nestyděl a rochnil sis v tom, copak tě nenapadlo, kolik tobě podobných slintajících kancú ti tam zanechalo danajský dar?" Otcova slova se spojila s živými obrazy v mysli malého chlapce. Žaludek se mu silně otřásl, až si musel ústa přikrýt dlaní.

"Choroby, které prodejné děvky nosí, jsou Boží metlou na chtíč a hříšné touhy. Kdybys tak viděl pacienty greemvichské nemocnice pro syfilitiky, ty blábolící idioty, s mozky napůl rozežranými příšernou nákazou, jímž sliny odkapávají z bezzubých úst, kde sklovina vyhnila, s černými hnisajícími otvory po odpadlých nosech a slepými očními bulvami, jež se protáčejí v příliš velkých důlcích lebky." Tohle už chudáček nevydržel a poblinkal si kožené boty.

"Přestaň! Jordie kvůli tobě zvrací..."

"Kvůli mně?" tiše se zeptal Zouga. "To z tebe se slušnému člověku dělá zle!"

Major pomalu sešel po schůdcích na prašný dvůr a jen naprázdno práskl bičem.

Ralph se však nevylekal, naopak vyzývavě zvedl bradu.

"Tati, pokud na mě chceš vzít karabáč, budu muset použít sebeobranu!"

"Ty mě chceš poučovat?" sykl otec.

"Bič se používá jen na zvířata!"

"Ano," odsouhlasil Zouga. "Na zvířata, proto ho beru na tebe..."

"Tati, varuju tě!"

Major zasmušile nachýlil hlavu a díval se na mladíka před sebou.

"Tak dobře. Požaduješ, abych se k tobě choval jako k dospělému, a tak máš možnost nárok prokázat." Odhodil karabáč na verandu a pomalu se k synovi otočil.

Ralph byl připravený. Rozkročil se a zaujal vyvážený postoj s rukama sevřenýma v pěst, ale nechával je spuštěné podél těla.

Vůbec ničeho si nevšiml. Na chvíli měl dojem, že ho někdo zezadu udeřil palicí. Rána snad explodovala kdesi přímo v lebce. Dokonce i o několik kroků ustoupil, zatímco necítil nos, který pomalu otékal. Vnímal cosi teplého na horním rtu, snažil se tam dosáhnout jazykem. Kovová příchuť prozradila krev, proto si jen hřbetem ruky postižené místo otřel, aby se ujistil.

Vztek s ním otřásl tak strašnou silou, jako by uvízl ve spárech bestie s nabroušenými drápy, podněcující ho k zuřivosti. Slyšel ryk divokého zvířete v uších, aniž by si uvědomil, že vychází z jeho hrdla.

Vyřítil se vpřed a náhle měl otcův obličej před sebou, pohledný, zakaboněný a chladný. Sevřenou pěstí udeřil

vpřed, chtěl cítit, jak se tvář bortí pod jeho klouby, jak praská ten arogantně zahnutý nos, lámou se zuby v těch nikdy neodpouštějících ústech.

Ruka však proletěla vzduchem, o nic se nezarazila, takže málem upadl. A opět se mu v lebce rozezněl gong, zuby zacvakaly, hlava sebou trhla dozadu a pohled se rozostřil. Do této chvíle cítil k tátovi jenom respekt, strach a těžkopádnou synovskou lásku, ale náhle se kdesi v nitru duše zdvihla běsnící nenávist.

Vinil ho za stovky ponížení a trestů, za veškerá kárání i frustrace, jež vyplňovaly tak vzácné dny Ralphova života. Dokonce ho nenáviděl i za úctu a hlubokou vážnost, s níž ostatní na Zougu shlíželi. Dobře věděl, že otcův příklad se mu má stát životním cílem, ale s Ralphem cloumaly pochybnosti, zda něco podobného kdy dokáže. Nesnášel ho za to obrovské břímě povinností, jichž se snad nikdy nezbaví. Nenáviděl ho za lásku, kterou mu otec kradl, poněvadž mu matka dávala přednosta on ji chtěl sám pro sebe. A už vůbec mu nemohl odpustit, že máma zemřela.

Přece tomu neštěstí zabránit mohl! Nejvíc nenávisti v něm ale rozdmýchal špínou a sprostotou, jimiž potřísnil tak nádhernou a magickou chvíli, kterou mu zostudil a donutil ho, aby se za ni hanbil.

Znovu vyrazil do boje, znovu útočil, divoce mával pěstmi. Výsledek však zůstával stále týž, na odpor nikdy nenarazil. Pouze údery do hlavy i tváře mu připomínaly zvuk sekery, která kdesi v dálce bušila do stromu.

Major se s přehledem vždy vyhnul každému útoku, hlavou uhýbal do stran, měnil směr bijících pěstí a dokonale se kryl. Útočil jen levačkou a lehkými pohyby měnil synův nos i rty v rudou kaši.

"Přestaňte, prosím, přestaňte!" naříkal schoulený Jordan na verandě se zvratky na košili. "Prosím, skončete!"

Chtěl si zakrýt oči rukama, aby neviděl násilí, krev i hroznou nenávist - ale nemohl! Fascinovaně sledoval každý krutý úder i každou kapku krve, stříkající z bratrovy tváře.

Jako při koridě se býk Ralph konečně unavil, zůstal stát široce rozkročený, kolena se mu chvěla a pohazováním hlavy se snažil setřást prázdnotu uvnitř i krev z očí. Pěsti už se mu zdály příliš těžké, nemohl je zdvihnout ani k pasu. Lapal po vzduchu, kymácel se, vší silou se držel na nohách a téměř poslepu hledal trýznitele.

"Tady," špitl Zouga. Ralph bez zaváhání vyrazil po hlasu a otec poprvé použil pravačku. Přímo pod ucho umístil krátký odměřený úder a prvorozený syn padl na tvář do prachu. Při každém vydechnutí mu od nosu vybublávaly malé červené obláčky.

Jordan seběhl po schodech a klekl vedle bratra. Hned mu stočil hlavu na stranu, aby mohl bez problémů dýchat, a přitisknutím prstu se snažil bezúspěšně zastavit krev.

"Jan Cheroot ke mně!" křikl major. Zhluboka se nadechoval, ale pomalu, tváře mu bojem zčervenaly a dokonce si otřel i pár kapek potu na čele.

"Jan Cheroot!" zavolal znovu, tentokrát podrážděně. Malý Hotentot se už k němu hnal.

"Sežeň kbelík vody!"

Stopař okamžitě splnil úkol a vmžiku chrstl obsah vědra zbědované oběti do tváře, čímž smyl krvavou masku z obličeje.

Mladík zachrčel, zafrkal a pokusil se dostat na kolena. Jan Cheroot odhodil nádobu a chytil Ralpha pod paží. Jordan se přidal z druhé strany, kde pomáhal jak mohl.

Oba záchranáři však byli podstatně menšího vzrůstu než poražený, takže mezi nimi visel jako špinavý koberec na klepadle. Směs vody a krve mu kapala z obličeje a tvořila na náprsence růžové rozety.

Zouga si zapálil doutník, podle popele na špičce zkontroloval, zda tah probíhá rovnoměrně, a skousl ho mezi zuby. Přistoupil k synovi. Palcem mu stáhl jedno a pak druhé dolní víčko, pohlédl na panenky, načež spokojeně odfrkl. Dále zkoumal rozseklé obočí, potom uchopil nos mezi prsty a pohyboval s ním jemně ze strany na stranu, aby zjistil rozsah poškození. Nakonec roztáhl rty a překontroloval zuby, zda se některý neodštípl či nezlomil. Poté ustoupil.

"Cheroote, doprav ho do ordinace doktora Jamesona! Hlavně ať mu zašije to obočí a potom ať mu dá plnou hrst merkuriových tabletek na syfilis!"

Věrný stopař se vydal s Ralphem splnit úkol, když Zouga pro jistotu dodal: "Cestou zpátky se zastav v tělocvičně pana Barnata a zapiš ho na lekce boxu! Musí se naučit trochu lépe bojovat, protože jinak ho zmydlí kdekdo ještě dřív, než ho zabije tripl..."

Šlapali zpátky z Market Square a spiklenecky dávali hlavy dohromady. Jan Cheroot totiž s Ralphem seriózně probíral vzniklý problém.

"Proč si myslíš, že ho černoši vyznamenali přídomkem Bakela aneb Ten který bije pěsti?" kladl otázku Hotentot, zatímco mladý Ballantyne se jen bolestivě šklebil.

Obličej měl oteklý a odřeniny mu postupně vylepšovaly duhové barvy od švestkově modré až k černé letních bouřkových mraků. Koňská žíně hezky držela pohromadě nejenom obočí, ale i kus rtu. Na ráně mu zaschl narůžovělý rosol.

Stopař s ním soucítil, což naznačoval obzvlášť vrásčitým šklebem. Ovšem na jazyku ho pálila všetečná otázka už od chvíle, kdy zvěděl příčinu pánovy zuřivosti.

"Jak se ti líbila první ochutnávka zakázaného ovoce?" Ralph se uprostřed ploužení zarazil. Chvíli o dotazu skutečně uvažoval a pak odpověděl, aniž by pohnul rozbitým rtem.

"Zasraně skvělé!" naznačil nejvyšší stupeň nadšení. Hotentot se jen zachichotal a radostí až poskočil. "teď mě poslouchej, chlapče, a dávej dobrý pozor! Mám rád tvýho tátu, vždyť už jsme spolu dlouhá léta, která se nedají ani spočítat. Když ti něco říká, musíš mu věřit! Téměř pokaždé... Co se mě týče - nikdy v životě jsem neprošvihl šanci využít zahrádky rozkoší, ať ji vlastnila stará nebo mladá, ošklivá jak opice nebo krásná, která by ti zlomila srdce. Kdykoliv dotyčná nabídku inzerovala, a mnohokrát i bez toho, starý Jan Cheroot se na pochoutku vrhl. Taková je pravda, chlapče!"

"A nikdy tě to nezabilo..."

"Dokonce si myslím, že bych bez toho umřel...," zahihňal se stopař.

Ralph znovu vykročil. "Doufám, že Bazo dovolí Královně bojovat už příští neděli! Budu velice nutně potřebovat deset liber..."

Obrovský měsíc olizoval horizont a zatlačoval třpyt hvězd do ústraní. Pořád ještě scházelo několik dní do úplňku, ale na verandě Zougova bungalovu bylo světla dost, aby se daly přečíst titulky zmačkaného místního plátku s honosným názvem Diamond Fields Advertiser, ležícího vedle prázdné majorovy židle.

Jedinými zvuky, přicházejícími z dálky, se stalo vytí psa na měsíc a blízké záchvěvy netopýřích křídel, předvádějících perfektní letové křivky ve svitu luny. Dokonce zavítali i pod střechu verandy, kde za letu lapali můry. Přední dveře zůstaly dokořán, aby studenější noční vzduch mohl proniknout do nitra domu. A právě v nich se objevil Jordan.

Cupital bosý v otcově staré flanelové košili, kterou nyní používal jako pyžamo. Cípy mu plandaly u kolen, když scházel po schůdkách dolů. Zastavil se u sochy kamenného sokola, zaujímající místo na podstavci u konce zastřešené verandy.

Měsíční světlo zalévalo nehybného dravce ze strany, takže polovina zůstávala v černém mysteriózním stínu. Jordan jen strnule zíral, ačkoliv ho nohy studily a po zádech přebíhal mráz - příčina však nevězela jen v nočním chladu. Dost ustrašeně se totiž rozhlížel kolem.

V domě i okolí vládlo ticho, jak se sluší a patří na dobu těsně před svítáním. Chlapec tu stál s rozježenými kudrnami, připomínajícími svatozář, pod očima temné kruhy. Skoro celou noc ležel ztuhlý v úzké posteli a naslouchal chraplavému sípání, jak se bratr snažil dýchat opuchlým nosem.

Nedostatek spánku Jordana trochu omámil. Právě rozbaloval zmačkaný kus novin, který ukryl pod polštářem, ještě než šel na kutě.

Balíček obsahoval hrstku vařené rýže a tenký plátek pečeného jehněčího. Dary položil pod sochu, pak ustoupil. Ještě jednou se ohlédl, aby se ujistil o své naprosté samotě. Potom poklekl, z podpaží vyndal knihu, přitiskl si ji na hruď a sklonil hlavu.

Vázaná v modré kůži se zlatou ořízkou hlásala na hřbetu: Náboženství amerických Indiánů.

"PANESI, zdravím tě," zašeptal chlapec a oteklá víčka držel pevně semknutá.

"Indiáni v Kalifornii, obzvlášť jistý kmen Acagchememů, zbožňovali velké káně jménem PANES," pronesl první informaci získanou z knihy, svého nejdrahocennějšího pokladu. Nerad si však připomínal způsob nabytí této vzácnosti, poněvadž šlo o jeho jedinou krádež v životě. Ovšem modlil se k bohyni a ta mu tenhle hřích zajisté odpustila.

"PANES vlastně byla žena, mladá a překrásná, která běžela do hor a změnila se v káně, což zavinil bůh Chinigchinich." V hloubi své duše moc dobře věděl, o kom ve skutečnosti tato legenda vypráví. Vždyť jeho maminka byla mladá a překrásná a utekla mu do černých Hor smrti bez něho... teď otevřel knihu a sehnul se nad ni. Světlo bylo příliš slabé, než aby mohl přečíst malá písmena textu, ale on znal vzývání bohyně už nazpaměť.

"Proč jsi utekla?" šeptal. "Měla jsi zůstat s námi! Copak my nepatříme mezi ty, kteří tě milují? Bylo by to mnohem lepší, protože teď jsi PANES. Pokud ti budeme přinášet obětní dary -rýži a maso - vrátíš se k nám? Podívej se, co jsme ti připravili, velká PANES!"

Ranní větřík se pohnul a Jordan zaslechl zaskřípění větve o střechu ještě dřív, než se ho teplý vánek něžně dotkl a prohrábl mu vlasy.

Chlapec měl pořád oči zavřené, husí kůže mu naskočila snad všude. Bohyně zná opravdu mnoho cest, jak ukázat svou přítomnost. Poprvé se mu však předvedla coby hebký a vlahý závan.

"Ach, velká PANES, nechci si libovat ve špíně, jako Ralph! Dokonce ani nechci cítit pach bahniště, rozrytého tisíci prasaty! Nechci zešílet, nechci, aby mi vypadávaly shnilé zuby...," potichu, ale zaníceně šeptal a z očí mu kanuly slzy.

"Prosím, zachran mě, velká PANES!" Líčil své bohyni veškerou prožitou hrůzu i znechucení. "Vždyť bili jeden druhého, nenávidí se a krev z nich stříkala, ach tolik krve..." Konečně utichl, hlavu sehnutou, jen se chvěl. Pak vstal a po dlouhé době se podíval na sokola.

Dravec na něho jen kamenně zíral, ale Jordan kýval hlavou, jako by poslouchal, zatímco měsíční svit mu postříbřil tvář. Otočil se, knihu stále tiskl k tělu, a pomalu se plížil podél verandy. Ještě než prošel dveřmi, vyřítilo se ze tmy klubko chlupatých těl a tlumené kničení krys hlásalo boj o obětní dary. Chlapec prošel až do kuchyně, kde vonělo dřevo, kari a karbolové mýdlo.

Otevřel dvířka černých kamen, a když lehce foukl, zazářilo několik žhavých uhlíků. Přiložil kus voskovaného papíru a foukal tak dlouho, až se plamínek rozhořel. Pomalu oheň přenesl do kouta, kde zapálil zbytek svíčky, přichycené na hrdle zelené láhve od šampaňského. Papír odhodil do kamen, svícen postavil na vydrhnutou nažloutlou desku stolu a odstoupil.

Pár vteřin váhal, než uchopil lem své noční košile a zdvihl ji až do podpaží. Pak začal studovat vlastní tělo.

Buclaté dětské faldíky už zmizely jak z břicha, tak i z boků, ačkoliv pokožka zůstala stále hladká, bez jediného chloupku, s výjimkou zlatavého chmýří v klíně. A právě tam mu během posledních měsíců cosi poporostlo, až se vyděsil. V bujné obrazotvornosti přímo viděl, jak jednoho dne tato končetina doroste velikostí ruky a jak bude muset ostudné břímě vléci zbytkem života... V téhle chvíli však výrůstek vypadal měkký, bílý a nevinný, i když obvykle při ranním probuzení byl tvrdý jako kost, žhnul a určitě sváděl k hříchu.

Během posledních týdnů nabýval na objemu a tuhl za těch nejnemožnějších situací: u večeře, ve škole, u třídicího stolu i v sedle oblíbeného koníka.

Vzal tenhle znak hanby do ruky a zdál se mu bezmocný, jako nově narozené koťátko. Ale Jordana tak snadno

nepřelstí! Několikrát za něj popotáhl a hned se ukázala jeho pravá tvář. Proto ho rychle pustil. Skopové koleno, které měli včera k jídlu, stále leželo na stole, přikryté síťkou proti mouchám. Jordan ji zdvihl, pohlédl na odříznutou část, kde už vykukovala samotná kost, a sáhl na otcův lovecký tesák.

Rukojeť vypracovaná z rohu, ostří dobrých dvacet centimetrů dlouhé se zužovalo do špice. Uchopil nástroj do pravé ruky. Právě včera večer sledoval tátu při broušení. Tenhle obřad ho nesmírně fascinoval, protože otec pokaždé zkoušel kvalitu ostří na chloupcích hřbetu ruky.

Perfektní obtažení dokazoval hladký průnik čepele jakýmkoliv druhem masa až ke kosti . Tenhle tesák byl vždy až nebezpečně nabroušený... Jordan pohlédl dolů, na ošklivě bílý ocásek, který vycházel z jeho těla. Krátká kůžička vpředu už sjela, takže růžově vykukoval... Zachytil si lem košile bradou, čímž si uvolnil obě ruce.

Levačkou nechutnou končetinu obejmul u kořene a natáhl co nejdál, jako krk muže odsouzeného ke stětí sekerou. Druhou rukou přiložil ostří k břichu, těsně nad zlatavým keříkem ochlupení. Ocel zastudila, až vzdychl, navíc ztuhlý tuk ze skopového na něm zanechal mastnou stopu. Zhluboka se nadechl, aby se uklidnil, a potom začal pomalu přibližovat ostří k tomu zahanbujícímu červovitému výběžku.

"Jordie, co tady děláš?" Hlas ve dveřích ho tak vyděsil, až vyjekl. Honem hodil nůž na stůl a spustil košili.

"Jordie!"

Bleskově se otočil a přerývaně dýchal. Ralph se k němu blížil. Měl na sobě jen šortky, v chladu časného rána mu na hrudi naskočila husí kůže.

"Co jsi tady dělal?" zopakoval.

"Nic, vůbec nic!" vrtěl mladší bratr divoce hlavou.

"Nepopotahoval sis náhodou pínďoura, abys ho měl jako my chlapi? Přiznej se!" obvinil ho bratr a zašklebil se. "I ty náš malej erotomane..."

Jordan jen zoufale vzlykl, proletěl kolem něho a zmizel. Ralph se uchechtl. Nevěřícně vrtěl hlavou, když bral do ruky lovecký tesák, aby si odkrojil pořádný plátek skopového. Pak čepel ponořil do kamenného hrnce se žlutou hořčicí k dochucení brzké snídaně. Spokojeně se zakousl do masa a zamířil ke kamnům, aby probudil oheň a dal vařit vodu na ranní kávu.

Další nedělní odpoledne Inkasikazi zemřela mučivou smrtí v bílém písku zápasnické arény, když skončila ve strašlivém objetí podstatně menšího, ale agilnějšího soupeře.

Bazo truchlil téměř jako milenec a Kamuza kvílel pohřební píseň, jelikož matabelský syndikát skonem slavné hrdinky přišel o dvacet sovereignů.

Návrat z Market Square k Zougovu tábořišti připomínal Napoleonův ústup od Moskvy. Včele pomalu kráčel Ralph a společně s černým velitelem nesli košík, místo posledního odpočinku Královny.

Před nálevnou u Diamond Lil mladý Ballantyne na chvíli procesí zastavil, aby hořce přemítal před zatřenými okny. Dokonce zaslechl výbuch smíchu zpoza zelených dveří. Snad měl i dojem, že rozeznal zvonivý trylek své milované.

Když se konečně dopotáceli k chýši, Kamuza podal mladíkovi hrnec plný bublajícího čirokového piva.

"Henshaw, o kolik jsi přišel?"

"O všechno," tragicky lomil rukama nešťastník. "Ztratil jsem i důvod k životu!" úpěl a dal si pořádný hlt osvěžujícího nápoje, připomínajícího spíš řídkou ovesnou kaši.

"To je špatné, protože pouze hlupák si drží všechny krávy v jednom kraalu..."

"Kamuzo, tvoje slova jsou vždy velkou útěchou," hořce konstatoval Ralph. "Ale já nejsem hoden naslouchat tak obrovské moudrostí - raději si tyhle poklady ponechej pro sebe..." Oslovený se zachmuřil a obrátil se raději na Baza. "Teď už chápeš, proč jsem vám nedal padesát zlatých královen, jaks je chtěl?" Matabelský velitel pohlédl na Ralpha, společně přikývli a vrhli se do akce.

Bakelův syn na první pohled bratrsky opjal Kamuzu kolem ramen, ale prakticky neumlčitelného mravokárce znehybnil. Druhou rukou trhl za bederní roušku a Bazo do vzniklé mezery okamžitě vhodil chlupatou zdechlinu obřího sklípkana.

Jakmile běloch sevření povolil, Kamuza vyletěl kolmo vzhůru, mrskal končetinami jako rozdivočelý mustang, který nikdy nepocítil sedlo, ječel z plna hrdla a pěstmi bušil do choulostivého místa.

Pokud by mladý Ballantyne nezachytil kamaráda, jenž se sviják smíchy a byl téměř ochromený, snad by Bazo i padl do ohniště. Kamuzu neviděli skoro tři roky.

Tenkrát, když Bazo a ostatní Matabelci obnovili původní tříleté kontrakty, čímž se zavázali ke třetí smluvní periodě, bratranec černého velitele sám požádal Bakelu, aby s ním pracovní poměr ukončil. Pak vyrazil na severozápad, zpátky do rodného Matabelelandu.

Bazovi se však po bratranci přece jenom stýskalo, scházel mu jeho ostrý jazyk i uštěpačné poznámky. A navíc ještě příbuzný dokázal intuitivně vytušit myšlenkové pochody bělochů, čemuž on sám dosud nerozuměl.

Bakelova syna měl také upřímně rád. I když Henshaw s ním pracoval bok po boku celá ta dlouhá léta, lovili a sokolničili společně, namáčeli si polentu v téže míse a popíjeli pivo ze stejného džbánu - nepatřil ke kmenu Matabelců. I když Henshaw mluvil jejich řečí tak dobře, že při posezení v temnotě u ohně by připomínal mladého matabelského bojovníka, jenž perfektně zvládal kadenci domorodé řeči severu i používal poetické příměry -přesto se nikdy nemůže stát Matabelcem jako Kamuza. Nikdy se nestane soukmenovcem, jelikož spolu nemohli prožívat obřadní ceremoniál zasvěcení do stavu dospělosti. Nikdy neformoval "býčí rohy", když impi obkličovali nepřátelskou armádu v závěrečné fázi kompletního rozdrcení při téhle pradávné vojenské strategii. Nikdy nezabodl asagaj tak hluboko, aby jasná krev stříkala hezky do výše, jak uměl Kamuza...

Proto černého velitele zalila vlna radosti, když zaslechl ta nádherná slova: "Kamuza se opět zjevil mezi námi..."

Napřed se mu donesla šeptaná informace, předávaná jedním Matabelcem druhému, když stáli v řadě u brány, dříve jen oploceného a nyní už zabezpečeného prostoru.

"Kamuza dorazil jako vyslanec krále," šuškalo se dál kolem ohňů. Ve vyřčených slovech zněl respekt, dokonce i strach. "Kamuza teď nosí čelenku!"

I mnoho mladých Matabelců přicházelo pracovat do Unzgodi Kakulu neboli Velké jámy. Během posledních let se každý měsíc objevovaly skupiny deseti či dvaceti mladíků, podstupujících úmornou cestu ze svého království. Někdy přišli jen tři, dva nebo jen osamělý poutník.

Kolik jich vůbec dorazilo do Kimberley? Nikdo jejich počet nezaznamenával. Tisíc určitě, možná i dva, a přitom každý z nich získal povolení od velkého Černého elefanta všech Matabelců k překročení jižní hranice království. Bez něj by byl ubodán k smrti regimentem impi, hlídajícím veškeré cesty, po kterých se odcházelo i přicházelo do velkého kraalu samotného vládce nebes i země v Thabas Indunas - Kopců náčelníků.

I hodně daleko za hranicemi drželi mladí domorodci pohromadě. Každý nováček ze severu přinášel zprávy od rodných otců a vážených Indunů. Opakovali slova přesně s důrazem na příslušné slabice, jak zněl řečený originál. Zrovna tak i každý Matabelec, jenž opouštěl diamantový důl, ať tu pracoval po celý tříletý kontrakt či na něho dosedla nuda nebo stesk anebo padl pod tíhou komplikovaných a nesmyslných zákonů bílého muže až dezertoval, nesl zpátky zprávy a instrukce díky fenomenální paměti lidí neznajících psanou řeč.

"Kamuza je tady!" neslo se od úst k ústům a všichni uctivě tišili hlas. Vždyť je to vyslanec krále...

Bazo ho hledal každý den, kontroloval obličeje všech kopáčů okolo. V noci ani neusnul na své rohoži, vedle uhasínajícího ohně, stále čekal, až zaslechne bratrancův hlas. Čekal mnoho dní a mnoho nocí, když se náhle Kamuza objevil sehnutý ve vstupu do chýše.

"Vidím tě, Bazo, syne Gandangův!"

Černý velitel potlačil ohromující radost a chladně odpověděl:

"Vidím tě též, Kamuzo!"

Uvolnili mu místo v kruhu kolem ohniště, aby se na něj netlačili - vždyť se pyšnil jednoduchou černou čelenkou, odznakem rádce a Induny matabelského krále.

Muži ho oslovovali Baba-Otče, čímž mu prokazovali velkou úctu. dokonce i Bazo lehce zatleskal na pozdrav podle předpisu kmenových pravidel, než mu donesl nádobu s pivem. Teprve až se bratranec osvěžil, začal se černý velitel pomalu vyptávat na domov, přičemž netrpělivost zakrýval klidnou důstojností v odměřeném tónu hlasu.

Kamuza už nebyl mladíkem, zrovna tak jako všichni ostatní kolem. Roky uběhly a oba bratranci dospěli do plného rozkvětu mužství. Vyslanec krále svými ostřejšími rysy nezapřel odchylku od pravého Matabelce z krve lidu Zanzi , pradávných obyvatel Zululandu. Díky předkům se jeho krev smísila s lidem Tswana, méně bojovnými, ale vychytralejšími a mazanějšími domorodci, jimž vládl král Khama. Jeho babičku totiž odchytili impi krále Mzilikazi při výbojném nájezdu na sousední kmen. Induna, velící útočnému útvaru, ji pojal za manželku, ačkoliv ještě nedospěla. A od ní Kamuza zdědil morušový odstín černé kůže i kosý pohled, úzký nos a tenký, vševědoucí úšklebek na rtech.

Zůstalo velice málo Matabelců, kteří mohli vystopovat rodinnou linii k lidu Zanzi, do končin, kde vládl Čaka a Dingaan, kde přebýval kmen Zulu nazývaný Synové nebes. K ním zase náležel Bazo! Ale čelenku měl na hlavě Kamuza...

V časech krále Mzilikazi, když se muži ve vlasech objevil bílý poprašek moudrostí a volské oháňky zdobily lokty a kolena, čímž proklamovaly celému světu hrdinské činy v bitvách, teprve potom si mohl nasadit isicoco. Manželky mu poté mohly zhotovit čelenku, kterou vpletly významnému muži do vlasů a natrvalo připevnily pomocí lepu z jílu a volské krve. Tahle viditelná svatozář cti dovolovala nositeli zasedat v Radě starších matabelského národa.

Ovšem staré časy se měnily. Nový panovník Lobengula, syn krále Mzilikazi, se zdál spíš nápaditější než krvežíznivý. Z řad poddaných vyhledával svému stylu blízké mudrce. Mzilikazi coby válečník žil blýskáním asagajů, kdežto Lobengula, ačkoliv také smočil své kopí v krvi, se nikdy bojovníkem nestal. Nelíbila se mu primitivnost vojáků a přímočarost jejich akcí. Když už Rada starších ochabovala a důstojní členové se věkem téměř potáceli, vyměnil je za bystřejší muže, myslící ještě lépe než ti, které nechal za odměnu ubodat...

Neměl ani trpělivost se starci, žijícími ve světě už neexistujícím.
Proto hledal muže mladé, s novým pohledem, kteří by viděli jako on temné mraky, shromažďující se nedaleko jižní hranice. Pouze oni dokázali vycítit změnu i možnosti hrůzných událostí, jež se na ně přiřítí, podobné ohni ženoucímu se porostem papyru v močálech Zambezi na konci suché sezony. Lobengula, velký Černý elefant, jehož krok otřásá základy Země a hlas trhá oblohu, si vybíral mladíky s očima k vidění a ušima k slyšení!

A tak Kamuza měl nyní ve vlasech isicoco a mluvil u ohně tichým šepotem. Temné oči se mu blýskaly v plamenech a muži intenzívně naslouchali.

Přinesl jim z domova za Velkou řekou zprávy ze zasedání rady - sešla se totiž indaba - kde se samozřejmě recitovaly celé dějiny národa Matabelců. Každý je slyšel poprvé u matčina prsu, obsah sál s mateřským mlékem, a přesto nyní opět dychtivě a nenasytně přijímali slova, jimiž si osvěžili paměť. Přijde čas, kdy budou muset příběhy opakovat do sebemenšího detailu svým vlastním dětem, aby historie jejich kmene nezanikla!

Počátek matabelských tradic zahájil Mzilikazi coby náčelník všech impi u kmene Zulu, který se jako neohrožený bojovník stal milovaným a důvěryhodným přítelem krále Čaky. Ten však v momentálním pominutí smyslů, způsobeným úmrtím matky Nandi - Nejsladší, nařídil rok smutku. Nikdo nesměl sít kvůli hluboké bolesti ze skonu, i mléko z krav se muselo vylévat na zem kvůli hluboké bolesti ze skonu a žádný muž si nesměl lehnout k ženě též z hluboké bolesti ze skonu.

Šílený Čaka zuřil ve své královské chýši a hledal důvody, jak zahubit všechny kolem sebe, dokonce i ty nejdůvěryhodnější, dokonce i ty nejmilovanější!

Z tohoto důvodu Čakovi poslové dorazili tam, kde se nacházel Mzilikazi a jeho impi-pět tisíc nejstatečnějších a nejlepších zulských bojovníků. Ze všech ještě sálalo nadšení z bitvy. Zcela rozpálení hnali před sebou válečnou kořist: odchycená stáda dobytka a skupiny mladých dívek. spoutaných provazy za hrdla...

Královské vyslance označovala dlouhá, modrá ocasní pera jeřába rajského coby odznak důležité mise.

Král obviňuje Indunu Mzilikazi, začal první. Při pohledu do poslova arogantního obličeje Mzilikazi okamžitě pochopil, že má před sebou tvář herolda smrti. Královo obvinění hlásá, že Mzilikazi umenšuje královské podíly z válečných kořistí! dokončil.

Pak promluvil druhý, jehož slova byla pouhou ozvěnou králova šílenství. Obvinění vyřčená Čakou Zulu visela ve vzduchu nad našimi předky jako supové kroužící nad bitevním polem.

Pokud by se rozsudek smrti tehdy týkal jen našeho panovníka Mzilikazi, možná by se odvážně pokusil vrátit ke králi a sejít se s ním s veškerou důstojností. Ale jeho pět tisíc válečníků bylo též odsouzeno k záhubě - a Mzilikazi je nazýval svými dětmi!

V té osudné chvíli velký Mzilikazi nezaváhal a postavil se královským vyslancům - snad sama Země se zastavila ve svém pohybu vesmírem! Dotknout se osob s pery jeřába rajského se rovnalo útoku na samotného vládce. Nabroušeným ostřím asagaje odsekl však statečný Mzilikazi modrá pera a hodil je do tváře patolízalům.

Tohle je má odpověď Čakovi, který už není více mým králem! A tak nastal velký exodus do neznámého vnitrozemí. A Kamuza, králův posel, vyprávěl u ohně dál.

Popsal veškeré zásluhy z bitev vítězného Mzilikazi, označeného za renegáta a zrádce. Však za ním Čaka Zulu vyslal svá proslavená impi, jakmile se dozvěděl o pěti tisícovkách odpadlíků. Mzilikazi se s nimi střetl s použitím klasické bojové taktiky uprostřed zcela nevhodného terénu.

Kamuza barvitě přibližoval i chvíli, kdy Mzilikazi nasadil své "býčí rohy", aby obklíčili impi krále Čaky a uzamkli je ve smrtícím sevření. Jeho mladí válečníci křičeli své bojové heslo Ngid- la! - Jedl jsem!, když zabodávali svá kopí do těl. Posluchači v temné chýši nedočkavě mumlali a nepokojně se vrtěli, oči jim zářily a prsty, v bitvě obvykle držící asagaje. se svíraly...

Jakmile řež skončila, přeživší přilezli po kolenou a přísahali věrnost. Tentokrát už to nebyl odrodilec Mzilikazi, ale menší král! Kamuza hovořil dál o velkém Mzilikazi, pochodujícím k Velké řece s ještě početnější armádou impi, jenž cestou porážel cizí krále, a tak se stal Velkým slonem.

Příběh pokračoval smrtí Čaky, ubodaného nevlastními bratry, z nichž Dingaan uchvátil moc a stanul v čele zulského národa. Ten se však nepokoušel dál stíhat renegáta Mzilikazi. A tomu se dařilo. Jako hladový lev požíral další a další kmeny. Impi stále vzrůstali počtem nových posil a Matabelci se stali národem, kterému vládl černý císař Mzilikazi, jehož říše zastínila i pověst slavného Čaka Zulu!

Domorodci kolem ohně bez dechu naslouchali a hrudi se jim dmuly pýchou...

A tehdy Kamuza začal vyprávět o boni, podivných bílých mužích, kteří překročili řeky na těch směšně malých vozech a vypřáhli volská spřežení na pastvinách, jež velký slon Mzilikazi dobyl svými asagaji. Proto král nařídil přehlídku všech impi, kteří tančili s nasazenými válečnými pery a dlouhými štíty. Po přezkoumání síly národa vytáhl Mzilikazi malé ceremoniální kopí, které přede všemi mrštil k břehům řeky Gariep, tam, kde tábořili bílí mužové.

Vrhli se na ně hodinu před svítáním, v čase rohů, což je chvíle, kdy rohy dobytka je možno zhlédnout proti blednoucí obloze. První řady černých bojovníků sice zasáhly výstřely předovek, což naši hrdinové absorbovali jako oblázky vržené do rozbouřeného černého moře.

Pak už jen bodali do vousatých mužů, kteří horečně odměřovali prach a nabíjeli muškety. Naši stateční bojovníci probodávali i bílé ženy, které vybíhaly z vozů v nočních košilích, aby podaly manželům druhou zbraň. Pak ještě vychutnávali vytahování nemluvňat z kolébek a rozbíjení malých hlaviček o železné obruče kol.

Ach, nebývale překrásný zážitek z bitvy tenkrát měla i kuřátka krále Mzilikazi, jak nazývali supy s groteskně holými hlavami... Předkové si však mysleli, že tím všechno skončilo. Bohužel šlo teprve o začátek a Matabelci se museli začít učit počítat s neuvěřitelnou odvahou a odhodláním těch podivně vybledlých lidí.

Další vlna bělochů se dovalila od jihu. Když objevili opuštěné vozy a šakaly ohryzané kosti na březích řeky Gariep, kterou oni nazývají Oranje, zachvátila je zběsilost s níž se Matabelci v žádné minulé bitvě ještě nesetkali.

Buni se tehdy postavili černým válečníkům v otevřeném terénu a nenechali se zatáhnout do roklí a trnitých keřů. Útočili ve směšně malých skupinkách na chlupatých konících, na předem daných místech seskočili a sborově vypálili. V oblacích modrého kouře bryskně naskočili do sedel a před hradbou postupujících štítů zmizeli uvnitř laageru. Vychytrale opět nabili mimo dosah Matabelců a pak znovu vypustili hrom do masy polonahých těl, blyštících se potem.

Navíc buni vybudovali na otevřených planinách nepřemožilelné pevnosti ze svých vozů, stažených řetězy kolo na kolo, a nechali útočící impi umírat před vozovou hradbou. Jejich manželky stály za nimi a odebíraly zbraně s rozpálenou hlavní, aby je vyměnily za nově nabité.

Tehdy se impi museli stáhnout, otřesení a oslabení. Mezitím se vozy rozvinuly jako pomalá, ale smrtelně nebezpečná zmije a zamířily ke kraalu vládce Mzilikazi. A ti hrůzostrašní jezdci cválali před nimi, střídali a v kruhu se vraceli, což se neustále opakovalo.

Smutný Mzilikazi zaznamenával své mrtvé, avšak nemohl se dopočítat. Matabelci zaplatili vysokou cenu v době, kdy červené bahno prořezávala kola vozů, prorážející kalužemi krve lidu Zanzi.

Proto Velký slon svolal celý národ. Pastevci přivedli stáda, ženy stočily spací rohože, dívky si vybalancovaly hliněné kuchyňské nádoby na hlavách a sám Mzilikazi zapálil svůj kraal. Poté odvedl kmen Matabelců pryč. Bílí mužové je však na těch směšných konících nenápadně řídili, jako když ovčácký pes žene stádo. Nakonec tedy Mzilikazi zamířil dál do vnitrozemí, až překročili Velkou řeku Limpopo a vstoupili do nové země.

"I teď se bílí ptáci opět houfují," vysvětloval Kamuza ostatním. "Každým dnem přicházejí po cestě do Thabas Indunas, přinášejí pompézní bezcenné dary a malé zelené lahve, skrývající šílenství. Jejich slova mají na jazyku sladkost medu, ovšem drhnou v krku těm, kteří se je snaží spolknout - pak ale vyjde najevo chuť nazelenalé krokodýlí žluče!"

"Co vůbec hledají u krále?" položil Bazo otázku za všechny napjaté posluchače. Bratranec jen pokrčil rameny.

"Jeden požaduje lovná práva na slony - hlavně je zajímají zuby těchto obrů, druhý by chtěl zase mladé dívky poslat k sobě do vozu. Třetí hlásá cosi o bílém bohu s třemi hlavami, čtvrtý by si přál kopat díry a hledat žlutý kov, pátý chce kupovat dobytek. Ačkoliv naznačují pouze speciální přání, hodilo by se jim prakticky cokoliv, jelikož je stravuje hlad, který nelze nikdy zahnat. Vždyť hoří neuhasitelnou žízní! Chtějí všechno co vidí, ovšem ani tohle jim nestačí! Nejraději by nám uloupili zem, což naštěstí nezvládnou, takže ji jenom trhají jako muž rvoucí dítě z břicha matky. Kradou i řeky, na nichž budují napříč zdi, a mění je v jezera. Ženou se za sloním stádem a dočista je vystřílí, nejenom jeden či dva velké kusy, ale opravdu všechny: chovné slonice i slůňata, se zuby ne silnějšími než maliček. Na čem jim spočine zrak, to by chtěli. A oni vidí hodně, neboť se neustále někam ženou, něco hledají a vše očumují..."

"Lobengula je přece musí sežrat," poznamenal Bazo. "Zrovna tak jak to zvládl jeho otec Mzilikazi, když volal Ngidla!"

"Ehe!" Kamuza nasadil pokřivený úsměv. "Jaká moudrost z úst mého bratra! On si vzpomněl, jak Mzilikazi pojídal bílé muže na březích řeky Gariep - ovšem potom ztratil celou zem! Slyšte Baza, mé děti! On radí králi Lobengulovi, aby hodil kopí a přišel o své impi přesně jako Cetewayo, král Zulu, v proslulé bitvě u kopce Isandhlwana. Kolikpak Angličanů Cetewayo skolil? Nikdo nemohl množství spočítat, protože červené kabátce tam ležely v jednolité vrstvě jako čerstvě napadlý sníh na vrcholcích Dračích hor. Při západu slunce se pláň červeně rozhořela jako v ohni, zatímco krev se vpíjela do země. Tráva tam pak na úpatí osudného Kopce malé ruky rostla zelenější, hustší a sladší. Ach, jak nádherné zabíjení, mé děti. Jak rozsáhlé a miloučké zapichování...

Jenže potom Cetewayo za všechno draze zaplatil: přišel o královská stáda a mladí bojovníci ztratili svá srdce na zelených pahorcích Zululandu. Tak se nepřítel pomstil za porážku, když rozpoutal neuvěřitelná jatka u Ulundi, kde běloši sebrali všechno a řetězy stáhli zápěstí i kotníky nejenom krále Cetewayo, ale i jeho Indunů a kapitánů válečných oddílů. Potom je odvedli! A nyní moudrý Bazo chce, aby Lobengula provedl tentýž výnosný obchod s těmito bílými muži."

Výraz černého velitele zůstával zachmuřený, i když si zachovával důstojnou při bratrancových posměšcích a ironických poznámkách. V prstech otáčel tabatěrku a jen jednou pohlédl do kouta, kde měli odložené dlouhé válečné štíty i asagaje se širokým ostřím.

Kamuza skončil a Bazo zavrtěl hlavou. "Žádný z nás by se nepokoušel radit králi, jelikož jsme pouze jeho psi! Nikdo z nás nepochybuje o moci a možnostech bílého muže, obzvlášť když tu s nimi žijeme a odhalujeme ty podivné a zajímavé věci. Proto se ptáme pouze na jedno: jaká slova král vyřkl? Sděl nám Lobengulova přání a my je vyslechneme s naprostou poslušností . . ." Bratranec zvolna přikývl. "Slyšte tedy králův hlas, poněvadž náš vládce vyrazil na cestu s celou Radou starších. Indunové rodu Kumalo - Babiaan a Somabula a Gandang - doprovázeli velkého Černého elefanta do kopců Matopos, tam, kde žije Umlimo..."

Pověrčivá hrůza otřásla přítomnými, mráz po zádech přeběhl při pouhé zmínce o jasnovidné kněžce.

"Umlimo pronesla věštbu!" Kamuza zasyčel a všichni ztuhli. Potom využil teatrální pauzu, aby přitáhl pozornost všech a dramaticky zvýšil efekt následujících slov.

"Prvního dne Umlimo opakovala starobylé proroctví, slova vyřčená ještě v čase krále Monomatapy. Prvního dne zaznělo naše známé orákulum." Když kamenní sokolové odletí do dáli, nebude mír v království, kde vládne Mantbo a Monomatapa, dokud se sokoli nevrátí. Bílý orel bude válčit s Černým býkem, dokud se kamenní sokolové nevrátí do svého hnízda.

"Tohle jsou slova věštby prvního dne!" Matabelci znali proroctví z dětství, ale nyní získalo nový a zlověstný smysl.

"Bílí ptáci se houfují - bílý orel i sup už hnízdí na střeše mého kraalu! přemítal náš král."

"Co se myslí těmi kamennými sokoly?" zeptal se jeden.

"Jde o kamenné búžky z dávných dob, ponechané na pohřebišti našich starých králů, v místě známém pod názvem Zimbabwe:

"Jak můžou kamenní ptáci létat?"

"Jeden už odletěl," upozornil Bazo. "Jeden z nich tu sedí velice blízko od nás, přímo pod střechou domu, kde sídlí Bakela. On kamenného sokola vzal a odnesl..."

"Když i ostatní ptáci poletí, potom zachvátí celý Matabeleland válka," ujišťoval Kamuza. "Poslouchejte však, co dál hlásala Umlimo ve svém zjevení druhého dne."

Když se půlnoční obloha změní v polední a hvězdy začnou osvětlovat kopce, potom Pěst bude držet čepel nože na krku Černého býka.

"Tohle jsou slova věštby druhého dne!"

Opět všichni v tichosti rozvažovali nad obsahem proroctví, potom se zmateně zadívali na Kamuzu, jelikož čekali vysvětlení.

"Jen Lobengula, velký Černý elefant, pochopil význam zjevení! Copak on není zběhlý v kouzlech a čárech? Copak on nestrávil dětství v jeskyních a utajených místech našich šamanů? Ještě není čas vysvětlovat slova kněžky Umlimo mým dětem! chytře prohlásil. Jde vskutku o slova pro danou chvíli v budoucnosti a národ bude mít dostatek času, aby vše pochopil, dodal moudrý vládce."

Bazo přikývl a podal tabatěrku bratranci. Ten nasál červený prášek přímo do nosu dvěma hlubokými nádechy. Černý velitel ho mezitím sledoval a snažil se vyloučit ze svého hlasu jakoukoliv stopu podezření, že možná sám velký

Lobengula, mocný hrom na obloze, byl nesrozumitelnou věštbou druhého dne zaskočen zrovna takjako právě teď oni...

"Tímhle orákulum skončilo?" raději položil zvídavý dotaz. Kamuza zavrtěl hlavou.

"Třetího dne Umlimo věštila naposledy."

Uštkni marabu jejím vlastním jedem, zab lva jeho vlastními drápy, oklamej chytrého paviána čakmu jeho vlastními triky!

"Tohle jsou slova věštby třetího dne!"

"Myslí si snad král, že my, jeho ponížený dobytek, bychom měli znát význam zjevení třetího dne?"

"Jako Matabelci nemůžeme přežít, pokud se neozbrojíme sami zrovna tak, jako je ozbrojený náš nepřítel, pokud nezískáme pro sebe sílu, která se nachází pouze ve žlutých mincích a blýskavých kamenech. Právě pomocí těchto pokladů se stává bílý muž mocný! promluvil náš král Lobengula."

Nikdo nepřerušoval nastalé ticho, všichni vycítili, že vzkaz panovníka bude pokračovat.

"Proto mě vládce povolal do královského kraalu a poručil mi doručit jeho slova všem Matabelcům, žijícím za hranicemi říše.

"Přineste mi zbraně, abych mohl odpovědět na kouř bělošských pušek! Přineste mi diamanty a zlaté mince, abych mohl dosáhnout stejné síly jako bílá královna, která žije za mořem a její vojáci se nerozpakují přijet až sem a bojovat proti mně!"

Bazo promluvil za všechny.

"Pověz našemu vládci,že veškeré požadavky splníme! Pušky získáme, poněvadž jsou součástí našich pracovních smluv s bílým mužem. Každý z nás ponese zbraň při návratu do Matabelelandu. Někteří však zvládli dvojí období, takže budou mít dvě, jiní dokonce i tři."

"Tohle je známo!" přikývl Kamuza.

"Lobengula dostane i zlaté mince, jimiž jsme placeni, a přineseme je domů do Thabas Indunas. Víme, že peníze náležejí králi."

"Jen tohle je správné a korektní!"

"Ale co diamanty?" pokračoval Bazo. "Diamanty přece patří bělochům, kteří je žárlivě střeží jako lvice svá mláďata! Jak můžeme králi přinést diamanty?"

"Naslouchejte pečlivě!" špitl Kamuza. "Přestanete nacházet odpadlíky. Pokud se něco zatřpytí v démantonosné hornině, pak tenhle kamínek patří Lobengulovi..."

"To je, jak všichni dobře víme, protizákonné!"

"Ano, ale pouze proti vyhlášce bílého muže a ne proti naší kmenové tradici, kterou prosazuje Lobengula, váš král!"

"Slyšet značí poslechnout," zamumlal černý velitel, i když okamžitě pomyslel na Bakelu, svého druhého otce, jehož syn Henshaw se mu stal bratrem. Navíc Ralph rozhodně nesouhlasil s krádežemi kamenů, kvůli nimž tak těžce dřel stejně jako všichni ostatní Matabelci.

"A ne jenom v Umgodi Kakulu," pokračoval Kamuza. "Každý z vás musí využít šanci i u třídicích stolů! Třeba ty, Donselo...," ukázal na soukmenovce sedícího na druhé straně ohniště.

"Tebe vybrali k práci v nové třídírně, mám pravdu?"

"Stoly však hlídají," informoval dotyčný. "A současně jsou kryté pletivem!"

Všichni už slyšeli vyprávění Donsely o úžasně vybaveném prostředí nové třídírny se zabudovanou pastí na blýskavé kameny.

A opět vynikla genialita bělochů, kteří využili unikátní vlastnost diamantů ke svému prospěchu. Drahý kámen se totiž nedal zvlhčit, odporoval mokru stejně jako husí peří. Zatímco vlhký štěrk bez problémů překoná kovový stůl, pokrytý tlustou vrstvou žluté vazelíny, suchý diamant se okamžitě přilepí. Potrubí od řeky Vaal se konečně dotklo Kimberley. A tenhle zdroj posílili o podzemní vody, tažené pumpami z hloubek rozsáhlého povrchového dolu. A tak měli při ruce dostatek tekutiny k propírání štěrku, místo pracného třídění za sucha.

Voda skutečně stačila odplavit prosáté zbytky z číhající pasti, zatímco diamanty vykukovaly jako obtloustlé puchýře, do půlky usazené ve vazelíně. Seděly tam připravené až do konce směny, kdy je dřevěnou stěrkou služba osvobozovala.

"Pletivo ale zakrývá stoly!" opakoval mrzutě Donsela. Posel krále se jen usmál a podal mu stéblo rákosu, uříznuté na břehu řeky. Na konci se skvěla kulička včelího vosku.

"Stvol projde oky pletiva a diamant se ke špičce přitulí s větší radostí než k mastnotě na stole."

Černý expert pečlivě studoval rákos.

"Minulý týden našli u jednoho domorodce z Basutska kámen. A v ten samý den spadl z vozíku do jámy, odkud ho vynesli v pytli. Muži, co kradou kameny, mají nehody - a vždycky přijdou o život!"

"Povinností bojovníka je zemřít za krále!" konstatoval suše Kamuza. "Nesmíš se nechat chytit, a hlavně musíš vybírat jen ty největší kusy s nejlepšími barevnými odstíny!"

Během těch tří let, kdy Kamuza odešel z Kimberley, Ralph zcela dospěl. Pouhé měsíce ho dělily od jedenadvacátých narozenin. Vyrostl do stejné výšky jako otec, ale na rozdíl od něj se holil a nechával si jen hustý černý knír, jehož konce spadaly dolů u koutků úst.

Občas se mu kupodivu přece jenom podařilo nashromáždit deset zlatých sovereignů, aby udržoval tajné přátelské spojení s Diamond Lil. Náhle už nepovažoval tuhle záležitost za nejdůležitější v životě, jelikož se zamiloval.

Došlo k tomu na ulici před věhlasnou institucí, snad nejproslavenější v Africe na jih od rovníku, kde členství znamenalo obrovskou prestiž i téměř mystickou možnost vstupu do elitní skupiny mužů budujících své rostoucí

bohatství i moc díky diamantovému nalezišti New Rush.

Tenkrát se nacházel Kimberley Club v obyčejné budově ze dřeva a vlnitého plechu, vyhlížející šedivě a nevýrazně jako všechny okolo. Lišila se jen zdobeným litinovým plotem a předními dveřmi zkrášlenými vitráží. Uvnitř však skrývala kromě běžného vybavení anglického klubu i skutečný biliárový stůl.

Bohužel stála na nejrušnější ulici hned vedle Market Square, takže zároveň přebírala podíl příslušné denní dávky much a všudypřítomného červeného prachu.

Jednou dopoledne se Ralph vracel s károu na štěrk od kováře, který už musel vyměnit železné obruče na dřevěných kolech za nové. Náhle ho v ulici upoutal neobvyklý rozruch. Muži vybíhali z náleven i z kanceláří kupců diamantů, většina z nich bez klobouku a jen v košili.

Směrem od náměstí se řítila podivná drožka. Lehká a rychlá, s velice úzkými koly, chytře vypérovaná, a tak doslova plula za párem plnokrevníků, vzájemně si podobných jako vejce vejci. Na první pohled musel pozorovatele zarazit podivuhodný světle medový lesk srsti a zář plavé hřívy, vlající v pyšném klusu jako číslicové lodní vlajky ve větru.

Vozka možná náhodou, spíše však velkým mistrovstvím, dokázal oba koně vést unisono, až se přední nohy téměř dotýkaly třpytících se hlav, přikyvujících do rytmu klusu.

Ralpha zasáhla tak neuvěřitelná vlna závisti, až ho rozbolelo břicho. V životě neviděl podobně nádherná a skvostná zvířata, bez dechu zíral i na povoz za nimi. Připadal si jako v pohádce, dokud nezdvihl oči k vozkovi.

Temně modrý trojrohý klobouk, rozverně posunutý na stranu, odhaloval dokonale klenuté černočerné obočí nad velkýma očima. Byla úžasná!

Elegantní kočár projel těsně vedle něj, když ona jen lehce pohnula prsty v rukavičce svírající otěže. Ralph by se skoro mohl dotknout štíhlého kotníčku, ukrytého ve vysokých kožených šněrovacích botách zpola zahalených módní suknì z lesklého taftu.

Pak opět pohnula ručkou a nádherný pár se znovu stočil, aby zastavil přesně před umělecky kovanou branou Kimberley Club. Koně ještě jednou potřásli hřívou, zadupali kopyty.

"Bazo, vezmi káru ke strojovně, já se za chvíli objevím," vyhrkl Ralph přes rameno, protože se už hnal přes ulici s úmyslem chytit za ohlávku nejbližšího plnokrevníka.

Výkon se mu jen taktak podařil, poněvadž půl tuctu dalších diváků napadla stejná myšlenka. Mladý Ballantyne stáhl čapku a vzhlédl k ženě na vypolstrovaném sedadle. Podívala se na něj a s lehkým úsměvem poděkovala. Teprve teď odhalil barvu očí, ladící s kloboukem. Pohledem o něj zavadila jen na okamžik, než ho přesunula na hlavní dveře klubu. Přesto pocítil téměř úder do hrudi, když spatřil neuvěřitelně nádherné oči, a dlouho nemohl chytit dech.

Ralph za sebou sice zaslechl mužské hlasy, ale nedokázal odtrhnout zrak od nevídaně kouzelné tváře. Snažil se absorbovat každičký detail, i když nejvíce ho zaujal cop antracitové barvy, silný jak ocas lvice, který jí spadal přes záda až do pasu. Skupinka malých pih v oblasti lícních kostí jen podtrhovala čistotu pleti. Dokonale tvarovaná ouška společně s drobným nosíkem naznačovala kromobyčejnou živost, snad i nezdolný temperament, což nejvíc vyniklo při úsměvu. A ona se právě teď smála, bohužel ne na Ralpha...

Usmívala se na skupinu mužů, kteří vycházeli z klubu a v portálu vchodu stále ještě horlivě diskutovali, zatímco si nasazovali klobouky.

"Vskutku perfektní oběd, pane." Ralph člověka, jenž právě děkoval hostiteli, vůbec neznal.

Byl to poměrně urostlý a vysoký muž, v šatech střízlivého střihu. Ovšem zdálo se, že není Angličan, poněvadž se pohyboval příliš vyzývavě.

Měl černou pásku přes oko, čímž připomínal spíš piráta. Ostříhaná bradka prokvétala stříbrem. Tomu je už určitě dobrých čtyřicet, s hořkostí zauvažoval Ralph, jakmile zjistil, že se ta nádherná žena směje přímo na toho starce nad hrobem.

Po pravici neznámého kráčel menší muž s úplně fádním obličejem, mírně proplešatělý a s malým knírkem pod nosem. Z očí ale vyzařovaly inteligence i humor, čímž se jeho zjev podstatně vylepšil a činil ho zajímavým.

"Hele, Ralph," zamumlal, když si všiml mladíka držícího koně. Oslovený se mu však do očí podívat nemohl. Doktor Leander Starr Jameson byl velice dobrým přítelem majora Ballantynea a zároveň i svědkem hanby a zostuzení jeho syna. Vždyť od něho dostal tabletky proti venerické chorobě a zároveň ho varoval před dalšími problémy v případě opětného se zapletení do osidel. V jednu chvíli si mladík dokonce představoval hrůznou situaci, že doktor poruší lékařské tajemství a pošeptá děsivou skutečnost té dámě na sedadle. Pouhé pomyšlení na něco takového mu propalovalo duši.

Po levici doprovázel cizince pan Rhodes, mohutný a vážný člověk, ve zmuchlaných šatech a s kravatou na půl žerdi. I kalhoty na něm držely nejspíš jen silou vůle. Přesto z něho vyzařoval pocit jistoty i síla rozhodnutí, což mu Ralph záviděl.

Za nimi následovala nahrbená postava učitelského typu Alfreda Beita, postupujícího coby stín pana Rhodese. Všichni čtyři se zastavili u kočáru. Tady neznámý zdvihl ruku a uchopil paži sedící dámy.

Rty se dotkl jejích prstů.

"Pánové, rád bych vám představil svoji manželku. Paní St. Johnová." Ralph konečně přízvuk rozpoznal a hned ho zařadil k americké angličtině používané v jižanských státech. Každopádně mu nedělal starosti akcent, ale ohlášený manželský stav - ohnivá dýka mu projela srdcem.

"paní St. Johnová, má manželka - paní St. Johnová..." Během seznamovacího ceremoniálu stál mladý Ballantyne jako solný sloup, dočista zničený poznáním beznadějnosti svého obdivu. Celá skupina mladíka ignorovala, když se slavnostně klaněli dámě.

"Louise, má drahá, tenhle gentleman je pan Rhodes, o němž jsme tolik slyšeli..."

Formální frázi mohli klidně pronášet v cizí řeči, protože Ralpha zajímala jen dvě fakta: jmenuje se Louise a je vdaná! Nic víc by ani nepochopil.

Generál St. John se usadil vedle své paní. Pohyboval se svižně na tak mohutného a starého muže, neochotně si přiznával mladík. Už teď ho kvůli tomu nenáviděl. Pak St. John převzal otěže, nadzdvihl klobouk na pozdrav a pobídl koně. Ralph na poslední chvíli uskočil, aby se vyhnul pádu pod kopyta, zatímco Louise si s manželem horlivě povídala. Ani jeden z nich nepohlédl směrem k mladíkovi, zatímco pomalu mizeli v dálce.

Ralph se za nimi díval v melancholickém zadumání.

Jordan zdobil jídelní lístky zromantizovanými scénami ze života diggerů: novou strojovnou nad zející propastí, postavami hrdinných kopáčů rubajících žlutou horninu nebo zadumaným třídičem u stolu. A úplně uprostřed trůnily pootevřené dlaně přetékající nalezenými diamanty. Ilustrace prováděl vodovkami.

"Co znamená velouté de la Nouvelle Ruée?" chtěl vědět Ralph.

"Polévka New Rush," napůl úst informoval mladší bratr, aniž by vzhlédl od uměleckého konání.

"Co v ní bude?"

"Morkové kosti a perlové kroupy."

"A co je Quartier de Chevreuil Diamant Bleu?"

"Kýta ze springboka ve stylu modrého diamantu."

"Opravdu nechápu, proč to nemůže být anglicky," postěžoval si Ralph. "A co myslíš tím stylem modrého diamantu?"

"Prošpikuješ kýtu slaninou, marinuješ v olivovém oleji, koňaku a česneku, potom vše zapečeš v těstíčku."

Ralph polykal sliny. Bratrovy kulinářské schopnosti se stávaly vždy zdrojem gurmánských rozkoší.

"Dobře, dobře, to si dám!" Jordan jen olízl štětec, čímž mu zmodral jazyk. Potom vzhlédl k Ralphovi.

"Tohle budeš servírovat a ne dlabat...," odmlčel se důležitě, "protože na oběd přijde sám slovutný Cecil John Rhodes."

"Hele, když nejsem dost dobrý, abych seděl u stolu s tím tvým slavným Rhodesem, tak ti žádnýho číšníka hrát nebudu! Klidně si najmi Donselu, který za šilink Rhodese poleje polívkou. Za šilink by určitě polil i samotného krále Lobengulu... Už ho jdu podplatit!"

Nakonec zvědavost přece jenom zvítězila. Jordan mu navíc přislíbil zbytky. Proto se Ralph oblékl do komicky vypadajícího číšnického fráčku, který mladší bratr sám navrhl a dokonce i ušil. Se vší vážností tedy uchopil mísu s polévkou, vyšel na širokou verandu a málem nádobu upustil.

"Madame, připomínáte mi hrdinku básně, jejímž autorem je pan Longfellow," chrlil komplimenty Neville Pickering k Louise St. Johnové. Usmívala se, obklopená důležitými muži.

"Děkuji vám, pane."

Ohromovala okolo sedící úchvatným zjevem, zvýrazněným loveckým kabátcem ze světle krémové kůže a se střapci na rukávech. Živůtek zdobily jasně barevné korálky ve vyzývavém geometrickém vzoru. Tentokrát si husté černé vlasy upravila do dvou copů, spadajících na ňadra, do každého vpletla modrou stužku a celou kreaci zvýraznila čelenkou. Zajímavé oblečení doplňovala kalhotová sukně z jemňoučké jelenice, dosahovala až ke kotníkům nádherných jezdeckých bot.

Louise představovala jedinou zástupkyni něžného pohlaví mezi místními velikány, kteří se zviditelňovali coby nejvlivnější vyslanci všemocné královny na tomto kontinentu. Jako kdysi zplnomocněnci jiné anglické královny vyrazili na příkaz panovnice do všech koutů světa, tak i tihle noví alžbětinci, většina z nich dokonce zámožná, ovládáni nepokojným duchem a sžíráni vlastní touhou po moci, bohatství i neznámých zemích. Ač měli odlišné sny, byli schopni je realizovat vytrvale a houževnatě po celý svůj život - každý z nich, každý z těchto tvrdých a bezohledných mužů...

Ballantyne. Beit. Jameson. Rhodes. Kobinson. Sloupec jmen připomínal spíše seznam dobrodruhů než společenství mužů, kteří tady seděli a se zalíbením naslouchali módně oblečené dámě jako nadřízenému, jenž podává informace týkající se vykutané tonáže i velikostí svozu.

Jen Zouga Ballantyne se neusmíval. Ta osoba ho totiž urážela: celkový dojem se mu zdál příliš ohnivý, s barvami až moc živými. Major dával přednost světlým, zlatavým vlasům a pleti oslazené smetany a jahod. To byly podle něho charakteristické znaky ženské krásy platné pro stoprocentního anglického gentlemana.

Její oděv mu připadal až ohavný a styl vlasů snobsky pompézní. Navíc pohled měla až podezřele přímý, oči moc modré, konverzaci zvládala nechutně snadno a přitom mluvila až moc familiárně. Věděl, že americké ženy si zakládaly na reputaci přebíraných mužských vlastností. Ovšem Zouga by přivítal, kdyby Louise St. Johnová ponechala tyto manýry na druhé straně Atlantiku, kam patřila.

Do nebe volající se mu zdál polez obkročmo, když cválala o hodný kus před svým manželem. Švihnutím obou nohou elegantně seskočila, lehce dopadla na zem a suverénně vyšla až na verandu. Z pevného kroku i úsměvu ve tváři vyzařovala sebejistota, když zcela klidně napřáhla pravačku jako muž, a aniž by čekala, až ji manžel představí, vyhrkla: "Vy musíte být Zouga Ballantyne! Okamžitě jsem vás poznala, protože Mungo popsal přesně váš vzhled."

Ručku měla útlou, teplou a suchou, ovšem sevření prstů působilo neženský pevně - vskutku nezapřela zkušenou jezdkyni.

Slavnostní obědy v nenuceně klidné atmosféře nedělního poledne v Zougově bungalovu patřily k jediné extravaganci, kterou si dovoloval. Dokonce se v Kimberley pomalu stávaly tradicí: excelentní kulinářský požitek s vynikajícím alkoholem povznášela společnost inteligentních mužů, čímž se perfektně přemostila doba oběda až k pozdnímu odpoledni. Šlo o událost bezesporu pozoruhodnou, impozantní.

Ženy zvali velice zřídka a Louise St. Johnová by se tu rozhodně neobjevila, kdyby major dokázal pozvat na

návštěvu jen samotného manžela. Mungo St. John sice zdvořile poděkoval, ale neopomněl mezi řádky zdůraznit: Generál a madame St. Johnová s velikou radostí akceptují vaše zdvořilé pozvání.

Přátelství mezi St. Johnem a Zougou vzniklo už před mnoha lety, kdy ho major poznal jako kapitána magnificentního klipru Huron. Tenkrát mířil z Bristolu v jižní Anglii k mysu Dobré naděje. Zkušeného Američana okamžitě obdivoval ve všech směrech. Tvrdý a houževnatý Mungo mu ukazoval, jak žije podle vlastního morálního kodexu bez sebemenších kompromisů.

Nikdy nečekal na žádné přednosti ani laskavosti, triumfy se stávaly vždy výsledkem vlastního těžkého úsilí. Katastrofám se stavěl čelem, bez jakéhokoliv naříkání či výmluv, i když občas podléhal krutým okolním podmínkám, které nemohl nijak ovlivnit.

Koncem padesátých let devatenáctého století vybudoval St. John menší obchodní říši. Vlastnil flotilu lodí, jimiž dovážel černou slonovinu - otroky - z afrického kontinentu do Ameriky.

Prý vykonal během dvanácti měsíců tři plavby přes smutně proslulé pásmo tišin uprostřed Atlantiku a přepravil domorodce v hodnotě dvou milionů dolarů. Díky dosaženým ziskům si potom zakoupil rozsáhlé latifundie v Louisianě.

Ironií osudu se však na palubě jeho klipru objevil Zouga společně s Robyn, tvrdohlavou mladší sestrou, která coby doktorka zasvětila svůj život práci na misiích a zároveň i snahám o zrušení obchodu s otroky...

Jakmile ale zjistila, že Američan neníní v Africe směňovat korálky a měděné drátky za slonovinu a pštrosí pera, ale vrhne se na mnohem výnosnější přepravu černého nákladu, nenávist v ní přímo bublala. Proto nemohla v kapitánově přítomnosti vydržet a jejím přičiněním došlo k zadržení viníka dělovým člunem protiotrokářské eskadry Královského námořnictva.

St. John kladl při zatýkání odpor, polovina posádky v boji zahynula a nádherná loď těžce poškozená požárem musela být odtažena do Stolové zátoky.

Po věznění v pevnosti Kapského Města přece jenom britský guvernér nakonec propustil otrokářského kapitána a dovolil mu odplout. Cenný náklad však zkonfiskovali, nebožáky osvobodili od řetězů a africké pobřeží pro Američanovy lodě zůstalo navždy uzavřené.

A právě tenkrát Zouga ztratil se St. Johnem kontakt. Ovšem jakmile vyšla kniha Lovecká odysea, americký kapitán se mu záhy ozval na adresu londýnského vydavatele. Od té doby korespondovali v nepravidelných intervalech. Popis života na diamantovém nalezišti zapříčinil generálův příjezd.

I z pouhého písemného kontaktu mohl major přece jenom sledovat postup Mungovy kariéry. Ten se vrátil na své cukrové a bavlněné plantáže do Fairfields poblíž Baton Rouge pouze pár týdnů předtím, než došlo k prvním výstřelům z kanonů ve Fort Sumter.

Louisiana pak odhlasovala stažení z Unie, a když válka začala, Mungo vytvořil jezdeckou formaci dobrovolníků. S nimi provedl několik perfektně promyšlených bleskových útoků proti zásobovacím liniím i týlovým základnám federální armády. Po každém úderu se vychytrale hbitě stáhli. Jeho činnost byla natolik úspěšná, že ho Yankeeové překřtili na Murdering Mungo!

A tenhle vraždící fantom se pro ně stal zlým snem. Proto ho prohlásili za desperáta a vypsali odměnu padesát tisíc dolarů za dopadení. Mezitím byl povýšen na generálmajora, a teprve potom ho do levého oka zasáhl rozžhavený úlomek šrapnelu. Víc jak míli se oslepený vláčel polem, než dorazil ke svým. Když ho propustili z nemocnice, právě padl Vicksburg. Tohle zřetelně rozpoznal coby fatální bodnutí do srdce Konfederace, a tak se kulhající vydal po prázdné cestě zpátky do Fairfields.

Zápach kvasících cukerných šťáv smíšený s puchem spáleného masa byl mnohem otřesnějším zážitkem než cokoliv, co zažil na bojištích. Pouze čtyři sloupy trčely nad popelem jeho už bývalého domova jako pomníky všech slibných snů...

Teď, po tolika letech, se St. John objevil na cestě od mysu Dobré naděje v kočáře taženém párem plavých koní s bílou hřívou i ocasem, kteří se ve své domovině na jihu severoamerického kontinentu nazývají palomino. Seděl na sedadle, v bílých zubech stisknutý dlouhý černý doutník a v jediném oku mu zářila stříbřitá jiskra. A na sedadlo faetonu se vedle něj uvelebila ta podivně znepokojující žena.

Po příjezdu do Kimberley napřed vkročil St. John do kanceláře Standard Bank na Market Square a prokázal se akreditivem, jenž úředníka ohromil. Bankovní příkaz se skvěl na těžkém a drahocenném papíře, tisk vyvedený v růžové a zlaté, pečeť nesla znak známého bankovního domu Messrs Coutts & Company z londýnského Strandu. Astronomická suma šokovala. Půl milionu liber šterlinků!

Mungo si však vybral pouze pár set liber, aby se mohl s manželkou usadit v pokojích toho nejlepšího a nejkomfortnějšího hotelu v Kimberley, což nabízel jedině Craven Hotel. Jakmile se bankovní úředník vzpamatoval, okamžitě začal šířit zprávu o americkém generálovi, který si u nich právě uložil půl milionu.

A příští poledne už St. John přijal pozvání na oběd do Kimberley Club. Shovívavě se usmíval nad návrhem zařadit ho mezi členy téhle věhlasné instituce. Kandidaturu ohlásil pan Cecil John Rhodes a podporoval ji doktor Leander Starr Jameson, ačkoliv existovalo víc bohatých a vlivných mužů, kteří se zoufale, ale marně, snažili stát členy klubu.

St. John nasadil stejně shovívavý úsměv, když se pohodlně uvelebil v židli, prsty otáčel skleničku se šampaňským a sledoval ostatní, jak se lísají k jeho manželce.

Dokonce pan Rhodes, proslavený imunitou ke svodům něžného pohlaví i úsečným zakončením veškerých frivolních konverzací, reagoval na její naivní otázky a uchichtával se vtipným poznámkám.

Silou vůle se Zougovi podařilo odtrhnout pozornost od Louise, aby se obrátil na Munga St. Johna. Zcela suverénně změnil téma diskuse o rozstřižených sukních, které dovolují ženě zaujmout normální jezdecký postoj, ke

generálově vlastní činnosti od doby, co se naposledy setkali.

Změna neušla pozornosti. Dáma mlčky střelila ostře spekulativní pohled na majora, nakonec se rozverně usmála a stáhla se do oddané tichosti, když debata přešla na mnohem vážnější i důležitější události.

St. John navštívil Kanadu a Austrálii, a každý i bez zbytečných řečí pochopil, jak mu obě cesty prospěly. Mluvil o pšenici, opálech, vlně a zlatu. Všichni mu pozorně naslouchali, občas položili odbornou otázku. Pak už jen přikyvovali kvalifikovaným odpovědím, dokud generál nezakončil: "Pánové, o vás a vaší činnosti mi napsal můj drahý přítel Zouga, a tak mi nezbylo nic jiného, než všechno spatřit na vlastní oči!"

Jako na smluvené znamení se objevil Ralph s hlavním chodem: antilopí kýtou dohněda zapečenou v křupavém těstíčku. Sklidil potlesk i několik výkřiků nadšení.

Major vstal a začal krájet plátky z delikátně vonící divočiny, přičemž, si všiml stále okounějícího syna.

"Není ti špatně?" prohodil koutkem úst. Ralph sebou trhl a podařilo se mu odpoutat zbožňující pohled od Louise St. Johnové.

"Vůbec ne, tati. Cítím se přímo perfektně!"

"Vypadáš, jako když tě bolí břicho. Skoč si za naším stopařem, ať ti dá nějakou chytrou medicínu."

Jan Cheroot, oblečený v šarlatovém kabátci s vyblýskanými knoflíky, jenž byl kdysi součástí uniformy rodného regimentu v Kapském Městě, přinášel další lahve šampaňského a kbelík s rozdrceným ledem.

"Led!" nadšeně zatleskala Louise."Nikdy bych tu takovýhle luxus neočekávala."

"Ach, nám tady moc civilizačních vymožeností neschází, madame," ujišťoval ji Rhodes. "Má továrna na výrobu ledu je v provozu minimálně rok. A jakmile dorazí železnice až do Kimberley, staneme se opravdovým městem!"

"A tohle všechno kvůli marnivosti a ješitnosti žen?" pohodila Američanka copy v hraném údivu. "Tretky dam zapříčiní vznik města, postaveného na snubních prstýncích!"

I přes veškerou majorovu snahu se pozornost přítomných znovu přesunula. Teď jí viseli na rtech se zasněně obluzeným výrazem, který se usazuje ve tváři i těm nejinteligentnějším mužům, když hltají lepost ženy...

Skutečně nádherný exemplář, přiznal si poprvé Zouga a z neznámého důvodu se mu zdála ještě odpornější.

"Víte vůbec, pane Rhodesi," naklonila se k němu důvěrně, "že už jsem tady pět dní? Velice pečlivě jsem propátrala chodníky a nezahlédla ani jediný diamant. A přitom jsme byli doma ujišťováni, že Kimberley je vydlážděno drahokamy..."

Všichni se rozesmáli, mnohem halasněji, než bonmot vyžadoval. Mezitím Rhodes zamumlal pár slov Pickeringovi do ucha, než se opět obrátil k dámě.

"Jsme povinováni udělal vše, co je v našich silách, abychom reputaci napravili, paní St. Johnová." Zatímco mluvil, Neville psal vzkaz na papír a potom si povolal jednoho z barevných štolbů, jenž se rozvaloval a pokuřoval ve stínu nedalekého keře.

"Majore, mohl bych si půjčit jeden z vašich kbelíčků na šampaňské?" dovoloval se Pickering. Zouga přikývl a věnoval se dalšímu krájení porcí.

Po chvíli se objevil štolba následovaný poměrně bezvýznamným bělochem, nejistě usazeným v sedle klidného oře. Seskočil a zamířil k verandě. V ruce držel nádobu, jako by v ní nesl nově vynalezenou výbušnou želatinu pana Alfreda Nobela.

Položil vyžádané před hlavního šéfa. S očima za silnými skly brýlí a v saku s rukávy a lokty stářím oblýskanými splynul s pozadím jako chameleon, když odstoupil.

"Kdepak je mladý Jordan?" chtěl vědět Rhodes. "Ten chlapec miluje diamanty zrovna tak jako kdokoliv z nás..."

Hoch vyšel z kuchyně v zástěře kolem boků, tváře zrudlé žárem kamen. Stydlivě pozdravil.

"Dámo a pánové, mladý pan Jordan Ballantyne není pouze tím nejlepším šéfkuchařem v širém okolí, ale také patří k nejperfektnějším třídičům diamantů, které máme," projevoval velkorysou sdílnost Rhodes, což u něj málokdo zaznamenal. "Jordane, postav se ke mně, abys pořádně viděl !"

Jakmile se chlapec objevil za jeho židlí, Rhodes opatrně převrátil nádobu. Sám Zouga slyšel vlastní polknutí, zatímco Louise St. Johnová vyjekla nahlas.

Kbelíček byl až po okraj naplněný surovými diamanty, jež se nyní tyčily jako ztuhlá kaskáda na bílém ubrusu. Matně se blyštící pyramida občas vyslala paprsek světla k překvapeným očím.

"Tak dobře, Jordane. Řekni nám o nich něco," vyzval ho Rhodes. Chlapec se sehnul nad neuvěřitelným pokladem. Dlouhými prstíky lehce přelétával z kamene na kámen a třídil je do kupiček.

Během bleskových pohybů promlouval hlasem tak nádherně zabarveným jako jeho tvář. Melodicky a plynně vysvětloval tvary krystalů, poukazoval na drobné vady, porovnával odstíny barev a natáčel je ve světle tak, aby z nich vycházely přímo plameny.

Majora mátl tenhle až příliš teatrální akt, což nikdy nebyl Rhodesův styl. Nikdy by se nesnažil zapůsobit na ženu, dokonce ani tak neskonale krásnou. Takhle smíchat už jednou rozsortýrované drahokamy zatíží třídiče zbytečným několikadenním pracovním vypětím. Každý z těch diamantů musí být totiž opět začleněn do třídy, zhodnocen a uložen do své vlastní malé bílé obálky.

"Tenhle je perfektní," zajásal Jordan a vytáhl kus o velikostí zeleného hrášku. "Podívejte na tu barvu! Namodralá jako blesk a plná ohně."

Rhodes drahokam vzal mezi palec a ukazováček, potom se nahnul a položil zkamenělou krásu před dámu.

"Madame, váš první diamant. Zcela upřímně doufám, že není tím posledním," kývl hlavou.

"Pane Rhodesi, nemohu akceptovat tak velkomyslný dar," zaúpěla Louise, oči rozšířené nadšením. Otočila se na manžela. "Nebo snad ano?"

"Pokud bych nesouhlasil, nikdy bys mi to neodpustila," zamumlal Mungo St. John a Louise se obrátila na štědrého dárce.

"Pane Rhodesi, manžel jinak nedá, i když momentálně nemohu najít ta správná slova k vyjádření své neskonalé vděčnosti !" Zouga úchvatnou scénu podrobně sledoval. Tolik se toho dálo přímo před očima a ještě víc pod povrchem...

Pro nezaujatého pozorovatele šlo pouze o předvedení úžasného efektu tvrdých a blyštivých oblázků zde přítomné dámě. V tomhle spočívala jejich skutečná hodnota, možná ta jedna jediná. Když však důkladně zkoumal výraz obličeje Louise St. Johnové, okamžitě pochopil, že se nerozzářila z pouhé hrabivosti, ale z důvodu jakési mystické emoce nijak moc vzdálené od lásky k živým tvorům: k dítěti, koni, muži. Podobné okouzlení bylo vcelku prospěšné sledovat, dumal Zouga.

Náhle si uvědomil své niterné přání být původcem stejné radosti. Na Rhodesově místě by se měl nacházet on, aby podobným darem dosáhl u té krásky přeměny. Těžko se odpoutával od svých představ, a tak málem přehlédl nenápadné, ale rychlé sklouznutí Rhodesova zraku, skrytého za rozjásanou dámou.

A vtom Zouga celou taktiku odhalil. Rhodes nechce ulovit ženu, ale muže. Sehraná ukázka nádhery pokladu patřila Mungovi, majiteli půlmilionového konta!

Rhodes nutně potřeboval kapitál. Když se totiž člověk jeho formátu rozhodne zakoupit každý claim v diamantovém nalezišti New Rush v Kimberley a chce svého cíle dosáhnout co nejdřív, tak zákonitě musí neustále "hladovět" po finančních zdrojích. A své ambice nijak neskrýval. Zouga sám slyšel Rhodese vyhlašovat u dlouhého barového pultu v Kimberley Club zajímavou deklaraci.

Existuje jediná cesta stabilizované ceny našeho zboží..., tento eufemistický výraz používal pro diamanty, ...a tou je přísná a centralizovaná marketingová strategie. A existuje jediná cesta, jak zastavit krádeže zboží nechutnými L.D.B., a tou je zavedení extrémně přísných bezpečnostních opatření. Obě podmínky se dají docílit pouze vlastnictvím všech kutacích dílců jedinou společností!

Každý, kdo dobře poslouchal, okamžitě pochopil, koho chce mít Rhodes v čele podobného seskupení. K tomu došlo před rokem. Nyní kbelíček diamantů na majorově stole dokazoval jak dalece Rhodes dostál svému slibu a spolykal celé naleziště. Vždyť překonal víc než polovinu cesty k vytčenému cíli. A i když musel přibrat partnery, přesto mu scházely finance!

Velice vážnou překážku mezi ním a kompletním vlastnictvím povrchového dolu tvořila firma, kterou založil Barney Barnato. Rhodes bude potřebovat miliony - opravdu miliony šterlinků - k uskutečnění posledního kroku...

Důvod téhle malé šarády byl už Zougovi zcela zřejmý, takže jen stočil hlavu, aby mohl sledovat generálovu reakci. Náhle ho však zarazil dramatický výjev.

Nepořádně oblečený mladý muž mohutných ramen, schýlený kupředu, s vlasy spadajícími na široké čelo, které se tyčí nad masitou tváří. Jeho silné paže končí hranatými dlaněmi, obkličujícími třpytící se pahorek diamantů. Vedle něj stojí kouzelná postava štíhlého chlapce s jasnou a překrásnou tváří. Za oběma se tyčí pochmurná socha kamenného sokola, držící oba v zajetí své moci...

Major se otřásl. Poprvé ho v přítomnosti sošky zamrazilo, snad zaútočila pověra. Poprvé si uvědomil i pocit zla, jež starý Hotentot na první pohled odhalil v kamenných očích. Zlomek vteřiny zůstal Zouga přesvědčený, že dravec roztáhne svá ostrá křídla, podobná břitu nože, a podrží je s majetnickou lačností nad oběma lidskými bytostmi jako baldachýn. Děsivý okamžik zmizel, výjev skončil!

Rhodes shrnoval drahokamy zpátky do nádoby, zatímco v tichosti mluvil s Jordanem.

"Pořád studuješ učebnici sepsanou vynálezcem těsnopisu kolegou Pitmanem, kterou jsem ti poslal, mladý muži?"

"Ano, pane Rhodesi."

"Výborně! Jednoho dne odhalíš obrovskou hodnotu v téhle novodobé znalosti!"

Chlapec ihned pochopil pokyn k odchodu, takže se hbitě protáhl verandou a zmizel v kuchyni, zatímco Rhodes lhostejně podával poklad přítomnému úředníkovi. Přitom se však obrátil přímo na generála.

"V těžební sekci, kterou vlastníme, odkrýváme průměrně deset karátů na každou tunu štěrku procházejícího naším procesem. K tomu lze přidat další dva karáty na tunu, odcizené dělníky mezi jámou a třídírnou. Pokud se náš bezpečnostní systém stane efektivnější, pak s lepšími zákony proti L.D.B. můžeme očekávat eliminaci těchto ztrát..." Dále pokračoval svým téměř až pisklavým hlasem. Líčil další cifry produkčních nákladů a předpokládané přínosy i naděje zisků, rozpočítaných na zpracovanou tunu. Ačkoliv hovořil jen k jediné osobě s černou páskou přes oko, přesto ho každý poslouchal včetně Louise St. Johnové.

Zouga právě sledoval, jak se kráska koncentruje na matoucí skrumáž čísel a všechny dokonce absorbuje s úmyslem je i použít. Však se jeho odhad záhy potvrdil.

"Pane Rhodesi, předtím jste režii těžby v sekci č. 9 označil částkou deset šilinků a šest pencí, ale nyní už mluvíte o dvanácti?" zcela nečekaně položila otázku a oslovený se odmlčel. Kývnutím pochválil bystrost.

"Ve větších hloubkách výdaje stoupají. První suma se vztahuje na současnou situaci, druhá označuje předpokládaný odhad pro období po roce těžby." V hlasu mu zazněl respekt k dámě.

"Vážně se cítím polichocen, jak do detailu sledujete můj výklad, madame." Pak se obrátil na St. Johna. "Z těchto údajů je zřejmé, generále, že procenta z investovaného kapitálu se pohybují od jistých deseti až do možných patnácti!"

Mungo držel v ruce zapálený doutník a tvrdě pohlížel na diamantového krále.

"Pane Rhodesi, zatím jste se ještě nezmínil o modré!"

Modrá. Každý u stolu ztuhl. Modrá. Jako by St. John vyslovil nějaké vulgární slovo a všechny kolem šokoval.

Modrá. Modrá se stala hlavním důvodem Rhodesova úsilí získat kapitál.

Modrá. Kvůli ní si banky předvolávaly diggery, kteří měli úvěry podložené hodnotou svých claimů. Finanční instituce redukovaly všem dohodnuté částky o padesát procent, zatímco Rhodes si půjčil milion liber, aby se mohl pokusit získat každý kutací dílec v New Rush. Po připsání nového claimu ho okamžitě použil jako jistinu pro půjčení peněz na druhý, takže mu rostla pyramida úvěrů, jež se měnila v propast dluhů.

Major patřil k jedněm z mála, kteří odolávali útoku diamantového krále. Bránil se tvrdě s mučivou bolestí, když odmítl pět tisíc za Ďáblovu past. K nabídce došlo před šesti měsíci, dřív než se v Kimberley Club od úst k ústům šířilo to děsivé slovo: Modrá!

Dnes mu už tuhle sumu nikdo nenabídne. Naopak. Nedávno si ho zavolal manažer Standard Bank, aby mu sdělil chmurnou novinku.

"Majore Ballantyne, podle nejnovějších ukazatelů byla banka donucena překontrolovat hodnotu veškerých jistin našich klientů. Po provedené kalkulaci jsme odhadli hodnotu vašich dílců na pět set za každý."

"To je přece šílené, pane..."

"Modrá se zatím ukázala u claimů společnosti Orphen Company, majore." Bankéř nijak nepřeháněl, ačkoliv dotyčná firma neměla svůj pozemek nijak daleko od Ďáblovy pasti. "Majore, tato zpráva mi nečiní žádnou radost, ale musím vás požádat o zredukování vašeho dluhu na tisíc liber."

Modrá se stala důvodem, proč mnoho obchodníků ve městě doprodávalo své zásoby a připravovalo se na odjezd.

Modrá zapříčinila, že většina dodavatelů změnila trasu svých transportních vozů a zamířila do východní části Transvaalské republiky, k novým nalezištím zlata v Pilgrims' Rest, vhodně pojmenovaném podle místa odpočinku poutníků.

"Co je modrá?" ozvala se najednou Louise, a jelikož nikdo nezareagoval, vzal na sebe břímě odpovědi Zouga.

"Modrá je název, kterým hledači diamantů označují typ skalní formace, paní St. Johnová. Jde o v ulkanický konglomerát v temně modré barvě a o velké tvrdostí, takže se nedá snadno vytěžit." Major uchopil sklenku, upil šampaňské a pak studoval řetízek uvolněných bublinek v lahodném moku.

"To to je všechno?" tiše se podivila návštěva.

"Nachází se v něm zirkon v drobných krystalcích, připomínajících cukr, ale s tímhle minerálem se obchodovat nedá," dodal ponuře.

"Jak význačné vlastnosti má ta modrá?" nedala se odbýt Louise. Zouga se nadechl a opatrně vybíral slova. "Démantonosná hornina je žlutá a drolivá - což značí, že se sesouvá!"

"Děkuji, tohle slovo znám," usmála se suše dáma.

"No, my jsme v jistých hlubších oblastech severní sekce už vytěžili veškerou žluť a narazili na pevné modré dno, tvrdé jak mramor a zrovna tak neplodné..."

"To poslední se dosud nepotvrdilo," ostře protestoval Rhodes.

"Pravda, důkazy nejsou, ale my všichni se bojíme, zda to neznamená konec! Diamantové naleziště už může být vyčerpané..." Opět zavládlo hrobové ticho, každý v duchu meditoval nad děsivou eventualitou.

"Kdy budete mít jistotu?" vyzvídal Mungo St. John. "Kdy se dozvíte, že ten modrý konglomerát zakrývá kompletně naleziště a nemá v sobě žádné diamanty?"

"Potrvá ještě několik měsíců, než se pomalejší dílce dostanou až na úroveň tvrdého dna," informoval Rhodes. "Pokud nalezneme souvislou vrstvu na celém dně dolu, potom budeme muset vyvrtat zkušební otvory a ujistit se, zda nejde jen o tenký příkrov a zda pod ním nepokračuje naše žluť..."

"Už chápu," přikývl generál . "Zdá se mi , že snad sama Štěstěna zpozdila mou návštěvu v Kimberley, dokud se neobjevil tenhle problém. Jinak jsem se mohl stát majitelem hory z modrého mramoru místo diamantů..."

"Ty jsi měl vždycky štěstí, Mungo," zalichotila mu Louise, načež manžel chmurně odpověděl.

"Ty, má drahá, jsi největším darem všech mých šťastných výher!"

S viditelným ulehčením se všichni vrhli na nové téma s výjimkou diamantového krále. Ten jen zadumaně hleděl před sebe. I Zouga znervózněl při pomyšlení na možnou blízkost katastrofy, takže Louise musela znovu vyslovit jeho jméno, aby se probral.

"Je to možné, majore Ballantyne?"

Major zbystřil a otočil se k ní. "Promiňte, paní St. Johnová, nemohla byste zopakovat svou otázku?"

Nezažila ještě, že by muž nenaslouchal, když mluvila. A tenhle studený a korektní Anglán ji už opravdu začínal dráždit. Nejraději by v něm šokem vybudila přirozenou reakci. S chutí by okořenila mluvu jedním z těch hrubých vojenských slov, ale pud sebezáchovy ji varoval. Zřejmě by jen udiveně pozdvihl obočí!

Další se nabízela možnost ignorovat ho, ovšem intuice ji opět varovala. Pravděpodobně by tenhle přístup jen přivítal. Nejlepší bude otevřeně zaútočit, aby konečně uznal její existenci!

"Měla jsem dojem, že jste předsedou sportovního klubu tady v Kimberley."

"Mám tu čest," odsouhlasil Zouga.

"Slyšela jsem též o vašich dostizích steeplechase či point-to- point. Nikdy si nejsem jistá, jakou terminologii vy Britové vlastně používáte. Předpokládám, že tenhle jezdecký sport je tady populárním odreagováním."

Major přikývl a usmál se.

"O správném použití terminologie by se mohl leckdo přít. Ani já sám nemám jasno. Překážkový dostih ke kostelní věži to být nemůže, poněvadž se nám jich hrubě nedostává. Přespolním dostihem naše závody též nelze nazvat, jelikož do soutěže spadá i střelba z pušky. Proto dáváme přednost názvu drsný cval. Zcela výstižné označení, mám dojem..."

"Přemýšlela jsem o zapsání jednoho z mých koní do tohoto klání," upřesnila Ilouise.

"Už teď je vítán," odsouhlasil major. "Osobně připravím seznam našich nejlepších jezdců, z nichž si můžete vybrat."

"Upřednostňuju koně v rukou majitele!"

"Obávám se, že vašemu přání nelze vyhovět, paní St. Johnová..."

"Proč ne?"

"Protože jste žena..."

"A to ..."

Její výraz Zougovi poprvé přinesl zadostiučinění. Voskově zbledla, takže pihy jí vystoupily a oči začaly metat blesky, vztekle modré!

S radostí vyčkával na odpověď, ale ona jeho mrzké přání vycílila a veškerou silou své vůle mu odepřela dodat uspokojení. Spolkla slova deroucí se na jazyk a obrátila se k manželovi.

"Třetí hodina odbila a já bych se ráda vrátila do hotelu. Prožila jsem skutečně velice příjemné chvíle u oběda." Rychle vstala a generál rezignovaně pokrčil rameny, když ji následoval.

"Prosím, nenechte se rušit ve vašem příjemném posezení."

Úsměv i tón hlasu naznačoval omluvu za ženský vrtoch. Štolba přivedl koně, kterého okamžitě pohladila po hedvábném chřípí. Potom uchopila otěže, sjela zrakem ke skupině mužů, vydržela upřený majorův pohled a teprve potom se vyšvihla do sedla. Zouga ještě nikdy něco takového neviděl. Obvykle musel jeden z poskoků držet hlavu koně, druhý zase dlaněmi s propojenými prsty zhotovoval schůdek vhodný k nalodění dámy. Ovšem tahle nahoru doslova vyletěla...

V téměř neznatelném gestu trhla jemně levou ručkou, načež kůň couvl, postavil se na zadní a teatrálně mával předníma nohama ve vzduchu. Přitom couval, až se dostal do blízkostí plotu z ostnatého drátu, který odděloval Zougův pozemek od veřejné cesty.

Dobrý pozorovatel zaznamenal další trhnutí rukou. Poté hřebec vyrazil, ačkoliv k překážce zbývalo necelých dvacet kroků. Zdálo se skoro nemožné, aby tak těžké zvíře překonalo zátaras. Proto také muži na verandě napětím ze svých židlí přímo vyletěli. Černé copy zavlály při prudkém zrychlení. V pravém okamžiku Louise pobídla koně koleny i rukou.

Na chvíli se zdálo, že mohutný hřebec s malou bytostí na hřbetě zůstal zavěšený proti bleděmodré obloze, kam snad vystartovali. Žena se v sedle jen nadzdvihla, aby odlehčila nápor při skoku i dopadu. Ve zlomku vteřiny přistáli na druhé straně.

Všichni ulehčením vydechli, i Zouga musel zahnat představu zakrvácené ženy v ostnatém drátu, připomínající divokého ptáčka s potrhaným tělem a zlomenými křídly, který uvízl v síti lovce...

Major stál na vrcholu třípatrové centrální strojovny a z té výšky dohlédl na severozápad až k řece Vaal. Temně zelené skvrny pobřežního porostu se podobaly stínům mraků na prachem pokryté zemi. Ale na obloze nebylo ani mráčku. Jen spalující sluneční žár na zemi vykresloval ostrý stín složité struktury ze dřeva, železa a ocelových lan.

Pod budovou zela propast jakoby způsobená dopadem gigantického meteoru, který se zaryl do žluté země a v zemské kůře vyhloubil jámu v podobě mísy. Nejhlubší sekce se už nacházela dobrých šedesát metrů pod úrovní okolního terénu a každá lopata démantonosné horniny se pracně plnila ručně.

Lovec slonů si otřel černý šmír z rukou a kývl na Matabelce, jenž obsluhoval parní stroj.

Ještě jednou pohlédl dolů, na mravencům podobné figurky na dně, když se naviječí buben s ohlušujícím rachotem opět rozběhl. Blýskavé ocelové lano se začalo navíjet. Tohle zařízení stálo Zougu víc než tisíc liber, což pokryl zisk jednoho neuvěřitelně produktivního týdne, kdy Jordan nalezl jedenáct dobrých diamantů. Tato odměna se však ukázala být lstí vyšeptanou ďáblovou pastí jako falešné sliby nevěrné manželky.

Přešel na druhou stranu strojovny, kde hluk nebyl tak vtíravý. Zastavil se na dřevěné plošině vyčnívající do prostoru nad svůdně vábící hlubinou, tu ale klidně přehlížel.

Teď mohl deset minut odpočívat, což byl čas, který potřeboval skip se štěrkem k překonání vzdálenosti z claimu k povrchu. Major zaregistroval železný vozík, jak se odpoutával ode dna coby tlustý pavouk šplhající vzhůru po své hedvábné niti. Na takovou dálku ale nemohl identifikovat siluetu vyčnívající ze skipu.

Major si zapálil doutník a pocítil příchuť motorového oleje. Opět pohlédl do jámy, aby přehodnotil úvahu o mraveništi. Podobala se spíš včelímu úlu. Dokonce i v těch největších hlubinách si každý kutací dílec ponechával původní geometrický rozměr, což v tak obrovském množství velmi připomínalo včelí plástev.

"Kdyby jen důl vydal trochu víc medu," povzdechl si. Skip se blížil a teď už nebylo pochyb. Vytáhlý čahoun stál u okraje železného vozíku, frajersky balancoval s oběma rukama v bok, zatímco propast pod ním se zvětšovala.

Čím neobvyklejší postoj, tím lépe obhájil mladý digger svou čest před ostatními! Zouga však rozhodně zakázal synovi na skipu tančit, což zase zkoušel jeden ze Skotů, když předváděl vlastenecký folklór dokonce i s dudama...

Ralph se pomalu přibližoval, vyplouval z lesklé pavučiny ocelových lan, která visela nad povrchovým dolem jako stříbřitý mrak. Stovky chapadel dosahovaly na dno k jednotlivým claimům, každé vyblýskané kladkovými kolečky skipu jako kolejnice.

Tažné lano se pomalu ukládalo na buben navijáku a železný vozík se vynořoval z temné hlubiny do denního jasu. Vyloupl se ze stříbřitého oparu, visícího jako aureola nad propastí. Éterická, až neskutečně zářící krajka zakrývala tvrdou realitu hutné a surové horniny, většinou se odvděčující mnohým nebezpečenstvím a krutým zklamáním!

Zatímco major vyčkával na příjezd nákladu, vzpomněl si na začátek svého pobytu v Kimberley. Tenkrát, když se tu objevil s Alettou, stále ještě viděli zbytky Colesburg Kopje. Od té doby se vyrvalo nitru země nepředstavitelné množství materiálu, přičemž mnoho mužů zahynulo v tom hrůzně zejícím nenasytném chřtánu. A tolik snů ztroskotalo...

Pozdvihl klobouk, aby si otřel zpocené čelo. Pak se ušklíbl nad rudě zabarveným šátkem. Skvrny připomínaly krev. Opět si ho uvázal kolem krku a přivřenýma očima pozoroval hlubinu, z níž kdysi ještě prýštila neuhasitelná naděje v zářnou budoucnost. Mezitím však uběhlo deset let! Je to vůbec možné? Raději se rychle probral, poněvadž snění patřilo starcům. Minulost změnit nelze a hodnotu má pouze přítomnost! Napřímil se a zaostřil na syna, udržujícího perfektně rovnováhu na houpajícím se skipu.

Železný vozík jel jinak než jindy, uvědomil si major. Obvykle ho přece Ralph přetěžoval navršením "čepice" až nad kovové bočnice.

Teď však skip zel prázdnotou a chlapec v něm stál sám, bez matabelské pracovní amadody, která obvykle pomáhala na konci lanové dráhy sklopit vozík, aby démantonosná hornina mohla sjet do násypného žlabu, pod nímž už čekala kára.

Nervózní Zouga přiložil ruce k ústům, aby vyzvěděl důvod tak nezvyklého jednání, ale slova mu uvízla v krku. Nyní se syn přiblížil natolik, že dokázal rozeznat výraz jeho tváře: tragický, zachvácený nějakým úděsným zážitkem... Otec spustil ruce a jen vyčkával na hrůznou zprávu. V té chvíli skip narazil na ochrannou mříž a obsluha navijáku zkušeně zabrzdila.

Ralph seskočil a dál strnule zíral.

"Co se stalo, hochu?" vydechl Zouga, načež se syn poraženecky otočil a pohlédl do nitra skipu.

Major přikročil k bočnici, aby se mohl též podívat. Mýlil se, skip nebyl úplně prázdný.

"Trvalo nám celé dopoledne, než jsme tohle vysekali," informoval ho suše Ralph.

Kamenná deska vypadala jako hrubě otesaný náhrobek těsně před vytvořením nápisu. Po obvodu kvádru, o šíři chlapského rozpažení, vynikaly stopy po kovových klínech a úderech špiček krumpáčů, jimiž ho odlomili.

"Zlikvidovali jsme tři násady," chmurně zvěstoval Ralph, "ale podařilo se nám vyhrát proto, že jsme využili přirozenou trhlinu..."

Zouga zíral na ten ošklivý kus konglomerátu a nechtěl věřit vlastním očím. Nejraději by si před dalšími synovými slovy zacpal uši.

"Pod tím je to samé, kompaktní a tvrdé jako srdce děvky, nikde žádná puklina ani prasklina. Nás šestnáct na tom dřelo celé dopoledne," stěžoval si dál a ukazoval dlaně. Žlutavé mozoly, každodenní dřinou už vypracované, mu přece jenom popraskaly a objevilo se živé maso. "Strávili jsme na tom šutru téměř věčnost, zlomili si na něm srdce i nářadí a přitom neváží víc než půl tuny!"

Major se pomalu nahnul do skipu a dotkl se kamene. Vnímal chlad podobný tomu, jenž mu svíral srdce - zíral na temně žilkovanou modř.

"Jo, jsme na modré!" potvrdil tiše Ralph. "Nakonec nás modrá taky dostala..."

"Dynamit nebo nitroželatina," odhadoval mladý Ballantyne. "Jediný způsob, jak se s tím pohne."

Svlečený do půl těla, zalitý potem, u nohou balvan modrého mramoru jen strnule stál a opíral se o násadu železné palice, s níž se snažil prokletý plát rozbít. Při úderech však odlétaly jenom jiskry a malé obláčky bílého prachu pálily v nose jako pepř. Modrá povolit nechtěla za žádnou cenu.

"Nemůžeme přece odstřelovat v jámě," unaveně konstatoval Zouga. "Umíš si představit, že dvě stě diggerů odpaluje dynamitem skálu, kdykoliv to bude zapotřebí`?" zavrtěl hlavou.

"Žádná jiná možnost neexistuje, jinak ten konglomerát z díry nevyrveš!" prskal mladík.

"A kdybys kámen vytáhl ven?" vznesl otázku Jordan z verandy, kde stál v tichosti dobrou hodinu.

"Co tím myslíš?" zasyčel otec. Zaznamenal napětí v hlasu a dobře věděl, jak blízko k výbuchu je stále ukrývaný vztek i pocit marnosti.

"Co byste s tím chtěli dělat dál?" trval na svém nejmladší.

Všichni se dívali na modrou a v duchu uvažovali.

"V tom přece diamanty nejsou...," pokračoval dál Jordan.

"Jak to víš?" zachrčel Ralph stejně výhrůžně jako otec.

"Vím, vždyť to cítím v prstech! Jen se podívejte: materiál je tvrdý, bezcenný a jalový..."

Nikdo nezareagoval, a tak Jordan jen smutně potřásl kudrnami.

"I kdyby se v tom drahé kameny nacházely, jak byste je tam odtud dostali? Pokud do nich udeříte perlíkem, zůstane vám diamantový prášek!"

"Ralphe," ozval se náhle otec, "tenhle materiál, ta modrá - je zatím jenom ve východní části?"

"Zatím jo, ale..."

"Zakryjte to tam, naházejte žluť kde modrá vyhřezla! Nikdo ji nesmí vidět, nikdo o tom nesmí vědět!"

Mladík přikývl a Zouga pokračoval dál.

"Budeme dál vyvážet žlutou z dalších sekcí, jako by se nic nestalo. A nikdo, ani jeden z vás, se nesmí o modré zmínit!" Pohlédl Jordanovi do očí. "Rozumíš? Nikomu ani muk!"

Major Ballantyne seděl v sedle, třmeny spuštěné co nejníž, jako búrský lovec či Angličan narozený v koloniích. Věděl, že Rhodes za pár týdnů odjede, aby stihl termín přednášek na Oxfordské univerzitě. Možná tenhle nevyhnutelný odchod diamantového krále nemile urychlil rozhodnutí.

"Musíme jen doufat," zamumlal a kůň ihned zastříhal ušima, jako by naslouchal. "Člověče, nežeň se do neštěstí," bručel, jelikož situace mu skutečně drásala nervy. Zaléval ho pocit viny, když se obíral svými úmysly. Věděl, že se pokouší prodat špatné zboží, proto se musel proti vlastnímu svědomí obrnit.

Dotkl se Toma kolenem, aby ho stočil na prašnou cestu k bungalovu.

Rhodese našel na verandě v rozhovoru s Pickeringem. Na dole se vyprávělo, že tenhle člověk je už multimilionář, i když možná jen papírově. A přitom tenhle boháč právě teď seděl na krabici od mýdla v ošuntělém

oblečení a upíjel z opryskaného hrnku. Major povolil otěže a kůň poslušně zastavil, zatímco pán už seskočil. Nemusel zvíře nikde uvazovat, poněvadž ho naučil čekat. Zamířil k malé skupince. V duchu se musel Zouga usmívat. Rhodes má sice hrnek otlučený, ale upíjí z něho luxusní, dvacet let starou whisky. Sedí sice na bedně, ale vypadá, jako by se tyčil na trůnu. Muži okolo sice připomínali poddané, ale patřili k diamantové aristokracii bohatých a mocných.

Neville majora vítal, pochechtával se, mával novinami.

"Bože, Zougo, doufáme v tvou podporu při obraně naší mužské hrdosti," plácal ho po rameni.

"Nechápu, o co jde," divil se major, ale to už se k němu všichni hrnuli. Jediný Rhodes neopustil královský posez, přesto se usmíval.

"Nech ho, ať si to přečte sám, Picklingu," doporučoval Rhodes, takže kolega mu místní plátek Diamond Fields Advertiser předal. Šlo o nejnovější vydání, tiskařská čerň ještě umazala Zougovi prsty.

RUKAVICE HOZENA

URAŽENÁ DÁMA VYŽADUJE SATISFAKCI

Na první stránce hlásal titulek, a hned pod ním se rozepisoval šéfredaktor listu o vzácné návštěvnici v Kimberley. Dnes ho prý navštívila manželka hrdiny americké občanské války paní Louise St. Johnová, známá též jako vynikající jezdkyně na koni, líčil dojatý žurnalista.

Její hřebec Povětroni je skutečně pozoruhodnou ukázkou navě vyšlechtěného plemene v Americe známého coby palomino. Jde vlastně o bývalého vítěze soutěží plnokrevníků v Louisianě a zároveň o nejkrásnějšího oře na území Kimberley, rozplýval se pisálek.

A teprve tady to začato být pro Zougu velice zajímavé. Paní St. Johnová se pokusila přihlásit svého koně na regulérní dostihy, organizované sportovním klubem v Kimberley, ale major Ballantyne, prezident dotyčného klubu, ji infórmoval o nemožnosti účasti...

Major rychle přeskočil hloubavé úvahy a zarazil se až u osočení.

Jednoduše proto, že je žena... Nesnesitelně domýšlivá a typicky mužská arogance! sebejistě dodala.

Jen se usmíval a potřásal hlavou.

Vyzývám proto chytrého majora, aby podstoupil zkoušku jezdeckého uměni na jakékoliv trase dle vlastního výběru a o jakoukoliv cenu, kterou navrhne! teď už se rozesmál na celé kolo.

"Ta dáma má skutečně pro strach uděláno," konstatoval.

"Půjčím vám svého Krále Čaku," nabízel Beit. Šlo o nádherný exemplář, chlubící se anglickou i arabskou krví, pocházející ze slavného kapského hřebčína. Beit za něj zaplatil tři sta liber.

Major se jen poťouchle šklíbil a láskyplně pohlédl na svého věrného koně. "Není třeba, protože závodit nebudu!" Zoufalé zaúpění všech naznačovalo nesouhlas.

"Bože, Ballantyne, přece nás nenecháte v bryndě?"

"Ta liška podšitá rozhlásí, že jste se strachy podělal, vážený příteli."

"Má žena se bude vítězoslavně naparovat celý týden. Vždyť mi zruinujete manželství!" Zouga jen zdvihl ruce: "Pánové, moc mě to mrzí, ale pochopte, jde o pouhý ženský rozmar. Klidně mě můžete citovat!"

"Takže nepojedete?"

"Samozřejmě že ne!" Major se usmíval, ačkoliv z hlasu zaznívalostrý tón. "Mám přece na krku důležitější záležitosti."

"Vskutku, souhlasím s vámi," Rhodesova poznámka všechny utišila. "Ten vybledlý valach je skutečně létající dábel a ta dáma se na něm vznáší jak čarodějnice. To všechno jsme viděli na vlastní oči."

Zougova jizva opět začala růžovět, v očích mu zajiskřilo, ale na rtech udržel úsměv.

"Ten dlouhonohý plnokrevník si určitě dobře vede na rovině, to vám garantuje. Ale na trase, kterou bych vybral já, by měl co dělat, aby vůbec dojel, natož aby někdo uvažoval o jeho vítězství!"

"Takže pojedete?"

"Pánové, řekl jsem jasné NE! Tečka!"

Dlouho potom, co ostatní odjeli, se zbylí tři muži sesedli u ohně: Pickering, Rhodes a Ballantyne. Slunce pomalu zapadalo v kýčovitě oranžové a první láhev whisky zela prázdnotou. Neville klidně otevřel další. Diamantový král se díval do hrnku a mluvil,aniž by zvedl zrak.

"Majore, konečně jste se odhodlal prodat a já si položil otázku, zcela jednoduchou - PROČ?"

Zouga neodpovídal, a tak na něj Rhodes po chvíli přece jenom pohlédl. "PROČ tak náhle, majore?"

Zkušený lovec slonů najednou zjistil, že nedokáže lež vypustit ze rtů. Nehnutě zíral do těch bleděmodrých očí, až první zareagoval Rhodes.

"Já věřím jen málokomu," zrakem automaticky sjel na Pickeringa, pak se zase vrátil zpět, "ale teď, majore, patříte k nim!"

Zdvihl láhev a Zougovi dolil.

"Kdysi vám L.D.B. nabídl kameny za sto tisíc liber a vy jste odolal!" Mluvil tiše, takže major se musel nahnout, aby vše zaslechl. "Včera váš syn vyvezl z Ďáblovy pasti první kus modré a pořád nejste schopen zalhat!"

"Vy to víte?" vydechl Zouga. Rhodes jen přikývl a povzdechl.

"Bože, přál bych si vědět víc jak vy..." Pokrčil rameny a hlas se stal víc oficiální. "Kdysi jsem vám nabídl pět tisíc za oba claimy. Dobře, nechám cenu na stejné výši...," zdvihl ruku, aby zarazil příliv slov. "Počkejte! Vyslechněte si mou nabídku až do konce, než mi budete děkovat. Pták půjde s těmi kutacími dílci!"

"Cože?" divil se major a napřed nic nechápal.

"Ten kamenný sokol, ta soška, se stane součástí naší dohody!"

"Zatraceně!" zasyčel Zouga a už vstával.

"Počkejte!" zarazil ho přísně Rhodes. "Poslechněte si všechno, než odmítnete! Musíte jet..."

Opět jen vrtěl hlavou, zase nechápal.

"Budete závodit s tou ženskou podle jejích pravidel! Pokud vyhrajete, můžete si nechat své claimy i ptáka i mých pět tisíc..."

Nekonečnou minutu trvalo ticho, než major zachraptěl: "A co když prohraju?"

"Tvrdil jste, že ta ženská má velice malou šanci na vítězství," připomněl Rhodes nedávno vyřčená slova.

"A co když prohraju?" trval na své otázce Zouga.

"Potom opustíte tenhle důl tak, jak jste přijel - s prázdnýma rukama..."

Major pohlédl na koně stojícího opodál. Pojmenoval ho Tom po příteli a starém lovci, který mu jako první prozradil z vlastní zkušenosti nabyté informace o zemi na severu i jak se tam dostat. Bohužel, Tom Harkness tenkrát zemřel velice rychle... A právě tenhle kůň vystupoval v jeho snu o dobytí Zambezie. Z jeho hřbetu si podrobí zlatonosný kraj - proto si zvíře vybíral s větší pečlivostí, než by kdo jiný věnoval vyhledávání životní družky.

V Tomových žilách kolovala krev rozličných plemen: arabská mu dodala široké nozdry a mohutnou hruď, pevné nohy a jistý krok získal od basutských předků, vychytralé oko a tvrdou hlavu od divokých mustangů, srdce a sílu od anglického loveckého koně. Tom nesčetněkrát prokázal svou inteligenci, učil se velice rychle a dovedl být oporou, když jezdec držel pušku oběma rukama. Pokud mu kulka proletěla v nezdravé blízkostí hlavy, jen střihánim uší naznačil prodělanou starost.

Se svým pánem se naučil překonávat vyprahlé pláně i skalnaté výšiny, díky své tlusté kůži se nejenom nebál nočních mrazíků, ale ani poledního žáru. Zároveň mu nedělaly problémy oblázky odletující od kopyt, při šílené honbě za kořistí, ani trny v keřích. Perfektně se držel mezi lovcem a pronásledovanou zvěří, aby udržoval správný úhel přibližování, takže početné stádo springboků v klidu sledovalo dalšího tvora bez jezdce, dokud skrytý Zouga neskolil, co potřeboval. Na hřbetu chladnokrevně odnášel jakoukoliv zdechlinu beze studu i obav z prýštící krve.

Na první pohled vypadal ošklivě - uši trochu delší, nohy zase kratší a v cvalu se neprojevoval nijak esteticky. Přesto si svou rychlost udržel po celý den v jakémkoliv terénu.

V jistém ohledu se však stal nenapravitelným zlodějem. Jordan si svou zeleninovou zahrádku sice oplotil, ale Tom se dokázal nahnout i přes ostnatý drát, vytáhnout sladkou mrkvičku za nať a zbylou hlínu oklepat o přední kopyta.

Naučil se otevřít kuchyňské okno a dosáhnout k čerstvému chlebu, který se chladil na mramorové desce u dřezu. Jan Cheroot jednou zapomněl zaháknout dveře do skladu, kam se Tom samozřejmě hned podíval a sežral půl pytle cukru - v ceně dvou liber za kilo.

Přesto dokázal svého pána následovat jako cvičený pes, a když obdržel příkaz, vydržel na místě dlouhé hodiny. Zouga netrpěl sentimentalitou ke zvířatům, ale Toma si skutečně zamiloval. Odtrhl pohled od koně a podíval se na diamantového krále.

"Souhlasím! Potřebujeme nějaké další svědky?"

"Nemyslím si, majore," odvětil Rhodes. "A vy?"

"S puškou dojedou účastníci až k první značce...," zněl hlas Nevilla Pickeringa v hlásné troubě, předvádějícího se ve funkci hlavního rozhodčího nahromaděným zástupům, jež se v neděli dostavily na vysušenou pláň u Magersfonteinberge.

"Na palebné čáře označené červenou značkou vystřelí na čtyři terče. Pokud zdemolují všechny ke spokojenosti cílných, teprve potom, na signál žlutého praporku, mohou opustit střelnici a vyrazit zpátky k cíli." Ukázal na dva kůly barevně ozdobené vlajkoslávou.

"První jezdec, který tudy projede, se stane vítězem!" Neville se odmlčel, zatímco se nadechoval. "Má někdo nějaké otázky?"

"Mohl byste přeříkat pravidla, prosím, pane Pickeringu?" zvolala Louise St. Johnová. Spíš připomínala holčičku na hřbetě rozložitého palomina. Projížděla se s ním v kruhu a poplácávala ho po krku, poněvadž byl z tolika diváků nervózní.

"Žádná jiná pravidla nejsou, madame!" oznamoval hlavní rozhodčí dostatečně nahlas, aby slyšeli i ti vzadu.

"Nejsou? A co křížení dráhy nebo faulování..."

"K žádnému překročení závodních regulí prakticky dojít nemůže, madame," vysvětloval trpělivě Pickering. "Jedině snad v případě, když jeden z vás úmyslně zastřelí soupeře! Potom on či ona bude muset čelit trestnímu stíhání, ale žádné diskvalifikaci..."

Louise se otočila ke kočáru, zaparkovanému za startovní čárou, kde si na předním sedadle hověl generál. Usmál se na ni a lehce pokrčil rameny, takže se musela obrátit zpátky k hlavnímu rozhodčímu.

"Souhlasím, ale o co budeme závodit? Na tom jsme se ještě nedohodli."

"Majore Ballantyne, už jste vytyčil trasu. Byl byste tak laskav a formuloval sázku?"

Vtom se přihodilo cosi podivného. Od doby, co Zouga zahlédl slavnou návštěvnici, se mu poprvé zdála nejistá sama sebou. Nikdo si toho nevšiml, protože pouze major vnímal velice ostře jakýkoliv odstín hlasu či výrazu paní St. Johnové. V téhle chvíli proplul v modrých hloubkách jejích očí temný mrak jako silueta žraloka mihnuvší se pod mořskou hladinou. A právě teď skousla hebký spodní ret zářivě bílými zoubky a opět pokradmu pohlédla na manžela.

Určitě nešlo o Zougovu představivost, když zaregistroval, že Mungo St. John neopětoval ženě svůj obvykle pobaveně shovívavý úsměv. Díval se přímo na majora a v jeho chladnokrevném postoji se dal spatřit ždibec nejistoty. Zouga zesílil hlas, aby ho zaslechl i generál.

"Zaprvé, poražený nechá na vlastní náklady publikovat na přední stranu místního plátku Advertiser uznání

své porážky, nadiktované vítězem."

"Bude mi radostí diktovat kompozici článku." Jak vidno, Louise se velice rychle vzpamatovala. "A co dalšího, majore?"

"Příspěvek na charitativní účely, diktovaný vítězem," Zouga se dramaticky zarazil a všichni přítomní ho bez dechu sledovali, "ve výši jednoho šilinku."

"Souhlasím!"

Jásavý trylek se ozval ve smíchu krásky, možná i úleva. Mungo St. John sice výraz nezměnil, ale napětí v ramenou zmizelo. "Paní St. Johnová, nyní se budete řídit pokynem startéra," zvolal Pickering hlásnou troubou. "Buďte tak laskavá a získejte kontrolu nad svým valachem!"

"Držím ho pevně, pane," odpověděla, zatímco Povětroň sehnul hlavu a vykopával dozadu, směrem k davu.

"Madame, pokud je tohle zvíře pod kontrolou, tak potom i má tchýně...," zaryl si jeden z přihlížejících, načež zazněla vlna smíchu.

"Až řeknu tři, zamíříte ke startu!" upřesňoval Neville. "Jedna." Palomino vyhodil zadkem, až se okolosto jící rozprchli.

"Dva."

Hřebec sehnul hlavu a stočil se tak, že se chřípím skoro dotýkal špičky jezdeckých bot své paní.

"A tři!" Louise zdvihla levačku a Povětroň najednou zcela bez problémů zamířil ke startovní čáře. Kráčel majestátně, dokud se neozval výstřel. Poté bravurně vyrazil vpřed.

Neexistoval kůň v širém okolí diamantových dolů, který by mu mohl konkurovat! Velice rychle proto vznikla mezi oběma účastníky mezera, ale ne zase tak dramatická, jak diváci předpokládali.

Tomův nemotorný cval kupodivu nesl jezdce na nerovném terénu přímo překvapující rychlostí, navíc major nejel ve stopách soupeře.

"Vybrala si objížďku, Tome," poznamenal Zouga s uspokojením a kůň jen zastřihal ušima. "Však ona je řeka přibrzdí, jak jsme si propočítali, viď ?"

Přímo před nimi se vodní tok symetricky kroutil v ostrých zákrutech jako umírající krajta.

Ballantyne totiž umístil červený praporek v přímém směru trasy dvakrát křižující koryto, které jako většina jihoafrických řek mělo strmé břehy. V prudkém zlomu dobrých tří metrů číhal zrádný písek, občas vystřídaný jezírky ve skalních prohlubních. Každý přechod se stával pastí, v níž si kůň mohl zlomit nohu a jezdec vaz.

Alternativou přímého směru se mohla stát jedině zdlouhavá objížďka, sledující meandry řeky, což téměř zdvojnásobovalo vzdálenost k první značce.

Povětroň se v dálce hnal podobný letícímu šípu, svou pozici prozrazoval jen zvířeným prachem.

"A jsme tady," konstatoval major, když se přímo pod nimi země rozevřela.

Tom se ani nezarazil jen přikrčil zadní nohy a suverénně sjížděl po buclatých šunkách jako po toboganu až do měkoučkého písku. Lehce přeběhl prázdné koryto, kde mu vadilo pouze drobení vyschlého jílu pod kopyty.

Zouga však udělal ještě jedno kolečko a teprve potom kůň vyrazil proti druhému břehu. Pohyboval se zvláštními přískoky, aby se váha rozložila, než se půda pod ním prolomí. Získaná rychlost mu pomohla vyletět nahoru. Pak už jen překonali necelého půl kilometru k druhé zátočině.

Další přechod se podařil bez sebemenšího zdržení. Ovšem nahoře na pláni, snad přímo pod břichem koně, tráva jako by náhle explodovala a rachot křídel doplněný divokým křikem doslova ohlušoval. Jiné zvíře by se k smrti vyděsilo, když veliký drop černokřídlý vystřelil do vzduchu stylem vyplašeného bažanta. Tom letecký manévr jedním okem pečlivě sledoval, ale v pravidelnosti cvalu nepolevil.

Od červeného praporku je dělilo pouhých dvě stě metrů. Major se otočil v sedle: "Jsi kabrňák, kamaráde! Máme náskok půldruhého kilometru."

V dálce se plání sunula zlatavá skvrna. Tam Louise svého plnokrevníka určitě hnala naplno.

"Jestli se takhle žene kvůli jednomu šilinku...," zašklebil se major, ale raději se ponořil do rytmu Tomova cvalu. Získaný předstih není zase moc velký a v sázce bylo všechno: majetek, uskutečnění snu a vlastně i celá existence!

"Upaluj, kamaráde, upaluj!" poháněl svého oře, bušícího kopyty do země s pravidelností sobě vlastní. A současně vytáhl karabinu z koženého pouzdra. Otevřel závěr a překontroloval náboje.

Za terče sloužily porcelánové polévkové talíře, upevněné ve vzdálenosti dvou set metrů. Rozhodně nešlo o snadnou záležitost ani pro zkušeného lovce, vytřeseného usilovným cvalem. Cílní už mávali klobouky, aby ho navedli ke střelnici.

"Tudy, majore!"

Zouga spustil otěže, jakmile se dostal k linii trnitých větví, označujících palebnou čáru. Ještě než mu pažba pořádně zapadla do ramene, stiskl spoušť. Talíř zmizel, proměnil se v bílý obláček.

Druhý náboj zajel do komory, zatímco major mrkl přes rameno na postavení soupeře. Hřebce od něj dělilo dobrých osm set metrů, blížil se však s válečným duněním kopyt. Znovu vypálil, ale v témže okamžiku se Tom zachvěl - přece jenom musel zalapat po dechu.

"Zatraceně!"

Spěch by byl fatální, uvědomoval si zkušený lovec při novém nabití, když mu prázdná mosazná patrona odskočila od boty. Raději zatajil dech a snažil se předvídat Tomovy pohyby. Puška opět poskočila v rameni, do očí mu vlétl štiplavý kouř. Další terč se rozprskl.

Rychle vystřelil ještě jednou.

"Tři zásahy, zbývá poslední talíř," hlásil cílný.

V té chvíli se za ním ozvalo zaržání vzpínajícího se hřebce, kterého se Louise snažila v plném trysku zarazit

přímo na místě. Okamžitě seskočila z koně a kalhotová sukně propustila záblesk hedvábné pokožky na lýtku i s důlkem v podkolenní jamce. I v tomhle zlomku vteřiny si Zouga uvědomil, jak svůdně nádherný pohled se mu naskytl. Dokonce ho tak rozrušil, že po výstřelu terč výsměšně dál trčel na svém místě.

Paní St. Johnové se v mžiku objevila v rukách legendární opakovačka značky Winchester model '73, jen původní vyblýskanou mosaz nahradil modravý odstín ocele. Major dobře věděl, že moderní typ nábojů žene vpřed olověnou kulku s překvapující silou a přesností.

Proto napjatě sledoval, jak kráska uklidňuje koně a nahýbá se mírně dopředu, aby mohla absorbovat zpětný náraz. Střílela v americkém stylu. Přiložila opakovačku k rameni a v tom samém okamžiku vypálila. Nenechala hlavni čas se ani zachvět.

"Jeden zásah pro paní St. Johnovou," zvolal cílný. Ovšem rachot výstřelu vyděsil Povětroně, který divoce uskočil ke své paní a zdvihl se na zadní právě ve chvíli, kdy stiskla spoušť podruhé. Střela vyletěla kamsi k nebesům, zatímco kráska se válela v prachu. Kalhotová sukně se jí zamotala a opakovačka vypadla z rukou.

Hřebec konečně dopadl na všechny čtyři. Kopytem ostrým jako břitva zavadil ženě o krk, těsně pod spletenými copy, a zanechal na něm děsivě narůžovělou čáru. Krev se naštěstí neobjevila.

Major nemohl ani polknout, krk se mu stáhl. Stočil Toma čelem k Povětroni a snažil se vykřiknout, ať nechá koně být. Vždyť tam ležela bezmocně mezi kopyty snad celou věčnost. Přes rty mu však neprošlo ani slovo! Než se stačil nadechnout, Louise se už dostala na kolena.

Zírala na svého oře, tvrdohlavě držela otěže oběma rukama, a když palomino znovu couvl, využila sílu tahu a postavila se.

"Klid!" volala na něj. "Klid, poslouchej..."

Celá zaprášená, s uvolněným pramenem vlasů spadajícím do očí, byla konečně v bezpečí, ale vztekem bez sebe. Hlas praskal jako ledové kry, čímž se Zouga okamžitě uklidnil. Než, stočil Toma zpátky k palebné čáře, dovolil si ještě poznámku.

"Radím vám, abyste si to zvíře nechala co nejdříve řádně vycvičit, madame!"

"Majore Ballantyne, můžete jít do prdele!" pronesla zřetelně stejným tónem, jímž stále uklidňovala hřebce. Tahle hrubost však Zougu nijak nešokovala, kupodivu naopak příjemně vzrušila. Zkušený lovec nechal Toma ještě chvilku vydechnout, pak zamířil na bílou skvrnu v dáli a stiskl spoušť.

"Čtyři zásahy. Jste volný, můžete vyrazit, majore!" volal cílný. Mezitím Louise odvlekla Povětroně k nejbližší akácii. Tam hodila otěže do větví. Okamžitě se hnala zpátky a kalhotovou sukni si přidržovala u kolen, za bdělého dohledu přítomných. S opakovačkou rychle naběhla na palebnou čáru. Zouga si jasně všiml krůpějí potu na jejím čele a navíc věděl, že je pořádně otřesená. Však se jí hlaveň rozkomíhala, když přitiskla pažbu do ramene.

Raději zbraň sklonila, několikrát se zhluboka nadechla a teprve potom vystřelila.

"Zásah!" vykřikl cílný.

Spodní ret se jí chvěl, takže ho vztekle skousla a opět vypálila. Major vsunul pušku zpátky do pouzdra, dotkl se klobouku v gestu kavalíra a neopomněl slušně pozdravit: "Přeju příjemnou střelbu, madame!" Stočil svého oře a vyjel. Když míjel strom, nahnul se ze sedla a velice lehce uvolnil Povětroni otěže. Potom ho plácl po krku. "No tak, starouši, vypadni odtud!" poradil mu. Hřebec pohodil hlavou, aby se ujistil o nečekaně nabyté svobodě. Ihned radostně zaržál .

Z první vyvýšeniny se Zouga škodolibě ohlédl, aby mohl sledovat probíhající grotesku. Palomino našel trs trávy, s chutí ho uždiboval a zároveň bdělým okem sledoval osamocenou postavu, jež se k němu snažila nenápadně přiblížit. Jakmile Louise dosáhla nebezpečné blízkosti, odběhl k dalšímu trsu a žertovný scénář se opakoval.

"Tome, jedeme," zamumlal major a snažil se potlačit výčitky svědomí. Žádná pravidla přece neexistují, vše je povolené, tak proč se cítí celý nesvůj? V mžiku si však vzpomněl na sázku, která zahrnovala veškerý jeho majetek. Raději pobídl koně do klusu.

Téměř po dvou kilometrech se otočil a spatřil v dálce Povětroně s jezdcem v sedle. Zdálo se, že snad letí těsně nad zemí na vznášejícím se oblaku prachu.

"Fofrem, kamaráde!" vyzval lovec svého oře, a tím ho přiměl k největší rychlosti. Po kilometru měl Tom plece pokryté slaným potem, od huby mu stříkala pěna a mokřila pánovy jezdecké boty. Ovšem to už se objevil žlutý praporek.

"Cíl není daleko," povzbuzoval ho ustaraný Zouga. "Musíme tam být první!" V plném trysku pohlédl zpět. Nevěřil vlastním očím, jak rychle se pronásledovatelé blíží.

Hlava hřebce bila v rytmu kladiva, zvíře ztmavlo potem. Kráska ho hnala naplno, rytmicky pracovala rukama i celým tělem. Vlasy jí vlály v divém chumlu, z očí sršely modré blesky, bradu měla drze zdviženou. Přehlížela ho jako královna sluhu běžícího vedle kočáru.

Předváděla úctyhodný výkon na tomto těžkém terénu, takže major přece jenom uznal její kvality a zasalutoval. Tím se k ní trochu natočil, ovšem chladný nezájem soupeřky ho ukolébal. Mezitím Povětroň dorazil na Tomovu úroveň.

Zouga žádný povel nezaregistroval, možná vše způsobil jen dotek špičkou boty na druhé straně. Rozhodně nepředpokládal, že přehlídkový kůň se někde naučil podlé triky používané při hraní póla. Mohutné hřebcovy plece nabraly v plné rychlosti Toma, až chudákovi vyrazily dech! Věrný oř se zoufale snažil zabránit pádu, klesl však na kolena a nozdrami ryl v hlíně! Zdál se otřesený tak nečekaným a nečestným útokem...

Majorovi vyklouzla noha ze třmenu a najednou seděl koni až na krku. Zoufale se držel, ačkoliv cítil pohyb sedla. Pak už jen stačilo Tomovo klopýtnutí, načež jezdec přeletěl a dopadl na záda.

Hlavou asi narazil na kámen, poněvadž se mu před očima zatmělo. Když se probral, váhavě vstal a potácel se

jako opilý. Nejistě mrkal, snažil se vypátrat, kam až se bezohledný soupeř dostal.

Honem se otřepal, pomohl Tomovi na nohy a v rychlosti překontroloval, zda nemá nic zlomeného. Poté skočil do sedla.

"Dosud poražení nejsme!" sykl. "Ještě pořád jsou na cestě trny...

Daleko před ním Povětroň právě oběhl poslední praporek. Odtud měla Louise volnou cestu přímo k cíli. Ovšem až na ty trny!

Tom doklusal ke značce. Těžce dýchal. Snažil se ze všech sil. Před nimi se rozprostírala jednolitá zelená bariéra trnitých keřů. Šlo o poslední překážku. Za ní už čekala cílová rovinka. Jezdec si mohl vybrat: prodrat se ostny nebo kritický úsek objet.

"Kam zamířila?" vykřikl major na rozhodčí u žlutého praporku.

"Na mezeru," houkl jeden z nich. Zouga spatřil v dálce obláček prachu, kde trnitá bariéra, zakrývající kamenné svahy Magersfonteinberge, nabízela otevřený úsek hned pod strmými skalnatými útesy. A přesně tam hřebec mířil.

S pochmurným výrazem ve tváři otočil Toma kolem značky a vedl ho přímo do ostnů. Tahle možnost ušetřila téměř tři kilometry a jim se hodil každičký decimetr. Major zastavil těsně před nebezpečnou hradbou a nechal Toma vydýchat. Mezitím vytáhl stočený kabátec, do kterého se celý zachumlal, a zapnul si ho až ke krku. Pak si natáhl kožené rukavice. Okamžitě se celý zpotil.

"Jdeme na to, kamaráde" zašeptal a přitiskl se těsně k Tomovi.

Pak vyrazili vpřed. Ačkoliv se rudé háčky ostnů snažily zakousnout do koňské kůže, drnčivý zvuk prozrazoval marnou snahu se někde uchytit. Keře vzrostlé až do výše hlavy jezdce měly sice kmeny daleko od sebe, ale trnité větve se všelijak proplétaly, aby odradily vetřelce. Tom se držel dobře. S hlavou schýlenou až k zemi prorážel bez zaváhání jednolitou překážku, uši přilepené k hlavě a z očí jen štěrbinky. Zkušeně postupoval, přesto každých pár vteřin znechuceně odfrkl, když přece jenom nějaký trn projel chlupatou srstí a bodl.

Povětroň se naopak pyšnil jemnou kůží plnokrevníka, na níž vystupovala celá síť žil a tepen. Teď už by z vyšlechtěného palomina visely krvavé cáry.

Náhle Zouga ucítil teplý pramének, stékající mu po krku. Osten ho zřejmě sekl do ucha, proto se přitiskl ještě těsněji a chválil statečného koně.

"Neboj se kamaráde," povzbuzoval ho. "My jim ukážeme!"

Tom ani nezměnil krok, ačkoliv červené jehly si vybíraly svou krutou daň. Dýchalo se mu lépe při tomhle podstatně pomalejším postupu, kdy mu pot zasychal na srstí a třpytil se jako bílé krystalky soli.

Náhle utrpení skončilo. Vyjeli na rozlehlou pláň, kde Tom okamžitě vyrazil naplno, zatímco jezdec odhazoval rukavice i kabát, jenž za ním chvíli vlál jako obrovský černý havran. Zouga se postavil ve třmenech, stáhl si klobouk do očí a pečlivě propátrával okolí. V dálce spatřil malou barevnou skvrnku, která označovala cíl. Srdce se mu rozbušilo úlevou. Tom pádil ostošest.

Stále vztyčený přehlédl major i nedalekou linii kopců a teprve teď je uviděl.

Hřebec dokončoval objížďku nejvzdálenějšího úseku trnité bariéry a zrovna se probojovával dolů po skalnatém úpatí v dosti krkolomném úhlu.

Malá silueta na jeho hřbetě zoufale poskakovala, jednou mu padala kolem krku, podruhé se dostávala nebezpečně blízko k ocasu. Povětroň se však snažil neupadnout.

"Máme všechno v kapse, Tome - cíl je přímo před námi!" ukazoval před sebe. "Teď už nás opravdu nedostihnou - přesto jedeme fofrem!"

Nadšené bušení kopyt připomínalo rozjásaného bubeníka.

"Nora!" zařval náhle Zouga, zatímco oř jen střihl ušima, aby naznačil, že už ji dávno předtím viděl. Obezřetně obíhal nastražené pasti, z nichž vykukovaly hlavičky zvědavých mangust žíhaných. Půda byla norami provrtaná jako ementál, ovšem zkušený

Tom cval nezmírnil. Většinou odhalil čerstvé kupičky vyhrabané zeminy a včas se vyhnul nebo jen protáhl krok, aby přeskočil zrádnou kavernu.

Tahle na pohled směšná zvířátka se vyznačovala nejen nádherně žíhaným kožíškem, ale i svým typickým postojem na zadních. Připomínala skupinku diváků, stojících u každého vchodu do podzemního doupěte, s komickým výrazem ve tváři. Ani nemrkla, když se kopyta přehnala kolem nich.

Zouga pohlédl dozadu. Povětroň už opustil skaliska a ocitl se konečně na otevřené pláni. I zdálky se dalo odhadnout, že spaluje poslední zbytky energie. Louise ho opět hnala celým tělem, rukama mu přejížděla po krku jako pradlena po valše. Vzdálenost mezi nimi však nedovolila spatřit výraz krásky.

Do cíle scházelo minimálně půl druhého kilometru, ale major dobře viděl vyčkávající barvitou vlajkoslávu i shluk diváků. Též zaslechl radostné výstřely, kdy jeho příznivci začínali oslavovat velké vítězství.

Po chvíli se ozvaly i nadšené výkřiky a provolávání slávy. Vždyť všechno skončí. Vyhrál! Má zpátky své claimy i kamenného sokola společně s pěti tisíci librami. Konečně může s rodinou vyrazit na vysněný sever a začít nový život. Spolehl se na Štěstěnu a stal se vítězem...

Litoval jediného: zbytečně vyplýtvané odvahy a kuráže koně i jezdce za sebou. Aby neohrozil plynulost Tomova cvalu, sklonil hlavu a ohlédl se pod ramenem.

Bože, ona snad dosud porážku neakceptovala! Hnala hřebce ze všech sil, zapojila veškerou vůli i srdce a stal se z ní ženoucí se parní stroj. Bezesporu dotahovala, takže Zouga bleskově pohlédl přes Tomovy nastražené uši, aby se honem ujistil o blízkostí cíle. Ne, soupeř neměl šanci ani při tak šílené rychlosti. Povětroň je nemůže nikdy dohnat!

Šumění davu se blížilo, rozeznával jednotlivé tváře a konečně zahlédl Pickeringa coby hlavního rozhodčího, sedícího na jednom z vozů. Vedle něho se rýsovala mohutná postava Rhodese. Přišel, aby se stal svědkem Zougova

triumfu...

Ještě jednou se otočil a právě v téhle chvíli Povětroň padl. Hnala ho příliš rychle, nestačila ho vést a v divokém cvalu se přece jenom nechal lapit do pasti podzemních dutin! Viděl, jak se mu přední nohy podlomily. Major v duchu slyšel praskot lámané kosti, připomínající výstřel z pistole. Hřebec rozrýval zem, hlavu zkroucenou v mučivé poloze jako umírající plameňák.

Oblak prachu zakryl katastrofickou scénu, potom se nad ním objevila kopyta plnokrevníka, křečovitě sebou trhající... Když se mrak usadil, Zougovi se naskytl pohled na hrůzný konec soupeře. Povětroň ležel na boku, pokoušel se nadzdvihnout hlavu, ale padala mu zpět.

Louise o kus dál stočená do klubíčka se podobala spícímu dítěti na holé zemi a zdála se velice, velice drobná a maličká.

"Ha, Tome, ha!" zaburácel lovec slonů, zatímco stáčel stále bezchybně cválajícího, ale už hodně vysíleného oře. Zamířil zpátky k místu nehody, kde Louise ležela - z nehybného těla vyzařoval děsivý náznak smrti...

"Bože, prosím!" nahlas úpěl Zouga, krk stažený hrůzou, prachem i žízní. "Prosím, ať to není pravda..."

Fantazie mu pracovala naplno. Viděl tu ladnou šíji stočenou v podivném úhlu, z důvodu rozdrcených krčních obratlů, odporně bledou prohlubeň v té krásné hlavě i obrovské temné oči otevřené a zírající nikam. Tohle všechno mu obrazotvornost předkládala, ach Bože, ta hrůzná představa...

V mžiku osvobodil nohy ze třmenů a seskočil ještě dřív, než Tom zastavil. Jen stěží udržel rovnováhu, ale přesto zběsile pádil k bezvládné hromádce.

Paní St. Johnová se kupodivu najednou lenivě protáhla a s lehkostí sobě vlastní vyskočila.

"Pojď ke mně, miláčku - pospěš si!" zavolala a Povětroň u ní byl cobydup.

"Jak jsi chytroučký," chválila ho, zatímco se smíchy skoro svíjela. Chvilku trvalo, než se jí podařilo vyhoupnout do sedla. Zouga tam jen stál a s otevřenými ústy na ni zíral, v očích otazníky. Až ze sedla na něj milostivě shlédla. "Hra na mrtvého patří ke starým dobrým trikům indiánského kmene Černonožců, majore!" Pak suverénně nasměrovala plnokrevníka k cílové čáře.

"Teď se můžeme podívat, jak zvládnete poslední etapu, když máme zcela rovnocenné podmínky; pronesla ironicky a Povětroň vyrazil vpřed.

Zkušený lovec nemohl uvěřit vlastním očím. Přece nelze naučit koně hrát roli umírajícího! V té chvíli se obrovská starost o její život i zoufalý pocit doteku smrti či doživotního zmrzačení krásné ženy změnil v čirý vztek a běs... Ještě než se rozběhl k trpělivému koni, stačil vyčítavě zvolat:

"Madame, jste podvodnice! Ať vám to Bůh odpustí..."

Jen se obrátila a vesele mu zamávala.

"Pane, jste velice naivní, ale já vám odpouštím..." A Povětroň ji odnášel k cíli rychlostí, o níž si chudák Tom mohl nechat jenom zdát.

Zouga Ballantyne se opil. Poprvé za dvaadvacet let společného žití ho Jan Cheroot viděl v takhle hrůzném stavu. Major seděl vzpřímeně na židli, v bledé tváři zkamenělý výraz. Mdlý pohled očí připomínal matný lesk surových diamantů. Třetí láhev Kapského kouře stála na stole. Zouga se po ní právě natahoval, ale nejistou rukou ji bohužel srazil. Brandy nahlas zabublalo a začalo se vpíjet do dřeva.

Hotentot okamžitě další hrůzné škodě zabránil, vztekle však zahalekal: "Člověče, pokud se chceš zbavit Ďáblovy pasti, to mi nevadí, když ale zbůhdarma rozléváš prvotřídní chlast - to volá do nebe!"

Těžko ze sebe dostával takhle souvislou větu, protože pitku zahájili už hodinu před setměním.

"Co mám říct mým kopáčům?" mumlal major.

"Že maj dovolenou! Poprvé za deset let. Vlastně všichni máme dovolenou..."

Jan Cheroot přilil Zougovi do hrnku brandy, potom nacmrndal do svého. Chvíli přemýšlel, nakonec si ještě přidal.

"Přišel jsem o všechno, kamaráde..."

"Jez," povzbudil ho věrný stopař. "Moc toho ale nebylo!"

"Ztratil jsem kutací dílce..."

"To je dobře, vždyť deset let nám ty čtverhranné díry plné špíny užíraly duše!"

"Opustil mě i kamenný sokol..."

"Paráda!" slavnostně připil Hotentot. "Jen ať si pan Rhodes zase vychutná svůj díl smůly. Ten pták ho zlikviduje stejně, jako skoro dostal nás! Pošli mu ho co nejdřív a děkuj Bohu, že jsme se ho tak chytře zbavili!"

Zougovi pomalu klesla hlava do dlaní, zakryl si oči i ústa, hlas zněl zkresleně.

"Milý Jane, všechno skončilo! Cesta na sever se definitivně uzavřela. Můj sen se rozplynul! Trpěli jsme pro nic..." Alkoholický škleb pomalu mizel a žlutá tvář Hotentota se nadýmala hlubokým soucitem.

"Ještě nenadešel konec! Pořád jsi mladý a silný, navíc máš dva zdravé syny..."

"Však i o ně přijdeme... Brzo, velice brzo!"

"Pak ti zůstanu já, tvůj starý přítel, jako vždycky..."

Major pozdvihl hlavu a pohlédl na stopaře.

"Jane Cheroote, co budeme dělat?"

"Dopijeme tuhle flašku a pak otevřeme další!" s rozhodností sobě vlastní oznámil Hotentot hrdě...

Hned ráno naložili kamenného sokola do dvoukoláku vystlaného suchou trávou. Na ni roztáhli potrhanou plachtu a Jordan pomohl spustit pohanského bůžka do hnízda.

Nikdo nepromluvil, dokud neskončili. Pak syn zašeptal tak neslyšně, že otec slova málem nezaslechl.

"Tati, nemůžeš se ho přece takhle zbavit!" Zouga pohlédl na svého nejmladšího a najednou ho po těch letech

vlastně viděl poprvé. Zcela šokovaný v něm náhle spatřil muže. Připomínal mu imitaci Ralpha, protože si též nechal narůst knírek. V barvě zlatavé mědi mu zářil pod nosem a doplňoval jemnou linii rtů. Tenhle chlap je podstatně krásnější než bylo dítě!

"Není nějaká možnost udržet si sokola?" trval na svém Jordan s podivným odstínem zoufalství v hlase. Otec na něj skoro nevěřícně zíral. Kolik je tomu klukovi vlastně let? Určitě už devatenáct pryč, mudroval. A ještě včera mu říkal Jordie! Všechno se změnilo... Zouga se otočil a položil ruku na břemeno obalené plachtou.

"Nejde to, Jordane. Šlo o sázku, a teď jde o čest!"

"Jenže máma...," začal, ale náhle slova spolkl. Otec se na něj ostře podíval.

"Co máma?" vyžadoval pokračování, avšak Jordan pohlédl stranou, zatímco mu zčervenala sametově hebká pleť na tvářích.

"Nic," rychle vyrazil a přešel k vůdčí mule. "Odvezu kamenného sokola panu Rhodesovi," nabídl se dobrovolně. Otec okamžitě přikývl. Tímhle rozhodnutím mu ušetřil skutečně bolestivou povinnost.

"Taky se ho optej, kdy bude mít čas podepsat převod našich claimů!"

Naposledy se major dotkl zabalené sochy v gestu loučení, pak vystoupil po schodech na verandu a zmizel uvnitř bungalovu. Vysoký a štíhlý Jordan vedl spřežení mul městem. Pohyboval se graciézně v tom slunečním svitu a bez klobouku si lehce vykračoval v jemném červeném prachu. Bradu držel vzhůru, v očích výraz snícího pony, pohled zaostřený kamsi do dálav. Muži i ženy se za ním otáčeli, obzvlášť příslušnice slabšího pohlaví něžně, ale mladík se tvářil, jako by procházel sám liduprázdnou ulicí.

Ačkoliv se rty nepohnuly, přesto slova vzývání bohyně PANES mu probíhala myslí.

Proč jsi utekla? Nebylo by ti lépe s námi? Tolikrát volal k modle a slova se mu stala součástí jeho celé existence. Nevrátíš se k nám, velká PANES?

Bohyně je opouští a Jordan si nebyl jistý, zda vůbec přežije to mučivé loučení. Socha, bohyně i maminka mu splynuly, a tím vzniklo i jediné spojení s mámou.

Cítil se zbědovaný, oloupený o nejdražší lásku. Pomalu se blížil k místu, kde sídlil Rhodes. Zastavil se. Hlavou mu vířily divoké myšlenky. Sebere bohyni, poběží s ní do divočiny a ukryje v nějaké neznámé jeskyni! Srdce se mu rozbušilo. Ne, vezme ji zpátky do starobylých ruin města, odkud přišla, tam do vzdálených míst na severu, kde ji otec odcizil a kde bude v bezpečí... Náhle se otřásl. Vždyť sní jako dítě - ale on už přece dávno není malým chlapcem, pochopil.

Lehce popotáhl mulu za ohlávku, aby dorazili k cíli. Rhodes stál na verandě jen v košili, potichu a naléhavě mluvil s člověkem dole. Jordan poznal předáka z Central Diamond Company. Náhle Rhodes vzhlédl a uviděl přijíždějící dvoukolák, proto muže zarazil prudkým gestem.

"Jordane," uvítal ho chmurným tónem, poněvadž pravděpodobně odhadl náladu příchozího. "Přivezl jsi ho?" Když mladík přikývl, hned se otočil na čekajícího předáka.

"Přiveď své čtyři nejlepší muže!" nařídil. "Chci tohle břemeno vyložit velice opatrně. Jde o velmi cenný umělecký kus!" Sám sledoval rozvazování provazů, které držely plachtu. Lehce škubl hlavou, když zaslechl Jordanův povzdech.

"Pokud musíme o sokola přijít, pak jsem rád, že bude u vás, pane Rhodesi..."

"Ta socha pro tebe něco znamená?"

"Všechno!" přiznal mladík prostě. Záhy si uvědomil, jak podivně tahle odpověď určitě zní. Pan Rhodes by si o něm mohl kdovíco myslet. "Chci říct, že byla v naší rodině ještě předtím, než jsem se narodil. Opravdu nevím, jak vypadá život bez kamenného sokola - našeho domácího bůžka pro štěstí. Zároveň ani nechci myslet na podobnou ztrátu..."

"Však nemusíš Jordane!"

Mladík na něj pohlédl, neschopný položit upřesňující otázku.

"Klidně můžeš následovat svůj idol Jordane!"

"Pane Rhodesi, nedělejte si legraci, prosím..."

"Jsi chytrý, máš pevnou vůli a dokonce i ovládáš těsnopis.

A to vůbec nemluvím o tvé rozsáhlé slovní zásobě! Já potřebuju asistenta, někoho, kdo zná a miluje diamanty jako já, někoho, s kým se mi dobře jedná, koho znám a jehož přítomnost je mi příjemná! Hlavně však někoho, komu mohu věřit..."

Nejmladší Ballantyne vnímal zavalující vlnu radosti, tu nenadálou lavinu štěstí. Nikdy nic podobného nepoznal. Nemohl promluvit. Stál tu nehnutě a jen zíral do bleděmodrých očí muže, jenž byl tolik let jeho nedostižitelným vzorem.

"Dobrá, Jordane, řeknu to jednoduše. Nabízím ti práci! Bereš?" "Ano...," vydechl mladík. "O něčem takovém se mi ani nesnilo, pane Rhodesi!"

"Výborně! Tvým prvním úkolem je najít vhodné místo pro kamenného sokola."

Předák už rozhrnul plachtu. Socha tam stála v celé své kráse.

"A teď pomalu," zařval na skupinu černochů. "Pořádně ji podvažte lanem! Nepustit! Čumte na to, co děláte!"

Rojili se kolem, téměř se k dvoukoláku nevešli. Jordan, hlavu ještě plnou nadšení, okamžitě pocítil starost o bezpečnost své bohyně.

Vykročil, aby poopravil uchycení lan, když se ozval klapot kopyt. To se řítil Neville Pickering na své bujné klisně. Zpomalil, sevřel otěže a zvíře poplácával po krku.

Kradmo pohlédl na mladíka. V obličeji zakaboněný výraz, zřejmě projev podráždění nebo něčeho jiného. Intuice však Jordanovi prozradila, že z Pickeringa snad vychází zášť...

Stejně rychle jak stín přeletěl tvář, také zmizel. Znovu se z něho stal ten způsobný a šarmantní gentleman, oplývající zářivými úsměvy. Popojel k dvoukoláku a v mžiku sochu zaregistroval.

"Helemese, copak to tady máme?" halasil nadšeně. Jako obvykle z něho vyzařovaly bezstarostnost i klid. A jako vždy byl elegantně oblečený. Nařasená pelerína zvýrazňovala široká ramena, bohatě zdobený kožený opasek zase odhaloval útlý pas. Perfektně vyleštěné jezdecké boty zářily jako zrcadlo a frajersky posazený klobouk doplňoval rozjásanou tvář. Křenil se na celé kolo.

"Aha, kamenný sokol dorazil," ocenil a pohlédl na Rhodese, stojícího na verandě bungalovu. "Nakonec jsi ho přece jen získal, přesně podle mé předpovědi! Měl bych ti poblahopřát..."

V dusném dni se vzduch ani nepohnul. Co nevidět nastane změna, poněvadž začne vát jižní vítr a teplota poklesne. Dosud se však krajinou pohybovaly jen sporadické vzdušné víry. Občas odněkud vyskočily, zdvihly prach, suchou trávu i listí a vše vynesly do výše třiceti i více metrů. Divoce se hnaly pustou plání, než se náhle vytratily a přeměnily v nicotu.

Jeden z nich se právě teď zdvihl, kousek od plotu. Okamžitě se zbarvil dočervena a nečekaně se stočil přímo na dvůr. Jordanovi se rozbušilo srdce, mráz pověrečné hrůzy mu přeběhl po zádech. PANES! v duchu vykřikl. Velká PANES! vzýval svou bohyni.

Velice dobře pochopil, že vítr skrývá přítomnost idolu. Kolikrát se k ní modlil a vždy mu dala znamení! Vtom se zvedl oblak prachu. Bodal do tváře a přitiskl mu košili na hruď.

První odletěl široký Pickeringův klobouk, pak se nadula módní pelerína. Jezdec si jednou rukou chránil obličej před štiplavými zrnky písku s kousky větviček.

V té chvíli si vír nadhodil plachtu u sochy, s prásknutím ji nafoukl a pak s ní udeřil klisnu přes hlavu.Ta se v panice vzepjala na zadní a zděšeně ržála.

Stála tak vysoko, až si Jordan myslel, že přepadne dozadu. Bleskově vyrazil, aby chytil otěže. O zlomek vteřiny se však opozdil. Neville se držel jen jednou rukou a nebyl vůbec připravený na podobný manévr. Kůň ho tedy snadno vyhodil ze sedla. Nešťastník spadl a temenem hlavy i levým ramenem narazil na tvrdou půdu.

Svistot víru téměř přehlušil vzdech vyražený z Pickeringových plic i jemné prasknutí kosti kdesi v těle.

V té chvíli klisna zešílela! Skončila tanec zděšení a vrhla se do plného cvalu. Zamířila přímo k živému plotu, bohužel jezdec měl stále nohu v jednom třmenu. Tělo bušilo a poskakovalo po zemi. Kůň se už řítil ven, zatímco Neville vletěl do trnitého křoví, kde číhaly deset centimetrů dlouhé ostny. Zapichovaly se do něj jako do jehelníčku.

Klisna ho však přes ostré kamenité hrany vlekla dál do otevřeného terénu. Tam bezduché tělo s bezvládnými pažemi za hlavou smýkala vyschlou buší.

V jedné chvíli udeřila hlava o zem, hned nato se kotník uvězněný v třmenu otočil a nebožák byl vlečen tváří dolů. Kůži z obličeje obrušoval hrubý písek.

Jordan běžel jako o závod, zalykal se děsem, přesto volal .

"Stůůůj, děvče! Pomalu, malá!"

Nedala se uklidnit: napřed vyděšená větrem, potom úderem plachty do hlavy a teď se jí motalo kolem nohou neobvyklé břemeno. Probojovávala se k nasypaným hromadám štěrku. Tam bohudíky přezka třmene praskla. Klisna zmizela v labyrintu vyšlapaných stezek.

Nejmladší Ballantyne padl na kolena vedle zmuchlaného těla, oblečení i boty doznaly těžké úhony. Velice opatrně vsouval ruku pod Pickeringovu hlavu a pomalu ho přetáčel na bok, aby mohl dýchat. Z tváře se stala krvavá maska, oči však měl otevřené dokořán.

I přes bezvládný stav končetin byl kupodivu při vědomí. Zaostřil na Jordana, rty se mu pohnuly.

"Jordie...," zašeptal. "Necítím ruce ani nohy..., celé tělo mám snad ochromené..."

Přinesli ho zpátky v roztažené dece a velice jemně umístili na polní lůžko v pokoji vedle Rhodesovy ložnice.

Doktor Jameson se objevil do hodiny a jen souhlasně přikývl, když viděl, jak Jordan vymyl i obvázal veškerá zranění.

"Výborně! Kdo tě tohle naučil?" Neměl však čas čekat na odpověď. "Tady!" hlaholil. "Musíš mi pomoct!" Bez váhání mladíkovi předal lékařský kufřík, sundal si sako a vykasal si rukávy.

"Zmiz!" štěkl na Rhodese. "Stejně bys jen překážel."

Lékaři trvalo jen pár minut ke zjištění úděsné diagnózy. Tělo bylo kompletně ochrnuté od krku dolů. Potom nenápadně pohlédl na Jordana a krátce zavrtěl hlavou.

"Vrátím se za minutku," upřesnil. "Musím promluvit s panem Rhodesem."

"Jordie," špitl Pickering hlasem plným bolesti, jakmile doktor zmizel. Nejmladší Ballantyne se sehnul k jeho rtům. "Krk - mám zlomený vaz..."

"Ne!"

"Ticho a poslouchej..." Neville se trochu zamračil, když ho Jordan takhle drze přerušil při jasném určení celkového zdravotního stavu. "Myslím, že jsem už od samého začátku věděl... že to budeš ty... Tak či onak, jsi tady doma..."

Zalapal po dechu, pot se mu perlil na čele. Přesto se donutil k pokračování: "Dokonce jsem měl dojem... že tě kvůli tomu nenávidím... Ale ne, neboj, už mi na hloupou nenávist čas nezbývá..."

Víc nepromluvil, ani v noci, ani druhý den. Po setmění, když dusno plechového obydlí trochu polevilo, otevřel oči a pohlédl na Rhodese. Vypadal přímo hrůzostrašně - na čele i tvářích mu prosvítala lebka, oči zapadly do temných prohlubní.

Cecil se sklonil a uchem se dotkl okoralých bezkrevných úst svého přítele. Šepot připomínal padání suchého listí a Jordan nezaslechl ani slovo. Rhodes však pevně stiskl víčka, jako by na něho dosedla mučivá úzkost.

"Ano," odpověděl velice potichu. "Ano, to vím, Picklingu..." Když znovu otevřel oči, měl je plné zářících slz, tvář mu zrudla pohnutím.

"Je mrtvý, Jordane," vzlykl a ruku si přitiskl na hruď , aby uklidnil šílený cval bolestí pukajícího srdce.

Potom se opět velice pomalu sehnul a políbil ty potrhané rty nejdražšího přítele, spočívajícího na obyčejném polním lůžku.

Major měl dojem, že hlas je součástí snu - zněl slaďte, třásl se a nesla se v něm jakási úpěnlivá prosba. V tu chvíli se probudil, ale hlas stále volal. Náhle se ozvalo lehké zaťukání na okno.

"Už jdu," probral se Zouga úplně, ani se nemusel ptát, kdo ho budí. V černočerné tmě se spěšně oblékl. Instinkt ho totiž varoval, aby nerozsvěcel svíčku. Boty uchopil do ruky a potichu vyšel na verandu.

Posazení měsíce na obloze mu prozradilo, že půlnoc už minula. Neprohlížel si noční krásy, nýbrž zíral směrem k postavě opřené o stěnu vedle dveří.

"Jste sama" vyzvídal obezřetně. Z postoje dotyčné osoby vycítil prožitý děs.

"Ano."Zoufalství i bolest v hlase už byly zcela zřejmé.

"Neměla jste sem chodit, paní St. Johnová!"

"Nikoho jiného neznám..."

"Kde je Mungo? Kde máte manžela?"

"Ve velkých nesnázích... stal se obětí neblahého osudu!"

"Kde je?"

"Nechala jsem ho za jednou odbočkou na Kapské cestě."

Ačkoliv se zajíkala vzlyky, donutila se k pokračování.

"Je zraněný... Obávám se, že dost vážně!"

Přecházela do hysterického tónu a mohla by vzbudit Hotentota či chlapce. Proto major uchopil Louise za loket, aby ji utišil. Okamžitě se o něj opřela. Vnímal horké tělo krasavice, což ho šokovalo, ale nemohl ji odstrčit.

"Zougo, obávám se, že by mohl zemřít..." Poprvé vyslovila jeho jméno.

"Co se přihodilo?"

"Bože můj!" Slzy jí kanuly, tiskla se k němu a teprve teď major pochopil v jak těžkém stresu se tahle osoba nachází. Chytil ji kolem pasu a odvedl ke dveřím do kuchyně.

Tam si konečně mohli sednout ke stolu. Zapálil svíčku a zděsil se výrazu té noblesní ženy. Bledá jako smrt, celá se třásla, vlasy rozcuchané, špínu ve tváři, oči zarudlé.

Nalil kávu z modré smaltované konvice, stojící na plotně. Nápoj byl hustý jako melasa, proto přidal trochu brandy.

"Napijte se!"

Lokla si a oklepala se. Silný černý lektvar jí přece jenom trochu uklidnil.

"Nechtěla jsem, aby šel, snažila jsem se ho odradit! Všechno mě už štvalo! Řekla jsem mu jasně, že veškeré to podvádění a lhaní je nesmírně únavné, i neustálá hanba a věčné úniky..."

"Vaše vyprávění nedává žádný smysl!" přerušil bryskně osobní zpověď krásky.

Zhluboka se nadechla a pokračovala.

"Manžel se měl v noci sejít s nějakým chlapem a ten mu sliboval celou hrst diamantů v hodnotě sto tisíc liber. A Mungo by zaplatil pouhé dva." Major se zachmuřil a probodával ji obviňujícím pohledem.

"Bože můj, Zougo, všechno chápu. Taky jsem to nenáviděla! Už tak dlouho žiju ve lži, ale přislíbil, že je to naposledy..."

"Pokračujte," vybídl ji.

"Zougo, on neměl ty dva tisíce. Bohužel jsme téměř na mizině. Zůstalo nám doslova pár liber..."

Tentokrát se už major neudržel a vyskočil.

"A co ten bankovní příkaz na půl milionu?"

"Padělek...," špitla.

"Pokračujte!"

"Neměl peníze na zaplacení, takže jsem věděla, co chystá. Přísahám, že jsem ho chtěla zastavit."

"Věřím vám."

"Smluvil si setkání s tím chlapem dnes v noci, právě u Kapské cesty."

"Neznáte náhodou jméno toho výtečníka?"

"Nejsem si jistá," zakryla si rukou oči, "nějaký míšenec či co. snad Griqua, Henry..."

"Hendrick Naaiman?"

"Ano, Naaiman."

"On ale figuruje jako past pro L.D.B.!"

"Co to je?"

"Policejní síť nastražená k odhalení ilegálních kupců diamantů, zkráceně L.D.B.!"

"Bože na nebesích! To je snad horší, než jsem si myslela!"

"K čemu tedy došlo?"

"Manžel chtěl, abych na něj počkala u cesty. Dál šel sám. Bral si revolver, prý v nejhorším se bude bránit! Pak odjel na Povětroni. Po chvíli se z místa setkání ozvala střelba..." Pokusila se o další hlt kávy a rozkašlala se.

"Vrátil se postřelený, zrovna tak Povětroň. Ani jeden z nich nemohl pokračovat v cestě! Jsou skutečně těžce zranění, Zougo. Skryla jsem je v buši a utíkala za vámi..."

"Zabil ho Mungo?"

"To nevím, Zougo. Manžel mi jen stačil naznačit, že ten druhý vystřelil první a on vypálil v sebeobraně..."

"Mungo se asi snažil sebrat diamanty bez zaplacení," odhadoval major. "Ale Naaiman je velice nebezpečný!"

"Z revolveru vystřelil čtyřikrát, viděla jsem prázdné nábojnice. Opravdu nevím, jak dopadl ten drúhý, ale manžel je určitě těžce zraněný!"

"Teď se ztište a chvíli odpočívejte!" Začal přecházet bos po kuchyni, ruce spojené za krkem. Louise St. Johnová ho úzkostlivě sledovala, z vyděšených očí vycházel strach, dokud se major náhle nezastavil.

"Oba víme, co bych měl udělat. Váš manžel je L.D.B., tedy zloděj a teď možná už i vrah..."

"Ale též váš přítel!" podotkla prostě. "A je raněný!"

Pochodoval dál a cosi mumlal, kráska si zatím v klíně nervózně proplétala prsty.

"Dobře tedy," konečně došel k závěru. "Pomůžu vám, aby odtud zmizel."

"Ach, majore Ballantyne. Zougo..."

Zarazil ji zamračeným pohledem.

"Neplýtvejte časem a nemluvte! Potřebujeme obvazy, opiát, jídlo," vypočítával na prstech. "Vy rozhodně takhle ven nesmíte, protože budou hledat ženu. Svršky mého nejmladšího vám padnou - kalhoty, čepice i kabát..." Po chvíli už major kráčel vedle muly, dvoukolák na přepravu štěrku naložený svazky suché trávy na došky.

Louise ležela v tichostí v korbě, zakrytá až po bradu. Obruče se skřípotem drtily písek, červený prach byl noční rosou zvlhlý. Svítilna na zádi se pohupovala v rytmu kodrcání. Právě minuli poslední dům u Kapské cesty a dostali se na úroveň hřbitova, když za sebou zaslechli dusot kopyt. Skupinka jezdců se vyřítila ze tmy a předjela je.

Zouga ve světle lucerny zaregistroval zbraně. Proto raději sklonil hlavu a vlněnou čepičku si přetáhl téměř přes oči. Jeden z jezdců však přesto tempo zmírnil, aby mohl zařvat.

"Hej, ty! Nepotkals někoho?"

"Nie, boss!" Major schválně odpověděl kapskou holandštinou, odposlechnutou od stopaře. Taktika splnila účel, zvědavec zmizel. Jakmile se dusání vzdálilo, Zouga tiše promluvil.

"Tohle potvrzuje, že Naaiman přežil a všechno už stačil vykecat! Jestli nepodlehne zraněním později, pak o vraždu nešlo..."

"Bohudíky," zašeptala Louise.

"Taky z toho můžeme odvodit nepoužitelnost Kapské i Transvaalské cesty! Obě budou hlídané..."

"A kam se máme vrtnout?"

"Na vašem místě bych se dal na severozápad, do Kurumanu. Dorazíte do misijní stanice, kterou řídí doktor Moffat, můj děda. Ten vašeho manžela vykurýruje. Odtamtud máte šanci zmizet na západ k Luderitz Bay v Německé jihozápadní Africe nebo na východ k přístavu Lourenco Marques v Portugalské východní Africe."

Nikdo z nich delší dobu nepromluvil. Potom se krasavice vyhrabala z trávy a sedla si na postranici , aby mohla mlčení přerušit.

"Už mě unavuje prchat, snad ani nemáme kam! Amerika, Kanada, Austrálie jsou pro nás tabu..."

"Můžete se vrátit domů, do Francie, ke svým synům," zabručel major. Trhla sebou.

"Proč tohle říkáte?"

"Při našem prvním setkání mi Mungo vyprávěl o manželce z francouzského urozeného rodu. Zároveň se s pýchou zmiňoval i o třech chlapcích..."

Svěsila hlavu, Jordanova čepice jí zastínila oči.

"Nemám syny!" pronesla najednou. "A jak vroucně jsem se modlila, aby se můj sen vyplnil... Samozřejmě že pocházím z urozeného rodu, ale ne z Francie. Má babička s poetickým jménem Jestřáb létá snadno byla dcerou menšího náčelníka Černonožců."

"Vůbec nechápu, co mi to Mungo..."

"Myslel přece manželku madame Solange de Montijo St. Johnovou!" Poněvadž ztichla, musel se zeptat: "Je mrtvá?"

"Jen si nerozuměli v manželství... Nezahynula, ale vrátila se s generálovými syny do Francie hned na počátku občanské války!"

"Takže ona a Mungo jsou," major chvíli zaváhal nad neslušným slovem, "rozvedeni?"

"Ona je katolička!" odsekla a trvalo plných pět minut, než opět promluvila.

"Ano, uvažujete správně. Mungo a já nejsme oddáni, ani být nemůžeme!"

"Mně do toho nic není," odfrkl. Velice se podivil, že ho tohle odhalení nešokovalo, naopak mu zazářila jistá naděje...

"Opravdu ulehčím svému srdci, když mohu konečně říkat pravdu," vysvětlovala. "Po všech těch lžích padl los na vás, Zougo! Nikomu jinému bych se takhle nesvěřovala..."

"Milujete ho?" zachrčel.

"Kdysi z celého srdce, bez zábran, divoce a bláznivě..."

"A teď ?"

"Opravdu nevím. Užila jsem si dostatečně falše, hanby i skrývání."

"Proč s ním tedy jste, Louise?"

"Protože mě teď potřebuje!"

"Tohle chápu," hlas mu zněžněl. Perfektně rozuměl její situaci.

"Povinnost je tvrdou a neodpouštějící paní! A navíc máte povinnost i sama k sobě..."

Postupovali dál nocí. Náhle srdceryvně vzdychla, až se Zougovi sevřelo srdce.

"Louise, tohle nedělám pro vašeho generála, protože ani sebevětší přátelství nemůže zakrýt ozbrojenou

loupež a promyšlenou vraždu!"

Nereagovala.

"Mnohokrát jste si musela všimnout mého pohledu, i když jen sám Bůh ví, proč! Nedokážu si pomoct..."

Stále mlčela.

"Vy jste to věděla!" trval na svém. "Jako žena vnímáte, co cítím..."

"Ano," špitla konečně.

"Při pomyšlení, že vaším manželem je můj přítel, vypadala celá situace beznadějně! Ovšem teď se můžu přece jenom svobodně vyjádřit."

"Zougo, prosím, raději ne!"

"Udělám cokoliv. Dokonce kvůli svému citu a obdivu k vám zakryju i vraždu."

"Zougo.. ."

"Nikdy jsem nespatřil ženu tak krásnou, chytrou a statečnou..."

"Nemám žádnou z těchto vlastností..."

"Můžu vás s Mungem nasměrovat na Kuruman, pak se vrátit do Kimberley a navštívit kancelář místní Diamorid Police! Pokud nahlásím vaše záměry, Munga zatknou a vy budete volná..."

"Mohl byste," odsouhlasila klidně. "Nikdy to ale neuděláte, Zougo! Oba jsme totiž spoutáni vrozeným smyslem pro povinnost a čest."

"Louise..."

"Jsme na místě," podotkla se zjevnou úlevou. "Po téhle odbočce sjedeme z cesty," naváděla ho dál do buše. Dvoukolák hopsal v členitém terénu přes kameny. Po necelém půl kilometru zahlédli mohutnou akácii, čnící ve světle měsíce jako stříbřitý kopec. Z neproniknutelné tmy stínu pod stromem zachrčel hlas.

"Stůjte! Nepřibližujte se!"

"Mungo, to jsem já se Zougou."

Lehce seskočila z korby, vzala lucernu z háku a shýbla se. Major mezitím přivázal mulu k jedné z větví, pak světlo následoval. Louise už klečela vedle muže ležícího na vlněné pokrývce, sloužící jako podklad pro stříbrem ozdobené mexické sedlo.

"Díky za podporu...," přivítal Zougu hlasem poznamenaným bolestí. "Jak moc špatné to je?"

"Dostatečně...," přiznal. "Nemáš viržinko?" Major jedno zapálil od lucerny a podal mu ho. Mezitím Louise odstraňovala roztrhané kusy košile i spodničky, které mu předtím omotala kolem hrudi.

"Brokovnice?" nadhodil Zouga.

"Bohudíky ne," vydechl Mungo. "Jen revolver..."

"Máš kliku, poněvadž Naaiman obvykle používá brokovnici s uříznutou hlavní,a tou by tě přepůlil!"

"Ty ho znáš?"

"Pracuje jako návnada pro policajty..."

"Policie," sykl zraněný. "Bože!"

"Jo jsi v průseru!"

"To jsem nevěděl."

"Copak je v tom nějaký rozdíl?" podivil se major. "Chtěls oblafnout chlapa figurujícího coby L.D.B. Bezpochyby jsi věděl, že okolnostmi můžeš být dohnán k zabití!"

"Nedělej mi tady kázání, Zougo..."

"Dobře, uklidni se," major přisedl k Louise a pohlédl na odhalené zranění na zádech. "Zdá se, že kulka minula všechny důležité orgány a proletěla skrz," zkušeně konstatoval. Společně generála posadili.

"Máš víc štěstí než rozumu," zamumlal Zouga.

"Jedna ale uvnitř zůstala," odporoval Mungo a sáhl si na nohu. Povytáhl zakrvácenou a potrhanou nohavici. Odhalil stehno a v něm malý kulatý otvor, z něhož pomalu vytékala krev, podobná šťávě z černého rybízu.

"Kulka je pořád tam," zdůraznil generál.

"A co kost? Roztříštěná?"

"Těžko," St. John zavrtěl hlavou. "Nemyslím si, protože jsem byl schopný chůze."

"Tady není šance tu olověnou mrchu vyříznout. Louise ví, kde hledat doktora a zná i cestu, kterou jsem jí popsal."

"Louise?" vydechl Mungo se sarkastickým úšklebkem. Indiánka ani nevzhlédla. Soustředila se na potírání okolí ran jódem. Generál zíral na majora, jediné oko plálo hněvem. Zouga náhle ucítil cukání v jizvě na tváři a vůbec se nesnažil zakrýt narůstající vztek.

"Přece si nemyslíš, že všechno tohle podstupuju kvůli tobě?" začal. "Nenávidím L.D.B. stejně jako každý digger na nalezišti! Zrovna tak mě nijak přehnaně neuspokojuje pomyšlení na ozbrojenou loupež a promyšlenou vraždu..." Potom vzal do ruky revolver, ležící na dece, a překontroloval, zda je nabitý.

Přešel k místu, kde stál Povětroň se skleslou hlavou. V měsíčním světle na příchozího pohlédl a zafrkal. Potom neobratně popošel na třech nohách.

"Chlapče, neboj se," plácal ho major po krku, zatímco druhou rukou přejížděl po boku. Nahmatal v srsti zaschlou krev. Plnokrevník sebou trhl, když se dotkl rány. Hned za žebry totiž našel otvor po kulce. Odborně přičichl - střela pravděpodobně potrhala střeva, což poznal po pachu.

Potom Zouga klekl na jedno koleno a opatrně hledal na přední noze další zranění. Pár centimetrů nad nártním kloubem nalezl roztříštěnou kost. Palomino dopravil sebe a těžkého Munga neuvěřitelně daleko! Mučivá bolest musela být příšerná, ale hřebcovo statečné srdce překonalo útrapy...

Major ze sebe shodil kabátec a obalil jím revolver, aby výstřel nevzbudil pozornost hledajících.

"Sbohem, chlapče," zašeptal a přiložil ústí zbraně k hlavě krásného palomina.

Pak stiskl spoušť. Látka skutečně výstřel pohltila, kůň těžce padl na bok. Ani nekopl.

Louise stále Munga obvazovala, v očích však měla slzy.

"Musím vám poděkovat," vydechla. "Já bych to sama nedokázala..." Nakonec oba pomohli generálovi do dvoukoláku. Mungo těžce sípal, bolestný pot mu promáčel košili a ještě k tomu kysele páchl.

Uložili ho mezi suchou trávu a zakryli plachtou. Potom postupovali buší tak dlouho, dokud Zouga neobjevil cestu na severozápad k řece Vaal. Za vodou pak pokračovala na Kuruman rozlehlou pouští Kalahari.

"Cestujte v noci, přes den nechte mulu napást," radil. "Máte s sebou dostatek kukuřičné mouky i sušeného masa, jen s kávou a cukrem musíte šetřit."

"Slova nedokáží dostatečně vyjádřit mé díky," jihla indiánská krasavice.

"Hlavně se nepokoušejte překonat Vaal na hlavním brodu!"

"Mám tušení, že tohle není definitivní rozloučení," vzdychla jako by neslyšela varování. "A když se znovu setkáme...," vzlykla.

"Jen jeďte," pronesl, zatímco od něho přebírala otěže a ramena se jí otřásala.

Dvoukolák po chvíli doslova splynul s nocí, i kola se otáčela v písku potichu. Major tam stál a díval se za nimi ještě dlouho potom, co zmizeli.

Náhle se však objevila jako duch. Běžela, hnaná zoufalstvím, vlasy se jí uvolnily zpod čepice a vlály za ní. Obličej bledý jako stěna, obzvlášť v záři luny.

Sevření za krkem až zabolelo, když ho objala. Polibek sálal horkostí, šokující vlhkost zalila jeho ústa! Na tuhle chuť nikdy nezapomene, i když mu ostrými bílými zoubky drtila rty...

Snad jen pár vteřin se tiskli k sobě. Zouga měl dojem, že mu pukne srdce, poněvadž se mu vytrhla z objetí a bez jakéhokoliv slova či pohledu odletěla zpátky do noci. Rozplynula se...

Deset dní po pohřbu Nevilla Pickeringa podepisoval Zouga změnu majitele Ďáblovy pasti. Smutně se díval, jak jeden z Rhodesových zaměstnanců registruje těžební dílce ve prospěch společnosti Central Diamond Company.

A poprvé, kam až paměť diggerů sahala, na diamantovém dole sněžilo. Velké a jemné sněhové vločky padaly dolů jako peří volavky zasažené brokovnicí.

Na zemi se sice rozpíjely, ale chlad krutě doléhal na všechny. Při každém vydechnutí se majorovi vznášel obláček páry od úst a vousy měl ojíněné, když se naposledy plahočil k okraji jámy. Pokoušel se správně seřadit slova, jimiž by oznámil Ralphovi ukončení poslední šichty.

Celý tým vyjížděl nahoru ve skipu. Už na dálku syna poznal, poněvadž jediný na sobě měl kabát! Ostatní byli stále polonazí...

Opět se Zouga musel podivovat, proč domorodí kopáči nereptají proti tak tvrdým opatřením, obsaženým v nově vydaném nařízení o manipulaci s drahými kameny, která přesně vymezoval Diamond Trade Act.

V život je uváděl plukovník John Fry, velitel nedávno zřízené policejní jednotky noblesně zvané Diamond Police. Mělo se tím docílit vyhubení všech L.D.B. na dole!

A tak se černí kopáči dostali za ostnatý drát. Nový zákon nařizoval v ubytovacím komplexu potupný zákaz vycházení v nočních hodinách, ve dne je navíc mohli kdykoliv prošacovat i na ulici. Při každém výjezdu z dolu museli podstoupit důkladnou tělesnou prohlídku.

Někteří diggeři dokonce protestovali proti tak drakonickým opatřením, která John Fry praktikoval na jejich zaměstnancích. Všichni domorodci museli fárat do jámy naprosto nazí, aby nemohli ukrývat drahokamy v oblečení.

Plukovník byl velice překvapen, když se u něho objevil Zouga a tucet dalších diggerů.

"Bože na nebesích, Ballantyne, chápejte, jde jen o tlupu nahých divochů! Jak můžete mluvit o studu, člověče?"

S podporou samotného Rhodese ho nakonec přece jenom donutili ke kompromisu.

S velikou nechutí plukovník Fry dovolil každému kopáči pruh bezešvé bavlněné látky k zakrytí nahoty.

Proto tedy Bazo i ostatní Matabelci měli na sobě pouze bederní roušky, ačkoliv se do nich opíral ledový vítr.

Nad nimi balancoval Ralph, opět ignoroval jakékoliv výkyvy i smrtelně nebezpečnou hlubinu pod sebou.

Seshora pohlížel na černého velitele amadody, schouleného u stěny kovového vozu. Zcela impulsivně stáhl z ramen kus špinavé plachty, kterou mu hodil přes hlavu. Vždyť měl ještě staré tvídové sako a vytahaný vlněný svetr.

"To je proti novému zákonu bílého muže," mumlal Bazo a snažil se hadr odhodit.

"Ve skipu policie nejezdí;" odfrkl dárce. Matabelec chvíli váhal a pak se jen šťastně zachumlal do půjčené plachty. Mladý Ballantyne vytáhl do půlky vykouřené viržinko z náprsní kapsičky a velice opatrně ho mezi prsty promnul. Popel vzal vítr. Zapálil si, zhluboka vdechl kouř a potom lahůdku podal Bazovi.

"Tobě není jen zima, ty jsi navíc i nešťastný," pronesl jasnovidecky Ralph. Bazo mlčel a jen si dlaně ohříval o rozpálené viržinko.

"Soukmenovec Donsela ti vrtá hlavou, nad ním mudruješ? Samozřejmě že zákon dobře znal a věděl, co se stane těm, kteří kradou diamanty...

"Přece šlo jen o malý kamínek," protestoval černoch, zatímco modrý kouř mu unikal ze rtů. "A patnáct let je dlouhá doba..."

"Ale zůstal naživu," vypíchl mladý Ballantyne a vzal si viržinko, jež mu Bazo podával. "Za starých časů, ještě než vešel v platnost Diamond Trade Act, by byl dávno po smrti!"

"Což je prakticky stejné." hořce poznamenal Matabelec.

"Říká se, že vězňové dřou hůř než zvířata a jsou připoutáni na řetězech jako opice. Budují stěnu vlnolamu

přístavu v Kapském Městě..."

Opět zatáhl a konec viržinka se rozžhavil, až si připálil prsty, když v mozolnaté dlani hasil nedopalek.

"A co ty, Henshaw. Jsi šťastný?" nadhodil potichu. Ralph jen pokrčil rameny.

"Šťastný? Kdo je tady šťastný?"

"Není to náhodou tahle jáma?" mávl Matabelec rukou nad obří propastí, nad níž se právě vznášeli. "Nestal se tenhle důl tvým vězením? Nedrží tě tady stejné řetězy jako našeho Donselu, který kdesi strká balvany do vody?"

Pomalu se blížili ke konci své pouti a Bazo raději rychle odhodil plachtu, aby ho náhodou nezahlédl jeden z černých konstáblů, hlídkujících v oploceném komplexu.

"Ptal ses, zda jsem nešťastný," pronesl Bazo a vstal, aniž by pohlédl příteli do tváře. "Uvažoval jsem o zemi, kde jsem princem urozeného rodu Kumalo. Tam se telata, která jsem pásl jako chlapec, už přeměnila v plemenné býky, jejichž potomky jsem nikdy neviděl. Kdysi jsem znal každý kus ve stádech mého otce. Měl jich patnáct tisíc, jen těch nejlepších. Rozlišoval jsem je podle rohů i skvrn na kůži, věděl jsem, kdy se narodili..."

Vyšplhal se nahoru a jen povzdychl. Na okraji skipu stáli dva skoro stejně vysocí mladí muži, snad i stejné váhy, perfektně urostlí a z pohledu své vlastní rasy docela pohlední.

"Desetkrát jsem scházel u svých impi, když se radovali při oslavách Chawala, desetkrát se nedíval, když panovník vrhal královské kopí, aby určil směr výpadu..."

Chmurná nálada černého velitele téměř pohltila, hlas se postupně ztrácel.

"Chlapci vyrostli v muže, od té doby co jsem odešel. Někteří užjistě mají býčí oháňky na rukou i nohou jako vyznamenání za statečnost v boji." Smutně přejel zrakem své nahé tělo zakryté bederní rouškou. "Mladé dívky vyrostly v panny se zralými břichy, připravené být k dispozici bojovníkům, pokud dosáhli cti a zúčastnili se boje." Bazo i Ralph si vybavili osamělé noci, kdy jim po boku stály noční můry. Náhle si černoch zkřížil ruce na prsou a pokračoval.

"Myslím na svého otce Gandanga a nevím, zda už mu stříbro nepokrylo vlasy. Prozatím každý příslušník mého kmene přinášel od Veliké řeky zprávy o mé rodině. Moje matka Juba - Holubička sice má dvanáct synů, ale já jsem prvorozený!"

"Proč jsi tady zůstal tak dlouho?" znechuceně zabrumlal Ralph.

"Proč jsi tady zůstal tak dlouho ty, Henshaw?" potichu mu domorodec položil stejnou otázku. Ralph však žádnou odpověď nenašel .. .

"Získals snad v téhle díře slávu a bohatství?" Oba zasmušile pohlédli dolů do hlubiny a z hrany jámy jim kopáči na dně připomínali kolony pochodujících mravenců.

"Máš ženu s vlasy dlouhými a světlými jako tráva v zimě, aby ti v noci dodala radost, Henshaw? Zní ti v uších melodie smíchu tvých synů, aby tě povzbudila, Bakelův potomku? Co tě tady drží?"

Mladý Ballantyne pohlédl na černého mudrce, ale než našel nějaký argument, skip se objevil na plošině první rampy strojovny. Trhnutí vrátilo Ralpha do reality a hned mávl na otce, stojícího na horním ochozu.

Řev páry se ztišil, nákladní vůz na laně pomalu zajížděl do horní stanice lanovky. Všichni horečně vyskakovali na dřevěnou plošinu, která se chvěla pod váhou dvaceti mužů.

Ralph opět vyslal signál, naviják zavyl a ocelové lano přitáhlo plně naložený skip až k nárazníkům. Společně s Bazem se opřeli do výklopníku, aby se zbavili démantonosné horniny. Mladík znovu vzhlédl, čekal tátův obvyklý povzbuzující úsměv a halasné blahopřání. Chlapče, gratuluju! Dnes jste vykopali dvě stě tun! Ochoz však zel prázdnotou, otec zmizel...

V téže chvíli se totiž odhodlal naplnit jedinou truhlu, jež patřila Alettě a putovala sem s nimi až z Kapského Města. A najednou se vrátí zpět jako podstatná část majetku, který jim zbyl. Na dno uložil manželčino Písmo svaté společně s jejím deníkem a poloprázdnou šperkovnicí. Ty nejcennější kusy dávno prodal, když se snažil odvrátit konec umírajícího snu...

K těmto rodinným památkám dodal své zápisníky, mapy a knihy. Když došel k hromadě nedokončeného rukopisu, zarazil se a napřed ho v ruce vážil.

"Možná si konečně najdu čas k dokončení díla," zamumlal a velice opatrně vkládal sepsané zážitky dovnitř.

Navrch přihodil zbylé oblečení: pouhé čtyři košile a náhradní pár bot. Nic dalšího prakticky nenašel.

Truhlu měl poloprázdnou, a tak ji bez problémů odnesl z verandy až na dvorek. Víc mu nezbylo, poněvadž zařízení bungalovu prodal jedné dražební síni na Market Square. Za vše obdržel deset liber. Přesně podle Rhodesovy předpovědi: Odchází stejně chudý, jak přišel, s prázdnýma rukama...

"Kde je Ralph?" chtěl vědět od stopaře. Malý Hotentot přestal řetězem připoutávat ke korbě dvoukoláku kotlík na vaření a zčernalý čajník.

"Možná se zastavil u Diamond Lil. Vždyť ten kluk má právo uhasit žízeň, pracoval opravdu tvrdě..."

Zouga poznámku ignoroval a raději zrakem překontroloval stav povozu. Šlo prakticky o nejnovější a nejpevnější ze tří dvoukoláků, které vlastnil. Jeden si odvezla Louise společně s nejlepší mulou. Ovšem tenhle je dopraví až do Kapského Města, i když plánoval ještě přidání dalšího nákladu...

Jan Cheroot se k němu blížil, aby uchopil truhlu z druhé strany. Stačilo ji už jen hodit na korbu.

"Počkej," zarazil ho Zouga. "Tohle půjde první!" Ledabyle ukázal na blok namodralé skály, ležící pod akácií.

"Bože na nebesích...," vyděsil se žlutohnědý stopař. "Tomu nemůžu uvěřit! Za dvaadvacet let jsem prožil pěknou řádku bláznivých situací..."

Major jen chladně přikývl, přešel ke kameni vyrvanému z Ďáblovy pasti a jednou nohou si na něj stoupl. "Přehodíme lano přes větev a zdvihneme ho nahoru. Pak pod něj zajedeme s károu."

"Tak dost!" Jan Cheroot dřepl na truhlici a založil si ruce.

"Tentokrát vypovídám poslušnost. Kdysi jsem si pro tebe namáhal záda, ale to jsem byl mladej a blbej..."

"Dělej, zbytečně marníš čas!"

"Co s tím budeme dělat? Zase nějakej hnusnej kus šutru!"

"Jelikož jsem přišel o sokola, musím mít při ruce nějakého nového domácího bůžka!"

"Už jsem slyšel, že kdosi postavil památník nějakejm statečnejm mužům či velké bitvě, ale stavět pomník blbosti...," mlaskal znechucený Hotentot.

"Couvni s dvoukolákem!"

"Jasně jsem řekl, že nesouhlasím! Nic takového neudělám! Ani za nic! Tentokrát si mě nekoupíš!"

"Dobře, až kámen naložíme, dostaneš plnou láhev Kapského kouře jen pro sebe - a můžeš oslavovat sám!"

Jan Cheroot vzdychl, pak hbitě vyskočil. "Jak jsi poznal, za kolik jsem k mání?" Přistoupil k majorovi a otráveně provrtával kámen očima. "Nedonutíš mě ale, abych ho měl rád!"

Zouga se jen uchechtl, poprvé za posledních pár týdnů, a v neobvyklém gestu radosti mu položil ruku na rameno.

"Mám opět objekt, který můžeš zase z celého srdce nenávidět! Jen si představ, jak tě to učiní šťastným..."

"Tys pil," konstatoval otec, zatímco Ralph hodil klobouk do rohu a přikývl.

"Jo, dal jsem si jedno pivo, možná i dvě." Přešel k černému sporáku a nad plotnou si spokojeně ohříval ruce. "Dal bych si víc, mít peníze..."

"Čekal jsem na tebe!"

Nejstarší se k otci trucovitě otočil.

"Tati, dávám ti každou hodinu svého dne, nech mi po práci alespoň chvilku volna..."

"Mám pro tebe velice důležitou zprávu, synu!" chmurně začal otec a kývnutím hlavy ho vyzval k přisednutí. Zároveň si mnul čelo, aby se mu podařilo správně sestavit smutný obraz jasného konce. Pořád nevěděl, jak potomkovi vysvětlit, že veškerá dřina a úsilí přišlo vniveč...

Nakonec položil ruce na stůl, pohlédl na Ralpha a potom pomalu a opatrně kladl větu za větou. Když skončil, čekal na odpověď. Syn na něj jen zíral.

To ho donutilo k dodatku.

"Vyrazíme na cestu zítra ráno.

S Janem jsme naložili vůz číslo dvě. Budeme potřebovat všechny muly, které nám zbyly. Leží před námi dost dlouhá štreka." Opět čekal na odpověď. Marně.

"Pokud se divíš, kam že to pojedeme, je situace zcela jednoznačná. V Kapském Městě můžeme využít obydlí Toma Harknesse."

"Všechno jsi prohrál! Nic jsi mi neřekl! A přitom ty - ty jsi mi neustále dělal kázání o nebezpečné hráčské vášni i důležitosti chlapské cti...," vybuchl najednou prvorozený.

"Ralphe!"

"Vždyť to nebylo jen tvoje, patřilo to nám všem!"

"Jsi opilý... " suše poznamenal major.

"Celé ty roky jsem naslouchal tvým slibům. Prý - vyrazíme na sever, Ralphe!" Velice úspěšně napodobil otcovu mluvu, i když mu do tónu pronikala zpupnost. "Je to pro nás všechny, Ralphe... Všichni se podělíme... Ta země čeká na nás, Ralphe! Bude tvá zrovna jako moje, Ralphe..."

"Nic neskončilo, stále vlastním platnou koncesi. Až se dostaneme zpátky do Kapského Města...," bránil se Zouga.

"Dostaneš," vztekle sykl mladík. "Běž si zpátky na jih a tam se můžeš vyžívat ve svých stařeckých snech!"

"Jak se opovažuješ používat tenhle tón?"

"Jo, už se tě nebojím! A sám Bůh ví, že se odvážím vyslovit víc, jsi zřejmě zesláblý, nebo se bojíš pokusit se..."

"Jsi jen hloupé štěně!"

"A ty bezzubý starý pes!"

Zouga vyletěl přes půl stolu a pravačkou udeřil syna do tváře. Ozvala se rána jak výstřel z pistole.

Mladík trhl hlavou a pomalu pronesl: "Tohle je naposledy, cos mě uhodil." Vstal a zamířil ke dveřím. Ještě před nimi se otočil.

"Jeď si snít své sny - já si je jdu žít!"

"Klidně si běž," odfrkl Zouga, i když jizva na tváři se zdála bílá jako led. "Zmiz už a žij jako zatracenec!"

"Hlavně si tati pamatuj, že si s sebou neberu vůbec nic, dokonce ani tvé požehnání..."

S těmito slovy vyšel Ralph do mrazivé noci.

Bazo se probral jemným dotykem na tváři. Okamžitě sevřel asagaj, oči doširoka rozevřené. Čísi ruka mu však pevně sevřela prsty a hlas mu tiše šeptal do ucha.

"Pamatuješ si pořád cestu do Matabelelandu, ó princi z rodu Kumalo?"

Černý velitel Amadody chvíli váhal, než se probudil úplně.

"Pamatuju si každý brod i zelený pahorek i pramen sladké vody při téhle trase," vydechl, "zrovna tak jako hlas mého otce a smích mé matky!"

"Tak si sroluj spací rohož, Bazo nebo-li Sekyro, a veď mě ke svému domovu...," žádal Ralph.

Diamond Lil se v poslední době přestala smát. Dobrá nálada zmizela v den, kdy zub s diamantem začal měnit barvu v modrošedivou, poněvadž jí odumíral kořen. Hořké slzy zklamání i bolesti se jí valily po tvářích, neboť mučivá agonie v hlavě dostoupila vrcholu.

Naštěstí se vbrzku objevil pocestný dentista z Kapského Města. Ten trosku zubu vytáhl i zlikvidoval hnisavý

zánět. Ačkoliv se jí ulevilo okamžitě, kdysi líbezný úsměv hyzdila černá mezera.

Diamond Lil navíc ještě přibrala, což byl důsledek dobrého jídla i malých dávek ginu, které do sebe každý den házela v hojném počtu. I prsa, vždy ve štědrých proporcích, ztratila svůj jedinečný tvar a hodně poklesla.

Když držela porcelánový šálek s čajem, objevovaly se jí důlky nad klouby buclatého hřbetu ručky, nyní už pudingového vzhledu. I prsteny se zaryly do sádelnatého podloží, ale přesto diamanty, rubíny i smaragdy se blyštěly v královském show majitelčina bohatství.

Vlasy dosud zlatavě zářily a díky horké kulmě se stáčely v dlouhých loknách. Pleť jí sice zůstala hebká a bělostná jako smetana, i když kolem očí se začaly objevovat vrásky v podobě jemných pavučinek.

Seděla v prvním patře na balkoně a s obdivem si prohlížela umělecky ztvárněné zakončení střechy, připomínající hebkost madeirské prolamované výšivky. V poslední době se okolo objevilo dost patrových budov, přesto ani kanceláře Central Diamond Company na druhé straně nedlážděné ulice se nehonosily tak úžasnými ozdobami.

Hověla si v pohodlném křesle z temně červeného lýkového dřeva s vysokým opěradlem. Luxusní kus nábytku se pyšnil nevídanými řezbami s orientálními prvky, nádheru umocňovaly intarzie z perletě a slonoviny. Tento skvost dopravila přes oceán štíhlá obchodní loď Holandské východoindické společnosti.

Diamond Lil křeslo získala za astronomickou částku dvou set liber, ale ze svého trůnu mohla sledovat každý pohyb na hlavní tepně Kimberley, končící na Market Square. Jen takhle měla možnost vycítit puls diamantového města, zaznamenat rychlé cupitání kupce drahokamů, který vyčenichal kořist. Dokázala i odhadnout pyšně se naparujícího diggera s čerstvým nálezem v kapse. Zároveň měla pod dohledem vchody všech čtyř náleven na hlavním náměstí, jejichž majitelkou se stala, a tak mohla podle vlévajícího se proudu žíznivých zákazníků současně typovat výši denního zisku.

Pohledem též kontrolovala levou část De Beers Street, kde stavbu z červených cihel obklopoval bílý laťkový plot a diskrétní označení firmy hlásalo:

Haute couture -- Krejčovský salon pro dámy.

Francouzský styl.

Šest kontinentálních šiček.

Specialně pro individuální požadavky.

Tady business jen kvetl mezi polednem a půlnocí. Její zaměstnanci však málokdy udrželi krok s udaným tempem, takže to po šesti měsících většinou vzdali. Silně vyčerpané dívky opět odjížděly zpátky na jih, ovšem podstatně bohatší.

Sama Lil se zúčastňovala pracovního nasazení jen občas. Prakticky jednou či dvakrát týdně, kdy se objevovali štamgasti, které chtěla potěšit z důvodů starého přátelství. Navíc se jí rozproudila krev, takže mohla v noci lépe spát.

Nyní právě rozlévala horký čaj ze stříbrného rokokového čajníku do nádherných porcelánových šálků s ručně malovanými růžovými kvítky a zlatými motýlky.

"Kolik lžiček cukru?" zeptala se.

Ralph seděl v proutěném křesle, naproti ní. Voněl holicí pěnou a lacinou kolínskou. Brada zářila, zbavená vousů nebezpečně ostrou břitvou. Perfektně vyžehlená a příliš naškrobená košile lupala při sebemenším pohybu.

Lil mladíka zadumaně studovala přes okraj hrnečku.

"Zná vůbec náš dobrý major tvé plány?" tiše vyzvídala. Ralph jen zavrtěl hlavou. Lil se na chvíli zamyslela, zatímco ji hřálo opojení, že syn zakládajícího člena proslaveného Kimberley Club s ní sedí na verandě. Potomek jednoho z gentlemanů v Kimberley, kteří by ji na ulici nepozdravili a veškeré dary raději poskytovali nově zbudované nemocnici. Dokonce se ani neobtěžovali odpovědět na vřelé pozvání, když pokládala základní kámen nového domu. Mohla by recitovat celý seznam ponížení, ale byl příliš dlouhý...

"Proč nejdeš raději za tátou?" pronesla místo toho.

"Otec nepatří mezi bohaté lidi." Nemohl prozradit nic víc, stále zůstával loajální rodinné tradici. Přece ani Lil se nemusí dozvědět, že se táta bude vracet s poloprázdným dvoukolákem a že se spolu rozešli ve zlém.

Ještě krátkou chvíli studovala mladíkovu tvář naproti, potom uchopila kus papíru, popsaný těžkou rukou, a pohlédla na uvedené cifry.

"Devět set liber za tažné voly?"

"Jde o kompletní spřežení těch největších a nejlepších zvířat," vysvětloval horečně. "Cesta k řece Shashi vede většinou pískem, což je náročná trasa. Musím být schopný přepravit plný náklad, jenž odhaduju na nejméně čtyři tuny."

"Zboží k prodeji - patnáct tisíc." Opět vzhlédla.

"Zbraně, střelný prach, brandy, korále a štůčky plátna."

"O jaký typ zbraní ti jde?"

"Staré muškety. Pět liber a deset šilinků za každou."

Lil pokrčila rameny.

"Divoši přece dobře znají naše pušky. S předovkami díru do světa neuděláš!"

"Moderní zbraně si z finančních důvodů dovolit nemůžu. Navíc ani nevím, kde bych je sehnal..."

"Drahoušku Ralphe, mohla bych si najmout skupinu zkušených bab pro můj krejčovský salon a vyšly by velice lacino. Já jsem však zásadně proti! Chci jen mladé, svěží a hezké... Pokud uvažuješ v malém, i zisky budou malé! Drahoušku Ralphe, vždyť se jen zostudíš levným zbožím. Nikdy neprodávej lacino!"

Nalila si trochu ginu ze stříbrné placatice do prázdného šálku a pak pokračovala.

"Klidně seženu henryovky, ale bude nás to stát o patnáct set víc!" Lil se natáhla, namočila pero do kalamáře a

napsala správnou sumu.

"Brandy?"

"Kapský kouř ve dvacetigalonových soudcích."

"Povídá se o Lobengulovi, že upřednostňuje francouzský koňak Courvoisier a jeho sestra Ningi šampaňské Piper-Heidsieck stejné kvality."

"To je zase nejméně o pět set víc," zaúpěl mladík.

"Jen o tři," upřesnila Lil. "Mám přece nárok na velkoobchodní ceny. A co munice - deset tisíc kusů střeliva?"

"Pro vlastní potřebu mi stačí tisícovka, zbytek přidáme k puškám."

"Pokud ti dá Lobengula povolení k lovu slonů," upozornila.

"Můj děda je jedním z nejstarších přátel černého vládce a teta Robyn s manželem působí na misijní stanici Khami už téměř dvacet let."

"Ano, vím že tam máš všude příbuzné," našpulila souhlasně rtíky.

"Ovšem v celém Matabelelandu prý slony už vystříleli!"

"Kdepak, stáda se jen přemístila k řece Zambezi do pásu zamořeného mouchou tse-tse!"

"Přece nemůžeš vzít koně do oblasti s tím hnusným hmyzem a střílet slony. Ta hloupá moucha nepracuje ani pro bílé!"

"Můj otec lovil pěšky. Já si koně stejně dovolit nemůžu."

"Dobře tedy!" odsouhlasila váhavě a odškrtla další položku v seznamu.

Pracovali společně ještě další hodinu, až se dostali na konec. Potom se opět vrátili na začátek. Lil se vrhla do závěrečné fáze škrtání - tu odebrala deset liber, jinde i sto. Skončila a odložila pero. Znovu nalila gin do hrnečku a s vytrčeným malíčkem vychutnávala povzbuzující drink, s jemným srkáním zaviněným mezerou v předních zubech.

"Výborně!"

"Znamená to, že mi půjčíš peníze?"

"Ano."

"Vůbec nevím, co říct," nahnul se k ní - sršící mládím, zářící nadšením a plný dychtivosti. "Lil, skutečně nevím..."

"Neříkej nic, dokud si nevyslechneš moje podmínky." Usmála se, aniž by zdvihla horní ret. "Dvacet procent ročního úroku na půjčené peníze!"

"Dvacet procent?" zalapal po dechu. "Panebože, tohle je už snad lichva, Lily!"

"Přesně tak!" odsouhlasila pyšně. "Ale nech mě domluvit. Nejenom dvacet procent úroku, ale i polovinu ze zisku."

"Polovinu, Lil? To už není ani lichvářství, toje loupež za bílého dne..."

"Uhodl jsi!" ujistila ho. "Jsi opravdu chytrý, žes to okamžitě odhalil."

"Nemůžeme nějak...," začal zoufale.

"Ne, my nemůžeme, protože tohle jsou mé podmínky!" Ralph si hned vzpomněl na svého loveckého sokola s nádhernou náprsenkou a ledovým pohledem. "Přijímám;" vzdychl. I když se nesmála, v očích jí náhle zazářila radost.

"Jsme partneři," zamumlala a položila mu buclatou ručku na předloktí. Něžně hladila Ralphovu paži sluncem zbarvenou do cihlova.

"Zbývá nám jen stvrdit naši smlouvu," pronesla. "Pojď" Sjela dlaní a propletla si prsty s jeho. Vešla s ním do nitra svého apartmá a zatáhla těžké sametové závěsy. V místnosti se zešeřilo. Otočila se k němu a začala mu rozepínat košili pod krkem. Zatím vyčkával, než se propracovala k přezce na opasku. Potom mu dlaní přejela po hrudi.

"Ralphe," hlas se chraptivě zachvěl. "Chtěla bych něco po tobě..."

"Copak?"

Stoupla si na špičky, rty se mu skoro dotýkala ucha a cosi zašeptala. Cítila, že začíná pomalu ustupovat.

"Jsme partneři?" nadhodila. Vnímala nepatrné zaváhání, potom se sehnul a vzal ji do náruče, aby ji odnesl k široké mosazné posteli, zakryté ozdobným přehozem sešitým z barevných čtverců.

"Určitě zjistíš, že jde o výkon méně svízelný než lovení slonů mezi bodavým hmyzem," uklidňovala mladíka. Hlavně však doufala, že temnota zakryje mezeru v jejím chrupu. Zdvihla ruce nad hlavu, otevřela ústa a hihňala se v představě nadcházejícího blaha.

"Drahoušku, v životě je dobré vědět, že můžeš mít cokoliv chceš. Ovšem musíš být připraven zaplatit danou cenu!" zafilozofovala za neustálého pochechtávání.

"Tohle přece nejsou žádní plemenní býci!" protestoval Bazo. "Každý z nich je hadím synem, který se spustil s duchem mašonského psa..."

Přesto se s radostí díval na mohutné tažné voly se širokými plecemi a pevnými rozložitými rohy. Černý velitel je sám vybral, protože coby Matabelec dobytek miloval a prožil dětství mezi stádem.

Nevěděl však, jak se vyráží na trek. Nikdy neviděl vůz dlouhý šest metrů s nákladem téměř čtyř tun, do něhož je zapřaženo spřežení čtyřiadvaceti tažných zvířat.

Celý matabelský národ vlastnil jen pár povozů s koly. Bohužel všechna patřila pouze králi. Proto Bazo viděl v dobytku jen zásobárnu bohatství či zdroj masa a mléka. Až dosud se oba přátelé potýkali jen s mulami zapřaženými do dvoukoláku, nyní se před nimi objevil mnohem těžší úkol.

Mladý Ballantyne se dokonce domníval, že zakoupení volové jsou trénováni a lidem přátelsky nakloněni. Ovšem hned v prvních minutách zapřahání zvířata pocítila neschopnost nových pánů a stala se vzteklými buvoly...

Dvě hodiny uprchlíky naháněli po pláních až daleko za městem, dvě hodiny běhali, nadávali, práskali bičem, než je konečně dostali na správná místa. Teprve potom mohla jha zapadnout na jejich krky.

Polovina volů se však cítila unavena, takže si okamžitě lehla a odpočívala. Druzí se stále ještě předváděli, otáčeli hlavy, snažili přetrhnout řetěz a přiváděli do celého spřežení jen chaos. Podobné vzrušení město už dávno nezažilo. Všichni, co neměli nic na práci, ba i povaleči z náleven, se sbíhali, aby se stali svědky nevídaného představení. Ti chytřejší si dokonce přinesli s sebou i rezervní lahve s pitím. Diváci oběma mladíkům fandili. Odměňovali potleskem úspěch, v opačném případě vybuchovali ryčným smíchem.

Bazo si otřel pot z tváře i hrudi a znechuceně pohlédl na prašnou cestu, vedoucí do města.

"Bakela se o nás brzo dozví a určitě se přijde podívat na naši hanbu..."

Ralph od té bouřlivé noci otce neviděl! Navštívil alespoň Jordana v jeho malé kanceláři, kterou měl hned vedle pana Rhodese v té úžasné nové budově Central Diamond Company na DBeers Street.

Možná se Zouga Ballantyne ještě ze šoku nevzpamatoval, když ho naráz opustili oba synové. Jordan však tvrdil, že táta dosud na cestu do Kapského Města nevyrazil.

Při téhle vzpomínce se Ralphovi nahrnula krev do tváře, a proto raději vypálil dlouhým bičem používaným pro trek. To jediné zvládal dokonale.

"Nkosana!" ozvalo se slavnostní oslovení kdesi na úrovni loktu.

Nkosi patřilo jen náčelníkovi, proto Nkosana si zasloužil pouze vládci nejbližší.

Mladý Ballantyne shlédl dolů, aby se podíval, kdo to s ním mluví. Malý černý trpaslík stál vedle něj a úplně klidně poučoval:

"Jen jedno zvíře z deseti dokáže vést spřežení!" Ukázal dopředu. "Tohle je přece vůdčí kus! Každý muž, který tažné voly zná, tohle jasně vidí s oběma očima zavřenýma..."

Ralph nejenom že nevěřil vlastním očím, ale ani uším. Ten scvrklý skřet se šklebil, v pohledu výsměch a na hlavě zbytek kudrnatých vlasů. Úděsný zjev doplňovala kozí bradka.

Na temeni mu však trůnil černý odznak vůdce, kolem pasu sukénka z ohonů divokých koček. V propíchnutém ušním lalůčku si nesl slonovinovou krabičku se šňupavým tabákem, v druhém lžičku z téhož materiálu a párátko vyrobené z dikobrazího ostnu. Řeč připomínala ndebele, ačkoliv černý chlapík používal starobylou intonaci i klasické tvarosloví jazyka zulu.

Zbytečná se tedy zdála otázka: "Jsi Zulu?"

Mrňous se nafoukl a pohlédl na Baza. "Čistý Zulu! Nepatřím k věrolomnému rodu Kumalo, kde zrádce Mzilikazi zapřel jediného krále a jehož krev se nyní rozředila příslušníky cizích kmenů Venda a Tswana i Mašona. A tihle míšenci si už nedokážou ani pamatovat, zda býk má rohy na hlavě nebo na koulích!" Bazo automaticky zareagoval: "Haha, co to slyším? Malý pavián vyštěkává své bláboly nahoře na skále?"

Drobný Zulu se jen zašklebil, Ralphovi sebral bič a zcela samozřejmě přešel ke zdivočelému spřežení.

Dotkl se velkého černého vola na krku. "Hau, Satane!" pozdravil ho a zároveň mu dal jméno.

Urostlé zvíře na něho zakoulelo očima, v té samé chvíli vycítilo experta a hned se zklidnilo. Černý pidimuž ho odvázal a převedl do přední pozice, zatímco k němu rozprávěl bizarní směsicí zulu, angličtiny i afrikánštiny řečí Búrů.

Poté se vrátil a vybral ze spřežení načervenalého siláka. "Holanďane...," pojmenoval ho vychytrale. "Pojď, ty rudý hrome!"

V klidu ho zapřáhl vedle Satana a potom oběma přikázal.

"Donsa, Satane - zatáhni! Pakamisa, Holanďane - zaber do řetězu!" Poslušně se hned opřeli do jha a stal se zázrak. Ten dlouhý těžký stříbřitý řetěz se náhle napjal a přeměnil v železnou tyč. Všechna zvířata donutil povstat a zároveň se i seřadit jedním směrem. V téhle chvíli Ralph pochopil nejdůležitější zásadu: udržovat řetěz napnutý!

Mezitím malý Zulu už všem ostatním volům promluvil do duše, dotýkal se jich a horlivě vysvětloval.

"Hele, Francouzku, podle vychytralého pohledu v tvých krásných očích okamžitě poznám, že ses narodil pro náruční stranu!" A obří černobílá obluda se klidně nechala odvést na určenou pozici vpravo, co nejblíž u kozlíku.

Trvalo deset minut a Zulu práskl ve vzduchu bičem. Zasyčel jak černá mamba, proletěl nad ušima celého potahu, nedotkl se ani chloupku a nakonec svou pouť zakončil v obří explozi.Těžký vůz sebou trhl, bílé plátno kryjící zadní polovinu korby se zachvělo jako hlavní plachta mořské krasavice před vyplutím. Rozjeli se!

Zulu zašilhal na bělocha a dotazoval se: "Japi? Kam? Kterou cestou?"

"Jakato! Za Velkou řeku!" Ralph nadšeně zahalekal. Bazo se nenechal zahanbit, popadl svůj válečný štít i asagaj a vrhl se do šíleného běsnění vyzývacího tance giya. Skákal a bodal do imaginárních nepřátel, vykřikoval vzdorný posměch i extatické rozrušení celému světu.

V první etapě putování mířili k řece Vaal. Postupovali ve vyježděných kolejích, do nichž někdy zapadli až po nápravy. Všude kolem se rozprostírala rudá zem, která je v neustálém bezvětří trvale obklopovala neproniknutelným oblakem. S bídou zahlédli rohy nejbližšího tažného páru.

Prach rovněž zastínil Ralphovi pohled na rozprostřené město i strojovnu nad zející propastí, jež se mu stala domovem i vězením na mnoho let. Když konečně provoz ochabl a překonali prvních deset kilometrů, silueta strojovny se změnila v pouhou linii na obzoru při západu slunce.

Zulu zavolal na chlapce, který kráčel vedle vůdčího volka. Dítě stáhlo tažné zvíře z cesty a spřežení se vydalo za ním. Velká zadní kola vozu jen poskočila při výjezdu z kolejí a všichni zamířili pod mohutnou akácii, s korunou deštníkového tvaru, která jim dodá úkryt i palivo pro následující noc.

Mladý Ballantyne uvažoval o dvou nepředvídaných přírůstcích, připojených k jejich výpravě.

Kluk se objevil v zácloně červeného prachu úplně nahý s výjimkou bederní roušky, se spací rohoží stočenou pod paží a s kotlíkem na hlavě.

Skromný majeteček si uložil do vozu a na příkaz zulského mužíka popadl otěže vůdčího vola a kráčel vedle něj v po kotníky hlubokém prachu.

Ralph odhadoval chlapcův věk asi na deset.

"Jak se jmenuje?"

"Jméno?" podivil se malý Zulu. "To není důležité. Klidně mu můžeme říkat Umfaan - Kluk."

"A jak vůbec říkají tobě?" pokračoval Ralph, ale domorodec nejevil zájem. Snad měl starosti s vůdčím párem nebo mu prach ucpal uši zdálo se, že otázku neslyšel.

Proto ji mladý Ballantyne zopakoval, jakmile vypřáhli a černý vozka se usadil u ohně, kde Umfaan míchal polentu v černém kotlíku .

"Jméno může dokonce i uškodit. Dokáže se vznášet nad člověkem jako sup a tím ho vystavit smrtelnému nebezpečí. Než vojáci pronikli do královského kraalu v Ulundi, říkali mi jinak..."

Bakelův syn se nervózně zavrtěl při zmínce o bitvě, která skončila válku s kmenem Zulu. Roztrhané hadry domorodce možná kdysi měly tu temně modrou barvu, příslušející uniformám policejních jednotek provincie Natal. Kdoví, jestli jednu z trhlin v látce nezpůsobil ostrý asagaj. Lord Chelmsford tenkrát poslal zulského krále a většinu Indunů v řetězech na ostrov Svaté Heleny, kde už zemřel ve vyhnanství jiný císař. Přesto se někteří odbojní náčelníci vyhnuli potupnému zajetí, prchli ze Zululandu a bez domova se potulovali Afrikou. Navíc jeho vozataj nosil na hlavě vůdcovskou čelenku Induny.

"Kdysi se tohle jméno vyslovovalo s bázní, ale já ho už tak dlouho neslyšel, že jsem ho zapomněl," pokračoval expert na tažné voly. Ralph jen zvažoval pravdivost legendy stále živé mezi poraženými kmene Zulu. V ní se stal hrdinou malý Induna. Byl mnohem menší než urostlí válečníci, jimž velel, ale daleko vychytralejší. To on je tenkrát vedl při útoku na tábor Britů pod kopcem Isandhlwana. Bakelův syn sám sebe v duchu přesvědčoval, že přece není možné, aby tenhle mrňous strhl uniformu nějakému mrtvému Angličanovi na bitevním poli. Přesto se otřásl, ačkoliv noc byla teplá.

"A tys opravdu zapomněl, jak ti říkali?" povzbuzoval vozataje, který zase zamrkal.

"Nyní mi říkají Isazi - Ten moudrý, z důvodu, který by měl být jasný dokonce i Matabelcům."

Na druhé straně ohniště Bazo znechuceně odfrkl, pak vstal a odešel do tmy, kde plačtivě naříkali šakalové.

"Mé jméno je Henshaw," pochlubil se Ralph. "Zůstaneš se mnou a budeš řídit můj vůz po celou cestu?"

"Proč ne, Henshaw."

"Ani se nezeptáš, kam jedeme?"

"Potřebuju znát jen trasu," pokrčil rameny Isazi. "Ať jde na sever či na jih, není v nich podstatný rozdíl..."

Šakal se opět ozval, tentokrát mnohem blíž. Matabelec se zarazil, uchopil asagaj pravačkou a odpověděl kvílejícímu nářku přes prohnutou dlaň před ústy. Pak zamířil k malé skále, ozářené měsíčním světlem.

"Bazo." Jméno zaznělo šeptem, připomínajícím noční vánek v seschlé trávě. Stín vystoupil z pod skaliska.

"Kamuzo, můj bratře," objali se.

"Mám v břiše kameny ztěžklé utrpením z našeho smutného rozchodu!"

"Velice brzo budeme spolu nejenom na cestě, ale i popíjet z jednoho pivního džbánu a bojovat bok po boku..." Kamuza v tichosti vysvětloval: "Teď jsem tu kvůli královu příkazu!"

To už ale stahoval suknici, aby si ji vyměnili.

"Dělej, musím být zpátky, než se ozve zvon!" Ten ohlašoval začátek zákazu vycházení a žádný z černochů neměl povolení bloumat ulicemi Kimberley.

"Policisté se na tebe ještě nezaměřili?"

"Jsou všude jako blechy v kožichu toulavého psa," znechuceně brumlal Kamuza. "Mě ale nikdo nesledoval !"

Bazo potěžkával v ruce právě získaný kus oblečení. Pak se obrátil na bratrance: "Ukaž!"

Ten dokončil převlek a poté svou bývalou součást oděvu rozložil na nejbližším valounu. V měsíčním světle odhalil tajnou skrýš, kompletně zakrytou ozdobným pásem z korálků.

Podlouhlý váček se vkládal dovnitř a dal se protlačit po celém obvodu pasu. Navíc v sobě měl samostatné komůrky, v nichž odpočívaly nahromaděné drahokamy.

"Musíme je spočítat," rozumoval Kamuza, "abychom znali přesné množství! Hlavně aby Lobengula, velký Černý elefant, došel ke stejné sumě, až před ním náš váček rozložíš v královském kraalu GuBulawayo, v Místě zabíjení."

Bazo se každého diamantu dotkl prstem a rty se mu neslyšně pohybovaly.

"Amashunzi amatatcr!"

"Třicet; opakoval Kamuza. "Odsouhlaseno!"

Bazo si suknici konečně připnul, zavěšené ohony lišek se mu houpaly u kolen.

"Vypadáš v tom pěkně," chválil bratranec, načež pokračoval.

"Řekni Lobengulovi, velkému Černému elefantu, že jsem jeho pes a svíjím se ve špíně u jeho nohou! Sděl mu taky, že dostane ještě víc žlutých mincí i třpytivých kamenů! Informuj ho, že jeho děti těžce kutají každý den v jámě, takže bude drahokamů víc a víc! Každý muž vyrážející na cestu za Velkou řeku mu přinese bohatství..."

Kamuza pokročil a položil pravačku na bratrancovo rameno.

"Běž pokoji, Bazo-Sekyro!"

"Zůstávej v pokoji, můj bratře! Ať dny zmizí jako dešťové kapky v písku pouště, než se zase budeme usmívat jeden na druhého..."

Celé spřežení Isazi vyzkoušel poprvé při brodu přes Vaal.

Šedivé vody se snad ani nepohnuly, přesto dosahovaly až ke středům vysokých zadních kol. Tam kamenné dno ohlazené i vymleté proudem neposkytovalo podporu plně naloženému vozu. Tažná zvířata zabírala ze všech sil,

nozdry se skoro dotýkaly hladiny a vůz za nimi poskakoval.

Pod strmým výstupem na druhém břehu vozataj opět předvedl své umění. Když se vůz způli vynořil a zadní kola narazila na příkré stoupání, náklad začal vůz nebezpečně nahýbat. Mrštný Zulu donutil zvířata ke klusu nádhernou explozí desetimetrového biče, což probralo i toho nejlínějšího volka. Spřežení se předvedlo v tom nejlepším světle, což Isazi ocenil pěním chvály na jejich adresu, až se Umfaan radostně šklebil.

Ralph nařídil vypřáhnout pod vysokými stromy na břehu, protože všude kolem rostla nádherná tráva a měli k dispozici neomezené množství vody. Další etapa je povede k misii jeho pradědečka, vzdálené téměř dvěstě kilometrů.

"Vidíš, Henshaw," stále se Isazi tetelil radostí nad výkonem spřežení, "vidíš, jak jsou chytří! Najdou si kus dobré trávy, všechno zdlábnou a pak se přesunou vedle. Nepřebíhají z místa na místo! Tím by jen plýtvali časem a zbytečně se vysilovali, což slabší zvířata někdy dělají. A po chvíli zalehnou, aby mohli přežvykovat, a ráno z nich budou princové mezi voly!"

"Od zítra zahájíme noční pochody," upozornil mladý Ballantyne a nadšení z vozataje vyprchalo.

"Odkud ses dozvěděl o nočních pochodech, Henshaw? Přece tenhle fígl znají jen moudří..."

"Klidně mě mezi ně započítej, Isazi," ušklíbl se Ralph a vyšel z tábořiště. Usadil se na břehu řeky, odkud se kochal západem slunce. Krajina kolem působila tísnivým dojmem. Zůstala rozrytá ještě z dob, kdy tady první kutači hledali štěstí. Nyní už bylo všechno opuštěné a zarostlé trávou. Šlo prakticky o hromadný hrob zlatokopeckých snů a při pohledu na tenhle pochmurný kout země jako by Ralph začal ztrácet odvahu k treku.

Vždyť vlastně prožil první den svého života zcela sám a svobodně. Při chůzi vedle kola vlastního vozu si spřádal sny o bohatství. V duchu si představoval padesát i sto vozů plných nákladu a valících se přes kontinent. Viděl, jak putují na jih plné slonoviny i zlatých cihel. Měl přímo před očima obrovská stáda slonů na rozlehlých pláních, masy prvotřídního dobytka domorodců a další bohatství ležící na severu, lákající ho jako Sirény svůdným zpěvem.

Nechal se zatáhnout do výšin a nyní při pohledu na ponuré okolí vystřízlivěl. Náhle se cítil malý a osamělý, dokonce se začínal bát. V mysli se vrátil k otci, čímž zapadl do ještě větších hlubin trudnomyslnosti.

Klidně si běž! Zmiz už a žij jako zatracenec! Stále mu zněla v uších ta hrozná slova.

Takhle to přece nikdy nechtěl. Táta byl až doposud centrem veškerého dění, zároveň i kolosem, který vrhal stín na každou synovu akci i myšlenku! Proto se cítil, jako by přišel o velkou část svého vlastního já drastickým chirurgickým řezem...

Až do téhle chvíle neuvažoval o ztrátě otce. Nyní se však tahle špinavá a pomalu se valící řeka stala bariérou mezi ním a životem, který tak důvěrně znal. Už není cesty zpátky - ani teď, ani nikdy jindy! Přišel o tátu, o bratra i Jana Cheroda. Zůstal sám! Vnímal slzy hromadící se v očích...

Pohled se mu zamžil, zároveň si s ním snad i ošklivě zahrál. Na druhé straně se totiž objevil muž na koni... Bravurní držení jezdce v sedle s jednou rukou na boku i vzpřímenou hlavou mohlo patřit jen jedinému člověku na světě! Ralph pomalu vstal a nevěřil vlastním očím, když se mu nohy samy daly do pohybu. Padal při běhu ze strmého břehu, až se zarazil po pás ve vodě. To už Zouga seskakoval z Tomova hřbetu, aby vyšel synovi v ústrety...

Oba se zastavili a zírali jeden na druhého. Neobjali se od dne, kdy matka zemřela. Nemohli se k tomu odhodlat ani teď , ačkoliv jim touha z očí přímo sálala!

"Nemohl jsem tě nechat odjet jen tak," pronesl Zouga. Ralph odpovědět nedokázal, protože se mu krk stáhl dojetím.

"Nadešel čas, abys vyrazil do světa sám!" pokračoval dál otec. "Jsi jako mladý orel, který už vyrostl natolik, že se nevejde do vlastního hnízda. Přišel jsem na to ještě předtím, než jsi to pochopil sám, Ralphe! Proto má slova byla tak krutá..."

Vzal Tomovy otěže a chlupatý kůň se o pána přítulně otřel. Zouga ho pohladil po sametovém chřípí.

"Mám pro tebe dva dary na rozloučenou!" Předal otěže synovi. "Tohle je první," vydechl a v zelených očích se dala spatřit velikost oběti. "Druhý je v sedlové brašně. Máš tam všechny mé poznámky z cest. Čti je ve volných chvílích, můžou se ti zdát zajímavé či dokonce velmi cenné..."

Ralph se pořád nemohl zmoci ani na slovo. Držel v ruce otěže jako panák a přitom usilovně mrkal, aby zahnal slzy.

"Pak už mám jen malý dárek, který nemá nijak valnou cenu v přepočtu na peníze - mé požehnání!"

"Ve skutečnosti jsem hlavně toužil jen po něm...," podařilo se konečně synovi zasípat.

Téměř tisíc kilometrů je čekalo k řece Shashi, která tvořila jižní hranici Matabelelandu.

Isazi zapřahal pokaždé, jakmile se setmělo, aby postupovali chladnější nocí. Když i světlo měsíce zmizelo a zavládla neproniknutelná tma, Umfaan hodil otěže vůdčímu Holanďanovi přes krk. Velký černý vůl sehnul hlavu a držel se směru jako lovecký pes stopy, dokud první záblesk svítání nesignalizoval přípravu na vypřažení.

Pokud se jim v noci dařilo, překonali až pětadvacet kilometrů, ale jakmile se prodírali pískem, zvládli s bídou osm. Během dne se tažná zvířata pásla či přežvykovala, zatímco Ralph osedlával Toma a lovil společně s Bazem, který běžel těsně vedle třmenu.

Objevili dvě stáda buvolů na březích řeky Zougy, u níž se Bakela narodil. Počet zvířat odhadli na dvě stě kusů.

Mohutní samci téměř vypelichaní stářím, pokrytí popraskanými vrstvami zaschlého bahna, pohazovali obrněnými hlavami, na kterých rohy dosahovaly rozpětí paží dospělého muže. Blýskavé špice mířily vzhůru zcela symetricky a připomínaly srpek měsíce, jenž v těchto končinách na obloze doslova "leží na zádech".

Naháněli je a Tom se vyžíval v těchto divokých loveckých orgiích zrovna tak jako jeho jezdec.

Pronásledovali též nepozemsky šedé přímorožce, Búry nazývané gemsbok, s nádhernou kresbou ve tváři, zjevující se jako přízrak na červených dunách. V buši mezi akáciemi prohánělí dlouhonohé žirafy, aby poslali jejich těla

v groteskním baletním prvku k zemi, kdy ladné krky připomínající labutě se kroutily v mučivé agonii smrti.

Za návnadu pro měděně zbarvené lvy pouště Kalahari posloužila zdechlina zebry. Odér rozkládající se krve přitahoval šelmy jako magnet. A Tom měl co dělat, aby vydržel na místě, což prozrazoval chvěním, frkáním a koulením očí, když se blížily odporně smrduté kočky. Ani se nepohnul, takže Ralph mohl přímo ze sedla mířit mezi zuřivě zářící žluté oči nebo do pootevřené narůžovělé tlamy, v níž svítily bílé tesáky.

Po padesátidenním putování z Kimberley konečně dorazili k řece Shashi. Jakmile ji přebrodili, ocitl se Bazo na své rodné půdě. Hned si nasadil čelenku z per, štít si opřel o rameno a kráčel s novým nábojem radosti v chůzi. Z prvního vrcholku pyšně ukazoval dopředu.

"Vidíš, jak se kopce blýskají?" šeptal v téměř nábožném zanícení. A měl pravdu. V časném ránu žulové masy zářily leskem drahokamů. Podobné hebkým snovým tvarům v barvě rubínu, safíru i třpytivé perly připomínaly nádheru pavího ocasu v Úžasné kaskádě rozjásaných barev. Kopce se vlnily do dálky a pomalu se zdvihaly, aby dosáhly centrální náhorní roviny. Údolí mezi nimi zahaloval ničím nedotčený prales.

"Takové stromy jsi na pláních kolem Kimberley nikdy neviděl," horlivě nadhazoval Matabelec. Mladý Ballantyne uznale přikyvoval. Skutečně před sebou měl kmeny kryté šupinami podobajícími se krokodýlím, jiné zase bílé a hladké jakoby vykroužené hrnčířem. Vrcholky stromů pluly v moři zeleně, mýtiny kryla vysoká tráva.

"Sleduješ ta buvolí stáda? Jsou početnější než náš dobytek!" honosil se černý vojevůdce.

K vidění však byly i další skupiny divokých zvířat. Rodinné klany šedivých kudu s bílými proužky na hřbetech, propátrávající okolí ušima tvaru trumpety, a samci s graciézností sobě vlastní pyšnící se rohy podobnými obřím vývrtkám.

Celá oblaka červenohnědých impal proplétala vzor hedvábného koberce zlatavé trávy. Mezi nimi vynikaly masivní skulptury nosorožců jakoby vytesané z tvrdé žuly kopců. A nejušlechtilejší ze všech antilopa vraná, černá jako uhel, s rohy stočenými vzad, připomínající kruté turecké šavle. Bílá břicha zářila, zatímco hrdě vztyčený krk vůdčího samce zračil vládu nad světlejším harémem, který převáděl přes mýtinu do chladnějšího zeleného přítmí pralesa.

"Není to nádherné, Henshaw?"

"Je to paráda!"

V Ralphově hlase zazněl obdiv i podivná touha po něčem, co nelze nikdy uspokojit... Náhle pochopil posedlost svého otce, vázanou k téhle vzdálené zemi! Vždyť o ní mluvil jasně: Můj sever.

"Můj sever," zašeptal mladík a při vzpomínce na tátu mu v mysli okamžitě vytanula další otázka.

"Slon - Indhlovu? Bazo, vždyť tady nejsou žádní sloni! Kam se poděli?"

"Zeptej se Bakely," zachrčel Matabelec. "On první sem dorazil s puškou a další ho následovali! Naneštěstí jich přišlo víc než moc. Když Gandang, můj otec, syn Mzilikazi, poloviční bratr velkého Černého elefanta Lobenguly, překročil řeku Shashi jako dítě na matčině boku, sloní stáda měnila zem v půlnoční krajinu, neboť jejich mohutné zuby zářily třpytem hvězd. Nyní se dají najít jejich kosti v pralese, kde připomínají bílé lilie."

V posledních hodinách denního světla, zatímco Bazo, Isazi Umfaan tvrdě spali, aby nabrali sílu na dlouhý noční trek, vytáhl Ralph ze sedlového vaku v kůži vázaný poznámkový sešit.

Každá stránka měla rohy zohýbané od neustálého používání. Tuhle cennost mu otec předal na břehu řeky Vaal, uvnitř měl od něj dokonce i věnování.

Mému synu Ralphovi.
Ať tyto poznámky vedou tvé kroky k severu
a inspirují tě k odvážným rozhodnutím,
na která jsem si netroufl.
Zouga Ballantyne

Prvních dvacet stránek zaplnily ručně malované mapy oblastí mezi řekami Zambezi, Limpopo a Shashi, kudy otec a před ním starý Lovec Tom Harkness putovali.

Většinou mapku doplňovala strohá poznámka: Okopírováno z originálu vytvořeného Tomem Harknessem v roce 1851.

Ralph okamžitě pochopil unikátní cenu téhle informace, ale čekaly ho ještě další. Na jedenadvacáté stránce se objevilo vysvětlení psané otcovým precizním rukopisem.

V zimě roku 1860, při postupu od Tete na Zambezi do města krále Mzilikazi zvaného Thabas Indunas, jsem zastřelil 216 slonů. Pro nedostatek nosičů a vozů vznikla nutnost uschovat slonovinu podél naší trasy.

Během dalších expedic v Zambezii se mi podařilo odkrýt většinu těchto pokladů. Zbývá však patnáct skrýší s množstvím čtyřiaosmdesáti kvalitních klů, k němž jsem se z různých důvodů nedostal. Dále následuje popis těchto úkrytů včetně udání směru i souřadnic.

A na straně dvacet dva četl Ralph už konkrétní informace: Místo uskladnění zaplněno 16. září 1860. Souřadnice odečteny zcela přesně: 30 stupňů 55 minut východní délky; 17 stupňů 45 minut jižní šířky:

Žulové kopje jsem nazval Mount Hampden. Skutečně nejvyšší ze všech úhlů pohledu na vzdálenost mnoha kilometrů. Zcela jasný vrchol ozdobený třemi věžičkami. Na severní straně mezi dvěma fíkovníky je trhlina ve skále.

Do ní vloženo 18 velkých klů o celkové váze 426 liber. Puklina zakryta menšími valouny.

Současná cena slonoviny se usadila na výši dvaadvaceti šilinků a šesti pencí za libru. Prozatím Ralph dospěl k celkovému součtu tří tisíc liber uschované slonoviny na různých místech v buši, jež čekala na vyzvednutí. Stačilo pouze tohle menší bohatství najít a naložit na vůz.

Poznámky však ještě nekončily. Finální záznam sděloval ohromující fakta: Ve své knize Lovecká odysea jsem popsal objev opuštěného města domorodci nazývaného "ZIMBABWE", což lze přetlumočit jako " Pohřebiště králů ".

Jak jsem se zmínil, podařilo se mi shromáždit kousky zlata, z vnitřního dvorce kamennou zdí obehnaných ruin,

v celkové váze pětadvaceti kil. Odtamtud jsem též odvezl jednu ze starobylých soch připomínajících sokola. Tahle památka až do nedávných časů putovala všude se mnou. Je možné, že na řečeném místě se vyskytují i jiné předměty z drahého kovu, jež jsem přehlédl. Zcela jistě tam zůstalo šest dalších sokolů, které jsem nemohl odvézt.

V knize Lovecká odysea jsem úmyslně neuvedl souřadnice Zimbabwe! Podle mých imformací dosud žádný další běloch dotyčné ruiny neobjevil, poněvadž jde o oblast opředenou tabu. Tím pádem platí pro každého domorodce zákaz i pouhého přiblížení se. Proto mám důvod věřit, že sochy stále leží v místech, kde na nich poprvé spočinul můj zrak.

Vedu v patrnosti i pravděpodobnou nepřesnost mého chronometru, jehož chod nebylo možné po mnoho měsíců otestovat, takže určená zeměpisná délka nemusí souhlasit se skutečností. Proto nyní konečně prozradím i koordináty starobylého města, které jsem tehdy naměřil. Trosky leží na stejné východní délce jako kopje Mount Hampden, ale o dvě stě osmdesát jedna a půl kilometru jižněji na dvacátém stupni nula minut.

Potom následovaly detailní popisy trasy, kudy se dostal k Zimbabwe. Veškeré poznámky uzavírala strohá věta:

Pan Rhodes mi nabídl sumu jednoho tisíce liber za sochu, kterou jsem tenkrát zachránil...

Následující poledne Ralph vydoloval z odřeného dřevěného cestovního kufříku mosazný sextant. Při jedné sobotní aukci na Market Square v Kimberley nabídl deset šilinků za přístroj určený k zjišťování zeměpisné šířky. Otec mu přesnost porovnal s vlastním a zároveň ho naučil, jak odhadem určit zdánlivé místní poledne. Ralph tedy nemohl bez chronometru přesně stanovit východní délku! K odhadu však použil vzdálenost k blízkému soutoku řek Shashi u Maklautsi.

Po půlhodinovém studiu nautické příručky s honosným názvem Browns Narctical Alrnanac byl schopný propočítat přibližnou pozici, kterou mohl porovnat s otcovými souřadnicemi pro Zimbabwe.

"Ještě nás čeká necelých dvě stě čtyřicet kilometrů;" mumlal si sám pro sebe, stále přikrčený u tátovy mapy a s pohledem upřeným k východu.

"Tam někde na mě čeká šest tisíc liber," hlesl a udiveně kroutil hlavou.Takovouhle částku si nedokázal ani představit. Uložil sextant zpět, sroloval mapu a připojil se k dřímajícímu triu za vozem, aby přečkal ospalé odpoledne.

Ralph se probral burácejícím hlasem, jenž se hnal jako ozvěna mezi žulovými útesy, tyčícími se nad tábořištěm.

"Kdo se odvažuje používat královskou cestu? Kdo na sebe chce přivolat Lobengulův hněv?"

Mladý Ballantyne se pomalu vyškrábal zpod vozu. Den téměř končil, slunce oranžovou barvou zapalovalo vrcholky stromu a z nadcházejícího večerního chladu mu až přeběhl mráz po zádech. Rozhlížel se kolem, ale instinkt ho varoval, aby nesáhl po nabité pušce opřené o zadní kolo vozu. Náhle mezi stromi postřehl oživlé stíny, pohnula se tam jedna temná vlna za druhou.

"Postup kupředu, bílý muži?" nařizoval hlas. "Přiznej své poslání, aby se bílá Lobengulova kopí nezbarvila do červena!" Mluvčí vyšel z lesa a zastavil se poblíž jejich tábořiště. Za ním postupovala bíločerná jednolitá hradba válečných štítů. Nepřerušená linie domorodců je kompletně obklíčila v typické strategii "býčích rohů" matabelské útočné formace.

Stovky bojovníků vytvořily tohle smrtelné sevření a široká ostří asagajů se stříbřitě ježila ve výši pasu. Nad každým štítem se míhala bílá pštrosí pera čelenek, čeřených večerní brízou. Šlo o jediný pohyb v této tiché mase.

Z formace vystoupil muž - nejpůsobivější zjev domorodce, jakého kdy Ralph spatřil. Vysoká koruna válečné čelenky ho přeměnila v tyčícího se giganta. Rozložitá hruď získala na rozměru díky bílým volským oháňkám, které měl připevněné na ramenou. Každá hlásala vyznamenání, udělené králem za statečný akt - ovšem on se jimi nepyšnil pouze na pažích, ale visely mu i u kolen.

Široká inteligentní tvář sice prozrazovala nespočetné roky života, ovšem jakoby dláto zkušeného řezbáře zformovalo rámec pro temně propalující jiskru v očích i vytvořilo pružné svaly muže, jenž právě dosáhl vrcholu své síly.

Dlouhé a silné nohy, zčásti kryté suknicí z ocasů černě tečkovaných cibetek, prozrazovaly skutečného běžeckého šampiona. Válečná chřestidla, zdobící kotníky, se ozývala při každém kroku.

"Přicházím v míru!" zvolal Bakelův syn a sám ve vlastním hlase zaregistroval drobné zakolísání.

"Mír je slovo, které lehce vyletí z úst jako strdimil, živící se nektarem a třepotající se nad otevřeným květem. Zrovna tak lehce se vznáší mír..."

Za Ralphem se kdosi pohnul a z lože pod vozem se tentokrát vysoukal Bazo.

"Baba!" vydechl uctivě a jemně tleskl ve výši očí. "Vidím tě, Baba! Slunce pro mě ztratilo svůj žár během dlouhých let, ale nyní se opět rozzářilo naplno, můj otče..."

Černý obr okamžitě vykročil a v téže chvíli se objevil překrásný úsměv v té ebenové tváři. Pak se však ovládl, vzpřímil se a zvážněl. Ovšem pera čelenky se rozechvěla, v temných očích zajiskřilo, čemuž zabránit nemohl. Bazo mezitím stále tleskal, pokorně sehnutý popošel a nakonec poklekl.

"Gandangu, synu krále Mzilikazi, tvůj nejstarší potomek Bazo - Sekyra ti přináší pozdravy i splněnou povinnost v srdci!"

Otec pohlédl na své dítě a v té chvíli pro něj neexistovalo na světě nic jiného.

"Baba, prosím o požehnání..."

Gandang položil dlaň na krátké kudrny mladého muže.

"Máš ho mít," dodal potichu. Ruka se mu však zachvěla, celé gesto prakticky přešlo v pohlazení. Teprve až potom pomalu a neochotně paži stáhl.

"Postav se, můj synu!"

Bazo dosáhl jeho výšky. Stáli tu v tichosti a jeden druhému se dívali do očí. Pak se velký Induna otočil a prudce trhl štítem, čímž dal signál k rozchodu. Tichý věnec černých bojovníků ihned stočil štíty, jako když se složí vějíř. A přímo zázračně se přeskupili v malé oddíly a vmžiku se rozplynuli v lese.

Po několika vteřinách po nich nebylo ani vidu, zůstal pouze Gandang a jeho syn. Najednou se i oni otočili a zmizeli jako dva stíny vržené na zem pohybujícími se větvemi stromů mopani. Až teď se konečně vyškrábal ven Isazi, celý nahý s výjimkou krytu opatřeného otvorem, zahalujícím jeho mužství. V zamyšlení plivl do ohně a zafilozofoval.

"Čaka Zulu byl přece jenom měkota...," pronesl hloubavě. "Měl pronásledovat toho zrádce Mzilikazi a naučit ho správným móresům! Ti Matabelci jsou fakt míšenci, navíc vůbec nemají ponětí jak zachovávat čistotu rasy ani jak dbát na pověst..."

"Choval by se v téhle situaci zulský Induna podobně?" vyzvídal Ralph, zatímco sahal pro košili.

"Kdepak!" pyšně odporoval vozka. "Ten by nás zcela jistě napřed ubodal! Ale s mnohem větší noblesou a lepšími manýry..."

"Co budeme dělat teď?" chtěl vědět mladý Ballantyne.

"Vyčkávat," pronesl moudře Isazi. "Mezitím ten šašek, který by měl nosit vůdcovskou čelenku místo na hlavě na krku, jako pes obojek, rozhodne o našem dalším osudu." Pidimuž opět plivl do ohně, tentokrát s mnohem větším pohrdáním. "Budeme asi čekat dlouho, protože Matabelci jsou známí rychlostí myšlení rovnající se běhu chameleona..." Odfrkl, zalezl zpátky pod vůz a přetáhl si kožešinu přes hlavu.

Během noci jantarová zář označovala ohně dál v údolí, kde se matabelští impi utábořili. Každý závan větru k ním donesl hluboce melodický zpěv domorodců.

Svítání sotva začalo, když se Bazo objevil tak tiše, jak zmizel.

"Henshaw, můj otec Gandang, Induna regimentu Inyati, tě volá k sezení indaba!"

Ralph okamžitě zbystřil, téměř slyšel tátův hlas: Vždycky si pamatuj, že jsi Angličan, můj synu, a proto na tobě v téhle zemi leží zodpovědnost přímého představitele samotné královny! Ke rtům se mu však drala drzá odpověď. Pokud mě chce vidět, vyřiď mu, ať přijde! Ale vzpurná slova včas spolkl.

Gandang byl přece jenom Induna dvou tisíc, což lze považovat za ekvivalent generála. Navíc je ještě syn bývalého vládce celé říše a nevlastní bratr krále. V Anglii by se dal snad označit za vévodu. A ke všemu se nacházejí na půdě Matabelelandu coby vetřelci!

"Vyřiď otci, že už utíkám..." Rychle si skočil pro čistou košili i náhradní pár bot, které pečlivě cídil Umfaan, přesně jak ho to naučil.

"Ty jsi Henshaw, Bakelův syn;" konstatoval Gandang trůnící na malé stoličce, složitě vyřezané z jednoho kusu ebenu. Ralphovi k sezení nic nenabídli, takže dřepěl na zemi. "A Bakela je muž!" Ozvalo se souhlasné mumlání i šustění per, když se masa válečníků kolem pohnula.

"Tshedi je tvůj praděd, který ti jménem krále vydal povolení k cestě do GuBulawayo. Tshedi má na tohle právo jako přítel Lobenguly i předtím panujícího Mzilikazi."

Ralph nereagoval. Pochopil, že veškerá ohlášení, týkající se pradědečka doktora Moffata, zvaného v ndebele Tshedi, patřila spíše vyčkávajícím bojovníkům. Gandang vlastně vysvětloval rozhodnutí svým impi.

"Ale z jakého důvodu jsi ty vyrazil na cestu ke královskému kraalu?"

"Přišel jsem, abych na vlastní oči spatřil pohádkovou zemi, o které mi táta vyprávěl."

"A to je všechno?" vyzvídal Induna.

"Ne, rád bych také obchodoval. Pokud bude král laskavý a povolí mi lovit, rád bych se pokusil skolit slona..."

Gandang se ani neusmál, ale v temných očích mu zajiskřilo.

"Nenáleží mi ptát se tě, čeho si ceníš víc, Henshaw: zda pohledu do krajiny z vrcholu kopce nebo plného vozu slonoviny..."

Mladý Ballantyne potlačil úsměv a raději mlčel.

"Řekni mi, synu Bakelův, s jakým zbožím jsi přijel obchodovat?"

"Mám dvacet žoků nejjemnějších látek a nejkrásnějších korálků."

Matabelský vojevůdce znechuceně máchl rukou.

"Ženské cetky," procedil.

"Pak ještě padesát beden s alkoholem, kterému dává přednost král Lobengula a jeho sestra Ningi."

Tentokrát se Gandangovy rty změnily v úzkou linku.

"Kdybych mohl, nalil bych ti do hrdla obsah všech lahví s tím hnusným jedem!" Téměř šeptal, ale dál pokračoval už mírně. "Ovšem Lobengula, velký Černý elefant, tvůj náklad ocení..." Odmlčel se, zároveň však vyčkával. Ralph si hned uvědomil, že Sekyra otci všechno určitě "vyslepičil".

"Mám také pušky," dodal prostě. V té chvíli se objevila v Gandangově výrazu lačnost. Přimhouřil oči, rty zůstaly pootevřené.

"Uštkni mambu jejím vlastním jedem!" sykl. Bazo sebou trhl. Vždyť tohle je součást proroctví kněžky Umlimo! Jak je možné, že otec se o tomhle zmiňuje v přítomnosti člověka nepatřícího k Matabelcům?

"Nerozumím," vydechl mladý Ballantyne.

"Na tom nezáleží," máchl rukou Induna. "Řekni mi, Henshaw, jaký druh pušek jsi nám přivezl? Takové, co polykají koule předem a jsou nebezpečnější pro střelce podstatně víc než pro nepřítele?"

Ralph se musel usmát nad výstižným popisem starobylých mušket, z nichž většina absolvovala Wellingtonovo vítězné tažení přes Pyreneje. Jim podobné se po zapojení do prvních bojů občanské války v Americe u Bull Run a Gettysburgu staly v Africe výhodným směnným artiklem obchodníků. Vydřené stěny hlavní připomínaly spíš papír a křesadlový zámek s pánvičkou na prach hrozil při zapálení okamžitým výbuchem s následkem utržení hlavy

statečnému střelci, jenž se odhodlal stisknout spoušť.

"Mé pušky patří mezi ty nejlepší," upřesňoval bílý mladík. "S kroutícími se hady uvnitř hlavně?"

Ralph musel chvíli uvažovat, než pochopil obrazný popis drážkování. Přikývl a ještě dodal: "Jde o zadovky, které se musí otevřít, aby se do nich vložil náboj."

"Přines mi jednu z nich!" nařídil Gandang.

"Každá má cenu velkého klu," rychle zareagoval Bakelův syn.

Induna na něj upřeně hleděl a po chvíli se poprvé pousmál, i když trochu ironicky.

"Teprve teď ti věřím, že jsi vyrazil do Matabelelandu zkontrolovat, jak vysoko nám tady rostou stromy..."

"Musím tě opustit, Henshaw - musím se připojit k otcovu regimentu," pronášel potichu Bazo, aniž by odtrhl zrak od silného žlutého klu, který přinesl coby platbu za pušku.

"Oba jsme věděli, že spolu nemůžeme zůstat navždy...," přikyvoval Ralph.

"Ale naše vzájemné pouto přetrvá! Táta ti nechá deset bojovníků jako ozbrojený doprovod do GuBulawayo, kde na tebe čeká král Lobengula."

"Copak nemáte panovníka v Thabas Indunas, u Kopců rady starších?"

"Jedná se o ten samý kraal, jenže za časů Velkého slona Mzilikazi se nazýval Thabas Indunas. Nyní však náš Nkosi Nkulu změnil název na přiléhavější GuBulawayo - Místo zabíjení."

"Už chápu," přikývl mladý Ballantyne a vyčkával, co dalšího pro něj přítel má.

"Henshaw, další informace jako bys ode mě nikdy neslyšel! Těch deset bojovníků, doprovázejících tě do králova kraalu, není určeno jen pro tvou ochranu... Proto se moc zblízka nedívej na žádné kameny ani skály podél cesty, ani nevykopávej žádné díry - dokonce ani pro vlastní výkaly! Pokud by o tom velký Černý elefant něco zaslechl, hned by tě podezřívал z hledání zářících kamínků a žlutého kovu. Za to je SMRT!"

"Rozumím."

"Henshaw, během svého pobytu v Matabelelandu zruš svůj zvyk cestovat v noci. Pouze šamani a čarodějové se pohybují v temnotách na hřbetech hyen. Pokud by se o tom král dozvěděl, výsledek je stejný: SMRT!"

"Aha."

"Taky si nech zajít chuť na lovení hrochů. Patří králi, stačí zabít jednoho a následuje: SMRT!"

"I tohle chápu."

"Jakmile se ocitneš v přítomnosti našeho krále, musíš udržovat svou hlavu pod úrovní velkého Černého elefanta, i kdyby ses musel plazit po břiše!"

"O tom jsi mi už vyprávěl."

"Radši ti všechno opakuju," přikyvoval Bazo. "Obzvlášť si dej pozor na matabelské panny, nejkrásnější na celém světě. Dokážou zažehnout zběsilý oheň v mužském klíně, ale jakmile si ji dotyčný vezme bez králova povolení, přichází opět stará a dobrá S M R T , ovšem pro oba..."

Celou hodinu seděli proti sobě, občas vsáli špetku šňupavého tabáku nebo vtáhli lahodný kouř Ralphových laciných doutníků. Matabelec pořád mluvil, zatímco běloch soustředěně naslouchal. Bazo tiše recitoval jména nejmocnějších Indunů, prakticky guvernérů každé vojenské provincie Matabelelandu. U některých upozorňoval na velice těsné spojení přímo s králem - u nich je zapotřebí postupovat s velikou opatrností. Vysvětloval, jak se má muž chovat, aniž by kohokoliv urazil, též doporučoval, jak veliký projev úcty budou požadovat a nakonec i akceptovat. Pokoušel se na svého přítele vychrlit v posledních společných minutách veškeré užitečné informace. Nakonec pohlédl k obloze.

"Přišel čas." Vstal. "Jdi v míru, Henshaw!" A vyšel z tábořiště Bakelova syna, aniž by se otočil.

Ralphův vůz s matabelskou eskortou se vykymácel z lowveldu, čímž vedro polevilo. Vzduch se zdál zcela čistý a sladký, krev v žilách snad přímo jiskřila.

Isazi vychutnával stejné nadšení a okamžitě zkomponoval několik dalších veršů písně pro své tažné voly. Opěvoval jejich sílu i krásu, občas však do svého uměleckého výtvoru přidal pár rýmů o "opeřených paviánech", přičemž významně koulel očima směrem k matabelským válečníkům před nimi.

Prales prořídl při neznatelném stoupání na úroveň náhorní roviny highveldu. Odtud se jim otevíral výhled na hájky trnitých mimóz, jejichž jako papír tenká kůra se odloupávala, aby ukázala nádhernou hebkost kmene pod větvemi, obalenými obrovskými trsy žlutých květů. Hustá a úžasně zelená tráva pokrývala vlnící se krajinu, což povzbudilo celé spřežení. Volkové možná chytili druhý dech a s novým elánem se opřeli do svého jha.

Ocitli se snad přímo v ráji hovězího dobytka, v srdci bájného Matabelelandu. Míjeli obrovská královská stáda, kde vykrmená zvířata lahodila oku od čokoládově červené přes temně černou až po oslnivě bílou, výjimkou nebyla ani kombinace těchto barev. Dobytek sice nedosahoval mohutnosti kapského dlouhorohého skotu, ale rozhodně byl odolný a hbitý jako divoká zvěř. Navíc se vyznačoval podivným hrbem těsně za hlavou, čímž prozrazoval egyptský původ svých předků.

Isazi závistivě pohlížel na matabelské plemeno, nakonec nevydržel a přešel k Ralphovi.

"Přesně takováhle stáda jsme měli v Zululandu, než se objevili bílí vojáci a všechno skončilo."

"Musí jich tu být stovky tisíc, přitom každý kus má hodnotu dvaceti liber."

"Ty se nikdy nepoučíš, Jestřábíčku!" vozka se vždy vracel ke zdrobnělině, když ho Bakelův syn omráčil nějakou další hloupostí.

"Člověk přece nemůže udávat hodnotu prvotřídní chovné krávy či nádherné ženy v malých mincích!"

"Ovšem podle zulských tradic za manželku platíte!"

"To ano, Jestřábíčku." Vozatajův hlas zněl unaveně z pánových tupých argumentů. "Samozřejmě že ano, ale platíme dobytkem a ne penězi, což jsem se ti snažil právě před chvílí vysvětlit!" A zakončil diskusi prásknutím

dlouhého biče.

Rozlehlou savanu tečkovaly malé rodinné kraaly s ohradami pro dobytek. Zpevněné zábrany měly odradit nejenom šelmy, ale i případné nájezdníky. Projížděli kolem pletených chýší ve tvaru úlů, kde nazí pasáčkové kmitali nožkama a vnášeli do osad rozruch. Po chvíli vycházely ženy do pasu nahé, na hlavách nesly perfektně vyvážené hliněné nádoby, což dodávalo graciéznosti jejich pohybu.

Tady se doprovod rád zastavoval, aby se osvěžil čirokovým pivem či lahodným kyselým mlékem hustým jako jogurt. Mladé dívky si zcela neskrývaně prohlížely Ralpha zvědavýma očima. Ani ve snu je nenapadlo, že tenhle běloch rozumí jejich řeči. Docela si právě o něm nestydatě vyprávěly, až mu uši zrudly.

"Je velice snadné pomlouvat lva a posmívat se jeho velikosti a síle, když je skrytý ve vysoké trávě. Budete ale natolik statečné, když se zdvihne ve své skutečné majestátnosti, abyste ho konfrontovaly tváří v tvář?"

Šok je na vteřinu ochromil, pak si však zakryly ústa a nadšeně vřeštěly, dokud si ty nejstatečnější nedodaly odvahy a s vrozenou koketností si nepřišly pro stužku či hrst nádherných korálků.

Jak se výprava blížila k hlavnímu sídlu Lobenguly, míjeli rozlehlé služební kraaly regimentů, vzdálené od sebe osmdesát kilometrů, což odpovídalo denní normě přesunu pro impi, kteří dokázali udržet dusající klus celé hodiny.

Válečníci si nelibovali ve výměnách pozdravů nebo formálních uvítacích obřadech. Vyrojili se z kraalu jako vydrážděné včely z úlu, obsadili obě strany cesty a zůstali ve smrtelné strnulosti. Pohyb Ralphova vozu sledovali beze slov. Nehnutým pohledem zírali a připomínali spíš lva pozorujícího kořist těsně před útokem.

Mladý Ballantyne projížděl zvolna černou masou, seděl vzpřímeně na Tomovi a ignoroval výhrůžně mlčící vojsko. Když konečně vyjeli do pusté buše, měl košili v podpaží i na zádech propocenou, zrychleně dýchal a žaludek se mu svíral. Khami se stala jednou z posledních širokých řek, kterou museli překonat na trase ke královskému kraalu v GuBulawayo.

Velice brzo Ralph zaznamenal hustší a zelenější vegetaci mimóz, označující vodní tok. Okamžitě pobídl koně a vyrazil prozkoumat blížící se přechod.

Do příkrých břehů kdosi vyhloubil mírný nájezd, aby vůz mohl sjet k brodu, v těchto měsících zcela vyprahlému. Prázdné koryto mezi dvěma klidnými zelenými tůněmi pokrývaly pečlivě vybrané a nařezané větve, aby úzká kola vozů nezapadla do písku.

Ať už byl jeho předchůdce kdokoliv, ušetřil mu zpevněním říčního dna mnoho problémů. Mladý Ballantyne seskočil, nechal Toma pást se na šťavnaté trávě a seběhl dol ů, aby situaci překontroloval zblízka. Očividně uplynulo mnoho měsíců od doby, kdy tudy projel poslední vůz. Proto pomalu procházel starou povalovou cestu, kontroloval a opravoval případná poškození vzniklá působením času, vybočené větve kopal zpátky a plnil dutiny způsobené vodou i větrem. Ve vyschlém řečišti si připadal jako v peci. Bílý písek odrážel sluneční paprsky, a tak se k druhému břehu dostal úplně propocený. Padl do stínu jednoho ze stromů a otíral si tvář i ruce šátkem namočeným ve vodě nejbližší tůně.

Náhle si uvědomil, že ho někdo pozoruje. Rychle vyskočil a zahlédl nad sebou postavu, částečně skrytou mezi porostem. Strnul překvapením, když si uvědomil přítomnost dívky, navíc bělošky. Volné bavlněné šaty jí splývaly až ke kotníkům, bíle zářily, bosé nohy však nezakryly. V pase je měla stažené modrou stužkou. Při pohledu na útlou postavu si Ralph pomyslel, že by ji uzvedl jednou rukou.

Perleťové knoflíky měla zapnuté až ke krku a rukávy dosahovaly k loktům. Látka tolikrát praná, žehlená a škrobená se zdála průhlednější než pavučinka. Světlo na ni dopadalo zezadu. Mladík zahlédl obrysy nohou skrytých pod suknì, což s ním otřáslo natolik, až přestal dýchat. Půvabná délka i dokonalost tvarů ho doslova uhranuly, vší silou musel odtrhnout zrak od tak úžasné podívané. Srdce mu bušilo naplno, když dívce pohlédl do tváře.

Obličej bělostný jako porcelán se zdál průsvitný. Možná by spatřil i křehké kosti pod kůží. Stříbřitě blonďaté vlasy ho oslňovaly. Měla je vyčesané a v jemných kaskádách splývaly přes ramena. Pohnuly se při každém nadechnutí. Přitom se jí zhoupla i ňadra pod tenkou látkou.

Věneček z květů zdobil čelo, další pestrobarevná girlanda jí splývala kolem krku. Stejně pestrobarevný měla i slamáček v ruce, spuštěný na úroveň panenských boků. Ralph si připadal jako v pohádce. Zjevení mu připomínalo princeznu okrášlenou růžemi, což vůbec nezapadalo do africké divočiny. Spíš by se měla zhmotnit v upravené a kultivované anglické zahradě. Přicházela k němu, bosé nohy se země snad ani nedotýkaly. Možná se vznášela. V obličeji vynikaly velké a zářivě modré oči, celkovou nádheru doplňoval okouzlující úsměv. Tak sladké stvoření v životě neviděl. Navíc se dívka blížila, aniž by nějak váhala, aniž by se styděla.

Mladík doslova zkameněl a nevěřícně zíral. Líbezná bytost došla až k němu, zdvihla jemné ručky, stoupla si na špičky a políbila ho na rty. Vychutnával chlad a hebkost připomínající okvětní plátky růžových květů.

"Ach Ralphe, tolik jsme se na tebe těšili! Konečně ses tady objevil. O ničem jiném jsme nemluvili od chvíle, co jsme se dozvěděli, žes vyrazil na cestu."

"Kdo..., kdo jste?" podařilo se mu k vlastnímu překvapení vyhrknout. Musel vypadat skoro jako idiot, ale dívku tím neodradil .

"Jsem Salina," vydechla, zavěsila se do něj a vedla ho nahoru. "Salina Codringtonová."

"Nic nechápu." Zastavil ji, takže se k němu musela opět otočit čelem .

"Salina...," zopakovala a tentokrát se už rozchichotala v jásavém trylku. "Jsem přece Salina Codringtonová!" Náhle si uvědomila, že tohle jméno mu nic neříká. "Ralphe, vždyť jsem tvá sestřenice. Moje máma je sestrou tvého otce. Teď se jmenuje Robyn Codringtonová, za svobodna Ballantyneová..."

"Prokristapána!" vyjekl. "Netušil jsem, že teta Robyn má dceru."

"Ani mě to nepřekvapuje, protože strýček Zouga se nikdy neprojevil jako velký psavec." Náhle se jí však úsměv ze rtů vytratil. Ralph si uvědomil, že se vlastně nikdy neobtěžoval hlubším pátráním po rodinné historii - jen z útržků hovorů vycítil nevyrovnaný účet i jisté napětí mezi oběma sourozenci.

Dokonce si vzpomněl na otcovy hořké lamentace, že ho sestra neférově připravila o prvenství při vydání cestopisu Lovecká odysea, když s několikaměsíčním předstihem vydala svou verzi o jejich společné expedici podél řeky Zambezi. Tím ho vlastně okradla o dosti velké tantiémy a zároveň dala kritikům k dispozici srovnávací materiály.

Náznak rodinných sporů pravděpodobně způsobil Salininu viditelnou změnu nálady, i když po chvilce se opět začala andělsky usmívat.

"A nejen jednu dceru, Ralphe. My Codringtoni se tak lehce nevzdáváme. Založili jsme totiž vlastní klan, protože jsme čtyři! A samá děvčata..." Zarazila se, slamáčkem si zastínila oči a zahleděla se přes zarostlou cestu do dáli. "Božínku!" zaúpěla. "Přišla jsem tě varovat. Jak vidím, zachránila jsem tě v poslední chvíli!"

Hnaly se k ním totiž tři malé postavy, snažící se jedna druhou předstihnout. Jekot nadšení nabíral na intenzitě, dlouhé vlasy jim divoce vlály, vybledlé sukýnky plné záplat si držely nad koleny, takže bylo vidět míhající se bílá lýtka. Doběhly k ním, pihovaté tváře zrudlé prožitou námahou, nadšením i touhou po pomstě.

"Salino! Slibovala jsi, že počkáš!"

Mladý Ballantyne tu opět stál jako solný sloup, s nádherným blonďatým andělem po boku.

"Prokristapána!" hekl a dívka mu okamžitě stiskla ruku.

"To už je podruhé, co jsi vzal jméno Boží nadarmo, bratranče Ralphe. Prosím, už to nedělej!" Tak tohle byl tedy pravý důvod sestřenčiny chvilkové nelibostí.

"Samozřejmě, z celého srdce se omlouvám," vykoktal. Až pozdě si uvědomil, že Salininy rodiče jsou zbožní misionáři.

"Vůbec jsem nemínil..."

Jazyk se mu opět zasekl. Nechtěl si pokazit reputaci bájného reka v očích úžasné dívky, což se mu náhle zdálo nejdůležitějším posláním na světě. "Nic podobného se už nestane, přísahám!"

"Díky," špitla. Než mohla ještě cokoliv dodat, už je obklopil snad celý oceán malých holčiček, z nichž každá divoce poskakovala, aby získala plnou pozornost dobrodružného cestovatele. Mezitím ještě stačily obviňovat starší sestru.

"Podvedlas nás, Salino! Říkalas..."

"Ralphe, bratránku, já se jmenuju Victoria a jsem nejstarší z dvojčat."

"Modlily jsme se k Pánu Bohu, aby ti urychlil cestu!" Salina tleskla a dívky okamžitě snížily intenzitu hluku.

"Podle věku!" přikázala sestrám.

"Tohle tvrdíš vždycky, protože jsi nejstarší!" Salina ignorovala jejich protesty a uchopila tmavovlásku za rameno.

"Představuju ti Catherine," upřesnila a přitáhla ji blíž. "Je jí čtrnáct."

"A půl, skoro už patnáct," nedala se Cathy a její chování se tímhle prohlášením prudce změnilo. Náhle před ním stála decentní dáma.

Hubená, chlapecky plochá, přesto z ní vyzařovala síla a zdraví. Nos i tváře měla popepřené pihami, rty plné a oči stejně zelinkavé jako všichni z rodu Ballantyneú. Husté temné obočí zajímavě rámovalo jasný a inteligentní výraz. Bradu sice měla o něco větší, zrovna tak i nos - obojí jakoby vzpurně vysunuté. Ovšem silné copy stočené na temeni dávaly vyniknout malým ouškům.

"Vítej na Khami, Ralphe," pronesla strojeně, a dokonce přidala i pukrle. Jakmile pozvedla sukýnku, mladík neomylně určil pravý původ látky přebarvené na bahnivou zeleň. Šlo totiž o staré pytle od mouky, na nichž se dal stále zahlédnout název kapských mlýnů: Cape Flour Mills.

Teprve potom ho Cathy rychle políbila a zanechala po sobě vlhkou stopu na bratrancových rtech. Líbání se očividně pěstovalo jako vítací rodinná tradice, a tak Ralph sledoval s úzkostí nedočkavé přípravy dvojčat.

"Já jsem Victoria, ta starší."

"A já Elizabeth, ale pokud mi budeš říkat mrně, budu tě nenávidět, bratranče Ralphe."

"Ty nikoho nenávidět nebudeš," uzemnila ji Salina, zatímco mrně došplhalo ke krku velkého hrdiny, pevně se přichytilo a horlivě zasypávalo mladíka polibky.

"Žertovala jsem, Ralphe, já tě budu milovat...," šuškala rozjíveně. "Vždycky! Vždycky!"

"A co já," zakvičela Victoria. "Jsem přece starší než Lizzie. Já měla pusinkovat první!"

To už je Salina vedla svým typicky vznášejícím se krokem, při němž se ramena nepohnula a jen zlehka se rozkývala zlatavě bílá záclona vlasů. Každou chvíli se však otáčela na milého návštěvníka, jenž se upevňoval v názoru, že nic krásnějšího nemůže existovat. Mezitím se dvojčata zavěsila bratranci na obě ruce a chrlila veškeré novinky, které do sebe celé týdny absorbovala, aby je mohla vyjevit. Zároveň se snažila udržet krok. Cathy je následovala s koněm. S Tomem si totiž okamžitě padli do oka.

"Ach, ten je tak nádherný, Ralphe," vzdychala a líbala sametové nozdry dobrosrdečného zvířete.

"My totiž koně nemáme," vysvětlovala Victoria. "Tatínek je Božím mužem, a ti jsou tak chudí, že žádné zvíře mít nemohou..." Skupinka překonala první menší stoupání za řekou. Tam je Salina zarazila. Ukázala na terénní vlnu před nimi.

"Khami!" prostě oznámila a všechny dychtivě očekávaly souhlas v bratrancově výrazu.

Zářez ve vzdálené linii žulových kopců se jevil coby přirozené rozdělení a zásobárna podzemní vody, což prozrazovala bujná vegetace i nádherně zelená tráva, pokrývající jako koberec celé údolí. Shluk staveb se krčil pod skalním hřbetem a připomínal kuřátka schoulená u kvočny. Doškové střechy zářily žlutou barvou suché trávy, bíle omítnuté stěny téměř oslepovaly. Největší stavba se honosila dřevěným křížem, pyšně usazeným na nejvyšším bodu střechy.

"Tatínek a maminka postavili kostel svýma vlastníma rukama. Král Hloupá kočka nedovolil totiž ani jednomu

ze svých poddaných, aby jim pomáhal," stěžovala si Victoria.

"Hloupá kočka?" zmateně zareagoval Ralph.

"Král Mzilikazi," přetlumočila Salina. "Slyší tam totiž Silly Cat - Hloupá kočka, chápeš?" Pak se obrátila, aby mírně pokárala sestru. "Přece víš, že máma nemá ráda, když pro vladaře používáš posměšné přezdívky, Vicky." Ale ta už cloumala bratránkovi rukou. Ukazovala na vzdálenou postavu v údolí.

"Tati !" vyjekla dvojčata unisono. "To je náš tatínek!" Pracoval na zahradě, po stránce geometrické precizně tvarované. Štíhlý muž se vztyčil, ramena však zůstala ohnutá. Zabodl rýč do země a okamžitě jim vyrazil v ústrety.

"Ralphe!" vykřikl a stáhl si propocený klobouk. Tím odhalil lysinu, kde zbytek hebkých vlasů formoval téměř mnišskou tonzuru. Od něho tedy Salina podědila bíle zlatavou hřívu.

"Ralphe," opakoval a zároveň si otřel pravačku o kalhoty, než ji napřáhl. I přes schýlenou postavu byl stejně vysoký jako mladý Ballantyne.Tvář měl opálenou a pleš mu zářila jako by ji navoskoval a vyleštil. Bleděmodré oči se podobaly letní obloze, pročistěné horkem. Úsměv připomínal Salinu - překypoval mírumilovností a pokojem. Když si potřásli rukama, Ralph okamžitě pochopil, že má před sebou zcela šťastného člověka, s jakým se doposud nesetkal.

"Jsem Clinton Codrington," představil se. "Předpokládám, že se musím označit za tvého strýce, ačkoliv se tak starý vůbec necítím."

"Však já bych vás hned poznal, pane!" ujišťoval ho synovec.

"Vskutku?"

"Zhltl jsem vše, co napsala teta Robyn, a vždy jsem obdivoval vaše úspěchy coby důstojníka Královského námořnictva."

"A helemese!" potřásl hlavou misionář v hraných rozpacích.

"Myslel jsem, že tohle všechno je už dávno pryč..."

"Vždyť jste patřil k těm nejstatečnějším a nejchytřejším kapitánům protiotrokářské eskadry v Africe, pane!" V Ralphových očích stále zářil bezmezný obdiv k hrdinovi svého dětství.

"Bohužel se obávám, že popis veškerých událostí, zachycených tvou tetou, mě rozhodně nepostavil do toho nejlepšího světla..."

"Tatínek je nejkurážnější muž na celém světě," konstatovala Victoria, pustila bratrancovu ruku a přeběhla k otci.

Clinton Codrington ji ihned chytil do náruče. "A tenhle názor, milostivá slečno, je pravděpodobně ten nejobjektivnější v celém Matabelelandu...," uchechtl se. Ralpha najednou zachvátila silná závist při setkání s atmosférou láskyplné něžnosti jež právě malé společenství obklopovala, a on se cítil vyřazený. Doposud se s něčím podobným nesetkal a ani mu to nescházelo, až do této chvíle. Salina nějak rozpoznala osten bratrancovy melancholie, a tak ho hned uchopila za ruku, kterou Victoria opustila.

"Pojď ," vyzvala ho. "Máma už čeká. Velice brzo si osvojíš důležitou zásadu, Ralphe: v téhle rodině nikdo nenechá mámu čekat!"

Podél dvou záhonů se zeleninou zamířili ke kostelu.

"Nepřinesl jsi náhodou nějaká semínka?" tázal se Clinton, a když mladý Ballantyne zavrtěl hlavou, dodal, "vlastně ani nemůžeš o mé zahrádce vědět." Raději přešel blíž a pyšně ukazoval na slibně bující úrodu. "Kukuřice, brambory, fazole, rajčata - vše tu roste jako z vody."

"Taky se o výnos spravedlivě dělíme," s mrknutím oka žalovala Cathy.

"Jeden řádek nám sežerou brouci, dva sklidí paviáni, tři spasou antilopy a jeden zůstane našemu tatínkovi."

"Žij v míru s každým Božím stvořením!" Misionář se natáhl, aby jí káravě pocuchal vlasy. Ralph si uvědomil, že tito milí lidé se neustále jeden druhého dotýkají a líbají se. Něco takového opravdu neznal.

Ve stínu kostelní zdi trpělivě posedávalo více než dvacet Matabelců různorodého věku i pohlaví. Od na kost vyhublého starce se sněhobílou šošolkou na hlavě a očima mléčně zakalenýma tropickým zánětem až po novorozence s opuchlou tvářičkou, přitisknutého k mlékem nateklým prsům, trápeného děsivou úplavicí.

Catherine zatím Toma přivázala do stínu vedle kostelních dveří a všichni vstoupili do chladného interiéru, který od vnějšího vedra izolovaly došky a silné stěny z vepřovic. Všude vládla vůně podomácku vyrobeného mýdla a tinktury. Lavice z hrubě opracovaného dřeva byly odsunuty stranou, aby udělaly místo operačnímu stolu z téhož materiálu.

Nějaká dívka právě dokončovala poslední uzel na obvazu, pak propustila do půl těla svlečeného černého pacienta několika chlácholivými slovy, doprovázenými povzbudivým plácnutím po rameni. Pak si otřela ruce do čistého hadru a vyšla jim naproti.

Ralph usoudil, že se k němu blíží dvojče od Cathy, ačkoliv mu připadala o něco vyšší. Přesto byla stejně štíhlá, s chlapeckou hrudí, vlasy v témže temném odstínu. Pokožka jí stejně mladicky zářila, nos i brada samozřejmě čněly vyzývavě kupředu.

Teprve až zblízka pochopil svůj omyl. Zdravotní sestra musela být mnohem starší než Catherine, možná i než Salina, věkový rozdíl však nemohl být veliký.

"Vítám tě, Ralphe," pronesla dívka. "Já jsem teta Robyn." Málem mu přes rty přešlo další rouhavé zvolání, ale dotyk Salininy ruky včas varoval.

"Jak jste mladá!" vydechl okouzleně.

"Bůh ti žehnej za lichotku," rozesmála se. "Vidím, že rozdáváš mnohem příjemnější komplimenty, než kdy tvůj otec slyšel." Kupodivu jako jediná neprojevila snahu o líbání, protože se okamžitě obrátila na dvojčata.

"A do práce!" zahlaholila. "Chci vidět deset stránek krasopisně napsaných ještě před večerní pobožností - samozřejmě bez jediné kaňky!"

"Ale mami! Ralph..."

"Bratranec se vám stal výmluvou na celé dva týdny. Rychle se pusťte do práce, jinak budete dnes večer jíst v kuchyňské chýši." Další příkaz směřoval na Cathy. "Už jsi dožehlila, dámo?"

"Ještě ne, mami," přiznala a hbitě zmizela.

"Salino, co tvé pečení?"

"Už jdu, mami."

Poté zůstali jen tři v tom malém kostele a Robyn konečně přejela profesionálním pohledem svého synovce.

"Až teď mohu ohodnotit bratrův úspěch ve výchově mladých mužů," poznamenala. "Samozřejmě jsem nic jiného neočekávala."

"Jak jste se dozvěděli o mém příjezdu?" konečně mohl Ralph vyslovit své překvapení.

"Děda Moffat vyslal běžce, když jste opustili Kuruman. A Induna Bandang tudy projížděl před čtrnácti dny, když mířil k Lobengulovu královskému kraalu. Nejstaršího syna měl s sebou a Bazova matka je mou dávnou přítelkyní."

"Už chápu."

"V Matabelelandu se nic nešustne, aniž by o tom celý národ okamžitě nevěděl," vysvětloval Clinton. "A teď nám řekni, jak se má otec? Přece jenom nás zaskočila zpráva o smrti tvé matky. Šlo o milou duši, s tak dobrým a citlivým srdcem! Zougovi jsme sice psali, ale on nám nikdy neodpověděl..."

Robyn se během deseti minut pokoušela zjistit veškeré podrobnosti z jejich života za posledních deset let. Rychlými a přesnými dotazy z něho dolovala rozumy, zatímco Clinton se omluvil a nechal je o samotě. Vrátil se ke svým záhonkům.

Ralph poctivě odpovídal na veškeré dotazy, přičemž si poopravil prvotní dojem o tetě. Ačkoliv vypadala velmi mladě, rozhodně se nedala podceňovat. Konečně pochopil, proč dosáhla neuvěřitelných úspěchů, když se třeba vloudila do slavné londýnské nemocnice v přestrojení za muže a získala doktorát. Po odhalení pravé totožnosti absolventa vypuklo téměř zemětřesení a rozhoupalo celou Anglii.

Potom společně se Zougou vyrazila na expedici jako jeho rovnocenný partner, aby našli ztraceného otce Fullera Ballantynea v neprobádaném nitru temné Afriky. Když mezi sourozenci došlo k rozporu při vedení výpravy, rozhodla se vyrazit kupředu sama. Bílá žena kupodivu s pomocí jen primitivních domorodců skutečně dosáhla cíle!

Své dobrodružné putování shrnula v knize s názvem Afrika v mém srdci. Ta se hned stala bestsellerem a prodalo se téměř čtvrt milionu výtisků, což bylo třikrát víc než Zougova Lovecká odysea, publikovaná o půl roku později.

Robyn darovala veškerý zisk z vydání díla Londýnské misijní společnosti. Tímto gestem zmámila natolik slovutné ředitele, že ji znovu oficiálně ustanovili misionářkou této asociace. Navíc dostala přiděleného i asistenta, jímž se nestal nikdo jiný než Clinton Codrington, a oficiálně manželskému páru odsouhlasili vstup do Matabelelandu.

Dvě další po sobě vydané knihy už nezískaly očekávaný čtenářský ohlas, jako cestopisná prvotina. V díle Nemocní Afričané zaznamenala praktické studie tropické medicíny, v kterém pokračovala v potvrzování tak neslýchaných teorií, nad nimiž její decentní lékařští kolegové nevěřícně vrtěli hlavami. Dokonce se odvážila naznačit nemožnost vzniku malarické horečky pouhým vdechováním škodlivého nočního vzduchu, vznášejícího se v nezdravém prostředí tropických močálů, i když za původní verzí snad stál už sám Hippokratés.

Další poznatky z role misionářky a doktorky shrnula do knihy pod titulem Slepá víra, v níž však nepokrytě vyzdvihovala pohanské kmeny a bez bázně je porovnávala s civilizací. Pevně se totiž přimkla k názorům, které hlásal francouzský filozof Jean-Jacques Rousseau, i k jeho rozvinuté teorii o svrchovanosti lidu, k čemuž přidala vlastní upřesnění. Tvrdě odsoudila všechny průkopníky i osadníky, lovce, prospektory a obchodníky i jejich hrubé chování k tak urozeným divochům. Zžíravé a nepokryté zachycení zdejší atmosféry se však stalo až moc nestravitelné pro evropské čtenáře...

Samozřejmě že skandál a pomluvy na sebe nenechaly dlouho čekat, protože vždy doprovázely činy Robyn Condringtonové, jako supi a šakalové postupují ve stopách lva. Při každé nové provokaci se okamžitě citovaly veškeré její dřívější přestupky. Copak by decentní lékařka na misii provokovala muže natolik, aby kvůli ní podstoupili souboj, až by tekla krev? Robyn Ballantyneová tohle způsobila!

Copak by bohabojná dáma mohla nastoupit na palubu smutně proslulého obchodníka s otroky bez doprovodu gardedámy a pohybovat se jen ve společnosti otrokářů? Robyn Ballantyneová tohle zažila!

Copak by si dáma zvolila za manžela člověka, jenž byl předvolán před vojenský soud, degradován z důstojnické hodnosti a uvězněn pro pirátství a neuposlechnutí rozkazu? Robyn Codringtonová takhle dopadla!

Copak by loajální poddaný královny oslavoval hrůznou porážku britského vojska u Isandhlwana, kde v krvavé řeži přišly o život stovky Angličanů. Prý vítězství zběsilých a pohanských Zulu se stalo Božím trestem, otiskl Evening Standard. Robyn Codringtonová tohle napsala!

Kdo jiný než Robyn Codringtonová by obtěžovala dopisem přímo lorda Kimberleyho, jehož jméno neslo diamantonosné naleziště nedaleko soutoku řek Vaal a Oranje, a tvrdě požadovala předání poloviny zisku z diamantových polí do rukou náčelníka Griqualandu, kterým zůstával nestárnoucí Nicholaas Waterboer?

Jedině Robyn Codringtonová si dovolila napsat a zároveň přikázat nejvyššímu představiteli Búrů v malé Transvaalské republice, kterým se stal nově zvolený prezident Paulus Kruger, aby co nejdřív navrátil matabelskému králi Lobengulovi zem v okolí pohoří Cashan, nyní zvaném Magaliesberg, odkud búrská komanda vyhnala panovníkova otce, velikého Mzilikazi.

Nikoho nešetřila. Nikdo nebyl pro ni dostatečně svatý s výjimkou samotného Boha, k němuž se chovala jako ke staršímu partnerovi v podnikatelském úsilí při řízení Afriky.

Divoce ji proto nenáviděli nepřátelé, sroceni v celých legiích, kdežto přátelé ji zase horoucně milovali. V její přítomnosti nebylo možné zůstat chladný. Ralpha přímo fascinovala, když vedle něj usedla do kostelní lavice a podrobila ho vyčerpávajícímu výslechu. Příval otázek pokrýval každý aspekt života Zougovy rodiny.

"Co tvůj bratr?" Věděla skutečně všechno. "Jordan? Tak se jmenuje, pravda? Řekni mi něco o něm!" Tohle byl přímo rozkaz.

"Náš Jordie je přítelem každého, všichni ho mají rádi." V duchu však uvažoval o neuvěřitelném zdroji energie u téhle ženy. Dokonce si nebyl jistý, zda mu je chování tety příjemné. Na jeho vkus působila až moc pichlavě, ale vůbec nepochyboval o síle a odhodlání statečné misionářky.

Clinton Codrington se vrátil do kostela, když se začalo venku připozdívat.

"Drahá, musíš toho chudáčka už propustit..." Pak se otočil na synovce. "Tvůj vůz už dorazil. Ukázal jsem vozkovi, kde může vypřáhnout. Musím ale přiznat, že je to opravdu zkušený chlapík."

"Budeš spát v domě pro hosty," oznámila náhle doktorka a vstala.

"Naše Cathy mezitím vydolovala všechno špinavé prádlo z tvého brlohu pod plachtou, něco už vyprala a dokonce i vyžehlila," pokračoval Clinton.

"Určitě si budeš chtít vzít čistou košili na večerní pobožnost," upřesnila mu další činnost Robyn. "Neboj, nezačneme bohoslužbu dřív, než se objevíš."

Nebylo mu lépe na zaprášené cestě? pomyslel si Ralph kysele. Tam si sám rozhodl, kdy se umyje, co si vezme na sebe a jak bude trávit večer - přesto poníženě přijal čistou košili...

Codringtonova rodina zaplnila první lavici. Clinton se na ně díval od pulpitu. Ralph se usadil mezi dvojčata. Mezitím došlo ke krátké, ale zuřivé bitvě mezi Victorií a Elizabeth. Obě se snažily uchvátit nejbližší místo vedle bratrance.

Kromě nich se nikdo jiný v kostele nenacházel. Vicky zahlédla, jak se Ralph otáčí, a tak ostrým šepotem zvěstovala: "Král Ben nedovolí žádnému svému poddanému vstoupit do našeho kostela!"

"Král Lobengula," sladce ji opravila Salina, "žádný král Ben!" I přes stoprocentní účast věřících své farnosti Clinton odkládal začátek večerní pobožnosti. Několikrát hledal a ztrácel správnou pasáž v modlitební knize, přičemž opakovaně pohlížel k hlavnímu vchodu.

Náhle se venku strhl rozruch. Menší skupina matabelských žen se objevila přede dveřmi svatostánku. Rozhodně šlo o služky, domácí otrokyně a dámy ze seznamu čekatelek, které obklopovaly impozantní ženu. Ta je právě královským gestem milostivě propouštěla. Potom vstoupila do kostela. Hlavy všech Codringtonů se otočily dozadu, tváře zalila radost.

Způsob, jímž domorodá matrona majestátně kráčela uličkou, nepřipouštěl pochyby o jejím šlechtickém původu i vysokém aristokratickém postavení v Matabelelandu. Zdobily ji červené náhrdelníky a náramky z tepané mědi, doplněné šňůrami korálků, složených z těch nejdražších kousků, které si jenom náčelník může dovolit. Plášť, který měla na sobě, svědčil o profesionálním zpracování kůže. Ozdoby tvořily modrá pera jeřába rajského, vzor doplňovaly ryté úlomky pštrosí skořápky.

"Vidím tě, Nomuso," pozdravila černá dáma.

Obří ňadra se těžce pohupovala na úrovni pupku, blýskala se natřená tukem a červenou hlinkou.

Paže měla tlusté jako stehna dospělého muže, stehna jako jeho pas. Tukové polštáře okolo břicha připomínaly obruče. Pokožka napnutá na překypujících tvarech se leskla a tvář zářilajako černý měsíc v úplňku. Veselé oči jiskřily, téměř skryté v tukových záhybech. Když se usmála, třpyt zubů se vyrovnal sluncem zalité hladině jezera. Tyto tělesné rozměry hlásaly světu důkaz jejího vznešeného původu, neuvěřitelné krásy i plodnosti. Zároveň tím nenapadnutelně stvrzovala velkou zodpovědnost svého vysoce postaveného manžela, jeho prosperitu a důležitost v Radě starších celého Matabelelandu.

"Vidím tě, Dcero milosrdenství," usmívala se na Robyn.

"Vidím tě, Jubo, má Holubičko;" odpověděla doktorka.

"Nejsem křesťanka," zdůrazňovala záměrně černoška. "Nesmíme nechat zlé jazyky, aby donesly falešnou zprávu Lobengulovi, našemu mocnému a velkému Černému elefantovi."

"Pokud to sama tvrdíš, Jubo;" misionářka povzdechla, ještě než ji korpulentní postava sevřela v objetí. Zároveň zdravila i Clintona u pulpitu.

"Vidím tě také, Hlopi, vidím tě, Bílá hlavo! Nenech se nijak zmást mou přítomností, protože křesťanka nejsem." Zhluboka se nadechla jako slonice a pokračovala. "Přišla jsem jen pozdravit staré přátele, ne abych zpívala zbožné písně a klaněla se vašemu Bohu. Proto tě musím varovat, Hlopi! Pokud budeš zase číst příběh o muži zvaném Skála, který zapřel svého Boha třikrát, než zakokrhal kohout, budu velice nespokojená..."

"To už nepřichází v úvahu, protože ty bys měla celé vyprávění mít vryté hluboko v srdci!"

"Máš pravdu, Hlopi, začneme tedy se zpěvem." Nasadila překvapivě čistý a překrásný soprán a společně s celou Codringtonovou rodinou uvolněně začali první slokou Vstoupil Pán v slávu nebeskou! Robyn dokonce přeložila text kostelní písně do řeči ndebele.

Pobožnost skončila a Juba pohlédla na Ralpha.

"Ty jsi Henshaw?"

"Nkosikazi!" přitakal mladík. Holubička naklonila hlavu a tím odsouhlasila přesně vystižený titul hlavní manželky velkého náčelníka.

"Potom jsi ten, kterého můj prvorozený syn Bazo nazývá bratrem," zahlaholila. "Jsi ale velice pohublý a děsivě bílý, Jestřábíčku. Pokud jsi ale Sekyrův bratr, potom jsi i můj syn."

"Obrovská čest pro mě, Umame," opět znalecky zareagoval mladý Ballantyne, než po něm šlechtična hrábla

mamutími pažemi. Cítil z ní přepálený tuk, okrovou barvu i kouř, ale objetí ho kupodivu neodpuzovalo. Vjem mu vlastně připomněl dávno zapomenuté prožitky v náručí vlastní matky...

Dvojčata klečela bok po boku vedle nízkého lůžka, oblečená v dlouhých nočních košilích. Ruce sepnuté před očima s víčky tak pevně semknutými, že by se výraz v obličeji dal velmi snadno zaměnit s bolestným utrpením.

Salina, připravená k spánku, stála nad nimi a jen dohlížela na poslední modlitbu dne.

"Andělíčku, můj strážníčku..."

Cathy se už uvelebila v posteli, vlasy měla na noc svázané stužkou a zapisovala si veškeré dnešní prožitky do deníčku při světle mihotajícího se plamínku svíčky, vyrobené z buvolího loje a s knotem z provázků.

"Opatruj mi mou dušičku," dvojčata zrychlovala, takže se spíš dalo zaslechnout cosi jako okovej mi mou nožičku! Ozvalo se konečné amen, obě dívenky huply pod deku, přitáhly si ji k bradě a fascinovaně zíraly, jak si Salina pročesává vlasy. Sto tahů každou rukou, až se vlnily a zářily bílým ohněm. Potom se k nim sklonila, políbila na dobrou noc, sfoukla svíčku a postel zavrzala, když se sama nakonec uvelebila.

"Lino?" špitla Victoria.

"Vicky, spi už!"

"Jen jednu otázku, prosím..."

"Tak dobře, ale jen jednu!"

"Dovoluje Bůh dívce provdat se za svého bratrance?"

Atmosféra potemnělé ložnice nabitě hučela, jako by někdo udeřil mečem do napnutého měděného drátu. Ozvala se Cathy.

"Ano, Vicky," pronesla tiše. "Bůh to dovoluje. Přečti si přehled na poslední stránce své modlitební knížky."

Nastalo meditativní ticho.

"Lino?"

"Lizzie, ty už taky spi!"

"Ale Vicky měla povolenou jednu otázku..."

"Tak dobře, ty máš taky jednu!"

"Nehněvá se náš Pán, když v modlitbě myslíme sobecky na sebe, na něco, co bychom samy chtěly - ne na tatínka či maminku nebo sestry?"

"Nemyslím si," vydechla ospalá Salina. "Možná ti nevyhoví, ale nemyslím si, že On by se zlobil. A teď už spěte!"

Cathy nehnutě ležela na zádech. ruce připažené, a zírala na světlejší obdelník naproti, kde měsíc osvětloval jediné okno.

"Prosím tě, Bože," modlila se, "ať se na mě podívá alespoň tak, jak kouká na Salinu! Stačí jednou, prosím..."

"Co si myslíš o Zougově klukovi?" Robyn chytila Clintona za ruku, když stáli na ztemnělé verandě a dívali se na hvězdami posetý černý samet africké noci.

"Vskutku silný mladý muž, a tím nemyslím jenom vypracované svaly." Misionář vytáhl dýmku z úst a pohlédl na ženu.

"Vůz má naložený krabicemi a dlouhými dřevěnými bednami, na kterých je označení vypáleno."

"Zbraně?"

"Myslím že ano."

"Neexistuje žádný zákon proti obchodování se zbraněmi na sever od řeky Limpopo," připomněla Robyn. "A Lobengula potřebuje všechno, co mu pomůže v sebeobraně."

"Ale palné zbraně? To je přece proti všem civilizovaným zásadám!" Opět stiskl troubel mezi zuby a vypustil obláček kouře. Chvíli oba mlčeli.

"Kluk má v sobě tvrdé a bezohledné srdce, stejně jako jeho otec," odhadla nakonec doktorka.

"Každý muž něco takového nutně potřebuje, aby v téhle zemi přežil."

Robyn se náhle zachvěla a ruce zkřížila na prsou.

"Je ti zima?" okamžitě se staral Clinton.

"Ne! Někdo asi šlápl na můj hrob..."

"Pojď radši do postele!"

"Počkej chvilku, drahý. Noc je tak překrásná."

Manžel ji objal, rukama hladil ramena.

"S tebou se cítím tak šťastný, až mě to děsí...," vyznal se.

"Takovýhle pocit štěstí nemůže vydržet navěky!"

Vyřčená slova jako by věštila nedefinovatelnou hrozbu, visící nad Robyn celý den jako clona kouře nad hořící buší v zimě. Cosi na ni doléhalo, zlá předtucha naznačovala brzkou změnu v zaběhnutém žití.

"Ať nás Bůh ochrání od všeho zlého!" špitla.

"Amen...," potvrdil Clinton a vedl ji dovnitř, pryč od temné noci.

Vnitřek haly doškové rezidence ležel v temnu,a tak pravidelná oka provazu spleteného z kůry a klenba z větví se ztrácely v šeru nad hlavami jako oblouky středověké katedrály.

Jediné světlo přicházelo od malého ohně v hliněné pícce uprostřed podlahy. Jedna z královských manželek přihodila další hrst sušených bylin a olejnatými listy zmodralý proužek kouře se kroutil vzhůru k neviďitelné střeše.

Na nízkém stupínku z vyschlého jílu, pokrytém tlustou vrstvou kožešin od šakala přes opici a kapskou lišku až po skvrnitou cibetku, seděl král.

Neuvěřitelně rozložitá a zcela nahá postava měla kůži naleštěnou sádlem, až se blýskala jako pupek Buddhy,

vytesaný z jednoho bloku mokrého antracitu. Hlavu, připomínající dělovou kouli, zdobila čelenka nejvyššího Induny, paže obra přetékaly tukem, ačkoliv ruce v klíně se zdály nesouměrně úzké a malé, s růžovými dlaněmi a dlouhými prsty.

Tělo se podobalo sudu, převislá prsa se při každém pohybu rozhoupala. Vladařský zjev si pečlivě kultivoval hovězím masem a džbány piva, stojícími na dosah. Husté čirokové pivo tiše bublalo a plátek masa byl okrášlený nádherně žlutým tukem.

Každou chvíli jedna z přítomných manželek zareagovala na kývnutí či nepatrný pohyb vyšlechtěné křehké ručky, aby mu přisunula pochutiny. Hmotnost a rozměry monarchy souhlasily s představou poddaných o přívětivém králi, ne nadarmo ho nazývali velkým Černým elefantem Matabelelandu.

Lobengula se choval rozvážně nejenom z důvodů postavení a titulu, ale břemeno tuku pohyby opravdu značně omezovalo. V očích se však zračila inteligence, v pohledu se nedala najít ani stopa po neuvěřitelné krutosti, která se stala kterémukoliv matabelskému vůdci životní družkou.

Můj lid u mě předpokládá sílu a tvrdost. Ovšem vždy se objevují rozvraceči, kteří hledají i tu nejmenší slabost u svého panovníka - zrovna tak jako mladý lev bedlivě sleduje černohřivého vůdce smečky, vysvětloval kdysi Mzilikazi svému synovi. Podívej, jak má kuřátka mi jsou v patách, aby se nakrmila! ukazoval královským kopím na vysoko se vznášející kolečko malých bodů, pomalu se otáčející na obloze nad kopci v Thabas Indunas.

Když mě moji supové opustí, to už se moje tělo obrátí v prach! Syn slavného otce se tuhle lekci dobře naučil, ovšem nestal se vysloveně brutálním zabijákem. Přesto se stávala ze rtů úzká linka a temný stín zahaloval světlo inteligentního výrazu očí. Chvílemi zase připomínal nejistého i zmateného člověka, zodpovědného muže vlečeného až příliš mnoha protichůdnými proudy a vichry, lapeného nevyhnutelností osudu. Copak může uniknout z těchto nelítostných osidel?

Lobengula navíc vůbec nepředpokládal, že převezme otcova regália. Přece byli okolo starší bratři od matek ve vyšším postavení i urozenější krve.

Nyní zíral přes oheň na muže naproti. Seděl tam urostlý válečník s tělem na pohled zoceleným dlouhými pochody i zběsilými válečnými vřavami. V duši však nesl i porozumění a soucit pro všechny blízké, což způsobil denní kontakt s prostými bojovníky. Kuráž i loajalitu prověřil před celým světem mnohokrát, o něm nebylo třeba ani na okamžik pochybovat, obzvlášť při půlnočním bdění, kdy doléhá čas duchů. Nkosi Nkulu najednou vnímal vlnu radosti při pomyšlení na možnost uniknout děsivému břemeni nelehkého panování. Ihned by předal odznaky královské moci tomuto hrdinovi a sám se stáhl do tiché, tajné i důvěrně známé jeskyně ve skalním městě Matopos, kde v mládí strávil jediné šťastné dny svého života...

Soukmenovec, nevlastní bratr, pocházel z téže pokrevní linie, sahající až k lidu Zanzi v Zululandu. Před ním vlastně sedí princ z rodu Kumalo, moudrý, statečný a navíc nemučený pochybnostmi. On by měl být králem, dumal Lobengula a vroucí láska k sourozenci mu stáhla krk, až se rozkašlal. Pohnul malíčkem. Manželka mu okamžitě přiložila džbán s pivem ke rtům. Jakmile se napil, dalším signálem ženu s nápojem odehnal.

"Vidím tě, Gandangu," formálně oslovil oddaného vojevůdce hlasem stále ještě plným smutku z poznání, že takhle snadno svému osudu neunikne. Cítil se jako osamělá lidská bytost putující buší, kde loví hladoví lvi...

Vyslovením jména zbavil Indunu uctivého mlčení. Ten hned lehce tleskl a začal recitovat rituální chvály, zatímco Lobengulova mysl se vrátila o několik let nazpět.

Nejvzdálenější vzpomínky se vázaly na krkolomný postup z jihu, odkud je vytlačovali jezdci na koních celí v hnědém. Stále slyšel zvuk výstřelů, jichž se až teprve později začal bát. Pamatoval si pach střelného prachu, jenž k nim vítr přinášel. Tenkrát se držel mámy, která společně s ostatními lkala nad mrtvými příslušníky kmene. Vybavoval si vedro a prach. Cupital nahý vedle matky a připomínal odvážné štěně. Jak veliká se mu tenkrát zdála, když postupovala vpřed s Ningi u prsu.

Zdolávali kamenné kopce s jediným otcovým vozem, kodrcajícím se před nimi. Na něm si hověla hlavní královská manželka s potomkem. Nkulumane byl jen o tři roky starší než on, přesto měl největší šanci získat trůn. Proto se nemuseli trmácet pěšky...

Pamatoval si, jak matčina nádherně se blyštící a vypnutá pokožka náhle povadla a nezdravě zešedla. Žebra jí dokonce vylezla, když zaútočil hlad. Ningi neustále naříkala, poněvadž zdroj mléka vyschl...

A právě tehdy poznal dívku jménem Saala. Zážitky měl však smíchané s výkřiky a zpěvem amadody vracející se k ustupující domorodé karavaně. Poprvé Saalu uviděl v záři ohně, když bojovníci zabíjeli odcizený dobytek. Lobengula si ještě teď dokázal vybavit horkou a krvavou šťávu vyvěrající z lahodného kusu masa. Stékala mu po bradě, kapala na nahé bříško. Nastaly totiž velké oslavy, kdy konečně přerušili několik měsíců trvající hlad hovězím, uloupeným bílým lidem, boni.

Jakmile se nasytil, přišoural se ke skupince zvědavých matabelských princátek a princezen, obklopujících zajatce. Nepřipojil se však k posměškům, nadávkám či šťouchání nebožáků jako ostatní děti. Saala byla starší z těch dvou malých holčiček. Teprve později Lobengula pochopil, že jméno je správně Sarah, ale ani dnes nebyl schopný tak podivné seskupení hlásek vyslovit. Amadoda totiž překvapila malou karavanu búrských osadníků a zabila každého s výjimkou odchycených mrňat.

Podezřelá bělost ho hned napoprvé zarazila. Vždyť dívčí tvář zářila v plamenech jako křídlo volavky bílé, a přitom vůbec neplakala jako její sestřička.

Od tohoto okamžiku už vzpomínky z dětství nabývaly jasnějších obrysů. Saala kráčela před ním, když se pomalá kolona prodírala hustým porostem trnovníků. Tenkrát převzala Ningi od matky, která uklouzla a slabostí se zhroutila do černého bahna močálu, kde se nad ní ihned zformoval temný a pištící mrak komárů.

Kde zemřela ta bílá holčička si Lobengula vybavit nedokázal. Možná právě v těch močálech. Nechali tam bledé tělíčko nepohřbené a klidně putovali dál. Nakonec i vlastní máma padla naposledy a už nepovstala. Saala se okamžitě

postarala o Ningi, kterou jí z posledních sil nebožačka podala. Poté se ve smrtelné křeči stočila a zemřela. Všichni zesláblí umírali stejně, společně s potomky. Žádná jiná žena nemohla převzít sirotka - každá měla na starosti svoje zubožené děti.

Vyzáblá Saala si přitáhla Ningi na kostnatá zádíčka stejným způsobem, jak činily černošky, potom vzala malého Lobengulu za ruku, aby dohonili postupující národ.

Netrvalo dlouho a oblečení bílé dívky se rozpadlo, a tak vyhublé bělostné tělíčko zůstalo zcela nahé. Tím se zařadila mezi ostatní matabelské dívky, které ještě nedosáhly puberty. Mateřštinu napůl zapomněla, protože denně mluvila řečí kmene. Slunce ji opálilo a chodidla ztvrdla jako kůže nosorožce, takže by mohla klidně chodit po žiletkách nebo jehlách.

Lobengula se do ní zamiloval. Veškeré emoce, jimiž zahrnoval mámu, přesunul na ni. Navíc mu Saala přinášela větší porce jídla a chránila ho před násilím starších bratrů. Nejkrutějším se stal Nkulumane. On a jeho matka ho nenáviděli zhloubi srdce. Jako by tušili, že jednoho dne jim bude stát v cestě k vytouženému trůnu Matabelců.

Nakonec se celému kmeni podařilo překročit Krokodýlí řeku, bílými zvanou Limpopo, a za ní nalezli přívětivou zem plnou divokých zvířat i sladkých vod. Putující národ následoval krále Mzilikazi až do nitra magických kopců Matopos. Tam, na osamělé skále, se král prvně postavil tváří v tvář čarodějnici vládnoucí ve skalním městě.

Tam Mzilikazi viděl ohnivé jazyky, plápolající při věštbě kněžky Umlimo, a zároveň slyšel ze všech koutů promlouvat duchy. Vnímal stovky různých hlasů od dítěte přes dospělého muže až k šelmám, od radostného výkřiku orla jasnohlasého až po chrčení leoparda. Od tohoto dne se Umlimo těšila neskonalé úctě a zároveň i posvátné hrůze krále i jeho lidu.

Kněžka ukázala k severu a Matabelci tím směrem zamířili. Když vyšli z rozeklaných skalisek Matopos, zahlédli před sebou úžasnou zem, porostlou nádherně zelenou trávou a vysokými stromy.

"Tady založím své království," vykřikl Mzilikazi a vybudoval svůj kraal pod Kopci rady starších a nazval jej Thabas Indunas. Dlouhou cestou a strádáním přišel kmen Matabelců téměř o veškerý dobytek, zároveň zahynulo i hodně žen a dětí. Mzilikazi proto ve svém kraalu zanechal hlavní manželku, matku Nkulumane, jako svého zástupce a s pěti tisíci nejlepšími bojovníky vyrazil na území sousedních kmenů - potřebovali totiž nutně ženy a dobytek.

Vydali se na západ do země, kde kraloval velký Khama. Pak Matabelci o svém vládci dlouho neslyšeli. Roční období se měnila, deště následovaly po dlouhé suché sezoně, vedro předalo vládu ranním mrazíkům, přesto od panovníka nedošla ani jedna zpráva.

Přísné zákony matabelského společenství se pomalu začaly rozpadat, protože vládnoucí manželka povolila morální bezvládí a beze studu se miliskovala s bujarými milenci.

I některé z dalších králových žen následovaly jejího příkladu, čehož využil i obyčejný lid. Mladíci bez panovníkova svolení číhali na mladé dívky jdoucí pro vodu a chichotající je, odvlékali do buše.

Jakmile se morální zásady zcela vytratily, následovaly další neřesti. Královské plemenné stádo, určené k zachování rodu, bylo vybito a oslavy trvaly několik měsíců. Sexuální nevázanosti společně s opilostí zachvátily celý národ jako morová rána.

Uprostřed těchto orgií zajala jedna z matabelských hlídek malého žlutého Křováka, jenž přišel od západu a přinesl překvapivé zprávy.

"Mzilikazi je mrtvý!" přesvědčoval bojovníky. "Strčil jsem vlastní prsty do rány v královském srdci a sledoval hyenu, jak požírá maso a drtí kosti padlého vladaře."

Vládnoucí manželka nechala v hliněných nádobách vřít vodu. Tou potom nebohého informátora polévali, dokud mu maso neodpadlo od kostí. Šlo o běžný způsob odměny poslu přinášejícímu zprávu o smrti panovníka! Potom povolala všechny Induny, aby zasedli, a žádala, aby co nejdříve prohlásili Nkulumane za krále. Vojevůdci nebyli žádní hlupáci, mezi sebou si šeptali:

"K zabití našeho Mzilikazi by bylo zapotřebí jiných mužů než prašivého psa z kmene Tswana!"

Zatímco přemýšleli, poslala samozvaná královna, zachvácená netrpělivostí, pro katy v černém. Rozhodla se pro jistotu odstranit kohokoliv, kdo by mohl ohrozit jejího syna. Saala si právě hrála před vladařskou rezidencí. Pro malou Ningi tvořila z hlíny malé tažné voly i figurky mužů a žen. Skrze tenké stěny zaslechla zlovolné příkazy. Zděšená hrůzou a strachem o Lobengulu běžela k ostatním panovníkovým ženám.

"Kati v černém přicházejí pro všechny následníky trůnu, musíte je ukrýt!" varovala.

Malou Ningi, nyní už silné a spokojené dítě, schovala u jedné bezdětné konkubíny.

"Postarejte se o ni," jen hlesla a zmizela v buši.

Lobengula tenkrát dovršil desátý rok věku, a proto sloužil coby pastevec u zbylých kusů královských stád. Touhle službou procházel každý matabelský chlapec - šlo o důležitou práci, během níž pochopili tajemství buše a naučili se zacházet s dobytkem, který patřil k národnímu pokladu.

Saala ho objevila, když vedl stádo k napajedlu, oblečený jen v bederní roušce a ozbrojený dvěma krátkými bojovými tyčemi. S nimi měl zahnat jakoukoliv šelmu a udržet si pracně vydobyté postavení při cvičných soubojích s ostatními pasáčky.

Při útěku se matabelský princ a bílá holčička drželi za ruce. Instinktivně se stočili k jihu, na cestu, po níž přišli. Živili se kořínky a bobulemi, vajíčky divokých ptáků i masem varanů. Zároveň se stali konkurencí šakalům a supům u zbytků lví kořisti - někdy skutečně trpěli hladem, ale nakonec se šťastně dostali do bludiště skalního města Matopos. Tam je kati pronásledovat nebudou. Spali pod jedinou kožešinou, kterou Saala vzala s sebou, a za mrazivých nocí, při hledání tepla, se tulili jeden k druhému.

Jednoho dne brzy ráno je našel vyzáblý starý muž, z očí mu čišelo šílenství. Vyděšené děti se tiskly k sobě, dokud si Saala nevšimla podivných kouzelných předmětů, které měl stařec zavěšené na krku.

Odhodlaně postoupila kupředu, prince schovala za sebe. S falešnou dávkou odvahy se postavila čaroději tváří v tvář.

"Tenhle chlapec se jmenuje Lobengula, nejmilejší syn krále Mzilikazi!" pronesla pevně. "Kdo mu ublíží, zraní i vládce!"

Šaman protočil panenky a hrůzně zaslintal, když se zašklebil bezzubými ústy. Znenadání se prostor kolem nich zaplnil hlasy duchů - Saala zaječela, malý černoušek nadskočil, zavyl děsem a opět jeden druhého svíral v náručí.

Vydali se s podivným skřetem na cestu, přestože se třásli hrůzou a slzy se jim koulely po tvářích. Procházeli tajnými soutěskami, postupovali spletitými zkratkami stále hlouběji a hlouběji do nitra kamenného království. Konečně vešli do sluje, do jedné z mnoha zavrtaných ve skále.

Tehdy začal šaman s výukou chlapce pro roli následníka trůnu. Vyjevil mu mnohá tajemství, ale nenaučil ho ovládat hlasy duchů, vrhat oheň natažením prstu ani jak věštit budoucnost z misky čiré vody.

A právě tady Lobengula pochopil obrovský dosah a neuvěřitelnou sílu magických úkonů. Zjistil, že čarodějové nižších tříd a obyčejní kmenoví kouzelníci jsou rozesetí po celé zemi, aby vykonávali obvyklé obřady při vznášení požadavků o déšť či plodnost, pomáhali s rozením dětí a zároveň i "vyčichávali" zlosyny mezi soukmenovci. Zprávy o úspěšných výsledcích hlásili zpět do Matopos.

A právě tady čarodějové vyšší třídy, k nimž tenhle šílenec patřil, se zabývali těmi nejdůležitějšími kouzly: vyvolávali duchy předků, nahlíželi do budoucnosti zahalené rouškou času, aby vypátrali, co jim přinese! A všem vládla bytost zvaná Umlimo.

Tenkrát to pro Lobengulu bylo pouhé jméno, kterého se však děsil. Ačkoliv v jeskyni žil téměř pět let, přesto se při vyslovení jména Umlima okamžitě roztřásl a zpotil...

Jakmile dovršil šestnácti let, šílený skřet ho zavedl do skalního příbytku k Umlimo a teprve tehdy chlapec odhalil, že jde o ženu, a navíc překrásnou.

Co se Lobengula od nejvyšší kněžky Umlimo dozvěděl, nikomu neprozradil. Dokonce ani Saale se nesvěřil! Pouze smutek usedl do očí následníka trůnu, když tíha odhaleného tajemství zavalila mladá ramena...

Té noci, kdy se vrátil, se živly snad spikly. Prostor kolem opanovala nezvykle rozběsněná bouře, modré blesky bušily do kovadlin skalních útvarů s takovým rachotem, až jim bubínky praskaly. Opět se ukryli pod jednou kožešinou. A právě v tu noc osiřelá běloška přeměnila chlapce v muže. Z prince se stal král.

A když přišel čas, povila mu syna barvy časného ranního slunečního světla, jež dopadá na nažloutlou zimní trávu. Tehdy Lobengula prožíval obrovský příval štěstí, poprvé a pravděpodobně i naposledy ve svém životě...

Ve své neskonalé radosti nepřikládali moc důležitosti zprávám, které šílený čaroděj přinášel do jejich skalního obydlí. Vyprávěl jim, jak se velký Mzilikazi zjevil s neuvěřitelně bohatou kořistí a s obrovskými stády dobytka přímo v Thabas Indunas. Dorazil tak nečekaně, že ani krev na hrotech kopí impi ještě nezaschla, v srdci mu však plápolal vztek.

Na panovníkův pokyn kati v černém shromáždili všechny, kteří se chovali, jako by byl král mrtev. Některé z provinilců svrhli ze skály, jiné připoutali u písčitého břehu coby návnadu pro krokodýly. Dalším zase prorazili veškeré tělesné otvory bambusovými bodci, aby se jim utrpení znásobilo.

Když matku prince Nkulumane předvedli k panovníkovi, usilovně naříkala a nehty si do krve drásala kůži. Přitom povolávala za svědky duchy všech zemřelých předků, aby jí potvrdili neskonalou věrnost matabelskému vládci během jeho nepřítomnosti i neustálou víru v jeho bezpečný návrat. Navíc se dušovala, že královské syny hlídala jako oko v hlavě před katy, a dokonce Lobengulu sama poslala do divočiny, aby ho zachránila, než se Mzilikazi vrátí!

Velký slon byl také jenom člověk, a proto jí uvěřil. Nevěrníci však hynuli po stovkách příšernou smrtí, stávali se obětí královy odplaty. Národ začal oslavovat znovuzrození svého vládce. Staré dobré časy se jim opět vrátily.

Přes veškeré převratné změny Lobengula, Saala a jejich malý syn dál setrvávali ve své jeskyni v Matopos a vychutnávali z nebe spadlé štěstí.

Daleko na jihu, až za řekou Limpopo, se zastavil hotentotský lovec slonů, aby napojil koně na farmě jistého Búra. Stála poblíž bojiště, kde búrští jezdci kdysi dávno poprvé porazili armádu krále Mzilikazi a Matabelce z kraje vyhnali.

"Zahlédl jsem cosi skutečně neuvěřitelného," pronesl Hotentot k mohutnému vousatému muži, jenž ho pohostil. "V jižní části Matabelelandu se mi přes cestu mihla bílá žena, už dospělá, ale zcela nahá. Lekla se jako plaché zvíře a zmizela ve skalách, kam jsem ji nemohl následovat..."

O dva měsíce později se dotyčný farmář s rodinou zúčastnil bohoslužby v novém kostele v Rustenbergu a tam zopakoval podivný Hotentotův příběh. Kdosi z přítomných si okamžitě vzpomněl na masakr rodiny Van Heerden, jejichž dvě malé holčičky, Sarah a Hannah, s pravděpodobností zajali krvelační divoši.

Hendrik Potgieter, chrabrý účastník treku a bijec černochů, se postavil za pulpit a zahřměl: "Pohani drží ve svém zajetí křesťanskou ženu!"

Už jenom vyslovený fakt urážel celou kongregaci natolik, až zadržela dech. Bože, jde přece o bílou ženu!

"Komando!" zařval Hendrik Potgieter. "Volám do zbraně!" Ženy začaly plnit růžky na střelný prach a lily olovo do forem na kulky. Muži si vybrali nejlepší koně a zvolili Potgietera za vůdce.

Podnětem ke zformování komanda však není jen Bůh a ochrana bílých žen, šeptali si ti chytřejší. "Dokonce i kdyby v zajetí nebyla běloška, zaslechl jsem, že v Matabelelandu se popásají pěkně vykrmená stáda..."

Ve stejnou chvíli dorazil k Lobengulově jeskyni šílený skřet, protočil panenky a zaslintal.

"Buni na hřbetech podivných zvířat překročili Krokodýlí řeku. Mnoho mužů, celá záplava!"

Lobengula instinktivně pochopil, proč búrské komando přichází. Věděl však dobře, co si počít.

"Zůstaň tady s dítětem!" přikázal Saale. "Vydám se do otcova kraalu a přivedu impi."

Ovšem Saala byla žena, jejíž obyčejnou zvědavost ještě posilovalo volání krve. Zcela nepatrný zlomek vzpomínek jí uvízl v paměti na ty podivné bílé osadníky, ke kterým kdysi patřila.

Když mladý otec zamířil na sever k Thabas Indunas, matka si upevnila dítě na záda a potichu se vykradla z jeskyně. Nejprve si udržovala směr podle vzdálené střelby, když búrské komando vibíjelo odříznuté stádo antilop. Později už zaslechla hlasy a frkání koní, což v ní vzbudilo nostalgii.

Sehnula se a pomalu se blížila k táboru Búrů. Využívala veškerých triků divoké zvěře, aby zůstala co nejlépe skrytá. Konečně zahlédla vysoké, do bronzova opálené muže oblečené do hnědých kamizol, s plstěnými klobouky se širokou krempou. Plížila se blíž a blíž, až jasně rozeznávala slova chvály vzdávané Bohu. zpěv se nesl od táborového ohně.

Kupodivu si vybavila i refrén. Dávné zážitky se jí vrátily. Už se nejmenovala Saala, ale Sarah.

Bez sebemenšího zaváhání opustila úkryt a vydala se ke svým. Vtom si však uvědomila svou nahotu i hrůznou skutečnost: vždyť svírá v náručí míšence, který nemá ani černošské, ani bělošské rysy!

Náhle pochopila spáchaný hřích, a jako kdysi v ráji na praměti Evu i na ni padl stud.

Rychle se odplazila. Časně ráno stanula na vrcholu skalního masivu, přímo nad strmou stěnou.

Políbila krémově žluté miminko, přitiskla si ho k ňadrům a vstoupila do prázdna.

Lobengula je našel pod útesem ještě dřív, než zasáhli supi. Těla tam ležela bez hnutí, Sarah ani při dlouhém pádu sevření nepovolila.

Kupodivu se zdálo, že jenom spí v naprostém pokoji a klidu. Při téhle vzpomínce si nyní král povzdychl a raději pohlédl na Gandanga. Kdyby se mu tak podařilo uprchnout před věštbou velké Umlimo - ona snad viděla jasně osudnou budoucnost.

Tvé jméno je Lobengula - Ten který se řítí jako vichr. Větry tě vynesou vzhůru, budeš se rovnat orlu! Navíc převezmeš královské kopí velkého Mzilikazi. Potom tě však větry začnou snášet níž, mnohem níž, až dolů a tvůj národ s tebou...

Tahle podivná slova mu řekla překrásná žena v jeskyni. První část proroctví se už vyplnila.

Velký slon Mzilikazi, neporazitelný válečník, umřel jako stará žena - ochromený artritidou, vodnatelností, dnou i alkoholem - ve své královské chýši. Jeho vdovy ho zabalily do kůže čerstvě zabitého býka a truchlily nad ním dvanáct dní, dokud pozůstatky velkého krále se v letním parnu neproměnily hnilobným procesem v rozbředlou sedlinu.

Po smutečním obřadu regimenty doprovodily svého nejvyššího velitele do Matopos, k posvátným kopcům. Tam uložili vládce v sedící pozici do královské jeskyně. Veškerý majetek mu položili k nohám: všechny asagaje, pušky, slonovinu a dokonce i vůz byl rozebrán na kousky, které naskládali do trhliny uvnitř skály.

Kameníci uzavřeli vstup žulovými bloky, a teprve potom přišla doba oslav i tance. Matabelští Indunové se sešli, aby zvolili následníka Velkého slona Mzilikazi.

Návrhy přebíjely protinávrhy, což trvalo několik týdnů, až se celá Rada starších nechala odvést princi rodu Kumalo do Matopos, aby s hojnými dary navštívili jeskyni kněžky Umlimo.

"Dej nám krále!" požadovali.

"Je jím ten, který se řítí jako vichr!" odpověděla Umlimo.

Lobengula však uprchl. Na poslední chvíli se snažil vyhnout osudové povinnosti.

Hraniční impi ho však chytli a dovlekli zpět do Thabas Indunas téměř jako zločince k soudu. Jeden po druhém pak k němu přistupoval každý Induna a přísahal věrnost i loajalitu až za hrob.

"Černý býku matabelský, Hromovládče! Velký Černý elefante! Ty, jehož kroky otřásají zemí!"

Nkulumane patřil mezi první z bratrů, který se před ním plazil - za ním samozřejmě postupovala po kolenou i jeho matka. Lobengula se jen otočil k nejbližšímu katovi v černém, tvářícímu se jako lovecký pes na vodítku.

"Nepřál bych si ještě jednou zahlédnout jejich tváře..."

To byl první panovníkův příkaz, poprvé promluvil jako král! Kati okamžitě odtáhli matku se synem do dobytčí ohrady, kde velice profesionálně a docela milosrdně, tedy neobvykle rychle, jim zlomili vaz.

"Budeme mít spravedlivého vládce," neslo se od úst k ústům mezi spokojenými poddanými. "Celý tatínek!"

Ale Lobengula už nikdy štěstí nepoznal... Nyní se otřásl, jako by se snažil odhodit hrůzné břímě minulosti a melodicky hlubokým hlasem promluvil: "Vstaň, Gandangu, můj bratře! Tvá nezpochybnitelná věrnost mě hřeje jako strážní oheň v mrazivé noci."

Potom spolu bez zábran a důvěrně promlouvali coby přátelé, kteří si věří. Nakonec se Gandang pochlubil nedávno získanou henryovkou. Král Lobengula si ji položil na klín, pohladil chladný namodralý kov a potom přiblížil ukazováček k nosu, aby ucítil vůni čerstvé vazelíny.

"Uštkni mambu jejím vlastním jedem," zamumlal. "Tohle je prakticky jedový zub mamby!"

"Ten běloch Henshaw, Bakelův syn, má vůz plný těchhle zbraní."

"Potom bude vítán," přikývl Lobengula. "Teď mě ale nech vyslechnout veškeré zprávy přímo z úst tvého syna. Přiveď ho sem!"

Bazo padl tváří na tvrdou hliněnou podlahu v královské chýši, zatímco přiškrceným hlasem pěl rituální chvály. Ačkoliv to byl statečný muž, přesto v panovníkově přítomnosti se z něho pot doslova lil.

"Vstaň, Bazo - Sekyro!" přerušil litanie netrpělivý monarcha. "Pojď blíž!"

Mladík se po čtyřech připlazil k vládci a předložil mu plný váček, z něhož Lobengula vysypal diamanty na zem. Potom je prohrábl.

"Podstatně hezčí kameny mám v každém řečišti svého království," konstatoval. "Tyhle jsou hnusné!"

"Boni po nich šílí! Žádný jiný kámen je neuspokojí, jejich hlad po nich je tak velký, že jsou schopní zahubit kohokoliv, kdo jim stojí v cestě..."

"Zab lva jeho vlastními drápy!" připomněl vladař nahlas slova věštby kněžky Umlimo a pokračoval dál. "Mají být skutečně tyhle nevzhledné malé kamínky lvími drápy? Pokud ano, ať všichni moji muži vidí, jak je jimi Lobengula bohatě zavalený." Tleskl a ženy k němu přispěchaly.

Královská chýše byla nyní plná, podle hodnosti tu seděli muži s očima upřenýma na svého panovníka. Každého z nich s výjimkou Baza zdobila černá tiara isicoco. Jména Indunů prakticky odrážela slavné okamžiky matabelského národa.

Vpředu seděl Somabula, starý válečník se srdcem buvola, vedle něj Babiaan, královský princ rodu Kumalo a mnoho dalších černých vojevůdců. V naprosté tichosti pozorně sledovali dění, tváře měli osvětlené plameny ohně, šlehajícími téměř až ke střeše.

Sledovali pozorně krále.

Nkosi Nkulu si hověl na zádech, hned vedle plápolající hranice. Malý vyřezávaný stoleček mu podpíral hlavu. Zakrytou měl jen špičku penisu, jinak byl nahý. Obrovské břicho připomínalo horu, končetiny kmen stromu.

Čtyři z jeho manželek se shromáždily kolem svého pána, každá si přinesla nádobu hovězího loje. Pomazávaly vznešeného krále, tlustou vrstvou tuku mu natíraly tělo od krku až po kotníky. Jakmile skončily, v tichosti vstaly a zmizely zadním vchodem.

S tichým nápěvem se objevila další skupina mladších žen, postupujících a pohupujících se v rytmu písně. Pomalu vplouvaly dovnitř, každá nesla na hlavě pivní džbán z vypálené hlíny, ale tentokrát bez bublajícího moku.

Klekly si před svým vládcem a na pokyn nejstarší zalovily v přinesených nádobách a začaly vytahovat surové diamanty. Drahokamy vkládaly do vrstvy loje v jistém ornamentu, což se už předtím naučily. Pracovaly svižně a pod jejich hbitými prsty se Lobengula proměnil v mytologickou postavu: napůl člověk, napůl blýskavá šupinatá ryba.

Plameny se odrážely v drahých kamenech a vrhaly zlatavé odlesky na stěny, vysokou střechu i do očí oslepených diváků. Poddaní se rozplývali nad neuvěřitelnou podívanou, jejich hlasy se nakonec spojily v chór chvály na velkého Černého elefanta.

Poslední diamant byl usazen a manželky se odplazily. Nechaly monarchu ležet na tlustých a hebkých kožešinách, pokrytého stříbřitě jiskřícím kabátcem tvořeným pokladem nesmírné ceny. Při pohybu mohutné hrudi i břicha, podle rychlosti dechu, se celá nádhera roztřpytila vnitřními záblesky.

"Matabelští Indunové, princové z rodu Kumalo, vzdejte hold svému králi!"

"Bayete! Bayete!" královský pozdrav zahřměl ze všech hrdel. "Bayete!"

Rozhostilo se ticho, všichni mlčeli v očekávání následujícího dění. Bylo totiž zvykem, že panovník po rituální ukázce národního pokladu rozděluje pocty a odměny.

"Bazo," sonorním hlasem vyzval Lobengula mladíka.

"Vystup vpřed!"

Mladý muž se vztyčil ze zadních řad.

"Bayete Nkosi!"

"Bazo, potěšil jsi mě! Proto ti dávám možnost vybrat si. Co bys chtěl? Mluv!"

"Toužím jen po jednom: aby můj pán poznal hloubku mé oddanosti i lásky k němu! Pane, svěř mi nějaký důležitý úkol - nelehký, tvrdý a krvavý, aby mé srdce i má ústa mohly navždy pět královské chvalozpěvy!"

"Při Čakově královské zadnici, tvé štěně prahne po slávě;" spokojený Lobengula pohlédl na Gandanga v přední řadě. "Dokonce tak vrhl stín na ty, kteří chtějí jen nějaké výhody, dobytek nebo ženy...

Chvíli přemýšlel a potom se uchechtl.

"Směrem ke straně východu slunce, dva dny pochodu vzdáleném od lesů spravovaných Somabulou, na vrcholu kopce žije mašonský pes, který si o sobě myslí, že je veliký kouzelník a přivolávač deště. Proto se cítí bezpečný i před dosahem mé královské spravedlnosti! Jmenuje se Pemba..." Okamžitě se ozvalo zasyknutí celé Rady starších. Za poslední dobu se pokusil král už třikrát vyslat své impi na Pembu, třikrát se vrátili s prázdnýma rukama. Jméno Pemba je už při vyslovení všechny ponižovalo. "Vezmi si padesát mužů svého starého regimentu, Malá sekyro, a přines mi Pembovu hlavu, ať se mohu kochat tím idiotským úsměvem na vlastní oči!"

"Bayete!" Výbuch radosti Bazovi dopomohl, aby se v jediném skoku přenesl přes shromážděné šedé hlavy přítomných Indunů. Lehce dopadl vedle ohně a začal se vířivě pohybovat ve vyzývacím tanci giya:

Takhle probodnu zrádcovského psa... A takhle vykuchám břicha jeho synů... Černí vojevůdci se slastně šklebili a spokojeně přikyvovali, i když jim úsměvy na rtech tuhly lítostí, neboť jejich vlastní běsnění a vášeň mládí už dávno z jejich hrudi vyprchaly...

Lobengula seděl na kozlíku královského čtyřkolového vozu, dobrých osm metrů dlouhého, zhotoveného v Kapském Městě kvalitního dubového dřeva. Přesto nesl vehikl známky "utrpení" z dlouhého treku, když překonal vzdálenost z jižního výběžku Afriky až sem.

Již několik let se vůz nepohnul, takže tráva prorostla loukotěmi kol a obalila osy. Plátno, zakrývající nákladový prostor, bylo sluncem vybělené a zároveň pokryté krustou trusu od slepic, hnízdících v záhybech látky. Plachta chránila panovníka před žárem slunce a kozlík podstatně pozvedl vládcovu hlavu do výšin nad úroveň všech dvořanů, strážců, dětí, manželek i prosebníků, kteří zaplňovali ohraničený prostor, sloužící coby soudní dvůr.

Vůz nahrazoval trůn a dvůr se stal audienční síní. Poněvadž se měli mezi návštěvníky objevit i běloši, vyfintil se v tom nejlepším evropském stylu. Dlouhý kabátec, obšitý zlatou krajkou, kdysi patřil portugalskému diplomatovi. Bohužel jemná krajka vzala časem za své a jedna epoleta zmizela. Vpředu nemohl dopnout knoflíky přes královsky ušlechtilé břicho, scházelo mu snad půl metru. Manžety končily kousek pod lokty.

Královské kopí mělo násadu z načervenalého mahagonu, ostří bylo vyrobené z čistého stříbra. Držel odznak své hodnosti v pravé ruce, když předvolával mladého chlapce.

Dítě se hrůzou třáslo, nebylo schopné promluvit nahlas, takže se Lobengula musel nahnout kupředu.

"Čekal jsem, až leopard vběhl do ohrady pro kozy, potom jsem se připlížil k bráně, bleskově ji zabouchl a zapřel kameny."

"Jak jsi tu šelmu zabil?"

"Bodal jsem skrz mezery ve stěně otcovým asagajem." Hošík se připlazil blíž a položil blýskavou zlatočernou kůži k Lobengulovým nohám.

"Vyber si z mých královských stád tři krávy, maličký hrdino, a odveď je do kraalu svého otce. Vyřiď mu, že ti sám král dal chvályhodnou přezdívku. Od tohoto dne budeš znám jako Ten který statečně zírá do očí leoparda!"

Klučina nadšením vykvikl a couval za nepřetržitého rituálního chvalozpěvu.

Další na řadě byl Holanďan, velký arogantní běloch s kverulantským hlasem.

"Čekám už tři týdny na královské rozhodnutí..."

Stížnost byla vzápětí přeložena panovníkovi. Ten se hlasitě podivoval.

"Vidíte, jak mu zrudla tvář, protože je vzteklý jako lalok supa ušatého. Řekněte mu, že král dny nepočítá, a tak bude muset ještě posečkat. Kdožví?" Propustil reptala mávnutím kopí.

Potom Lobengula sáhl po láhvi šampaňského, kterou měl při ruce. Víno zabublalo a vyšumělo na náprsenku zlatem ozdobeného kabátce. Náhle se v jeho tváři objevil snad přímo andělský úsměv, i když hlas zůstal stále malicherně kritický.

"Poslal jsem pro tebe už včera, Nomuso, Dcero milosrdenství. Trpím velkou bolestí. Proč jsi nepřišla dřív?"

"Orel létá, gepard běhá, ale mě omezuje krok muly, můj králi," odpověděla Robyn Codringtonová, když se prodírala odpadky pohozenými na udusané hlíně. Jezdeckým bičíkem si davem rozvírala cestu. Dokonce přidělila pálící šleh jednomu z královských katů, zahalenému v černém.

"Hni se mi z cesty, ty žroute lidského masa!" přikazovala mu tvrdě. "Zmiz, zabíječi neviňátek!" Monstrum skutečně uskočilo, znechucený výraz ve tváři.

"Copak se děje, Lobengulo," pronesla, když se přiblížila k vozu. "Copak tě trápí tentokrát?"

"Chodidla mám jako v ohni."

"Dna," suše konstatovala Robyn, když se dotkla groteskně oteklých končetin. "Piješ moc piva, můj králi, zároveň i přespříliš brandy a šampaňského." Otevřela lékařský kufřík.

"Přece bys mě nenechala zemřít žízní. Navíc jde o tobě pověst, Nomuso, že v tvém srdci není soucit..."

"Ani ve tvém Lobengulo," odsekla doktorka. "Dozvěděla jsem se, že tvoji stateční impi opět vyrazili, aby vraždili poddané vládce Pemby."

"Vždyť jsou to jen Mašonové," uchichtl se panovník. "Šetři si soucit pro svého vládce, kterého v břichu snad řezají ostré kameny."

"Zažívací potíže," bleskově zhodnotila Robyn. "Obžerství zahubilo tvého otce, teď zabíjí i tebe..."

"Copak mě chceš trápit hladem? Má se snad ze mě stát hubený kostlivec bez jakékoliv moci?"

"Hubený žije, zatímco tlustý umírá," procedila skrz zuby doktorka. "Potřebovala bych se podívat do úst."

Lobengula se zakuckal pivem, teatrálně protočil panenky.

"Bolest je lepší než chuť tvých léků!"

"Nechám ti tady pět pilulek. Je zapotřebí si jednu vzít, když ti otečou nohy a bolest začne být nesnesitelná."

"Dvacet," pronesl panovník. "Plnou krabičku. Já Lobengula, matabelský král, ti tohle nařizuji: necháš mi tady celou krabičku těch malých bílých kuliček!"

"Pět," stála na svém Robyn. "Jinak je zbaštíš všechny naráz jako předtím!"

Vládce se rozchechtal, téměř spadl ze svého trůnu.

"Mám dojem, že ti přikážu opustit ty tvé bílé chýšky v Khami, aby ses mohla přistěhovat blíž ke mně..."

"Tenhle rozkaz bych ale poslechnout nesměla!"

"Však právě proto ti to nenařizuju," odsouhlasil velký Černý elefant a svou vychytralost doplnil dalším záchvatem smíchu.

"Tenhle kraal je hanbou na zemi. Všude špína, mouchy..."

"Několik pohozených kostí a malé psí lejno nemůže Matabelce zabít," pronesl král s úsměvem, ale hned zvážněl a gestem ji přizval blíž. Šeptem, aby nikdo jiný neslyšel, jí položil otázku:

"Ten Holanďan se zrudlou tváří by rád vybudoval obchodní stanici u brodu přes řeku Hunyani..."

"Je to podvodník! Zboží má nekvalitní a tvůj lid bude jen okrádat!"

"Běžec mi přinesl tohle," pokračoval a předal jí složený papír.

"Přečti mi to!"

"Tohle píše sir Francis Good. Přeje si..." Téměř hodinu si potají špitali jako spiklenci. Vládce probral s bílou doktorkou padesát různorodých případů od dopisu britského zmocněnce až po menstruační problémy nejmladší manželky. Nakonec přiznal:

"Tvůj příchod se podobá prvnímu osvěžujícímu deštíku na konci dlouhé suché sezony. Existuje něco, čím bych tě mohl učinit šťastnější?"

"Potřebovala bych, abys dovolil svým poddaným účast na bohoslužbě."

Tentokrát Lobengulovo uchechtnutí znělo ostřeji. "Nomuso, ty jsi horší než termiti, kteří užírají dřevěné kůly mé královské rezidence. Zamračil se při následném zadumání a nakonec se opět usmál. "Už jsem na to přišel. Můžeš si vzít jednoho z mých lidí, pokud to bude žena, manželka Induny z královské krve a matka dvanácti synů. Pokud v mém národě najdeš někoho, kdo splňuje tyto podmínky, klidně si ho polej vodou a udělej mu znamení na čele! Zároveň s tebou může zpívat vašim všim třem bílým bohům, pokud si to bude přát."

Tentokrát musela doktorka zareagovat na jeho lišácký úšklebek.

"Jsi krutý muž, Lobengulo. Navíc jíš a piješ až moc! Ale mám tě ráda..."

"Však já tebe taky, Nomuso!"

"Proto bych si dovolila požádat ještě o jednu laskavost..."

"Mluv!" nařídil.

"Objevil se tu mladík, syn mého bratra..."

"Henshaw."

"Král skutečně ví všechno!"

"A co je s ním?"

"Vyslechne král jeho žádost?"

"Pošli ho sem!"

Z místa, kde Bazo stál, se daly zahlédnout obilnice překypující kukuřicí. Takové množství mohlo stačit armádě, pomyslel si hořce. Neexistovala tedy šance vyhladovětje.

Skladiště válcovitého tvaru, se stěnami zhotovenými z propletených zelených stromků spojených směsí jílu a dobytčích výkalů, stály na kůlech, nejen aby mohl vzduch cirkulovat, ale aby se krysy i další čtyřnozí škůdci udrželi v patřičné vzdálenosti od potravy.

"Ten prašivý pes si očividně přičaroval spoustu vláhy na vlastní pole," mumlal Zama, velitelův zástupce. "Všude je plno kukuřice. Možná je skutečně kouzelným přivolávačem deště, jak o sobě tvrdí."

"A co voda?" zauvažoval nahlas vůdce amadody a zíral vzhůru k příkrému útesu. Za zásobárnami vykukovaly doškové střechy chýší snad celého kmene. "Můžeme je vypudit z úkrytu žízní?" žádal o radu Zamu, jenž se už účastnil jednoho z předešlých neúspěšných nájezdů.

"Tři bývalí Indunové se o to pokusili hned napoprvé," informoval ho zástupce. "Potom jim jeden ze zajatých Mašonů prozradil, že nahoře vyvěrá pramen, ze kterého si mohou brát vody kolik chtějí."

Slunce se dostalo za vrchol kopce, takže Bazo musel přimhouřit oči. "Támhle vidím pěknou zeleň...," ukázal k úzké průrvě ve skalním útesu, kde jako by obří sekera kopec rozťala. "tam hasí žízeň!"

K potvrzení vyřčených slov se náhle v dotyčném místě objevila postavička dívky s kalabasou na hlavě. Během chvilky zmizela za kamenem.

"Budeme se tam muset vyšplhat," povzdychl vůdce útočného oddílu.

"Snadnější je jenom letět," postěžoval si Zama. "Jen pavián nebo skálolez by to zvládli."

Žula se leskla perleťovou šedí, odrazovala hladkostí mramoru. Jen sporadicky ji pokrýval zelený, modrý a červený lišejník, připomínající zaschlou temperu na malířově paletě.

"Jdeme!" nařídil velitel a cílevědomě začali obcházet základnu čnějícího skaliska. Totéž činila ozbrojená hlídka nahoře, sledující každý jejich krok. Jakmile se jen trochu přiblížili ke kolmým stěnám, okamžitě se na ně snesla sprška kamení. Vržené projektily se odrážely od žuly s děsivým jiskřením. V té chvíli museli Matabelci potlačit národní hrdost a bleskurychle se stáhnout.

"Tohle je typická mašonská strategie," vrčel zástupce. "Šutry místo kopí!"

V některých místech sice skálou procházely vodorovné trhliny, ale žádná jim nemohla pomoci při snaze o dobytí vrcholu, žádná nenabízela slibnou možnost. Bazo zrakem propátrával vyblýskané plochy od pacek paviánů nebo od kopýtek malých skálolezů, kteří podobni kamzíkům hravě zdolávali obdobnou překážku. Nikde nic! Před nimi čněla nedobytná pevnost.

"Támhle!" Zama ukázal na menší nerovnost ve skále. "Tam v těch místech se pokusili dva naši impi proniknout nahoru. Dostali se až k tomu keři." Dosažené místo bylo vzdálené snad ani ne třicet metrů od vrcholu. "A když se průrva zúžila, vzdali to. Nemohli ani nahoru, ani dolů... Viseli na skále dva dny a tři noci, až je síly opustily a oni se zřítili. Jeden po druhém dopadli na tady ty balvany, kde zůstali ležet jako patou rozdrcení brouci."

Pokračovali dál, a když se slunce blížilo k západu, dorazili až k místu, kde začínal žebřík. Pembovi poddaní ho vyrobili z dlouhých kůlů a svázali řemínky spletenými z kůry. Dosahoval k nejnižšímu bodu nedostupné pevnosti, kde hluboká trhlina spadala o dobrých dvacet metrů níž ke skalní plošině. Jako padací most byl vychytrale vyvážen těžkými valouny železné rudy, takže mohl být snadno vytažen - zrovna jako teď - a orlí hnízdo zůstávalo nedobytné.

V nastávajícím šeru se velitel opřel o dlouhý štít a zíral k nepříteli. Nenechat se vyrušit posměšnými výkřiky Mašonů, které se nesly seshora a v podvečer se jasně rozléhaly krajem.

"Vy podebrané uhry Lobengulovy tlusté prdele!"

"Vy štěňata vzteklého psa Lobenguly!"

"Vy zvětralá hovna mrzáckého matabelského slona!"

Teprve až v naprosté tmě, kdy už se nedal útes ani rozeznat, se Bazo otočil. Ale i potom seděl dlouho do noci vedle strážního ohně a do kožešiny se zachumlal teprve tehdy, až se velká bílá hvězda objevila přímo nad vzpurným vrcholkem kopje. Ve spánku ho trápily divoké sny. Zdálo se mu o vodě, potocích, jezerech a vodopádech.

Probudil se před svítáním a překontroloval bdělost strážných, než zmizel z tábora. Pod rouškou temnoty se dostal do blízkostí kamenné tvrze, těsně pod oázu zeleně, kde včera nahoře zahlédli dívku.

Náhle zaslechl bublání, takže v duchu zajásal. Šel po zvuku a našel zdroj poblíž skalního masivu. Plnil menší proláklinu v žule, odkud voda přetékala a mizela ve vyprahlé zemi. Tady se napil životodárné tekutiny, vychutnával ledovou svěžest na jazyku. Malý potůček skutečně vytékal z hluboké trhliny ve stěně, kterou Bazo pečlivě prozkoumal. Bohužel musel urychleně zmizet, protože přicházející světlo dne ho mohlo odhalit očím nepřátel.

"Vstávat!" zavelel vůdce amadody, když se objevil v táboře. "Všichni vstávat! Honem!" Jako jeden muž vyskočili bojovníci z rohoží hbitostí leoparda, jako jeden muž svírali připravená kopí.

"Co je?" sykl Zama.

"Budeme tancovat," pronesl Bazo a bojovníci se nevěřícně dívali jeden na druhého.

Na severní straně kopje, té nejvzdálenější od vodního zdroje i od dlouhého žebříku, se pustili do tance. Při tomhle představení se všichni Pembovi poddaní nahoře v tichosti shromáždili a zmateně sledovali nepřátelský rej. Potom se však statečně rozječeli a vrhali dolá nejen posměšky, ale i kameny.

"Napočítal jsem jich čtyři sta - samozřejmě bez dětí," hlásil zástupce a lapal po dechu, když horlivě dupal do země, poskakoval a bodal do vzduchu.

"Bude jich dost pro každého z nás," odsouhlasil velitel, zatímco provedl další piruetu se štítem vysoko nad hlavou. Tančili dlouho, dokud se slunce neobjevilo v nadhlavníku. Potom je Bazo odvedl zpátky do tábora, rozložil si rohož a okamžitě usnul. Bojovníci se tázavě dívali na Zamu, který jen nechápavě krčil rameny a obracel oči k nebi.

Hodinu před západem slunce se vůdce probral. Snědl trochu polenty, zapil kyselým mlékem a přivolal svého zástupce. Tiše spolu rozmlouvali, až noc převzala svou vládu.

Zama naslouchal a horlivě přikyvoval, oči mu nadšeně svítily. Velitel amadody přitom pečlivě obtahoval stříbřitý hrot asagaje, dokud se poslední sluneční paprsky nerozblikaly na nebezpečně blyštivém ostří jako hvězdičky.

V naprosté temnotě potom vstal, předal dlouhý štít svému zástupci a ozbrojený pouze kopím vyrazil z tábora. U tůňky pod skálou odložil suknici i čelenku, aby je ukryl ve spáře. Zcela nahý si koženým řemínkem k zádům připoutal asagaj. Pak se brodil tůňkou, v níž hvězdy odrážející se v hladině explodovaly v odštěpcích světelných záblesků.

Malý vodopád bušil do skály. Matabelec se otřásl chladem, přesto se dostal k trhlině, kde se mohl zachytit prsty. Zhluboka se nadechl a pomalu začal šplhat vzhůru.

Živel se mu jako jednolitá clona valil přes hlavu, jen těžko lapal po vzduchu. Zároveň ho proud zdržoval, a tak píď po pídi bojoval vší silou proti útočící mase. Vodopád mu bušil do zad, živel si prorážel cestu do nosu, úst i uší, plnil mu hlavu vzteklým zvířecím řevem. Plíce žebronily o kyslík. Právě ve chvíli, kdy se smířil s marností svého snažení a očekával potupný pád do hlubiny, se náhle ocitl na vzduchu! Konečně se mohl nadechnout.

Zoufale nasával životodárný kyslík. Zapřel se ramenem a koleny ve skalní trhlině, všude kolem jen černočerná tma, ani ten sebemenší záblesk měsíčního světla. Temnota jako by se zhmotnila a svou vahou ho chtěla rozdrtit.

Natáhl se, jak nejdál mohl, a nahmatal další úchyt. Vysoukal se výš, chvíli odpočíval a potom šplhal dál. Kámen spíš připomínal sklo, ohlazený vodou a na některých místech pokrytý tlustou vrstvou řas slizkých jak úhoř. Chlad ho ochromoval, oslaboval tělo. Pronikal až do morku kostí a prsty ztrácely cit, takže se těžko držel. Přesto pokračoval ve výstupu jakýmsi klikatým komínem, někdy téměř vodorovným. Tady se plazil, častokrát se uhodil do hlavy ve snaze nasát drahocenný vzduch, naštěstí průrva začala zase stoupat. Rozmočenou pokožku si rozdíral o skálu. úspěšné decimetry se však přece jenom měnily v metry, z minut se stávaly hodiny, ale on přesto vytrval...

Vtom se komín zúžil natolik, až měl dojem, že padl do pasti. Z obou stran ho pomalu sevřely kluzké stěny, nemohl tam ani zpět. Skalní masiv se do něj s největší pravděpodobností zakousl. Vyjekl hrůzou, ovšem výkřik zanikl v dunění zběsilého živlu, který mu okamžitě zalil hrdlo.

Z posledních sil se bránil utopení, zoufale bojoval o život, až se náhle protlačil do úzkého výklenku, kde se mohl konečně normálně nadechnout. Tím pádem nad ním vodopád ztratil převahu. Ačkoliv vykašlával vodu z téměř zaplavených plic, všiml si uvolněného řemínku. Zmateně po něm šmátral, přitahoval ho k sobě, než se zkřehlé prsty dotkly důvěrně známé rukojeti asagaje.

Až vzlykl úlevou. Vděčně přitiskl rty na milovaný hrot. Poměrně dlouho mu trvalo, než začal vnímat svěží vzduch i příjemné teplo. Teplo? Srdce mu až radostí poskočilo. V prostoru za hučícím proudem ledové vody se musí nacházet vyústění. Obezřetně prohmatával okolí, až skutečně našel pozvolna stoupající tunel, kterým sem voda nasávala čerstvý vzduch. S mučivou bolestí postupoval pomalu kupředu, když náhle zaregistroval záblesk světla před sebou.

Najednou se mu do tváře opřel noční vánek. Rozeznal vůni trávy, země i kouře. A nad ním se vznášela velká bílá hvězda. Podařilo se mu tedy proniknout k vytouženému cíli. Nezbývaly mu síly, a tak se odplazil pár metrů od vodopádu a v křoví, na měkkém loži z listí, zůstal ležet. Lapal po dechu jako uhoněný pes.

Vyčerpáním asi usnul, dokud se s trhnutím neprobudil. Obloha už světlala, daly se rozlišit i obrysy větví nad hlavou. Vylezl z dočasného úkrytu, jen aby si uvědomil bolest snad ve všech kostech,a navíc ještě pálení odřenin na loktech a kolenou. Hned objevil úzkou stezku, vyšlapanou mnoha chodidly, vedoucí od pramene vzhůru ke skalnímu útesu. Po chvíli se ocitl na nejvyšším vrcholku kopje a v dálce pod sebou zahlédl měsícem postříbřený les i malé záblesky strážních ohňů amadody.

Postupně se rozhýbal, ztuhlé svaly opět začaly pracovat a pomalu se jakoby rozmotávaly. Krev v končetinách se už snad rozproudila. Poblíž stanoviště u žebříku bude určitě hlídka, varoval sám sebe. Proto opatrně pohlížel od konce rozsedliny ke ztichlé osadě. Při zubech velkého Čaky, oni tady chrápou jako tlustí a líní psi, pomyslel si Bazo spokojeně. Ačkoliv dveře měli zavřené, z chýší vycházel kouř všemi možnými otvory. Vždyť musí být napůl udušení kvůli tomu, aby se nestali kořistí komárů. Hned nato zaslechl z nedaleké chatrče kašlání muže.

Už chtěl vykročit zpoza skály, když v dálce zahlédl náznak pohybu. Rychle se schoval. Temná postava kráčela přímo k jeho úkrytu. Okamžitě sevřel asagaj, ale bytost se pár kroků od něj zastavila.

Zahalená v kožešině proti rannímu chladu připomínala starou ženu. Náhle se narovnala a odhodila plášť. V téhle chvíli se Matabelci z hrdla dralo syčení, a proto okamžitě skousl rty, aby se neprozradil.

Nahá dívka snad teprve nedávno překonala pubertu a dostala se tak na samotnou hranici rozpuku ženství. Náznaky dětství se projevovaly jen v buclatém zadečku i v postoji, kdy měla palce u nohou mírně stočené k sobě. Světlo dne se jí konečně dotklo. V té chvíli se pootočila.

Nádherně formovaná hlava seděla na útlé šíji, vlasy měla umně spletené do nevídaného účesu. Vysoké čelo

se klenulo nad vystouplými lícními kostmi. Rty jako by vytesal umělec v dokonalé symetrii motýlích křídel. Velké, šikmo posazené oči doplňovaly vizáž urozené egyptské královny.

Vznešeně přidřepla a jemné zurčení prozradilo účel ranní cesty. Tenhle zvuk vyvolal v hrudi statečného matabelského bojovníka příliv něžných citů, protože intimní akt byl tak nevinný a tak přirozený.

Ještě chvíli nehnutě stála, než se opět celá zahalila. Přesto na zlomek vteřiny zahlédl její přelíbeznou tvář. Nic tak krásného v celém svém životě neviděl. Zíral na ni, když spěchala zpátky k osadě. V nitru musel potlačovat bolestivý hlad, který ho náhle stravoval...

Trvalo mu dost dlouho, než se probral z omámení a vydal se kupředu. Obraz dívky však ze své mysli vypudit nedokázal. Stezka z osady, vedoucí k posuvnému žebříku, se přehlédnout nedala. Byla podstatně širší, s povrchem udusaným dohladka. Mohutné hromady kamenů po stranách sloužily jako sklad munice pro obránce skalní pevnosti.

Pěšina se prudce svažovala do další rozsedliny, kde končila na široké plošině. Svítání nezadržitelně postupovalo a Bazo zahlédl stráže. Dva z nich stáli na okraji a zaujatě sledovali prostor pod sebou, aby hlídali vysunutý žebřík. O něco dál si čtyři muži hověli okolo malého kouřícího ohně. Matabelci se začaly sbíhat sliny, když rozeznal vůni opékaných kukuřičných placek. Muži cosi rozprávěli v ospalém tónu po probdělé noci, sedíce zády k průrvě. Ani ve snu by je nenapadlo, že by je nepřátelé mohli překvapit zezadu.

Matabelec se k nim přiblížil a rychle se skryl ve stínu nejbližšího skladu munice.

Dlouho čekat nemusel. V ranním větříku se zdálky ozval zpěv. Zama zahájil taneční vystoupení. A právě první tóny patřily bojové hymně regimentu. Bazovi se začala vařit v žilách krev. Cítil, jak ho zachvacuje božské šílenství. Něco podobného mohli prožívat muži méněcenných kmenů pouze při kouření omamných látek.

Pot se mu objevil na kůži, běsnění začalo postupovat z břicha k srdci, krev mu tepala v žilách na krku, oči pálily a chtěly vylézt z důlků.

Strážci opustili oheň, aby nic nezmeškali. Seskupili se na okraji skaliska, pohlíželi dolů a chechtali se.

"Slyšíš, jak Lobengulova štěňata vyjí?"

"Vždyť tancují jako panny při slavnostech prvních plodů sklizně!"

Velitel amadody si domluvil se zástupcem přesný okamžik útoku: konec bojového chorálu. Nemohl se však už udržet, nedokázal tak dlouho vyčkávat.

Jako by vyvstal přímo ze sedu - svaly se mu kroutily, hlava sebou trhala, v ranním světle měl oči zakalené jako glazura. Zrudlý obličej hlásal počátek šílenství. A právě v tomhle zlomku vteřiny zpěv dozněl.

Hrozivé zaječení matabelského válečníka přihlížející domorodce doslova zmrazilo na místě - zvuk se podobal ryku buvola s kopím v srdci nebo vřeštění útočícího orla.

V strnulém postoji, kdy se ještě ani nemohli otočit, na ně Bazo zaútočil. Předpaženýma rukama je smetl do propasti. Točili se ve vzduchu a naříkali po celou dobu pádu, až jejich kvílení stroze ukončily balvany dole.

Nepříčetný útok provedl s takovou vervou, až téměř i on spadl do hlubin. Chvíli balancoval, než se mu podařilo udržet na plošině. Vtom zahlédl dalšího nepřítele, do kterého instinktivně vrazil hrot kopí takovou silou, až špice vyjela ze zad ven. Cestou rozpárala střeva, ledviny a porušila i páteř. Když Bazo milovanou zbraň konečně vytrhl, proud horké krve mu postříkal ruce i hruď. Odkudsi vyběhl ještě jeden prašivý pes a v naprosté tichosti zoufale sprintoval po stezce do osady.

Matabelec si ho nevšímal, protože právě skočil k zajištěnému žebříku. V horní pozici ho držela lana spletená z kůry, zesílená liánami i koženými řemeny. Celkový výtvor byl hustší než paže, a tak Bazo přehmátl na rukojeti asagaje k sekání.

Při každém úderu lana zapraskala, on sám chrčel a přivíral oči kvůli odletujícím kouskům dřeva a kůry.

V dálce za sebou zřetelně slyšel hlasy obyvatel skalní pevnosti, které přivolal uprchlý strážce. Hnali se dolů jako lovečtí psi, ale Bazo se nemohl ani otočit, dokud nesplní úkol. Jedno z hlavních lan povolilo, žebřík popojel, ale zkroutil se. Matabelec opět změnil držení kopí a sekal odzadu, až uvolnil i druhou stranu.

Rozhoupaný žebřík se propadl, nabral rychlost a narazil do země při úpatí kopce takovou silou, až dřevo praskavě zaúpělo. Hluk na chvíli přebil jekot přibíhajících obránců. Při dopadu se zlomily některé spodní příčky, ale vršek zůstal nedotčený - pouze přesekané provazy připomínaly potrhané plachtoví ztroskotané lodě.

Bazo koutkem oka spatřil svého zástupce v čele ženoucí se amadody. Právě se rojili okolo otevřené přístupové cesty, doslova spadlé z nebe. Až teď se mohl otočit.

Pembovi poddaní se hnali po pěšině, tvořili jednolitou vlnu černých těl a blyštících se zbraní. Vojenský zásah však nebyl vedený s dostatečnou razancí, a tak měl hrdinný vetřelec čas zaujmout strategickou pozici v úzké soutěsce dřív než rozlícení obránci. Se žulovou stěnou za zády se nelidsky rozchechtal, až se útočníci zarazili a ztuhli. Přední řada dokonce o krok ustoupila. V černé mase zavládl zmatek.

Odkudsi vyletělo dlouhé kopí a udeřilo do kamene ve výši Bazovy hlavy. Vyrazil tedy vpřed a bodl do nahuštěných těl. Výkřiky a kvílení mu byly sladkou odměnou, krev nepřátel ho opět kropila. Jako by tenhle zážitek v něm probudil šílence.

Útvar vyděšených domorodců se rozdrobil, někteří bezhlavě prchali. Nechali za sebou čtyři své příslušníky, kroutící se v bolestech na pěšině.

Gandangův syn se otočil. Žádný z Matabelců se na skalní plošině ještě neobjevil. Pohlédl na stezku a zpozoroval, že teprve teď se k němu blíží skuteční válečníci.

Zajisté šlo o vybrané muže, ty nejlepší z nejlepších. Určitě předčí předchozí amatéry, které tak neuvěřitelně snadno rozehnal. Dokonce i po fyzické stránce mu připadali mohutnější, jaksi rozhodnější a formace prozrazovala disciplínu a dobré velení. Postupovali v sevřeném útvaru, štíty zdvižené, bodce naježené. V čele tančil vyzáblý skřet s tváří znetvořenou od jakési hrůzné choroby. Nos i uši mu dávno odpadly, po obličeji se rozlézaly stříbřitě bílé skvrny.

Magické náhrdelníky se mu houpaly až u pasu, zatímco vřeštěl a blekotal jak rozzuřený lidoop.

"Zabte matabelského psa!"

Osamělý a nahý útočník bez štítu potěžkával asagaj, aby se připravil ke střetu s tímto příšerným monstrem. Pak se naplno rozchechtal divokým radostným řehotem muže, jemuž dotikává pár posledních vteřin života...

"Bazo!" zaregistroval výkřik i ve své nepříčetné posedlosti. Prudce se otočil.

Zama se právě doplazil na plošinu, zcela vyčerpaný z dlouhého šplhání po houpajícím se pokrouceném žebříku. Stačil se však zdvihnout na kolena a hodit velký válečný štít svému veliteli. Přihnal se jako sokol ke kořisti, usadil se majiteli na rameni. Vůdce amadody se nadšením až zajíkal, když vyrazil kupředu.

Asagajem lehce proklál shnilé tělo kmenového kouzelníka, špice jím proletěla jak uvařeným bramborem. Pemba naposledy zavyl.

"Bazo, počkej! Nech taky nějaké nám!" Výkřiky padesáti Matabelců za ním ho probraly z omámení, takže zvolnil, než k němu doběhli. Zamovo svalnaté rameno se dotýkalo jeho, když zaháleli své štíty a postupovali pěšinou.jako blesková povodeň, která se v letních měsících nečekaně objeví ve vyschlém řečišti .

Ach, jak nádhernou chvíli bodání prožívali - chvíle tak slavná se ještě dlouho bude opěvovat u večerních ohňů. Kopí špikovala bez ustání, ani nezáleželo na tom, jak často pronikala nepřátelskými těly. Ruce držící tyto zbraně se ze samé radosti snad ani nemohly unavit, i když vykonávaly těžkou manuální práci.

Úderná amadoda čistila skalní plošinu od jednoho konce k druhému, bojovníci však vyli pocitem marnosti při pohledu na poslední Pembovy muže: odhazovali totiž bodce a drze skákali do propasti. Tak snadným koncem se jim vymkli ze smrtícího sevření právě ve chvíli, kdy matabelské asagaje stále žíznily po krvi a vražedné běsnění je neopouštělo.

Poté se obrátili k osadě, kde loupili v chýších a vyhazovali nemluvňaty do výše, aby je napichovali před dopadem na zem. Nemohli se zbavit posedlosti božského šílenství, takže probodávali vše, co se hnulo.

Velitel ramenem vrazil do dalších dveří, zástupce okamžitě přiskočil, aby mu chránil bok. Od hlavy až k patě je pokrýval tekoucí šarlat nepřátelské krve, rudé tváře zkřivené běsněním připomínaly ztuhlé masky. Kdosi se pokoušel uprchnout z temného nitra.

"Můj cíl!" zařičel Zama a bleskově zaměřoval kopí. Vtom sluneční paprsek prorazil otvorem, zazářil na matabelském asagaji, aby ve stejné chvíli odhalil i šikmé a vyděšené oči k smrti odsouzeného terče.

Bodec vržené zbraně zadrnčel o Bazův štít a vychýlil se z daného směru asi tak o sílu prstu. Než mohl Zama poopravit náměr, vůdce se sehnul nad dívkou a zakryl ji tělem, jako volavka zahaluje bezbranná holátka křídlem. Zavrčel na svého zástupce podobný leopardí matce, chránící bezstarostná mláďata.

Po prvním vyčerpávajícím dni zpátečního pochodu, když se dlouhá kolona svázaných zajatců vysílením zhroutila pod stromy msasa, Bazo vykročil k dívce.

"Ty!" pronesl a ledabyle jí rázným máchnutím asagaje odřízl smyčku z krku. "Uvař mi jídlo!"

Zatímco pracovala u ohniště, velitel amadody hlasitě žertoval se zástupcem i ostatními bojovníky. Preventivně se snažil zabránit sebemenšímu náznaku zájmu. Klidně pojídal, co ukuchtila, aniž by projevil spokojenost či opak. Mezitím ona uctivě klečela v dané vzdálenosti a sledovala každé polknutí statečného válečníka.

Když vyprázdnil misku, náhle se mu objevila po boku, se zneklidňující tichou graciézností. Dovolila si nadzdvihnout povadlé listy přiložené na opuchlou, ale už zaschlou ránu od kopí na boku nového pána. Něco takového bylo krajně nepatřičné, takže se Bazo rozmáchl, aby ji uhodil. Náhle však nechal ruku klesnout. Ani nemrkla. Navíc dívčin postup vzbuzoval důvěru a prokazoval zkušenost.

Vyčistila zranění štíhlými prsty, potom otevřela dvě malé nádobky s léčivým práškem, vyrobené z antilopího rohu, které nesla na opasku. Jakmile postižené místo posypala, vnímal pacient po několik vteřin nepříjemné pálení, pak se však cítil mnohem lépe. Po ošetření nedal nic najevo, ale sotva jeden z jeho bojovníků přišel s provazem, aby ji připoutal k ostatním zajatcům, zamračil se. Soukmenovec raději hbitě zmizel.

Bazo ulehl na rohož, ona se mu stočila jako opuštěné štěně u nohou. Připravil se na její případný pokus o útěk, až šum v táboře utichne. Bděl až do půlnoci, a jelikož se ani nepohnula, usnul též. Hodinu před svítáním vstal, aby překontroloval strážné Dívenka ze spaní zimou cvakala zuby, poněvadž všude kolem ležela jinovatka. Přehodil přes ni vojenský plášť, do něhož se okamžitě zachumlala.

Když dal příkaz k dennímu pochodu, měla už rohož s kotlíkem vybalancovanou na hlavě. Snad tucetkrát během přesunu Bazo odbíhal docela bezdůvodně dozadu, aby cosi vyřešil se svým zástupcem. Při každém návratu do čela kolony zpomalil na dívčině úrovni a sledoval nádherné vlnění buclatých křivek zadních partií i svůdné pohupování ňader. Jakmile však otočila hlavu, aby se na něj stydlivě usmála, nasadil kamenný výraz a zmizel.

Další noc si dovolil souhlasné přikývnutí při prvním ochutnání večerního jídla. Když mu vyměňovala listy na ráně, suše konstatoval:

"Horkost zmizela..."

Ani oči nepozdvihla.

"Kdo tě tomu naučil?" trval na odpovědi .

"Čaroděj Pemba," hlesla.

"Proč?"

"Zasvěcoval mě do tajů magie."

"Proč zrovna tebe?"

"Mám totiž dar..."

"Vida, malá kouzelnice... Vyjev mi budoucnost!" rozesmál se rozjařeně. Jen zdvihla hlavu a on se hned utápěl v hlubinách šikmých očí temných jako tér.

"Neposmívej se, Nkosi..."

Označuje ho titulem vládce, uvědomil si Bazo a přestal se smát. Mráz mu přeběhl po zádech. Tu noc, kdy zaslechl, jak se třese, poodhrnul kožešinu a ona se k němu vděčně připlazila. Tvářil se, že spí, ale vnímal i ten sebemenší pohyb, než se uvelebila. Bylo by mnohem snazší ji přetočit na záda a silou vtlačit koleno mezi její nohy. Při téhle myšlence mu až vyschlo v krku, takže musel polknout.

"Pane?" špitla. "Něco tě trápí?"

"Jak se jmenuješ?" zeptal se, a přitom se podivil, že šeptá též.

"Tanase."

"Tanase," opakoval a vychutnával na jazyku tohle podivné jméno příslušející kmenu Rozvi, jednomu z odtržených mašonských klanů. Neveděl ale, co znamená.

"Já tvé jméno znám, každý ho vyslovuje s respektem," chlubila se. "Jsi Bazo - Sekyra."

"Zabil jsem ti učitele Pembu! Smrt ho dostihla mou vlastní rukou." Ani nevěděl, co ho nutilo, aby tohle přiznal.

"Já vím," hlesla.

"Nenávidíš mě kvůli tomu, malá kouzelnice?"

"Velebím tě za ten hrdinský čin!" Hlas se jí třásl vzrušením, a zároveň se o něho otřela bokem.

"Velebíš? Copak jsi nezbožňovala Pembu jako pes svého pána?"

"Já ho nenáviděla, a když jsem zahlédla čarodějův konec v kouzelné kalabase s vodou, zachvátila mě radost."

"Tys viděla jeho smrt?"

"Zrovna tak jako tvou tvář dlouho předtím, než ses objevil ..." Bazo se otřásl a ona si toho všimla.

"Je ti zima, Nkosi?" Přitiskla se k němu trochu víc. Vnímal horko a hebkost, jeho vlastní tělo začalo reagovat.

"Proč jsi nenáviděla Pembu?"

"Byl to nepopsatelný zloduch. Nutil mě k hrůzným činům, na což nikdy nezapomenu!"

"Zneužil tvé tělo?" téměř sípal.

"Ani Pemba by se neodvážil pohrávat si s tělem jedné ze zasvěcených, protože roztržení závoje panenství by dar úplně zničilo..."

"Jaký dar?"

"Dar pohledu do budoucnosti, čehož si Pemba velice cenil."

"K čemu tě tedy nutil?"

"K temnému dění, půlnočnímu děsu, mučení, ale ne těla, nýbrž duše..."

Teď se zase otřásla ona a rychle se přitiskla k široké hrudi válečníka. Skryla si u něho tvář, její hlas zněl tlumeně a on těžko chápal smysl slov.

"Nechtěla jsem být zasvěcená! Nenávidím a zároveň se velmi bojím všeho, co stále leží přede mnou, pokud v tom budu pokračovat..."

"Pemba už není mezi živými!"

"Pemba nebyl nijak schopný čaroděj, protože mě naučil jen to, co jsem už znala. Teprve potom mě měl zavolat ten, jehož jméno se neodvážím nahlas vyslovit. Výzva jednoho dne přijde a já nebudu schopná odmítnout..."

"Jsi přece pod mou ochranou!"

"Existuje pouze jediná možnost, jak mě můžeš ochránit, Nkosi..."

"Jaká?"

"Musím se pro ně stát bezcennou. Znič ten dar, který je pro mě tak obrovským břemenem!"

"Jak?"

"Stejně jako jsi zničil Pembu železným kopím, znič můj dar svým velkým kopím z masa a krve - roztrhni můj závoj a nech ze mě zakletí odejít!"

Přitiskla se k němu ještě pevněji, horká a žádoucí, jejich těla téměř tála.

"Ach ano, Nkosi! Udělej ze mě obyčejnou ženu, abych mohla cítit tvou urozenou hruď na mé, abych cítila kopání tvého syna v mém nitru i jeho sání z prsu, až bude pít..."

"Všechno tohle dostaneš, Tanase," ubezpečoval ji Bazo chraplavě.

"Až se vrátíme do GuBulawayo, král mě odmění a udělí mi povolení, abych vstoupil do ženy a ponechal si ji jako manželku!"

"Nkosi, je velice nebezpečné vyčkávat!"

"Nechci tě zneužít jako bezcennou otrokyni! Staneš se totiž mou nejváženější a hlavní manželkou."

"Nkosi..."

"Už dost, Tanase, už mě dál nesváděj! Co cítíš, může se zdát tvrdé, ale nejde o kámen - je to pouhé maso."

"Nkosi, ty vůbec neznáš moc čarodějů! Zachraň mě před nimi."

"Znám ale zákony i zvyky Matabelců, a těm se musí našinec podrobit a ctít je z celého srdce!"

Bazův průzkumník se přiřítil, pot se z něho jen lil. Vykřikl zprávu ve chvíli, kdy se objevil v čele celé karavany. Velitel okamžitě ostře vyštěkl tři rozkazy.

Kolona se bleskově uzavřela, zajatci museli podřepnout a tucet bojovníků u nich stálo coby stráž. Zbytek impi se zformoval a vyrazil tím zvláštním poklusem, až se prach vířil do výše kolen.

Bazo zkušeným okem zvolil místo přepadení. Stezka se tady zužovala mezi kamennými valouny a hustými keři. Právě tudy mohl případný nepřítel projet. A do téhle pasti padl osamělý jezdec. Dlouhé štíty ho nečekaně obklopily, jeho kůň vylekaně frkl a uskočil. Pušku měl napůl vytaženou ze sedlové brašny, když ho Matabelec výkřikem zarazil.

"Na tohle je příliš pozdě! Stal ses mrtvolou a šakalové už oslavují! Jsi neopatrný i přes všechno, co jsem tě

učil, Henshaw..."

Ralph spustil pušku zpátky do pouzdra, vesele zamával rukama a radost se mu usadila ve tváři.

"Ať zatřeseš jakýmkoliv stromem, vždycky spadne z větve nějaký Matabelec," naoko se podivoval, když seskakoval z věrného Toma.

"Předpokládal jsem, že uvidím vojevůdcovskou čelenku na tvé hlavě, och, velký pobíječi Mašonů," smál se, když se objímali.

"Brzo, Malý jestřábe, velice brzo k tomu dojde. Ale co ty? Měl jsem dojem, že budeš mít vůz plný slonoviny..."

"Všechno dopadlo podle plánu, nestrachuj se Malá sekyro!"

Bakelův syn poodstoupil, aby si přítele prohlédl. Za těch pár měsíců,co se rozešli, se oba proměnili v opravdové muže. V Bazovi nezůstala už ani stopa po mladém horníkoví jenž pracoval na směny v jámě a pojídal Zougův příděl. Nyní coby válečník a princ tu stál vzpřímený s pery na hlavě a hrdý na svou kmenovou příslušnost.

Ani Ralph už nebyl nerozhodným chlapcem, kterému musel otec všechno nařizovat. Dospěl, stal se z něho urostlý muž s výbojně vystrčenou bradou. Sebejistota sálala z postoje, i když měl oblečení dlouhou cestou omšelé a ušpiněné. Zougova výchova se však nedala přehlédnout: nedávno se dokonce i myl a tváře měl hladce oholené. Nyní se dívali jeden na druhého a přátelství mezi nimi se utužilo zvýšeným respektem.

"Zastřelil jsem mladého buvola - nejsou to ani dvě hodiny."

"Vím," přikývl Bazo. "Právě tenhle výstřel tě totiž prozradil."

"To mám tedy radost, protože buvolí maso je tučné a je ho dost snad i pro hladové Matabelce."

Velitel Amadody pohlédl na slunce.

"I když spěchám kvůli splnění králova rozkazu, moji zajatci si potřebují odpočinout. Pomůžeme ti sníst kořist, Henshaw, ale za svítání vyrážíme dál!"

"Máme si toho tolik co říct, a tak málo času..."

Ozvalo se prásknutí biče a Bazo pohlédl přes Ralphovo rameno dozadu, kde se objevil první pár tažných volů a za ním se pohupoval naložený vůz.

"Pořád se obklopuješ nevhodnou společností," zašklebil se najednou Bazo, když zjistil, že zvířata vede Umfaan a vzadu vše řídí pidimuž Isazi. "Ovšem zastřelená oběť je vítaná."

Zamlaskal při zahlédnutí čerstvě rozbourané čtvrtky mohutného exempláře divokého skotu.

"Vždyť jsme neochutnali čerstvé maso, co jsme opustili královský kraal!"

Ralph a Bazo seděli bokem, aby si mohli nerušeně povídat.

"Král souhlasil s koupí zbraní i lahví, které jsem dovezl až z Kimberley," sděloval Bakelův syn, "a zaplatil velice štědře."

Ani svému černému příteli nevysvětloval, jakou měnu panovník použil, ani nenaznačil svůj údiv, když mu Lobengula nabídl surový diamant hvězdné velikosti.

Překvapení však okamžitě zakalil hlas svědomí, protože neexistovaly pochyby, odkud tenhle kámen dorazil. Ovšem zábrany trvaly pouze tak dlouho jako prvotní údiv. Ihned se vrhl do smlouvání a vyhnal cenu na šest drahokamů, které si sám vybral okem dlouhá léta cvičeným v diamantovém nalezišti. Odhadoval celkovou sumu na deset tisíc liber, až se dostane zpátky do civilizace.

Jedinou transakcí tak splatí vůz i celý tým společně s dluhem u Diamond Lil včetně úroků. A ještě mu několik tisíc zůstane coby čistý zisk.

"Pak jsem žádal velkého Černého elefanta, aby mi dal povolení k lovu slonů. Jen se smál a tvrdil, že jsem ještě příliš mladý a že mě ta monstra sežerou. Nechal mě posedávat před svým kraalem nekonečných deset dní!"

"Pokud jsi čekal pouze takhle krátkou dobu, potom jsi našemu vládci skutečně padl do oka," přerušil ho Bazo. "Někteří běloši čekali od samého počátku období sucha až do poloviny sezony dešťů, a to většinou jen pro povolení k výjezdu z Matabelelandu:

"Těch deset dní mi připadalo jako věčnost," zabrumlal Ralph. "Když jsem chtěl upřesnit, kde tedy můžu v království lovit, opět se chechtal a tvrdil, že Malý jestřáb těm tlustokožcům nedokáže ublížit, jedině pokud budou úplně hloupí či ochočení..."

Bazo se nadšeně šklíbil.

"A kolik ochočených hlupáků ti vlezlo do rány, Henshaw?"

"Už mám naložených padesát prvotřídních klů!"

"Padesát?" Matabelec se přestal smát a vyděšeně zíral na bílého přítele. Potom vstal a zamířil k vozu. Povolil uzel a odhrnul plachtu, aby se mohl přesvědčit na vlastní oči. Znepokojený Isazi vzhlédl od ohně. Hned významně volal na svého pána.

"Praděd toho chlapce, Mashobane, byl zloděj a jeho děda, Mzilikazi, zase zrádce! Máš nějaký důvod důvěřovat mu ohledně naší slonoviny, Henshaw?"

Bazo se na posměváčka ani nepodíval, naopak se zahleděl do koruny stromu.

"Jak ty opice dnes brebentí," mumlal a vrátil se. "Perfektní kly," přiznal. "Svou velikostí připomínají dávné trofeje lovců z dob mého dětství."

Mladý Ballantyne se mu samozřejmě nepochlubil, že většina úlovku pochází z doby mnohem dávnější. Vždyť až na dva úkryty nalezl všechny zakopané poklady, které mu táta popsal.

Slonovina sice vyschla, čímž ztratila čtvrtinu váhy, ale zub času jí neublížil. Rozhodně dostane cenu panující na trhu, jakmile se přiblíží k železnici.

Ačkoliv usilovně hledal svého vysněného slona při pátrání po tátových skrýších, moc úspěšný nebyl. Pět

jich sice zastřelil, ale pouze jeden, statný samec, se pyšnil ozdobou o váze dobrých pětatřiceti kilogramů. Zbylé samice měly kly velice malé, snad ani nestály za dopravu.

Velká stáda popisovaná Zougou v knize Lovecká odysea už neexistovala. Od té doby sem přišlo mnoho dalších dobrodruhů, inspirovaných svůdným vyprávěním autora. Búrové i Britové, Hotentoti i Němci - všichni štvali mohutné kolosy kdekoliv je objevili - za sebou pak nechávali kupičky bílých kostí v buši i v lesích.

"Mám skutečně nádherné kly," pyšně souhlasil Ralph. "Vůz je těžce naložený a právě míříme do královského kraalu pro povolení k odjezdu z Matabelelandu. Pak už na mě čeká Kimberley."

"To už tě nikdy neuvidíme," tiše nadhodil Bazo. "Zachováš se stejně jako ostatní běloši, kteří se tu objevili. Každý si vezme, co se mu zachce, a už se nikdy nevrátí..."

Bakelův syn se rozesmál.

"Nebuť labuť, kamaráde, já se vrátím! Ještě přece nemám všechno, co bych si přál. Vrátím se ale s více vozy, možná jich bude až půl tuctu plně naložených zbožím. Vybuduju obchodní stanice od řeky Shashi až k Zambezi!"

"Stane se z tebe boháč, Henshaw. V tom se nemýlím," odsouhlasil černý přítel. "Ale bohatí muži nejsou vždycky ti nejšťastnější... Tohle mi velice často připomínali. Nenalezl jsi v našem království něco zajímavějšího než slonovinu, zlato a diamanty?"

Potenciální zbohatlík se zazubil.

"Jak jsi na to přišel?"

"Jen jsem se ptal," šklebil se Bazo. "Ani nebylo k jasnovideckému úkonu nutné rozhodit zvířecí kostičky nebo pohlédnout do kouzelné kalabasy s vodou, abych objevil ženu. Vždyť máš ve tváři výraz psa, který ucítil hárající fenu. Řekni mi, Henshaw, kdo je tvá vyvolená a jestlipak se s ní oženíš?" Pak se nahlas rozchechtal. "Nebo ses ještě jejího otce nezeptal? Anebo odmítl?"

"Tomu se nesměj!" sykl Ralph a Bazo jen stěží zaplašil z tváře rozjásaný výraz. V očích mu stále jiskřilo.

"Promiň tomu, který tě má rád jako vlastního bratra! Fakt mě nenapadlo, že v tom lítáš až po uši." Teprve teď se mu podařilo nasadit přiměřeně vážný pohled. Raději vyčkával, až se zase přítel rozpovídá.

"Kdysi, už je to dávno, jsme ve skipu vyjížděli z jámy a tys mluvil o ženě s vlasy světlými a hebkými jako tráva v zimě," zadumaně pronesl Bakelův syn a domorodec jen přikývl. "To je přesně ona, Bazo! A já ji našel..."

"Touží po tobě zrovna tak jako ty po ní?" vyzvídal dál Matabelec. "Pokud ne, potom je hloupá a nezaslouží si tě!"

"Já se jí ještě neptal..."

"Neptej se, řekni jí pravdu! Hned potom si promluv s jejím otcem! Hlavně mu ukaž kly a budeš mít po starostech..."

"Máš pravdu, kamaráde," připustil mladý Ballantyne, ačkoliv v duchu pochyboval. "Pevně doufám ve zjednodušení složité příležitosti," dodal. Pak tiše anglicky zamumlal, aby černoch nerozuměl: "Bůh ví, co budu dělat, pokud tahle strategie nevyjde. Mám totiž dojem, že bez Saliny nemůžu žít...." když slova nezachytil, Matabelec pochopil význam i náladu svého přítele. Povzdychl a oči mu automaticky sjely k Tanase u ohniště.

"Jsou tak něžné a slabé, ale dokážou zranit hlouběji než nejostřejší hrot..."

Ralph okamžitě jeho pohled zaregistroval. Náhle zjistil, že je řada na něm. Nadšeně se rozchechtal a rozverně plácal přítele po rameni.

"Právě teď jsem si všiml vyplnění tvé věštby o hárající feně. Opravdu čučíš jako nadržený pes..."

"Tomu se nesměj!" energicky se ho snažil zarazit Bazo.

Dlouho potom, co poslední ohlodaná buvoli kost skončila v ohni a poslední pivní máz se vyprázdnil, dlouho potom, co se matabelští bojovníci unavili oslavnou ódou na svou vlastní vychytralost a odvahu v boji s hrůzným čarodějem Pembou a zachumlali se do hřejivých kožešin, dlouho potom, co poslední zajatá dívka přestala naříkat, Bazo a Ralph seděli u svého ohně a jejich tlumené hlasy se mísily s přežvýkáváním tažných volů. Šlo o jediný zvuk v celém tábořišti.

Jako by tušili, že prožívají poslední drahocennou chvíli svého přátelství, jako by věděli, že při dalším setkání se leccos změní, a s nimi možná i svět.

Vzpomínali na mládí, na slavného sokola Scipia i velkého pavouka Inkosikazi, smáli se palčivé vzpomínce na zápas s bojovými holemi i Bakelovu zuřivost, když mu Bazo přinesl rozdrcený diamant. V jejich vyprávění se objevovala jména Jordan, Jan Cheroot, Kamuza i spousta ostatních. Nakonec přece jenom velitel válečného oddílu vstal.

"Před východem slunce zmizíme, Henshaw."

"Jdi v míru, Bazo, a raduj se z pocty, která na tebe čeká, i ze ženy, kterou sis vybojoval!"

Když domorodec nahmatal svou spací rohož, našel tam dívku už zahalenou v kožešině. Jakmile si lehl, okamžitě se k němu přitulila. Žhnula jakoby rozpálená vysokou horečkou - tiché vzlyky s ní cloumaly, ze všech sil ho svírala.

"Co se stalo, Tanase?" vyhrkl zmateně.

"Vidění! Opravdu hrozné..."

"Pouhý sen," ulevilo se mu.

"Ne, ne, viděla jsem budoucnost," odporovala. "Ach Bazo, zbav mě toho hrozného daru, než nás oba zničí!"

Objímal ji, bohužel neznal odpověď. I když se ho její zoufalství hluboce dotklo, nevěděl, jak by Tanase uklidnil. Po chvíli se ztišila, až si myslel, že usnula. Náhle však zašeptala:

"Potkalo mě strašné vidění, Nkosi. Bude mě děsit až do konce života!" Neodpověděl, ale zlá předtucha mu sevřela žaludek.

"Viděla jsem tě viset na stromě... ," zaúpěla a při dalším vzlyku sebou otřásla. "Ten běloch, kterému říkáš Henshaw, ten Jestřáb... Nevěř mu!"

"Vždyť je jako můj bratr a já ho mám rád jako opravdového sourozence."

"Tak proč nenařikal, Bazo, proč mu netekly slzy, když se na tebe díval jak visíš na větvi?"

Salina Codringtonová zcela profesionálně válela bramborové placky, rukávy blůzky měla vysoko vyhrnuté a lokty bílé od mouky. Kousky lepkavé hmoty jí zdobily ruce i prsty.

Došková střecha kuchyně na misijní stanici Khami byla očouzená od otevřeného ohně v kamnech, všude vonělo těsto. Pramen zlatobílých vlasů se vysmekl ze stužky a teď ji lechtal na nose i tváři. Salina našpulila rty a snažila se vlasy odfouknout. Odletěly jako babí léto, ale pak se opět vrátily, aby se usadily zpátky na tváři. Přesto nezměnila rytmus válečku.

Ralph měl dojem, že tohle malé gesto je nejkrásnější, jakého kdy byl svědkem. Fascinovalo ho všechno, dokonce i pouhé pohození hlavou či úsměv, jímž ho obdařila, když tu stál opřený o kuchyňské dveře.

Ten nádherný úsměv, zcela přirozený, opět zapůsobil a hrdlo se mu sevřelo. Na vlastní uši slyšel jak koktá.

"Zítra odjíždím..."

"Vím, však tě budeme zoufale postrádat."

"Tohleje první možnost, kdy si s tebou můžu popovídat o samotě, bez těch příšerek..."

"Ach Ralphe, tenhle tvůj popis mých sester je velice nelaskavý a nepřesný," rozesmála se. "Pokud jsi se mnou chtěl mluvit, měl ses zeptat!"

"Salino, vždyť to právě dělám..."

"A jsme sami."

"Nemůžeš na chvíli přestat?"

"Tím by se celý proces přípravy placek pokazil, ale já dokážu dobře naslouchat i při práci."

Mladík nerozhodně přešlápl a nahrbil se v ramenou. Situace se zrovna neodvíjela podle promyšleného plánu. Vždyť mělo dojít k přesnému načasování, než ji uchopí do náruče, pokrytou vrstvou mouky i těsta a s těžkým válečkem v ruce.

"Salino, jsi ta nejkrásnější dívka -ehm, žena - myslím dáma, kterou jsem kdy viděl..."

"Docela hezky mi lichotíš, Ralphe, ale neříkáš pravdu. Jak dobře víš, máme doma zrcadlo."

"Je to fakt, přísahám..."

"Prosím tě, nepřísahej! Uvědom si, že v životě existují mnohem důležitější vlastnosti než tělesná krása. Například laskavost, dobrota a porozumění!"

"Přesně tak, a ty je máš všechny!"

Náhle se Salina zarazila uprostřed dalšího pracovního postupu a zkoumavě na něj pohlédla. V jejím výrazu zasvitlo ohromení.

"Ralphe," hlesla, "bratranče Ralphe..."

"Bratranec... přece může být," opět se trochu zmateně zakoktal při snaze vyjevit své úmysly, "...ale já tě miluju, Salino! Od první chvíle... kdy jsem tě potkal u řeky!"

"Chudáčku Ralphe," ohromení se náhle smísilo se soucitem.

"Nikdy bych o tom nemluvil - myslím předtím - ale teď , na konci expedice, jsem získal jisté prostředky, abych mohl splatit veškeré dluhy. Zpátky se vrátím s vlastními vozy. Teď ještě bohatý nejsem, ale budu!"

"Kdybych jen něco tušila... Ach Ralphe, kdybych jen měla sebemenší podezření, rozhodně bych byla schopná..."

Z nápadníka však vycházelo už jen brebentění.

"Miluju tě, Salino, z celého srdce tě milu ju a chci, aby sis mě vzala!"

Přistoupila k němu, oči zaplavené třpytivými slzami, které udržovalo chvějící se spodní víčko.

"Můj milý Ralphe, tohle mě opravdu mrzí! Dala bych, nevím co, abych tě uchránila před bolestí... Kdybych jen tušila..."

Konečně se zmateně zarazil.

"To znamená, že ne... Že si mě nevezmeš?"

Překvapení se mu z tváře vytrácelo, zklamaně zaťal zuby. Po chvíli se zeptal: "A proč ne, vždyť bych ti snesl modré z nebe, zbožňoval bych tě..."

"Ralphe!" Dotkla se prstem jeho rtů a zanechala na nich trochu mouky. "Pst, Ralphe, přestaň!"

"Ale Salino, já tě přece miluju! Copak to nechápeš?"

"Ano, rozumím tomu. Ale drahý Ralphe, jenomže já tě nemiluju!"

Cathy ho doprovodila s dvojčaty až k řečišti. Vicky a Lizzie seděly bokem na Tomově hřbetu, naparáděné v sukních, a každou vteřinu nadšením vřískaly, až měl bratranec obavy, zda zvěři okolo nezalehnou uši. Statečně však postupoval vpřed, aniž by reagoval na lavinu otázek i komentářů, dokud se neunavily. Najednou ztichly.

Stanuli na břehu řeky Khami. Na protější straně se rýsovaly hluboké rýhy od vozu. Isazi tudy asi před hodinou projel. A právě tady se musí rozloučit. Všichni to dobře věděli, slov nebylo zapotřebí. Jen Ralph se pro jistotu ještě otočil k misii a zdvihl klobouk, aby si zastínil oči proti útoku ranního slunce.

"Salina tedy nepřijde?" suše nadhodil.

"Bolí ji břicho," vyhrkla Vicky. "Tohle mi řekla!"

"Pokud by ses zeptal mě, tak v tom je víc než Evino prokletí," rozverně prohodila Lizzie.

"Tohle je nevhodné," napomenula je Cathy. "Pouze hloupé holčičky mluví o věcech, kterým nerozumí." Lizzie vypadala uraženě, kdežto Vicky nasadila výraz neviňátka.

"A teď se obě rozlučte s bratránkem!"

"Miluju tě, bratranče Ralphe!" pronesla Vicky a musely ji od něj odtrhnout jako pijavici.

"Miluju tě, bratranče Ralphe!" Lizzie počítala polibky, jimiž ho Vicky obdařovala. Asi chtěla vytvořit nový světový rekord. Tenhle noblesní pokus o maření loučícího ceremoniálu Cathy - znechutil.

"Nechte už toho, uličnice! Zmizte obě!"

"Cathy brečí," vyhrkla Lizzie, což dvojčata okamžitě zaujalo.

"To není pravda," vztekala se obviněná.

"Ale ano, brečí," jásal malý udavač.

"Něco mi spadlo do oka."

"Do obou?" pochybovačně natrápila druhá.

"Varuju vás!" pohrozila jim Cathy. Obdobnou situaci dobře znaly, proto neochotně opustily dobyté území a stáhly se mimo dosah starší sestry. Ta se k nim otočila zády, a tak dvojčata přišla o polovinu následujících událostí.

"Mají pravdu," šeptala Cathy zoufale. "Naříkám, Ralphe, protože se nemůžu smířit s tvým odchodem..."

Zatím ještě neměl čas se na ni pořádně podívat, protože očima neustále visel na Salině. Nyní však upřímné vyznání na něj hluboce zapůsobilo. Vlastně poprvé na ni pohlédl se zájmem.

Při prvním setkání před rokem ji řadil mezi děti, protože byla podstatně menší. Nyní mu dosahovala skoro až k bradě. Velmi se mýlil, ujasnil si najednou. Husté černé obočí i pevná brada dokreslovaly výraz obličeje dívky plné životního elánu. Až teď pochopil, jaká nezměrná touha obestřela hezkou tvář závojem smutku.

Pihy na tváři zachovávaly holčičí vzhled, ale nosík společně s pohledem zelených očí pod klenutým obočím, nyní v slzách, byl až překvapivě moudrý a pevný na rozdíl od dětského. Stále nosila šaty z pytlů od mouky, i když na hrudi se nebezpečně napínaly. Látka stěží držela bujná a pevná ňadra, švy na bocích hrozily prasknutím.

"Vrátíš se zpátky, Ralphe"? Pokud mi tohle neslíbíš, nenechám tě odejít!"

"Přísahám," vzdychl a bolest Salinina odmítnutí, kterou považoval za nezhojitelnou a zničující, se nečekaně dala na ústup.

"Budu se za tebe modlit každý den, dokud tě zase neuvidím!" pronesla slavnostně dívka a přistoupila k němu, aby ho políbila na rozloučenou. Teď už v náručí necítil kostnatou pubertální uličnici, ale úžasnou měkkost na těch správných místech.

Ústa chutnala po rozžvýkaném stéblu křehké jarní trávy a rty pro něj zformovaly nádherný polštářek. Ani se nesnažil polibek utnout, ani Cathy se nezdála nijak uspěchaná. Bolest nevyslyšené lásky náhle zastínil teplý a uklidňující vjem měnící se v příjemné žhnutí, dokud si šokován neuvědomil dvě podivné skutečnosti.

Zaprvé dvojčata podezřele ztichla a stala se velice pozornými di váky s očima dokořán, ve tvářích jim strnuly posměšné úšklebky. Zadruhé to příjemné žhnutí, které ho tak nadchlo, mělo svůj zdroj o dost níž, než se nachází zlomené srdce. Zároveň ho doprovázely jisté tělesné změny, což určitě velice brzo zaznamená i tato nevinná duše.

Téměř Cathy odhodil, aby honem skočil na koně. Hned se však na ni zadíval. Příliv slz ustal a v očích dívky se uhnízdil pohled spokojenosti i pochopení. Teď opravdu rozpoznal mimo jakoukoliv pochybnost, že před ním nestojí dítě.

"Na jak dlouho odjíždíš?" zeptala se přímo.

"Nevrátím se před koncem sezony dešťů," přiznal. "Zmizím ti na šest nebo sedm měsíců," dodal, když náhle pochopil tu hrůzně dlouhou dobu.

"Nevadí, mám tvůj slib!"

Na druhé straně řečiště se ohlédl. Dvojčata o nezajímavé dění ztratila zájem. Holčičky se tedy rozběhly domů, až jim sukýnky vlály, zatímco tam Cathy věrně stála a nespouštěla vyvoleného z očí. Teď dokonce zdvihla ruku, aby zamávala. Vydržela, dokud jezdec na koni nezmizel mezi stromy.

Pak si sedla na padlý kmen vedle cesty. Slunce překonalo zenit a potom se ukrylo za oblak kouře z hořící trávy v buši kdesi u horizontu. Nyní se dalo pohlédnout na červenou kouli přímo, aniž by oči bolely.

V téhle dusné atmosféře náhle zachrčel kdesi nedaleko v hustém křoví leopard. Dívka se otřásla a rychle vstala. Ještě jednou se toužebně zadívala na druhou stranu, teprve pak se otočila k domovu.

Bazo nemohl usnout. Před několika hodinami vstal, aby si přisedl k plápolajícímu ohni uprostřed chýše. Zítra ho budou doprovázet Zama, Kamuza a Mondane, teď však tvrdě spali.

Veškerou parádu měli poskládanou v kapičkách: pláště z per, kožešiny, korále, čelenky a suknice. Tohle tvořilo uniformu slavného regimentu, tohle měli rezervované jen pro nejváženější a nejdůležitější příležitosti. K nim samozřejmě patřila oslava poděkování za první plody sklizně či osobní zpráva králi nebo kterýkoliv kmenový ceremoniál. A právě kvůli svatbě se tady shromáždili, aby mohli už za rozednění veselici zahájit.

Při pohledu na ně se velitelova hruď vzdouvala radostí a pýchou, až mu hučela krev v uších. Velká radost znásobená spolehlivostí spolubojovníků, s nimiž kdysi dávno prožíval dětství i mládí a nyní i ďospělost. Po tomhle pocitu toužil, proto se radoval, že ho opět nabyl. Vždyť šlo o nejdůležitější součást života!

Bazo seděl sám u ohně, zatímco jeho druzi pochrupovali či mumlali ze spaní. Jako by bral mince ze svého bohatství, přebíral veškeré zážitky, probíral se nashromážděným pokladem a převracel každou vzpomínku ve své mysli.

Opět prožíval nádherné chvíle svého triumfu, když představil Lobengulovi karavanu zajatých žen společně s nahromaděnou kořistí. Před panovníkovým vozem se kupily cihly i smyčky červené mědi, sekery, kožené pytle se solí, hliněné hrnce plné korálků. Pemba byl totiž docela vyhlášený čaroděj, a tak pobíral štědré dary od vyděšených klientů.

Velký Černý elefant se blaženě zubil nad nádherným bohatstvím spadlým do klína. Nasyslený majetek prašivého psa Pemby vlastně tvořil hlavní důvod nesmiřitelného nepřátelství. Ani král se nedokázal povýšit nad závist obyčejného člověka... Jakmile Lobengulův výraz naznačoval spokojenost, všichni Indunové se hned usmívali a

pochvalným mlaskáním dávali najevo souhlas.

Bazo si znovu vybavil tu nezapomenutelnou scénu, když ho Nkosi Nkulu povolal dopředu. Blažený úsměv se rozprostřel na vladařské tváři poté, co z pytle vypadla čarodějova hlava, už ve značně pokročilém stadiu rozpadu. Dokulila se až k přednímu kolu královského vozu. Trůnícího Lobengulu obdařila kolozubým šklebem zpola ohnilých rtů.

Smečka zdivočelých toulavých psů právě dorazila k voňavé kořisti a začala vrčet nad zapáchajícím pamlskem. Kdyby jeden z katů v černém včas nepřiskočil a nešlehl bičem, snad by se porvali. Monarcha trestající ruku včas zadržel.

"Ti hladoví chudáčkové si zaslouží trochu jídla, nech je být!" Pak se obrátil k Bazovi. "Vyprávěj, jak všechno probíhalo!"

Přesně volenými slovy se dal mladý bojovník do líčení úspěšné výpravy. Už v polovině příběhu se ale neudržel a začal předvádět vyzývací tanec giya, aby vyzpíval zkomponovanou ódu na hrdinské vojenské tažení.

Jako krtek v nitru Země
našel Bazo tajnou cestu...

V první řadě seděli nejstarší Indunové - mezi nimi Gandang. Díval se nepohnutě, srdce však překypovalo hrdostí.

Jako slepý sumec
žijící v jeskyních Sinoia
plaval Bazo v naprosté temnotě.

Jakmile se verše dlouhé písně zmínily o spolubojovnících, Zama s ostatními impi vyskočili, aby se roztočili v nevídaných kreacích po boku odvážného velitele.

Jako černá mamba z pod kamene
Zama dojil smrt svým stříbřitým jedovým zubem...

Když triumfální tanec skončil, vrhli se jako jeden muž tváří k zemi přímo před Lobengulou.

"Bazo, synu Gandangův, běž a vyber si dvě stě kusů z královských stád!" přikázal panovník.

"Bayete!" vykřikl obdarovaný, stále lapající po dechu ze šíleného tanečního tempa.

"Bazo, synu Gandangův - ty, který jsi vedl do boje všech padesát s takovou prozíravostí, dostáváš jich nyní celý tisíc pod své velení."

"Nkosi Nkulu! Můj pane!"

"Dostáváš pod svá křídla kontingent mladých mužů, čekajících v současné době v královském kraalu na řece Shangani. Zároveň ti dám odznaky tvého nového regimentu. Štíty budou rudé, na suknicích ocasy ženetky a pera z křídel čápa marabu. Čelenka z kožešiny krtka bude hlásat název tvého regimentu," panovník dramaticky zdvihl prst a na chvíli se odmlčel. "Izimvukuzane Ezembintaba: Krtkové kteří podhrabou horu."

"Nkosi kakhula! Můj velký králi!" zajásal novopečený vojevůdce.

"Bazo, nyní vstaň, běž k ženám a vyber si manželku! Buď si však jistý, že je dokonalá v domácích pracích a plodná... Hned jí zadej první důležitý úkol: zhotovení čelenky pro Indunu!"

"Indhlovu! Ngi ja bongu! Velký Černý elefante, chvalořečím ti!"

Teď seděl sám, díval se do plamenů a znovu probíral každé slovo, každou změnu tónu, každou odmlku i zdůraznění vyřčené věty, které vládce použil při opěvování jeho hrdinských činů. Spokojeně vzdychl a opatrně přiložil další poleno do ohně, aby nevzbudil spící druhy. Jiskry vyletěly otvorem v nejvyšším místě klenuté střechy.

Vzdálený zvuk přerušil příjemné putování ve vzpomínkách. Někde se osamoceně uchichtla hyena. Nejednalo se o žádný neobvyklý jev, ačkoliv takhle se mrchožrout ozval poprvé od té doby, co se setmělo. Noc co noc se krajem neslo hrůzu nahánějící kvílení a jekot těchto na první pohled odpudivých zvířat, jež vylézala ze svých doupat a bloumala buší až do rána.

Hyeny čmuchaly v nízkém porostu za dobytčí ohradou, kterou všichni obyvatelé Gandangova kraalu používaly jako přírodní latrínu. Tenhle mrchožrout pročistil oblast od výkalů během noci a právě kvůli tomu domorodci tolerovali jeho přítomnost, i když se s touhle příšerou spojovaly nadpřirozené jevy.

Osamocené zaúpění o půlnoci ale přitahovalo pozornost, když narušilo všude se rozprostírající ticho. Bazo ještě několik vteřin ostražitě naslouchal, než se v myšlenkách vrátil k přípravám na slavnostní obřad následujícího dne.

V hierarchii Gandang patřil po králi ke třem nejdůležitějším osobám Matabelelandu - jedině Somabula a Babiaan mu byli rovnocenní. Svatební obřad v kraalu se tím pádem stane významnou událostí, ačkoliv není nejstarším synem. Přesto je nově ustanovený Indunu jednoho tisíce.

Juba, nejoblíbenější manželka Gandangova a matka ženicha Baza, dohlížela na vaření piva a zkušeným okem pozorovala kvašení bublajícího moku. Sama kontrolovala teplotu roztoku tlustým prstem a odhadovala konečný přídavek kvasnic. Dohlížela i na matrony, přelévající směs přes pletená bambusová síta do velkých černých hliněných nádob. Měly jich při ruce nepočítaně, do každého se vešlo téměř dva a půl litru jejího proslaveného nápoje, připraveného uhasit žízeň návštěvníkům okázalého obřadu. Prozatím pozvali jen tisíc hostů...

Lobengula se svým doprovodem už vyrazil na cestu. Přespal ve služebním kraalu regimentu Intemba, vzdáleném necelých deset kilometrů. Zítra jistě dorazí před polednem. Somabula cestoval s králem, zatímco Babiaan přicházel z vlastního kraalu na východě se stovkou bojovníků jako osobních strážců. Nomusa a Hlopi dorazí z misijní stanice Khami jako zvláštní hosté Holubičky a přivedou s sebou i všechny své dcery.

Gandang vybral padesát vykrmených býčků ze svých stád. Ženich s přáteli začne zvířata porážet a bourat hned za svítání - zatímco neprovdané dívky povedou nevěstu k tůni v řečišti, kde ji vykoupají a namažou směsí sádla s hlínou, dokud se nebude svůdně blýskat v paprscích ranního slunce. Teprve potom ji pokryjí lučními květinami.

Hyena se opět ozvala, tentokrát mnohem blíž. Snad se objevila těsně vedle ohrady. A právě v tomhle okamžiku se událo cosi velice podivného. Jedinému zavytí odpověděl celý chór, jako by obrovské množství těch chlupatých bestií obklíčilo celý Gandangův kraal.

Bazo překvapeně vstal. Něco podobného nikdy neslyšel. Takovýhle hluk mohla způsobit minimálně stovka či víc ohyzdných mrchožroutů. Viděl je přímo před očima - odporně sražené hřbety, ošklivě zdeformované hlavy svěšené dolů jako by tlustý krk nemohl unést obří čelisti se zažloutlými tesáky, potaženými páchnoucím slizem.

Určitě jich tu je obrovská spousta, snad už i cítil hnusný puch, když otevřely smrduté tlamy, schopné rozdrtit stehenní kost dospělého buvola a změnit ji na třísky. Zhltávaly totiž jakkoliv dlouho hnijící mršiny, výkaly i veškeré odpadky. Ovšem zvuk, který vydávaly, nahnal vojevůdci husí kůži.

Ďábelský koncert spíš však vydávaly duše mrtvých, které vstaly ze svých hrobů, aby se tady shromáždily. Kvílely a vyly, začínaly hlubokým nářkem, aby přešly bleskově do vysokých tónů.

"Óóóch - víií..."

Nervy drásající jekot se vracel ozvěnou mezi kopci podél řeky. Náhle se téměř lidské úpění změnilo v choromyslné chichotání a bezuzdné řičení. Hrůzná hudební kulisa se nečekaně promísila s výkřiky hlídek u strážních ohňů, s vyděšeným halekáním probouzejících se žen i s nadávkami rozespalých mužů, šmátrajících po zbrani.

"Nechoď ven!" sykl Kamuza ve chvíli, kdy bratranec skočil ke dveřím se štítem u ramene a asagajem v pravici. "Nechoď do tmy, jsou to jen kouzla a čáry! Tam vůbec žádná zvířata nejsou!"

Vyřčená slova zarazila Baza přímo na prahu. Nebál se ničeho z masa a kostí, ale magie, to je něco...

Úděsný sbor se v děsivé partituře pomalu dostával k vrcholu, náhle vše ustalo. Zavládlo nepřirozené ticho, což působilo ještě mnohem děsivěji. Bazo raději ode dveří ustoupil. Spolubojovníci se přikrčili na spacích rohožích, zbraně v rukou, oči doširoka rozevřené - bohužel ani jeden z nich nenaznačil pohyb ke dveřím.

Celý Gandangův kraal se probudil, ale v nastalém klidu se ženy plazily co nejdál od vchodů svých chýší, hlavy si zakrývaly kožešinou. Muži strnuli, zasaženi pověrečným strachem. Ticho zavládlo po dobu, během níž by muž oběhl dobytčí ohradu. Náhle je porušilo osamocené volání jediné hyeny. Tentýž hluboký tón, nečekaně přecházející v jekot. Hlavy všech válečníků v Bazově chýši se zdvihly a zíraly otvorem ve střeše na hvězdami posetou oblohu. Tam odtud kvílení duchů přicházelo kdesi z výšin nad Gandangovým kraalem.

"Kouzla a čáry," zablekotal opět Kamuza, zatímco Bazo honem spolkl hrůzné zavytí, jež se mu dralo z hrdla. Jakmile zvířecí nářek pominul, zůstal jen jeden jediný zvuk: hlas mladé dívky, ječící v naprostém zoufalství.

"Bazo! Pomóóóc! Bazo!"

Konečně se statečný Matabelec probral. Otřásl se jako pes, který vyběhl z vody a snaží se oklepat zmáčenou srst - přesně tak se mu podařilo zbavit se hrůzného děsu.

"Nikam nechoď," zavyl Kamuza. "To není ona - to je hlas čaroděje!"

To už Bazo odhazoval uzamykací vzpěru ze dveří. Okamžitě svou milou zahlédl. Tanase prchala od chýší žen, prakticky přímo od Juby, kde měla přebývat až do svatby. Nahé temné tělo se téměř vznášelo, připomínalo stín měsíce. Bazo jí vyběhl naproti a společně se setkali u hlavní brány do ohrady. Schvácená dívka se k němu přitiskla.

Nikdo jiný příbytek neopustil, celý kraal vypadal osiřele. Napjaté ticho drásalo nervy, ženich pro jistotu zvedl štít, aby je oba zakryl. Pak se instinktivně stočil ke vchodu. Teprve teď si všiml, že je brána dokořán...

Snažil se couvnout zpátky do úkrytu, ale dívka ztuhla, jako by se proměnila v kmen pevně zakořeněného stromu. I sám vojevůdce byl částečně ochromen zděšením.

"Bazo," hlesla Tanase. "To jsou oni, přišli si pro mě..." Když promluvila, nejbližší strážní oheň, už dávno vyhaslý, náhle vyplivl plameny. Zář zahučela, dosáhla výše hlavy dospělého muže, provázená hukotem podobným hřmění vodopádu.

Celé prostranství zalilo jasně žluté světlo a na samém okraji stínu stála lidská bytost. Velice starý shrbený muž měl nohy vyzáblé jako klacíky a ostrůvek vlasů bílý jako sůl z pánve Makarikari. Pokožka mu zešedla stářím. Bělmo očí blikalo, když zašilhal a protáčel panenky. Pramínky slin se mu na bradě skelně leskly, když opouštěly bezzubá ústa a kanuly přímo na zaprášenou hruď. Tam odkrývaly ve špíně stezku, kde se dala jasně zahlédnout vystupující žebra.

Hlas se chvěl v podivném kničení.

"Tanase!" volal. "Tanase, dcero duchů..."

Z pohledu vyděšené dívky zmizel život.

"Nevšímej si ho!" prosebně zachrčel novopečený Induna, zatímco namodralý lesk zakryl bělmo nevěsty jako při očním zánětu! Pohybem slepce otočila hlavu k přízračnému přeludu...

"Tanase, volá tě osudové předurčení!"

Vytrhla se mu ze sevření. Na první pohled se zdálo, že příliš snadno odchází. Bazo ji ale nedokázal udržet, poněvadž byla obdařena nadlidskou silou...

Vykročila k bráně, a když se ji ženich snažil následovat, nemohl odlepit nohy od země. Se zarachocením odhodil štít, ale dívka se ani neotočila. Kráčela s plovoucí graciézností, lehce se vznášela, podobná oparu nad řekou, a mířila naprosto jistě k podivnému starci.

"Tanase!" zlomeně zavyl statečný vojevůdce, padl na kolena a toužebně k ní vztahoval ruce.

Mág však panovačně napřáhl paži, ona ji uchopila a v té chvíli strážní oheň zhasl. Temnota za branou se stala neproniknutelnou.

"Tanase!" sípal Bazo v zoufalém gestu, zatímco kdesi v dálce u řeky se ozvala hyena naposledy.

Dvojčata se vřítila do kostela s razancí vichřice, navzájem se odstrkovala, chtivá sdělit novinu jako první.

"Mami! Mami!"

"Vicky já ho uviděla první, nepřekážej!"

Robyn Codringtonová vzhlédla od černého těla ležícího na stole a obdařila je zakaboněným výrazem.

"Dámy se nestrkají!"

Postoupily dál v parodii afektované skromnosti, přesto s nimi cloumala netrpělivost.

"Tak dobře, Vicky. O koho jde?"

Obě začaly brebentit, a tak je matka přísně zarazila.

"Řekla jsem snad jasně: Vicky!"

Victoria se důležitě nafoukla.

"Někdo přijíždí."

"Z Thabas Indunas?"

"Ne, mami - od jihu."

"Možná je to králův posel."

"Ne, mami - běloch na koni."

Misionářka okamžitě zbystřila, i když si sama nikdy nepřiznala, jak moc na ni doléhá zdejší izolovanost. Bílý cestovatel vždy znamenal novinky, třeba i dopisy, zboží a zásoby, možná i to nejcennější ze všeho: knihy. Čím víc se těchto pokladů objeví, tím snadněji proběhne adaptace na cizího návštěvníka. Cítila pokušení zanechat pacienta na stole, protože nešlo o vážné popálení - přesto se rychle ovládla.

"Řekněte tatínkovi, že hned přijdu," pronesla a dvojčata bleskově zmizela, ačkoliv ve dveřích se na zlomek vteřiny nemohla protlačit. Nakonec přece jenom vyrazila ven jako korek z láhve šampaňského.

Jakmile Robyn obvázala ránu, propustila pacienta, omyla si ruce a rychle vyběhla před kostel. Cizinec se už blížil.

Clinton vedl mulu, na níž návštěvník seděl. Šlo o velké a silné zvíře, a tak jezdec vypadal nejen malý, ale i hubený na tak širokém hřbetě. Pravděpodobně to byl ještě mladý hoch, oblečený ve starém tvídovém saku, na hlavě sportovní čapku. Dvojčata tančila po obou stranách kráčejícího zvířete, Clinton v čele se ohlížel přes rameno a zaujatě naslouchal vyprávění příchozí ho.

"Kdo je to, mami?" vyzvídala Salina, vycházející právě z kuchyně.

"Za chvíli se to dozvíme."

Misionář přiváděl mulu na dvůr.

"Doktorko Ballantyneová, váš děda, doktor Moffat, mě poslal za vámi. Nesu od něj dopisy a nějaké dary," vychrlil ještě za jízdy nečekaný host.

Robyn sebou překvapením až trhla, když odhalila překvapivou skutečnost. Pod podivným úborem se skrývala žena, až neuvěřitelně krásná, mnohem mladší než ona sama. Možná měla jen pár roků přes třicítku, ovšem každého určitě hned zaujaly temné oči a téměř mongolské lícní kosti.

Seskočila s profesionálním jezdeckým švihem a vyběhla po schůdkách, aby potřásla misionářce rukou. Pevně ji stiskla, z tváře jí však vyzařovalo zoufalství.

"Můj manžel je nemocný a hrozně trpí! Doktor Moffat tvrdí, že vy jediná mu můžete pomoct. Uděláte to? Ach, moc prosím, pokusíte se?"

"Jsem přece doktorka," uklidňovala Robyn krásku a pomalu se snažila uvolnit prsty z až bolestivého sevření. Cosi ji na exotické ženě zaráželo. Připadala jí snad moc citově založená, snad moc vášnivá... "Jsem doktorka, a proto neodmítnu nikoho, kdo trpí. Samozřejmě udělám všechno,co je v mých silách."

"Slibujete?" trvala na svém žena, čímž opět misionářku trochu popudila.

"Už jsem řekla, že pomůžu! Žádné další přísahy snad nejsou zapotřebí..."

"Ach, děkuju mnohokrát," s úlevou se kráska usmála.

"Kde je váš manžel?"

"Nedaleko. Jela jsem napřed, abych vás informovala a zároveň se ujistila o vaší pomoci."

"Copak ho vlastně trápí?"

"Doktor Moffat všechno vysvětlil v dopise. Posílá proto i dary..." Návštěvnice nervózně vyrazila zpátky k mule. Ze sedlových brašen vytáhla dva balíčky v nepromokavém plátně, stažené řemínky, dost rozměrné a těžké. Clinton je od ní vzal a donesl ke vchodu do kostela.

"Jste unavená," chtěla ji zarazit misionářka v další horečné činnosti. "Mrzí mě, že vám nemůžu nabídnout kávu, ale už nám minulý měsíc došla. Co takhle skleničku vody se šťávou?"

"Kdepak," vrtěla vehementně hlavou. "Musím se okamžitě vrátit a být po manželově boku. Určitě dorazíme před setměním." Spěchala zpátky, lehce naskočila na mulu. Nikdo z přihlížejících dosud podobný výkon neviděl.

"Děkuju moc," zopakovala a klusem vyrazila ze dvora. Clinton vyšel z kostela a objal Robyn kolem ramen.

"Jak krásná i neobvykle zajímavá žena," pronesl. Manželka jen přikývla. V tom právě viděla největší problém: odjakživa nedůvěřovala překrásným ženám.

"Jak se vůbec jmenuje?" zeptala se ho.

"Neměl jsem čas jí tuhle otázku položit."

"Možná ses očima popásával, kdožví?" kysele nadhodila Robyn, vyklouzla mu zpod ruky a zmizela v kostele. Clinton za ní lítostivě hleděl.

Po chvíli se zdálo, že se vydá za manželkou, nakonec si však povzdychl a zavrtěl hlavou. Vždycky bylo lepší nechat Robyn vychladnout, protože jakýkoliv vstřícný krok ji rozčiloval ještě víc.

Robyn rozbalila v tichosti první zásilku a rozložila její obsah na stole.

Pět těžkých lahví se zabroušenými zátkami bylo označeno nálepkami. Až s nábožnou úctou si nahlas předčítala. "Kyselina karbolová."

"Kamenec."
"Rtuť."
"Jódová tinktura."
A na páté našla to nejvzácnější.
"Trichlormetan."
"Bůh ti žehnej, dědečku!" vydechla a spokojeně se usmívala. Přesto odzátkovala poslední láhev a opatrně přičichla, aby se přesvědčila, že ji štěstí neopustilo.
Bezbarvá tekutina vydávala silně nasládlou vůní, která se nedala s ničím jiným zaměnit. Chloroform byl pro ni mnohem cennější než vlastní krev, klidně by měnila kapku za kapku. Veškeré zásoby tohoto omamného prostředku vyčerpala už před mnoha měsíci. A jako obvykle Londýnská misijní společnost se jevila skoupá při vyřizování jakýchkoliv požadavků. Přála by si mít po ruce pár stovek liber z tantiém za své knihy, aby byla schopná si koupit vlastní medicínu, než žebrat u sekretáře LMS v Londýně, obzvlášť když dopravit vzkaz trvalo poště téměř rok.
V těch nejhorších chvílích, ve zcela nekřesťanském duchu, toužila mít dotyčného referenta po boku, aby mu úderem domorodé hole, zakončené palicí, odstranila oční bulvu a nechala mu ji viset z důlku či na něm vyzkoušela císařský řez - úplně bez umrtvení.
Přitiskla láhev k hrudi.
"Milovaný dědečku," opakovala a s téměř posvátnou úctou, jako by šlo o slavný diamant Koohinor, postavila dar stranou. Pak se pustila do druhého balíčku.
Napřed vyňala srolované noviny: The Cape Times a The Diamond Fields Advertiser. Během pár týdnů přečte, vlastně prostuduje každý článek až po ohlášení dražeb a obyčejné inzeráty. Nakonec noviny poslouží k mnoha dalším účelům. Pod nimi našla knihy, nádherně tlusté a vázané v kůži.
"Bůh ti žehnej, Roberte Moffate!" Zdvihla překlad Ibsenova díla Nepřítel lidu. Vždy obdivovala Nora za dokonalý pohled do hlubin lidské mysli i poezii jeho prózy. Další titul ji zarazil. Virgirzibus Puerisque - Robert Louis Stevenson. Měla čtyři panny v domě a udělá vše, aby udržela tuhle šťastnou konstelaci neporušenou, aniž by dovolila potomky ohrozit jakoukoliv pochybnou literaturou. Prolistovala knihu. I přes ten podivný název šlo většinou o soubor esejí - nakonec autorem byl dobrý Skot, praktikující kalvinista. Možná by děvčatům mohla nechat trochu rozletu, ale napřed si ji projde sama.
Další na řadě se objevil Tom Sawyer od Marka Tvaina. Tady už nemusela dlouho rozvažovat, protože slyšela dost o americké frivolnosti i podivném přístupu k dospívání, úctě k rodičům a dokonce i k průmyslovému rozmachu. Velice pečlivě knihu pročte, než ji nechá k dispozici oběma nejstarším. Smutně ji tedy odložila k dalšímu studiu a vrhla se na průvodní dopis.
Mnoho stránek bylo popsáno podomácku vyrobeným inkoustem, rukopis rozechvělý a kostrbatý. Rychle očima přeběhla veškeré počáteční pozdravy i osobní novinky, dokud se nedostala doprostřed druhé stránky:
Robyn, říká se, že doktoři své neúspěchy pohřbívají: zcela nepravdivé. Já ti klidně ten můj posílám! Pacients tímto dopisem už měl dávno vyhledat pomoc moderní nemocnice, jako je třeba v Kimberley.
Ovšem tuhle možnost tvrdohlavě odmítá. Má k tomu své důvody, a já ho nevyslýchal. Jedná se o nemilou skutečnost: víc než rok má ve svém těle střelu z revolveru, což by mohlo osvětlovat ten podivný motiv.
Dvakrát jsem řezal, abych našel cizí těleso, ale v sedmaosmdesáti letech mi oči ani ruce stoprocentně neslouží. Pokaždé jsem selhal a obávám se, že jsem udělal víc škody než užitku.
Protože vím o tvém zájmu i zkušenostech v léčbě tohoto druhu zranění, měla by ses do toho pustit. Máš přece nekonečnou možnost zdokonalovat svou techniku na mladých bojovnících krále Lobenguly. S úctou vzpomínám na tebou inspirované znovuuvedení Dioklesovy lžičky, připomínající naše exkochleační, po téměř dvou tisíci letech, které jsi navrhla podle popisu, jak zaznamenal Celsius, a s jejíž pomocí úspěšně vytahuješ ostnaté špice šípů.
Proto ti vlastně posílám tady toho pacienta, abys mohla předvést své umění - s ním dostáváš i mou poslední láhev chloroformu. Vždyť ten chudák - ať jsou jeho hříchy jakékoliv - trpěl až moc pod mým skalpelem.
Informace v ní vyvolala podivnou předtuchu, zrovna tak jako žena, která ji doručila. Složila dopis a zastrčila si ho do kapsičky u košile, vyšla z kostela a přeběhla dvůr.
"Cathy!" volala. "Kde vůbec jsi? Musíš připravit ubytování pro návštěvu!"
"Už se do toho pustila, mami," informovala Salina, jakmile se matka vřítila do kuchyně.
"A kde máš otce?"
Do hodiny byla celá misijní stanice připravená na příchod hostí, přímo bzučela očekáváním. Museli však vyčkat, až do pozdního odpoledne, dokud se neobjevila dvoukolka, neobvykle vysoká a pevně zkonstruovaná. Táhl ji pár mul.
Rodina se shromáždila v předním portiku hlavní budovy ve slavnostním oblečení, dívky si též pročesaly vlasy a ozdobily je stužkami. Tucetkrát musela být dvojčata upozorněná na nesprávné komentáře a nevhodné chování, než povoz vjel na dvůr.
Žena kráčela vedle kola, spřežení vedl barevný sluha v potrhaném oděvu. Na kárku vrhal stín kus ušpiněné plachty. Všichni se nahnuli, když povoz dojel až k nim. Uvnitř zahlédli muže na slaměné matraci. Nyní se nadzdvihl, jedním loktem se opíral.
Byl hrůzně vyzáblý, maso jako by zmizelo z velkých kostí na ramenech, tváře propadlé a nažloutlé. Ruce kostnaté, žíly pod kůží připomínaly modré hádky. V temných rozcuchaných vlasech se objevovaly bílé pramínky. Určitě se několik dní neholil, protože šedivé strnisko hyzdilo obličej. Jediné oko zapadlo hluboko do důlku a Robyn v něm hned odhalila horečnatý lesk.
Bezpochyby šlo o příznak smrtelné choroby. Druhé oko zakrýval krásný černý šátek. Z chorého člověka

vyzařovalo cosi až hrůzně známého, což potvrzoval obzvlášť velký orlí nos a široká ústa. Teprve až když se usmál, objevil se posměšný výraz kombinovaný s laskavým ušklíbnutím, na což nemohla nikdy zapomenout!

Doktorka ztuhla, o krok ustoupila, dlaň samovolně vyletěla k ústům, ale pozdě - výkřik nezachytila. Musela se opřít o kůl, podpírající střechu.

"Mami, jsi v pořádku?" hlesla Salina, ale Robyn pomocnou ruku odstrčila. Nevěřícně zírala na muže v kárce. Jedna jediná vzpomínka vyletěla jako podivná vlna z bouří rozvlněné hladiny moře, aby ji zavalila. Zase viděla ty černé kudrliny dlouhých vlasů, padající na její nahá prsa, kdy nad sebou měla dřevěný strop kapitánské kabiny otrokářské lodě Huron. Zároveň se jí vybavila tehdejší bolest, kterou prožívala snad tisíckrát za uplynulých dvacet let. Tenkrát s ní bolestivá přeměna z panny na ženu otřásla. Ani čtyři porody nevymazaly protrpěnou agonii...

Smysly ji téměř opustily, v uších zahučelo a málem se zhroutila. Až manželův hlas ji probral. Už velice dlouho v něm totiž nezaslechla tu dávnou prchlivost.

"Zase ty?!" Clinton se vzpřímil a tím jako by odhodil prožitá léta. Opět tu stál ten vysoký a pohledný kapitán Královského námořnictva, plný bublajícího vzteku, který vyšplhal na palubu otrokářské lodi s párem pistolí za opaskem a námořnickou krátkou šavlí v pochvě na boku.

Stále opřená o pilíř si Robyn přesně vybavila slova důstojníka, pronesená v témže prchlivém tónu.

Sám kapitán Mungo St. John - váš věhlas vás předchází, pane. První obchodník, který kdy přepravil tři tisíce duší přes oceán za jediné dvanáctiměsíční období - dal bych pětiletý plat za možnost nahlédnout pod poklopy vašich útrob, pane...

A dál trvalo celý rok, než se Clintonovi splnilo vroucí přání, aby se dostal podruhé na palubu klipru Huron: v kouři výstřelů děl a se svými námořníky se mu podařilo otrokářskou loď dobýt. Akce ho však stála víc než pětileté služné, navíc se dostal před vojenský soud, byl vyloučen z Královského námořnictva a ke všemu ještě uvězněn...

"Ty se opovažuješ přijet sem, k nám," syčel pobledlý misionář a v modrých očích, tak dlouho laskavých, se náhle objevila nenávist. "Ty, ty krutý otrokáři s rukama potřísněnýma krví, ty se odvažuješ až sem?!"

Mungo St. John se pořád usmíval, čímž dohánět každého k šílenství. Dokonce i jediné oko se výsměšně blýskalo, ačkoliv hlas zněl chraplavě kvůli prožívanému utrpení.

"A ty, laskavý a svatý křesťanský dobrodinče, ty by ses odvážil mi odmítnout pomoc a svého bližního bys vyhnal?"

Clinton sebou trhl, jako by ho někdo udeřil do tváře, a hned o krok ustoupil. Vzpřímenost a mládí se pomalu vytratily, ramena se nachýlila. Jen nejistě zavrtěl plešatou hlavou, pak se instinktivně otočil k manželce.

Ta silou vůle zmobilizovala veškerou energii, pohrdla opěrou a dokonce se jí podařilo udržet ve tváři neutrální výraz.

"Doktorko Ballantyneová," oslovila ji Louise St. Johnová, "není pro mě snadné prosit, ale podřizuji se okolnostem."

"Madam, to vůbec není nutné," ubezpečila ji Robyn. "Vždyť jsem vám dala své slovo!" Pak se otočila na manžela: "Clintone, pomoz prosím tě paní St. Johnové s pacientem, uložte ho do postele v našem domku pro hosty."

"Ano, drahá."

"Okamžitě provedu podrobnou prohlídku."

"Děkuju vám z celého srdce, doktorko. Ach, jak jsem vám děčná..."

Robyn krásku ignorovala, ale než zamířila k pacientovi, obrátila se k dcerám.

"Ani jedna z vás, dokonce ani ty, Salinose neobjeví poblíž domku pro hosty, pokud tam tenhle muž bude! Nepromluvíte na něj ani na tu ženu! Nebudete odpovídat, ani kdyby na vás mluvili! Uděláte všechno proto, abyste se s nimi nesetkali. Pokud se nějakým nedopatřením dostanete do jejich blízkostí, okamžitě zmizíte!"

Dvojčata se doslova třásla vzrušením, oči jim svítily a snad i uši zrůžověly jako mladým králíčkům. Nikdy nezažila den takhle přeplněný úžasnými událostmi.

"A proč?" škytla Vicky a úplně zapomněla na zákaz zpochybňování matčiných příkazů. Však se hned zdálo, že za svou prostořekost zaplatí pohlavkem, ale doktorčina ruka se v nápřahu náhle zarazila.

"Protože...," pronesla Robyn zcela klidně, "...protože ten člověk je zloduch, snad sám ďábel!"

Spočíval na kovovém lůžku, pod zády podhlavník. Louise rychle vyskočila z druhého lože, když misionářka vešla.

"Madam, mohla byste laskavě počkat venku..." bryskně nařídila Robyn. Aniž by vyčkávala, zda uposlechne, položila lékařský kufřík na nejbližší židli. Po chvilce zaslechla zaklapnutí dveří.

Mungo St. John měl na sobě pouze plandavé bílé kalhoty. I tělo bylo stejně jako tvář stráveno nemocí - přesto mu zůstala široká ramena, i pevné kosti, jak si dobře pamatovala. Břicho měl propadlé jako chrt, dalo by se spočítat každé žebro. Kůže si však ponechala hebkost mladého muže a kudrnaté chloupky na prsou ještě nebyly protkány stříbrem.

"Zdravím tě, Robyn," pronesl.

"Budu s tebou mluvit jen v nejnutnějším případě, během léčby, a ty se budeš chovat stejně!" upřesnila, aniž by mu pohlédla do tváře. Napřed prostudovala ránu v boku a na zádech. Okamžitě rozpoznala zranění způsobené střelnou zbraní, přestože se už zacelilo. Polkla při pohledu na starou, dávno zhojenou jizvu o něco níž, kde zůstaly malé bílé flíčky po šití, jímž vlastnoručně uzavřela řeznou ránu. Nikdo jiný neuměl tak precizně dělat uzlíky, a než si uvědomila co dělá, dotkla se zatvrdlé jizvy.

"Ano, tohle mi udělal Camacho..."

Ucukla. Tenkrát ji Mungo bránil před portugalským otrokářem a opravdu jí zachránil život...

"A na tohle si taky pamatuješ?" vyzvídal a ukazoval důlek na předloktí. Tam ho tenkrát očkovala, když

neštovice sklízely svou smrtonosnou žeň na palubě Huronu.

"Vzpomínáš?" vydechl procítěně. Snažila se držet tvář odvrácenou a rty pevně semknuté, když rozbalovala obvázanou nohu.

Bohužel nedokázala potlačit hrůzu při pohledu na stopy po nedávných zákrocích. Děda doslova stehno rozkrájel od kolena až k tříslu při marném hledání zatoulaného projektilu. Každou jizvu označovalo hrubé šití, snad prováděné ve spěchu.

"Špatné?"

"Děsné," pronesla. Hned se však v duchu kárala za kritiku dědova chirurgického zákroku.

Noha měla velice nezdravou barvu a rány byly zanícené, ačkoliv se stařičký misionář pomocí tlustých černých koňských žíní, trčících mezi jednotlivými stehy, pokusil o primitivní drenáž.

Jednu vytrhla, až Mungo sykl. Malý pramínek vodnatého hnisu začal vytékat. Přičichla. Hnusně páchl, takže sněť na sebe nenechá dlouho čekat. Mráz jí přeběhl po zádech, čemuž se podivila. K téhle stvůře přece už žádné city nechová...

"Jak se to stalo?"

"Doktorko, to je moje věc."

"Určitě nějaká špinavost, o tom nepochybuju," odsekla.

"Potřebuju podrobnosti, pokud mám lokalizovat střelu, chci vědět, z jakého druhu zbraně vyšla, váhu i sílu případné brokové náplně. . ."

"Samozřejmě že slavný doktor Moffat se na něco takového ani nezeptal..."

"Nešahej mi na dědu!"

"Šlo o revolver, možná armádní model Remington ráže čtyřiačtyřicet, kulka olověná, kuželovitá, o hmotnosti snad padesáti gramů, vystřelená dávkou černého prachu."

"Nízká průniková rychlost, rozpad projektilu v případě úderu do kosti," mumlala.

"Střelec ležel na zemi, asi tak pětadvacet kroků ode mě, a já právě seskakoval z koně, s touhle nohou zdviženou..."

"Byl vpředu?"

"Ano, trochu vpravo."

Robyn přikývla.

"Tohle zabolí," poznamenala.

Po deseti minutách ustoupila a zavolala paní St. Johnovou.

Jakmile Louise vstoupila, ihned oznamovala: "Operace proběhne zítra ráno, jakmile se dostatečně rozední. Vás potřebuju k asistenci! Předem vás však musím varovat, i když bude zákrok úspěšný, vašemu manželovi se plně neobnoví funkce nohy - bude na ni napadat!"

"A v opačném případě?"

"Degenerace tkáně se zrychlí, hniloba začne vítězit a sněť dovrší dílo zkázy..."

"Mluvíte otevřeně, doktorko," hlesla kráska.

"Vždycky říkám pravdu!"

Robyn nemohla usnout. Vzpomněla si však, že velice zřídka se jí podařilo upadnout do náruče spánku před operací prováděnou pod narkózou.

U chloroformu se totiž nedá předvídat vůbec nic, protože bezpečný limit byl děsivě úzký. Stačilo lehké předávkování či neadekvátní okysličování, což by vedlo k fatálnímu kolapsu srdce, plic, jater a ledvin.

Ležela v temnotě vedle manžela a v mysli bod po bodu probírala přípravné postupy zítřejší operace. Napřed znovu otevře ránu, aby našla hnilobný zdroj. Pohnula se. Clinton se náhle zavrtěl a cosi ze spaní zamumlal. Ztuhla, vyčkávala, až ztichne. Vyrušení změnilo tok myšlenek, až si náhle uvědomila, že před očima má spíš pohledného muže než pacienta. Chvíli s představou bojovala, nakonec odpor vzdala. Viděla ho v bílé košili na palubě, jak vydává rozkazy, či nahý poskakuje pod proudem vody z hadice, když ho náhle překvapila při ranní toaletě.

Nemohla se neusmát při téhle vzpomínce, když se tenkrát vůbec nepokoušel zakrývat své velkolepé mužství. Dokonce jasně viděla i ty zlatavé oči, které měla tenkrát v kapitánově kabině nad sebou, ty oči leoparda...

Trhla sebou a manžel opět zareagoval. Teď už dokonce vydechl její jméno a jednou rukou ji objal kolem pasu. Chvíli ještě nehnutě ležela, potom sjela prsty k lemu noční košile a nenápadně si ji vyhrnula. Pak se jemně pootočila, až jí mužova dlaň sama zajela do klína. Clinton se náhle probral. Dech se mu zrychlil, teď žádné vedení nepotřeboval...

Už dávno s bolestí v srdci zjistila, že existují jistá omezení, jež by měla dodržovat při své zvýšené citlivosti. Proto nyní klidně zavřela oči, uvolnila se a fantazii ponechala volný průchod...

Ráno vypila pouze šálek kávové náhražky, kterou vyráběla z praženého prosa a medu divokých včel. Přitom se koncentrovala na operaci pohledem do poznámek.

Vždy se uklidnila při čtení rad, které sepsal Celsius někdy v čase Krista.

Chirurg má být mladý s pevnýma rukama, které se nikdy netřesou. Má být schopný použít levou zrovna tak jako pravou, vizi mít ostrou, jasnou a ducha odvážného...

Další rady dodával římský lékař gladiátorů Galen, jenž zaznamenal veškeré zkušenosti do dvaadvaceti svazků. Robyn si dílo přečetla v originále a vytáhla si z něj perly autorovy geniality. Ty s velkým úspěchem používala při léčení Lobengulových válečníků, jejichž zranění se podobala gladiátorským. Jen nahradila kamenec místo kukuřice, jódovou tinkturu za holubí trus a kyselinu karbolovou za saze z olejové lampy, když bojovala se zánětem a sněti.

Momentálně se nakláněla nad dlouhým stolem v kostele, kde Mungo St. John sípavě oddechoval. Robyn napřed otestovala hloubku spánku píchnutím do pacientova prstu, hned potom zdvihla košíček upletený z bambusu a

vycpaný cupaninou, který mu zakrýval nos i ústa.

Ještě jednou naslouchala pravidelnému dechu, přičemž si podrobně prohlížela známou tvář, což nebyla schopná při jeho vědomí. Stále vypadal pohledně, i přes scházející oko a vrásky bolesti ve tváři. Louise St. Johnová si včera půjčila Clintonovu břitvu, takže teď tu ležel Mungo hladce oholený. S šedinami na spáncích vypadal ještě rozhodnější, ačkoliv narkóza mu přivodila výraz dětské nevinnosti. Tohle ji téměř zaskočilo...

Clinton na ni pohlédl z druhé strany, takže rychle otočila hlavu, aby si nevšiml právě prožívaných emocí.

"Madam, jste připravená?" pronesla chladně a kráska přikývla. Byla pobledlá, pihy vystupovaly v ostrém kontrastu na tvářích i u kořene nosu.

Misionářka pořád váhala. Věděla dobře, že si zkracuje dobu blahodárného působení anestetika, ale přesto jí ruce svazovala hrůzná zodpovědnost. Poprvé v životě se bála zabořit nůž do pacienta. Hlavou jí probleskla myšlenka. Pokud jednou miluješ muže, dokážeš se od tohoto pocitu po rozchodu zcela oprostit?

Neodvažovala se ani pohlédnout do tváře spícího pacienta - měla dojem, že se musí otočit a vyběhnout ven.

"Necítíte se dobře, doktorko?" Starost v hlase asistentky ji posílila. Přece před ní nemůže ukázat slabost.

Pacientovu nohu natřela jódovou tinkturou, až připomínala nahnědlý banán. Přestřihla staré stehy a rána se otevřela. Hned zaregistrovala rozsáhlou oblast tkáně zasažené hnilobou a z vlastní zkušenosti věděla, že tohle se bez pomoci samo nikdy nezahojí. Hlavním úkolem nebylo najít projektil, ale opravit dědou způsobené škody.

Pronikala dál do hloubky, minula pulzující arterii a dostala se až ke kosti. Tady i sebemenší světélko naděje pohaslo. Stehenní kost byla nažloutlá, navíc se i drobila. Okamžitě odhadla příčinu: tady střela narazila a odloupla dlouhou štěpinu. A právě zde, v mrtvé páchnoucí tkáni, našla kus olova. Hodila ho do nádoby pod stolem a opět se sehnula. Rána prakticky nekrvácela - jen pár kapek se objevilo u stehů, zbytek zakrýval slizovitý žlutavý povlak, páchnoucí jako rozkládající se mrtvola.

Znala riziko pokusu při odstranění hnilobné tkáně chirurgickým zásahem. Už se o to jednou pokusila, ovšem pacient zemřel. Jedná se o velice drastickou léčbu, kterou jen velmi silný jedinec dokáže přežít...

Napřed začala oškrabovat stehenní kost, což byl jediný zvuk, rozléhající se kostelem. Náhle se asistentka zalkla.

"Madam, pokud chcete vrhnout - odskočte si vedle!" požádala Robyn, aniž se na krásku podívala.

"Jsem v pořádku," špitla Luise.

"Potom používejte tampony, jak jsem vás instruovala," odsekla doktorka.

Ohnilá kost pomalu mizela, až se Robyn dostala k poréznímu jádru, odkud náhle začala prýštit jasná krev.

Doktorka si spokojeně oddechla, když konečně narazila na bílou a tvrdou strukturu. V téže chvíli však Mungo zaúpěl a málem nohu otočil, kdyby ho Clinton nesvíral u kotníku. Robyn okamžitě přidala do malého bambusového košíčku dalších pár kapek chloroformu.

V klidu odřízla další hnilobná centra, která pravděpodobně způsobil děda nechtěným uzavřením krevních cest. Nyní se dostala k nejkritičtějšímu bodu celé operace. Věděla, že stále existuje možnost infekce i ve zdravé tkáni, a jakmile ránu uzavře, situace se bude opět opakovat.

Proto si už předtím namíchala antiseptický roztok: jeden díl karbolové kyseliny do sto dílů dešťové vody. Jím vymyla ránu uvnitř, a působením dezinfekční směsi se tak uzavřelo krvácení z malých cévek.

Nyní by mohla skončit a započít šití. Předtím už několikrát nechala v těle cizí objekty, které se velice často uvnitř stabilizovaly a časem obalily okolní tkání. Teď ale instinkt varoval.

Pohlédla na manželovy velké stříbrné lovecké hodinky, které položila vedle lékařského kufříku. Operovala už pětadvacet minut. Zkušenost ji naučila, že při zdlouhavé operaci se zvyšuje nebezpečí kolapsu.

Zadívala se na paní St. Johnovou: stále pobledlá, i když pot na čele jí už oschl. Má odvahu, v duchu si přiznala Robyn, což musela ocenit.

"Madam, teď se pustím do hledání střely," informovala. "Mám však čas jen na jeden pokus!"

Věděla velice dobře, jak riskantní je sahat holýma rukama do otevřené rány. Přesto se výsledek podobného zákroku nedal porovnat s nebezpečným použitím ostrých chirurgických nástrojů v celé síti cév a nervů.

Předem odhadla lokalitu usazeného projektilu podle bolestivé reakce pacienta, když při vědomí prozkoumávala dotyčnou oblast. Pokud výstřel přišel zepředu, musí se projektil nacházet pod kyčelním kloubem.

Prst jí náhle zajel do úzkého kanálku v horkém mase stehna a úplně na konci nahmatala cosi tvrdého. Může jít o kloub nebo...

Vzala do ruky skalpel a z rány vytryskla krev, jež jí postříkala celý obličej, než stačila porušené cévky zaškrtit. Louise vedle opět vzlykla, ale ruce s tampony se jí kupodivu nezachvěly, když stírala krev, aby doktorka viděla na další řez. Z rány se opět vyvalil krémově žlutý hnis, jako by se hráz protrhla prudkou povodní. Plavaly v něm drobné fragmenty roztříštěného kovu, shnilé kousky vlněného oblečení a jiná špína.

"Chvalte Pána!" vyhrkla Robyn a ruku vytáhla. Z prstů odkapával nevábný žlutý šlem, ovšem namodralou olověnou kulku držela pevně mezi palcem a ukazováčkem...

Dvojčata už dávno objevila literární poklady, které matka zamykala ve skříni své ložnice. Samozřejmě že nájezdy mohla podnikat pouze v době, kdy rodiče i starší sestry byly plně zaměstnány něčím jiným. Třeba když je král Ben odvolal do GuBulaevayo, zatímco Salina vařila v kuchyni a Cathy malovala nebo si četla. Jedině za těchto okolností se dalo proklouznout do zapovězené komnaty. Tam přistrčily židli ke zdi, takže Vicky si mohla stoupnout na sestřina ramena. Teprve tak dosáhly na klíč.

Víc než padesát knih odpočívalo v nepřístupné skrýši, ale většina bohužel neobsahovala žádné ilustrace. Ty pro ně byly nečitelné, ačkoliv se snažily rozluštit i některé věty. Ztroskotaly naštěstí na mnoha těžkých slovech. Občas sice narazily na velice zajímavou pasáž, ovšem úspěch zase náhle ukončil cizí výraz, který pravděpodobně pocházel z

latiny či řečtiny.

Vyhýbaly se tedy nezajímavým dílům, zatímco v těch s obrázky prožívaly potěšení ze zakázaného ovoce i podstoupeného nebezpečí a pocitu viny. S oblibou si v jedné knize prohlížely barevné průřezy ženského těla s dítětem i bez, další malůvka zase zachycovala novorozence ve fázi příchodu na svět.

Ovšem nejoblíbenějším magnetem se stala ďábelská kniha, v níž se na každé stránce živě a jasně objevovaly mučené duše, kolem nichž křepčili zplozenci pekla. Umělec ilustrující Dantovo Peklo se zaměřil na stínání hlav, vyvrháváni vnitřností, do červena rozžhavená mučící železa a háky, vyhřezlé jazyky i oční bulvy. Shlédnutí několika obrázků stačilo, aby se nadcházející noc dvojčata k sobě v posteli vyděšeně tiskla a třásla sladkou hrůzou.

Ovšem nynější návštěva zakázaného oddělení sloužila zájmu vědeckého bádání. Jinak by totiž za matčiny přítomnosti na misii něco podobného neriskovaly.

Rafinovaně si vybraly čas během dopoledne, kdy všichni rodinní příslušníci budou pracovat na svých postech. Nájezd se zatím dařil. Rafinovaně si nechaly otevřené knížky v jídelně, proběhly verandou, vyšplhaly nahoru ke klíči a už držely určenou knihu v ruce.

Lizzie přes okno hlídala prostor mezi kuchyní a kostelem, zatímco Vicky zběsile listovala v ďábelské knize, až došla ke správné stránce.

"Vidíš?" vyhrkla. "Já ti to říkala!"

Tady byl: satan, Lucifer, král podsvětí! Vicky opět měla pravdu, protože ani jeden z nich neměl rohy. Jen příslušníci nižších kast pobíhali s tou trapnou ozdobou na hlavě! Nejvyšší zloduch ne - natož ďábel sám! Vlastnil však ocas, skutečně mohutný a konec připomínal hrot matabelského asagaje.

"Má ale bradku," poznamenala Lizzie, poněvadž se nechtěla dát tak lehce.

"Ten náš si ji pravděpodobně oholil, aby nás zmátl," spekulovala Vicky. "A teď se podívej!" Vytáhla si sponku z vlasů a černým koncem zakryla jedno Luciferovo oko. Podoba se okamžitě projevila: černé kudrliny, široké čelo,orlí nos, pronikavé oko pod hustým obočím - navíc ten samý úsměv, satansky posměšný. Lizzie se až roztřásla. Vicky má pravdu, je to skutečně on...

"Nebezpečí!" náhle sykla hlídka, protože Salina právě vyšla z kuchyně. Jako sehraný tým okamžitě vrátily knihu do skříňky, zamkly a klíč zasunuly na tajné místo. Vmžiku se uvelebily za stolem u svých knížek, zatímco nejstarší sestra právě přešla dvůr. Zvědavě na ně pohlédla.

"Hodné holčičky," pochválila je a obdařila úsměvem. Skuteční andílkové, pomyslela si, když se vracela zpátky do kuchyně.

"Kde ho ale má?" potichu mudrovala Lizzie.

"Co ."

"Ten ocas."

"Hned ti ten trik ukážu!" kasala se Vicky.

Napoleon, starý nažloutlý kříženec všech možných psích ras, spal na verandě. Každou chvíli se mu určitě zdálo o honbě za zajícem či perličkou, takže se mu zadní běhy křečovitě mrskaly, k čemuž občas dodal i ďábelsky páchnoucí pšouk nadšení.

"Ošklivý pejsek!" kritizovala Vicky nahlas. "Napoleone, jsi ošklivé a smradlavé zvíře!"

Obviněný bleskově vyskočil, překvapený nespravedlivou výtkou. Poníženě se rozvrtěl a dlouhý ocas stáhl až kamsi pod břicho.

"Takhle si ho schovává, zrovna jako Napoleon," dokončila názorný příklad Vicky.

"Jak to víš?"

"Pokud se na něj pozorně podíváš, určitě si všimneš, že má vpředu divnou vypouklinu..."

"A myslíš si, že bychom ho mohly nějak vidět?"

"Jak?"

"Co když bysme..." V polovině strategického plánování Lizzie zjistila, že jen těžko by se vyvrtal pozorovací otvor na latríně, aniž by se dal nenápadně zakrýt. A už vůbec nevěděla, jak vědecký motiv vysvětlit matce.

"Kdožví," Vicky nakonec pohřbila celý plán, "zda ďáblové na tom nejsou zrovna tak jako víly. Třeba na záchod vůbec nechodí..."

Zavládlo ticho. Napoleon se okamžitě uklidnil, ulehl a snažil se pokračovat ve svých líbých snech. Dívenky na sebe pohlédly a od celého projektu upustily. Náhle však Vicky zbystřila.

"A co když se ho rovnou optáme?"

"Ale...," zakoktala se Lizzie, "ale máma nám zakázala s ním mluvit..." Ovšem na její protest nebyl brán ohled, poněvadž záře v sestřiných očích prozrazovala nezlomné rozhodnutí.

Deset dní po vyjmutí projektilu přinesla Robyn do domku pro hosty berle, ručně vyřezané ze stromu mopani.

"Manžel je vyrobil," vysvětlila. "A ode dneška je budeš potřebovat každý den!"

Poprvé se Mungovi podařilo obejít celý dvůr, ačkoliv na konci vysilujícího pochodu už byl značně pobledlý a úplně zpocený. Doktorka hned pečlivě zkontrolovala nohu, zda stehy drží. Přitom se mohla opravdu přesvědčit o stažení stehenního svalu, čímž se noha zkrátila téměř o coul. Druhý den pacienta pozorovala při cvičení. To už se mu očividně dařilo lépe.

Patnáctý den mu odstranila poslední stehy, pak opět důkladně prohlédla silnou a vyvýšenou jizvu, značně zarudlou, naštěstí bez sebemenšího náznaku sněti. Bohudíky, proces hojení započal, takže drastické použití silných dezinfekčních prostředků na živou tkáň se dalo konečně ospravedlnit.

Po pěti týdnech Mungo odhodil berle a k chůzi mu stačila pouze silná hůl. Vyrazil po pěšině, vinoucí se kolem kopje, hned za misijní stanici Khami.

Každý den došel dál a setrvával venku delší dobu. Tím unikal před hořkými hádkami s Louise, které doprovázely období jejího ledového nezájmu.

Objevil nádhernou vyhlídku u severní strany přilehlého kopce, zcela přirozenou pozorovatelnu, kde sedával na kameni pod rozložitými větvemi nádherné akácie. Odtud mohl pozorovat bujné pastviny i vzdálené modré siluety kopců, označujících místo Lobengulova kraalu.

Naprosto instinktivně vycítil vábící možnost zbohatnutí. Podobně jako plující žralok dokáže odhalit přítomnost kořisti ve velké vzdálenosti i hloubkách za hranicemi kterýchkoliv smyslů, byl i on přitahován ke vzdálenému bodu. Ze zkušenosti věděl, že naskytnutá možnost se musí zcela bezohledně využít, s uplatněním veškerých nabytých zkušeností! Nyní však mohl pouze vzpomínat na své triumfy, na velké lodě, jimž velel a s nimiž se plavil přes oceány, aby se vrátil s nedocenitelnými poklady: čajem, kávou, kořením a černými otroky. Vybavila se mu úrodná země jižanského státu i sladká vůně plantáží s cukrovou třtinou, když začala sklizeň. Vlastnil celé hromady zlatých mincí, kočáry, nádherné koně a ještě krásnější ženy. Možná právě kvůli slabšímu pohlaví se dostal po finanční stránce až na dno...

Posléze začal uvažovat o vztahu s Louise. Vždyť se pro něj stala ohněm v žilách, který se rozhořel ještě víc, když ho v něm rozdmýchávala. Teď ho však oslabovala, mátla, a dokonce přehlížela. Jako dcera jednoho ze správců na jeho panství ve Fairfields v Louisianě dostala od něj v šestnácti letech povolení cvičit manželčiny nádherné koně palomino. V sedmnácti jí dovolil přestěhovat se do rezidence, aby mohla pomáhat i dělat společnost paní domu. V osmnácti ji připravil o panenství...

Manželka byla tehdy vedle v ložnici a trpěla jedním ze svých silných záchvatů migrény. On mezitím z Louise strhával oblečení, posedlý vášní, jakou nikdy nezažil. Bojovala s ním divoce jako správná příslušnice kmene Černonožců. Ovšem v jakési perverznosti ho tenhle odpor dohánět k šílenství mnohem víc než pohledy na pevné tvary mladé dívky.

Nehty mu vyryla rudé škrábance do hrudi, pokousala ho až krvácel, ale během zápasu ani nepípla. Přitom stačil jediný výkřik, aby se objevila paní domu nebo služebnictvo.

Nakonec ji dotlačil na bílou kožešinu z ledního medvěda, ležící uprostřed místnosti. Na téměř nahou, zahalenou jen cáry spodničky, dopadl tenkrát plnou vahou, aby ty nádherně dlouhé nohy dostal od sebe. Pak do ní vstoupil...

Teprve potom vydala zvuk a se stejnou atavistickou divokostí ho k sobě přivinula, objala ho rukama i nohama. Přerývaně a chraplavě mu šeptala do ucha: "Miluju tě, vždycky jsem tě milovala a vždycky tě budu milovat!"

Jakmile armády Severu zaútočily na jižanské státy, manželka mu uprchla i s dětmi do rodné Francie. Louise mu však věrně setrvala po boku. Pokud mohla, vyrazila s ním do válečné vřavy, pokud ne, čekala na něj a zaplňovala dny ošetřováním zraněných v konfederační nemocnici v Galvestonu. Právě tam se o něho starala, když se dovlekl z bitvy napůl slepý a s hrozivým zraněním.

Pak se s ním vrátila zpátky do Fairfields, aby spolu protrpěli veškeré ponížení ze ztráty majetku i úrody. Od té doby ho neopustila. Možná kdyby ho nechala o samotě, situace by se vyvinula jinak. Vždyť ona ho vlastně oslabovala a zároveň i obrušovala ostří jeho běžně drsného postupu.

Tolikrát vyčenichal šanci, která by mu veškeré ztráty nahradila, ale Louise se pokaždé stala důvodem promarněné příležitosti.

"Už bych k tobě neměla nikdy úctu," řekla mu jednou. "Rozhodně, pokud tohle uděláš!"

"Ani ve snu by mě nenapadlo, že jsi schopný podobného činu! Mungo, vždyť je to špatné, vlastně zcela nemorální..."

Postupem času se měnila. V jisté chvíli, po dalším nezdařeném pokusu získat bohatství, začala jeho prohry přijímat s naprosto ledovým klidem.

"Proč mě neopustíš?" vyzval ji.

"Protože tě miluju," odpověděla. "Ach, jak bych si někdy přála zbavit se toho zotročujícího citu..."

V australském Perthu, když ji přinutil, aby se stala součástí nastražené pasti jako nevinná oběť, se poprvé vzepřela. Dokonce vytipovaného obětního beránka varovala, a tak museli prchnout. Odpluli na malém škuneru necelou hodinu předtím, než se objevila policie se zatykačem.

Od té doby Louise už nevěřil, ačkoliv se nedokázal odhodlat, aby ji opustil. Věděl, že ji stále ještě potřebuje. V Kapském Městě ho konečně dostihl jeden z pěti dopisů od urozeného švagra.

Duc de Montijo mu oznamoval, že Solange St. Johnová se nachladila při jízdě na koni a po pěti dnech zemřela na zápal plic. Navíc vévoda suše poznamenal, že děti jsou vzdělávané na jeho účet a on se vzepře, kdyby je Mungo St. John chtěl získat zpět.

Konečně se tedy cítil volný, aby mohl splnit slib vyřčený před Louise, když spolu klečeli a drželi se za ruce před oltářem v londýnském kostele St. Martin-in-the-Fields. Tenkrát přísahal před Bohem, že se s ní ožení, jakmile se naskytne možnost.

Místo toho si Mungo dopis ještě třikrát přečetl, potom ho podržel nad plamenem svíčky a zbytky zčernalých listů rozdrtil na prach. Louise se novinku nedozvěděla. Stále žila v domnění jeho platného manželství, a tak celkový vztah pokulhával, rozmělňoval se a stával se nudným.

Snad ho i očarovala. I když byla na hony vzdálená, stále na něj měla vliv. Ani v temné buši jižně od Kimberley, když zahlédl záblesk diamantu v dlani Hendricka Naimanna, nebyl schopný vypudit z mysli káravý výraz své milované: v každém oku odsouzení a chladné obvinění na překrásných rtech.

Vynikající střelec, jakým vždy byl, se nechal zahalit stínem ženy, a proto se mu zachvěla muška. Vypálil o mrknutí oka později. Bastaarda nezabil, ale kdyby se mu to podařilo, reakce Louise by nemohla být horší.

Tenkrát se vracel k místu, kde čekala, kymácel se v sedle a zraněný hřebec se zoufale vlekl. Hned zahlédl její tvář v měsíčním světle. I když ho zachytila, aby nespadl na zem, obvázala mu rány a běžela pro pomoc, tehdy si uvědomil, že právě v tomhle okamžiku překročili rozdělující linii, odkud už nebylo návratu.

Chmurné úvahy mu potvrdil Zouga Ballantyne, jenž na ni tenkrát upřeně zíral ve světle lucerny. Ten nezaměnitelný výraz dobře znal, poněvadž mnoho mužů na Louise přesně takhle pohlíželo. Ovšem jenom Zougovi otevřeně naznačila sympatie, aniž by se snažila něco zakrývat.

Při dlouhé cestě na sever, kdy kráčela vedle kárky, v níž ležel zraněný ji opět popíchl a ona nic nezapřela.

" ...alespoň Zouga Ballantyne je čestný muž!"

"...tak proč ode mě neodejdeš?"

"Dobře víš, že tě nemůžu opustit, pokud jsi v tomhle stavu..."

Větu nedokončila a už na tohle téma nepromluvili. V nastalé mrazivé tichosti Mungo vycítil přítomnost jiného muže v její mysli. Ze zkušenosti věděl, že v jádru ženě nezáleží na hloubce zoufalství a smutku, protože jen velice zřídka setřásá vztah, pokud nesvítá naděje něčeho lepšího. A Louise tuhle naději měla, oba o tom věděli.

Rozvažoval, zda přece jen udělá konečné řešení. Dokonce zažil dobu, ne tak vzdálenou, kdy by ji raději zabil, než trpně vyčkával okamžik rozchodu! Ale pak se dostali na misii Khami a události nabraly rychlejší tempo. Vše se hnalo k jakémusi vyvrcholení a Mungo tušil blížící se explozi.

Dávno vyčpěla přitažlivost, kterou ho Robyn Ballantyneová už jednou zlákala. Nyní se mu však všechno živě připomnělo při pohledu na zralou ženu, Robyn Codringtonovou. Teď se mu zdála mnohem atraktivnější než tenkrát coby dívka. Hned odhalil její sílu i sebejistotu, což by rozhodně zajistilo bezpečný přístav muži unavenému bouřemi života až do morku kostí.

Dobře věděl, jak důvěryhodnou osobou je pro matabelského krále. A čeká-li na něj bohatství na severu, o čemž začínal být přesvědčený, nedá se její vztah k místním domorodcům ničím vyvážit.

Ještě ale musel vyřešit jednu temnou záležitost. Mungo St. John nikdy neodpouštěl ani nezapomínal, pokud utrpěl cizím zaviněním nějakou škodu. A Clinton Codrington tenkrát velel dělovému člunu Královského námořnictva, který zajal jeho nádherný Huron poblíž mysu Dobré naděje. A tahle námořní operace se snad stala Mungovým počátkem úpadku, jako by hlásala příchod budoucích neštěstí! A tahle Codringtonová byla zranitelná a právě jejím prostřednictvím by se mohl pomstít. Taková možnost se mu začínala líbit.

Povzdychl, zavrtěl hlavou a s použitím hole vstal. Až v téhle chvíli si všiml, jak se na něho upírají dva páry dětských očí.

Mungo St. John měl rád všechny ženy jakéhokoliv věku,a protože už dlouho neviděl vlastní děti, mohl jen odhadnout, že jeho nejmladší bude stejného stáří jako tyhle dvě.

Skutečně hezké holčičky, pomyslel si a hned se v něm ozval otcovský instinkt. Jejich přítomnost přivítal. Konečně se mohl vymanit z temných myšlenek i z osamělosti posledních týdnů.

"Přeju dobré odpoledne, dámy." Usmál se a uklonil tak hluboko, jak zraněná noha dovolila.

Na rtech se mu sice objevil neodolatelný úsměv, ale dvojčata zůstávala strnule bledá, oči dokořán a fascinovaně zírala přímo na poklopec kalhot. Po pár vteřinách ticha se dokonce i Mungo St. John cítil vyvedený z míry a celý nesvůj přešlápl.

"Milé dámy, jsem vám celý k službám..."

"Pane, rády bychom viděly váš ocas!"

"Aha?!" Mungo polkl, a protože před ženou jakéhokoliv věku neztrácel duchapřítomnost, hbitě promýšlel strategii. "Vy jste o tom určitě neměly vědět, že ano?"

Unisono přikyvovaly, ale oči měly stále upřené do míst pod opaskem. Vicky měla pravdu, rozhodně tam něco má!

"Kdo vám o tom řekl?" Rekonvalescent se opět usadil, aby se dostal na úroveň mladých očí. Zklamání holčiček bylo očividné.

"Máma tvrdila, že jste ďábel. My však dobře víme, že pekelník má ocas!"

"Už chápu," přitakal. Vší silou se snažil potlačit hurónský chechtot a raději udržoval ve tváři vážný výraz.

"Vy jste jediné, které o tom vědí," začal spiklenecky. "Určitě o tom nikomu jinému neřeknete, viďte?" V náhlém okamžiku osvícení si Mungo uvědomil, že bude k nezaplacení mít své spojence v Khami - dva páry bystrých očeka uvidí cokoliv a dlouhé uši uslyší všechno.

"Ani nepípneme," slibovala Vicky. "Pokud nám ho ukážete!"

"Tohle udělat nemůžu..." Děvčátka okamžitě zaúpěla.

"Proč ne?"

"Copak vám maminka neřekla, že je hřích ukazovat někomu spodní prádlo?"

Malé badatelky na sebe pohlédly a nakonec Vicky neochotně přiznala: "Ano, tohle máme skutečně zakázané. Lizzie už za to jednou dostala pohlavek."

"Tak vidíte," odsouhlasil informaci Mungo. "Ale já vám teď řeknu, co udělám - budu vyprávět příběh o tom, jak jsem se dostal k ocasu."

"Bude vyprávět pohádku'" zatleskaly svorně ručkama a uvelebily se mu u nohou, sukýnky způsobně stáhly ke kolínkům.

Ačkoliv je pokaždé nadchlo tajemství, přesto nebylo nic lepšího než vyprávění strašidelných příběhů, kde krev teče proudem. Potřebovaly mít záruku nádherných nočních můr, což jim Mungo St. John klidně zajistil.

Odpoledne co odpoledne u něj sedávaly na téhle vyhlídce, plně oddané charismatickému vypravěči. Zcela propadly kouzlu neuvěřitelných historek o strašidlech a dracích, zlých čarodějnicích a nádherných princeznách, které

vždy měly vlasy jako Vicky či oči podobné Lizzie.

Jakmile dokončil vyprávění, pokaždé z nich velice obratně a taktně doloval informace o veškerých událostech z misijní stanice Khami. Dozvěděl se, že Cathy začala malovat portrét bratrance Ralpha zcela zpaměti, což dle dvojčat značilo nejenom "zabouchnutí" se, ale snad ještě horší stupeň "až po uši".

Tím pádem zjistil, že král Ben přikázal celé rodině, aby se účastnila oslav C`zawala při novoluní, a obě dívenky s očima navrch hlavy nadšeně chrlily informace o zabíjení posvátného černého býka.

"Zabijí ho jen rukama," prožívala nádherné představení Vicky. "A tenhle rok už budeme mít povoleno přihlížet, protože je nám jedenáct, heč!"

Z dalších detailů vyplynulo, že tatínek chtěl vědět od maminky, jak dlouho ten smutně proslulý pirát ještě zůstane v Khami. Tady musel Mungo dívkám vysvětlit, že, smutně proslulý vlastně znamená velice známý, ovšem bez jakékoliv legrace...

Příští odpoledne se pacient dozvěděl další novinku. Král Ben plánuje khoenbisile před svými Induny. Gandang, jeden z královych bratrů, se o tom zmínil před svou nejmilejší Jubou a tajemství dorazilo až na misii.

"Khornbisile - co to znamená?" divil se rekonvalescent.

"To znamená, že jim vše skutečně ukáže!"

"A co?"

"Královské poklady," vyhrkla Vicky a Lizzie se k ní dotčeně otočila.

"Já mu to přece vyprávím!"

"Dobře, dobře, máš pravdu, dámo," uklidňoval ji Mungo a trochu se naklonil kupředu. V očích zableskl zájem doplněný nevinným úsměvem. "Jen klidně vyprávěj..."

"Je to obrovské tajemství. Máma říkala, že kdyby se něco takového dozvěděli jiní lidé, ti špatní, mohlo by se stát králi Benovi něco hrozného. Mohli by snad přijít i zloději!"

"Takže to tajemství je teď mezi námi," upřesnil rafinovaně.

"Zdvihni prsty k přísaze!"

"Přísahám!"

A už Lizzie chrlila vše, aniž by gestem naznačila nutnost utajení. Tentokrát ji sestra nepředběhne a ona vše oznámí sama.

"Ukazuje totiž diamanty! Manželky ho natřou sádlem a do něj pak usadí všechny drahokamy..."

"Odkudpak by jich král Ben tolik získal?" skepticky povzdechl zaujatý posluchač.

"Poddaní mu je přinášejí z Kimberley. Juba ale tvrdí, že je nekradou, poněvadž všechny kameny patří panovníkovi, a navíc si je přece zaslouží!"

"A řekla Juba, kolik jich má?"

"Plné hrnce, moře hrnců..."

Mungo St. John odtrhl pohled od zrudlých a rozjásaných dětských tvářiček, aby pohlédl přes úrodné pastviny až ke Kopcům rady starších. A jeho zlatavé oko vyslalo záblesk nelišící se od lačného pohledu afrických šelem.

Jordan se vždy těšil na svítání. Patřilo totiž k služebním povinnostem každý večer zkontrolovat nautickou příručku a zjistit čas východu slunce.

Pana Rhodese pak budil s hodinovým předstihem. Magnát rád sledoval probouzení nového dne, ať z vyhlídkové plošiny svého soukromého železničního vagonu nebo při pití kávy na dvorku plném prachu u příbytku z vlnitého plechu, který si stále držel nedaleko Market Square v Kimberley. Stejně tak se kochal překrásnou scenérií z horní paluby zaoceánského parníku či ze hřbetu koně, když projížděl po ztichlých pěšinách vlastního panství na svazích Stolové hory.

Tehdy byl Jordan se svým pánem sám v době, kdy ideje, jak velikán nazýval své myšlenkové pochody, z něho přímo vyvěraly: neuvěřitelné, grandiózní, dalekosáhlé, divoké i legrační, ale vždy fascinující!

V téhle chvíli si coby sekretář rozevlátého génia připadal součástí dějin, když každé slovo zaznamenával těsnopisem či konstruoval proslovy, patřící do rozlehlých prostor parlamentu Kapska.

Tam byl Cecil Rhodes delegován volebním obvodem, kdysi nazývaným Griqualand. Jiné ideje zase uplatnil v dozorčí radě mamutí diamantové společnosti De Beers Consolidated Mines, kde působil jako předseda. Tenhle kolos veliký Brit vytvořil ze všech těch malých claimů i menších konkurenčních podniků.

Jako mytický hroznýš královský spolykal všechny - dokonce mu podlehl i Barney Barnato, další gigant diamantového naleziště. Však ho Cecil Rhodes vyplatil šekem s astronomickou sumou přes pět milionů liber. Nyní tedy diamantový král vlastnil vše...

Jednoho rána se opět projížděli na koních, když náhle diamantový král pozdvihl hlavu a pohlédl na Jordana svýma nádherně modrýma očima. Pokaždé vyslovil cosi udivujícího. Jednou pronesl: Jordane, měl bys každý den děkovat Bohu, že ses narodil coby Angličan...

Jindy se zase zahloubal: Za tím vším je pouze jeden jediný důvod, Jordane. Vůbec nejde o hromadění kapitálu! Štěstěna stála při mně, když jsem tenhle fakt tak brzy odhalil. Skutečným důvodem je totiž propojení civilizovaného světa pod britskou vládou, znovupřipojení Severní Ameriky ke Koruně a zajištění jediné obrovské říše anglosaské rase...

Jak povznášející a opojné je být součástí tak velkorysého programu. A tím spíše, když ta statná lidská bytost často otáčela hlavou k severu, k zemi, kterou mladý Ballantyne nikdy neviděl, ale během společných let se jim téměř stala důvodem prosté exi stence.

"Má idea říká, že sever je vynikající nápad! Tam prakticky všechno začne, Jordane...," upozorňoval. "A když

přijde čas, vyšlu tě tam. Musí totiž jít o osobu, které důvěřuju víc než komukoliv jinému!" Jordanovi se nezdálo nikdy divné, že ten pár modrých očí stále tím směrem pohlíží, k té otevřené zemi na severu, značící tak důležitou oblast v představách Cecila Rhodese. Snad je přímo vyzývala, ověnčená posvátnou aurou, coby vytčený cíl.

Mladík si pamatoval nejen den, kdy k tomu došlo, dokonce - znal i hodinu. Celé týdny po Pickeringově pohřbu na hřbitově u Kapské cesty bral ohled na pánovo truchlení. Ale jedno odpoledne opustil kancelář dřív, aby sochu sokola, nedbale postavenou na dvoře, za pomoci tří černochů přemístil dovnitř.

Jídelna byla ale malá, tady by ptačí bohyně bránila přístupu ke stolu i předním dveřím. V malém domku zůstávala pouze jedna stěna volná, a sice v ložnici, u čela pánova úzkého lůžka. Kamenná krasavice dokonale zapadla do prostoru mezi okno a zeď.

Druhý den ráno při obřadu buzení Jordan zastihl Cecila Rhodese, jak v županu postává před sokolem.

Ve svěžím narůžovělém svítání, při jízdě do kanceláře společnosti De Beers Consolidated Mines, náhle magnát promluvil:

"Opět další idea, o kterou bych se s tebou rád podělil, Jordane. Při studiu sochy mě napadlo, že sever se může stát bočním vchodem našeho kontinentu!" Takhle tedy všechno začalo ve stínu okřídleného ptáka...

Když architekt Herbert Baker konzultoval s Cecilem Rhodesem veškeré podrobnosti ohledně rezidence budované na pozemku diamantového krále, jednoznačně dospěli k zajímavému názvu: Groote Schuur - Velká stodola. A Jordan právě seděl vedle obou těchto velikánů. Jako vždy se snažil být skromně v pozadí, aby mohl zapsat každou nadiktovanou větu a zároveň dodat čísla či fakta, jakmile byl tázán. Většinou mluvil potichu, přičemž potlačoval přirozený muzikální dar. Náhle magnát vyskočil ze židle a v náporu nečekaného vzrušení začal divoce přecházet po místnosti.

"Další idea, Bakere! Chtěl bych mít sjednocující motiv pro celou rezidenci, něco pro mě typického, zcela příznačného, hlásajícího jasně mou vizi - i když tady už nebudu. Až se příchozí podívá, třeba i za tisíc let, aby mu okamžitě vyvstalo před očima jméno Cecil John Rhodes!"

"Co třeba diamant?" zariskoval Baker a hned načrtl stylizovaný drahokam.

"Ne, ne, příteli. Buď trochu originální, člověče! Napřed jsem tě musel pokárat za skrblení při pokusu postavit mi menší chatrč. A teď, když konečně jásám nad magnificentními prostorami tebou navrženými, už bys to chtěl zase zmršit..."

"Pták," zničehonic vydechl Jordan. Oba muži na něho překvapeně pohlédli.

"Co jsi říkal?"

"Ten kamenný pták, pane Rhodesi. Ten sokol, ten by měl být vaším symbolem!"

Diamantový král na něho chvíli strnule zíral, potom prudce udeřil pěstí do dlaně.

"Bakere, to je ono! Honem mi toho opeřence načrtni !"

A tak se kamenný sokol stal duchem Groote Schuur. Těžko se našla jedna místnost v těch obrovských prostorách, kde by se neobjevila silueta buď jako vlys anebo dřevoryt, dokonce i koupelnu zdobily ptačí motivy. Jedenáct tun otesané a nablýskané žuly se usadilo do všech čtyř rohů mohutné stavby a zpodobňovalo kamenného sokola.

Původní originál, dopravený z Kimberley do Kapského Města ve speciální schráně, trůnil nad grandiózní vstupní halou, odkud slepě zíral na každého, kdo prošel masivními týkovými dveřmi hlavního vchodu rezidence.

A právě tohle jitro Jordan vyletěl z postele ještě dřív než obvykle, poněvadž pán špatně spal a vyvolal si ho z malé ložnice na konci chodby.

Ve studeném ranním vzduchu na ně útočil pomstychtivý vítr z nedalekých Hottentots Holland Mountains, když stoupali pěšinou vzhůru k soukromé zoologické zahradě. Mladý Ballantyne se ohlédl přes rozlehlou Kapskou rovinu a v dálce spatřil sníh na vrcholcích horského hřbetu, lesknoucí se růžovou i zlatou barvou v paprscích ranního slunce.

Diamantového krále halila mrzutá nálada, schlíple seděl v sedle, límec ohrnutý až přes uši a klobouk se širokou krempou naražený do čela. Ačkoliv překročil teprve třicítku, teď vypadal alespoň o patnáct let starší. Dokonce se ani nezastavil u lví klece. Zamířil rovnou do lesa, kudy dojeli k příkřejšímu svahu typicky plochého masivu Stolové hory. Tady seskočili.

V dálce je zdravily střechy Groote Schuur, připomínající pohádkový zámek, ale Rhodes byl zahleděný k obzoru.

"Cítím se jako závodní kůň," pronesl náhle, "jako arabský plnokrevník se statečným srdcem, silnou vůlí a potřebou hnát se tryskem, ale jakýsi temný jezdec mi sedí na hřbetě a brzdí můj výkon přitaženým udidlem i bodáním krutých ostruh..." Protřel si oči, kořen nosu sevřel mezi palec a ukazováček, pak si začal masírovat tváře, jako by v nich chtěl urychlit krevní oběh.

"V noci se zase objevil, Jordane. Dávno jsem prchl z Anglie až do Afriky v domnění, že se ho zbavím, ale vyšvihl se zpátky do sedla! Jmenuje se Smrt a moc času mi nedává..." Opřel si dlaň o hruď, prsty roztažené. Snad chtěl zpomalit tlukot bušícího srdce. "Jordane, tak málo času! Musím si pospíšit!" Otočil se a chytil spolujezdce za rameno. Ve tváři se mu objevila až něžnost, malý smutný úsměv se usadil na pobledlých rtech. "Jak ti závidím, můj chlapče. Ty uvidíš všechno dokonané a já ne..."

V této chvíli si mladý Ballantyne pomyslel, že mu snad srdce pukne při pohledu na zoufalý výraz obličeje nejlepšího přítele. Rhodes se dotkl jeho tváře.

"Vše vydrží jen krátce, Jordane. Život, sláva a dokonce i láska probíhají velice rychle..." Otočil se zpátky ke koním. "Pojď , práce čeká!"

Vyjeli z lesa a mysl velikána se opět zaměřila jinam. Smrt odsunul stranou.

"Musíme ho usměrnit, Jordane! Vím, že je to tvůj otec, ale je skutečně zapotřebí ho vyšachovat. Uvažuj o tom a dej mi vědět, co tě napadlo! Hlavně však měj na zřeteli: času je málo a my se bez něj nemůžeme pohnout..."

Průsmyk mezi Stolovou horou a kopcem Signal Hill zaplňoval docela hustý provoz. Jordan předjel víc než dvacet kočárů, aby se dostal do nejvyššího bodu. Trvalo další dvě hodiny jízdy než se cesta uvolnila a stala se z ní opuštěná vyjetá kolej vedoucí k úžlabině na úpatí hory.

V zimním období křoviska protěží na stráních zešedla, nádherné květy seschly a zhnědly. Vodopád se snášel z převisu a vyblýskal skálu dočerna, vodní tříšť kropila hájek tropických dřevin u jezírka.

Bungalov už zdálky jevil známky života i pečlivé údržby. Došky někdo nedávno vyměnil a odborně zastřihl. Stále zlatavě zářily a silné zdi bíle svítily. Jordan s radostí zaznamenal kouř linoucí se z komína. Táta byl doma!

Věděl dobře, že pozemek kdysi patřil slavnému lovci a neúnavnému cestovateli. Tom Harkness byl jediný muž, jenž dodal odvahu i poradil, když se Zouga Ballantyne připravoval na svou první expedici do Zambezie. Co by snad sentimentální gesto táta zakoupil tuhle nemovitost za sto padesát liber, které získal za autobiografické dílo Lovecká odysea.

Jordan seskočil a přivázal k zábradlí verandy svého nádherného hřebce ze stáje Groote Schuur. Potom vystoupal po schůdcích. Pohlédl na namodralý blýskavý kvádr připomínající mramor, stojící bokem jako strážce, a stín mu přeletěl po tváři při vzpomínce na ten osudový den, kdy Ralph vykutal tuhle bezcennou kamennou desku z Ďáblovy pasti.

Tenhle jediný kus "modré" se stal svědkem všech těch let namáhavé práce a zoufalého snažení. Uvažoval, zda sem táta dopravil balvan pouze proto, aby si ho umístil vedle vchodu coby připomínku.

Jen krátce se dotkl studené plochy a okamžitě pocítil hladkost, snad způsobenou mnoha rukama, jak se to stává chrámovým sochám ohlazeným stovkami věřících.

"Je tam někdo?"

Uvnitř se kdosi pohnul a dveře se rozletěly.

"Jordane, můj Jordie!" hlaholil Jan Cheroot a hnal se k mladíkovi.

Vlasy mu sice už zbělely, ale oči zůstávaly jasné a síť vrásek kolem nich se ani moc neprohloubila. Objal chlapce ze všech sil, tiskl ho k sobě žlutohnědýma rukama, ale i přes výhodu schodu mu nedosahoval ani k bradě.

"Nějak jsi nám vyrostl," uchechtl se. "Kdo by si pomyslel, že to dotáhneš tak vysoko, můj malý Jordie..." Náhle odskočil a zíral příchozímu do tváře. "Při pohledu na tebe bych vsadil celou libru proti paviánímu lejnu, že už jsi zlomil několik dívčích srdcí!?"

"Rozhodně ne tolik jako ty," ušklíbl se mladík a přitáhl Hotentota k sobě.

"Však jsem měl náskok," přiznával nadšený otcův společník. "A pořád mi zbyla síla na jednu či dvě akce."

"Trápily mě obavy, že vás tady nezastihnu."

"Dorazili jsme před třemi dny!"

"A kde je táta?"

"Jordane!"

Známý ryčný hlas s ním trhl, ihned se otočil a v hlavním vchodu bungalovu stál Zouga Ballantyne.

Nikdy neviděl otce takhle spokojeného. Stál tam štíhlý, mohutný a opálený sluncem. Ze vzpřímené pozice se vytratila porážka utržená na diamantových polích.

"Synku!" vyhrkl. Konečně se sešli, potřásali si rukama a vzájemně na sebe zkoumavě pohlíželi.

Pýcha i rozhodnost, o které otec postupně přišel v kutací jámě, se navrátily, ale tentokrát v podstatně lepší kvalitě. Už připomínal muže, jenž si stanovil zásady, podle nichž je připravený žít. V zelenavých očích se mu objevil nový životní postoj, společně s porozuměním i soucitem. Stál tu chlap, jenž vyzkoušel sám sebe až k hranici sebezničení, kdy propátral neprobádaná zákoutí své vlastní duše a našel je neporušené.

"Jordane," vydechl tiše a tentokrát nezakrýval své city. Naklonil se k chlapci a nakrátko přitiskl hebké zlatavé vousy k synově tváři.

"Často jsem na tebe myslel," pronesl zcela prostě. "Díky, že ses objevil!" Rukou ho objal kolem ramen a uvedl dovnitř. Tohle místo se Jordanovi vždy líbilo. Hned přešel ke krbu, kde hořela polena, a ohříval si ruce. Zároveň se rozhlížel. V tomto domě vládl muž: na poličkách se nahromadily encyklopedie i příručky, sbírku doplňovaly v kůži vázané tlusté cestopisy a badatelské záznamy.

Všude na stěnách visely zbraně, od jedovatých křováckých šípů přes štíty i asagaje Matabelců a Zulu až po zbraně používané civilizací všech možných kalibrů, vyrobené proslavenými mistry svého oboru.

Nechyběly ani suvenýry a trofeje, většinou rohy zkroucené, zahnuté či přímé jako kopí. Celkovou atmosféru doplňovala pruhovaná kůže zebry a zlatá hříva lva z pouště Kalahari. Slonovinu zastupoval mohutný nažloutlý oblouk, dosahující výš než hlava dospělého muže.

"Dařilo se ti?" zeptal se Jordan. Zouga pokrčil rameny. "Pokaždé je čím dál těžší najít dobrá zvířata pro mé klienty."

Patřili mezi ně bohatí a se šlechtickým rodokmenem propojení lovci, přijíždějící na černý kontinent za zábavou.

"Zdá se mi, že Američané objevili konečně Afriku. Na příští loveckou sezonu si rezervoval safari mladý muž přímo ze štábu amerického válečného námořnictva - nějaký Theodore Roosevelt." Odmlčel se. "Ano, daří se nám udržovat pohromadě tělo i duši, mně i starému Janu Cherootovi. Tebe se snad ani nemusím ptát. .."

Očima přejel drahou anglickou látku synova oblečení, jemnou kůži jezdeckých bot i stříbrné ostruhy a zlatý řetízek od hodinek v kapsičce. Na chvíli se pohledem zastavil na třpytivém bílém diamantu zdobícím kravatu.

"Opravdu jsi udělal dobře, když ses rozhodl zůstat u Rhodese. Panebože, jak ta jeho hvězda každý den stoupá stále výš a září jasněji..."

"Tati, je to velký muž, přímo génius!"

"Nebo velký gauner!" Zouga se omluvně usmál. "Promiň, hned jsem si uvědomil, jak vysoce o něm smýšlíš. Pojď si raději dát sklenku sherry, Jordie, než nám Jan Cheroot ukuchtí oběd." Opět se usmál. "Stýská se nám po tvém vaření! Tohle naše jídlo ti asi moc chutnat nebude, obávám se..." Zatímco naléval sladké kapské sherry do sklenek, ptal se přes rameno: "A co Ralph, co jsi o svém bratrovi slyšel?"

"Velice často se potkáváme v Kimberley anebo v hlavním skladu u železnice. Vždycky se po tobě ptá."

"Jak na tom je?"

"Z něho bude boháč, tati! Jeho vozy už dopravují zboží až do Pilgrims Rest Trransvaalské republice i na nová naleziště zlata v pohoří Witwatersrand. Dokonce vyhrál kontrakt na nejrychlejší přesun zboží z přístavu Port Elizabeth v Algoa Bay. Otevřel si obchodní stanice i na řekách Tati a Shashi."

Jedli před ohněm v krbu. Kyselý chléb se sýrem a studeným skopovým zapíjeli zlatavým mokem z proslavených kapských vinic Constantia. Hotentot se šťastně nakláněl k Jordanovi, líbezně se na něj šklebil a chválil projevený apetýt. Navíc včas doléval.

Nakonec dojedli, natáhli si nohy a Jan Cheroot přinesl hořící dřívko, aby si zapálili doutníky. Mladý Ballantyne je měl samozřejmě uschované ve zlatém pouzdře.

"Tati, ta smlouva ohledně kutacích práv..."

Poprvé zaregistroval rozezlené vrásky u kořene otcova nosu.

"Doufal jsem, že jsi nás přišel navštívit," pronesl Zouga chladně. "Pořád zapomínám, že jsi víc Rhodesův muž než můj syn!"

"Jsem obojí," upřesňoval Jordan. "Proto s tebou můžu takhle mluvit."

"Jakou zprávu mi slavný pan Rhodes posílá tentokrát? Mauch i Selous akceptovali jeho nabídky. Prodali své koncese panu Rhodesovi a oba jsou o deset tisíc liber bohatší..."

Mauch byl voják a dobrodruh. Fred Selous, podobně jako Zouga, lovec a cestovatel. Stejně jako Zouga i Selous napsal velice dobře veřejností přijaté knihy o lovu na černém kontinentu pod názvem Lovecké vandrování v Africe. Oba tito muži se v různé době objevili u krále Lobenguly, který jim zaručil práva na slonovinu i minerály ve východní části své říše.

"Cecil Rhodes po mně chce, abych ti hlavně připomněl, že Mauch i Selous měli povolení na to samé teritorium, které tobě už kdysi zaručil Mzilikazi! Teď vlastní dokumenty on a platnost všech podobných smluv je beznadějně zmatená, navíc i ukrytá v oparu minulosti..."

"Ballantyneovská koncese je první a původní, podepsaná králem Mzilikazi! Další papíry nemají žádnou platnost...," odsekl Zouga.

"Právníci pana Rhodese však doporučují..."

"Zatracený Rhodes a jeho právníci! Klidně ať si táhnou do pekel..."

Jordan sklopil oči a mlčel. Po delší pauze si Zouga povzdychl a vstal. Přešel k příborníku ze žlutého dřeva, ze zásuvky vytáhl pokroucený a omšelý dokument přilepený k tuhému plátnu, aby se nerozpadl úplně.

Inkoust zhnědl, ale písmo zůstalo rozevláté a ostré. Šlo o rukopis arogantního i sebevědomého mladého muže.

Titulek hlásal:

EXKLUZIVNÍ KONCESE K TĚŽBĚ ZLATA
A LOVU SLONŮ
V NÍŽE JMENOVANÉM
NEZÁVISLÉM TERITORIU MATABELELANDU

Dole na dokumentu se houpala vosková pečeť zobrazující mohutného sloního samce, což doprovázela slova:

NKOSI NKULU - VELKÝ KRÁL

A pod tím se objevil křivolaký kříž, vyvedený tím samým vybledlým inkoustem. Vedle něj bylo připsáno: Mzilikazi, vlastní rukou

Zouga položil starobylou listinu na stůl.

"Tak dobře," nakonec kapituloval. "Co ti Rhodesovi právníci doporučují?"

"Že toto povolení může být podle zákona napadeno z pěti různých směrů..."

"Pustím se s ním do boje!"

"Tati, vždyť je to ke všemu odhodlaný chlap! Jeho vliv je neuvěřitelný. Vcelku nejsou pochyby, že v příštím volebním období se stane premiérem parlamentu Kapska..." Jordan se dotkl červené pečetě. "Jeho jmění je nevyčíslitelné, možná deset milionů liber i víc..."

"Přesto s ním budu bojovat!" pronesl Zouga a zarazil synovu odpověď položením ruky na rameno. "Jordane, copak nechápeš? Muž musí mít občas sen, jakési světlo, které následuje v temnotách. Tohle přece nemůžu nikdy prodat, vždyť v tom tepe má krev. Bez koncese mi nezbude nic!"

"Tati ..."

"Vím, co chceš říct! Že nikdy neuskutečním svůj sen, protože nemám dost peněz. Dokonce můžeš i naznačit, že už mi schází i síly. Ale Jordane, pokud budu mít tenhle kus papíru u sebe, zůstane mou nadějí na splnění životního snu. Nikdy ho nemůžu prodat..."

"Přesně takhle jsem mu to vysvětloval! Proto tě chce přizvat ke svému projektu..."

Zouga pozdvihl zrak a zíral na syna.

"Nabízí ti místo ve správní radě Společnosti, jíž Cecil Rhodes zajistí královskou výsadu zvanou Royal Charter přímo od Jejího Veličenstva. Potom budeš mít v ruce veškeré záruky ohledně farmářské půdy, claimů pro dolování zlata

a zároveň i aktivní velení v terénu. Tati, teď konečně vidíš, že ti nechce sebrat sen, nýbrž právě naopak. Umožní ti ho splnit!"

V nastalém tichu zapraskalo hořící poleno, pak se zhroutilo do ohniště. Jiskry vyletěly a ozářily majorovu tvář.

"Kdy mě chce vidět?"

"Do Groote Schuur se dostaneme za čtyři hodiny jízdy."

"To už ale bude tma!"

"Je tam patnáct Ložnic, určitě si jednu vybereš," usmíval se Jordan, zatímco Zouga zářil, jako by mu někdo vrátil zpět veškeré naděje mládí...

"Proč tady ještě sedíme?" vyhrkl. "Jane Cheroote, přines mi cestovní plášť!"

Zouga vyšel na verandu a na horním schodu se zastavil. Dotkl se pravou rukou namodralého kamene, potom svých rtů a čela. Udělal gesto, jímž Arab zdraví starého přítele. Pohlédl na syna.

"Asi pověrčivost," vysvětloval. "Přináší štěstí!"

"Štěstí?" odfrkl Hotentot u schodů, kde držel koně. "Hnusnej kámen. Vlekli jsme ho sem celou cestu z Kimberley a nikdo neví proč," mumlal znechuceně.

"Jan Cheroot by asi onemocněl , kdyby si nemohl na něco stěžovat," major mrkl na Jordana, než vyrazili.

"Velmi často vzpomínám na den, kdy jsme narazili na modrou," zadumal se syn. "Kdybychom tenkrát věděli, co víme dnes!"

"Jak to myslíš?"

"Já jsem tě přece přesvědčil, že modrá je jalová..."

"Ale vždyť jsi byl ještě chlapec."

"Ovšem zkušený expert na diamanty. Kdybys tehdy neměl jistotu, že pramen diamantonosné horniny vyschl, nikdy bys přece neprodal Ďáblovu past."

"Já jí přece neprodal, jen prohrál!"

"Ovšem v domnění, že claim je bezcenný. Proto jsi přistoupil na sázku pana Rhodese. Pokud bys tušil, že modrá není konec, ale vlastně začátek..."

"Tenkrát nic takového nikoho ani ve snu nenapadlo!"

"Cecil Rhodes to ale vycítil, víru v úspěch neztratil! Dobře věděl, co modrá znamená, snad šestý smysl ho ubezpečoval ..."

"Já se už do Kimberley nikdy nevrátil," přiznával Zouga a pohodlně se usadil v sedle. "Nikdy jsem se nechtěl vracet, s výjimkou cesty po železnici. Tak jsem se doslechl, že když Rhodes a Barnato podepsali vzájemnou smlouvu, ocenili naši Ďáblovu past na půl milionu liber..."

"Naše claimy byly totiž klíčem k celému nalezišti," vysvětloval Jordie. "Došlo k tomu snad osudovou shodou okolností, neboť se staly centrálním pilířem hlavní diamantonosné oblasti. Tati, tohle jsi ale nemohl předvídat ani v nejbujnější fantazii."

"Skutečně s podivem, jak instinkt jednoho může být pravdivý," hlesl major, "kdežto druhý se klidně zmýlí... Já jsem vždycky věděl, či se domníval, že znám jedinou možnost: moje cesta na sever má začít v té díře, v té hrůzné jámě!"

"Možná je to stále pravda, protože peníze, díky kterým budeme postupovat na sever, stále pocházejí z Rhodesových milionů."

"Řekni mi raději něco o té modré, vždyť jsi byl tomu magnátovi neustále po boku!"

"Jde o běžné změny," začal vysvětlovat syn. "Zcela prosté!"

Zouga jen vrtěl hlavou.

"Nastalá situace mi připadá jako zázrak."

"Přesně tak," odsouhlasil mladík. "Diamanty jsou totiž nádherné zázraky přírody. Nikdy nezapomenu na vlastní překvapení, když mi pan Rhodes ukázal způsob, jímž k tomu dochází. Ta tvrdá modrá skála se svou pevností podobá žule. Pokud ji ale dostaneš na denní světlo, po roce či dvou se začne rozpadat. Pravděpodobně v tom má prsty sluneční záření. Kámen se drolí jako bochník starého chleba, a v něm, tati, diamanty! Vydá jedenáct tisíc karátů těch nejlepších drahokamů každý den. Modrá je totiž mateřská hornina, modrá je jejich srdcem - však se už oficiálně nazývá kimberlit. To víš, vyvřelá ultrabazická..." Odmlčel se plný nadšení. "Někdy se skutečně nechávám unést," přiznával se.

Zouga se usmíval. Kdo by mohl mít pohlednému mladému muži, z něhož dobrota a laskavost přímo vyzařují, za zlé básnické příměry či odborné výrazy?

"Tati, ach tati, nikdy nepochopíš, jak jsem šťastný, že se konečně stáváš součástí celého projektu. Ty a náš génius!"

Ten Rhodes, uvažoval major. Vždycky v tom má prsty ten Rhodes! Ale přece jenom je pro mladého muže dobré mít kladný vzor. Špatně dopadne náš svět, až poslední hrdina zahyne...

Dá se posuzovat chlap podle množství knih? spekuloval Zouga.

Studovna přímo praskala ve švech. Police od stropu až k podlaze zaplňovaly do posledního místečka svazky, převážně o dobyvatelích. Právě těm obětoval diamantový král jednu celou stěnu, kam se mu podařilo vměstnat veškeré prameny a odkazy, které využíval Edward Gibbon při dvacetiletém tvoření monumentálního díla Úpadek a pád Říše římské. Tenhle klasický klenot britského dějepisectví zaujal Rhodese natolik, že nechal renomovanou firmou v Londýně sesbírat všechny dosažitelné výtisky. Pokud to bylo nutné, nechal je přeložit a svázat. Jen tohle ho stálo osm tisíc liber a přitom soubor stále ještě není kompletní, upozorňoval Jordan. Jaké sny o rozšíření Britské říše v sobě tenhle velikán ještě chová, usmíval se v duchu major, zatímco naslouchal téměř hypnotickému hlasu statného člověka s rudou kulatou tváří, usazeného za obřím stolem. Dokonce i ten zdobily reliéfy stylizovaných sokolů...

"Majore Ballantyne, jste Angličan, muž čestný a oddaný. Tyto vlastnosti mě k vám vždy přitahovaly!"

Tomuhle se skutečně nedalo odolat, vždyť několika slovy v posluchači okamžitě rozpoutal celý vír emocí. Zouga se musel usmát, když si uvědomil, že podléhá Rhodesovu vlivu stejně jako nejmladší syn... "Chci od vás mnohem víc než pouhou smlouvu, chápete? Víte dobře, co hledáme. Nejde přece jen o bohatství a osobní uspokojení! Ne, ne, naše snahy sahají dál, jde přece o svatou věc..."

Náhle se odmlčel.

"Nyní dobře víte, co chci. Vás a vaši smlouvu! Co za to?"

"Jakými úkoly mě pověříte?"

"Výborně, jdeme tedy přímo k jádru věci: Sláva před zlatem! Opravdu jste mě potěšil, Ballantyne... Ale zpátky k byznysu! Zpočátku jsem vás chtěl pověřit vedením okupačního expedičního sboru, protože byste bez problémů překonával záludnosti terénu, který dobře znáte. Ale i jiní muži dokážou splnit podobně jednoduchý úkol, takže tímhle pravděpodobně pověřím Selouse. Pro vás mám mnohem důležitější funkci! Stanete se mým druhým já v kraalu matabelského krále. Ti divoši vás znají a respektují, mluvíte jejich řečí, znáte kmenové zvyky a navíc jste voják. Pročetl jsem si vaše poznámky psané z pohledu zkušeného důstojníka. Nesmíme sami sebe balamutit, Ballantyne! Skutečně může dojít k vojenskému řešení a v tomhle případě nikoho s vyššími kvalitami nemám."

Zírali jeden na druhého, oba se jakoby nahrbili.

"Nejsem lakomý, Ballantyne. Pokud splníte úkol, klidně si nadiktujete odměnu. Peníze? Třeba deset tisíc liber. Půdu? Každý pozemek bude mít čtyři tisíce akrů. Claimy? Pět set čtverečních metrů na kutání zlata. O kolik byste měl zájem? Řekněme o pět z každé skupiny, což dělá deset tisíc liber v hotovosti, dvacet tisíc akrů té nejlepší půdy dle vašeho výběru, pět claimů v bohaté zlatonosné oblasti, kde jste zastřelil toho mohutného slona a výborně vše popsal v knize Lovecká odysea. Co tomu říkáte, Ballantyne?"

"Deset z každé skupiny," sykl Zouga. "Deset tisíc liber, deset pozemků a deset claimů..."

"Souhlasím!" plácl diamantový král dlaní do stolu. "Jordane, všechno zapiš! Ale jaký bude váš plat agenta v Lobengulově kraalu? Dva tisíce, čtyři tisíce ročně? Opravdu nejsem lakota, Ballantyne..."

"Však ani já nejsem žádný hrabivec."

"Takže čtyři tisíce. Všechno jsme odsouhlasili a teď můžeme s chutí poobědvat!"

Zouga zůstal pět dní v Groote Schuur, kde diskutoval, plánoval a naslouchal.

Příjemně ho překvapila nepravdivost legendy, která o Rhodesovi kolovala. Údajně měl být osamělým a zádumčivým člověkem, jenž se stáhl do olympských výšin, kam ho nikdo jiný nemohl následovat. V tomhle směru šlo o jasný výmysl.

Vždyť diamantového krále neustále někdo obklopoval. Neproběhlo ani jedno jídlo, aniž by neměl po boku minimálně patnáct expertů. Někteří chytří, jiní bohatí či obojí dohromady, šlechtici i Búrové z farem, politici a finančníci, soudci i vojáci.

Pokud náhodou nebyli bohatí, měli alespoň moc nebo kontakty či jen pobavili. Při jednom obědě se dokonce objevil básník, obrýlený chlapík menšího vzrůstu, vracející se do Anglie ze služby v Indii. Jordan znal jeho knihu Prosté povídky z hor, proto mu zajistil pozvání. I přes vzhled romantika ho společnost přijala dobře. Rhodes ho dokonce vyzval k návratu, aby mohl napsat též něco o Africe.

"Budoucnost leží zde, mladý Kiplingu, a my potřebujeme básníka, aby nám vše vyzpíval..." Tucty mužů se pohybovaly v blízkosti magnáta, nikdy ale žádná žena! Rhodes odmítl i službu, dokonce ani na zdi nevisel obraz s ženským portrétem.

Ať tenhle velikán seděl na koni, kráčel po trávníku nebo dlel za pracovním stolem, neustále mluvil. Čísla, fakta i odhady se z něho přímo řinuly, aniž by se musel dívat do poznámek. Občas š jen pohlédl na svého sekretáře, který horlivě přikyvoval. Stejně rychle chrlil nápady, ideje, prorocké vize, vše fascinující, až fantastické - ale snad nekonečné...

Pro návštěvníka, člena britského parlamentu: "Po praktické stránce musíme vytvořit pevné svazky se starou zemí, protože budoucí generace se už narodí mimo ni. Vše musí být použitelné, praktické a výhodné pro obě strany, nebo se obě země od sebe odtrhnou..."

Pro amerického senátora: "Měli bychom mít parlament pět let ve Westminsteru a dalších pět let ve Washingtonu D.C."

Pro finančního konkurenta, jenž závistivě cosi poznamenal o monopolu v diamantovém průmyslu: "Beze mě by se cena drahokamů nevyšplhala ani tak vysoko, aby vůbec někdo s ochotou obrátil kámen a vytáhl zpod něj drahý kámen! Kimberley by se stalo znovu pouští a třicet tisíc lidí by hladem zemřelo..." Jakmile začali s plánováním expedice na sever, Zouga si myslel, že Rhodes bude kontrolovat každičký detail. Ale velice se mýlil!

Rhodes jen definoval cíl. "Potřebujeme dokument od Lobenguly, který ratifikuje, čímž propojí všechna daná práva do jediné koncese, kterou pak mohu vzít do Londýna." Pak se obrátil na jednoho z mnoha mužů. "Rudde, ty máš mozek právníka! Dej mu carte blanche! Běž, udělej to! Jordana si vezmi s sebou, ovládá totiž jazyky! A klidně si ještě někoho přiber."

Pak se obrátil na Zougu.

"Potřebujeme okupační sílu sboru, dostatečně malou k rychlému postupu, dostatečně velkou k vlastní ochraně proti matabelské proradnosti! Ballantyne, to je vaše první starost. Dejte mi vědět, jak jste se rozhodl, přitom však mějte na paměti, že času je opravdu málo!"

Co by jinému trvalo půl roku, zvládli za pět dní. Když Zouga odjížděl z Groote Schuur, syn ho vyprovázel až k průsmyku. Vítr fučel od severozápadu a přinášel s sebou studenou pachuť Atlantiku v mračnech nasáklých vodou.

Počasí jim však ducha zlomit nemohlo, i když cípy plášťů vlály a koně se třásli. Přesto křičel jeden na druhého.

"Tak co, není to skutečný velikán? Každá minuta strávena v jeho přítomnosti je jako sklenka vynikajícího vína, naplněná vzrušením. Přitom je tak štědrý..."

"Nezapomeň, že on je tím člověkem, který má největší zisky ze své štědrostí!" rozchechtal se Zouga.

"Tati, slyším závist..."

"Slušný člověk určitě nenahrabe tak obrovské bohatství za tak krátkou dobu... Kohokoliv s tímhle jménem bych následoval třeba i do pekel. Rhodes mi už vůbec nevadí!"

"Modleme se, aby něco podobného nebylo nutné!"

V nejvyšším bodě průsmyku vítr ještě zesílil, takže Jordan musel stočit koně, až se oba jezdci dotýkali koleny.

"Tati, ohledně toho okupačního či expedičního sboru, nyní s vylepšeným názvem průzkumná kolona: existuje totiž pouze jedna osoba, která má vozy, zná cestu a dokáže sehnat zásoby i naverbovat muže..."

"Kdo je to, Jordie?"

"Přece náš Ralph!"

Major sledoval syna, jak se pomalu ztrácí na zpáteční cestě k temným vodám Stolové zátoky. Teprve pak se otočil a pomalu zamířil k domovu.

Vzrušení ho neopustilo. Okamžitě si uvědomil, že geniální Rhodesovy vlastnosti vzbuzovaly podobné pocity ve všech přítomných. Ačkoliv ho mohly cestou pohltit pohyblivé písky, na něž velice brzo narazí, přesto zanícení a rozmach ducha překoná všechny překážky, rozvažoval major.

Dumal nad obrovskou plochou země, kterou získá. Deset tisíc liber rozhodně nebude stačit na postavení budov, studní a oplocení, zakoupení dobytka i najmutí pracovních sil.

I zlatonosné claimy se prodraží, a to ještě nezakalkuloval transport drtičů zlatonosné horniny. Kvůli nedostatku peněz nebude schopný všechno vytěžit a tím propásne mnoho dalších příležitostí nabízených novou zemí! A navíc se zpočátku budou pozemky prodávat za pakatel. Přitom stovky tisíc akrů považoval už dávno za svůj vlastní majetek, ale bez finančního krytí jeho Zambezii získají jiní...

Žádná z těchto chmurných myšlenek však nemohla majorovi zkazit náladu, ani kapky studeného deště bijící do chladem ztuhlých tváří. Realizace životního snu stále ještě patřila do oblasti fantazie, i když se už operace rozjela. Hrozilo ale zlomení vazu při krkolomném postupu, jehož rytmus udával netrpělivý muž... Zouga pohodlně dřepěl v sedle, bradu zdviženou, a ignoroval ledové šlehy studící až za krkem. Zachvátila ho snad přímo hráčská jistota. Konečně už nepřízeň osudu skončila a přichází šťastné údobí! Kostky jsou vrženy...

Dešťová clona zcela zakrývala bungalov, dokud nevyjel z křovisek. Poryv vichru jako by náhle rozevřel oponu stříbřitých vod a v tu chvíli mu nálada poklesla na bod mrazu. Opět se zmýlil! Vše byla pouhá iluze, protože šňůra smolných zážitků nebrala konce. Nevěřícně zíral na polorozbořený domov!

Jeden z prastarých blahovičníků neodolal zuřícímu živlu a nakonec podlehl. Padl na přední část bungalovu a střecha se pod ním propadla. Veranda se proměnila v hromadu rozlámaného dřeva, obývací místnost zalila voda a v ní plavaly všechny knihy i dokumenty.

Zaskočen touhle katastrofou sklouzl ze sedla a v tichosti zíral na neuvěřitelnou spoušť. Srdce mu tepalo až v krku a v žaludku se snad svíjel probouzející se had. Zachvátila ho pověrečná hrůza člověka, jenž urazil své bohy...

A modrý kvádr střežící vstup ležel pod hromadou sutin. Dosud tu stál pevný a hladký jako žula, teď se rozdrobil, podobný křídě.

Major poklekl, aby se dotkl kusu rozlomené modré horniny. Pobořený dům se nedal porovnat se zničením téhle památky: vždyť šlo o jediný majetek, který si přivezl z diamantonosného naleziště. Jednalo se o nenahraditelný suvenýr, připomínající léta bezvýsledné dřiny! A tohle osudové znamení zaplnilo hořkostí nejtajnější hlubiny jeho duše...

V téhle zoufalé chvíli, kdy déšť bez milosti bušil do celého údolí a rozběsněný živel lámal stromy a odnášel zbytky došků, Zouga bezmyšlenkovitě otáčel zbytkem horniny. Náhle zaregistroval bílý záblesk, téměř oslepující jiskru! Snad by si i spálil kůži na prstech, kdyby zdroj tohoto úkazu nebyl studený jako kus ledu...

Nikdy se neobjevil na denním světle, ani jednou za dvě stě milionů let, od té doby, kdy se odhaduje jeho současná forma. Přesto sám připomínal kapku destilovaného slunečního jasu.

Zouga za celý život nic tak nádherného neviděl ani se ničeho tak líbezného a smyslného nedotkl. Držel totiž před sebou maják či přímo úhelný kámen budoucího žití. Až nyní se jeho veškeré marné úsilí i nesčetná zklamání ukázala nutná, až nyní přišlo ospravedlnění všech těch let, která považoval za promarněná. Až nyní se ukázala správná jeho pevná víra, že cesta na sever začíná v rozevřených čelistech diamantového naleziště, kde tenkrát vypukla diamantová horečka, známá coby De Beers New Rush.

Ruce se mu třásly jako starci, když se horečně snažil otevřít kapesní nůž a jemně doloval duhu z lůna rozlomené mateřské horniny. Teprve potom podržel úlovek před očima...

"Náš Rodinný diamant," zašeptal major Ballantyne a očarovaně hleděl do průhledných zákoutí. Jako jasnovidec si v křišťálové kouli prohlížel zelené pastviny, pokryté svěží a bujnou trávou, i stáda dobytka, a dokonce i těžní věž proslavených zlatých dolů, tyčící se proti nádherně modrému nebi...

Neočekávali ho. Objevil se tak náhle, že ho ani běžec nestačil ohlásit. Opustil postupující útvar vedený Kuddem u řeky Shashi a hnal se vpřed. Vzal si s sebou dva rezervní koně, které měnil, jakmile vycítil únavu zvířete pod sebou. Vybral si ty nejlepší ve stájích společnosti De Beers Consolidated Mizzes, a proto překonal vzdálenost od hranice Matabelelandu na misijní stanici Khami za pouhých pět dní.

"Jsem Jordan Ballantyne," představil se a shlížel z koně na shromážděnou rodinu, která se ve spěchu seběhla na verandě. Bleskový nájezd se obešel bez jakéhokoliv incidentu. Vstoupil coby dobyvatel s kudrnami lesknoucími se ve slunci a s milým, téměř stydlivým úsměvem na rtech. Jako prudká letní bouře se zmocnil srdcí všech.

Dary vybíral s očividnou pečlivostí, čímž projevil znalost každého zdejšího obyvatele i povědomí o individuálních potřebách. Dva tucty balíčků pro Clintona obsahovaly semena neobvyklých zeleninových druhů a vzácného koření, mezi něž patřila nejen kurkuma, ale i česnek. Robyn obdržela krabici plnou léků včetně další láhve chloroformu a pouzdro s ostrými chirurgickými nástroji.

Nejnovější vydání sbírky slavného básníka Alfreda Tennysona vybral pro Salinu, pro dvojčata pár nádherných mrkajících porcelánových pejsků, kteří vypadali jako živí, a Cathy obdržela to nejžádanější: kompletní soubor olejových barev, hromadu štětců a dopis od Ralpha!

První týden čekání na Rudda využil Jordan své schopnosti a s virgulí vyhledal vodu. Něco takového Clinton neuměl, proto mu byl vděčný. Dokonce mu pomohl vykopat novou studnu. Skutečně narazili na čistou a lahodnou vodu pouhé tři metry pod povrchem. Cathy odrecitoval kompletní Ralphův životopis ode dne i hodiny narození. Zabýval se podrobnostmi, takže celou historii dovyprávěl až za týden. Dívka mu přitom nehnutě visela na rtech.

Potom si vykasal rukávy a z misijní kuchyně se začaly hrnout přímo kulinářské speciality: masové knedlíčky, kroketky, k tomu mušelínová i holandská omáčka, suflé a sněhové pusinky. Vedle pohledného kuchaře se vznášela Salina. Snažila se mu pomáhat i přiučit se tomuto umění. Mezitím dívku obšťastňoval bezchybnou recitací Tennysonovy básně In Memoriam.

Něco takového ji skutečně okouzlilo.

Také ukázal dvojčatům, jak vystřihnout a složit z novin všemožné fantastické tvary i zvířata, a při tom jim vyprávěl tak nádherné příběhy, po nichž děvčátka toužila od chvíle, kdy Mungo St. John opustil Khami.

Pro Robyn měl nejnovější zprávy z Kapska. Dokázal popsat všechny vycházející hvězdy politického nebe i kategorizovat jejich sílu a slabostí. Citoval i nejnovější prohlášení politiků, poněvadž členové obou komor parlamentu patřili ke stálým hostům v Groote Schuur. Proto mohl šířit společenské klepy o tom, jak vešel v nemilost "ten nezvladatelný a nepochopitelně jednající stařec", tak prý královna nazvala vůdce liberální strany Gladstonea. Jordan dokázal vysvětlit i termín Home Rule. Šlo o možnost "samosprávy" na jistých britských územích. Zároveň také upřesnil, proč zvítězí liberální strana v dalších volbách, i když Gladstoneova vláda podcenila sílu súdánských povstalců a generál Gordon v Chartúmu zahynul.

"Při královninych oslavách ho obyčejní lidé na chodníku zdravili, ale aristokracie z balkonů zavile syčela," líčil události, jako by je viděl na vlastní oči.

Večeře na misijní stanici Khami obvykle končily brzo po setmění a celá rodina hodinu poté už spokojeně pochrupovala.

S Jordanovým příjezdem se vše změnilo: hovor a smích se někdy protáhl až do půlnoci.

"Jordane, není pochyb, že pokud chceme získat zemi Mašonů, musíme napřed do celé záležitosti vtáhnout tvou tetu. Doslechl jsem se, že Lobengula neudělá žádné důležité rozhodnutí bez porady s doktorkou Codringtonovou. Chci, abys vyrazil před postupujícím útvarem, který vede Rudd, a napřed si se svou příbuznou promluvil!" Takhle ho instruoval pan Rhodes. Jordan ve svém svědomí nenalezl žádný rozpor mezi služební povinností a loajalitou k rodině.

V daném týdnu tedy synovec "zpracovával" tetu. Obzvlášť zdůrazňoval upřímnost snah i vizi světového míru, dojde-li k vzájemnému propojení pod jednou vládnoucí mocí Koruny - přesně jak to viděl diamantový král.

Naprosto instinktivně chápal, jaké vlastnosti musí vyzdvihovat: vlastenectví, smysl pro charitativní činnost, lidský přístup k černošským dělníkům i odpor k novému zákonu probíranému v parlamentu Kapska. Po jeho schválení by měl zaměstnavatel právo bičovat černé sluhy. Teprve až Robyn přetáhl na svou stranu, zmínil se o plánovaném získání koncese. Ale i přes veškeré opatrné přípravy se okamžitě postavila proti.

"Žádný kmen už nesmí být okradený o vlastní zem!" vyjekla.

"My přece nechceme Matabeleland, tetičko. Cecil Rhodes bude Lobengulovi garantovat suverenitu a zároveň mu zajistí ochranu...

Četl jsem tvůj dopis, otištěný v The Cape Times, tetičko, kde jsi vyjadřovala obavu a smutek z matabelských ozbrojených výpadů do země Mašonů. Union Jack, vztyčený nad mašonskými kmeny, je bude chránit britskou spravedlností!

Němci, Portugalci i Belgičané se sbíhají jako mrchožrouti, však víš, tetičko. Existuje ale pouze jen jeden jediný národ, který je schopný tuhle svatou věc prosadit..."

Jordanem prokalkulované důvody nebyly přesvědčivé, ale jeho chování a víra v Cecila Johna Rhodese byla dojemná a nakažlivá, když se pomalu blížil k vyvrcholení celé diskuse.

"Tetičko, určitě jsi už viděla matabelské mládence, jak se vracejí ze země Mašonů se zaschlou krví na hrotech kopí a se zajatými děvčaty, svázanými provazy. Uvědom si, jakou zkázu za sebou zanechali: spálené osady, zavražděná novorozeňata i starce a zabité bojovníky! Nemůžeš popřít, že chudáci Mašonové potřebují ochranu, kterou nabízíme..."

Tu noc o tom promluvila s manželem, když spolu leželi ve tmě na úzké posteli s tvrdou slaměnou matrací. Misionář však odpověděl okamžitě a prostě: "Má drahá, nebylo vždy nad africké slunce jasnější, že Bůh stanovil, aby tenhle kontinent ochraňoval jediný národ na zemi, jehož vláda je dostatečně kontrolovaná veřejností, z čehož můžou výhodně těžit všechny domorodé kmeny..."

"Clintone, ten Rhodes ale přece není britský národ!"

"Ale je Angličan!"

"Zrovna tak Edward Peach alias Černovous, smutně proslulý pirát..."

Na několik minut zavládlo ticho. Náhle se Robyn ozvala.

"Clintone, nevšiml sis něčeho u naší Saliny?"

"Je nemocná?" okamžitě se strachoval otec.

"Obávám se, že ano. A nevyléčitelně! Zamilovala se, mám ten dojem..."

"Bože na nebesích," manžel se zmateně posadil. "A do koho?"

"Kolik mladých mužů je právě teď na naší misii, co myslíš?"

Hned ráno, cestou do své ordinace v kostele, se zastavila v kuchyni. Předešlý večer zabil Clinton prase a Salina s Jordanem právě vyráběli párečky. Synovec točil klikou humpoláckého masového strojku, zatímco dcera cpala kusy vepřového do podavače. Plně zaujatí prací si vesele vyprávěli, aniž si všimli Robyn ve dveřích.

Opravdu překrásný pár, až pohádkově nádherný, uvědomila si matka nevěřícně. Vtom na ni ale dolehl nepokoj, poněvadž v životě přece nic dokonalého není...

Náhle si jí dcera všimla a okamžitě zrudla až po uši.

"Ach mami, úplně jsem se lekla!"

Robyn nečekaně zalila vlna empatie ke své nejstarší dceři a zároveň i drobný závan závisti. Jak moc by si přála být schopná prožívat podobně čisté a nevinné emoce. Tok myšlenek jí však přerušila naprosto kontrastní vidina. Mungo St. John, štíhlý a zjizvený, bez skrupulí. Při téhle vzpomínce ji až šokoval výsledný vjem, takže její hlas zněl až odměřeně: "Jordane, rozhodla jsem se. Až se dostaví pan Rudd, vyrazím s vámi do Lobengulova kraalu a podpořím vás..."

Po dlouhé a celkem bezúspěšné obchodní misi, kdy se dostali až k řece Zambezi, se vrátil Mungo s Louise do královského kraalu GuBulawayo. Tam je panovník zdržoval celých sedm měsíců, ale podobné otálení Američanovi vyhovovalo. Robyn Codringtonová odmítla přimluvit se za něho u vladaře, a tak se zařadil mezi tucty čekatelů na koncese, tábořící v nedalekém okolí.

Lobengula by ani Munga odejít nenechal, i kdyby běloch chtěl. Zdálo se, že s ním rád hovoří a s velkým zájmem naslouchá vyprávění o americké občanské válce i o plavbách po moři. Každý týden si ho monarcha zval k sobě a dlouhé hodiny se prostřednictvím tlumočníka kochal i sebemenšími detaily.

Obzvlášť ho zajímala destruktivní síla děla a opakovaně vyžadoval detailní popisy rozbořených zdí i přeměnu lidských těl v nicotu. Také oceán se stal dalším zdrojem nezanedbatelné zvědavosti. Snažil se pochopit obří rozměry tohoto živlu a představit si běsnění vichřic a bouří. Ačkoliv Mungo velice diplomaticky naznačil zájem o pronájem pozemků i obchodní koncesi, Lobengula se jen usmál a skončil slyšení.

"Opět si tě zavolám, Jedno bystré oko, až si o daných problémech více popřemýšlím. Nemáš náhodou nedostatek jídla a pití? Pro jistotu k tobě pošlu pár manželek s dalšími zásobami."

Jakmile St. John dostal povolení lovit v buši, zůstal co nejdéle v jižní oblasti od řeky Shangani. Ovšem nezískal ani jednoho slona, ani hrocha. Při téhle výpravě se mu podařilo zastřelit pouze mohutného pštrosa, jehož kůži prosolil a vysušil. Tím ji zachránil i s nádhernými pery.

Při třech různých příležitostech mu panovník dovolil navštívit misijní stanici Khami, kde si generál stěžoval na podivnou bolest v noze. Američan s instinktem šelmy totiž vycítil zmatek u dotyčné ženy a snad i vzrušení při svých návratech. Pokaždé si prodloužit pobyt o několik dní a snažil se nahlodat doktorčinu neochvějnou obrannou pozici. Jednou Robyn dokonce celý den uvažovala, zda mu nemá vyhovět a zastat se ho u krále! Posléze přece jenom zase odmítla...

"V žádném případě nemůžu strčit lišku do kurníku, generále St. Johne!"

"Madam, já jsem propustil vlastní otroky už před mnoha lety "

"Z donucení... Kdo vás ale bude brzdit tady v Matabelelandu?"

"Robyn, přece ty! A já se s potěšením podvolím..."

Zapýřila se a odvrátila, aby zakryla svou reakci.

"Vaše předpoklady jsou naprosto mylné, pane," odsekla a nechala ho sedět pod stromem, kde se už na něho lepila dvojčata.

Zůstávala stále fascinovaná tímhle člověkem a ani delší Američanova nepřítomnost jejich zájem neoslabila. Obě holčičky se skutečně staly pro generála neocenitelnými spojenci. Nikdo jiný totiž nemohl z Juby vytáhnout životně důležité informace, potřebné pro uskutečnění jeho rafinovaného plánu.

Mungo před dvojčaty dokonce vyjádřil pochybnosti o existenci nějakých diamantů a naznačoval, že uvěří jedině tehdy, když mu prozradí místo ukrytého pokladu.

Holubičku by nikdy nenapadlo předpokládat nebezpečí hrozící ze strany dvou nevinných dívenek. A tak jednou pozdě odpoledne, po skončení ochutnávky několika litrů svého proslaveného čirokového piva, se stala velice sdílnou.

"Ningi má diamanty tam, kde spí." Vicky vychrlila vypátranou novinu.

"Kdo je Ningi?"

"Králova ségra - navíc je skoro stejně tlustá jako král Ben!"

Ningi, coby panovníkův sourozenec, pravděpodobně patřila k nejdůvěryhodnějším osobám mezi Lobengulovými lidmi, takže se její chýše mohla stát úkrytem v zakázaném oddělení ženských obydlí. Zřejmě se opravdu jednalo o nejbezpečnější lokalitu v celém Matabelelandu...

"Teď už vám věřím! Obě jste velice chytré dívky," chválil je, až se rozzářily radostí. Neexistovalo přece nic, co by po nich nemohl chtít.

"Vicky, budu potřebovat něco natřít. Jedná se o velice tajnou záležitost, takže pravý účel vysvětlím až později. Hlavně potřebuju barvu!"

"A jakou?" horlivě vyzvídala Lizzie.

"Červenou, bílou a žlutou."

Zanedlouho už hlídala přístupové cesty, když Vicky prováděla nájezd na soukromé vlastnictví malováním

posedlé sestry. Velice brzo doručily požadovaná barviva a pak se jen vyhřívaly v téměř nekončících chválách.

Mungo nepromýšlel jen obyčejnou loupež diamantů, ale velice podrobně propracovával detaily bezpečného úniku. Musel se totiž vyhnout všem možným nástrahám. Nikoho by ani ve snu nenapadlo, že by se dostal k hranici bez králova souhlasu. Vždyť šlo o stovky kilometrů divočiny, kde patrolovali hraniční impi...

Proto nemohl jednoduše hrábnout po pokladu a utéct. Musel použít lsti a možná Matabelce i zmrazit využitím jejich vlastních čar a kouzel.

S neuvěřitelnou koncentrací vše důkladně naplánoval. S trpělivostí šelmy vyčkával na nejpříhodnější chvíli. Dobře věděl, že jde o poslední pokus. Jestli akce ztroskotá, nezachrání ho ani bílá kůže, ani status králova hosta.

Pokud ho chytnou, kati v černém mu holemi rozdrtí lebku napadrť a tělo pohodí na skalní útes čekajícím supům nebo jím nakrmí krokodýly. Louise samozřejmě potká stejný osud, což dobře věděl, ale přesto se rozhodl nabízenou šanci uchopit za pačesy.

Velice pečlivě před milenkou skrýval veškeré přípravy. Pomáhalo mu v tom narůstající odcizení. Ačkoliv sdíleli tutéž chatrč s doškovou střechou, kterou Lobengulovi muži postavili v hájku za královským kraalem, i když jedli totéž hovězí, zapíjeli ho kyselým mlékem a přikusovali kukuřičné placky, což jim vládce každý večer posílal, přesto Louise trávila celý den o samotě. Brzo ráno vyjížděla na jedné z mul a vracela se až za setmění. Matraci v nejzazším koutě chýše si zaclonila potrhanou plachtou z kárky. Pouze jednou se pokusil tam strčit hlavu.

"Už nikdy tohle nedělej!" zasyčela. "Ať tě to ani nenapadne!" Navíc mu ukázala ostrou dýku skrytou pod suknicí.

A tak mohl Mungo nerušeně pracovat celý den a nástroje schovávat pod vlastní matraci, jakmile se blížil večer. Vyřezal si masku z nádherně pokřivené části dutého kmene, skutečně neuvěřitelnou grimasu podobnou opici s vyvalenýma očima a pootevřenou tlamou plnou bílých špičáků. Právě k tomu použil dvojčaty zručně ukradené barvy.

Z pštrosa si ušil plášť, spadající od krku až ke kotníkům, pro ruce a nohy zhotovil groteskní návleky z černé kozí kůže. Při kompletním ustrojení byl schopný paralyzovat i toho nejstatečnějšího bojovníka nadpřirozenou hrůzou. Stal se ztělesněním toho nejhoršího přízraku matabelské mytologie - všemi obávaného Tokoloshe.

Robyn Codringtonová mu několikrát poskytla dávku opia, protože si často stěžoval na bolesti v noze. On však drogu potřeboval pro jinou příležitost. Svůj čin se rozhodl uskutečnit při nejbližších matabelských slavnostech. Čekal až na třetí noc. V tu dobu se příslušníci kmene už sotva hýbali únavou po třech dnech a nocích divokého tance a po množství zkonzumovaného piva. Každý prakticky usnul, kde padl.

Po setmění dal opium do nádoby s kyselým mlékem, aby měl Louise z krku. O hodinu později se odplazil do kouta, a naslouchal, zda rovnoměrně dýchá, potom se k ní naklonil a lehce ji pleskl přes tvář. Ani se nehnula, ani nehlesla. Rytmus dechu se vůbec nezměnil.

Zahalil se do pláště z peří, začernil si tvář i končetiny směsí dřevěného uhlí s Ippem. Masku si dosud nenasadil. S lanem stočeným pod paží a těžkým kopím v druhé ruce opustil chatrč.

Hájek zel prázdnotou, poněvadž žádný Matabelec zbytečně neriskuje pobyt v nepřehledném terénu, když duchové jsou vypuštěni ze řetězu. Od poslední řady stromů prozkoumal ohradu královského kraalu.

Srpek měsíce ležel na obloze, což mu k rozpoznání cesty bohatě stačilo. Zároveň ho nedostatek světla nemohl prozradit žádným pozorným očím, na něž během noci určitě narazí. Přikrčil se, aby překonal otevřené prostranství, i když v přítmí mohl vypadatjako chlupatá hyena.

Těsně před ohradou se zarazil, zrakem propátral okolí a bedlivě naslouchal. Poté přehodil lano přes palisádu ze zašpičatělých kůlů. S menšími potížemi překonal překážku, zraněná noha přece jenom nesloužila tak, jak by měla.

Všude vládl klid, ale u brány hořel malý strážní oheň. Proto raději spěšně seskočil a rychle zmizel ve stínu nejbližší chýše. Teprve tady dokončil svůj převlek, odtud už pokračoval k zapovězenému obydlí žen.

Týdny předtím pečlivě prohledával celé území mosazným teleskopem z nejbližšího kopce, odkud dobře viděl celkové rozložení staveb v dvojitém kruhu. Větší stavba uprostřed už podle ozdobných vzorů hlásala urozenou důležitost. Odhadl ji na rezidenci královské sestry, což si později upřesnil, když v kukátku zahlédl temnou slonici Ningi, doprovázenou tuctem služebných.

Konečně se bez jakéhokoliv problému dostal do samotného centra chatrčí. Štěstěna ho zatím neopustila. Kopí měl sice připravené, ale oba strážní leželi u ohně zachumlaní do kožešin. Nepohnuli se, ani když je překračoval.

Z nitra obydlí však zaslechl chrápání jedné z tlustých královských manželek, nějaká jiná zakašlala a cosi ze spánku zamumlala. Američan měl nervy napjaté k prasknutí, raději zrychlil krok. Dveře k Ningi našel bohužel zavřené. Mungo měl však kopí nabroušené, a tak rychle přeřezal upletený provaz, který je držel.

Skřípot čepele ale při pomínal hromobití, až mu naskočila husí kůže, a každou chvíli očekával zmatené výkřiky. K ničemu naštěstí nedošlo, jen se ve svém přestrojení zpotil, když vytahoval měchýř s kozí krví.

Rozřízl ho a postříkal smrdutou břečkou vstupní portál. Od dvojčat, odborných to poradců ohledně nadpřirozených sil, se totiž dozvěděl, že Tokoloshe takhle pokaždé označí veřeje, když jimi prochází! Patřilo to ke zcela charakteristické činnosti tohoto přízraku.

Ještě pevněji sevřel v pravačce asagaj, sehnul se a vkročil dovnitř. Pak čekal, až se oči přizpůsobí šeru.

Oheň přece jenom trochu osvětloval okolí. Hned zaznamenal dvě postavy, stočené jako psi po obou stranách spací rohože.

Mezi nimi se tyčila hromada kůží, pod nimiž odpočívala princezna. Spokojeně chrápala, což zpočátku připomínalo brumlání probouzející se sopky, načež vyvrcholilo v pískavém crescendu, které zakrylo jakýkoliv jiný zvuk, jenž by mohl Mungo způsobit, zatímco se blížil k první spící služebné.

Než se mohla pohnout, ucpal jí ústa roubíkem z kozí kůže a stáhl kotníky i zápěstí koženým řemínkem. Vůbec se nevzpouzela, jen strnule zírala na úděsnou masku před sebou. Stejným způsobem zneškodnil i druhou.

Odpoledne, jako jeden z královych hostů, Mungo sledoval Ningi, usazenou vedle bratra, jak svižně popíjí francouzské šampaňské. Nyní proto nerušeně pokračovala v chrápání, ačkoliv ji svazoval. Teprve při roubíku sebou trhla a začala nervózně kňučet.

Pak slonici skulil na hliněnou podlahu a odvlekl ke spoutaným služkám, ale nebylo to snadné - vážila totiž dobrých sto padesát kilo.

Potom přihodil poleno do ohně, aby plameny lépe ozářily prostor, v němž právě křepčil a vystavoval na odiv svou úděsnou masku. Ve světle ohně viděl, jak se chuděry potí hrůzou a snaží se vyprostit z pout.

Náhle se ozvala menší rána. To Ningi polomrtvá strachem neudržela svěrač a střeva se vyprázdnila. Příšerný puch zaplnil chýši. Mungo na ně naházel kožešiny, aby jejich nářek utlumily. Pak už postupoval podle plánu. Rozhodil spací brloh a hned našel skrýš s dvířky ze spleteného bambusu. Nadzdvihl je! V malé prohlubni zahlédl hliněné nádoby.

Ruce se mu roztřásly, když první vytahoval ven. Vlastní pot ho oslepoval, ale přesto spatřil blýskavý odraz ohně uvnitř. Samozřejmě nemohl vzít všechno, nejenom kvůli váze, ale i kvůli obtížnému ukrytí lupu. Navíc ho šestý smysl naprosto jasně varoval: čím větší díl pokladu sebere, tím urputnější bude pronásledování...

Vysypal tedy obsah všech dvanácti nádob na hromadu vedle ohně. Vybral si ty největší a nejjasnější kameny, zatímco ostatní se mu posmívaly blikotajícím mrkáním. Třicet jich vtěsnal do koženého pouzdra na opasku, který si pevně utáhl. Pak popadl kopí a zmizel.

Hlídači stále spali, a tak kolem nich proklouzl bez problémů. U ohrady stáhl převlek, všechno odhodil do nestřeženého ohně a ještě přiložil trochu vyschlých větví. Ráno zbude z celé parády hrstka popele.

Pomalu překonal palisádu. Královský kraal byl zcela ztichlý v tenhle půlnoční čas. Mungo zamířil k nedaleké tůni, aby smyl krycí barvu. Potom si vzal košili a kalhoty, ukryté nedaleko v dutém kmeni.

V chýši pak poklekl vedle Louise a chladnou rukou se dotkl její tváře. Vzdychla, načež se přetočila na bok. Nejraději by se hlasitě rozesmál a pyšnil se chrabrým vítězstvím. Místo toho se zachumlal do kožešin, ačkoliv po zbytek noci neusnul. Za svítání zaslechl zoufalé vytí z královského kraalu, doplněné úpěním žen. Naopak muži se snažili statečně vykřikovat nezdolnou odvahu vůči nočním duchům a démonům.

"Něco takového je brutální a kruté od dobrého krále!" hořce oponovala Robyn.

"Nomuso, jsi moudrá žena, ta nejmoudřejší, kterou znám, ale nerozumíš duchům a démonům Matabelelandu!"

"Já chápu, že svět je plný zlých lidí, ale zlých duchů zase tolik není..."

"Ta příšera, která pronikla do chýše mé sestry, spadla přímo z nebe. Všechny brány do kraalu hlídali mí strážci, nespali. Odpřisáhli přede mnou, že stáli na svých postech od večera až do svítání s očima otevřenýma dokořán a s kopím připraveným v ruce. Nic kolem nich neprošlo!"

"Ten nejlepší z tvých bojovníků si zdřímne a potom bude lhát, aby si zachránil kůži..."

"Nikdo se neodváží neříkat před králem pravdu. Běs padl seshora a postříkal smradlavou hnijící krví veřeje u rezidence mé sestry," Lobengula se až otřásl. "Při Čakově vychrtlých půlkách - tohle je známá taktika Tokoloshe, tohle žádná živá bytost nedokáže!"

"Pokud si zapáchající krev nepřinese v nějaké nádobě, aby tou hnusotou potřísnila dveře!"

"Nomuso..." Vládce jen smutně pokyvoval hlavou. "Má sestra a její služebné tu chlupatou příšeru viděly - temná jako půlnoc, šířila náhrobní pach a z kůže jí stékala krev, nikoliv pot. Oči připomínaly úplněk, vydávala hlas lva i orla a neměla žádné ruce ani nohy - pouze chlupaté tlapy." Lobengula se opět otřásl.

"A ukradla diamanty...," dodala doktorka. "Co by démon dělal s drahokamy?"

"Kdožví, třeba je potřeboval k nekalým čárům či magickým obřadům nebo jen chtěl potěšit svého pána, knížete temnot..."

"Muži touží po diamantech!"

"Nomuso, pro mé poddané nemají kameny žádnou cenu, takže je můžeme vyloučit. A pokud by bílý muž vstoupil do chýše mé sestry, nespokojil by se pouze s několika kusy. Ten by přece sebral všechny, poněvadž takhle to má vrozené... Pokud to tedy nebyl ani bílý, ani černý, zbývá nám pouze přízrak!"

"Lobengulo, velký králi, přece nestrpíš, aby k něčemu podobnému došlo!?"

"Nomuso, přímo uprostřed královského kraalu došlo k hrůznému aktu čarodějnictví. Jakási zlá osoba, možná jich bylo několik, vypustila temného démona! A já bych nebyl dobrý vládce, kdybych nechal původce žít. Proto musí být ti zloduši vyčenicháni a moje kuřátka se budou radovat, až se očistíme od téhle špíny."

"Lobengulo..."

"Dcero milosrdenství, už dál nemluv - slova nemohou zvrátit mé rozhodnutí! Ty, tvá rodina a všichni hosté mého kraalu jste předvoláni, abyste na vlastní oči shlédli postup spravedlnosti."

Trvalo deset dní, než se všichni Matabelci shromáždili v GuBulawayo. Muži přicházeli seřazeni v domovských bojových regimentech, za nimi postupovaly matky s dětmi i prošedivělí bezzubí starci. Desetitisíce se jich valily ke královskému kraalu. A jednoho rána měl Lobengula shromážděný celý národ, černý oceán lidských bytostí zaplňoval vyhrazený prostor.

Srocení doprovázelo podivné ticho, jen válečníkům se ve vánku třepotala pera na čelenkách. Neblahá předtucha visela nad celým národem, dala se snad i vnímat jako teplo vyzařované sluncem...

Mlčení těžce doléhalo na všechny, drtilo je a vyráželo jim dech z plic. Jen jednou se objevil černý havran, proletěl nad nimi a vydal zlověstný skřek. Hlavy všech se obrátily vzhůru.

Před hlavní bránou královského kraalu byli seřazeni vrchní Indunové všech Matabelců; Somabula, Babiaan, Gandang a několik méně významných princů z radu Kumalo. Seděli zády k palisádě, u níž zasedal královský dvůr. Přítomnou stovku bělochů tvořili Němci a Francouzi, Holanďané i Angličané, lovci, učilelé, podnikatelé, dobrodruzi,

prosebníci, misionáři i obchodníci.

Oblečeni ve volných šatech, vhodných k lovu v buší, či v jásavých uniformách v tichosti očekávali začátek ceremonie. Objevily se tu jen dvě bělošky, protože Robyn rázně odmítla přivést své dcery z Khami k obřadu čenichání. Lobengula ustoupil a povolil výjimku. Zároveň mohly obě ženy sedět.

Doktorka získala místo u hlavního vchodu, Clinton zaujal ochranitelskou pozici hned za ní. Po boku jí stáli členové expedičního sboru Cecila Rhodese: vůdce Rudd, růžolící chlapík s knírkem a frajersky usazenou buřinkou, na druhé straně prostovlasý Jordan Ballantyne oslňoval kaskádou zlatavých kučer.

O kus dál si v jednoduchých bílých šatech hověla Louise St. Johnová na kožené skládací stoličce, přes ramena přehozené černé copy, sahající až do pasu. Oči všech mužů se opakovaně stáčely k téhle exotické krásce. Za ní stál Mungo St. John, přes oko černou pásku, elegantně se opíral o hůlku a v duchu se usmíval, jaký jeho milenka dokázala způsobit rozruch.

Černá masa se náhle zavlnila, jako když do hladiny temného oceánu udeří poryv vichru. Pera zavlála, ozvalo se zadunění připomínající slavnostní salvu celé baterie děl. Všichni Matabelci zdvihli pravou nohu, kolenem se dotkli ramene a vší silou dupli do tvrdé země. V tom okamžiku každičké hrdlo vydalo královský pozdrav.

"Bayete!"

Velký Černý elefant všech Matabelců vyšel z brány, za ním se kymácely manželky, jež vedla Ningi, a pěly rituální chvály. S královským kopím v ruce zamířil Lobengula k vyvýšenině, na níž trůnila sedací vana, kterou používal jako vladařský post už jeho otec. Gandang a Babiaan, bratři panovníka, mu přišli na pomoc, když nelehce vystupoval nahoru.

Z pahorku přehlédl monarcha své poddané, z nichž jen li nejbližší zaznamenali děsivý smutek v očích Nkosi Nkulu.

"Začněte!" pronesl a ztěžka dosedl na trůn.

Kdesi za palisádou se ozval šílený jekot promíchaný s vytím a po chvilce se v bráně objevilo morbidní procesí babizen, čarodějnic a všelijakých věštkyň.

Kolem krku i pasu jim visely odznaky moci: lebky paviánů a malých dětí, kůže hadů i varanů, želví krunýře, parůžky a chrastítka s úlomky kostí - všehochuť ze zbytků lidí, zvířat a ptáků. S kňučením a houkáním se shromáždily před panovníkem.

"Temné sestry, dokážete vyčenichat zloduchy?"

"Už jsme vycítily jejich dech - jsou tady! Viníci jsou přítomní..."

Jedna z čarodějek náhle padla do prachu, pěna jí vyvěrala z bezzubých úst, oči se obracely v sloup a končetiny se křečovitě svíjely. Druhá z ohyzdného společenstva vzala špetku červeného prachu z uschovaného rohu, vyjekla a vyskočila do výšky.

"Temné sestry, předvedete mi ty zloduchy?" ptal se Lobengula.

"Přivedeme je, velký býku z rodu Kumalo! Dodáme ti je k nohám, synu krále Mzilikazi!"

"Jděte!" nařídil vládce. "Vykonejte, co musí být vykonáno!"

Některé z ježibab se roztočily v úděsných piruetách a mávaly kouzelnickým náčiním: využívaly vše od žirafího ocasu přes nafouklý močový měchýř šakala až po sluncem vysušený lví penis. Znaky kouzelné moci měly přichycené na zahrocených prutech. Na závěr celého představení ostrými špicemi zlosyny jasně označí.

Jiné postupovaly potichu, připomínaly nocí se kradoucí hyeny. Další padly na všechny čtyři a čichaly k zemi, podobné loveckým psům, snažící se podle pachu vypátrat viníky v řadách trpně vyčkávajících domorodců.

Jedna z čarodějnic přiběhla k bělochům, poskakovala jako starý pavián, vyschlá prsa pleskala o vypouklé břicho. Pokožku zakrývala krusta špinavé šedi. Odznaky kouzelné moci cinkaly a drnčely, když se náhle zastavila před Američanem. Pozdvihla hlavu a nasávala nosem vzduch - potom zavyla jako hárající fena.

Mungo St. John vytáhl doutník z úst a sledoval rozžhavený konec. Babice přihopkala blíž, zadívala se mu do tváře, zatímco on na ni bez zájmu pohlédl. Klidně pak pokuřoval dál.

Čichačka poskočila, až jejich tváře dělilo pouhých pár centimetrů, velice hlučně nasála vzorek vzduchu a odtančila, načež se k němu obrátila opět čelem. Pak zdvihla nad hlavu dlouhý žirafí ocas, bláznivě se rozječela a hnala se na Munga, připravená švihnout ho do obličeje. Těsně před ním se zarazila uprostřed hraného úderu, přičemž Američan opět vytáhl doutníkt a vyfoukl perfektní kouřový kroužek. Ten se pomalu otočil a rozptýlil se nárazem o tvář šeredy.

Divoce se rozkdákala a přeběhla dál, až se zastavila před Robyn.

"Smrdíš jako hyena, která tě zplodila!" vmetla jí neohrožená doktorka do tváře perfektně zvládnutou řečí ndebele. Vědma se opět roztočila jako vír a přehnala se k místu, kde trůnila Juba v čele urozených matron. Čarodějnice zdvihla bičík v náznaku úderu, pohlédla přes rameno na misionářku a nenávistně se rozvřeštěla. Robyn zbledla, vyskočila a tiskla si ruce k hrudi.

"Ne!" šeptala. "Prosím, kouzelná sestro, nech ji být..."

Ohava spustila ruku a přeběhla zpět k bělošce, pak se opět rozhýkala a hnala se k Holubičce. Tentokrát skutečně udeřila, ocas zasvištěl ve vzduchu a zasáhl černou kůži. V posledním zlomku vteřiny však pozměnila směr útoku, a tak se obětí stala vyděšená mladice, stojící po boku Gandangovy manželky.

"Čichám zlo," vyjekla a zasažená chuděra padla na kolena. "Čichám krev!"

Babizna ještě několikrát švihla do nechráněného obličeje ženy, dokud slzy nebožačky nesmáčely tvář.

Ihned vyběhli kati a označenou nešťastnici vyvlekli z řady. Byla děsem ochromená, ani neprotestovala. Lobengula se na ni z bezmocným soucitem smutně podíval, než zdvihl ukazováček na pravé ruce.

Jeden z katů se rozmáchl bojovou holí a naplno udeřil odsouzenou ženu do temene. Lebka zapraskala, oční

bulvy vyletěly z jamek. Když padla tváří do prachu, zela jí v hlavě díra větší než mužská pěst. Čichačka vyrazila na další lov, zatímco Juba pohlédla na Robyn. Ta zničeně dosedla zpátky do židle a celá se chvěla. Clinton rychle manželce sevřel rameno, aby ji trochu uklidnil.

Kdesi v dálce v řadách bojovníků se ozval další triumfální jek, načež kati okamžitě vyvlekli svalnatého válečníka. Ten pochopy silou odmrštil, aby svobodně předstoupil před svého pána a poklekl.

"Otče celého národa, vyslechni si mé chvály. Velký hromovládče, Černý býku, nech mě zemřít s tvým jménem na rtech! Ach králi Lobengulo, který řídíš vichry...

Vládce bez zájmu zdvihl prst a hůl zasvištěla. Houkání a vytí nebraly konce, temné sestry se už rozehřály. Vyčichávání viníků se zrychlilo, zabíjení zautomatizovalo. Během pár minut se nakupilo dostatečné množství mrtvol v hrůzném propletenci končetin a zmasakrovaných hlav. Mohyla rostla...

Sto, pak dvě stě ubožáků se už odebralo ke svým předkům, zatímco slunce dosáhlo nadhlavníku. Prach, vedro a hrůza vytvořily dusící miazmu, zatímco kovově modré masařky se rojily na vypoulených očích a rozšklebených ústech mrtvých.

Leckde se černé panny tak vyděsily, až překonány hrůzou opustily dané místo, což značilo přímé přiznání. Celý déšť ran dopadal na jejich nahá záda a lesknoucí se ňadra, než kati zrychlili prorážení lebek, aby udrželi s čichačkami krok.

Slunce se pomalu chýlilo k západu a babizny se jedna po druhé navracely k hromadě padlých, kterou stvořily. Sotva lapaly pdechu, vyčerpané tak těžkým úkolem. Čekalo je však ještě důležité rozhodnutí - vybrat ta správná těla k odtažení do svých jeskyní a na tajná místa. Kousíček dělohy z panny v amuletu zaručoval plodnost, zatímco plátek srdce hrdého bojovníka byl nedocenitelným pomocníkem v jakékoliv bitvě.

"Skončily jste svou práci?" zeptal se Lobengula.

"Och králi, vše je dovršeno..."

"Jsou všichni zloduchové mrtvi?"

"Úplně všichni, synu krále Mzilikazi!"

"Běžte tedy, odejděte v pokoji!" vydechl panovník unaveně.

"Zůstaň v pokoji, velký králi!" Za mohutného chichotání a pištění vlekly bohatou kořist, aby po chvilce zmizely v bráně ohrady...

Třikrát týdně podával Mungo St. John svou petici králi, aby mu dovolil vyrazit na jih. Pokaždé si s ním vládce hodinu povídal, potom audienci ukončil.

"Budu o tom uvažovat, Jedno bystré oko... Necítíš se u nás dobře? Maso i pivo, které ti posílám nedělá dobře tvému trávení? Třeba by tvé chmury zahnala účast na lovu?"

"Já bych ale rád na jih, velký králi."

"Možná při dalším novoluní, Jedno bystré oko. Nebo až skončí sezona dešťů anebo po oslavách Chawala, kdožví? Máme přece dost času..."

Jednoho rána vyjela Louise na projížďku dřív, než bylo jejím zvykem. Teprve po několika hodinách si Mungo všiml, že si vzala s sebou pušku, munici, srolovanou deku i čutoru s vodou.

Zbytek dne nad podivným chováním milenky uvažoval, ale teprve až po setmění ho přepadly obavy, neboť se nevrátila. Seděl u ohně celou noc. Při svítání nasedl na druhou mulu a přebrodil řeku k Rhodesovu expedičnímu sboru.

Tam se tábořilo v nebývale grandiózním stylu. Šest vozů stálo ve stínu vzrostlého lesa a každý muž měl k dispozici nádherný stan z nepromokavého plátna nejlepší kvality. Vchod dokonce chránila síť proti hmyzu. Navíc používali plnokrevníky z té nejlepší stáje. Jediný z nich by dokázal dopravit Munga i s malou hromádkou drahokamů k řece Shashi během šesti dnů, možná i dříve. Hladově na koně hleděl, když z jednoho stanu právě vyšla Robyn Codringtonová. Pohlédla na něj a chtěla se otočit. Ihned na ni zavolal, zatímco seskakoval z muly.

"Doktorko, prosím, jde o neodkladnou záležitost."

Neochotně se k němu obrátila.

"Žena mi zmizela, včera večer se nevrátila!"

Zarputilý výraz misionářky se změnil, ve tváři se objevila starost.

"Neřekla, kam jede?"

Zavrtěl hlavou.

"Uvažoval jsem, jestli nezamířila do Khami. Spřátelila se tam přece s vaší nejstarší dcerou..."

"Pošlu na misii sluhu."

"A nešlo by požádat krále, aby mi povolil Louise hledat?"

"Panovník zašel ke svým manželkám. Nikdo, ani já ne, by se neodvážil ho rušit, dokud se nevrátí."

"Jak dlouho mu to bude trvat?"

"Možná den, možná týden - nikdo přesně neví. Dám vám vědět, jakmile zjistím něco nového."

Mungo opět vůbec nespal, neustále naslouchal, zda se neblíží dusot kopyt. Náhle sebou trhl, až ho polil studený pot. Hrábl pod matraci, kam si na noc odkládal opasek s pokladem. Nedočkavě otevřel pouzdro a vysypal drahokamy na dlaň. Ulehčeně si oddechl, počet souhlasil. Ale objevil mezi nimi cosi nepatřičného: složený papírek. Vzal si ho k ohništi, rozložil a četl.

Až mou zprávu najdeš, budeš vědět, proč jsem odjela. Při psaní těchto řádků se mi před očima stále odvíjí ta hrůzná scéna zabíjení nevinných obětí, které zaplatily životem za tvou neskonalou hrabivost! Tahle mučivá vzpomínka mi z paměti nikdy nevymizí. Zároveň s jejich utrpením zahynula i poslední stopa lásky k tobě!

Nechávám ti tyhle krví potřísněné kameny s naprostou jistotou, že jsou prokleté...

Nehledej mě! Nikoho za mnou neposílej! A už nikdy na mě nemysli!

Ani se nepodepsala.

Rudd snídal se svými lidmi v otevřeném stanu jídelny.

Tohle chladné ráno probíhala konverzace na úrovni, veškeré informace a úvahy působily moudře, dumala Robyn.

Seděla v čele stolu a muži jí prokazovali úctu. Sám vůdce vzal doktorku pod ochranná křídla, hned jak se s ní setkal, a veškeré připomínky projednával přímo s ní.

Jordan pečlivě dohlížel na přípravy bohaté anglické snídaně z míchaných vajec, grilované zvěřiny, uzeného lososa a vepřových párečků v konzervě. Krmi doplňovaly tečkované krevetky a paštika, za přílohu sloužily teplé žemličky a žlutavé slané máslo.

Rudd se dokonce nechal unést spontánní veselou náladou. Objednal láhev šampaňského, přes noc zavěšenou v jutovém chladícím vaku.

"Myslím," zdvihl sklenici směrem k misionářce, "vlastně jsem si jistý, že jsme schopni přežít v takhle drsných podmínkách, dokud se dobrý král nerozhodne..."

I přes doporučení své nejlepší přítelkyně a lékařky dosud Lobengula neratifikoval požadovanou koncesi. Ačkoliv vrchní Indunové uskutečnili tajné sezení, trvající celé týdny, nedosáhli jednoznačné dohody. A aby se panovník nevystavoval nátlaku bělochů, vychytrale prchl ke svým manželkám...

"Můžeme čekat třeba i měsíce," pozdvihla Robyn sklenici. "Nepředpokládám, že by Lobengula došel ke konečnému rozhodnutí v takhle důležité záležitosti, aniž by se neporadil s Umlimo v Matopos."

Clinton náhle pohlédl k řece, zamračil se a zašeptal manželce do ucha: "Není to ten všivák St. John, kvůli čemu sem vůbec jede?"

Mungo seskočil ještě před táborem, ale zůstal stát. Doktorka spěšně vstala. "Prosím, omluvte mě, pánové, ale manželka generála St. Johna se nevrátila. Přirozeně ho tíží starosti..."

"Díky za pochopení," přivítal ji Američan, když k němu přispěchala.

"Nemám, na koho bych se obrátil, Robyn..."

Pokusila se ignorovat projevenou důvěrnost i zrychlení tepu srdce při vyslovení svého jména.

"Nějaké novinky?"

"Našel jsem manželkou psaný vzkaz!"

"Ráda bych se na něj podívala," natáhla misionářka ruku.

"Pardon, je ale velice intimní, obávám se, že až šokující," vykroutil se. "Důležité však je, že konečně vím, kam míří. Louise se snaží opustit Matabeleland cestou najih..."

"To je přece čiré šílenství," hlesla. "Bez králova povolení, bez doprovodu, a navíc je všude plno divoké zvěře, obzvlášl lvů. Nemůže přece obelstít hraniční impi. Ti mají jasný vladařův rozkaz zabít každého, kdo nemá povolení!"

"Tohle všechno ale věděla," sykl Mungo.

"Co ji to popadlo, aby se takhle zachovala?"

"Pohádali jsme se. Nesnáší totiž mou slabost, kterou dobře znáš - slabost pro tebe..."

Doktorka ucouvla, tváře sejí rozhořely a hrdlo stáhlo.

"Generále St. Johne, zakazuji vám takhle mluvit!"

"Kdysi dávno jsi mě ty sama požádala o vyjádření. Já jsem přislíbil,že nikdy nezapomenu na onu noc na palubě Huronu..." !

"Přestaň! Okamžitě mlč! Jak můžeš takhle mluvit, když tvé manželce hrozí smrt?"

"Louise nikdy nebyla mou manželkou," tiše konstatoval generál a upřeně zíral do těch zelenavých očí. "Hrála jen roli mé partnerky na cestách, nikdy se mou ženou nestala!"

Misionářka téměř omdlela, zachvácená náhlou vlnou vnitřní radosti . . .

"Ale přece jsi - jste, alespoň jednou - vyprávěl o svém manželství!"

"Robyn, nemýlíš se. Ale nešlo o Louise. Má choť totiž zemřela už před mnoha lety ve francouzském Navarre."

Doktorka musela sebrat všechny své síly. Vždyť byla provdaná za statečného a laskavého muže, dalo by se říci téměř světce. A před ní stojí přímé ztělesnění ďábla, snad zpodobnění samotného hada z ráje... A ona nedokáže potlačit zcela vědomou radost, když se dozví, že tahle zrůda je svobodná, zcela volná pro cokoliv, aniž si odvážila domyslet pro co...

"Zaskočím za králem," pronesla a postřehla jemné chvění v hlase. "Požádám ho, zda by poslal nějaké muže za tou dámou, a zároveň aby vám vydal povolení k cestě, generále. Jako odměnu za své služby bych požadovala váš okamžitý odjezd včetně slibu, že se už nikdy neobjevíte v Matabelelandu!"

"Co existuje mezi námi se nedá nijak popřít, Robyn - tak dlouho, jak budeme oba žít..."

"Nepřeju si vás už nikdy vidět!" Silou vůle se jí podařilo uklidnit i pohlédnout mu do očí.

"Robyn...

"Posel se zprávou vám doručí královu odpověď."

"Robyn..."

"Prosím," hlas ji opět zradil. "Bože na nebesích, ať mě už konečně nechá na pokoji!"

Uplynuly další dva dny, než misionářka poslala Jordana za Mungem.

"Doktorka Codringtonová mě požádala, pane, abych vám vyřídil, že král už vyslal jednoho z nejvěrnějších Indunů i s celým útvarem bojovníků za vaší manželkou. Mají příkazy ji ochránit před útokem hraničních impi a poskytnout eskortu až k řece Shashi."

"Děkuju mnohokrát, mladý muži."

"Dále mám ještě vyřídit, že vám král udělil povolení k odjezdu. Okamžitě můžete následovat svou manželku."

"Opět mé srdečné díky patří doktorce Codringtonové!"

"Generále St. Johne, určitě se na mě nepamatujete..."

"Obávám se..."

Mungo svraštil čelo při pohledu na posla, usazeného na hřbetě nádherného arabského plnokrevníka.

"Jsem Jordan, můj táta je Zouga Ballantyne. Potkali jsme se před mnoha lety v Kimberley."

"Vida! Samozřejmě. Promiňte, ale ani v duchu mě tohle nenapadlo. Změnil jste se."

"Generále, vím že mi do toho nic není, ale protože jste dobrým přítelem mého otce, je mou povinností vás varovat. Po vašem odchodu z Kimberley se rozneslo mnoho nelibých pověstí..."

"O tom jsem nevěděl," pronesl chladně Američan. "Ovšem pořád je jednou z neradostných životních pravd, že čím výše se člověk vypracuje, s tím větším úsilím se ho ti neschopní snaží strhnout!"

"To dobře vím, generále. Já sám pracuju pro velikána..." Jordan se včas zarazil. "Každopádně policejní agent Griqua, jménem Hendrick Naaiman, tenkrát tvrdil cosi o setkání s vámi coby L.D.B., a když odhalil nastraženou past, snažil jste se ho prý zabít..."

Mungo netrpělivě mávl rukou. "Proč by někdo v mé pozici riskoval a nechal se zatáhnout do L.D.B.?"

"Přesně tohle tvrdil i Cecil Rhodes, pane. Dokonce několikrát vyjádřil přesvědčení o naprosto nesmyslném osočení vaší osoby:

"Jakmile najdu manželku, okamžitě se vrátím do Kimberley a vyhledám toho lháře Naaimana!"

"Generále St. Johne, něco takového nebude ani nutné, ani možné. Naaiman byl zabit před pár měsíci, když s nožem v ruce zápasil v jednom z vyhlášených barů. Nemůže tedy svědčit ani pro, ani proti vám. A bez svědka či žalobce se vaše nevina předpokládá!"

"Zatraceně...," zavrčel znechuceně Američan, aby zakryl obrovskou úlevu. "Těšil jsem se, jak tomu lháři nacpu ta utrhačná slova zpátky do krku, protože i teď budou kolovat pochyby o mých čestných úmyslech..."

"Pouze v myslích těch neschopných," připomněl Jordan a ťukl do okraje klobouku. "Nechci vás dále zdržovat, jistě toužíte co nejdříve najít manželku. Přeju vám hodně štěstí a Bůh vám pomáhej! Jsem si jistý, že se ještě jednou setkáme, generále..."

Mungo St. John zíral za odjíždějícím mladíkem, téměř nemohl uvěřit v tak nádherné rozuzlení. Štěstěna opět zakročila, poněvadž z jihu mu nehrozil žádný trest a navíc má královské povolení k odjezdu, takže může s diamanty bez problémů zmizet.

O hodinu později navštívil obchodníka, aby vyměnil kárku i další zbytečné věci za dobrou pušku a stovku nábojů. Pak se pohodlně usadil na širokém hřbetu muly a podél úpatí žulových kopců vyrazil na jih.

Nedíval se ani nalevo, ani napravo, mířil vytčeným směrem. Proto nezaregistroval skoro chlapeckou postavu na nedalekém úbočí. Robyn tam stála a stínila si oči kloboučkem, sledovala jeho odjezd, dokud poslední obláček prachu, zvířený mohutnými kopyty, v klidu nedosedl na zem.

Louise St. Johnová věděla dobře, že pro případ pronásledování se musí vyhýbat usedlostem a osadám.

V nitru ji sžíralo poznání viny, o kterou se musela s Mungem vždy dělit. Proto bezhlavě podlehla emocím, když objevila ukradené diamanty. Proto si ani pořádně neuvědomila svoji osamocenost, když nechala poslední stopy lidského osídlení za zády a dostala se na okraj escarpmentu. Tady končila úrodná náhorní rovina, tady se terén vrhal do nemilosrdného lowveldu.

Bez zaváhání se pustila do rozpálené divočiny, obdivované pouze divou zvěří a hlídané krvežíznivými hraničními impi. Zoufale se totiž potřebovala osvobodit od všeho, co ji spojovalo s tím proradným člověkem, a tak ani nemohla využít nabídnutého pohostinství misijní stanice Khami. Co kdyby se tam Mungo objevil? Kdysi v ní vzbudil lásku, která se časem přeměnila ve vzrůstající nenávist. Ani sebevětší riziko by ji neodradilo od útěku! Neexistovala cesta zpátky...

Ještě minulou noc spala poblíž misie, což byl prakticky jediný spojovací článek s civilizací. Dnes už jí zbyla jenom mula, která se právě hlučně popásala, zatímco v dálce se ozýval řev lovícího lva. V duchu se snažila vybavit si mapu, kterou si pamatovala z první stránky Lovecké odysey. Veškeré Zougovo vyprávění ji fascinovalo už tenkrát, ještě než se s ním sešla. Proto se snažila vrýt si veškeré podrobnosti do paměti.

Nyní odhadovala vzdálenost k řece Tati na necelých sto šedesát kilometrů západně. Žádného pronásledovatele podobné odbočení nenapadne. Ani krvežízniví impi nebudou kontrolovat tenhle úsek neprobádané země. Řeka Tati, než se vlila do Shashi, tvořila hranici mezi Matabelelandem a říší krále Khamy. Tenhle panovník byl spravedlivý a čestný člověk, navíc jeho království patřilo pod ochranu britské Koruny. Demokratickou spravedlnost zajišťoval svou přítomností sir Sidney Shippard přímo v Khamově kraalu.

Pokud se k hraniční řece dostane, může se setkat s některými poddanými tohoto dobrého panovníka. Ti ji zajisté k britskému zástupci dovedou. Odtamtud se už do Kimberley dopraví bez problémů.

Při pouhém pomyšlení na tohle město si uvědomila, jak zoufale touží po muži, kterému by mohla konečně věřit a jehož síta by ji ochránila a navrátila sebevědomí. Mungo St. John v ní lásku ubil. Ona je ovšem schopná přeměnit vnitřní zmatek a zoufalství v nádherný vztah! Jen až překoná ty stovky kilometrů divočiny... I

Vstala při prvním náznaku svítání, pískem zasypala ohniště, osedlala mulu a pušku vrátila do pouzdra u sedlové brašny. Stočila pokrývku, vzala čutoru s vodou a usadila se na hřbetě trpělivého zvířete. Po chvíli jízdy se otočila, aby se ujistila, že na kamenitém povrchu nikdo nebude schopný sledovat její postup.

Pohybovala se územím s horizontem v nedohlednu a vysokým nebem nad hlavou. Život tu snad vymizel - nezahlédla ani ptáčka, ani žádné zvíře. Slunce žhnulo bíle a urputně. V noci zaplnily temnou oblohu hvězdy. Cítila se zcela nepatrnou v tomhle obřím prostoru i naprostém osamocení...

Třetí večer pochopila, že se beznadějně ztratila. Ačkoliv dokázala určit světové strany podle slunce, překonanou vzdálenost neuměla bez mapy přesně stanovit. Co si dosud uchovávala v paměti naprosto jasně a živě, náhle se rozmazalo - a obestřelo oparem.

Navíc poslední teplý lok spotřebovala před polednem. Doposud nezahlédla žádnou zvěř a drahocennou kukuřičnou placku dojedla minulý večer. Mula se zdála zcela vyčerpaná. Kvůli žízni se totiž nemohla ani napást. Zdeptané zvíře stálo pod sykomorou s hlavou svěšenou, zcela apatické, jakoby svou službu ukončilo. Louise ovšem vůbec netušila, kde se nachází řeka Tati, ani kterým směrem se má vydat.

Našla malý oblázek a vložila si ho pod jazyk, aby povzbudila tvorbu slin. Lehla si k ohni a zcela vyčerpaná okamžitě usnula. Probudila se hrůzou!

Měsíc už svítil, plný a žlutý, mula však zděšeně frkala. Pravděpodobně Louise probralo bušení kopyt do tvrdé půdy. Vstala, opřela se o kmen stromu a rozhlížela se kolem. Něco se pohnulo, až moc velkého a přízračně bledého. Náhle si uvědomila kyselý pach kočky. Mula hrůzou zapištěla, vyrazila vpřed, aniž by dbala svázaných předních nohou. Pohybovala se však příliš pomalu, takže ten velký bílý přízrak se přiřítil rychlostí blesku. Proti světlé obloze připomínal obřího bílého netopýra, když přistál mule na hřbetu.

Zvíře ještě jednou zařičelo, než se ozvalo prasknutí páteře. Lvice se totiž zakousla mule do krku a zároveň zaťala drápy nebohé oběti do tlamy, aby jí zvrátila hlavu zpět. Kořist padla na zem, až to zadunělo. Ještě zoufale kopala, když se šelma prokousávala jemnou kůží u řitního otvoru, aby se dostala do břišní dutiny, nabízející ty nejlepší lahůdky: játra, slezinu, ledviny a střeva.

Náhle Louise zahlédla obrysy dalších koček, opouštějících stín. Měla dostatek duchapřítomnosti, aby chytila pušku, než se vyšplhala do nejvyšší rozsochy sykomory. Hnal ji nepředstavitelný děs! Přitiskla se k horní větvi a poslouchala nechutné chroupání pod sebou, doprovázené vrčením asi tuctu lvů...

Krajina nesvětlala, hlásilo se svítání. Zvuky hostiny pomalu utichaly, velké šelmy si zaplnily žaludky a pomalu mizely v buši. Vtom Louise zahlédla pod stromem dvě zářící žlutá kola, pronikající až do největších hlubin jejího nitra.

Lev s obrovskou hřívou stál dole a díval se upřeně vzhůru. Jakmile ho zaregistrovala, všechny chlupy na hřbetě se mu zježily vzrušením, takže se velikost krvežíznivé šelmy snad zdvojnásobila. Náhle se postavil na zadní, aby hrábl vzhůru zahnutými drápy, vysunutými z mohutných tlap. Rval kůru, až zanechal několik rovnoběžných rýh v kmeni, na němž se hned objevily mléčné kapky mízy.

Potom rozevřel tlamu a Louise zírala do bezedné růžové propasti. Dlouhý jazyk se odporně vlnil, každý zářící tesák o velikosti mužského ukazováčku hrozil ostrou špicí.

Ozvalo se zařvání, snad přímo bouře ji zasáhla jako úder palicí. Téměř jí popraskaly bubínky v uších, každý sval v těle zhadrovatěl. Potom gigantická potvora začala suverénně šplhat v sérii zpomalených skoků. Systematicky se přitahovala ke kmeni zaťatými drápy. Přitom žluté oči zcela chladně a bez slitování zíraly vzhůru na chutnou kořist.

Louise se rozječela, když se strom rozhoupal a větve praskaly pod vahou neobyčejně těžkého tvora. Lev se blížil neuvěřitelně rychle...

Ještě sice pořád ječela, ale přesto se jí podařilo posunout ústí zbraně dolů a bez pečlivého zamíření horečně stiskla spoušť! Nic se nestalo. Jen ta děsivá obluda se stále blížila...

V panice totiž zapomněla odjistit. Málem už bylo pozdě, poněvadž šelma vrazila tlapou do hlavně! Úder málem zlomil Louise útlé zápěstí, ale přesto pušku udržela. Bleskově odjistila a ústí narvala příšeře do chřtánu. Výstřel přehlušil i burácení lva!

Se zpětným nárazem vůbec nepočítala, a tak jí zbraň vyletěla z rukou. Pak zarachotila ve větvích, dole zaduněla na kamenech... Zůstala dočista bezbranná! Těsně pod rozsochou se šelma stále tiskla ke kmeni, hlavu však měla zvrácenou dozadu a fontána krve stříkala z rozevřených čelistí.

Zaťaté drápy jen velice pomalu povolovaly sevření, až se velká kočka náhle vlastní váhou odtrhla, ve vzduchu se několikrát přetočila a žuchla na zem. Ležící na boku se v křeči ještě jednou protáhla, aby se při posledním nádechu chrčivě zalkla vlastní krví. Teprve pak svaly povolily, vláčné tělo převzala smrt... Po chvíli slezla dolů. Snažila se držet co nejdál od zdechliny, když hledala pušku. Pažba však praskla, závěr se zasekl. Celá zoufalá s mechanismem lomcovala, potom však zbraň znechuceně odhodila.

Přestálá hrůza jí stále svírala hrdlo, stejný pocit měla i v okolí žaludku. Přesto se Louise podařilo najít malý plátěný vak a v něm poslední majetek i dobrý nůž. Na místě nechala pokrývku i prázdnou čutoru - vzniklá situace ji totiž nutila k co nejrychlejšímu odchodu z místa prožitého děsu.

Jen jednou se ohlédla a uviděla dvojici šakalů radostně hodující na zabitém lvu. Z nažloutlé ranní oblohy se už dokonce snesl první sup na širokých elegantních křídlech. Louise se rozběhla! Zoufalství na ni dolehlo, panika postupně převládala...

Rozhlížela se na všechny strany, zatímco trny křovisek jí trhaly oblečení a ve vysokých jezdeckých botách s hladkou podrážkou stěží udržovala rovnováhu. Bezhlavým úprkem se téměř vyčerpala! Nakonec přece jenom padla, lapala po dechu a otřásala se vzlyky strachu. Slzy na tvářích se mísily s potem... Trvalo celé dopoledne, než získala ztracenou sílu, rozhodnost i kontrolu nad sebou!

Poté pokračovala v cestě.

Odpoledne se jí odlomil podpatek a přitom si bolestivě pochroumala kotník. Kulhala statečně dál, ale jakmile ji opklopila tma, veškerý děs a hrůza se bohužel vrátily.

Vyšplhala se do koruny nejvyššího stromu Mopani a tam se vtěsnala mezi větve. Nepohodlná pozice, zima a strach nedovolovaly ani na okamžik usnout. Za svítání slezla opět dolů. Během noci jí kotník ošklivě natekl, takže vyplňoval celou botu. Věděla dobře, že se nesmí zout, protože by se už nikdy neobula. Raději si pochroumanou nohu stáhla řemínkem a kus větve použila místo berle.

V poledne se nepohnul ani lísteček, kolem dokola všechno žhnulo. Sliznice v nose asi vyschla a opuchla, a tak byla donucená dýchat ústy. Rty jí popraskaly, takže nechtěně chutnala svou vlastní krev. Větev dřela pod paží, jazyk bobtnal a připomínal spíš roubík...

Následující noc už neměla sílu vyšplhat na strom. Přimkla se k vystouplým kořenům, a když ji přemohl spánek, mučily ji sny o zurčících horských potůčkách. Probouzela se vlastním mumláním i kašláním do hrůzné reality.

Chlad noci v ní zmobilizoval poslední síly. Dokázala se vysoukat vzhůru, kde tvrdě usnula. Při prvním světle nového dne se probrala, sklouzla dolů a započala strastiplnou pouť. Přes oteklá víčka zarudlých očí bedlivě kontrolovala, kam stoupne zdravou nohou. Potom trhla celým tělem, aby na stejné místo dopravila druhou zraněnou končetinu...

"Pět set čtyři...," počítala každý krok, aby se připravila na další. Jakmile zaznělo tisíc, odpočívala a rozhlížela se kolem. Zírala do tetelícího se vzduchu, kde najednou zahlédla skupinu lidských bytostí. Zavalila ji taková radost, že se dokonce pokusila vykřiknout! Z úst však nevyšel ani hlásek...

Zdvihla tedy provizorní berli a mávala na příchozí. Pak si ale uvědomila krutou hru faty morgány, když se lidské bytosti změnily v hejno pštrosů.

Ani neměla slzy, aby mohla projevit obrovskou hloubku zklamání - asi vyschly už dávno předtím. Při setmění padla na tvář s poslední myšlenkou: Je dokonáno! Dál už jít nemůžu...

Opět ji však probral ranní chlad. S bolestí pozdvihla hlavu a před sebou spatřila sehnuté stéblo trávy, zatížené kapkami rosy. Rozechvěla se při pohledu na drahocennou tekutinu, zářící jako drahokamy. Natáhla ruku, aby se pokladu dotkla. Kapky okamžitě sjely na vysušenou zem kde zmizely beze stopy.

Odplazila se k dalšímu stvolu a tentokrát tekuté diamanty dopadly do oteklých úst. Zážitek byl tak úžasný, až se přeměnil v bolest. Slunce sice vystoupalo rychle na oblohu, aby vysušilo rosu, Louise však stačila načerpat dostatek tekutiny. Dokázala se postavit a vyrazit dál.

Následující noc vanula teplá bríza, která ji rušila ve spánku a zároveň vysušila veškerou ranní rosu. Přišla tedy smutná jistota: Nastal den, kdy zemře!

Možná bude snadnější počkat na konec vleže, rozvažovala. Raději zavřela oči. Nevydržela však, otevřela je a posadila se. Nakonec se vrhla opět do úmorného pochodu, každých tisíc kroků se zdálo věčností. Tentokrát už ji přepadaly halucinace.

Jednou kráčel vedle ní milovaný dědeček ozdobený čelenkou z orlích per. Zkusila na něho promluvit, ale on se pouze smutně usmál, tvář se propadla do stařeckých vrásek a zmizel...

Po chvíli se kolem ní prohnal proradný Mungo na koni, aniž by na ni pohlédl. Náhle se země pod ní otevřela a ona padala dolů jako pírko z bříška letící husy, lehce jako sněhová vločka.

Tvrdý dopad ji však drsně probral do skutečnosti. Ležela v cukrově bílém písku. Chvíli měla dojem, že je to voda, ale stačilo olíznout ruku a tvrdá zrnka připomínala sůl. Ještě jednou se pečlivě rozhlédla, aby s hořkým triumfem v srdci pochopila: konečně narazila na řeku Tati! Louise se ale nacházela v suchém korytě. Ironií osudu zahyne žízní mezi břehy podemletými vodou...

Někde přece musí být tůně, uvažovala. Začala se plazit pískem k první zátočině, všude však viděla jen bolestně zářící bělost. Dál už nemůže, pochopila. Zrak ji opět šálil, poněvadž záři písku rušily hnědé kopečky. Teprve až po drahné chvíli poznala sloní trus. Vedle něj se ještě kupily hromádky písku, připomínající dětské hrady na pláži.

Náhle si vybavila zvyky tlustokožců popsané v Zougově knize. To jí dodalo snad poslední záchvěv energie! Dokonce vstala a odbelhala se k první vyhrabané jámě. Sklouzla dovnitř, sahala jí až do pasu. Zoufale hrabala holýma rukama. Za pár minut si olámala nehty a konečky prstů jí začaly krvácet. Písek padal zpátky, ale ona se nedala!

Najednou pocítila vespod vlhkost, vtom se úplně dole něco zablesklo. Odtrhla si kus sukně ve švu, aby ho nacpala do otvoru. Po chvíli cár vytáhla, krvácejícími prsty vyždímala a několik kapek životodárné kapaliny sjelo na popraskané rty...

Celá léta si Zouga výpravu takhle představoval. Řeku Shashi překročili asi hodinu před polednem v horkém bezvětrném dni. Stříbřitě modré bouřkové mraky se kupily na dalekém horizontu. Seděl na prvotřídním koni, před sebou měl konečně lesy Matabelelandu. Po pravé ruce se nesl nejstarší syn, nyní už plně vzrostlý muž, silný a ramenatý - přímo potěcha rodičovského srdce.

"Tati, támhle je," mávl Ralph kloboukem směrem ke světle modrým siluetám kopců. "Támhle je tvůj vysněný sever, konečně si tu úchvatnou zem vezmeme!"

Zouga se rozesmál; zlatavé vousy zářily ve slunci stejně jako bílé zuby.

"Chlapče, ještě ne! Tentokrát jedeme na zásnuby, teprve příště se z ní stane nevěsta..."

Během cesty se zastavili na tři měsíce v Kimberley a využili všeho, co jim společnost De Beers Consolidated Mines nabízela.

Na příkaz samotného Rhodese získali, co potřebovali. Major se rozhodl pro skupinu čítající dvě stě mužů, kteří postačí k dosažení téměř dva tisíce kilometrů vzdálené země Mašonů a udržení se na tak odlehlém postu. Zároveň zvládnou vytyčení hranic jednotlivých farem i zlatých nalezišť. Podpoří je i oddíl Bečuánské policie přímo z Khamova kraalu, což zorganizoval sir Sidney Shippard. Další útvar, jenž je posílí, bude ze zdrojů Rhodesovy vlastní policie. Zouga jen na sto šestnácti stránkách upřesnil druh zbraní a vybavení, jež jsou zapotřebí. Cecil Rhodes vše odsouhlasil rozmáchlým podpisem s jasným příkazem: "Jděte do toho!"

O čtyři dny později se v Kimberley objevil i Ralph. S dvěma tucty vozů dorazil z nových zlatých polí známých pod názvem Witwatersrand. Celou noc s ním otec seděl v jeho apartmá nového hotelu Diamond Lil.

V ranních hodinách syn vzrušeně hvízdl.

"To je něco obrovského. Kolik mužů, tolik materiálu..."

"Zvládneš to, Ralphe?"

"Chceš po mně, abych ti vyhotovil finanční rozpis zahrnující náklady na verbování mužstva, zakoupení veškerého potřebného zařízení tady v Kimberley, dodání vozů i tažných volů společně s koňmi, puškami a municí pro všechny zúčastněné? Navíc ještě potřebuješ kulomety, parní stroj ke generátoru pro světlomety a cenu za vybudování silnice až do místa, kterému říkáš Mount Hampden, nacházejícího se kdesi v divočině. A tohle chceš mít na papíře do devíti měsíců, než dojde k pochodu?!"

"Synku, v jádru jsi všechno docela dobře pochopil," usmíval se Zouga. "Zvládneš to?"

"Dej mi ještě týden!" vyhrkl Ralph a zmizel. Za pět dní se vrátil. "Tati je to pro mě příliš velké sousto, obávám se...," pronesl a pak se šibalsky zašklebil nad otcovým zklamaným výrazem. "Musím přibrat partnera! Frank Johnson se bude hodit..."

Šlo o dalšího mladého muže, který si podobně jako Ralph vydobyl pověst člověka, jenž zvládal vše rychlostí blesku.

"A dali jste už dohromady výslednou sumu?"

"Zmákneme to za osm tisíc a dvě stě osmdesát pět liber a deset šilinků," předával podepsaný tendr.

Zouga ho v tichosti studoval. Když konečně vzhlédl, zeptal se: "Synu, řekni mi, co znamená těch deset šilinků na konci?"

"Proč tati... " mladík rozevřel oči dokořán s odzbrojujícím úsměvem. "To je přece náš zisk z téhle mamutí operace..."

Major okamžitě telegrafoval výsledek Rhodesovi do Claridge's Hotel v Londýně. Už druhý den dorazila kladná odpověď.

Teď už pouze potřebovali Lobengulův souhlas s koncesí. Zouga měl podle příkazů Cecila Rhodese okamžitě zamířit do GuBulawayo, najít Rudda a zjistit důvod zpoždění. Ralph se ihned přihlásil coby doprovod.

"Jakmile pan Rhodes nařídí odjezd, pak už nebudu mít na nic čas. A já musím něco dokončit v Matabelelandu, vlastně na misijní stanici Khami..." Ve tváři se mu objevil nebývale zasněný výraz. "Tentokrát to musím udělat, pokud ještě zůstala nějaká šance..."

Proto nyní bok po boku postupoval otec se synem přes řeku Shashi, aby vjeli do Matabelelandu.

"Tady na pár dní vypřáhneme tažná zvířata, tati," upřesnil Ralph. Zouga si stále nemohl zvyknout, že podobná rozhodnutí dělá syn, aniž by se s ním poradil. "Pastva je tu parádní, takže si zároveň i odpočinou a my se můžeme věnovat lovu. V téhle oblasti je moře zvířat, až k soutoku s řekou Tati..." Hodinu před svítáním opustili vozy.

"Ze starého Toma se stává Matlala - opravdu stárne. Ale vsadím sovereign, že předběhne tu tvou příšerku," žertoval Ralph.

"O takových penězích si nechávám jenom zdát," laškoval Zouga. Byl v dobré kondici. Dlouhá praxe profesionálního lovce ho totiž k podobným výkonům připravila. Ovšem synovo tempo se mu zdálo doslova vražedné. Navíc dobře věděl, že kluk raději vypustí duši, než by prohrál...

V buši se už pohyboval téměř s každým, ale dosud neměl po boku takového šílence, pro kterého zvěř znamenala jen pouhé terče.

"Tati, nechci se chovat jako sportovec - to přenechám tobě! Chci se stát nepřekonaným vítězem..."

"Takovou sumu si přece nemůžu dovolit," protestoval opět Zouga, aby poněkud zmírnil synovo vzrušení.

"Bojíš se přijít o sovereign?" pohazoval mladík hlavou až zelenavé oči blýskaly. "Vždyť jsi nedávno prodal toho diamantového tlusťocha, co ti u baráku vypadl z modré, za třicet tisíc liber!"

"Ralphe, uděláme si klidný den! Přece nám stačí jedna žirafa nebo buvol ..."

"Tati, ty opravdu stárneš! Ze samé opatrnosti nechceš pustit ani zlaťák..."

Východně od řečiště po chvíli objevili stopu stáda pasoucích se žiraf.

"Odhaduju šestnáct kousků," halekal Ralph, nahnutý ze sedla, když sledoval dvojité, fazolovitě tvarované otisky v písku. "Nejsou ani hodinu před námi," juchal a nadšeně popoháněl Toma.

Les se měnil v otevřenou pláň rozbrázděnou malými potůčky, odvodňujícími strmé úbočí blízké náhorní roviny, které sváděly vodu do řeky Shashi. Samozřejmě v tomhle ročním období se v nich nacházel jen písek.

Když tudy Zouga projížděl poprvé, tenkrát při odjezdu z kraalu starého vládce Mzilikazi, všude se popásala obrovská stáda divoké zvěře. V jednom dni viděl přes stovku monstrózních šedých nosorožců. Rozhodně ale nebylo v lidských silách spočítat všechny zebry a pakoně.

Tenkrát stačilo vystřelit a okamžitě se zvedl oblak prachu od kopyt prchajících stád. Dnes nezahlédli ještě ani živáčka! A co až postaví do země Mašonů silnici, za níž bude samozřejmě následovat železnice, co tady potom zůstane?

Jednoho dne budou možná vnoučata žít ve zcela pusté zemi, což by jim nezáviděl. Vycvičené oko lovce náhle zaregistrovalo pohyb v korunách stromů.

Major poprvé zaváhal, ani nechtěl k nebohým žirafám obracet synovu pozornost. Střelecká jatka už nesnášel a přemýšlel, jak by odlákal Ralpha od těch skvrnitých královen buše, popásajících se v mimózách. Ale právě v té chvíli mladík nadšeně zajásal .

"Támhle jsou, zatraceně! Stydí se jako panny... Kdysi se Zouga dokázal přiblížit ke stádu na dvě stě metrů, aniž by zvěř vyplašil. Teď měli ke kořisti pár kilometrů, a žirafy už před nimi prchaly.

"Tati, dělej! Chytíme je u brodu přes Shashi. Honem!" ječel syn. Nadšeně mával kloboukem v ruce, dlouhé tmavé vlasy mu vlály ve větru. "Bože, dneska se ale nadřeš, aby sis vydělal sovereign...," chechtal se zplna hrdla.

Vyjeli z lesíka na další otevřenou pláň. Celé stádo těch zranitelných krásek měli před sebou, přesto majorovu pozornost neupoutalo. Naopak. Bleskově zastavil koně a pohlížel k západu.

"Ralphe," zařval. "Nech je běžet!"

Syn se překvapeně ohlédl, tváře mu naplno hořely loveckou horečkou.

"Domorodci!" upozorňoval Zouga. "Válečníci. Vrať se ke mně!"

Na chvíli se zdálo, že Ralph neposlechne. Ale přece jenom pud sebezáchovy převládl. Nevyplatil by se jim rozchod, pokud se blíží útočný oddíl. Proto stočil koně a zamířil k otci, zatímco vyděšené žirafy cválaly k řece.

"Komu patří?" ptal se a stínil si oči. Černá linie se pohybovala na druhé straně planiny. "Jsou to poddaní krále Khamy? Nebo nájezdníci z kmene Bamankvatů? Jsme pouze několik kilometrů od hranice..."

"Nebudeme se o nic pokoušet, dokud se nedozvíme pravdu," chmurně poznamenal Zouga. "Necháme odpočinout koně, možná budeme muset urychleně vyklízet pozici!"

Ralph ho ale přerušil.

"Dlouhé štíty! A září rudě. To jsou Krtci, těm velí Bazo," pobídl Toma kupředu, k blížícím se impi. "A vsadím se, že je vede můj bráška...."

Než ho otec dostihl, syn už seskočil z koně a objímal se s dávným přítelem, kterého právě provokoval.

"Že by se Krtkové kteří podhrabou horu vraceli z nájezdu bez žen či dobytka? Že by vás Khamovi psi vyprovodili s prázdnou?" Bazův nadšený úsměv zmizel při takovém rouhání jen pevně vrtěl hlavou, až se mu pera rozkomíhala.

"Ani ve snu, Henshaw. Mluvíš jak chichotavá puberťačka! Pokud by nás král poslal na Khamu," poskočil a bodal kopím do vzduchu, "pak by došlo k nádhernému zabíjení..." Rychle přestal, poněvadž poznal majora.

"Baba'" vyjekl "Bakelo, vidím tě! V mých očích zavládla radost."

"Všechno trvalo až moc dlouho, Sekyro. Teď už máš čelenku i své vlastní bojovníky za sebou. Měli bychom něco zastřelit a oslavit setkání!"

"Bakelo, mě to zahubí, ale jsem v královych službách. Musím se rychle vrátit do GuBulawayo, abych nahlásil panovníkovi smrt té ženy."

"Ženy?" podivil se mírně Zouga.

"Bílá žena. Odjela z GuBulawayo bez Lobengulova povolení, ale vládce mě poslal ji hledat..." Náhle se Bazo zarazil. "Hele! Vždyť ji přece znáš, Bakelo!?"

"Není to náhodou Nomusa, má sestra?" rychle zbystřil major. "Nebo jedna z jejích dcer?"

"Ne, vůbec ne!"

"Přece žádná jiná běloška v Matabelelandu není..."

"Ale je! Jedno bystré oko má přece společnici. Určitě si pamatuješ, jak s tebou závodila v Kimberley a vyhrála! Teď je ale po ní..."

"Mrtvá?" Veškerá krev zmizela ze Zougovy tváře. "Mrtvá?" zašeptal a zakymácel se. Kdyby se nechytil sedla, spadl by na zem. "Louise je mrtvá..."

Podle Bazova popisu našel major sykomoru poměrně snadno, stačilo jen zpětně sledovat stopu amadody.

Vůbec nechápal, proč se takhle nesmyslně mučí. O její smrti nebylo pochyb! Černý vojevůdce mu přece ukázal nalezené zbytky: rozbitou pušku, prázdnou čutoru, cáry oblečení i kus sedla, okousaného hyenou.

Půda pod stromem přímo překypovala stopami mrchožroutů, navíc okolí ještě zametla obří křídla mnoha supů. Kromě odštěpků kostí a několika chlupů ze lví hřívy zmizely veškeré stopy po zvířecí zdechlině, z lidského těla nezůstalo vůbec nic. Hyena by určitě spolykala i kožené jezdecké boty společně s opaskem! A na zbytcích pokrývky našel dokonce zaschlou krev...

Jednoduše si v duchu zrekonstruoval hrůznou událost: lví smečka si vybrala Louise za svou kořist. Statečné ženě se podařilo vystřelit, poněvadž v závěru zbraně našel prázdnou nábojnici. Jednu šelmu zasáhla, ale ostatní krvežíznivé bestie ji stáhly i s mulou k zemi.

Dokázal si představit děsivou agonii. Téměř slyšel zoufalé výkřiky a úpění milované osoby, když mohutné čelisti drtily její kosti. Pouhé pomyšlení na tak bolestný konec ho hluboce ranilo, proto chtěl najít místo, kde zemřela, a pomodlit se tam. Veškerá energie z něho však vyprchala, jako by ho opustila životní síla, nemohl se ani pohnout. Do této chvíle si vůbec neuvědomil, co pro něj Louise znamená. Netušil, že podvědomě věří ve shledání, jež mu dávalo nový rozměr i důvod k životu. Stala se mu snem, který se měl brzo vyplnit. A teď tu stojí uprostřed divočiny se zrakem upřeným na krvavé skvrny...

Dvakrát chtěl naskočit na koně, pokaždé však zaváhal a vrátil se zpět. Mezi prsty prosíval prach - ani nevěděl, co vlastně hledá.

Konečně pohlédl na slunce. Před soumrakem se k vozům určitě nedostane. Naštěstí poslal Ralpha napřed, aby Jan Cheroot čekal s čerstvými koňmi u brodu přes řeku Shashi. Nemusel tedy bezhlavě spěchat s návratem za denního světla. Bez Louise bylo vše kolem tak fádní. Loudal se pomalu ke koni, naskočil ještě jednou se zadíval na zdupanou zem a vyrazil. Neujel ani padesát metrů, když zjistil, že se pohybuje v kruhu. Zcela automaticky totiž vyhledával odcházející stopu. Zřejmě zapůsobilo podvědomí. Pomaličku kroužil, nahýbal se ze sedla a prozkoumával kamenitou zem. Při usilovném pátrání postupně zvětšoval vzdálenost od místa tragédie. Náhle mu srdce skočilo do krku a nová naděje zaplavila zničenou duši...

Strnul! Musel se hodně sehnout, aby překontroloval vychýlenou větvičku, zlomenou před dvěma až třemi dny. Ale kvůli tomu se mu prsty neroztřásly! Na trnu se totiž zachytila červená nit. Zouga vlákno téměř zbožně zdvihl a dotkl se ho rty, jako by šlo o posvátnou relikvii.

Nacházel se západně od sykomory, docela jasně viděl na vrchol koruny stromu. Louise tedy prchala: podle výšky zachycené nitě snadno určil, že přišla o mulu. S největší pravděpodobností se vydala k řece Tati, k území krále Khamy.

Major bez váhání popohnal koně a divokým cvalem vyrazil vpřed. Považoval za zcela zbytečné hledat v kamenitém terénu tři dny staré stopy. Navíc vítr vál nepřetržitě, takže veškeré otisky samozřejmě dávno zmizely.

Nyní záleželo pouze na štěstí a rychlosti. Před očima měl stále tu prázdnou čutoru. Moc dobře věděl, jak nepatrná je šance na přežití v téhle vyprahlé zemi. Zběsile se hnal určeným směrem, v maximálním soustředění na možnost objevení sebemenší stopy. V posledních minutách denního světla našel ulomený podpatek. Okamžitě vytáhl pušku a třikrát vypálil do vzduchu.

Věděl, že nemá zbraň, aby odpověděla, ale pokud se nachází někde poblíž, mohla signál zaslechnout. Tím by jí dodal naději i sílu. Rozdělal malý oheň a vyčkával, až vyjde měsíc a ozáří okolí. Ihned vyrazil dál, hodinu co hodinu se zastavil, aby upozornil na svou přítomnost výstřelem z pušky. Ačkoliv usilovně napínal sluch, ozývalo se jen houkání sovy anebo štěknutí šakala...

Při svítání konečně dorazil k širokému řečišti řeky Tati . Zcela vyschlý bílý písek spíš připomínal duny pouště Kalahari. Veškeré naděje, které v Zougovi klíčily, postupně pohasínaly.

Díval se k ranní obloze a hledal spirálu plachtících supů, která by ukazovala místo smrti. Místo toho proletěl stepokur, horlivě mávající krátkými křídly. Jeho přítomnost prokazovala blízkost vody. Někde... Možná ji Louise našla, jinak nemohla přežít.

Opatrně se napil z čutory. Kůň samozřejmě vycítil drahocennou tekutinu a dychtivě se otřásl. Brzo i jeho začne sužovat žízeň. Zouga mohl jen doufat, že milovaná žena se dostala k řečišti a postupovala k blízkému soutoku s řekou Shashi. Vždyť měla indiánské předky, a tak zajisté dokáže určit světové strany podle slunce. Jel tedy po břehu, sledoval vyprahlé dno i protější stranu. Koutkem oka kontroloval též oblohu.

Zahlédl stopy po slonech, kteří si tu vyhrabali nyní již vyschlé jámy. Před sebou spatřil stádo přímorožců s rohy připomínajícími naostřená kopí. Černobílá maska ve tváři naznačovala teatrální frivolnost. Právě odklusávali do pouští Khamova království.

Tahle zvířata dokážou žít bez vody několik měsíců. Přítomnost těchto plachých tvorů tím pádem ukusovala z posledního zbytku naděje. Zougu náhle v dálce zaujal pohyb. Zaostřil a neomylně rozeznal paviána. Hned se rozhlížel po dalších členech tlupy, ale žádné neviděl, což ho mátlo. Opice totiž musejí pít denně! Navíc si uvědomil, že takhle daleko na západě se s nimi ještě nesetkal.

Z prsou se mu vydral radostný výkřik, zároveň pobídl koně do plného cvalu. Kopyta bušila staccato do země tvrdé jako železo. Když však konečně zastavil a seskočil, jeho nadšení pohaslo... Polonahá tu skutečně klečela, tělo rozdrásané o kameny. Jemnou pokožku spálilo slunce, ruce i nohy pokrývaly rudé, napůl strhané puchýře. Ačkoliv si chodidla omotala cáry sukně, přesto látka prosákla krví.

Vlasy měla smotané do chomáče a spečené prachem, rty spálené, popraskané až do živého masa. Víčka již otekla, jako by ji poštípaly včely. Louise připomínala svraštělou čarodějnici, když se na něho snažila pohlédnout přes zaschlý žlutý hnis v očích. Na mnoha místech zely hluboké rány, kostnaté paže děsily a lícní kosti prosvítaly pod kůží obličeje. Krásné ruce milované osoby se proměnily v paňáty, zcela bez nehtů... Krčila se jako vyděšené zvíře.

"Louise!" vykřikl. Poklekl a hleděl jí do tváře. "Louise..." Hlas se mu zlomil.

Zachrčela, v hrdle jí cosi zahuhlalo. Pohnula se, aby si upravila vlasy. Jak srdcervoucí gesto ženskosti!

"Je to?" zakrákala, "nebo není..." Snažila si zakrýt alespoň ňadro, začala se však zcela divoce třást, naprosto nekontrolovatelně, nakonec zavřela oči. Zouga se k ní natáhl, a jakmile se jí dotkl, sesula se mu do náruče. Připadala mu křehoučká a lehká jako děťátko. "Já věděla...," zamumlala. "Nedává to žádný smysl, ale předpokládala jsem tvůj příchod...."

"Ralphe, copak ty nezhasneš tu lucernu?" šeptla Cathy s očima dokořán, když vlezla pod plachtu mladíkova vozu.

"Proč?" zeptal se s úsměvem a opřel se o loket na svém polním lůžku.

"Někdo by mohl přijít."

"Rodiče máš pořád v Lobengulově kraalu, vždyť tady nikdo není..."

"Ale sestra... Salina..."

"Ta už dávno spinká a nechává si zdát o Jordanovi, o tom nemám pochyb. Jsme sami, Cathy, naprosto o samotě. Proč bych tedy měl zhasínat?"

"Protože se stydím," pronesla a celá zčervenala. "A ještě si ze mě děláš legraci. Že já jsem vůbec chodila!"

S úsměvem se posadil. Pokrývka mu sjela k pasu. Dívka rychle odvrátila oči od nahé hrudi a svalnatých ramen. Pokožku měl tak bělounkou a hebkou, což kontrastovalo s opálenými pažemi a tvářemi. Cosi v jejím nitru se pohnulo...

"Pojď," chytil dívku za zápěstí a táhl k sobě. Ona ucukla, ztratila však rovnováhu a padla mu na nohy.

Než se mohla zvednout, chytil ji za husté tmavé vlasy, sehnul se a začal ji horečně líbat. Chvíli se ještě bránila, ale potom zvláčněla jako vosk od plamene svíčky.

"Cathy, stále lituješ, žes za mnou přišla?" špitl, ale odpovědi se nedočkal. Jen se k němu těsněji přimkla a hladově hledala jeho rty. Blaženě vrněla, když předváděl líbací techniku naučenou od Diamond Lil. Zcela bezbranně mu ležela v náručí jako nehybná oběť v pavoučí síti.

Vzrušovalo ho to, protože nic takového se zkušenými a neustále kalkulujícími ženami, u nichž utrácel své zlaté sovereigny, nikdy nezažil.

Dech se mu zrychlil, zatímco prsty se chvěly na krajce spodničky. Pokožku na ramenou měla hedvábně hladkou, sklonil se k ní a špičkou jazyka ochutnával. Otřásla se a zalapala po dechu, ale když popotáhl za lehké prádélko, zavrtěla se, aby mohlo sklouznout...

Nebyl připravený na tak krásná, až zranitelná ňadra, tak nádherně bílá s růžovými hroty, tak kouzelně

symetricky vztyčená. Hltal neskutečný obraz očima, ona jen vše sledovala skrz napůl zavřená víčka. Ani se nesnažila zahalit! Tváře měla vzrušením rozpálené a rty pootevřené.

"Ne, Ralphe, nechci odejít. Ani teď, ani jindy!" jihla Cathy.

"...lucerna..." Natáhl se po ní, ale chytila ho za ruku.

"Nestydím se tebe ani sebe! Nechci tmu, protože se chci dívat na tvou milovanou tvář!"

Povolila stužku v pase a napůl svlečené šaty stáhla i se spodničkou. Dlouhé a štíhlé nohy Ralpha zaujaly, klidně přehlédl i kostnaté boky, než stočil zrak na ploché bříško, klenoucí se nad trojúhelníkovým keříčkem bujícího ženství. Strnule zíral na odhalenou krásu, když náhle nadzdvihla cíp hrubé vlněné pokrývky a vklouzla k němu. Vášnivě ho objala.

"Neexistuje nic, co bych pro tebe nemohla udělat. Budu krást, lhát i podvádět. Snad bych pro tebe dokázala i zabít, můj přenádherný Ralphe!" přerývaně šuškala. "Nejsem si jistá, co spolu muž a žena v téhle chvíli vlastně dělají, ale pokud mi vše ukážeš, stanu se tou nejšťastnější dívkou na zemi!"

"Cathy, tohle jsem ale opravdu nechtěl... pokoušel se náhlým záblesk em ve svědomí situaci zachránit. Dokonce se ji snažil i odstrčit.

"Ale já ano!" pronesla tvrdohlavě. "Proč jinak bych sem přišla, co myslíš?"

"Cathy..."

"Ralphe, já tě zkrátka miluju, a to od první chvíle, kdy jsem tě spatřila!"

"Já tě taky miluju, Cathy!" Až se vyděsil, když zjistil, že mluví pravdu. "Skutečně a opravdově tě miluju!" zdůraznil. Až o něco později, vlastně o hodně později, se přiznal: "Popravdě řečeno jsem to doteď ani nevěděl..."

"Ani jsem netušila, co mě čeká," hlesla. "Často jsem myslela na milování s tebou, prakticky každý den od chvíle, co ses objevil u nás v Khami. Dokonce jsem o tom četla v písmu svatém. Říká se tam, že David ženu poznal! Známe teď jeden druhého, Ralphe?"

"Neboj, chci tě poznat ještě víc, a pokud možno častěji," šklíbil se, zatímco z vlasů mu stékal pot.

"Cítím se, jako bych se propadla temným koutem své duše do jiného, krásného světa. A už se mi nechce zpátky... Hlas dívky naplňovala prožitá slast. "Nemáš podobný dojem, Ralphe?"

Objímali jeden druhého pod dekou, hráli si se slovíčky, prohlíželi si vzájemně obličeje ve žluté záři lucerny. Každých pár minut se líbali na rty, na oční víčka i na hrdlo.

Nakonec přece jenom Cathy zbystřila: "Nechci znát čas, ale slyším štěbetání ptáčků. Brzo začne svítat..." Potom vyhrkla: "Ach Ralphe, nechci, abys odjel!"

"Nebude to na dlouho, slibuju! Brzo se ti vrátím..."

"Vezmi mě s sebou!"

"Víš přece, že to nejde..."

"A proč? Je to asi nebezpečné, že mám pravdu?"

Snažil se vyhnout odpovědi, a tak se raději pokusil o polibek. Zakryla mu ústa dlaní.

"Budu umírat každou chvíli, kdy mi nebudeš nablízku... Budu se za tebe modlit, aby tě Lobengulovi válečníci nenašli!"

"O mě se neboj!" uchechtl se něžně. "Velice brzo se spolu opět propadneme tím tvým temným koutem v duši..."

"Přísahej!" špitla a hebkými rty mu česala zvlhlé kudrny na čele. "Přísahej, že se vrátíš, můj nádherný miláčku Ralphe!"

Mladý Ballantyne rozjel kolonu svých vozů k severu, směrem k řece Shashi. Zpočátku se cítil podivně, když měl tak málo naloženo. V poledne dal pokyn k vypřažení, aby společně s vozatajem prospali žhavou část dne až do večera. Volkové a koně se pásli, pak odpočívali.

Než zavládla noc, vyvedli tři pečlivě vybraná tažná zvířata ze stáda a přivázali je ke kolům vozu, aby na ně usadili speciální postroj. Zvolili právě tyto kusy pro jejich sílu a spolehlivost. Během dlouhé cesty z Kimberley je přivykali na neobvyklou zátěž, k níž se nakonec chovali s nevšímavou rezignací.

Jordan dodal bratrovi přesné míry i váhy sochy kamenného sokola. Ralph pak navrhl velikost hřbetních brašen, sám je i vyrobil. Nikomu nevěřil, poněvadž se jednalo o vysoce tajné poslání...

Na každého volka naloží dvě sochy podobné té z Groote Schuur, uhnízdí je v košíku pleteném ze silných lan z pravého manilského konopí. Navíc ještě musel vykoumat pevné zavěšení brašen, aby se nezadíraly do hřbetů, ani neposouvaly ve strmém stoupání.

Teprve s takto připravenými zvířaty mohl Isazi, zkušený zulský vozataj, vyrazit na cestu. Po chvíli zmizel v temném lese a voli ho pokojně následovali. Ralph se zdržel, protože musel ostatním ještě několikrát zopakovat důležité příkazy.

"Zrychlíte na dvojnásobek denního pochodu až k řece Shashi. Pokud se vás hraniční impi budou ptát, kde jsem, stačí jim odpovědět, že s povolením krále lovím na vychod od vás. A že každou chvíli čekáte můj návrat, chápete?"

"Rozumím, Nkosi," pronesl Umfaan, nyní už coby zkušený expert přes tahouny.

"Jakmile překročíte Shashi, zamíříte k místu Bushman Pits, zvanému podle jam kdysi vyhloubených Křováky, což je asi pět dní pochodu od hranice Matabelelandu. Lobengulovi válečníci vás nemůžou tak daleko sledovat. Tam počkáte, až se objevím! Rozumíš, Umfaane?"

"Ano, Nkosi."

"A teď mi to zopakuj!"

Konečně Ralpha ujistil o správně pochopeném úkolu, takže se bílý mladík s klidem mohl vyhoupnout do sedla

věrného Toma. Seshora ještě popřál: "Jdi rychle!"

"Jdi v pokoji, Nkosi!"

Jen drobným klusem vyrazil po stopě volků, protože za sebou táhl mohutnou větev trnovníku. Malého Zulu dohnal bez problémů, a přitom perfektně zakryl veškeré stopy. Druhý den ráno už byli dostatečně vzdáleni od hlavní cesty a blížili se k mysteriózním kopcům Matopos. Zatímco se tažná zvířata popásala a odpočívala, mladý Ballantyne vyjel kupředu, aby vytyčil nejlepší průchod mezi žulovými kopje. Večer opět nasadili volkům postroje a vyrazili na cestu.

Druhý den v poledne provedl Ralph pomocí sextantu kontrolu dosažené pozice. Přes všechny problémy se mu podařilo odečíst souřadnice s přesností deset až dvacet kilometrů. Chápal, že ani tátovo měření nemohlo být úplně přesné, ale v případě lokalizace úkrytú slonoviny se mu povedlo najít téměř všechny.

Prokalkuloval získané koordináty s otcovými údaji a zjistil, že se pravděpodobně nachází dvě stě šedesát kilometrů jihozápadně od ruin starobylého města, jemuž Matabelci říkají Zimbabwe - pohřební místo bájných králů.

Zatímco čekal, až se setmí, aby mohli pokračovat v postupu, vytáhl si ze sedlové brašny tátův poznámkový sešit. Tenkrát, při odjezdu z Kimberley, ho od něj dostal coby dárek na rozloučenou. Pročítal popis cesty k tajemným zříceninám Zimbabwe už asi posté.

"Jak dlouho budeme projíždět mezi těmi kopci?" vyrušil ho Isazi ze soustředění. Vařil polentu na malém ohni bez kouře. "Moji miláčci trpí mezi těmi skalami, vadí jim i to příkré stoupání," mumlal. "Měli jsme zamířit o něco dál na východ a projít tamtudy, kde už nejsou kopce."

"Myslíš místy, kde Lobengulovi strážci čekají a denně se modlí o šanci zarazit kopí do vyzáblého příslušníka kmene Zulu," usmál se mladík.

"Tady nám ale hrozí stejné nebezpečí!"

"Kdepak," vrtěl Ralph hlavou. "Žádný Matabelec se neodváží vkročit na území těchto posvátných kopců, aniž by k tomu měl velice pádný důvod. A impi se tady už vůbec neobjevují... Až vyjdeme na druhé straně, dostaneme se mimo dosah jakéhokoliv služebního kraalu regimentu."

"A v místě kamenných sokolů, kam jdeme, tam na nás nebudou válečníci čekat?"

"Lobengula zakázal i jen pohlédnout do údolí, kde stojí kamenné mohyly. Je to smrtí poznamenané místo, navíc prokleté samotným králem a jeho šamany!"

Isazi nervózně poposedl.

"Copak tou kletbou mysleli ti matabelští psi?" zasípal a dotkl se talismanu na opasku, jenž ho ochraňoval před všemi zloduchy, skřety i jinými příšerami.

Přes veškeré ujišťování o naprostém bezpečí postupoval Ralph velice opatrně bludištěm skalního města Matopos. Během dne ukryl tahouny v hustém křoví příhodné strže a vydal se napřed, aby prozkoumal každý metr cesty. Vozkovi označoval řezem na stromě či zlomenou větvičkou jakýkoliv problematický bod na trase.

Až pedantická prozíravost je zachránila před katastrofou! Třetí den přivázal Toma v úkrytu a pěšky vystoupal na nedaleký hřeben, aby pohlédl do dalšího údolí.

Těsně před vrcholem ho varoval strážce africké buše, kukačce podobný turako, starostlivým zvoláním "Běž pryč!" Výkřik bdělého hlídače veškerého pohybu přišel zpoza hřebene, takže Ralph ihned ztuhl a naslouchal. Blížilo se jemné šumění, jako když vítr provívá vysokou trávu. Okamžitě uskočil ze stezky, po břiše sklouzl pod keř, pušku opřel do ramene. V té chvíli se přehnal první útvar matabelských válečníků v plné parádě. Šustot per na čelenkách včas prozradil nebezpečí.

Z úkrytu viděl bojovníky jen po kolena, proto ihned zaregistroval usilovný klus, jenž řečí ndebele nazývají mima hlabathi - hravě požírat zem.

Napočítal dvě stovky černochů, potom vše utichlo. Neodvážil se ani pohnout, poněvadž po několika minutách zaslechl tiché skandování nosičů, kteří se po chvíli přehnali kolem něj. Pěli rituální chvály svému králi hlubokými melodickými hlasy. Podle počtu domorodců u rukojetí pochopil, že nesou velice těžký náklad.

Vpředu se tedy hnal průzkumný oddíl, zatímco druhá skupina tvořila hlavní součást celé karavany. Postupně kolem něho defilovala nosítka se starými vojevůdci a na konec přišlo nejtěžší břemeno - samotný král Lobengula!

Kavalkádu uzavírali nosiči spacích rohoží, kožešin, nádob na pivo, vaků s kukuřičnou moukou a jinými proprietami. Proběhli a zmizeli, ale mladý Ballantyne stále ještě neopustil své doupě.

A opravdu ho po chvíli v plné tichosti minulo dalších dvě stě válečníků, tvořících zadní voj. Po pěti minutách se už cítil skutečně bezpečný. Opatrně se vykradl ze skrýše, odstranil vlhké listy z kolen i loktů a vstoupil opět na stezku.

Z vrcholu hřebenu se díval za zmizelými Matabelci a zmateně uvažoval. Od Cathy věděl, že Rudd je s expedicí stále v GuBulawayo, zrovna tak i Clinton Codrington s tetou. Tam se řeší problém s vydáním koncese, kterou Cecil Rhodes tak nutně potřebuje! Proč by Lobengula opustil tak významné hosty ve svém kraalu a vyrazil do těchto posvátných kopců?

Na tohle odpověď nenašel, ale musel se podřídit změně situace, když se v blízkosti nacházel velký útvar bojovníků. Ještě s mnohem větší opatrností postupovali další tři noci, než konečně prošli soutěskou mezi gigantickými žulovými balvany a vstoupili do otevřené krajiny, kde je přivítal mírumilovný les.

Za svítání Ralph vyšplhal na nejbližší kopje, patřící ještě k Matopos, a pohlédl k východnímu horizontu. Přesně v daném směru, jak předpokládal, našel namodralou siluetu osamělého vrchu, tyčícího se nad zalesněnou plání. Snad je dělilo ještě padesát kilometrů, ale tvar přikrčeného lva se nedal přehlédnout. Dokonale se podobal otcovu barvitému popisu:

Kopec jsem nazval Lví hlava. Vyniká nad terénem a neomylně ukazuje cestovateli k místu nazývanému

Zimbabwe... Člověk mohl kráčet ve stínu masivních kamenných stěn, aniž by tušil přítomnost výtvorů starobylých kameníků, poněvadž vše zakrývala bujná vegetace.

Džungle si s monumentálním dílem sama poradila - nejenom kořeny, ale i větve se vedraly do každé škvíry a s pomocí povětrnostních vlivů stavbu pomalu trhaly a podemílaly. Nad vysokými zdmi se daly zahlédnout koruny mohutných stromů, narostlých do gigantických rozměrů od doby, kdy poslední obyvatel uprchl či zemřel v tomto labyrintu rozličných chodeb a dvorců. Když Zouga Ballantyne tohle místo objevil - mnohem dříve než se Ralph narodil - trvalo mu téměř dva dny, než našel úzký vchod, dokonale krytý divokou vegetací. Ovšem Ralph nyní mohl díky otcovu popisu postupovat bez zdržování.

Na chvíli se zastavil před starobylým portálem a vzhlížel k horizontálnímu pásu vytvořeného reliéfu, dekorujícího vrchol deset metrů vysoké stěny. Před úchvatným dílem tu stál v němém úžasu.

Možná by i nalezl stopy po tátově sekeře, když se tenkrát prosekával dovnitř. Křoviska už ale dorostla, což bylo důkazem, že žádná lidská bytost do tohoto prostoru během posledních pětadvaceti let nevstoupila.

Schody vinoucí se před ním zřejmě ohladila chodidla původních obyvatel během posledních století. Ralph se zhluboka nadechl a v duchu si připomněl, že je přece civilizovaný křesťan. Přesto vnímal pověrečnou hrůzu, usazenou snad přímo za krkem, když stoupal vzhůru...

Procházel úzkým schodištěm v jakémsi mezikruží, sevřeném další kamennou stěnou. Nad ním se rozprostíral jenom úzký proužek modrého nebe. Na konci cesty se už prodíral křovinami a propletenými liánami. Náhle vyšel na otevřené prostranství s dominantní válcovitou věží, postavenou z kamenných kvádrů. Opět se potvrdila tátova slova, a tak spěšně zamířil do nitra jedné z monumentálních staveb, v níž se nacházel tajný vnitřní dvorec s pokladem. Dobře věděl, jak otec všechno prohledal. Dokonce prosel i hlínu a za deset dní těžké dřiny našel pouhých pětadvacet kilo zlata v podobě jemných drátků a miniaturních ingotů.

Ale kamenné sokoly Ralph nikde neviděl! Začal se strachovat, zda ho přece jen někdo nepředešel. Sochy měly být tady, uvažoval. Ihned zapomněl na mrazivý pocit v zádech. Dostatečně ho totiž vyděsilo pomyšlení, že by tak bohatá kořist mohla zmizet!

S plnou vervou se vrhl do křovin, kde vzápětí o něco zakopl. Přidřepl, aby překážku prozkoumal. Odstranil bujný porost a už na něj zíraly ty nevidomé kruté oči, usazené nad zahnutým zobákem dravce, které tak dobře znal z dětství. Šlo o identické dvojče sochy, jež stála na verandě otcova bungalovu v Kimberley.

Ovšem tenhle sokol ležel napůl pohřbený v sutinách mezi kořeny. Rukou přejel saténově nazelenalý mastek a jedním prstem hladil známý trojúhelníkový dekor podstavce.

"Konečně jsem si pro tebe přišel," zašeptal a rychle se rozhlédl. Ozvěna vyřčená slova několikrát zopakovala, až mu přeběhl mráz po zádech, ačkoliv slunce naplno žhnulo.

Začal hledat další sochy, vždyť jich mělo být celkem šest. Našel jednu s hlavou rozbitou úderem perlíku, další tři byly poškozené, ale podstatně méně, zatímco poslední dvě objevil v perfektním stavu.

"Tady má zlo doupě!" ozval se zcela nečekaně ponurý hlas, až sebou mladík trhl.

Isazi ho kupodivu následoval. Raději dal přednost hrůze ze strašidelných ruin, než mnohem většímu děsu z osamělosti u hlavního vstupu.

"Kdy opustíme zakleté zříceniny, Nkosi?" nervózně se rozhlížel vozataj. "Tohle není místo, kde by se měl dobrý člověk dlouho zdržovat..."

"Jak brzo je naložíme?" chtěl vědět Ralph a poplácal jednoho sokola po zobáku. "Zvládneme to do setmění?"

"Yebho, Nkosi," horlivě přitakával Isazi. "V noci odtud budeme už hodně daleko, na to můžu přísahat!"

Lobengula vybral opět ke speciálnímu úkolu Baza, takže vojevůdcovo srdce zalila pýcha. Vždyť on sám má vést přední voj po tajné cestě do nitra hor snů, do Matopos.

Na prošlapané a dostatečně široké stezce mohli běžet bojovníci ve dvojstupu, rudé štíty se jim jen taktak dotýkaly. Používali tuhle trasu od časů, kdy Mzilikazi přivedl celý národ od jihu. Od té doby se při každé krizi anebo závažném problému vydával vladař na cestu do utajené jeskyně, aby vyslechl slova kněžky Umlimo. Navíc získal i rady ohledně stád dobytka a úrody, což mu pomáhalo v rozhodnutí, na kterou světovou stranu vyslat své nájezdníky.

A nyní sem přinášeli Lobengulu, zmateného podivnými požadavky bělochů, jejichž znaky na papíře nedokázal pochopit. Trápily ho pochybnosti a mučil strach. Jedinou spásu hledal zde! Ležel v nosítkách na matraci z hebkých kůží leoparda, příjemně kolébán klusajícími nosiči.

Rodzi - tohle jméno měl každý z bílých mužů na rtech. Ať se otočil kamkoliv, všude jen slyšel to podivné slovo. Copak ten Lodzi je král jako já? ptal se nedávno cizince se zrudlou tváří, protože jako Matabelec neuměl vyslovit složitou hlásku "R".

"Pan Rhodes není král, ale je mocnější než jakýkoliv monarcha," vysvětloval Rudd.

"Proč tedy Lodzi nepřijde ke mně sám?"

"Pan Rhodes odjel za moře a posílá své lidi , aby pro něj pracovali."

"Kdybych se mohl podívat do tváře Lodzi, potom bych možná poznal dobrotu jeho srdce..."

Ale diamantový král nepřijel. A tak musel Lobengula každý den naslouchat požadavkům, které vznášel Lodzi ústy prostředníků, v noci ho zase Indunové vyzývali k opatrnosti, kladli otázky a dokonce se mezi sebou i dohadovali.

"Pokud dám bílému muži prst, chce celou ruku!" připomínal Gandang. "S rukou potom vezme celou paži, nakonec hruď , srdce i hlavu..."

"Ale velký králi, Lodzi je přece čestný muž plný dobroty, jeho záruky se vyrovnají slovům panovníka - je to opravdu dobrý člověk," uklidňovala ho Nomusa, jíž věřil podstatně víc než některým rádcům kolem sebe.

"Je zapotřebí dát každému bílému muži jen trochu, a pokud možno to samé!" radil zkušený Kamuza, poučený roztříštěným diamantem. "Potom se ti běloši stanou vzájemnými nepřáteli! Je lepší poštvat jednoho psa na druhého než

nechat smečku, aby na tebe zaútočila..."

"Vyber nejsilnějšího z bílých mužů a udělej ho naším spojencem!" navrhoval Somabula. "Tenhle Lodzi vypadá na vůdčího býka, vyber si jeho!"

Lobengula jen naslouchal a stával se čím dál zoufalejším, čím dál zmatenějším...

Teď už byl Lobengula na cestě do Matopos a věřil, že tam se vše vyřeší. Následovali ho nosiči s dary: rolemi měděného drátu, vaky s kamennou solí, nádobami plnými korálků, se šesti velkými kly nádherné slonoviny, štůčky látek jasných barev, noži perfektně vykovanými a s rukojeťmi vypracovanými z rohu nosorožce. Vcelku nezanedbatelný poklad za slova, která, jak doufal, mu přinesou útěchu.

Pěšina se stáčela dolů, jako velký plaz zalézající do nitra skalního města, kde se téměř ztrácela v úzkých a potemnělých soutěskách žulových útesů. Jedině proužek modrého nebe nad hlavou naznačoval spojení s okolním světem.

Trnité křoviny obrůstaly stezku z obou stran, až se v jednom místě nad ní setkaly a vytvořily ponurý tunel. Nepřirozená tichost okolí těžce dopadala na příchozího, ani ptáček nezapípal, ani zvíře nepřeběhlo...

Přesto Bazo vedl svůj oddíl nezměněnou rychlostí, zrakem zodpovědně přejížděl prostor před sebou, aby včas odhalil blížící se nebezpečí. Pevně svíral svůj asagaj, potem lesklé svaly měl napnuté jako pružiny nesmlouvavé pasti. Byl připravený bleskově zlikvidovat případného nepřítele.

V cestě se jim objevil potůček stojaté nazelenalé vody, z něhož vyčnívaly kluzké balvany. Černý vojevůdce je zlehka přeskakoval, aniž by porušil rytmus klusu. O padesát kroků dál buš prořídla a skaliska vytvořila přirozenou kamennou bránu se strmým srázem za ní.

Dobře vycvičený bojovník by v tomto úzkém průchodu snadno udržel v šachu celý regiment, proto Bazo obzvlášť podrobně prozkoumal okolí. Teprve potom pozdvihl zrak nahoru k plošině, na níž se tyčil strážní přístřešek, a zvolal:

"Já, Bazo, Induna jednoho tisíce, žádám o povolení projít!"

Hlas se rozléhal mezi skalami a vracel se v myriádě ozvěn.

"Jménem koho chceš vyrušovat duchy vzduchu i země?" ozval se neochotný hlas starce, jehož vyzáblá silueta se objevila poblíž skalní hrany.

"Jménem krále Lobenguly, velkého Černého elefanta Matabelců!" Opovrhl však čekáním na odpověď, zdvihl rudý štít na rameno a proběhl kamenným portálem.

Soutěska byla tak úzká, že jeho bojovníci mohli postupovat jen v zástupu. Šedivý písek i kousky odloupané slídy jim praskaly pod bosýma nohama. Chodba je náhle vyvrhla do skrytého údolí. Zcela obklopené strmými skalními útesy mělo jen jediný úzký vchod. Proláklinu zaplňovala bujná zeleň trávy, zavodňovaná pramenem vyvěrajícím pod obrovským valounem.

Uprostřed stála malá osada dvaceti doškových chatrčí, usazených do kruhu. Bazo gestem povolal své válečníky do dvojité sestavy po obou stranách pěšiny. Vyčkávali v tichosti a nehybnosti, dokud se neozvalo vzdálené skandování nosičů. Konečně se po delší době skupina s králem objevila v téhle utajené oblasti a Bazo coby první zapěl v hluboké tónině chór rituálních chval a pozdravů...

Vládcova suita se na dva dny utábořila vedle malého potůčku a čekala, až se je Umlimo uráčí přijmout.

Denně si přicházeli asistenti čarodějů pro dary nutné k úspěšné věštbě. Většinou šlo o mladé dívky s vyděšenýma, rozšířenýma očima, nevidomě zírající - prázdný pohled připomínal strnulost kuřáků omamných bylin. Těla výběrčích, natřená jasnými barvami zářila, i když na první pohled bylo zřejmé, že tyhle lidské bytosti se nikdy nezasmály ani si nehrály.

Pištivě promlouvaly na krále, braly dary a slibovaly: "Možná zítra, kdožví. Čekáme na kouzelnou sílu, až dosedne na Umlimo..."

Třetí den ráno poslal Lobengula pro Baza. U královského ohně už seděl jeho otec Gandang, ozdobený všemi odznaky svého regimentu, a s ním dalších šest vrchních vojevůdců.

"Bazo, má věrná Sekyro s nabroušeným ostřím, vybral jsem tě, abys stál po mém boku, až se objevím před tváří Umlimo. Budeš mi chránit záda před případnou zradou!" nařídil Lobengula. Mladíkovi se dmula hruď pýchou při tak významném projevu panovníkovy důvěry.

Pak se objevila hnusná ježibaba, poskakovala a mumlala, sliny jí stékaly po bradě. Provedla je osadou, ale Lobengula se musel na chvíli zastavit, aby se vydýchal. Tělesná váha ho přece jenom zmáhala. Po delší době konečně stanuli před vstupem do tajné jeskyně, kdysi uzavřené kamennými kvádry. Stěna se časem vydrolila, a tak zdálky vstup připomínal kolozubá stařecká ústa.

Na otcův pokyn natočil Bazo královský vyřezávaný trůn směrem do nitra kaverny. S nečekanou graciézností svěřil Nkosi Nkulu své objemné tělo sedačce, zatímco mladý vojevůdce zaujal určenou pozici vzadu, asagaj pevně sevřený v ruce s hrotem proti temnému koutu.

Náhle se ozvalo děsivé prskání i chrčení vzteklého leoparda, tak skutečné, až sebou vybraná skupina ostřílených válečníků trhla a zachvěla se. Na určeném místě však očividně setrvávali jen se značným úsilím. Čarodějnice se opět zachichotala, bezzubé dásně se opět rozslintaly.

Poté se rozhostilo ticho, plné příslibů i neviditelné přítomnosti kohosi, kdo je sleduje.

Najednou se ozval sladký a mazlivý hlas dítěte. Nevycházel z hlubin jeskyně, ale odkudsi nad královou hlavou. Oči všech tam pohlédly.

"Hvězdy budou zářit na kopcích, ale černý býk je neuhasí..."

Staří válečníci se stáhli blíž k sobě a kolem se rozhostilo ticho. Sám Bazo cítil, jak se chvěje a ledový pot mu stéká po zádech. Až sebou trhl, když se zase rozezněl tajemný hlas, tentokrát zpod králových nohou. Předl a lísal se

podobný roztoužené milence.

"Slunce bude o půlnoci zářit, ale velký Černý elefant ho nezastíní..."

Opět se rozhostilo mlčení, než se cosi rozkrákoralo na skále nad nimi. Zcela nelidský zvuk oznamoval:

"Věnuj pozornost moudrostí vyvolených než lišákově šalbě, Lobengulo, králi..."

Hlas náhle zmlkl a v temnotě se ozvaly šouravé kroky. Ježibaba, přikyvující a šklebící se u vladařových nohou, najednou vyskočila a něco vykřikla v neznámé řeči.

Vtom se uvnitř dal vytušit pohyb, což všechny přítomné udivilo. Vždyť tohle tajemné místo navštívili už mnohokrát a nikdy nespatřili ani kněžku, ani náznak její přítomnosti v hloubce jeskyně. Něco podobného odporovalo rituálu i všem dosavadním zvykům.

Rozlícená stařena poskočila dopředu a nesrozumitelně zavyla. Až teď rozpoznávali, co se tam v šeru děje. Zdálo se, že dva přisluhovači se snaží zadržet sice menší, ale mnohem agilnější postavu. Záměr se jim nedařil. Setřásla jejich sevření, sekala kolem sebe prsty jako drápy a hnala se ke vchodu do jeskyně.

A tady se Umlimo objevila ve slunečním svitu. Něco tak nádherného dosud nespatřili, dokonce i král polkl a nevěřícně zíral. Pokožka jejího štíhlého těla se leskla, připomínala temný jantar. Symetrické tvary až braly dech, obzvlášť když měla kolem pasu pouze šňůrku z korálků. S neuvěřitelným zjevením krásy kontrastovaly bolestně zkřivené rty a oči plnící se slzami, když pohlížela na mladého Indunu, zaujímajícího čestnou pozici za králem.

Pomalu zdvihla ruku. Její narůžovělá dlaň v tomto smutném gestu mířila jasně k Bazovi.

"Tanase!" zaúpěl vojevůdce, ruce se mu třásly, až ostří asagaje ťukalo o rudý štít.

Tuhle ženu si vybral a krutou nepřízní osudu o ni přišel. A od té doby jinou nehledal, ačkoliv král si ho proto dobíral a ostatní šeptali, že je to proti přírodě. Měl sto chutí vyběhnout, obejmout ji, hodit si ji přes rameno a odnést... Trčel tu však jako solný sloup a v jeho pohledu se zračila mučivá úzkost.

Přestože stála téměř u něho, byla nedosažitelná jako měsíc v úplňku. Patřila totiž duchům a děs nahánějící služebníci ji chránili i před dotykem milujících rukou.

Však už vybíhaly posily z vnitra skály, vyly a skřípaly zuby. Tanase odevzdaně spustila paže, ačkoliv celým tělem toužila po svém vyvoleném. V té chvíli se jí temné síly zmocnily a vlekly zpět.

"Tanase!" naposledy vyslovil Bazo jméno milované a ona sebou trhla.

Pak se stalo něco hrozného. Děsivé křeče zachvátily krásnou dívku - postupovaly od stehen až ke krku. Všechny svaly se začaly vlnit a kroutit, nebožačka se náhle prohnula jako napružený luk.

"Duch ji posedl!" zavřeštěla stará čarodějnice. "Odstupte, ať si ji může vzít!"

Odskočili od zhroucené kněžky.

Tělo se napínalo do krajnosti, páteř povolila, až se chuděra zátylkem téměř dotýkala hebkých lýtek.

Ve tváři se jí zračilo nesnesitelné utrpení, místo očí už dávno zářilo jen bělmo. Malé bílé zoubky vycenila ve strnulém šklebu a z koutku úst jí vybublávala krémová pěna. Přitom však stále udržovala rovnováhu.

Ačkoliv se rty nepohnuly, z mučeného hrdla vycházel hřmící baryton neohroženého válečníka. Nedala se v něm zaznamenat ani stopa po hrůzných křečích mladé ženy, jejíž tělesnou schránku duch využíval.

"Hlídejte sokoly! Bílý jestřáb vtrhl do svatyně a zničil kamenné hnízdo! Sokolové odlétají.... Zachraňte je! Hlídejte sokoly!" Hlas nečekaně přešel v divý jek a Tanase se sesula na kamennou zem. Zkroucené torzo připomínalo rozšláplý hmyz...

"Žádný černý člověk, natož Matabelec, Rozvi nebo Karanga, by se neodvážil zhanobit hnízdo sokolů!" pronesl Lobengula a Indunové chápavě přikyvovali. "Jedině bílý muž má v srdci dostatek nestoudnosti, aby porušil slovo dané králi a zároveň riskoval pomstu duchů..."

Na chvíli se odmlčel, aby si zašňupal, a tak rituálně oddálil okamžik rozhodnutí.

"Pokud vyšlu impi do Zimbabwe a chytíme tam bílého muže při vykrádání našeho posvátného místa, můžeme se odvážit hrotem kopí prorazit srdce pachatele?" Panovník se obrátil na Somabulu. Ten rozpačitě pozdvihl šedivou hlavu a smutně pohlédl na pána.

"Zabiješ jednoho z nich a ostatní se kolem nás začnou rojit jako vosy," povzdychl. "Neposkytuj hody supům, když by jen přilákali smečku lvů..." Lobengula přikývl, pak pohlédl na Gandanga.

"Mluv, synu mého otce!"

"Nkosi Nkulu, Somabula je moudrý a jeho slova mají tutéž váhu jako velké černé valouny. Královská slova jsou ale ještě těžší a musí znít zcela jasně: Vykrádači posvátných míst musí zemřít! Taková ať je vůle Lobenguly..."

Monarcha opět pomalu přikývl.

"Bazo!" zvolal potichu a mladý vojevůdce okamžitě padl na jedno koleno před svého vládce.

"Vezmi si jednoho čaroděje, aby vedl tvé impi k sokolímu hnízdu. Pokud kamenní ptáci zmizeli, jdi po jejich stopách a najdi vykrádače! Zab toho člověka, pohřbi ho na tajném místě a nikomu o tom neříkej, jedině svému králi! Slyšel jsi slova velkého Lobenguly?"

"Slyšel, velký Černý elefante. A slyšet znamená uposlechnout!"

Holanďan, tažný volek s nejužším rozpětím rohů, přicházel v úvahu jako jediný, který mohl projít úzkými soutěskami až ke dvorci. V jeho brašnách se podařilo vyvézt všechny kamenné sokoly včetně poškozeného. Venku je pak snadno přeložili na hřbety zbylých dvou zvířat.

Isazi zvládal naprosto profesionálně svěřené voly, a tak dokončili práci během odpoledne. Poté je s viditelnou úlevou popohánět lesem k jihozápadu.

I Ralph se cítil spokojenější, obzvlášť po zcela nečekaném setkání s matabelskými válečníky v kopcích Matopos. Nechal svého Zulu klidně odjet, zatímco sám se vrátil k ruinám a okem zkušeného lovce propátrával okolí, jestli někde nezanechali viditelnou stopu. Ještě jednou zkontroloval, zda se v blízkosti neobjevil náhodný hledač medu

nebo lovec, který by okamžitě donesl zprávu do Lobengulova kraalu anebo povolal hraniční impi.

Dobře věděl, co má dělat, kdyby na někoho podobného narazil. Však si už uvolňoval pušku v pouzdru. V lesích ale potkal jen stáda kudu a antilop vraných se sněhobíle zbarvenými břichy a nádherně zahnutými rohy, připomínajícími turecké šavle. Černí buvoli i zebry ho sledovali, nikde však nenalezl ani náznak lidské přítomnosti.

Poměrně uklidněný se otočil a vyrazil za tažnými volky. Sledoval vydupanou stopu, podle níž ho může snadno vypátrat i nepřítel, rozvažoval.

Vozataje dostihl těsně před setměním. Pomohl mu sejmout těžké brašny a překontrolovat hřbety zvířat. Potom je nechali pást. Několikrát se v noci probudil a naslouchal. Tmou se rozléhalo pouze pokašlávání šakala.

Při rozednění vjeli do širokých travnatých plání. Další stromy, nabízející úkryt, tvořily pouhou temnou linku až v dálce na horizontu. Obrovská stáda zeber se klidně popásávala a občas nějaký kus zdvihl hlavu, aby pohlédl na tu podivnou karavanu, přecházející kolem. Starost i zvědavost dávali pruhovaní koníci najevo ostrým, psu téměř podobným štěkotem.

V polovině pláně stočil Ralph celou kolonu v pravém úhlu doleva a až do oběda pochodovali směrem na východ. Jakmile zajeli do lesa, pokračovali dál východním směrem, dokud nepadl soumrak.

Isazi znechuceně mumlal a stěžoval si na ztrátu celého dne při takhle hloupé objížďce. Kdyby jeli přímo k řece Limpopo, ušetřili by si mnoho kilometrů. Tam na ně, nedaleko soutoku s řekou Shashi u Bushman Pits, přece čekal Umfaan s vozy.

"Proč tohle vůbec děláme?"

"Kdyby nás chtěl někdo sledovat!"

"Klidně můžou jít po stopě, kterou jsme zanechali...," protestoval pidimuž.

"Však já se postarám, jen co se rozední," ujišťoval ho Ralph. I ráno zamířil Isazi obvyklým jihovýchodním směrem.

"Pokud se neobjevím, nečekej na mě! Pokračuj v usilovném pochodu až k našim vozům, které jsou dostatečně vzdálené od hranice Matabelelandu. Tam na mě čekej!" nařídil. Potom se vrátil po vlastní stopě až k místu, kde provedl úhybný manévr.

"Tohle se ti bude líbit, kamaráde," poplácával Tomův krk a pomalu zamířil k nejbližšímu stádu zeber. Určitě jich tam bylo víc než stovka. Jezdce klidně nechaly přiblížit, přesto však zbystřily a nakonec odběhly.

"Za nimi, Tome!" zavelel mladý Ballantyne. V té chvíli se zdvihl oblak prachu a pruhovaná masa se dala do pohybu. Ralph je hnal k druhé skupině, potom přibral další a zanedlouho se zběsile řítily dva až tři tisíce zvířat pohromadě.

Potom najel z boku, aby jim poopravil směr. Bezpočet širokých kopyt drtil zem a zároveň zcela přirozeně ničil stopy volků. Ralph se dostal do čela pádícího stáda, kde začal ječet a mávat kloboukem. Masa se stočila jako živý vír a prach stoupal až k nebesům.

Opět je hnal zpátky a Tom se vyžíval ve vzrušujícím stíhání zeber. U lesa se masa stočila a rozdělila. Hřebec náhle zkrátil krok, pot se z něho doslova řinul.

Ralph seskočil a shodil sedlo na zem. Vychutnával klid ve stínu stromů, zatímco na pláni pobíhala nervózní zvířata v bezcílných kruzích a rozčileně frkala.

"Nikdo, ani ten nejlepší Křovák nemůže objevit naši stopu," vysvětloval Tomovi, zatímco ho za pomoci dýky zbavoval podkov. Zastrčil je do sedlové brašny.

Tím se koňské stopy staly téměř identické s otisky kopyt zeber. Bez problémů takhle dorazí až k vozům, nemusí totiž vůbec spěchat. Zároveň získá jistotu, že je nikdo nesleduje. A tam za pomocí kovadliny a dalšího náčiní opět kamarádovi vrátí obutí.

Hodinu odpočíval a teprve potom věrného oře osedlal. Vyrazili zpátky mezi divokou zvěř, aby se promíchaly stopy, a pak se stočil na západ. Pokračoval dál v kladení falešné stopy až do lesa. Tam se obrátil k jihu, kam před ním směřoval Isazi.

Ralph spal až do východu slunce, konečně se cítil bezpečně. Přece jen ale podlehl pokušení při vzpomínce na ranní šálek voňavého moku. Rozdmýchal tedy malý ohýnek, ze sedlové brašny vytáhl vše potřebné a uvařil silnou kávu.

Když se vydal na cestu, slunce už vystoupalo na oblohu. Nechal koně, aby si udržoval vlastní rytmus, posunul si klobouk do čela a zvesela si pohvizdoval. Stále ještě vychutnával ranní chlad a po šálku dobré kávy spokojeně kalkuloval, jak výhodně sochy prodá. Nabídne je British Museum i Smithsonian Institution ve Washingtonu D.C.

Kdesi zprava se ozvala kukačka, jejíž volání připomínalo pozdrav. Tom zastříhal ušima, ale mladý Ballantyne si šťastně broukal, pohodlně uvelebený v sedle.

Starý J. B. Robinson, jeden z milionářů v Kimberley, který rozšířil své jmění na zlatých polích Witwatersrandu, by si určitě kamenný exemplář koupil, už jen proto, že velký Rhodes jeden vlastní. Určitě by nesnesl...

Kdesi v trávě se ozval frankolín, ale pouze dvakrát, což Ralphovi připadalo divné. Tyhle hnědé křepelky obvykle volají pětkrát až šestkrát.

Postavil se tedy ve třmenech a pečlivě prozkoumával vysokou trávu. Náhle hejno křepelek hlučně vzlétlo z nedalekého keře. Mladík se zašklebil a opět zapadl do sedla, když vtom se kolem něho vyrojilo plno temných postav s rudými štíty. Hemžily se okolo, sluneční paprsky se odrážely od stříbřitých ostří jejich kopí.

"Tome, vyrážíme!" vykřikl a pobídl věrného kamaráda. Bleskově vytáhl pušku, aby se připravil k akci. Jakmile kůň vyrazil, jeden z bojovníků se ho snažil chytit za uzdu, ale Ralph vypálil. Olověná kulka zasáhla Matabelce do čelisti, utrhla ji a na chvíli se daly zahlédnout zuby i bílá kost v rozdrcené tváři, dokud vše nezakryla tryskající krev.

Tom zpozoroval mezeru mezi bojovníky. Vtom však jeden černoch vyrazil z boku a vší silou bodl asagajem. Mladý Ballantyne si zděšeně uvědomil, že kopí zasáhlo věrného oře mezi žebra. Ostří proletělo pouhých pár centimetrů od špičky jezdecké boty. Snažil se domorodce udeřit pažbou, ale ten se bleskově přikrčil. Zatímco se Bakelův syn otáčel v sedle, vyřítil se druhý útočník a kůň se celý zachvěl při dalším zásahu do krku.

Přesto se hřebci podařilo prorazit černou bariéru. Asagaj mu trčel z boku, podle úhlu se dal odhadnout průnik špice až do oblasti plic. Bez ohledu na smrtelné ohrožení statečný Tom vezl svého pána až k nejbližším stromům.

Náhle koni vytryskla jasně rudá pěna z nozder. Ralphův starý kamarád zemřel v plném trysku. Hlavou se zaryl do země, tělo opsalo ve vzduchu kotoul.

Jezdec dopadl tak tvrdě, až měl dojem, že si polámal žebra. Zuby silou nárazu cvakly. To už se hbitě plazil k pušce. Podařilo se mu vsunout do závěru nový náboj.

Když vzhlédl, pochopil neodvratitelnou skutečnost. Obklopovala ho neprostupná řada štítů, pod nimiž čněly jen bosé nohy. Válečná chrastítka na kotnících drnčela, bojový chór spíš připomínal vytí loveckých psů.

Jeden vysoký impi pozdvihl štít výš, aby se mohl rozpřáhnout k smrtelnému bodnutí. Ostří se ve slunci zablýskalo.

"Henshaw!" Jméno přímo explodovalo z válečníkova hrdla.

Bazo sice pokračoval v úderu, ale na poslední chvíli stočil zápěstím kopí tak, aby Ralpha zasáhl plochou hrotu. Bakelův syn těžce vzdychl, hlavou padl do písku a zůstal ležet jako mrtvý.

"Sundals koni podkovy," přikyvoval Bazo uznale.

"To byl parádní trik. Kdybys dneska ráno tak dlouho nespal, asi bychom tě nikdy nelapli..."

"Tom je ale mrtvý," vzdychl Ralph.

Seděl opřený o kmen stromu mopani, tvář odřenou, vlasy na temeni spečené zaschlou krví po úderu asagaje. Řemeny ze surové kůže mu stahovaly kotníky i zápěstí, ruce už mu dokonce modraly.

"Ano!" opět chmurně přikývl černý vojevůdce a pohlédl na zdechlinu o padesát kroků dál. "Byl to dobrý kůň, teď je ale mrtvý..." Zadíval se na Ralpha. "Můj voják, kterého dnes pohřbíme, byl též dobrý muž - nyní je taky mrtvý..."

Všichni impi seděli v kruhu kolem a pečlivě naslouchali každému vyřčenému slovu.

"Tví muži mě zákeřně přepadli, copak jsem zloděj nebo vrah? Proto jsem se bránil jako každý jiný chlap..."

"A nejsi náhodou zloděj, Henshaw?" přerušil ho Bazo.

"Co tím naznačuješ?"

"A co ti kamenní ptáci, Henshaw? Naši sokoli..."

"Vůbec nevím, o čem to mluvíš," vztekle prskal Bakelův syn. Zcela drze zíral na Matabelce.

"Nedělej se, Henshaw, vždyť o nich dobře víš, kolikrát jsme o nich spolu mluvili! Také znáš králův příkaz ohledně vykrádačů starobylých svatých míst: SMRT! A já sám jsem ti tohle opakoval..." Bílý mladík však zíral hrdě dál.

"Tvá stopa vedla přímo do míst odpočinku králů a zase mířila pryč. Kamenní sokolové zmizeli! Kde jsou, Henshaw?"

Ještě chvíli Ralph setrvával ve svém odbojném postoji, náhle však pokrčil rameny, usmál se a pohodlně se opřel o strom.

"Zmizeli, Bazo! Odletěli tam, kam je nemůže nikdo následovat!

Tak to přece věštila Umlimo, jasně vyjevila, že smrtelník nemůže téhle skutečnosti zabránit..." Při zmínce o kněžce přelétl přes tvář statečného Matabelce stín bolesti.

"Ano, jednalo se o část proroctví," souhlasil. "Nyní však přišel čas vykonat vladařovy příkazy!" prohlásil rezolutně, vstal a otočil se ke svým spolubojovníkům.

"Všichni jste slyšeli králova slova," zdůraznil. "Vykonavatelem panovníkovy vůle jsem jenom já. Dojde k tomu v naprosté odloučenosti a tajnosti! Nikdo se nesmí stát svědkem a v budoucnu nesmí naznačit ani šeptem, pokud nechce zhynout pomalou a krutou smrtí. Všichni jste slyšeli králova slova!"

"Slyšeli jsme králova slova," odsouhlasili válečníci sborem.

"Běžte!" nařídil jim Induna. "Počkejte na mě u Zimbabwe a vymažte ze svých očí vše, co jste dnes viděli!"

Válečníci vyskočili jako jeden muž a svému veliteli vzdali čest. Tělo mrtvého spolubojovníka zdvihli na ramena, štíty sloužily coby nosítka. Dvojstup běžících impi pomalu zmizel v lese. Bazo je sledoval, opřený o vlastní štít, a pak se pomalu otočil ke svému zajatci.

"Jsem v královských službách," pronesl tiše, "pověřený doručit ti smrt! Co musím dneska udělat, zanechá hlubokou jizvu v mém srdci na celý život, pokud se dočkám šedivých vlasů. Myšlenka na tuhle událost mi nedá usnout, jídlo mi v žaludku ztěžkne..."

Pomalu přešel ke svému dávnému příteli a naklonil se nad něj.

"Na tenhle čin nikdy nezapomenu, Henshaw! Nedokážu si o něm promluvit s otcem ani s nejmilovanější manželkou. Musím zrádný skutek zasunout do nejtemnějšího úkrytu své duše..."

"Pokud není zbytí, pusť se do toho," popichoval ho Ralph a snažil se zakrýt strach.

"Ano," přikývl Bazo a potěžkal kopí. "Přimluv se za mě u vašeho Boha, Henshaw," zachrčel a bodl.

Mladý Ballantyne zavyl, když ho zalila palčivá bolest. Z rány mu vytryskla krev a rozlila se na vyprahlou zem.

Černý vojevůdce padl na kolena, do obou dlaní nachytal životodárnou tekutinu a potřísnil si hrudi ruce. Poté s ní natřel kopí i se špicí,až blyštivá záře hrotu pohasla.

Pak vyskočil, serval z kmene stromu proužky kůry, utrhl několik zelených listů a vrátil se k Ralphovi. Sevřel rozšklebené okraje hluboké rány na předloktí, přiložil léčivé byliny a ovázal. Krvácení se zmírnilo, až nakonec ustalo. Matabelec pak ještě přeťal Ralphovi pouta.

Ukázal na své zakrvácené ruce i zbraň.

"Kdo by si troufl věřit tomu, když mě takhle uvidí, že jsem zradil svého krále?" přemýšlel nahlas. "Ovšem bratrská láska je silnější než služba panovníkovi..."

Bakelův syn se opět pohodlně opřel o kmen, držel si zraněnou ruku na prsou a zíral na mladého Indunu.

"Jdi v pokoji, Henshaw," hlesl Bazo. "Modli se však za mě k vašemu Bohu, protože jsem zradil krále a pošpinil svou čest..."

Vojevůdce se bleskově otočil a bez sebemenšího ohlédnutí zmizel mezi stromy.

V děravých botách a nohavicích přeměněných v cáry, se zanícenou levačkou, znehybněnou u pasu proužkem kůry, s únavou ve tváři a nesmírně pohublý se Ralph o deset dní později vpotácel do kruhu vozů u Bushman Pits. Bystrý Zulu stačil vykřiknout, takže Umfaan pána zachytil těsně před zhroucením.

"Isazi," zachrčel Bakelův syn, "kde jsou kamenní ptáci?"

"V bezpečí, Nkosi."

Mladý Ballantyne se šťastně zašklebil, až mu okoralé rty popraskaly a krví podlité oči zmizely ve štěrbinách oteklých víček.

"Podle skutků se pozná moudrý muž. Dnes ti ale řeknu, že i krásou se podobáš sokolu v letu," vyznával se z obrovského nadšení Ralph, zatímco se chytal pidimuže, aby se udržel na nohách.

Zcela osamělý Lobengula odpočíval na spací rohoži ve své rozměrné chýši. Před sebou měl kalabasu s čistou pramenitou vodou a upřeně do ní zíral.

Kdysi dávno, ještě když žil v jeskyni skalního města Matopos s bílou dívkou, ho šílený čaroděj poučil o tomhle umění. Velice zřídka a po mnoha hodinách soustředění se mu přece jenom podařilo zachytit mihotavé obrazy budoucnosti, tváří i událostí. Všechno bylo ale nejasné, rozmazané. Jakmile opustil Matopos, o tenhle malý dar přišel! Občas, když ho zachvacovalo zoufalství, sedal před nádobou s vodou, o což se právě snažil. Přemýšlel totiž o věštbě kněžky Umlimo...

Vyslovené proroctví však bylo pokaždé zahaleno v jakýchsi hádankách, dumal monarcha. Předpovědi zněly stejně jako při posledních pěti návštěvách. Sdělení mluvilo jasně.

Hvězdy budou zářit na kopcích a Slunce bude o půlnoci zářit! Vůbec nezáleželo na tom, jak usilovně král i s Radou starších slova probírali, radili se a hledali smysl - odpověď nenašli...

A teď v noci tu seděl, kalabasa vůbec nic nenaznačila a on rozvažoval nad třetí částí věštby.

Věnuj pozornost moudrosti vyvolených než lišákově šalbě! Jednotlivá slova porovnával ze všech možných stran a při rozednění mu bylo jasné jen jedno: proroctví se nedalo nijak vysvětlit, jedině on se bude muset rozhodnout, která žena se stane vyvolenou...

V mysli probíral veškeré důležité a oblíbené manželky, bohužel ani u jedné nenalezl nic zajímavého. Všechny vychovávaly jeho potomky anebo se radovaly nad stužkami, které přivážely obchodníci z GuBulawayo.

Ningi, rodná sestra, kterou miloval coby jediné pouto s matkou, na niž se z dětství prakticky ani nepamatoval, mu taky pomocnou ruku podat nemohla. Ve střízlivém stavu se stávala neochotnou, vzteklou a krutou. Pokud ale popíjela dovezené šampaňské a koňak, radostně se chichotala, dokud neupadla do alkoholového opojení. Sourozenec mu v téhle lapálii nepomůže, a jeho tlačí do kouta Lodzi se svými zástupci.

V duchu se tedy opět vrátil k hlavnímu klíči, s nímž záhadu Umlimo rozluští.

"Stráže!" zařval náhle. Bleskově se ozvalo dupání nohou a jeden z jeho katú v černém skočil dovnitř, aby uctivě padl na zem.

"Běžte pro Nomusu, Dceru milosrdenství, ať ke mně spěchá rychlostí vichru!" přikázal král.

Poněvadž v poslední době jsem byl mnohokrát žádán nesčetným množstvím osob o udělení různých povolení, koncesí a důlních práv na území mé říše...

Nyní z důvodu vyplnění těchto požadavků si vyhrazuji nárok na:

Bod jedna - platba cesionáře zajistí cedentovi sumu sto liber měsíčně na věčnou anuitu.

Bod dva - cesionář poskytne cedentovi jeden tisíc kusů pušek značky Martini-Henry společně s jedním stem tisíc nábojů.

Bod tři - cesionář poskytne cedentovi ozbrojený parní člun k hlídkování splavného úseku řeky Zambezi.

Nyní já, Lobengula - král všech Matabelců, nejvyšší vládce Matabelelandu, panovník nad veškerým územím jižně od řeky Zambezi a severně od řek Shashi a Limpopo - tímto garantuji...

Kompletní a výhradní kutací právo na všechny kovy i minerály v celém mém království, knížectvích i dalších oblastech. Zároveň povoluji plné využití všeho, co je zapotřebí k těžbě i ostatním procedurám řečeného a k využití zisku i daní, pokud k tomuto případně dojde, což se odečítá od shora uvedených zisků z těžby kovů a minerálů.

Jordan Ballantyne text dokumentu napsal pevnou rukou, jak mu diktoval právník Rudd.

Robyn Codringtonová králi všechno přečetla i vysvětlila, a navíc mu ještě pomohla připojit slavnou pečeť velkého Černého elefanta. Jako svědek odsouhlasila královu značku, kterou Lobengula vlastnoručně vytvořil.

"Jordane, nemám po ruce nikoho, kdo by uměl hnát koně tak rychle jako ty," konstatoval Rudd a ani se nesnažil zakrýt nadšení, když zůstali o samotě. "Nyní záleží na rychlosti. Pokud odjedeš okamžitě, můžeš se dostat na misii v Khami už večer. Můj chlapče, vyber si tři nejlepší hřebce, kteří tu zůstali, a leť jako vítr... Pan Rhodes musí dostat koncesi co nejdřív. Vyřiď mu jen, že se brzo objevím!"

Dvojčata přiběhla včas, aby mohla obklopit jezdce už při sesedání z koně. Nahoře na schodech držela Cathy lucernu, Salina stála vedle ní a z očí jí vyzařovala radost.

"Vítej, Jordane," volala. "Všem jsi nám tady chyběl!"

Mladík vyběhl na verandu.

"Můžu zůstat pouze na jednu noc," oznamoval a dívčin nadšený výraz pohasl. "Po rozednění cválám dál na jih..."

Jak byl krásný, štíhlý a pohledný, ramena široká, svaly vypracované, ve tváři vzezření romantika, když pohlížel na Salinu.

"Jen jednu noc," špitla. "Potom z toho musím vytěžit co nejvíc..."

Rychle zhltli večeři, poté se přemístili na verandu. Salina zpívala, zatímco Jordan pokuřoval viržinko a spokojeně si vyťukával rytmus.

Vystoupení skončilo a Vicky vyskočila.

"Teď je řada na mně," horlivě ohlašovala. "Společně s Lizzie jsme napsaly báseň..."

"Dnes večer ne!" přerušila ji Cathy.

"Proč? Vždyť je to Jordanova poslední noc," utrousily smutně.

"Právě proto," odsekla Cathy. "A teď jdeme!"

Dvojčata svůj odchod stále oddalovala, dokud se náhle v očích starší sestry neobjevil vzteklý záblesk. Zasyčela na ně tak vehementně, až se holčičky vyděsily. Stačily na dobrou noc ještě hbitě políbit hosta, pak bleskově zmizely v domě.

Jordan se shovívavě usmál a přes zábradlí odhodil nedopalek.

"Samozřejmě že Cathy má pravdu, vždyť mě zítra čeká plných dvanáct hodin v sedle. Je čas jít na kutě..."

Salina neodpověděla, jen se přesunula na konec verandy, do místa nejvzdálenějšího od ložnic. Opřela se o sloupek a dívala se na hvězdy ozařující údolí.

Po chvíli se u ní mladík objevil a tiše se ptal: "Urazil jsem tě něčím?"

"Ne," rychle zareagovala. "Jen na mě padá smutek, s tebou se cítíme všichni šťastní..."

Neodpověděl.

"Jaká práce tě čeká, Jordane?"

"To se dozvím, až dorazím do Kimberley. Pokud Cecil Rhodes je už v Groote Schuur, potom musím odjet do Kapského Města. Pokud je ale pořád v Londýně, určitě bude chtít, abych se k němu připojil."

"Jak dlouho by ti trvala cesta do Evropy?"

"Z Kimberley určitě čtyři měsíce, pokud bych sehnal dobré lodní spojení."

"Jordane, vyprávěj mi o Londýně. Už jsem o něm něco četla, dokonce se mi i cosi zdálo."

Tiše líčil veškeré zážitky, až se musela občas zasmát důkladným popisům i vtipným komentářům. Minuty se měnily v hodiny, když se mladík náhle zarazil.

"Vždyť už je skoro půlnoc. To je hrůza!"

Snažila se ho za každou cenu zdržet.

"Sliboval jsi, že mi povyprávíš o domě, který vlastní Cecil Rhodes v Groote Schuur!?"

"Tohle bude muset počkat na jindy, Salino."

"Bude nějaké?"

"Samozřejmě že ano," rozzářil se.

"Pokud tě povinnost odvolá do Kapského Města nebo snad až do Anglie, může to trvat celé roky, než se vrátíš zpátky na Khami."

"Ani celá léta nemůžou ohrozit naše přátelství, Salino!" uklidňoval ji.

Zkoprněle na něho zírala, jako by do ní udeřil blesk.

"Tak takhle to tedy je, Jordane. My jsme tedy přátelé, jen přátelé?"

Uchopil ji za ruce.

"Ti nejdrahocennější přátelé," potvrdil.

Zbledla a sevřela mu prsty, jako by se topila. Hrdlo se jí stáhlo, a když ze sebe konečně vypravila slova, neměla jistotu, zda jí vůbec rozuměl.

"Vezmi mě s sebou..."

"Jak to myslíš?"

"Neunesu to odloučení. Vezmi mě s sebou, prosím!"

"Ale...," zmatený a otřesený lapal po dechu, "ale jako co?"

"Budu tvou otrokyní, milující otrokyní, Jordane - navždy!"

Snažil se velice jemně osvobodit ze sevření.

"Přece nemůžeš jen tak zmizet a nechat mě tady, Jordane! Když ses objevil poprvé, jako by slunce ozářilo můj život. Pokud odjedeš, padnu do temnot! Miluju tě, Jordane - sladký Ježíši, odpusť mi - miluju tě víc než vlastní život..."

"Salino, přestaň! Prosím tě, skonči..."

Snažil se ji zarazit, ona ho však nepustila ani ke slovu.

"Nemohla jsem tě propustit, aniž bych nevyslovila touhu svého srdce. Jordane, vždycky tě budu milovat!"

"Salino," téměř zaúpěl, "ach Salino, bohužel mé srdce už je zadané..."

"To není pravda," sykla. "Prosím, řekni, že si děláš legraci!"

"Moc mě to mrzí, Salino..."

"Nikdo nemůže milovat jako já, nikdo nemůže obětovat víc než já!"

"Prosím tě, přestaň už, Salino! Nechci, abys zbytečně trpěla!"

"Nějaké utrpení není nic ve srovnání s mými city. Copak to nechápeš?"

"Salino, prosím..."

"Klidně ti dokážu, Jordane, že nelžu. Jsem schopná jakékoliv oběti!" Snažil se něco říct, ale ona mu dlaní

zakryla rty. "Nemusíme čekat na svatbu, oddám se ti této noci..."

Chytil ji za zápěstí, aby odsunul její ruku.

"Není v tom žádná žena," hlesl.

Zírala na něj jako opařená, jako by do ní uhodil blesk. Šílená skutečnost se nesmírně pomalu vkrádala do zraněné duše.

"Že není?" vyhrkla nakonec. "Potom tedy nemůžu ani doufat! Nikdy?"

Neodpověděl.

Náhle se otřásla, jako by se probouzela ze sna do skutečnosti.

"Políbíš mě alespoň na rozloučenou, Jordane? Naposledy!"

"Přece není zapotřebí takhle mluvit..." Ona se však k němu vrhla a rozdrtila slova vášnivým polibkem tak, až mu zanechala na jazyku příchuť krve.

"Sbohem, Jordane!" pronesla, otočila se a zlomeně odcházela. U dveří ložnice se zarazila, opřela se rukou o stěnu a ještě jednou pohlédla na hosta. Rty se jí jen nehlučně pohybovaly. "Sbohem, Jordane. Sbohem, má lásko..."

Ralph Ballantyne vezl náklad zbrusu nových pušek. Tisíc kusů uložených ve vazelíně, po pěti v dřevěné bedně. Dvacet se jich vešlo do jednoho vozu. V dalších měl munici, a tohle všechno na konto firmy De Beers Consolidated Mines. Jiné tři povozy naplnil alkoholem, to už na svůj účet. Jeden vůz přepravoval nábytek a zařízení domácnosti pro bungalov, který si Zouga budoval v GuBulawayo.

Ralph překročil řeku Shashi s jistotou tisícilibrového zisku, už bezpečně uloženého u Standard Bank v Kimberley, ale okolí žaludku se mu svíralo.

Vůbec neměl tušení, zda ho Bazo vladaři udal coby vykrádače anebo zda ho některý z impi neidentifikoval. Co když se kdosi i přes králův příkaz zmínil manželce, která se svěřila své matce a ta vše vyzvonila manželovi...

V Matabelelandu se nic nešustne, aniž by o tom okamžitě nevěděl celý národ, ho kdysi upozorňoval Clinton Codrington. Ovšem vidina dalších tučných zisků i možnost návštěvy misijní stanice Khami za tohle riziko stály.

První den pochodu za řekou Shashi se pravda jasně ukázala. Induna v čele svých impi, jenž celou kolonu zastavil, nebyl nikdo jiný než Bazo.

"Kdo se odvažuje používat královskou cestu?" hlaholil oficiálně. "Kdo se nebojí pomsty našeho krále Lobenguly?" Pak zkontroloval veškerý náklad a nakonec se s Ralphem usadil u ohniště. Ten potichu vyzvídal.

"Slyšel jsem, že nějaký běloch zahynul bídně v buši kdesi mezi ruinami Zimbabwe a řekou Limpopo. Jakpak se ten člověk vůbec jmenoval?"

"Nikdo o tomhle případu neví kromě našeho vladaře a jednoho z jeho vojevůdců," odpověděl Matabelec, aniž odtrhl zrak od plamenů. "A dokonce ani král nezná jméno dotyčného cizince, ani odkud jel a kde jeho tělo spočívá! Šlo o naprosto bezejmenného zloděje..." Bazo šňupl, načež pokračoval. "Ani my už o téhle události nebudeme nikdy mluvit!"

Konečně se na něj zadíval, přičemž Ralph zaznamenal cosi v těch temných očích, co tam nikdy předtím neviděl. Z pohledu čišel výraz zničeného muže, jenž už nikdy nebude důvěřovat ani vlastnímu bratrovi...

Ráno se po Matabelcích doslova slehla zem a mladý Ballantyne, najednou zbavený nejhorších problémů, mířil na sever. Veškeré pochybnosti se vytratily a duch se bez zábran rozjásal. Navíc na něho čekal otec u přechodu přes řeku Khami.

"Chlapče, máš skutečně vynikající čas!"

"Nikdo by to nezvládl rychleji," odsouhlasil Ralph a kroutil si hustý černý knír. "A samozřejmě nikdo můj čas nepřekoná, dokud velký Rhodes nevybuduje tu svou železnici!"

"A poslal ten slavný diamantový král peníze?"

"Dokonce staré dobré zlaté sovereigny! Vezu je v sedlových brašnách."

"Teď užje jenom zapotřebí, aby Lobengula poklad přijal..."

"Tohle máš tati na krku ty, přece jsi oficiálně Rhodesův zástupce!"

O tři týdny později už stála kolona vozů před Lobengulovým kraalem. Náklad přikrytý plachtami čekal na svůj další osud. Každý den od časného rána do večera seděl Zouga před velkou panovníkovou chýší.

"Král je nemocný...," balamutili.

"Král je u svých manželek...," kalili vodu.

"Král se objeví možná zítra...," připouštěli.

"Kdožví, kdy se král žen nabaží...," opět se vymlouvali.

Nakonec se i Zouga, který znal a chápal africké zvyky, rozzuřil.

"Sděl Lobengulovi mé poselství: Bakela - Pěst právě teď odjíždí za Lodzi se zprávou, že matabelský vládce dary odmítá!" nařizoval Gandangovi, který se zrovna objevil s další vytáčkou. Major už sháněl svého věrného Hotentota, aby sedlal koně.

"Král ti ale přece nedal povolení k odjezdu," hrozil se šokovaný Induna.

"Klidně mu vyřiď, že impi můžou zabít vyslance ve službách Lodzi, ovšem nebude trvat dlouho, aby se o tomhle skutku dozvěděl celý svět. Lodzi totiž sedí v ještě větším kraalu u královny daleko za vodou a vyhřívá se v její přízni!"

Posli doběhli Zougu dřív, než dorazil do misijní stanice Khami. Jel totiž záměrně krokem.

"Velký Černý elefant prosí Bakelu, aby se okamžitě vrátil. Panovník s ním bude mluvit hned, jakmile se objeví..."

"Vyřiď Lobengulovi, že Bakela dnešní noc stráví na misijní stanici Khami a možná i tu další. Kdoví, kdy bude opět duševně připravený k rozhovoru s velkým králem!"

Někdo na misii určitě zahlédl zvířený prach, protože byli dobrý kilometr od stanice, když se jim v ústrety hnal jezdec v plném trysku. Štíhlá postava s dlouhými černými copy pádila jako o život.

Zouga hbitě seskočil.

"Louise," zašeptal, než se dotkl jejích hebkých rtů. "Ani si neumíš představit, jak nekonečně se dny vlečou, když jsem bez tebe!"

"To kvůli břemenu kříže, který jsi nám oběma připravil;" nadhodila. "Mezitím jsem se díky Robyn úplně zotavila. Přesto se cítím hrozně! Ach Zougo, kdy už spolu budeme žít v GuBulavayo?"

"Má drahá, potřebujeme jen střechu nad hlavou a snubní prsten na ruce..."

"Jsi vždycky takhle zásadový?" šibalsky se zašklebila. "Koho by to jen napadlo..."

"Mě ano," slova opět stvrdil vroucím polibkem, než ji vysadil zpátky do sedla klisny arabského plnokrevníka, kterou své milované věnoval coby zásnubní dar.

Jeli vedle sebe, dotýkali se koleny a drželi se za ruce. Jan Cheroot se za nimi zdržoval v diskrétní vzdálenosti.

"Všechno potrvá jen pár dnů. Lobengulu už brzo donutím k podpisu. Nyní dostane zbraně a ty si můžeš konečně vybrat, kde mě uděláš tím nejšťastnějším mužem na světě. Co třeba katedrála v Kapském Městě?"

"Drahoušku, tvá sestra v Khami a její rodina jsou ke mně tak laskaví. Jejich dcery se téměř staly mými vlastními sestrami. Co tedy říkáš misijní stanici?"

"Proč ne?" přikývl Zouga. "Clinton určitě nebude proti svatebnímu obřadu..."

"To mi už slíbil, ale ještě mám v rukávu další trumf. Svatba bude dvojitá..."

"Dvojitá? Kdo je ten druhý šťastný pár?"

"To bys neuhodl do smrti smrťoucí..."

Vypadali spíš jako bratři než otec a syn, když stáli před vyřezávaným oltářem v malém kostelíku misijní stanice Khami.

Zouga se pyšnil perfektní uniformou, ušitou před dvaceti lety, která mu stále dobře seděla. Nechal jen obnovit zlaté epolety, aby zapůsobil na Lobengulu a jeho vojevůdce.

Ralph měl na sobě velice drahý oblek, který zdobila šedá hedvábná kravata, což nebylo v tenhle horký červnový den nejpříjemnější, takže se mu čelo orosilo. Husté černé vlasy mu zkrotila pomáda v blýskavém lesku a úžasnému kníru udržoval tvar včelí vosk.

Oba ženichové stáli vzpřímeně, hleděli na plameny svící, které Clinton pro tuhle příležitost obětoval, a dokonce i zapálil. Za nimi se křenila dvojčata, zatímco Salina rozpumpovala malé varhany ve svátečním pochodovém rytmu, poněvadž nevěsty přicházely. Ralph se hrdě usmál a koutkem úst procedil k otci: "Tati, jsme v tom! Nasadíme bajonety a připravíme se na útok kavalerie!"

Potom se jako na povel otočili ke vstupním dveřím, právě když se objevily nevěsty.

Cathy vplula v nádherných šatech objednaných ženichem podle katalogu zásilkového obchodu přímo v Kimberley. Robyn oprášila svou svatební garderóbu přechovávanou v truhlici, aby ji zapůjčila Louise. Jemná krajka sice trochu zežloutla do barvy staré slonoviny, ale všechno zakryl mohutný pugét Clintonových žlutých růží.

Ceremoniál skončil a všichni se vyrojili na dvůr. Novomanželky klopýtaly na vysokých podpatcích a využívaly rámě novomanželů coby jedinou záchranu. Dvojčata na ně radostně házela rýži, než se společnost přesunula na verandu k horám jídla a baterii lahví. Ralph samozřejmě zajistil to nejlepší šampaňské. V čele stolu právě úspěšný podnikatel objímal Cathy a chystal se k slavnostní promluvě.

"Má manželka...," významně se odmlčel a svatebčané nadšeně tleskali, zatímco Cathy se k němu šťastně tiskla, ve tváři zcela nefalšovaný obdiv.

Po skončení veškerých proslovů Clinton laskavě pohlédl na nejstarší dceru.

"Copak nám zazpíváš, miláčku?" ptal se. "Něco o štěstí a radosti?"

Salina přikývla, usmála se a výbojně vystrčila bradu.

Sebedál ať půjdeš do kraje můj milý,
budu ti po boku země lán,
i na nejvyšší vrchol vyšplhám
pokud mi budou stačit síly,
neoddělí nás ani ten nejhlubší okeán...

Louise pohlédla na Zougu. Ve tváři se jí usadil spokojený úsměv, oči rozzářené. Clinton uchopil pod stolem ruku své ženy, ale očima visel na dcerce.

Dokonce i Ralph se probral, aby se zaposlouchal do teskného nápěvu, zatímco Cathy se mu opírala tváří o rameno.

Ledová noc nebude mrazivá, můj milý,
ani tropický den nás neroztaví,
budu stále po tvém boku,
dokud mi budou stačit síly,
dokud smrt mé srdce nezastaví...

Salina seděla vzpřímeně na dřevěné lavici, ruce v klíně. Při zpěvu se líbezně usmívala, ačkoliv jediná slza jí vyklouzla zpod víčka a s mučivou pomalostí omývala sametové záhyby tváře, až doputovala do koutku úst.

Píseň skončila a rozhostilo se delší ticho. Teprve pak Ralph uhodil dlaní do stolu.

"Bravo, Salino! Jsi úžasná..."

Nadšení neznalo mezí. Dívka vychutnávala hold přítomných, zatímco ta jediná slza se odtrhla, dopadla na saténovou blůzičku a zanechala na hrudi temnou skvrnu.

"Promiňte!" vyhrkla náhle.

Vstala a stále s úsměvem prošla verandou. Cathy vyskočila. V obličeji se jí zračila starost, ale matka uchopila dceru za ruku.

"Nech ji být," špitla. "Potřebuje být chvíli o samotě. Zbytečně bys ji roztesknila..."

Clinton náhle zahlaholil, aby zahladil drobné zaskřípění v průběhu slavnosti: "Hanba ti, Louise! Manželova sklenka zeje prázdnotou, copak nevidíš? Už takhle brzo se o něho přestáváš starat. .."

Ani za hodinu se Salina nevrátila, zatímco Ralphův hlas se stával hlasitější a chlubivější. "Teď , když má Cecil Rhodes svou výsadní dopravní společnost, můžeme konečně sestavit celou kolonu. S Cathy vyrazíme zítra s prázdnými vozy. Mám tušení, že budeme potřebovat každé kolo..."

Tentokrát však Cathy neodezírala každičké slovo z manželových úst, nýbrž se rozhlížela po verandě a pak cosi šeptla matce. Ta se zakabonila, přesto rozhodně zavrtěla hlavou.

"Mluvíš, jako by se všechno točilo jen kolem tvého zisku, Ralphe," obrátila se Robyn na novopečeného zetě.

"Tetičko, tuhle myšlenku ihned zavrhni," chechtal se mladík a nenápadně mrkl na otce. "Tohle všechno činím pro dobro Britské říše a větší slávu Boží!"

Cathy trpělivě vyčkávala, až se společnost zapojí do vášnivější debaty, aby mohla nepozorovaně vyklouznout. Matka si její nepřítomnosti všimla příliš pozdě, zatvářila se znechuceně, ale raději pokračovala dál ve všetečných dotazech.

"Zougo, jak dlouho chceš s Louise zůstat v GuBulawayo?"

"Dokud kolona nedorazí na Mount Hampden. Rhodes totiž nechce, aby došlo k nějakému nedorozumění mezi dobrovolníky v BSAC a Lobengulovými válečníky."

"Občas vám pošlu čerstvou zeleninu, a dokonce i květiny, Louise," nabízel úslužně Clinton.

"Jste na mě tak hodní...," děkovala indiánská kráska. Náhle však zmlkla, po tváři jí přeletěl stín hluboké starosti.

Všichni se otočili.

Zdrcená Cathy se potácela na schodech, právě se opírala o sloupek. Ve tváři byla žlutá jako při malárii, čelo i bradu pokropené kapičkami potu, oči dokořán, pohled vyděšený a ústa zkřivená hrůzou...

"V kostele," vydechla. "Ona je v kostele!" Zlomila se v pase, zvratky zalily bílou sukni svatební róby.

Robyn se první vřítila do haly a strnula jako zasažená bleskem. Neskutečně pomalu se odvrátila, skryla si tvář na manželově hrudi...

"Odveď ji!" Zouga štěkl na Clintona. Pak houkl na Ralpha.

"Pojď mi pomoct!"

Věneček krvavě rudých růží spadl dívčině z hlavy, ve smutné póze se zachytil na kostelní lavici. Salina měla ruce svěšené podél těla, dlaně vytočené do stran. Palce nohou se téměř dotýkaly v dojemně nevinném postoji, jako když si nesmělá holčička stoupá na špičky. Bohužel chodidla se nacházela asi metr nad podlahou! Nebohá chuděra si přehodila provaz přes trám, snad i vyšplhala na stůl, používaný pro operace...

Provaz se zařízl pod uchem a stočil hlavu k jedné straně v nepřirozeném úhlu, zaregistroval Zouga, který se mrtvé dívce přece jen musel podívat do obličeje. Kdysi líbezná tvář silně opuchla, navíc zmodrala.

A v tom okamžiku soucitný závan brízy Salinou pootočil, takže se dívala k oltáři, zatímco nádherně zlaté vlasy splývaly až k pasu. Takhle vypadala stále překrásně ...

Cathy Ballantyneová dosud neprožila krásnější údobí života, než v čase stráveném v armádně vedeném uskupení Britské jihoafrické společnosti - oficiálně zvaném British South Africa Comnarry, zkráceně BSAC - poblíž řeky Maklautsi.

Vždyť se na několik měsíců stala jedinou ženou mezi sedmi sty muži. Všichni bez výjimky Cathy zbožňovali, nazývali "naše paní" a neustále vyhledávali přítomnost milé dívky. Obzvlášť se stávala okrasou společenských aktivit, kdy se příslušníci BSAC potřebovali nějak rozptýlit při dlouhém čekání.

Nelehké podmínky v ležení by mohly snadno odradit krátce provdanou dívku jejího věku, ale Cathy žádné výmluvy neznala. Vyzdobila si chýši, kterou nechal Ralph postavit. Vznikl rajský ostrůvek klidu, kde veselé vzory závěsů zakrývaly okna bez skel a pletené domorodé rohože ležely na udupané hlíně. Muškáty zářily po obou stranách dveří, kde se tvořila fronta obdivovatelů, žadonící o čest je zalévat. Uměla dobře vařit na otevřeném ohni , a proto pozvání k teplému jídlu vyhledávali všichni, jimž se už konzervy pomalu protivily.

Obyčejná holka z buše se poznenáhlu měnila v krasavici, a tak ještě víc přitahovala veškeré osazenstvo kolem. Měla však svého Ralpha! Občas v noci uvažovala, zatímco naslouchala spokojenému chrupání manžela, jak vůbec mohla bez něj existovat...

Mladý Ballantyne dokonce získal hodnost majora a se šibalským mrknutím jí sděloval: "My jsme tady všichni jen sami plukovníci a majoři, děvenko. Právě uvažuju, že starý isazi by se mohl stát kapitánem..." Ovšem vypadal neodolatelně v elegantní uniformě, doplněné důstojnickou dohodou a kloboukem do buše. Kéž by takhle vyšňořený chodil každý den!

Čas běžel a Ralph jí připadal nějak větší, mohutnější a překypující energií. Ať řídil svou dopravní firmu či zřizoval stanice heliografů nebo se setkával s dalšími řediteli BSAC v Kimberley, necítila se vůbec osamělá. Manželův duch snad s ní zůstával, navíc při čekání na návrat zbožňovaného miláčka jí srdce překypovalo radostí.

Vždy se náhle vřítil v plném cvalu do tábora, bravurně seskočil, zdvihl Cathy lehce jako pírko a vášnivě začal líbat.

"Na veřejnosti ne!" sykla a začervenala se. "Ralphe, lidi se na nás přece dívají..."

"A zelenají závistí...," odsouhlasil, když roztouženou choť odnášel dovnitř.

Jakmile se objevil, vše splývalo v jednom víru. Dlouhým jistým krokem rázoval ležením, infikoval okolí nadšeným smíchem, popoháněl své muže dodáním odvahy a občas záchvatem vražedného vzteku.

A právě tohle poslední Cathy děsilo, ačkoliv svou zuřivost proti ní nikdy neobrátil. S hrůzou ho sledovala při cholerickém výbuchu, ale přesto se cítila podivně vzrušená, když hlas milovaného člověka připomínal řev raněného buvola. Nakonec se vzduchem mihly pěsti a viník se svíjel v prachu.

Po takovém výstupu si vždy připadala rozechvělá a prchala domů, zatáhla závěsy a v tichosti čekala na Ralpha. Když vešel, ve tváři stále uhnízděný vztek, sevřel se jí žaludek. Usilovně se bránila, aby se k němu nerozběhla - přece musel přijít první on!

"Bože, Katie, děvenko," pronesl jednou, když se pot z něho jen lil a lapal po dechu, jako by běžel o závod. "Podobáš se sice andělu, ale mohla bys čerta naučit jeden či dva užitečné fígle navíc..."

I když se modlila, aby našla sílu a dokázala potlačit líbezné vychutnávání fantastických prožitků hříšné touhy těla, nedařilo se jí to! Hlavně sama postrádala přesvědčení, že by ochlazení erotických vztahů bylo skutečně nutné...

S Ralphem ji zachvacovalo vzrušení pořád, ve dne i v noci. Strašně ráda se dívala, jak se k němu chovají ostatní, ti bohatí a slavní muži, mnohem starší než on. Třeba plukovník Tennefather a doktor Leander Starr Jameson patřili k vůdcům celého expedičního sboru. Ovšem Ralph se stal ředitelem výsadní dopravní společnosti, která patřila k Rhodesově BSAC. Proto s nimi sedával ve slavné zasedací místnosti světoznámé diamantové firmy De Beers Consolidated Company ve společnosti lordů, generálů i samotného Cecila Rhodese. Jednou ženě s úšklebkem oznamoval: "Samí velikáni, Katie. Ale všem v horku smrdějí nohy stejně jako moje..."

"Jsi ošklivý, Ralphe Ballantyne," pokárala ho, ale pýchou pukala, když zaslechla rozhovor dvou příslušníků BSAC.

"Ralph Ballantyne, to je náš chlap - o tom nemůže nikdo pochybovat!"

V noci, po divokém milování beze studu si potmě povídali někdy až do rána. Předkládal své sny, zatímco ona zářila nadšením, poněvadž věřila v jejich uskutečnění.

Mezitím sedm set mužů stále čekalo na povel k pochodu a napětí se každým dnem zvyšovalo. Když Ralphovi tažní voli dovezli i děla, došlo k ukázkovému výstřelu. Při výbuchu šrapnelu ve vzduchu nad pustou buší přihlížející radostně jásali.

Současně dorazily čtyři kulomety značky Maxim. Po vybalení se musely sestavit a zbavit nánosu vazelíny. A potom přišel památný den, kdy se připlazila monstrózní lokomobila a vlekla za sebou elektrický generátor. Ten měl napájet lodní světlomet, a tak získali dalšího pomocníka proti případnému nočnímu útoku matabelských hord.

Tu noc, kdy Cathy ležela Ralphovi v náručí, se náhle zeptala:

"Co udělá Lobengula?"

"A co mu asi zbývá?!" hladil ji po vlasech. "Podepsal přece koncesi, vzal si zlaťáky i ručnice a tátovi slíbil volnou cestu do země Mašonů..."

"Říká se, že osmnáct tisíc černochů čeká na druhé straně řeky Shashi!"

"Kate, děvenko, jen ať přijdou! Všichni tady jsou pořádně nažhavení, aby mohli divochům dát za vyučenou!"

"To je hrozné, takhle mluvit," povzdychla.

"Prokristapána, vždyť je to pravda!"

Přestala ho kárat, když si ulevoval a bral jméno Boží nadarmo - dny i způsob života na misijní stanici Khami se bohužel stávaly blednoucím snem.

Jednoho červencového dne roku 1890 zamrkalo zrcadlo heliografu svým okem nad prašnou, sluncem rozpálenou zemí. Konečně dorazilo slovo, na které všichni čekali dlouhé měsíce! Britské ministerstvo zahraničí odsouhlasilo okupaci země Mašonů svými zmocněnci, příslušníky BSAC.

Dlouhá kolona se rozvíjela jako obří had. V čele se nesl v parádní uniformě plukovník Yennefather, po pravici se kolébal v sedle slavný lovec a oficiální průvodce Frederick Selous. Ten měl zajistit bezpečný přesun ozbrojeného sboru mimo území matabelských kraalů a překonat nízko položené malarické oblasti dřív, než začne údobí dešťů. Museli jen zdolat escarpment, nahoře je pak čekalo svěží a zdravé podnebí náhorní roviny zvané highveld.

Britská státní vlajka Union Jack jim vlála nad hlavami, trubač dával signál k pochodu.

"Každý z nich je hrdina," šklíbil se Ralph a mrkal na Cathy.

"Proto jim držím palce, aby z nich statečnost nevyprchala...," gesti kuloval.

Vyhrnuté rukávy odhalovaly svalnaté paže, propocený klobouk měl furiantsky stažený do očí. "Až se vrátím, budeme bohatší o osmdesát tisíc liber," nadýmal se jako páv, zdvihl manželku a sevřel ji v náručí.

"Ach Ralphe, jak moc bych si přála být po tvém boku!"

"Dobře víš, že velký Rhodes osobně zakázal překročit jakékoliv ženě hranice. A pro tebe bude mnohem bezpečnější Lilin hotel Diamond v Kimberley, kde nad tebou bude můj bráška držet ochrannou ruku!"

"Hlavně na sebe buď opatrný, miláčku," kladla mu na srdce šeptem v tak pevném objetí.

"Katie, děvenko, tohle nemám zapotřebí. Čert si totiž své spojence pohlídá..."

"Tohle nejsou muži, kteří chtějí kopat díry," konstatoval Gandang uprostřed kruhu sedících Indunů. "Mají na sobě uniformy a připomínají vojáky, navíc táhnou děla, kterými snad dokážou rozbít i tvrdé kopje."

"Co vlastně náš král slíbil tomu Lodzi?" začal řečnickou otázkou Babiaan. "Že můžou v míru přijít a hledat zlato! Proč tedy proti nám pochodují jako armáda?"

Za mladé muže se ozval Bazo.

"Můj velký králi, naše kopí se blýskají a oči rudnou krví. Je nás patnáct tisíc a nepřítel nemá šanci !"

Lobengula pohlédl na vzrušeného mladíka.

"Někdy i ten nejnebezpečnější nepřítel udělá uspěchaný krok," uklidňoval ho panovník.

"Ovšem může se stát, velký Černý elefante z rodu Kumalo, že ruka s kopím bude liknavá..."

Po vládcově tváři přeletěl stín nevole nad nedočkavostí zbrklého mládí. Pak povzdychl.

"Kdožví? Kdožví, kde se nepřítel usadil..."

"Nepřítel leží před tebou, můj králi. Právě překročil řeku Shashi a přichází ti uzmout zem," popichoval Somabula. Nakonec Gandang vstal a šalamounsky pronesl: "Ať naše kopí letí, Lobengulo, synu Mzilikazi - nech naše mladé muže proběhnout! Jinak, až slunce zítra vyjde, budeš dnešního váhání litovat..."

"Tohle udělat nemůžu!" pronesl panovník pevně. "Zatím ještě ne! Nepoužiju asagaje, pokud platí slova..." Pomalu vstal a vydal rozkaz: "Běž Gandangu, můj bratře, vezmi svého zapáleného syna s sebou! Běž k vůdcům těch vojáků a zeptej se, proč přicházejí do mé země v bojové sestavě, a pak mi přines odpověď."

Frederick Selous se držel vpředu a za ním postupoval dvojstup padesáti zákopníků s nářadím. Ukazoval jim stromy, které musí být poraženy.

Při tomhle povelu vždy seskočil jeden se sekerou, uzdu předal druhému. Zatímco z vybraného kmene létaly třísky, kolega seděl v sedle, pušku připravenou, a bedlivě pozoroval okolí, zda se neobjeví čelenka z per či vrchol štítu. Když strom padl, dřevorubec se vyšvihl zpátky do sedla a přejeli k dalšímu, kde se vystřídali. Za nimi postupovali zapřažení volci, kteří za pomoci řetězu odtahovali padlé lesní velikány mimo cestu. Teprve potom mohla karavana pokračovat v přesunu.

Probíjeli se však pomalu, a tak třetí den mladý Ballantyne zajel do čela kolony, aby se Selousem prodiskutoval možnost využití lokomobily. Snad by parní stroj mohl menší stromy vytahovat i s kořeny z písčité země. Nechali své koně u oddílu a popošli kupředu, aby měli lepší výhled na geology vytyčenou trasu.

Náhle, Ralph zašeptal: "Nehýbejte se, pane! Prokrista - pána, ať vás nenapadne šahat na pistoli, ani nedejte najevo rozčilení..."

Temné stíny se mihly lesem, načež je obklopily hrůzostrašné rudé štíty, vytvářející neprodyšnou stěnu.

"Copak náš král zabil nějakého bílého muže?" ozval se hluboký hlas. "Pokud ne, tak proč se tahle armáda valí přes jeho hranici?"

"Lobengula nikoho nezabil!" potvrdil mladý Ballantyne.

"Nebo tu snad bílý muž něco cenného ztratil a přijel to sem hledat?"

Ralph tiše informoval Selouse: "Toho černocha znám. Je jedním z královské Rady starších. Po boku má svého syna a společně velí osmi tisícům bojovníků. Musíme se tedy chovat velice opatrně, pane! Obklopila nás totiž ozbrojená masa!" Pak se obrátil k Matabelcům:

"Král nám přece dal povolení k cestě!"

"Král popírá, že by přivolal armádu, aby vstoupila do jeho říše..."

"My nejsme žádná armáda," bránil se Ralph.

Gandang pohrdlivě zachrčel a krátce se zasmál. Potom opět promluvil:

"Poslouchej Henshaw, žádný bílý muž nevkročil do těchto míst bez panovníkova povolení - tohle vyřiď svým náčelníkům!" Oba běloši sklonili hlavy a radili se.

"Počkáme tedy na královo povolení...," odsouhlasil Ralph.

"Budeme vás z povzdálí neustále sledovat!" procedil Gandang a mávl rukou. V té chvíli válečníci zmizeli v lese, jako by se do země propadli.

"Postavte stráže!" nařizoval plukovník Pennefather.

"Vozy stočte do obranného postavení. Ballantyne, můžete heliografem odeslat zprávu zpět do Fort Tulil. Máte někoho v GuBulawayo, aby zjistil Lobengulovy skutečné úmysly?" Ralph se otočil a rozběhl se.

"Ještě jedno, Ballantyne, mohl byste nastartovat generátor a připravit světlomet, abychom viděli v noci do okolí? Přece nechceme, aby se k nám ti divoši pod rouškou tmy připlazili, nebo ano?"

Gandang se synem stáli na skalním vrcholu jednoho z kopje, rozesetých na široké rozpálené pláni mezi řekami.

Jen oni dva se rozhlíželi, ačkoliv dole, pod příkrým svahem kopce, tábořily jejich spojené útvary impi. Založit oheň povoleno nebylo, takže museli jídlo žvýkat studené. Dlouhé černé řady se táhly, kam až oko dohlédlo. Bojovníci se ze všech sil snažili zachovat trpělivost.

Bazo dobře věděl, že mu stačí jen vzpažit pravačku, načež všichni vyskočí a vyrazí v tichosti, podobni hrůzu nahánějícímu leopardu. Podobná myšlenka v něm vzbuzovala zběsilou radost. Pak se však neochotně otočil, aby opět zaujal pozici těsně vedle svého otce.

Odpolední bríza přicházela od řeky, rozechvívala válečné čelenky, zatímco oba vojevůdci sledovali, jak vetřelci budují laager.

Tažná zvířata chránila obranná pozice vozů v kruhu. Dokonce si všimli i děl a kulometů, usazených v klíčových bodech postavené barikády. Mezery běloši vyplňovali bednami od sušenek i munice. Obsluhy zbraní poposedávaly nedaleko, celá scéna vypadala téměř mírumilovně, až idylicky.

"Hodinu před svítáním je sejmeme, dřív než vůbec budou schopni zaujmout polohu ke střelbě?" mumlal Bazo. "Vše proběhne bleskově a úplně snadno."

"Musíme vyčkat na zprávu od krále...," odpověděl Gandang.

Náhle sebou trhl.

"Co se děje, můj otče?"

Starý Induna mlčky pozdvihl kopí a ukázal k jihu, k bleděmodrému horizontu. Tam v dálce za řekou Shashi se cosi třpytilo a mihotalo, jako světluška v letu či zář Jitřenky.

"Hvězdy," zašeptal Gandang s pověrečnou hrůzou, "hvězdy budou zářit na kopcích..."

Skupina důstojníků stála za trojnožkou a zaměřovala dalekohledy na chvějící se světélko v dálce. Operátor

heliografu hlasitě vyvolával zprávu, současně ji zaznamenával do signálního deníku.

"Jupiter doporučuje držet pozici, než se vyjasní Lobengulovy úmysly." Římský bůh hromu a blesku se stal kódovým označením Cecila Rhodese.

"Výborně!" Plukovník Tennefather zaklapl teleskop. "Odsouhlaste příjem zprávy i přesnost textu!"

Operátor se sehnul k hranolovému kukátku přístroje a provedl menší úpravu v zaměření. Jedno zrcadlo stočil ke slunci a druhé, odrážející paprsek, zamířil na linii vzdálených kopců. Potom uchopil rukojeť a klapka začala rachotit, když se světlo rozblikalo. Tečky a čárky morseovky překonávaly osmdesát kilometrů divočiny.

Plukovník se otočil a vydal se k mohutnému parnímu stroji, usazenému na vysokých ocelových kolech. Pohlédl vzhůru na Ralpha, stojícího na plošině.

"Jsi připravený rozsvítit, Ballantyne?"

Mladík vytáhl viržinko z úst a ironicky zasalutoval.

"V kotli teď máme tlak šedesát liber. Za půl hodiny už bude přetlakový ventil ječet naplno..."

"Výborně?" Pennefather se snažil zakrýt nepochopení. Technice vůbec nerozuměl, natož aby obdivoval tyhle démonické složitosti. "Hlavně abychom měli světlo, až přijde noc!"

Gandang seděl na štítu, kůži z opic přehozenou přes ramena. Zimní červencové večery byly chladné dokonce i v lowveldu. Nikde žádné plameny ohně, s bídou viděl na tváře mladých velitelů, uvelebených proti němu. Poslední záblesky oranžového slunce bledly na západní obloze.

"Všichni jsme podivný úkaz zahlédli, nikdo nic takového předtím neviděl..."

Souhlasně zamumlali.

"Určitě hvězda spadla z nebe a leží tam na kopcích - všichni jsme úkaz zahlédli!"

"Ráno vyšlu dva nejrychlejší běžce ke králi. Musí se co nejdřív dozvědět o těch hrozných kouzlech!" Vstal, kožešina se mu svezla na zem. "Teď půjdu...," ani nedokončil větu.

Padl do obranného dřepu, štítem si zakryl hlavu. Kolem něj bojovníci kňučeli jak vyděšená zvěř, oči strachem rozšířené a bezbranně mrkali do záplavy jasu, která vyvěrala kdesi nad nimi. Večerní hvězdy na obloze zastřel bílý kužel světla, jenž snad dosahoval od země až do nebe. Po kopcích se míhaly černé siluety.

"Slunce se vrátilo!" chrčel Gandang, hrdlo stažené děsem.

"Vždyť se plní věštba, vlastně celé proroctví. Kamenní sokolové odletěli, hvězdy svítí na kopcích, slunce o půlnoci září..."

Fort Salisbury
20. září 1890

Má milovaná Katie, děvenko,

uplynuly nekonečné dva měsíce od chvíle, kdy jsem tě naposledy políbil. Neuvěřitelně se mi stýská po tvém vaření, mimo jiné...

Už podle adresy vidíš, že jsme dosáhli cíle bez velkých nehod. Jeden muž se utopil, druhý uchlastal, třetího uštkla mamba a čtvrtého sežral lev. Matabelci se však nedotkli ani jediného z nás! Lobengula dodržel dané slovo, čímž všechny překvapil. Někteří mu to kupodivu měli za zlé. Dokonce i starý Gandang se vztekal, když nemohl použít všech svých osm tisíc krvežíznivých divochů. Nechali nás tedy projít, a tak nás sužoval pouze pot a puchýře...

Velký lovec Selous se jednou málem ztratil, dokud jsem mu neukázal vhodný průsmyk, jímž se dal pokořit escarpment a vystoupat na náhorní rovinu. Tak jsme tedy snadno překonali strmý geologický zlom. Ovšem průchod jsem samozřejmě dávno objevil JÁ s naším pidimužem při tajné operaci v ruinách Zimbabwe, ale vychytralý Selous jej bez váhání pojmenoval Providential Pass - Průsmyk Prozřetelnosti (na Prozřetelnost jsem si tentokrát hrál já), čímž posílil svou prestiž (což se mu líbilo). Pravděpodobně napíše další knihu o svém velikém úspěchu...

Na Mount Hampden jsme dorazili šestého a mě hned napadlo, že táta byl vlastně prvním bělochem, jenž se tu objevil. Přesto Pennefather ve své veliké moudrosti rozhodl, že se kvůli nedostatku vodních zdrojů přemístíme a posunul nás téměř o dvacet kilometrů východně. Jedná se přece jenom o nováčka v těchto končinách. Chudák, ani v duchu nemůže tušit nesmyslnost tohoto tahu. Vybrané místo se přemění v močál už při prvním dešti (v tom čase budu naštěstí uhánět zpátky za tebou).

Navštívil jsem při svých cestách mnoho Bohem zapomenutých míst, ale tohle vítězí! Všude plno lvů, kteří mě připravili už o patnáct volů, navíc zdejší tráva je kyselá, takže zbylá zvířata nejsou v nejlepší kondici. Och, jak se mi stýská po sladkých pastvinách Matabelelandu! Tomu kmenu se asi dá skutečně věřit, když si vybrali nejlepší kus země! Ani mě nepřekvapuje, že i ostatní myslí na Lobengulova stáda a pastviny. Kdyby jenom ten vychytralý koumák mrskl tím svým kopím a dal nám tak důvod k útoku... To bychom už teď vytahovali Union Jack nad GuBulawayo, což by bylo podstatně výhodnější, než trčet tady v tomhle zatraceném kraji...

A ještě něco! Jsem vlastně jediný, kdo má whisky (dva plné vozy), a tak prodávám za přemrštěnou cenu deseti liber za kus. Budeš mít ten nejhezčí sváteční klobouček v Kimberley, až se vrátím, má milá děvenko.

Dne 13. září - v ten slavný den, kdy Penne Father vztyčil Union Jack nad Fort Salisbury a tím město oficiálně založil - dostali a doplníme zboží do regálů, nechám ho tady a vrátím se zpátky k tobě!

Cecil Rhodes chce, abych mu podepsal kontrakt na vybudování telegrafního vedení z Kimberley do Fort Salisbury za sumu pětadvaceti tisíc liber. Počítám, že z toho vytěžím čistý zisk deset tisíc. Dostaneš tři kloboučky, Katie, to ti můžu odpřisáhnout, děvenko moje.

Musím odtud vyrazit do desátého října, abych předstihl deště. Jakmile začne pršet, nejenom komáři zaútočí na Fort Salisbury, ale navíc každý potok mezi tímhle místem a řekou Shashi přinese menší povodeň, kterou by i sám Noe

záviděl... Předpokládám, že do Kimberley přijedu koncem října, takže si pořádně prohlédni podlahu, drahoušku Katie... Až se objevím, budeš se hodně dlouho dívat jen do stropu, a to ti můžu jistojistě přislíbit!

Tvůj milující manžel,
Ralph Ballantyne
Ex Major B.S.A.P. (policie) v záloze!

"Musíme zabrat Matabeleland, v tom spočívá tajemství celého úspěchu!" pronesl tvrdě Zouga Ballantyne. Jordan udiveně vzhlédl od svých těsnopisných záznamů.

Otec seděl v jednom z těch hlubokých kožených křesel, čelem ke stolu diamantového krále. Rozhrnutý závěs ze zeleného sametu nabízel panoramatický výhled z horního patra budovy, patřící De Beers Consolidated Company, na vyprahlé území Griqualandu se sporadicky se vyskytujícími trnitými křovinami.

O něco blíž se modrala hornina vyvezená z jámy, ponechaná stárnutí na ostrém slunci, než ochotně vydá ukryté drahokamy. Jordan tohle nevnímal, protože tátova slova ho šokovala. Ale magnát mírně přivřel víčka, opřel se o desku stolu a naznačil gestem, aby major pokračoval.

"V Londýně akcie BSAC padly na šest šilinků oproti víc jak třem librám v den, kdy Union Jack zavlál nad Fort Salisbury před třemi lety..."

"Vím, vím," přikyvoval Rhodes.

"Mluvil jsem s těmi tvrdými chlapy, kteří vytrvali. Strávil jsem poslední tři měsíce pendlováním mezi Fort Victoria a Fort Salisbury, jak jste mě žádal. Oni zůstat nechtějí! Chtějí zmizet, pokud je nenecháte všechno dokončit..."

"Matabeleland?" potřásal hlavou Rhodes a Jordan si hned uvědomil, jak chudák za ty tři roky zestárl. "Matabeleland," opakoval tiše.

"Naši chlapi jsou velmi unavení z neustálých nájezdů Lobengulových hord, které opakovaně útočí a překračují vytyčené hranice! Navíc přesvědčili sami sebe, že zlato nenalezené v zemi Mašonů leží v Lobengulově říši! Na vlastní oči viděli stáda tučného dobytka Matabelců na rozdíl od svých vyhublých zvířat, která hladoví na kyselé trávě, poněvadž nic lepšího není..."

"Pokračujte," povzbudil ho Rhodes.

"Ti chlapi dobře vědí, že telegraf i železnice k nim dorazí přes Matabeleland. Navíc jsou k smrti unavení neustálou hrozbou malárie i nekonečnými útoky Matabelců. Pokud chcete udržet Rhodesii, musíte jim dát Matabeleland..."

"Tohle všechno vím už dávno, snad i my všichni problematiku zdejšího prostředí známe. Musíme však postupovat opatrně! Musíme brát i ohled na růst Britské říše, hlavně na vládní úředníky..." Velikán vstal a začal přecházet před knihovnou, plnou v kůži vázaných výtisků.

"Musíme se sami připravit! Pamatujte si, Ballantyne, že po technické stránce máme právo pouze na těžbu zlata! Pokud nás Lobengula nebude obtěžovat, nemůžeme mu jen tak vyhlásit válku..."

"Ale co když se Lobengula bude vměšovat, či nás dokonce ohrožovat?"

"To bude něco jiného!" zarazil se Rhodes před Zougou."

"Potom mu samozřejmě podobné výstřelky zatrhnu!"

"Ale akcie BSAC se zmítají na ceně šesti šilinků," připomněl major.

"Potřebujeme vyvolat incident," spekuloval Rhodes" je však zapotřebí se dobře připravit. Obyčejný telegraf nelze použít, proto chci, abyste okamžitě vyrazil do Fort Victoria a promluvil si s Jamesonem!" Diamantový král pohodil hlavou ke svému sekretáři. "Jordane, o tomhle do poznámek ani muk!" Mladík okamžitě odtrhl pero od bloku. "Instrukce pro doktora jsou jasné: poslat celou sérii telegramů po nově vybudovaném spojení, z nichž musí být naprosto zřejmé, že nechce za žádnou cenu válku! Až všechno skončí, ukážeme je britské vládě i národu. Mezi čtyřma očima ho však vyzvete k přípravě na boj!"

Velikán se poté obrátil na svého sekretáře.

"Další nařízení, Jordane, zařídíte odprodej padesáti tisíc akcií BSAC, za běžnou tržní cenu! Jameson musí dostat všechno potřebné, aby úkol zvládl. Ballantyne, s tímhle ho také seznamte! A samozřejmě ho podpořím, ale musíme vyvolat konflikt..."

Ralph Ballantyne zhlížel ze sedla na okraj escarpmeutu, kde před ním sráz spadal do lowveldu v nádherných skalních formacích, obklopených hustými lesy. Listy stromů se v nastupujícím jarním období zbarvily růžově i šarlatově. Průzračný vzduch dovoloval pohled téměř až k horizontu, kam mířila i telegrafní linka.

Dráty spíše připomínaly vlákno pavučinky, lesknoucí se na slunci jako červené zlato. Vypadaly tak křehce, tak nehmotně. Nikdo by neuvěřil, že přímkou překonávají víc než tisícikilometrovou vzdálenost a dosahují až ke Kimberley, k zásobovacímu skladu v čele pomalu postupující železniční trati.

Uskutečněné komunikační spojení zajistili Ralphovi muži. Jako první nastoupili geologové, aby vyměřovali místa pro sloupy. Za nimi dřevorubci vytvářeli průsek, aby vozy s potřebnými komponenty mohly dorazit na určené místo. Nakonec se objevila i zářící obří cívka měděného drátu, odvíjející se hlemýždím tempem.

Mladý Ballantyne najal vynikající chlapy, platil jim dobře a práci kontroloval minimálně jednou za měsíc. Nyní se dmul pýchou při pohledu na blyštící se linku, tak důležitou pro příchod civilizace.

Předák pracovní skupiny náhle zaklel. "Tady je to! Zasraný zloději!" Ukazoval na řadu sloupů postupujících po úbočí zalesněného kopce. Ralph měl dojem, že právě tam mrak vrhl stín a nedovolil drátům se zablýsknout. Zaostřil tedy dalekohled a hned zjistil absenci propojení.

"Jedeme!" pronesl chmurně a vyrazil vpřed. Když sjeli do lowveldu, skutečně našli jeden ze sloupů podťatý, jako by šlo o strom. Dráty někdo odštípl a v hlíně dokonce našli stopy svinování.

Pomalu vyjížděli vzhůru po stráni. Ralph nemusel ani seskakovat, aby sledoval stopy bosých nohou.

"Nejméně dvacet škůdců," pronesl. "Ženy a děti měli s sebou. Prokristapána, asi pořádali o víkendu rodinný piknik!"

"Právě ženský je k tomu určitě donutily," nadhodil předák.

"Z měděného drátu jsou krásné náramky a náhrdelníky, tohle černošky zkrátka milují..."

Nahoře našli poražený druhý sloup, kde sabotéři dílo zkázy dokončili.

"Zmizelo minimálně pět set metrů drátu," zakabonil se Ralph.

"Příště klidně šlohnou třeba i pět tisíc! Nevíte náhodou, o koho jde?"

Předák bezmocně pokrčil rameny.

"Místní Mašonský náčelník se jmenuje Matanka. Kraal leží hned na druhé straně údolí, což prozrazuje kouř."

Mladý Ballantyne vytáhl zbraň z pouzdra, tentokrát šlo o magnificentní kousek, nejnovější opakovačku značky Winchester model 1890, s vlastním jménem zlatě vyrytým v kovu. Pohnul závěrem, aby zasunul náboj do komory.

"Pojďme tedy navštívit černého bratra Matanku!"

Vyzáblý starý muž spíš připomínal čápa na hubených nožkách. Třásl se děsem a padl na kolena před rozlíceným bílým mužem s puškou v ruce.

"Padesát kusů dobytka," oznámil pokutu Ralph. "A pokud se ještě jednou dotknete našich drátů, přijdeme si pro celou stovku!"

Vybrali skutečně nejlepší exempláře ze stáda. Pověřili několik příslušníků pracovní skupiny, aby kořist zahnali k nejbližšímu centru civilizace, kde bílí osídlenci vystavěli opevněnou obchodní stanici hrdě zvanou Fort Victoria přímo v polovině cesty mezi řekou Shashi a Fort Salisbury.

"Prodejte je tam! V dražbě můžeme dostat až deset liber za hlavu!"

"Tím se pokryjí naše ztráty asi tak padesátkrát," ušklíbl se předák.

"Nesmiřuju se totiž se ztrátou, pokud nemusím," rozesmál se úspěšný podnikatel. "Snažte se úkol zvládnout, protože já si mezitím popovídám s naším dobrým doktorem..."

Kancelář doktora Jamesona, administrátora výsostného území využívaného BSAC a nazvaného prostě Charterland, se nacházela v budově z vlnitého plechu s neupravenou doškovou střechou, hned proti jedinému baru ve Fort Victoria.

"Aha, mladý Ballantyne," přivítal ho Jameson a tiše si vychutnával svraštělé čelo příchozího. Doktor totiž nesdílel všeobecně vysoké hodnocení tohoto dosud ještě nezralého mládě.

Podle něho byl totiž až moc hlučný, moc úspěšný a po tělesné stránce navíc pravý opak doktora Jamesona: vysoký, štíhlý, se širokými rameny. Mladík přitom každému imponoval okouzlující osobností i neutuchající energií.

Navíc šeptanda hlásala, že jednoho dne Ralph Ballantyne bude vlastnit polovinu Charterlandu, pokud si na něj Rhodes nevypálí svou značku. Ale dokonce i Jameson musel uznat, že pokud chce někdo vyřešit i nejsložitější záležitost a je schopný zaplatit nejvyšší cenu, potom skutečně neexistuje jiné řešení než Ralph Ballantyne...

"Zdravím, Jamesone," chladně prohodil Ralph a úmyslně vypustil doktorský titul. Pak se otočil k druhému muži v kanceláři.

"Generál St. John," nasadil radostný úsměv. "Pane, jak rád vás vidím! Kdypak jste dorazil do Fort Victoria?"

Mungo St. John kulhavě přešel k mladíkovi, srdečně mu potřásal rukou a z oka mu žhnula radostná zář.

"Právě dnes dopoledne."

"Gratuluju k dosažené funkci, pane. Tady opravdu potřebujeme dobré vojáky, soudě podle vývoje situace!" Ralphův kompliment měl být jízlivým popíchnutím ohledně Jamesonovy nevyplněné touhy po oslnivé armádní kariéře. Rhodes právě nedávno dosadil amerického generála jako velitele štábu BSAC. Dotyčný sice spadal pod Jamesonovo administrativní vedení, ale ponese přímou odpovědnost za jakékoliv policejní i vojenské operace v Charterlandu, na území nového státu Rhodesie.

"Našli jste místo poruchy telegrafní linky?" přerušil je Jameson.

"Náhrdelníky a náramky," přikývl Ralph. "Takhle dopadly naše měděné dráty. Udělil jsem místnímu náčelníkovi pořádnou lekci, takže doufám, že nadále se bude chovat civilizovaně. Potrestal jsem ho totiž odebráním padesáti kusů dobytka!" Doktor se okamžitě zamračil.

"Lobengula považuje Matanku za svého vazala. Panovník teoreticky vlastní veškerý dobytek, mašonský náčelník se o něj jen stará!" varoval ho Jameson.

Mladý Ballantyne lhostejně pokrčil rameny.

"Matanka tedy bude mít hodně co vysvětlovat..."

"Tohle si Lobengula nenechá líbit...," opět přerušil diskusi Jameson a zakaboněná tvář se najednou vyjasnila. Začal přecházet kanceláří, nadšení z něho sršelo, připomínal hopsajícího vrabce. "Možná," škrábal se v miniaturním kníru, "možná právě na tohle čekáme. Lobengula si nenechá ujít příležitost. A při Bohu všemohoucím, my také ne!" Náhle se odmlčel a pohlédl na úspěšného podnikatele. "Jak rychle natáhnete nové dráty?"

"Do zítřejšího oběda," bleskově zareagoval Ralph.

"Dobrá, dobrá! Musíme doručit zprávu tvému otci v GuBulawayo.

Pokud by mohl vyslat oficiální protest Lobengulovi, že jeho vazalové rozkrádají majetek BSAC, za což bylo viníkovi odňato stádo krav - co velký Matabelec udělá?"

"Pošle impi, aby Matanku potrestali!"

"Potrestali?"

"Jako obvykle: uříznou mu hlavu, zabijou všechny muže, znásilní ženy a kraal spálí..."

"Přesně tak!" tleskl nadšeně Jameson. "A Matanka obývá území patřící BSAC, které spadá pod přímou ochranu Koruny. A naší přímo svatou povinností bude zajistit pořádek našim poddaným a zahnat matabelské agresory!"

"Válka!" vydechl Ralph.

"Válka," odsouhlasil tiše St. John. "Perfektně promyšlené, mladý muži. Přesně na podobný konflikt jsme čekali..."

"Ballantyne, dokážeš mi dát rozpočet na přesun expedičního sboru s patřičnými zásobami, řekněme o síle pěti set mužů? Bude zapotřebí nejméně pětadvaceti vozů a šesti stovek koní, aby útvar dorazil do GuBulawayo." "Na kdy odhadujete datum pochodu?" "Před příchodem dešťů," utrousil Jameson. "Pokud strategickou operaci rozjedeme, musíme ji dokončit, než začne pršet!"

"Tendr dodám, jakmile zítra obnovíme telegrafické spojení..."

Ralph seskočil ze sedla, uzdu hodil sluhovi, který právě přiběhl.

I když šlo jen o dočasné bydlení, které Ralph využíval při častých kontrolách postupu konstrukčních skupin, transportů i obchodních stanic, přesto se jednalo o nejluxusnější dům ve Fort Victoria. V oknech se blýskalo dokonce i sklo a ve dveřích visela síť proti hmyzu.

Ostruhy zarachotily na schodech, když se vřítil na verandu. Cathy ho neomylně zaslechla, a tak přiběhla s dítětem v náručí.

"Tak brzo jsi dorazil!" jásala nadšeně a zapínala si blůzku rozepnutou kvůli kojení.

"Nemohl jsem bez vás dvou vydržet," rozchechtal se, políbil ženu na rty a malého zdvihl nad hlavu.

"Dávej pozor," úzkostlivě vydechla matka, zatímco malý Jonathan nadšeně kvičel a kopal nožkama. Náhle mu z koutku úst uniklo trochu mléka.

"Pěkný rošťák," komentoval hrdý otec a přičichl k synovi.

"Prokristapána, děravý na obou koncích. Katie, děvenko, hned ti ho vracím!"

"Vyrážíme do GuBulawayo!" pochlubil se.

"Kdo?" zmateně na něj pohlédla.

"St. John, náš dobrý doktor a já. Až se tam dostaneme, tak akcie BSAC vyletí na pět liber. Poslední zpráva uváděla jejich hodnotu pět šilinků, ještě než nám přefikli dráty. A zítra pošlu první zprávu já: adresátem bude Aaron Fagan! Koupí nám velice lacino padesát tisíc akcií..."

Bazo a jeho impi se přihnali z lesa od západu, potichu jako stíny, s vražedným zápalem rozběsněných psů hyenových.

Zabte nehodného psa Matanku! nařizoval král. Zabte ho a všechny muže kolem něj! Kraal přepadli těsně před svítáním, kdy obyvatelé právě vycházeli z chatrčí, zívali a mnuli si oči. Nestačili se ani probrat a už z nich život vyprchal. Potom začali Matabelci pronásledovat mladé dívky, zděšeně prchající a kdákající jako vyplašené slepice. Po tuctech je svazovali provazy.

A všechny muže kolem něj! zněl stále Bazovi v uších králův příkaz. Ovšem někteří z nich pracovali pro bílé v dole Prince Mine. Jednalo se o jednu z mála kutacích lokalit v zemi Mašonů, kde se skutečně dalo těžit zlato. A právě tihle lámali skálu a odnášeli kameny.

"Nevměšujte se do našich kmenových záležitostí!" varoval Bazo důlního předáka. "Jsme ve službách našeho krále a žádný bílý muž nebude zraněn. Tak zní příkaz velkého panovníka!" Hnali mašonské dělníky až k drtiči, kde je probodávali, když se snažili zmizet ve všemožných úkrytech.

Pak se přiřítili ke stavbě telegrafního vedení, pět set úzkých rudých štítů. Mašonští pomocníci právě odvíjeli z obřích cívek blyštící se strunu.

"Žádný bílý muž nebude zraněn!" řičel Bazo, když vypouštěl své rozjásané bojovníky. "Držte se stranou, běloši!"

Černý vojevůdce však už šílel z pachu krve, doléhala na něj vražedná horečka.

"Tenhle úder nepatří vám, bílí mužové. Ještě ne! Ale váš den brzo přijde, bílé držky..."

Při sklepávání Mašonů z telegrafních sloupů vyli a vřeštěli jako lovečtí psi, když rvou lišku na kousky. Nebožáci zoufale volali, marně žebrali o pomoc u svých chlebodárců...

Přižeňte veškerý dobytek, který vlastnil Matanka! nařídil vladař. Proto Bazo se svými muži pečlivě pročesal mašonské pastviny, aby soustředil do jednoho stáda vše, co kde našli. Samozřejmě že se mezi matabelské kusy přimíchal i dobytek bělochů - ovšem kráva jako kráva! Majitelem vypálený znak na kůži zvířete neznamenal pro divochy vůbec nic.

Hrůzný nájezd proběhl tak rychle, až sám Jameson musel rozjet naplno záchrannou akci s dobrovolníky, aby dostihli amadodu dřív, než překoná hranici Charterlandu.

S osmatřiceti muži dohnal ostrým cvalem ustupující nájezdníky. Bazo se otočil a popojel, aby pozdravil váženého bílého muže.

"Sakuhona, Daketela! Vidím tě, doktore! Neboj se, protože královské rozkazy nám přísně zakazují jakkoliv zranit bílého muže!"

Ale dobrovolníci na koních neposlouchali, raději rachotili závěry, aby se připravili na případný problém: osmatřicet proti pěti stům...

Malý doktor popojel kupředu, Ralph tiše zamumlal k St. Johnovi:

"Prokristapána, ten chlap se nafukuje jako páv... Ještě nás dostane do maléru!"

Jameson neprozradil ani mrknutím oka vzrušení z perfektně se vyvíjející operace. Postavil se do třmenů a zvolal:

"Matabelští muži, proč jste překročili hranice!?"

"Hau, Daketela!" zareagoval Bazo s hraným překvapením. "O jaké hranici mluvíte? Země kolem nás patří Lobengulovi, takže tady žádné hranice nejsou."

"Ti mrtví spadali pod mou ochranu!"

"Vždyť šlo jen o prašivé mašonské psy," prskal černý vojevůdce. "A stejně jako psi patří Lobengulovi! Může je dát zabít anebo si je ponechá. To záleží jen na momentálním rozmaru našeho panovníka..."

"Hovězí kusy, které jste ukradli, patří mým lidem!"

"Všechen dobytek Mašonů je našeho krále..."

Náhle St. John zařval:

"Jamesone pozor! Vidím zrádce, tam vlevo!"

Někteří Matabelci se totiž tlačili dopředu, aby lépe viděli a slyšeli. Pár jich však vlastnilo starobylé henryovky, pravděpodobně z kontingentu, jímž Rhodes zaplatil koncesi.

Doktor stočil koně vlevo, aby se jim postavil tváří v tvář.

"Zpátky!" houkl. "Říkám, zpět!" Zdvihl pušku, aby zdůraznil vydaný rozkaz. Jeden z domorodců instinktivně kopíroval gesto, čímž skutečně ohrozil nepočetnou skupinku bělochů.

Mungo St. John nadhodil zbraň a vypálil, jakmile se pažba dotkla ramene. Ozvalo se mohutné zahřmění a těžká kulka rozdrtila nahou hruď divocha. Stará ručnice vyklouzla černochovi z rukou, při dopadu zarachotila a malý pramének jasné krve vytékal z rány. Válečník předvedl pomalou piruetu, s graciézností se pootočil, takže všichni viděli chybějící kus masa mezi lopatkami, kudy projektil vyšel. Pak se domorodec sesul, nohy sebou v křeči trhaly.

"Nedotýkejte se bílého muže!" ječel Bazo do hrůzného ticha, ale jen pár jezdců na koních rozumělo řeči ndebele. Ostatním intonace věty spíš připomínala rozkaz k zabití! Ozvala se téměř jednolitá salva, jejíž hluk se promísil s bušením kopyt zpanikařených koní.

Impi prchali do lesa a vlekli s sebou zraněné. Po chvilce střelba utichla, koně se uklidnili a vítězové jen strnule zírali na mrtvé, roztroušené před nimi na zemi. Připomínají odhozené hračky zhýčkaného fracka.

Ralph Ballantyne ani nevytáhl vinčestrovku, zato svíral mezi zuby viržinko. Vesele komentoval vzniklou situaci, ironicky se usmíval, ale z očí čišely chlad a tvrdost.

"Napočítal jsem třiatřicet zásahů, doktore Jime," pronesl nahlas. "Není to tak špatné, i když terče prakticky zaujímaly postoj nehybných kachen na vejcích..." Pak škrtl sirkou o jezdecké kalhoty a konečně si zapálil. Otočil koně a zamířil zpátky k Fort Victoria.

Lobengula vážil v dlani malý plátěný sáček zlatých mincí. Vladař se tyčil uprostřed kraalu, společnost mu dělali jen tři nejvěrnější vojevůdci: Gandang, Somabula a Babiaan. Ostatní poslal pryč.

Před panovníkem stála malá skupinka bělochů. Na tohle setkání vzal Zouga manželku s sebou. Ani ho nenapadlo, aby ji nechal o samotě v bungalovu, když přístup Matabelců k bílým se od Jamesonova masakru u Fort Victoria diametrálně změnil. O kousek dál stála ještě jedna bílá dvojice: Robyn a Clinton Codringtonovi.

"Vidíš, Nomuso, tohle jsou zlaté královny, které jsi mi radila od Lodzi přijmout..."

"Jsem hluboce pohnutá, velký králi," špitla doktorka.

"Řekni mi upřímně, přišel jsem o svou půdu podepsáním dokumentu?"

"Ne, velký králi, jen jsi poskytl právo vykopat zlato ze země."

"Ale jak může člověk vykopat drahý kov, aniž by nepohnul půdou nad ním?" položil rafinovanou otázku panovník a Robyn se tiše zachmuřila.

"Nomuso, tvrdila jsi, že Lodzi je čestný muž! Proč mi tedy dělá něco takového? Jeho mladí muži projíždějí křížem krážem mou říší a tvrdí, že jim půda patří. Dokonce střílejí mé bojovníky a už zase proti mně shromažďůjí velkou armádu. Tisíc vojáků táhne na mé království, ve vozech mají i kanony... Nomuso, jak mi tohle může Lodzi dělat?"

"Nedokážu ti odpovědět, velký králi. Oklamala jsem tě zrovna tak, jako oklamali oni mě..."

Lobengula smutně povzdechl.

"Věřím ti , Nomuso. Mezi námi nedošlo k žádnému rozporu! Klidně přiveď svou rodinu i všechny své lidi do mého královského kraalu a já tě ochráním v temných časech, které přicházejí..."

"Tohle si nezasloužím," dusila se.

"Nehrozí ti žádné nebezpečí, Nomuso. Máš slovo Lobenguly!"

Pak se pomalu otočil k Zougovi.

"Bakelo, tohle zlato má zaplatit prolitou krev mých mladých mužů?" Hodil mu váček k nohám. "Vezmi si Bakelo zrádný úplatek, vrať žluté mince zpátky do rukou Lodzi!"

"Lobengulo, jsem tvůj přítel, a tak bych ti chtěl poradit. Pokud odmítneš měsíční platby, Lodzi bude tvé gesto považovat za porušení smlouvy..."

"Copak zabití mých poddaných neznamenalo pošlapání naší domluvy, Bakelo?" zeptal se teskně vladař. "Pokud myslíš, že tomu tak není, mýlíš se. Moji lidé věří v opak! Regimenty se právě srocují a okolí Kopců rady starších se jen černá. Válečné čelenky vlají, asagaje se blyští a oči jsou podlité krví! Byla prolita matabelská krev, Bakelo, a nepřítel krále se chystá vyrazit do boje..."

"Vyslyš mě, velký králi! Přemýšlej trochu, než vyšleš své muže do boje! Copak vědí, jak bojovat s Angličany?" Zouga se už vztekal, jizva na tváři mu naběhla.

"Moji válečníci je sežerou zaživa," oznámil prostě vladař. "Přesně jako Zulu u Kopce malé ruky!"

"Potom přišlo Ulundi...," připomněl major. "Tenkrát byla země poseta mrtvými Zulu. Vítězové spoutali řetězem zulského krále a poslali ho na ostrov daleko v moři..."

"Bakelo, už je pozdě! Nemůžu neustále zadržovat vlastní bojovníky... Brzdil jsem je až příliš dlouho, teď se

musí proběhnout!"

"Ale tvoji muži jsou stateční, jen když nabodávají mašonské stařeny nebo kuchají novorozence. Dosud ještě nenarazili na skutečné chlapy!"

Gandang syčel vzteky za královým ramenem, Zouga však bez zaváhání pokračoval dál.

"Pošli je domů, ať se raději vrhnou do náručí svých manželek. Pokud opravdu zaútočí, budeš mít velké štěstí, když zůstaneš naživu, abys viděl ohořelé trosky královského kraalu i mizící vypasená stáda..."

Tentokrát syčeli už všichni tři černí vojevůdci. Impulzívní Gandang se dokonce cpal dopředu. Lobengula však rozpažil, aby ho zastavil.

"Bakela je královým hostem, a pokud je na území mého kraalu, každý vlas na hlavě je u něj posvátný... Teď se ale Bakelo dej na cestu, ještě dnes, a vezmi si ženu s sebou! Běž, ať se Daketela dozví, že moji impi jsou připravení! Pokud vaše armáda překročí řeku Gwelo, moji válečníci se rozběhnou..."

"Lobengulo, s mým odchodem ale zmizí i poslední spojovací článek mezi černým a bílým mužem... Pak už nikdo nebude diskutovat, začne válka!"

"Ať se stane, co se má stát, Bakelo!"

Čekala je namáhavá pouť, dlouhá dobrých čtyři sta kilometrů. Naštěstí využili cesty, kterou zcela nedávno mezi Fort Salisbury a GuBulawayo vyznačily Ralphovy vozy. Major musel zanechat na místě veškerý nábytek, majetek i zařízení bungalovu. Vyrazili jen nalehko: vzali si pouze sedlové brašny, stočenou přikrývku a jídlo. Náklad vezl náhradní kůň, vedený věrným hotentotským stopařem.

Louise seděla v sedle jako muž, na nic si nestěžovala. Pátého dne, asi v polovině trasy, narazili zcela neočekávaně na Jamesonovu kolonu, utábořenou okolo těžní věže dolu s názvem Iron Mine Hill. Tady se totiž organizovali dobrovolníci z Fort Salisbury a Fort Victoria.

"Zougo, dokáže takhle Jameson odolat útoku Matabelců?" Malé ležení vypadalo až neuvěřitelně pateticky. Dva tucty vozů, na jejichž plátnech zahlédl major insignie synovy dopravní firmy, tvořily obvod obranného seskupení ve tvaru obdélníku. To už major gestem označoval strategické body laageru.

"Kulomety!" přikazoval. "Po jednom do rohů, dva navíc posílí západní hradbu! Každá z těchto automatických zbraní nahradí pět set mužů. Ukažte mi, kam chcete postavit polní děla!"

"Ach Zougo, musíš jít s nimi?"

"To přece víš sama..."

Vjeli do laageru. Najednou se rozlehl hurónský řev, který všechny vyděsil, dokonce i koně sebou trhli.

"Tati!" nadšený Ralph vybíhal z nejbližšího vozu.

"Můj chlapče," zajásal Zouga, seskočil a šťastně se s ním objímal.

"Měl jsem už dopředu vědět, že se objevíš tam, kde se děje něco zajímavého..."

Louise se mírně nahnula a Ralph ji poškrábal na tváři knírem.

"Pořád nemůžu uvěřit, že mám takhle mladou a nádhernou macechu..."

"Však jsi můj nejmilejší!" rozesmála se. "Měla bych tě ale ještě radši, kdybys mi zajistil horkou koupel..."

Za plátěným paravánem Louise vyžadovala další džbery vařící vody, které manžel hbitě přinášel z velké nádoby nad ohněm a horlivě vyprazdňoval do sedací vany z pozinkovaného plechu.

Nakonec otec a syn zasedli ke stolu, k ruce si dali modrou smaltovanou konev s kávou i láhev whisky.

"Celkem je tu šest set osmdesát pět mužů..."

"Varoval jsem Rhodese, že potřebujeme patnáct set!" zamračil se Zouga.

"Ještě u řeky Maklautsi se rojí pět set dobrovolníků, těm velí major Choold-Adams."

"Ti přijdou s křížkem po funuse," vrtěl otec hlavou. "Jsou zajištěné trasy pro zásoby a posily? Co se stane, když skutečně dojde ke zdlouhavému boji? Jaké máme šance?"

Ralph se divoce zasklebil.

"Já jsem všechno! Copak si myslíš, že bych se s někým dělil o zisk?"

"Zásoby? Posily?"

Syn lehkovážně rozhodil rukama.

"Doktor mě ubezpečoval, že něco takového nebudeme vůbec potřebovat, poněvadž Bůh a pan Rhodes stojí na naší straně!"

"Pokud se rozpoutá válka, smrt, zranění nebo zohavení číhají na každého bělocha, ženu i dítě, v téhle oblasti na sever od řeky Shashi. Lobengulovi válečníci přímo baží po boji, takže ani král, ani slavní vojevůdci je nezvládnou!"

"I tohle mě napadlo," přiznával Ralph. "Proto Cathy s Jonathanem ve Fort Victoria mají sbaleno, starý Isazi je s nimi a jeden z mých nejlepších chlapů. Mám svěží muly na vybudovaných postech po celé trase z domova až k řece Shashi. V hodině H, kdy Jameson zavelí do útoku, bude se má rodina stěhovat na jih..."

"Synku, dovezu Louise k vám. Může dělat společnici tvé ženě a zároveň by s nimi mohla taky odjet, co říkáš?"

"Mě se ale nikdo nezeptal!" ozval se hlas za plentou. "U oltáře jsem přísahala věrnost, dokud nás smrt nerozdělí. Pamatuješ, Zougo Ballantyne?"

"Také jsi však slibovala lásku, čest a poslušnost...," připomínal manžel vychytrale a mrkl na Ralpha. "Doufám, že netrpíš podobnou vzpurnost u své ženy?"

"Chce to pravidelné bití a móře dětí...," radil rozšafně mladík. "Samozřejmě že Louise musí jet s Katie. Lepší bude, když vyrazíte do Fort Victoria okamžitě! Doktor si už procvičuje svaly, aby dal co nejdříve Lobengulovi za vyučenou..." Náhle ukázal na vojáka, který se hnal k jejich vozu. "Zvěst o tvém příchodu očividně pronikla i na nejvyšší místa."

Muž lapal po dechu a salutoval:

"Pane, jste major Zouga Ballantyne? Doktor Jameson vás prosí, zda byste ho nenavštívil v jeho stanu, jakmile se vám to co nejdřív hodí."

Doktor Jameson vyběhl až ven, aby uvítal majora.

"Ballantyne, už jsem se o vás obával! Přijel jste přímo od Lobenguly? Jaké jsou naše vyhlídky? Kolik mužů má ve zbroji, co odhadujete?" Náhle se uchechtl. "Na co já vlastně myslím. Napřed vám přece musím nabídnout drink, člověče!"

Vedl Zougu dovnitř.

"Určitě znáte generála St. Johna..."

Major ztuhl, ve tváři zachoval neutrální výraz. Američan si hověl na plátěné skládací židli a nesnažil se ani vstát, ani podat ruku. "Jakpak je to dlouho, co jsme se naposledy viděli? Manželství vám ale svědčí, ani jsem neměl možnost vám poblahopřát..."

"Díky," chladně přikývl Zouga. Dobře věděl, že tady proradného generála najde, ovšem nebyl připravený na vlnu vzteku a hořkostí, která ho zalila při náhlé konfrontaci tváří v tvář!

Tenhle netvor si po celá léta držel Louise jako milenku a drze si dělal nárok na to nádherné stvoření. Major se začal chvět, a tak vší silou vypudil tenhle obraz ze své mysli. Okamžitě se mu však vybavily jiné. Líbezná Louise se spálenou kůží uprostřed nehostinné buše, kdy opět Mungo St. John hrál hlavní roli téhle tragédie! Vždyť se ji nesnažil ani hledat!

"Zaslechl jsem, že máte ženu v táboře..." Jediné oko zlověstně zablýsklo. "Musíte se mnou povečeřet, určitě bude zajímavé pohovořit si o starých dobrých časech!"

"Manželka prožila dlouhou a namáhavou cestu," konstatoval suše Zouga a snažil se kontrolovat sílu hlasu. Nechtěl darovat Američanovi pocit zadostiučinění, nechtěl mu ukázat svůj vztek. "A ráno ji odvážím do Fort Victoria."

"Výborně!" poskočil Jameson. "To perfektně zapadá do mých plánů. Potřebuju důvěryhodného muže, aby telegrafem poslal zprávu panu Rhodesovi. Ale teď, Ballantyne, jaké jste přivezl novinky z GuBulawayo? A jakou máme šanci?"

"Doktore Jime, Matabelci jsou připravení se rozběhnout! Řečeno po našem - doslova se těší na boj. Shromáždil jste dost velkou vojenskou sílu, ale zamířit s ní do Matabelelandu bez dalších posil bych označil přímo za sebevraždu! Ovšem..."

"Ovšem?"

Jameson hltal každé slovo.

"Čtyři z Lobengulových regimentů, které poslal proti králi Lewanikovi, náčelníkovi kmene Barotse, jsou stále u Zambezi, ty použít nemůže!"

"Proč ne?"

"Neštovice," pronesl Zouga. "Rozmohly se mezi domorodci, a proto se nikdo neodváží odvolat útvary na jih!"

"Polovina černé armády je mimo," jásal Jameson. "To je snad přímo nebeské znamení, St. Johne! Co si o tom myslíte?"

"Řekl bych, že i přes tuhle pozitivní zprávu zatraceně riskujeme! Ale v sázce je hodně. Dá se totiž vyhrát celá země i s půdou, stády a zlatem... Proto říkám: pokud máme vyrazit, musíme co nejdřív!"

"Ballantyne, ta vaše misionářská sestra, jak se jmenuje - Codringtonová, je stále v Khami? Má tam pořád rodinu?"

Zouga překvapeně přikývl, zatímco Jameson okamžitě chytil pero a črtal zprávu do poznámkového bloku. Potom stránku odtrhl. Předal vzkaz Mungovi, ten si ho přečetl a usmál se. Ve tváři se mu usadil výraz šelmy cítící kořist.

"Ano, to je ono!" pronesl. "Přímo perfektní!" zbystřil a podal Zougovi list popsaný tiskacími písmeny.

URGENTNE PRO JUPITERA STOP MATABELSKE REGIMENTY SE KONCENTRUJI K UTOKU STOP ANGLICKÉ ZENY I DETI V RUKOU DIVOSSKEHO TYRANA STOP K JEJICH ZACHRANE JE ZAPOTREBI VYRAZIT OKAMZITE STOP ODPOVEZTE CO NEJDRIVE STOP

"Dokonce ani Labouchére by se nemohl ničeho chytit, ani jednoho slovíčka...," poznamenal Zouga sarkasticky. Myslel totiž smutně proslulého londýnského šéfredaktora časopisu Truth, který se vydával za zastánce všech utiskovaných. Dokonce se stal i nejvýmluvnějším a nejneúnavnějším protivníkem Cecila Rhodese.

Ballantyne vracel načrtnutý vzkaz, ale Jameson odmítavě mávl rukou.

"Jen si ho nechte a pošlete ho! Vcelku nepředpokládám, že byste odjel ještě dnes večer, že?" nadhodil doktor nenápadně.

"Do hodiny se setmí a má žena je vyčerpaná..."

"Tak dobře, ale vrátíte se co nejdřív s odpovědí pana Rhodese, viďte?"

"Samozřejmě."

"A ještě pro vás něco mám, až dorazíte zpátky, prakticky nejdůležitější nasazení..."

"O co jde?"

"Generál St. John vám vše vysvětlí." Zouga podezíravě pohlédl na Munga.

Ten náhle změnil své chování, tvářil se docela smířlivě.

"Zougo, není mezi námi snad ani jeden, kdo by nečetl vaši Loveckou odyseu. Sám bych si dovolil podotknout, že vaše dílo je jakousi biblí každého, kdo se chce dozvědět něco o téhle zemi i zdejších lidech."

"Díky," suše zareagoval major.

"A nejzajímavější pasáží podle mě je popis vaší návštěvy u kněžky Umlimo v kopcích na jihu od GuBulawayo."

"V Matopos," upřesnil autor.

"Ano, samozřejmě v Matopos. Našel byste ještě cestu do jeskyně té čarodějnice? Vždyť od té doby uplynulo pětadvacet let!"

"Zcela s přehledem..."

"Vynikající," vmísil se Jameson. "Generále, řekněte mu důvod..."

Ale Mungo jako by neposlouchal.

"Znáte toho starého Zulu, který pracuje pro vašeho syna..."

"Myslíte našeho pidimuže, Ralphova vozataje?"

"Přesně tak! Zajali jsme totiž čtyři matabelské zvědy a zamkli je v ohradě, dotyčného domorodce s nimi. Připomíná starého Matabelce, a proto se před ním vězňové bavili bez zábran. Tím pádem víme, že Umlimo se rozhodla přivolat šamany celého národa k rituálnímu obřadu!"

"Ano," odsouhlasil major. "Zaslechl jsem tuhle zprávu ještě před opuštěním GuBulawayo. Umlimo prý podporuje vyhlášení války a slibuje bojovníkům zvláštní amulet, který naše projektily přemění ve vodu..."

"Aha, tak je to přece pravda!" pokýval hlavou Mungo.

"A jaký dopad bude mít tohle proroctví na národ?"

"Umlimo údajně dědí svůj talent od předchůdců. Jde o jakýsi druh panenského polobožství, jehož původ sahá dál než datum příchodu Matabelců do téhle země. Napřed Mzilikazi a teď Lobengula se nechali očarovat jejím kouzlem! Dokonce se povídá, že sám král sloužil coby učedník přímo v té jeskyni..."

"A ta šamanka má velkou moc nad Matabelci?"

"Neuvěřitelnou! Lobengula neudělá žádné důležitější rozhodnutí bez její věštby, ani impi nevyrazí do boje bez ochranných amuletů?"

"Pokud zemře v den kdy vpochodujeme do Matabelelandu, k čemu by došlo?"

"Pravděpodobně k chaosu a velkému váhání. Moc a síla amuletů by asi vyprchaly, veškeré rady by se mohly stočit jako had a uštknout nositele! Demoralizace ochromí naprosto všechny. Potrvá minimálně tři měsíce, než získají novou věštkyni! Během té doby bude celý národ silně zranitelný..."

"Zougo, chci, abyste vybral skupinu drsných a krutých chlapů. Zaútočíte na jeskyni a zničíte kněžku spolu se všemi šamany!"

Seržant Will Daniel pocházel z Kanady a už sloužil dvacet let v Africe, aniž by přišel o přízvuk. Zjizvený veterán bitev u Fish River a v Zululandu se kasal, že zabil tři poddané krále Cetewayo při masakru v Ulundi jediným výstřelem. Ze skalpu jednoho z nich si prý vyrobil pytlík na tabák. Zúčastnil se i rebelie v Uazalandu, bojoval u Holubí hory proti svobodným Búrům z Transvaalské republiky. Kdekoliv došlo ke konfliktu a střelbě, Will Daniel tam jen utvrdil svou krvavou reputaci. Hromotluk, předčasně oplešatělý, s odstávajícíma ušima a omlácenými pěstmi, s nohama do "O" od věčného pobývání v sedle nosil na rtech neustále široký úsměv, neslučující se s chladem malých prasečích oček.

"Ten člověk se vám nemusí líbit ani mu nemusíte důvěřovat," radil Mungo St. John. "Ale on je tím nejlepším armádním typem pro náš zvláštní úkol!"

S Kanaďanem nastoupil i jeho nohsled Jim Thorn, sice téměř poloviční, ale snad ještě divočejší. Vyzáblý cockney, obyvatel londýnských slums, jehož šedivý odstín pokožky nedokázalo vypálit ani pět tisíc afrických sluncí. Doktor Jameson ho nechal propustit z vězení ve Fort Victoria, kde čekal na soud za ubití mašonského sluhy sjambokem z nosorožčí kůže. Případné udělení milosti záviselo pouze na chování obviněného během vojenské akce.

"Na něho se můžete bez obav spolehnout!" opět vysvětloval Američan.

Dalších třináct padouchů se od téhle dvojice výtečníků příliš nelišilo. Přihlásili se jako dobrovolníci při náboru oficiálně nazvaném Victoria Agreement, při němž vyžadoval doktor Jameson podepsání oficiální smlouvy. Ta měla zůstat v tajnosti. Ani kopie se nesměla dostat k Vysokému komisaři v Kapském Městě, natož k ministru zahraničí v Británii. Však vychytralý doktor účastníkům přislíbil výsady k postoupení Lobengulovy půdy, dobytka a případných pokladů. V textu se vyskytovalo dokonce i slovo "drancování".

Už první noc se potichu připlížil Will Daniel k místu, kde spal major. Náhle ho však svalnatá ruka chytila pod krkem a ústí armádního revolveru se mu zabodlo do hrudi, až mu vyrazilo dech.

"Ještě jednou se budeš v noci motat okolo a rána se nedožiješ!" sykl Zouga. Williho zuby zářily v měsíčním světle ve spojeném šklebu.

"Říkali, že ste vostrej frajer!"

"Co chceš?"

"Já i vostatní kluci bysme rádi prodali naše výsady na půdu, dávaj dokupy skoro devět tisíc akrů, což je dobrejch třiapůl tisíc hektarů. Klidně je střelíme za stovku kus..."

"Vždyť je ještě ani nemáte!"

"V tom je právě ten trik, šéfe."

"Seržante, nemáte náhodou hlídku?"

"Hele, já si jen na moment vodskočil ..."

"Příště, jakmile opustíte určenou pozici, vás klidně zastřelím, aniž bych se děsil polního soudu."

Daniel chvíli na velitele zíral a očividně rozvažoval.

"Jo, i todle vám věřím, šéfe!"

Major Ballantyne vedl hlídkový oddíl k jihu a potom se stočil k západu. Projížděli lesem, kde kdysi dávno lovil

slony. Nyní tu už žádné mohutné kusy neviděl, dokonce i stáda antilop nějak prořídla, pravděpodobně vinou osidlovacích snah.

Chtěl se hlavně vyhnout cestám spojujícím služební kraaly matabelských regimentů. Pokud se k nim přece jenom přiblížili, raději postupovali v noci. Věděl sice dobře, že všichni válečníci se shromáždili v královském kraalu, přesto pocítil vlnu úlevy, když před sebou zahlédl žulové kopule skalního města Matopos nad korunami stromů. Vjel do jednoho z úzkých údolí, ostatní jezdci ho v zástupu následovali.

Večer se dokonce objevila deputace čtyř vojáků, samozřejmě je vedl Will Daniel a Jim Thorn.

"Kluci demokraticky hlasovali, šéfe! Stačí nám stovka za všechno," šklebil se mluvčí. "Nikdo z nás prakticky nemá ani na chlast, abysme mohli voslavovat. Vy zase máte peníze v opasku kolem pupku, což určitě tíží! Navíc je to k ničemu, když vám divošskej vodstřelovač vpálí kulku do zad..."

S úsměvem ve tváři Will vyjevil prakticky ultimátum. Pokud Zouga nekoupí výsady na půdu, klidně ho střelí zezadu! Pak si mezi sebou kořist rozdělí...

Napřed uvažoval, že se seržanta zbaví. Ovšem podobných kreatur tu měl patnáct, tím pádem se pro něj zlaťáky stávaly smrtelnou hrozbou! A přitom si musel dát pozor na nebezpečí, jež mu hrozilo i od Matabelců.

"Mám s sebou pětasedmdesát sovereignů," poznamenal chmurně.

"Paráda!" hbitě odsouhlasil Daniel. "Sleva jak v bazaru, šéfe..."

Zouga sepsal kontrakt o prodeji výsad k postoupení pudy na poslední stránku poznámkového bloku a všech dvanáct hrdlořezů se podepsalo. Will Daniel s dvěma dalšími analfabety udělali roztřesené křížky. A samozřejmě se hned začali dělit o peníze z výhodného kšeftu.

Konečně si mohl Zouga oddechnout, takže se v klidu vracel k sedlovým brašnám. Náhle si však uvědomil jasný fakt: pokud skutečně dobudou Matabeleland, má ten zlotřilec pravdu! Za zcela zanedbatelnou cenu získal neuvěřitelně rozlehlou plochu úrodné půdy. Až se vrátí zpátky, mohl by takhle hektary skupovat od dalších zhýralců, možná i za pouhou láhev whisky...

Už dávno zapomněl, jaké ticho zahaluje Matopos. Žádné švitoření ptáčků, nikde ani šustnutí živého tvora, dokonce ani závan větru.

Podivná atmosféra dolehla i na hrdlořezy za ním, kteří se zbraněmi v klíně a s přimhouřenýma očima otáčeli hlavami všemi směry a zkoumali, odkud by mohlo přijít nebezpečí. Někdy úzká stezka náhle skončila svou pouť v kamenné stěně, a tak se museli otočit a pokusit se prorazit jinudy. Pořád se však Zouga snažil udržet jihozápadní směr. Až třetí den se dočkal úspěchu.

Najednou narazili na udupanou cestu z GuBulawayo do skrytého údolí kněžky Umlimo. Na ní mohli koním povolit rychlejší krok, ale napřed museli upevnit vybavení, aby nerachotilo, a kůží jim obalit kopyta. Pak pokračovali dál v naprosté tichosti, jen občas zavrzalo sedlo či lupla větvička.

Předchozí nejistota zmizela jako švihnutím kouzelného proutku. Všichni se horlivě nahýbali kupředu a připomínali lovecké psy na vodítku, s pachem kořisti už zachyceným v čenichu. Však jim Jameson přislíbil zvláštní prémii dvaceti liber pro každého společně s lupem, který unesou.

Major pomalu rozeznával orientační body, podle nichž se minule řídil. Už zahlédl obří valoun o velikosti kopule londýnské katedrály svatého Pavla. Na něm trůnily v perfektní rovnováze tři další balvany, velkým rozdílem denních a nočních teplot oloupané do téměř kulovitého tvaru. Velice brzo se ocitnou u vstupu do bájného údolí. Zastavil skupinu, aby se každý najedl, a mezitím překontroloval jednoho po druhém. Zároveň je pověřil odlišnými úkoly.

"Seržante, vy a váš kolega se držte těsně za mnou! Jako první pronikneme soutěskou do skrytého prostoru, kde se přímo v centru skalního města nachází utajený kraal. Můžou se tam pohybovat obyčejní černoši, možná ale i bojovníci. Nezastavujte se, nevšímejte si jich, protože vaši kamarádi se o ně postarají! My se poženeme rovnou k jeskyni na konci údolí, abychom odchytili čarodějku dřív, než nám zmizí..."

"Hele šéfe, japak ta šamanka vůbec vypadá?"

"Nevím přesně, ale může být dost mladá a možná i nahá..."

"Něco pro mě, kámo," zašklebil se chlípně Thorn na kamaráda.

Zouga poznámku ignoroval.

"Každá ženská v jeskyni může být tou hlavní čarodějnicí!

Hlavně se nedejte zmást zvuky divokých zvířat anebo podivnými hlasy. Všechny totiž vyluzuje zkušený břichomluvec!"

Ostatním vysvětlil další detaily a nakonec vážně dodal:

"Rozkazy jsou sice brutální, ale jejich splněním můžeme eventualně zachránit životy mnoha našich spolubojovníků. Tímhle činem s největší pravděpodobností zlomíme bojovou morálku matabelských impi..."

Skočili do sedel. Po prvních krocích se cesta zúžila v pěšinu, občas nějaký kůň uklouzl kvůli obalenému kopytu. Projeli úsek zarostlý křovinami a objevili se před vstupem do skalní dvorany, nad nímž na převislé plošině trůnil strážní přístřešek. Při pohledu vzhůru Zouga náhle zaregistroval podezřelý pohyb.

"Bacha! Nahoře!" zařval právě ve chvíli, kdy tucet černochů na hraně skaliska vrhal dolů klacky svázané do otepí. Při prvním nárazu se rozpadly na jednotlivé kusy, kdy těžké a nabroušené kovové špice je v letu stáčely směrem dolů. Mrak podivných střel svištěl vzduchem jak křídla vlaštovek, než s mohutným zarachocením dopadl na kamenné podloží.

Jedna z těch hrůzných šipek prorazila jednomu z jezdců zátylek, projela pod klíční kostí a pronikla mu hluboko do plic. Nebožák se snažil volat o pomoc, ale dusil se vybublávající krví. Navíc kůň pod ním splašeně poskakoval, a tak raněný v mžiku spadl na zem. Celá skupina v té chvíli začala panikařit. Major však bedlivě sledoval skalní plošinu.

Jakmile se objevili obránci s další municí, rychle zamířil a vyprázdnil celý zásobník opakovačky. I když se mu nedařilo dobře mířit, protože kůň pod ním nervózně tančil, přesto se jeden černoch, za mohutného jekotu a vytí, zřítil. Divoce kolem sebe mával rukama, dokud nenarazil na skálu nedaleko Zougova koně, kde ihned umlkl.

Domorodci nahoře zmizeli, takže velitel okamžitě zamával prázdnou puškou.

"Kupředu!" zavelel. "Za mnou!"

Vletěl do zapovězeného vstupu tak úzkého, až třmeny škrtaly o skálu za mohutného jiskření. Na zlomek vteřiny se ohlédl, aby se ujistil, že Will Daniel se drží za ním. Grázl sice ztratil klobouk, takže plešatá hlava se blýskala potem, ale stále se šklíbil jako vyhladovělá hyena. Zároveň v trysku nabíjel...

Soutěska se ostře stočila vlevo. Bílý písek stříkal zpod kopyt koní, úlomky slídy zářily dokonce i v panujícím šeru. Kůň skokem překonal potůček a v té chvíli se vřítili do plného slunečního světla.

Ocitli se ve skrytém údolí plném zeleně, s chýšemi uprostřed. Zouga se okamžitě zorientoval a hned v dálce objevil vchod do jeskyně, připomínající bezzubá ústa, přesně jak si pamatoval.

"Do rojnice!" vydal rozkaz a jezdci se bleskově seřadili vedle sebe, zbraně připravené k palbě.

"Amadoda!" vyjekl Will Daniel a prstem ukazoval na skupinu bojovníků, vybíhající od chatrčí.

"Je jich dvacet," bleskově spočítal nepřátele velitel. "Tihle nás neohrozí." Postavil se do třmenů. "Krokem vpřed!"

Linie jezdců postupovala, zatím co divoši v plném běhu mávali štíty.

"Stát!" zahlaholil Zouga, když nejbližší domorodec se dostal na vzdálenost sto kroků. "Zamířit přesně na vyčleněný cíl!"

První salva, provedená tvrdými a zkušenými vojáky, smetla útočníky jako kosa obílí. Většina padla, štíty jim vyletěly z rukou, čelenky sklouzly z hlav, kopí se neškodně zabodla do hlíny. Zbytek útočníků se však nezastavil.

"Palbu podle chuti!" povolil velitel a hledí usadil na řítícího se mohutného Matabelce.

"Jéé! Jéé!" Statečný svalnatec vyrážel z hrdla válečný pokřik, když pozdvihoval štít, aby si uvolnil pravačku s asagajem. Zouga vystřelil a kulka ihned rozdrtila černochovi krční obratle. Nebožák se podivně stočil, padl na zem a setrvačností se dokutálel až ke koni.

Pár jednotlivců se přece jenom zděsilo smrtelného účinku výstřelů a hbitě pádilo zpátky ke kraalu.

"Za nimi!" Už ani nemusel zdvihat hlas, stačilo nasazení obyčejného konverzačního tónu.

"Seržant Daniel a vojín Thorn k jeskyni!" Major pobídl koně do cvalu. Právě před ním leželo v trávě jedno černé tělo, takže musel změnit směr, čímž se zdržel.

Náhle se však úskočný Matabelec přetočil a vletěl mu přímo do cesty. Hrát si na mrtvého byl i starý zulský trik a Zouga něco podobného měl předpokládat. Prázdnou opakovačku však měl v levé ruce a zároveň se snažil stočit koně.

Zkušený válečník bleskově vysunul kopí vpřed, aby se běžící kůň vlastní vahou nabodl. Špice prorazila hruď zvířete, které padlo na zem jako podťaté.

Major ve zlomku vteřiny vykopl nohy z třmenů a včas odskočil před zmírajícím ořem, jenž divoce kopal všema čtyřma do vzduchu. Navíc se musel Zouga hbitě otočit, aby stanul tváří v tvář vychytralému zabijákovi. V posledním okamžiku se mu hlavní podařilo srazit asagaj, mířící na břicho. Oba muži na sebe narazili jako zápasníci.

Divoch voněl po kouři. Šlachovité tělo, připomínající vyřezávaný eben, měl natřené lojem. Byl kluzký jako úhoř, a tak major dobře věděl, že se dlouho neudrží. Proto jednou rukou sevřel ústí pušky, druhou pažbu a uštědřil útočníkovi mohutný úder vedený zespodu přímo pod bradu.

Domorodec začal padat dozadu, tím přišla Zougova chvíle. Vší silou se opřel do opakovačky právě ve chvíli nárazu o zem. Křupnutí vazu zaznělo jako rozloupnutí vlašského ořechu stříbrným louskáčkem. Bojovník náhle zvláčněl a naposledy vydechl.

Major vyskočil, rychle se rozhlédl. Vojáci už řádili mezi chatrčemi, občas se ozval i výstřel. Náhle si všiml, že jeden z jeho mužů pronásleduje nahou stařenu, která na vyzáblých nožkách vyvíjela až neuvěřitelnou rychlost. Během chvilky jezdec ježibabu srazil, aby mohl otočit koně a kopyty seschlé tělo rozdupat. Přitom plný nadšení řičel, občas i vypálil do rozdrcených lidských pozůstatků...

Kumpány pověřené zvláštním úkolem zahlédl seskakovat u ústí jeskyně, ale jemu ještě scházelo dobrých pár set metrů. Pustil se za nimi i bez koně, v běhu nabíjel, ovšem jezdecké boty ho zdržovaly. Navíc se zápasem na život a na smrt docela unavil, takže ve strmém stoupání už lapal po dechu.

Nahoře se opřel o kamenný portál, díval se do tmy a snažil se uklidnit srdce tepající kdesi v krku. Z kaverny se ozýval mužský křik, pak vrčení a prskání divokých zvířat, zoufalý jekot ženy a nakonec i výstřel.

Raději vyrazil vpřed. Hned na kraji málem zakopl o tělo starce, s vlasy bílými jako sníh a kůží svraštělou, připomínající sušenou švestku. Hbitě ho přeskočil a kráčel dál.

Teď už oči přivykly šeru, takže zaznamenal i mumifikovaná těla dávných obětí. Bělostné kosti potahoval pergamen, pokroucené paže strnuly v morbidním pozdravu.

Postupoval těmito hrůznými katakombami, než před sebou zahlédl světlo. Zrychlil krok, jakmile se k němu donesly další výkřiky, doprovázené nelidským chechtotem.

Konečně se ocitl v přírodním amfiteátru jeskyně, osvětleném plameny z ohniště. Seshora přicházel snad jediný paprsek slunce, který se probil prasklinou v klenbě stropu. V tomhle neskutečném divadelním osvětlení se dramaticky rýsovala skupina zápasících osob.

Zouga seběhl po kamenných stupních. Teprve až zblízka pochopil, co se vlastně děje.

Oba vrahouni drželi černou dívku rozprostřenou na skalní plošině. Naolejované temné tělo se lesklo, připomínala černého pantera, Bojovala s úsilím divoké šelmy, lapené v pasti. Jekot však tlumila kožešina obtočená

kolem hlavy. Thorn jí klečel na ramenou a snažil se jí vykloubit paže. Přímo řičel nadšením. Těžko by se dal předpokládat tak krutý smích u podivně vyzáblého hubeňoura...

Will Daniel měl kalhoty spuštěné na půl žerdi a kvičel jako vepř. Bílé půlky směšně zářily v přítmí jeskyně, zatímco rytmicky bušily do nebohé dívky.

Než mohl velitel zasáhnout, seržant se prohnul a v křeči se začal třást. Poté se odvalil, zakrvácený od kolen až k chlupaté hrudi.

"Čoveče, Jime, todle je lepší než kopnout do pupku! Teď je řada na tobě, běž si hodit hrbem..." Náhle si všiml přicházejícího majora. Okamžitě nasadil škleb a posměšně halekal: "Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí!"

Zougovi stačily dva kroky, aby se dostal až k němu a vší silou ho podpatkem jezdecké boty zasáhl přímo do nechutně zkřivených úst. Will Daniel zavyl, ze rtů mu crčela krev. Pomalu se mu podařilo vstát, zatímco vyplivoval kousky zubu a snažil se natáhnout si kalhoty...

"Za to tě zabiju!" Už sahal po noži na opasku, ale major mu prudce vrazil ústí hlavně do žaludku, až se netvor zlomil v pase. Jako další přišel na řadu Thorn: dostal pažbou petelici do hlavy, když se právě snažil najít svou odhozenou zbraň.

"Vstaň!" sykl velitel. Voják se potácel a mačkal si bouli za uchem.

"Za to tě dostanu!" opakoval výhrůžku seržant, zatímco se držel za břicho. Zouga na něho namířil.

"Vypadni!" procedil. "Zmizte oba, vy zasraný zkurvenci!" Kulhavými kroky se vzdalovali, stěny jeskyně tlumeně odrážely vzteklý šepot ponížených padouchů.

"Todle ti nezapomenu, ty grázlovskej majore dojebanej Ballantyne! Dyť já tě zmáknu..."

Zouga se otočil k dívce. Už se osvobodila z kožešiny a seděla se zkříženýma nohama na kamenné podlaze. Snažila se rukama zastavit únik panenské krve. Z očí jí sálala zmučená divokost leoparda chyceného do želez.

Major náhle zaregistroval podivnou vlnu soucitu, která ho zčistajasna zavalila. Dobře věděl, že chuděru nemá čím utěšit...

"Byla jsi Umlimo, teď vše skončilo, chápeš?" pronesl po delším váhání. Snažila se na něho plivnout, ale hned se chytila za rozbolavělé břicho. Další pramének krve jí stékal po stehně.

"Přišel jsem zničit Umlimo!" upozorňoval ještě Zouga. "Ovšem nedošlo k tomu výstřelem z pušky! Běž, dítě, dar duchů ti byl odebrán... Běž rychle, běž v míru a pokoji..."

Jako zraněné zvíře lezla po čtyřech hlouběji do ponurého labyrintu chodeb za amfiteátrem a nechávala za sebou krvavou stopu.

Jen jednou se ohlédla:

"Mír a pokoj říkáš, bílý vetřelče! Tady nic takového nebude, nikdy!"

A poté zmizela v temnotách...

Deště dosud nepřišly, ačkoliv jejich poslové se už objevovaly. Obří mraky houbovitého tvaru, stříbřitě namodralé, až císařsky šarlatové se vznášely nad Kopci rady starších. Rospálený vzduch se nad nimi snad přímo koncentroval, narážel na načervenalou půdu jako kovářské kladivo na kovadlinu.

A v téhle žhnoucí atmosféře válečníci vyčkávali. Zakrývali veškerá úbočí, množstvím připomínali invazi pochodujících mravenců. Seděli v těsných řadách na dlouhých štítech, asagaje i pušky položené před sebou. Tisíce a tisíce čekaly, hlavy ozdobené čelenkami, natočení ke vchodu do královského kraalu. Náhle se ozvaly údery do jediného bubnu: Bum - bum! Bum - bum! Černá masa se zavlnila, podobná neskutečné mořské obludě, nořící se z hlubin.

"Velký Černý elefant přichází! Už se blíží!" potichu se neslo od úst k ústům.

Bránou v palisádě procházelo menší procesí - dvacet mužů ozdobených válečnými trofejemi, dvacet mužů se pyšně neslo. Všichni z královské krve rodu Kumalo! V čele postupovala mohutná postava obdivovaného vladaře - tentokrát odložil veškeré evropské cetky, měl na sobě pouze odznaky matabelského panovníka.

Čelenka z volavčích per, plášť z leopardí kůže, suknice z leopardích ocasů. Kotníky nateklé od dny zakrývala válečná chrastítka, navíc se mu dařilo mučivou bolest při každém kroku přemáhat, takže se nesl s vrozenou ušlechtilostí. Impi svorně vydechli úžasem nad úchvatným vzezřením monarchy.

"Dívejte se na velkého býka, jehož krok otřásá zemí!" V pravé ruce třímal královské kopí z vyleštěného dřeva, které právě zdvihl do výše. Celý národ povstal se štíty nad hlavou, takže okolí rozkvetlo jako zahrada exotických, ale smrtelně nebezpečných květů.

"Bayete!"

Zazněl královský pozdrav, podobný hukotu zpěněného moře, tříštícímu se o skalní útes.

"Bayete! Lobengulo, synu velkého Mzilikazi!" Po obrovské bouři se rozhostilo ticho. Panovník rozvážně kráčel mezi seřazenými regimenty, v očích hlubokou bolest otce, jenž se loučí se syny, odcházejícími na smrt. Téhle hodiny se bál už od prvního dne, kdy uchopil do ruky královské kopí. Tomuto osudnému okamžiku se snažil vyhnout, ale marně...

Náhle zahřměl, pozdvihl královský odznak s hrotem namířeným k východu.

"Nepřítel přichází na nás jako...," kopí se zachvělo, "jako leopard řádící v ohradě s naším dobytkem, jako bílí termiti okusující hlavní sloupy královského příbytku! Nezastaví se, dokud všechno nezničí..."

Černá masa zlostně zavyla, zatímco monarcha se zastavil uprostřed a z pravého ramene si uvolnil leopardí kůži. Pomalu se otočil k východu, kde se za horizontem soustřeďoval Jamesonův expediční sbor. Královská pravačka strnula v klasické pozici atleta s oštěpem. Desetitisíce hrdel se nadechly... Se srdceryvným výkřikem, muže drceného železným kolem neúprosného osudu, vrhl vladař kopí k východu s doprovodnou ozvěnou desetitisíců.

"Jéé! Jéé!" zařičeli diváci a začali bodat do vzduchu stříbřitými špicemi.

Potom se postupně formovali, jeden regiment za druhým. Lobengula zdravil své válečníky. Pochodovali před ním Imbezu, Inyati, Ingubu, Izimvukuzane. Slavnostní průvod uzavíraly Bazovy rudé štíty, kdy se předváděli Krtkové kteří podhrabou horu. Prostor se vyprázdnil a panovník ještě dlouho slyšel jejich zpěv, pomalu se ztrácející v horkém vzduchu.

Malá skupinka vojevůdců a strážců čekala na svého pána u brány.

Lobengula zůstal stát naprosto osamocený mezi opuštěnými kopci a najednou jako by z něho veškerá královská hrdost vyprchala. Nateklé tělo se shrbilo, náhle se přeměnil v nemocného starce. Nakonec povzdechl, otřásl se a na zchromlých nohou se opatrně belhal ke svému kopí.

S bolestí se k němu sehnul, avšak zarazil se a nevěřícně zíral. Ostrá špice královského znaku se ulomila...

Zdvihl tedy žalostné zbytky, sevřel je v ruce, otočil se a kulhal pomalu zpět, pryč od Kopců rady starších.

Vlajka společnosti visela v ranním vedru nehnutě na vrcholu stožáru z pokřiveného stromu mopani, tyčícího se nad laagerem.

Hlídka se právě vracela z průzkumu, když menší závan zástavu rozvinul, takže se na chvíli zableskla v plné slávě. V čele patroly se Ralph otočil k otci. "Tati, ten prapor ví svoje..."

Kříže svatého Jiří, svatého Ondřeje a svatého Patrika tvořily Union Jack. Navíc se na něm leskl znak Společnosti: Vstřic hledící lev svírá v pravé přední tlapě mohutnými drápy sloní kel, pod ním září písmena B.S.A.C.

"Na prvním místě služebníci Společnosti, teprve potom královny... "

"Jsi cynický rošťák," Zouga stěží potlačil úsměv. "Snad nenaznačuješ existenci drzého troufalce přímo v BSAC, který by hledal jen osobní obohacení, místo šíření slávy Britské říše?"

"Zapomeň na tak hrůznou myšlenku," vyprskl Ralph. "Mimochodem, tati, kolikpak výsad jsi už šťastně zachránil? Ztrácím přehled - třicet, nebo dokonce pětatřicet?"

"Pro svůj sen jsem tvrdě dřel celý život, synku. Nyní se plní přímo před našima očima, a jakmile se uskuteční, získám naprosto zaslouženou odměnu, nic víc..."

Laager se usadil tři sta metrů od příkrých břehů řeky Shangani, uprostřed vyschlé pánve, úplně rovné a holé jako udupaný tenisový kurt. Hlína popraskala v nerovnoměrných čtvercích s okraji stočenými vzhůru. Krusta chřupala pod koňskými kopyty, když Zouga přijížděl v čele průzkumného oddílu.

Dva dny postupovali buši a zkoumali cestu za řekou. Při návratu potěšilo majora zjištění, že St. John si vzal k srdci radu zkušeného lovce a nechal vysekat křoviska po okrajích mělké prolákliny, aby měli otevřené palebné pole. Každý útočník bude muset překonat tři sta metrů udusané země, aby se dostal k vozové hradbě, navíc pod bdělým kyklopským okem kulometů Maxim. Jakmile se přiblížili, obsluha uvolnila řetězy z kol, aby jediný vůz, coby brána, mohl popojet. Vzniklou mezerou vjel oddíl do ležení. Jakýsi seržant Zougovi zasalutoval a hned vychrlil.

"Generál St. John vám blahopřeje, pane! A máte se u něho okamžitě zastavit!"

"Vsadím se, že vám přijde k chuti něco k pití," přivítal ho Američan. Ušpiněný Zouga, vousy jakoby posypané moukou a v propocené košili, zlehka přikývl. Nalil si z láhve, která zatěžovala roh rozložené mapy.

"Impi se dali na pochod!" oznámil a nechával whisky čas, aby spláchla spolykaný prach. "Většinu regimentů jsem identifikoval. Gandang má svůj Inyati, Manonda dupe v čele Insukamini...," díval se do poznámek a četl další jména vojevůdců i útvarů.

"Dokonce jsme si škrtli o Krtky. Nezbylo nic jiného, než si trochu zastřílet, abychom se včas odpoutali. I přes menší zdržení nás uvítala řeka Bembesi, pak ale přišel čas k návratu!"

"Kde ti divoši vůbec jsou, Ballantyne? Zatraceně, člověče, urazili jsme dobrých sto kilometrů od Iron Mine Hill a neviděli z nich ani jeden vlas!" stěžoval si Jameson.

"Motají se kolem nás, doktore! Víc jak tisíc jich visí ve stromech hned za řekou, jiné stopy ukazovaly, že některé už máme v zádech. Pravděpodobně zalehli na vrcholcích Longiwe Hills a sledují každý náš pohyb..."

"Musíme je přece nějak donutit k boji!" lamentoval Jameson. "Umíte si vůbec představit, kolik každý den našeho nicnedělání stojí chudáky akcionáře?!"

"Tady na nás nezaútočí, pokud jsme za hradbou, a v otevřené krajině už vůbec ne!"

"A kde tedy?"

"Podle zulského stylu by se jim líbil nerovný terén nebo hustý buš. Už jsem označil čtyři nejlepší místa, kam se Matabelci můžou nepozorovaně připlazit a připravit se na přepad, až pojedeme okolo..."

"Vy nás míníte poslat rovnou divochům do náručí?" polkl Mungo.

"Jinak je k reakci nedonutíte. Velí jim totiž nevlastní králův bratr Gandang, a ten je chytrý až moc! Pokud chcete bojovat, dojde ke střetu jedině v terénu pro nás nepříhodném..."

"Když je had stočený, má zdviženou hlavu, tlamu rozevřenou a na jedových zubech se mu blyští smrtící kapky - moudrý muž po něm nesahá holou rukou!" vysvětloval Gandang ostatním vojevůdcům.

"Moudrý muž totiž počká, až se plaz rozvine a začne mizet - teprve potom mu dupne na hlavu a rozdrtí ji. Musíme vyčkávat! Jakmile vjedou do lesa, vozy se rozestoupí a jeden na druhého dobře neuvidí. Teprve pak celou karavanu přetneme na kusy, které se dají pozřít..."

"Ale moji mladí válečníci jsou už z čekání unavení," sděloval Manonda, velící elitním impi Insukamini. Ačkoliv měl stříbro ve vlasech, přesto mu v srdci plápolal oheň. Všichni ho znali: statečný až do krajnosti, bleskově rychlý v odplatě. "Tihle bílí barbaři prošli bez jakéhokoliv odporu naší zemí, zatímco my kolem nich pobíháme jako pubertální holky, jež chrání své panenství hloupým chichotáním..."

"Je čas pro trpělivost, Manondo, můj bratranče - je jiný čas ke statečnosti !"

"A právě tenhle čas už dávno nadešel, protože nepřítel dorazil! Je jich pouze šest set, nás šest tisíc!" Horlivý

vojevůdce posměšně pohlédl na spolubojovníky, sedící okolo. "Hanba těm, kteří váhají!" pronesl zvučně. "Hanba tobě, Bazo! I tobě, Ntabene, i tobě, Gambo..."

V dálce se náhle ozval podivný zvuk, ponurý nářek připominal truchlení za mrtvé. Až jim mráz přeběhl po zádech. Gandang vyskočil a zařval:

"Kdo přichází?"

Z temnoty vyšel tucet strážců, napůl vlekli, napůl nesli stařenu v suknici z hyení kůže. Oči měla obrácené v sloup, sliny jí vytékaly z rozbitých rtů. Po celém těle cinkaly odznaky čarodějnické moci.

"Co se děje, vyvolená?" chtěl vědět Gandang, zatímco pověrečná hrůza mu křivila rty. "Jaké zprávy přinášíš?"

"Bílí muži znesvětili skrytá místa! Zlikvidovali kněžku, pobili mé sestry kouzelnice! Vtrhli do jeskyně v našich posvátných kopcích a krev Umlimo zalila starobylé skály... Běda nám! Běda těm, kdož se nesnaží o odplatu! Usmrťte bílé muže! Zabte je všechny!!!"

Seschlá stařena náhle odrazila ruce všech kolem a s divokým jekotem se vrhla do plamenů strážního ohně. Suknice chytila okamžitě, rozcuchané mastné vlasy vzplály jako pochodeň. Všichni zděšeně couvli.

"Usmrťte bílé muže!" ječela zplna hrdla z plamenů, zatímco hrůzou zkamenělí Matabelci zírali, jak spálená kůže i s masem odpadá čarodějnici od kostí. Náhle se zhroutila a obrovský oblak jisker vyletěl do výše, až do větví stromů. Nastalé ticho rušilo pouze praskání ohně.

Ztuhlý Bazo vnímal vlnu vzteku, jež vyvěrala z hlubin raněné duše. Upřeně zíral do ohnivého jasu na zčernalé a pokroucené zbytky věštkyně. Cítil tutéž potřebu oběti, jinak se zuřivosti a zoufalství nezbaví!

Ve žlutých plamenech se mu snad zjevila milovaná tvář Tanase, přičemž se mu v hrudi cosi trhalo...

"Jéé!" vydal válečný pokřik, čímž niterné běsnění vyplulo na povrch.

"Jéé!" zdvihl asagaj se špicí namířenou k řece, k tábořišti bělochů, vzdáleného ne víc než půldruhého kilometru za temnými siluetami kopců.

"Jéé!" Noční bríza mu ochladila slzy v očích, jako by mu dopadl na tvář sníh z Dračích hor.

"Jéé!" přidal se Manonda, na něhož okamžitě dosedlo božské šílenství, takže v záchvatu bodal kopím k neviditelnému nepříte-li.

Gandang zůstal jediný, který rozumně uvažoval a bál se následků ukvapeného útoku.

"Počkejte!" naříkal. "Počkejte, mé děti a mí bratři..."

Ale oni už zmizeli v temnotě, aby vzbudili spící spolubojovníky!

Zouga Ballantyne nemohl usnout, celé tělo ho ještě bolelo po dlouhé a náročné cestě strávené na hřbetu koně. Dokonce i zem pod dekou se mu zdála tvrdší než kdy předtím. Ležel a naslouchal chrápání mužů okolo anebo občasnému mumlání spáče, bojujícího se zlým snem. Jakási nejasná předtucha, doprovázená temnými myšlenkami, mu zabraňovala přidat se k ostatním...

Ještě jednou uvažoval nad živými obrazy malé tragédie, k níž došlo v jeskyni s kněžkou Umlimo. Dumal, kolik času zabere, než se donese zpráva o barbarském činu králi a Radě starších. Možná potrvá celé týdny, než náhodný svědek objeví místo masakru v Matopos! Až k tomu dojde, okamžitě se to pozná podle reakce matabelských Indunů...

Z protější strany laageru zasyčela raketa stoupající k noční obloze, kde se rozprskla do červených hvězdiček. Strážný ji vystřeloval každou hodinu, aby ukázal směr případně ztracené hlídce.

Major sáhl pod sedlo používané jako polštář, aby vytáhl zlaté hodinky. V záblesku světla překontroloval čas: tři hodiny ráno. Odhodil přikrývku a sáhl pro boty. Zatímco si je natahoval, zlá předtucha mu sevřela srdce a na zádech pocítil studený pot.

Raději si přitáhl pás s náboji, přehozený přes rameno, pak překontroloval služební revolver. Potom překročil několik spících vojáků a zamířil ke koním. Jeden z nich zafrkal, jakmile ucítil pána, což vzbudilo věrného Hotentota.

"Všechno je v pořádku," uklidňoval ho Zouga. Jan Cheroot však zazíval, s dekou přes ramena se přesunul k ohništi a snažil se rozfoukat stále ještě řeřavé uhlíky. Modrou smaltovanou konvici usadil nad první plaménky, aby si mohli vychutnat ranní kávu.

"Nejsme ani sto kilometrů od GuBulawayo," zamumlal stálý společník. "Vysněný návrat do Zambezie nám trval dýl než třicet let. Teď se ale zdá, že se přece jenom konečně vracíme domů..."

"Už mám nakoupeno téměř čtyřicet výsad, přidělených k postoupení půdy!" mudroval Zouga. "To je téměř čtvrt milionu akrů. Ano, Jane Cheroote, konečně se blížíme k domovu! Bože můj, opravdu to byla dlouhá a tvrdá cesta od té šílené díry v Kimberley až do naší vytoužené Zambezie..."

Náhle se odmlčel a naslouchal. V dálce za táborem se ozvalo slabé pípnutí nočního ptáka.

"Mašonové," zachrčel Hotentot. "Generál je měl přece jen nechat uvnitř laageru!"

Během pomalého přesunu od Iron Mine Hiil přiběhlo několik skupinek Mašonů a žadonilo o úkryt před soustřeďujícími se Matabelci. Z hořké zkušenosti dobře znali, co mohou očekávat, když rozezlení impi běží zemí v bojové sestavě.

"Generál něco takového riskovat nemohl," vrtěl Zouga hlavou. "Mohli by se mezi ně vmísit matabelští zvědové! A jeho povinností je nás chránit proti možné zradě!"

Mungo St. John nařídil uprchlíkům, aby se drželi těsně za vozovou hradbou. Choulilo se tam téměř čtyři sta domorodců, většinou žen a dětí, utábořených mezi trnovníky na břehu řeky, pětset metrů od nejbližšího vozu.

Major zdvihl konvici, nalil si temný horký nápoj do hrnku a opět se zaposlouchal. Přece jenom stále slyšel v dálce jakési podivné zvuky, nesoucí se právě od řeky. S kávou v ruce zamířil k nejbližšímu vozu, aby vyšplhal nahoru. Pak se rozhlédl.

Otevřený terén se mu v měsíčním světle jevil duchově vybledlý, zatímco okraj lesa tvořil nepřerušovanou

černou linii. Ani dnes nic zvláštního neviděl... Najednou rychle zamrkal, měl totiž dojem, že ho šálí zrak! Temná linie stromů mu připadala nějak bližší, černota se snad rozlila k ležení jako kalužoleje. Náhle zaslechl šumění, připomínající přelet hejna saranče. A čerň se přibližovala...

V té chvíli strážný opět vystřelil a prohlubeň zalilo růžové světlo. Zouga hrnek upustil!

Země zčernala neuvěřitelným množstvím válečníků, plazili se podobní všezavalujícímu přílivu. Za oválnými štíty odrážely železné hroty kopí rozprsklé hvězdičky vystřeleného signálu. Major bleskurychle vyrval revolver a začal pálit do valící se stěny.

"Do zbraně!" řval, aniž by přerušil střelbu. "Matabelci útočí... Do zbraně!"

Z temného moře vycházelo bzučení podobné včelímu hukotu, když někdo převrhne úl.

Úderník cvakl naprázdno do již použité nábojnice. Major rychle seskočil a řítil se k nejbližšímu kulometu.

V táboře začalo být těsno. Všude pobíhali probuzení muži a snažili se co nejdříve dosáhnout určených postů. Když se Zouga konečně dostal k vytčenému cíli, v mžiku se vedle něj objevil ještě rozespalý kulometčík. Dosud neměl ani natažené kalhoty, ale už se obětavě hrnul na sedačku zadní podpěry Maximova kulometu.

Nabíječe však nebylo, možná se ztratil v nastalém chaosu. Major si zastrčil revolver do pouzdra na opasku, zaklekl vedle střelce a otevřel zásobník, aby vytáhl nábojový pás. Expert zatáhl za kliku na pravé straně, čímž se uvolnil nabíjecí mechanismus a nejnovější americký vynález sira Hirama Maxima spolkl první munici.

"Díky, kamaráde!" zamumlal.

"Hotovo!" sykl major, když podávací ústrojí zasunulo náboj do komory.

Asagaje bušily do štítů, melodie hlubokých tónů je téměř ohlušovala. Černoši se museli nacházet snad pouhých pár metrů od vozové hradby. Major však ani nevzhlédl, soustředil se na složitý úkon ovládání téhle nádherné zbraně.

Po skončení kratičkého zahajovacího obřadu poklepal střelci na rameno. Oba vzhlédli. Přední řada štítů už byla nadosah... Právě na tuhle chvíli se každý válečník těšil, pro ni vlastně žil! V tomhle okamžiku uvolňovali místo pravačce, aby se mohla svobodně rozmáchnout...

Radostný řev božského šílenství vyplnil noc ve vražedném amoku, ostré špice se snad už dotýkaly vozů. Kulometčík seděl nehnutě, mezi koleny tiskl nejnovější produkt zabíjecí techniky, rukama svíral držadla.

"Pal!"

Střelec stiskl palcem tlačítko spouště. Jakýsi černoch snad už zavadil břichem o hlaveň právě ve chvíli, kdy se rozštěkala a ústťový nástavec začal chrlit jasné plameny. Zouga téměř ohluchl. Ani obr bušící železnou traverzou do vlnitého plechu by nevydal větší hluk...

Útočící divoch beze stopy zmizel!

Kulometčík přejížděl bitevní pole zleva doprava a zase zpět, připomínal pečlivou hospodyňku zametající zaprášenou podlahu. Šlehající oheň osvětloval terénní prohlubeň tancujícím nepozemským jasem...

Černý příliv se zarazil těsně u vozů a dál nepostoupil ani o krok. Těla se kymácela, kroutila, ale couvnout nemohla kvůli tlaku dalších řad. Byli odsouzeni k záhubě deštěm projektilů, mlaskajícím při úderech do živého masa. Občas vyrazil snaživý jednotlivec s válečným pokřikem, ale zahynul na tom samém místě jako před chvílí jeho spolubojovník. Mrtvoly se kupily jedna na druhou, zatímco kulomet pravidelně klapal, snad spokojený bohatou žatvou.

Po celém obvodu obdélníkového laageru se ozvěnou odrážel rachot střelby dalších automatických zbraní, podpořený krupobitím šesti set opakovaček. Celkový výsledek se dal přirovnat k všezachvacujícímu infernu.

Ve vzduchu se vznášel modrý kouř, čpavý dým dusil vojáky a pálil je v očích. Zdálo se, že roní slzy nad hrůznou řezničinou, jejíž součástí se stali...

Matabelci však v útoku nepolevovali, ačkoliv museli překonávat neforemnou barikádu vlastních mrtvých. Střelec přestal tisknout spoušť, rychle zvýšil náměr, aby udržel úroveň ústí hlavně ve výši nepřátelských břich.

Maxim se opět rozdrnčel, lesklá černá těla sebou škubala, kroutila se a svíjela, zatímco je proud kulek trhal na kusy. Matabelci ale ani teď nepolevili!

"Bože, oni se snad nikdy nezastaví!" zaúpěl střelec. Ústťový nástavec už červeně žhnul, spíš připomínal rozpálenou podkovu právě vytaženou z výhně. V chladiči kulometu se voda začala vařit, varovné pískání při pomínalo čajník. Vyplivované mosazné nábojnice bušily do kola sousedního vozu, pod kterým vytvářely nezanedbatelně velikou a lesknoucí se hromadu.

"Konec střelby!" zařval Zouga, když poslední centimetry nábojového pásu zmizely v hladových čelistech smrtícího automatu. Snad neuběhla ani celá minuta a zásobník s pěti sty náboji zel prázdnotou.

Odkopl ho stranou a nasadil nový. Divoši toho samozřejmě využili a při náhlém ztichnutí pekelného stroje se nebezpečně přibližovali.

"Nabít!"

"Hotovo! Pal!"

A opět se rozeznělo staccato, které se podobalo úderům křídel černého anděla smrti, hlaveň se hladově vykláněla na obě strany v krvežíznivém odměru, aby odsunula vetřelce zpátky do temnot...

"Utíkají!" najednou zajásal střelec.

Před vozy zůstaly kupy mrtvol. Jenom občas sebou trhl nějaký umírající nebožák ve snaze uchopit ztracené kopí anebo třesoucími se prsty ucpat podivné otvory ve vlastním těle.

Za masou padlých se vlekli zranění zpět k linii stromů a zanechávali za sebou temnou krvavou stopu. Jednomu se dokonce podařilo vstát, ale potácel se v nesmyslném kruhu, zatímco si oběma rukama držel střeva vyhřezlá ven.

Za lesem už obloha růžověla, mráčky rudly a za horizontem pomalu vykukoval oblouček bílého zlata. Svítání

přicházelo v tiché hrůze, aby se podívalo na ztuhlý noční děs...

"Tohle divochům stačilo," uchichtl se kulometčík, i když se mu hlas nervózně třásl.

"Ti se určitě vrátí," konstatoval tiše Zouga a přivlekl další zásobník.

"Kamaráde, opravdu ses osvědčil," opět se zachichotal střelec, zatímco s očima rozevřenýma dokořán zděšeně zíral na hromady bezduchých těl.

"Hlavně si doplň vodu v chladiči, vojíne!" nařizoval major.

"Ať se ti zbraň při dalším útoku nezavaří..."

"Pane!" náhle mladík pochopil, kdo hrál roli nabíječe. "Promiňte, pane!"

"Konečně tady máš kolegu," upozorňoval Zouga, když přibíhal mladíček s kudrnatými vlásky a růžovými tvářičkami. Vypadal spíš na zpěváčka kostelního sboru než na vojáka.

"Kdepak jsi byl, chlapče?"

"Kontroloval jsem koně, pane! Všechno se událo tak velmi rychle..."

"Poslouchejte!" zarazil je zkušený lovec.

Od stromů přicházel nápěv, opět ty hluboké a melodické hlasy. To pěli chválu Krtkové kteří podhrabou horu!

"A teď se starej o zbraň, vojíne!" přikázal major. "Bitva dosud neskončila..."

Otočil se, kráčel podél vozů a při chůzi si nabíjel revolver.

Bazo shromáždil zbylé bojovníky hned mezi prvními stromy, když ustoupili od bělošského ležení.

Znovu se seskupili a zpívali ze všech sil, aby nabrali kuráž k dalšímu útoku. Zbytek impi vojevůdce Manondy se promísil s jeho. Oni totiž tvořili první vlnu, a proto přežila jen nepatrná hrstka.

Náhle se nad korunami ozval podivný šum, připomínající divoký poryv větru při prudké letní bouřce. Vtom se mezi sedícími válečníky ozval výbuch, obrovský sloup kouře a prachu společně s plameny vyrazil vzhůru k nebi a nesl s sebou těla mnoha mužů.

"Usmrťte kouřícího ďábla!" zaječel kdosi, než mezi ně dopadl další dělostřelecký granát. Objevila se opět fontána kouře a plamenů. Domorodci šílení strachem popadli starobylé henryovky a začali střílet do zvířených oblaků. Tím se jim však podařilo zabít a zranit dost velké množství spolubojovníků na protější straně.

"To nejsou duchové!" hulákal Bazo, ale hlas zanikal v sérii explozí. Navíc všude vládl úděsný chaos, poněvadž přírodní lidé se snažili bránit proti silám, které nechápali.

"Do útoku!" zavyl Sekyra. Neměl jinou šanci, jak by je odlákal. Proto vydal rozkaz k boji.

Ti co slyšeli svého Indunu okamžitě poslechli, další se připojili. Vyrojili se z lesa s válečným pokřikem, přidávali se k nim i příslušníci jiných regimentů. Dno vyschlé pánve opět zakryla běžící černá masa - opět se ale rozezvučelo morbidní štěkání kulometů! A v tomhle maniakálním chechtotu se vzduch jakoby rozezněl práskáním tisíců bičů...

"Znovu útočí," vzdychl znavený Zouga. "Tohle je už popáté..."

"Oni snad zešíleli," mumlal St. John, když domorodci opět vyrazili od linie stromů.

U polních děl snížili náměr až k hranici možností, pojistky granátů se nastavovaly na nejkratší dostřel. Šrapnely vybuchovaly, což působilo proti rannímu nebi úchvatně, poněvadž pukaly jako zralé tobolky bavlny, ovšem s nádherně červeným zábleskem.

Prudká střelba ručních zbraní připomínala monzunové deště bušící do plechové střechy. Husté řady impi náhle prořídly, ztratily setrvačnost a podobaly se vlně, která narazila na strmý břeh. Pod vozovou hradbou opět zakolísali, chvíli váhali, načež zase prchli. Zmizeli mezi stromy, kde je hledaly zběsilými kulomety chrlené střely, bezmocně alespoň trhající kúru stromů. Náhle zbraně utichly.

Vedle majora si mnul ruce doktor Jameson. "Všechno skončilo! Divoši jsou zničeni, otřeseni, zahnáni! V něco takového jsme nemohli ani doufat, co říkáte? Generále, coby vojenský expert, na kolik odhadujete ztráty nepřítele?"

Mungo o položené otázce vážně uvažoval, potom se vyšplhal na jeden z vozů, aby získal lepší výhled na bojiště. Ignoroval občasný výstřel z nepřátelské strany, když se několik matabelských odstřelovačů pokoušelo o úspěch. Bohužel žili v přesvědčení, že hledí nastavené na maximální vzdálenost donutí kulky doletět nejdál...

Američan si dokonce zapálil doutník a posléze chmurně odhadl: "leží jich tam minimálně dva tisíce, možná i tři..."

"Proč nevyšlete zkušené vojáky, aby těla přepočítali, doktore?" procedil Zouga skrz zuby a Jameson v otázce ani nepostřehl sarkasmus.

"Nemůžeme si dovolit žádné zdržení! Vždyť před sebou máme ještě plný den cesty... Tenhle záznam v deníku BSAC bude opravdu dobře vypadat!"

Z kapsičky vytáhl cibule na zlatém řetězu, nehtem otevřel víčko.

"Osm hodin!" jásal. "Vždyť je teprve osm! Chápete, že jsme zvítězili ještě před snídaní, pánové? V deset už můžeme vyrazit na cestu k Lobengulovu královskému kraalu! Naši akcionáři na vás budou skutečně pyšní..."

"Zatím mám dojem," přerušil ho Zouga, "že se musíme ještě pustit do práce. Opět útočí!"

"Kdybych to neviděl na vlastní oči, nevěřil bych tomu!" bručel Mungo.

Bazo pomalu kráčel mezi zbylými válečníky, z nichž už zůstala jen patetická skupina přeživších zoufalců. Většina z nich si ovázala zranění zelenými listy, i když z očí čišel smutek poznání člověka, který před chvílí nahlédl pod pokličku nekonečna... Už nezpívali, seděli v naprosté tichosti, ale stále byli otočení čelem k nepřátelskému ležení.

Sekyra ještě jednou všechny obešel, potom se zastavil pod větvemi týkového stromu. Vzhlédl. Manonda, vojevůdce regimentu Insukamini, visel na jedné z větví v kožené smyčce. Oči mu lezly z důlků, jako by i po smrti chtěl svým pohledem děsit bílé vetřelce. Stehenní kost pravé nohy mu přeřízla nad kolenem kulometná dávka, takže se mu houpala prakticky jen na kůži.

Bazo vzdal hold svým asagajem.

"Zdravím tě, Manondo, který sis vybral raději smrt, než aby vypil pohár hořké porážky až do dna!" vykřikl. Impi mrtvého Induny už neexistovali. Leželi jako první oběť nedaleko vozové hradby.

"Chválím tě, Manondo, který sis vybral smrt raději než život mrzáka a otroka! Běž v míru, Manondo, a promlouvej sladu s duchy našich předků..."

Pak se Sekyra otočil a pohlédl na své věrné.

"Máte ještě pořád zarudlé oči, mé děti?" zazpíval jasným tónem.

"Stále jsou zarudlé, Baba!" odpověděli hlubokým refrénem.

"Vyražme tedy do práce, která na nás stále čeká..."

Když se v první vlně hnalo deset amadod, vypadal útok majestátně. Nyní se tu belhal s bídou jeden jediný útvar po kluzké, krví nasáklé hlíně. V polovině trasy, někde mezi stromy a vozy, se většina otočila a nechala Baza postupovat téměř samotného. Pořád ještě běžel, s každým skokem se zhluboka nadechoval, ústa dokořán pot z něho jen lil. V božském šílenství ani nepostřehl zásah prvé střely, jen pocítil tupou bolest, jako by ztratil část těla...

Stále se však hnal, překonával hromady pokroucených mrtvol a rachot výstřelů se pro něj odsunul kamsi do dálky. Opět zaznamenal ostré bodnutí, ale bolest nepřišla. Hučelo mu v uších, výhled se zúžil do jakéhosi temného tunelu.

A zase s ním cosi trhlo! To už ho ale zmáhala únava. Chtěl si jen lehnout a odpočívat. Přesto ho jako magnet přitahovalo zářivě bílé plátno vozů...

Další náraz s ním zacloumal , tentokrát se mu podlomily nohy Pomalu se sesul a zůstal ležet s tváří zabořenou do rozžhaveného prachu.

Střelba utichla a ozval se jiný zvuk. Za vozovou hradbou se rozezněly nadšené výkřiky. Tam oslavovali bílí muži své vítězství. Černého vojevůdce zachvátila únava až k smrti, zavřel tedy oči a nechal se zahalit temnotou...

Vítr se stočil nečekaně k východu, a proto studený opar zahalil kopce. Tanase se otřásla zimou při stoupání úzkou stezkou mezi dvěma žulovými kopulemi.

Přes ramena měla přehozenou kožešinu, na hlavě se kymácel v uzlu svázaný zbyteček majetku z tajné jeskyně. Dosáhla vrcholu a s nadějí pohlédla do dalšího údolí, zarostlého hustou zelení. Bedlivě se rozhlížela, ale opět na ni dolehlo zoufalství. Stejně jako předtím zelo prázdnotou...

Od té doby, co opustila posvátná místa, měsíc dospěl k úplňku a poté se zase změnil v nicotu, takže zářil jen žlutý srpeček ležící na noční obloze. A ona pořád hledala ženy a děti matabelského národa. Tušila, že se musí skrývat někde v Matopos. Při střetu se silným nepřítelem je muži obvykle posílali do kopců, do neproniknutelných labyrintů skalního města.

Konečně dorazila na dno opuštěného údolí. Nohy měla jako z olova, k tomu se přidalo ještě nutkání k zvraceni. V ústech jí bublaly sliny, které s nechutí polykala. Znaveně dosedla na mechem pokrytý balvan u malého potůčku. Dobře věděla, co je příčinou všech těžkostí, protože měsíční cyklus se zastavil! Semeno toho pupkatého zvrhlíka se pravděpodobně uchytilo...

Dobře věděla, co musí udělat! Odhodila zátěž a hledala suché místo pod stromy, kam mlha ještě nedolehla. Sebrala několik suchých větviček a složila je na hromádku. Přiklekla k nim a silou vůle se snažila zkoncentrovat. Po chvíli však poraženecky vzdychla. Dokonce přišla i o tak malinkatý dar jako je vznícení ohně! Bílý muž se zlatavými vousy říkal pravdu. Už není Umlimo! Stala se z ní mladá žena bez podivných schopností a bez povinnosti hrůzné služby. Vlastně je volná! Duchové už nad ní nemají pražádnou moc, takže mohla konečně hledat muže, jehož milovala...

Musela tedy rozdělat oheň tradičními prostředky s využitím malého lučíku k vrtění suchou větvičkou. Sílu jí dodávala dvojí touha: láska a stejně obrovská nenávist!

Jakmile začal vřít obsah malé hliněné nádoby, přidala kousky suché kůry ze vzácné dřeviny tamboekie, načež se vznesl sladký odér jedovaté páry. Poté lektvar stáhla z ohně.

Z opasku vytáhla ostrý roh s odlomenou špičkou, jenž sloužil k odchytávání krve čí jako trychtýř k zavedení léčebných směsí do veškerých tělesných otvorů...

Primitivní nástroj namazala lojem, lehla si na záda a zasunula si špici velice opatrně co nejdál do klína. Pak se nadzdvihla, aby prstem přezkoušela teplotu odvaru. Výsledek ji uspokojil, proto mohla zahájit lití do rohu, dokud nádobku nevyprázdnila. Svíravá bolest se však nesnesitelně stupňovala, až si prokousla ret... Bleskově vyrvala trychtýř, přitáhla si kolena k bradě a zoufale naříkala nad zběsilým vřením kdesi uvnitř.

Při nočním záchvatu prvních křečí jasně cítila divoké stahy břišních svalů. Snad by si i přála, aby z ní vyšla zformovaná replika bílého monstra, na němž by se mohla pomstít. S neskonalou radostí by důkaz prožité hrůzy mučila v plamenech...

Ale i přes drásavé pročistění těla nesla dál svou nenávist, nezdolnou a neohraničenou, při namáhavém pochodu hlouběji a hlouběji do Matopos.

Radostné výkřiky a šťastný smích dětí ji navedly správným směrem. Tanase se přikrčeně blížila podél řeky, kryla se rákosím, až se dostala k zelenavé tůni v bílém písku vyschlého dna. Dívky sem přišly pro vodu. Velké černé hliněné nádoby stály v řadě, hrdla utěsněná zelenými listy, aby ani kapka nezmizela, až je ponesou vyvážené na hlavách.

Přestože už měly vodu nabranou, nemohly odolat pokušení vycachtat se v chladivé lázni. Jedna z nich náhle cizinku zahlédla, ihned vyjekla varování.

Tanase stačila odchytit jen nejmenšího a nejpomalejšího caparta, zbytek skupiny zmizel za skálou. Teď tiskla holčičku k sobě, mrňous však skučel hrůzou.

Snažila se děvenku uklidnit, kolébala ji a hladila, až ztichla.

"Jsem z tvého kmene," špitala. "Neboj se, maličká..."

O půl hodiny později už děti radostně švitořily a vedly ji za ruku. Náhle se vyrojily matky z jeskyní na konci údolí, hned zdravily Tanase a tlačily se kolem ní.

"Je pravda, že došlo ke dvěma obrovským bitvám?"

"Prý naši slavní impi podlehli u řeky Shangani a přeživší byli zmasakrováni na březích Bembesi?"

"Manželé i synové asi zahynuli - prosím, řekni, že to není pravda!"

"Sám král údajně prchl z královského kraalu... Co budeme dělat, jsme jako děti bez otce! Je i tohle pravda, můžeš to potvrdit?"

"Nic nevím!" Tanase se snažila rezolutně zarazit příval otázek.

"Přišla jsem si novinky vyslechnout, já žádné nepřináším...

Může mi některá z vás naznačit, kde bych našla Jubu, nejoblíbenější manželku Gandanga, krále bratra?"

Ukázaly směrem k dalšímu hřebenu kopců, a tak se utrmácená poutnice opět vydala na cestu. A skutečně našla další skupinu žen, ukrytou v husté buši. Tady si děti nehrály, ani se nesmály, protože byly vyzáblé jako lunt! Bříška nafouknutá...

"Nemáme žádné jídlo," stěžovaly si nešťastnice bývalé kněžce. "Brzo zemřeme hlady..."

Ukázaly jí ale cestu na sever, takže pokračovala dál ve svém hledání, přičemž se seznamovala s mučivou agonií poraženého národa. Jednoho dne se konečně dostala ke vchodu do temné a zakouřené jeskyně, odkud zazněl známý hlas.

"Tanase, mé dítě, má dcero..."

Teprve teď si uvědomila, o koho jde. Kdysi tukem překypující matrona velice pohubla, grandiózní prsa se přeměnila ve splasklé sáčky.

"Jubo, má matko!" vyjekla dívka a rozběhla se k ní. Dlouho trvalo, než přestala vzlykat a mohla se rozhovořit. "Ach, má matko, nevíš, kde je Bazo?"

Holubička kdysi nastávající snachu trochu odstrčila, aby se jí mohla podívat do očí. V nich dívka vyčetla nesnesitelnou až zničující bolest.

"Nemůže být mrtvý!" zavyla.

"Pojď, má dcero!" hlesla Juba a zavedla ji dál do jeskyně. Tam už převládal záhrobní puch rozkladu.

Druhou část ponurého příbytku osvětloval hořící knot, plující v nádobě s olejem. Hned vedle leželo vyhublé tělo, kolem něho se vznášel odér hnijícího masa.

Zděšena Tanase poklekla vedle lidské trosky, nadzdvihla hromadu listů z jedné páchnoucí rány.

"Není mrtvý," hlesla. "Bazo žije!"

"Ještě dýchá," souhlasila Holubička. "Můj manžel s těmi co přežili přinesli nebožáka na štítu. Prosili mě, abych ho zachránila. Nikdo však mého syna uzdravit nemůže..."

"Nezemře!" divoce odporovala dívka. "Nenechám ho umřít!" Naklonila se ke kostře potažené kůží a přitiskla rty na rozpálené čelo. "Nenechám tě odejít!" hlesla.

Kopce rady starších byly opuštěné, nikde ani živáčka, nikde ani jediný kus hovězího dobytka. Zbylí domorodci už dávno zahnali vypasená stáda, aby je zachránili před vetřelci. Dokonce ani vrány a supi se nevznášeli nad skalními útesy, poněvadž kulomety jim připravily bohatou hostinu u řeky Bembesi, necelých čtyřicet kilometrů na východ.

Královský kraal v GuBulawayo zel prázdnotou. V příbytcích žen se neozval ani výkřik dítěte, ani dívčí zpěv. Všichni se ukryli v kouzelných kopcích Matopos.

Ubytovny regimentů též byly opuštěné. Dva tisíce zahynuly u Shangani, tři tisíce u Bembesi. Nikdo nemohl spočítat těžce raněné, kteří se odplazili, aby dodýchali jako zvířata v jeskyních nebo hustých křovinách.

Ze všech matabelských válečníků zůstal nedotčený jediný regiment: Inyati pod Gandangovým vedením. Pouze králův bratr dokázal odolat davovému šílenství a nevyslal své muže do otevřeného terénu před ústí čekajících kulometů. Nyní se svými impi vyčkával na panovníkovy rozkazy v kopcích na sever od královského kraalu.

V celém GuBulawayo zbyla jen malá skupinka zástupců civilizace. Šestadvacet bělochů, většinou obchodníků a lovců, tady zůstalo ve chvíli, kdy se dal Jameson se svým sborem na pochod z Iron Mine Hill.

Na Lobengulův příkaz tady zůstali i manželé Codringtonovi s dvojčaty. Monarcha je tu chránil v době probíhajících hrůzných bitev a nyní si je předvolal k poslední audienci.

Všichni se shromáždili před nově vybudovanou královskou rezidencí z vepřovic, která nahradila vysloužilé doškové chýše. Čtyři panovníkovy vozy, pocházející z Kapska, už byly zapřaženy. Kolem vládce se pohybovalo posledních pár poddaných: dvě královy manželky, čtyři přestárlí vojevůdci a tucet otroků i sluhů.

Velký Černý elefant seděl na kozlíku vedoucího vozu, v němž přepravoval své poklady. Stovku největších klů, malé nádoby se surovými diamanty a plátěný vak označený The Standard Bank s nastřádanými sovereigny za čtyři roky od doby, kdy podepsal koncesi společnosti BSAC. Získal čtyři tisíce zlatých mincí, což nevycházelo ani na jednu za každého mrtvého...

Kolem shromáždění běloši pohlíželi na představitele matabelského národa, ze kterého se během posledních týdnů stal najednou stařec. Hluboké vrásky smutku a zoufalství mu rozbrázdily tvář. Navíc sotva lapal po dechu.

"Vyřiďte vaší královně, bílí lidé, že Lobengula své slovo dodržel. Ani jeden z vás nepřišel k úhoně!" zasípal. "Daketela a jeho vojáci se tu zítra objeví. Pokud využijete východní cestu, potkáte se s nimi ještě před soumrakem..." Odmlčel se, aby chytil dech. "Dejte se na cestu tedy. Nic víc už vám neřeknu..."

V tichosti poslechli, pouze Robyn s rodinou zůstala. Dvojčata stála po boku matce. V jedenadvaceti už dívky dosáhly i její výšky, takže vypadaly vedle sebe jako tři sestry. Clinton Codrington za nimi, v ramenou ohnutý a plešatý,

spíš připomínal jejich otce.

Odcházející monarcha na ně shlížel se zoufalou lítostí.

"Je to naposledy, kdys potěšila můj zrak, Nomuso..."

"Ach, velký králi, srdce mi puká při pomyšlení, k čemu došlo a co jsem ti radila..."

Lobengula pomalu zdvihl ruku, aby ji utišil.

"Nemuč se zbytečně, Dcero milosrdenství! Byla jsi mi skutečným rádcem po mnoho let a vše, co jsi udělala, vycházelo z našeho přátelského vztahu. Nic bychom, ani ty, ani já, nemohli změnit! Jednalo se přece o jasné proroctví se zcela jistým účinkem, jako když na podzim padají listy ze stromů a jinovatka se objevuje na skalách...." Robyn se rozběhla ke královskému vozu. Laskavý monarcha se sehnul, aby jí podal ruku. "Nomuso, modli se za mě k vašim třem bohům, kteří jsou jeden!"

"Nic se neboj, Lobengulo, uslyší ode mě, jak dobrý jsi člověk!"

"Žádný člověk není jen dobrý, nebo jen zlý," povzdychl panovník. "A teď, Dcero milosrdenství přetlumoč vítězům, v jejichž čele stojí Daketela: Jsem poražený, bílý muži, a mé válečníky už zhltli mrchožrouti... Nech mě jít, nesnaž se mě vypátrat, protože jsem už starý. Přál bych si jen najít místo, kde můžu v klidu truchlit nad smrtí svých poddaných a kde konečně budu moct zemřít v pokoji!"

"Samozřejmě že vyřídím vzkaz, velký králi."

"A poslechnou, Nomuso?"

Nemohla se mu dívat do tváře, raději sklopila oči.

"Vždyť sám dobře víš, že nikdy neposlechnou..."

"Mí nešťastní lidé," šeptal monarcha. "Dohlédneš na mé postižené poddané, když tu nebudu, Dcero milosrdenství?"

"Tohle můžu odpřisáhnout, velký králi!" pevně pronesla Robyn. "Slibuju, že zůstanu na misijní stanici Khami do dne vlastní smrti a celý svůj život zasvětím tvému národu!"

Vladař se najednou usmál a po dlouhé době se mu objevilo v očích to staré šibalské zablýsknutí.

"A proto ti dávám své královské povolení, které jsem ti odpíral po celá ta léta, Nomuso! Od tohoto dne navždy dávám možnost všem mužům, ženám i dětem matabelského národa, kteří si přejí co ty, abyste jim mohli polévat vodou čela a dělat jim na nich křížky vašich tří bohů..."

Robyn nebyla schopná odpovědi.

"Zůstaň v pokoji, Nomuso!" popřál velký Černý elefant a jeho vůz se pomalu rozjel. Po chvíli se malá karavana ztratila v ohyhu cesty...

Clinton Codrington vyvedl mulu na vrchol stoupání poblíž královského kraalu, potom sevřel v dlani manželčinu ruku. V tichosti seděli na dvoukoláku, aby ještě jednou shlédli zvířený prach královy vzdalující se kolony.

"Nikdy ho nenechají v pokoji!" hlesla Robyn.

"Cenu pro ně má jen Lobengula," odsouhlasil Clinton. "Bez něj ani Jameson, ani Rhodes neoslaví kompletní vítězství!"

"Co s ním chtějí udělat?" vzdechla. "Jestliže ho chytí..."

"Pravděpodobně ho pošlou do exilu. Možná by opět využili ostrov Svaté Heleny jako v případě zulského náčelníka Cetewayo."

"Úplná tragédie, nechat se vtáhnout mezi dvě dějinná údobí: napůl divoch, napůl civilizovaný muž - napůl krutý despota, napůl stydlivý a citlivý snílek! Chudák Lobengula..."

"Tati, podívej!" vyjekla náhle Vicky a ukazovala k východu. Mohutný sloupec prachu se vznášel nad trnovníky. Na cestě se právě objevilo čelo postupující kavalerie. Kovové přezky a zbraně se blýskaly ve slunečním svitu.

"Vojáci," špitla Lizzie.

"Vojáci," zopakovala Vicky celá rozzářená. "Jsou jich stovky..."

Dvojčata na sebe pohlédla, plná nadšení - bez dalších slov si porozuměla.

Clinton uchopil otěže, ale Robyn mu stiskla zápěstí.

"Počkej," zarazila ho. "Chci se podívat, co se bude dít dál. Končí totiž jedna epocha, brutální, ale nevinná!"

Lobengula ponechal jednoho z důvěryhodných vojevůdců v královském kraalu s příkazem, aby vše zapálil, jakmile poslední vůz zmizí. Panovník totiž zanechal ve své nové rezidenci velké množství zbylé munice pro henryovky z těch sta tisíc nábojů, za které prodal svou zem i svůj lid. Také se tam nacházelo dvacet sudů černého prachu...

"Tam!" vyhrkla misionářka, když se vyvalil černý dým a v něm plameny šlehající stovky metrů k nebi. Až po několika vteřinách je zavalila tlaková vlna výbuchu z míst, kde právě černý oblak vytvořil hřib nad rozmetaným kraalem.

V blýskavé uniformě připomínal hrdinu snažícího se všechny ochránit.

"Žádné nebezpečí nám nehrozilo, tos věděl dobře!" odsekla Robyn.

"Kde je Lobengula?" snažil se změnit téma rozhovoru. Odmítavě zavrtěla hlavou. "Už takhle jsem vinná podporou zrádného komplotu proti dobrému králi..."

"Jsi ale Angličanka!" připomněl důrazně bratr. "Měla bys přece vědět, ke komu máš být loajální..."

"Ano, jsem Angličanka," ledově odsouhlasila, "ale dnes se za to stydím! A už vůbec si nemysli, že prozradím, kde je král!"

"Jak si přeješ," odfrkl Zouga a pohlédl na Clintona. "Ty dobře víš, že pro dobro každého v téhle zemi je zapotřebí objevit Lobengulu, jinak tady mír nikdy nezavládne..."

Lobengulova rezidence, na jejíž vzhled lahodící oku byl tak pyšný, se rozpadla v nicotu.

Doškové stavby královské sestry a ostatních manželek, připomínající úly, hořely jasným plamenem. Od nich oheň přeskočil přes palisádu na další suchou trávu střech vzadu. Do pár minut se celé GuBulawayo proměnilo ve žhnoucí inferno...

"Konečně můžeme odjet," poznamenala doktorka a Clinton pobídl mulu.

Průzkumný oddíl třiceti mužů cválal vpředu, štíhlá postava v čele se nedala přehlédnout.

"Bohudíky, že jste naživu!" zvolal Zouga.

Misionář odevzdaně sehnul hlavu.

"Král vyrazil na sever s vozy a manželkami, regiment Inyati je mu po boku..."

"Díky," hlesl major. "Vyšlu s vámi eskortu, abyste se mohli připojit k hlavní koloně. Nejsou daleko od nás. Seržante!" Mladík s třemi proužky na rukávu popojel, tváře mu zářily červení.

"Seržant Accut! Potřebujeme šest mužů ze zadních pozic k doprovodu skupinky civilistů do bezpečí!" Potom major krátce zasalutoval sestře i švagrovi, pak zavelel: "Cvalem vpřed!"

Dva tucty jezdců zmizely směrem k doutnajícím troskám GuBulawayo, zatímco vybraná šestice doprovázela pomalu jedoucí dvoukolák.

Vicky pohlédla přímo do očí rozpačitého velitele. Zároveň se pomalu nadechovala, aby se ňadra pod bavlněnou blůzičkou nadzdvihla. Růžolící mladík nevěřícně vykulil oči a zrudl ještě víc.

Na závěr představení vychytralá dívka pokračovala v mimice, když si špičkou růžového jazýčku vilně olízla rty. Seržant Accut téměř vypadl ze sedla...

"Victorie!" matka ostře zarazila další pokračování, aniž se vůbec ohlédla.

"Ano mami!" Vicky velice rychle ohnula ramena, aby změnila nestoudné dmutí hrudi, a okamžitě nasadila výraz poslušné dcery.

Telegrafická zpráva přijatá stanovištěm Fort Victoria dne 10. listopadu 1893 a odeslaná heliografem do GuBulawayo:

TELEGRAM PRO JAMESONA STOP VLADA JEJIHO VELICENSTVA NESOUHLASI S VYHLASENIM MATABELELANDU BRITSKOU KOLONII CI S PRESUNEM DO JURISDIKCE VYSOKÉHO KOMISARE STOP MINISTR ZAHRANICI JEJIHO VELICENSTVA ALE SOUHLASI ABY BSAC USTAVILA APARAT K OVLADANI NOVÉHO TERITORIA STOP OBLASTI ZEMĚ MASONU I MATABELELAND NYNÍ SPADAJÍ POD ADMINISTRATIVNI VEDENI BSAC STOP AKCIE SPOLECNOSTI V LONDYNE DOSAHLY VISE OSM LIBER STOP NEJSRDECNEJSI BLAHOPRANI VAM I DUSTOJNIKUM A MUZSTVU OD JUPITERA.

Hned za ním se objevil druhý, kratší:

PRO JAMESONA URGENTNI A PRISNE DUVERNE STOP ZNIC VSECHNY KOPIE STOP MUSIME MIT LOBENGULU STOP ZADNY RISK NENI VELKY ZADNA CENA NENI VYSOKA STOP JUPITER

"Reverende Codringtone, vyčlenil jsem oddíl o nezanedbatelné síle, který bude Lobengulu eskortovat zpět!" informoval Jameson před stanem s pohledem upřeným přes zvětšující se laager k žčernalým zbytkům královského kraalu. "Dokonce jsem poslal zprávu," dodal doktor a četl z poznámkového bloku:

"Nastal čas zastavit zbytečné zabíjení! Okamžitě se vraťte do GuBulawayo - zaručujeme vám bezpečnost i laskavé zacházení!"

"Poslal vám monarcha odpověď?" chtěl vědět Clinton.

"Tady," Jameson mu předal přeložený kus papíru. Misionář rychle přejel zprávu očima:

"Mám tady čest zdělit, že sem obdržel dopis a vyslechl obsach správy; takže se vrátím..."

"Tohle psal míšenec a podvodník Jacobs, který se k vladaři připojil," zamumlal Clinton. Viděl jasně všechny chyby v pravopisu. "Bohužel znám až moc dobře jeho rukopis!"

"Myslíte si, že král něco podobného mohl oznámit?" vložil se do debaty Mungo St. John. "Skutečně se chce vrátit?"

Clinton ani neotočil hlavu ke zdroji hlasu.

"Doktore Jamesone, nijak nesouhlasím s vašimi akcemi ani činy smutně proslavené BSAC. Zaujala mě pouze vaše výzva, zda bych nemohl jen trochu ošetřit hrůzné rány, které postihly matabelský lid. Rozhodně však existuje hranice, kterou nemohu překonat v případě komunikace s vaším nohsledem!"

Jameson se nakvašeně zamračil.

"Reverende, rád bych vám připomněl, že já dosadil generála St. Johna do funkce administrátora a hlavního soudce Matabelelandu..."

Misionář ho kvapně přerušil.

"Samozřejmě že znáte minulost vašeho chráněnce - kdysi coby zavilý otrokář kupoval a prodával černochy! A teď mu vy dáte do rukou neomezenou moc?"

"Ano, děkuju vám za připomínku, reverende. Vím dobře, že generál St. John kdysi obchodoval na moři a zároveň vím, jak jste ve službě Královského námořnictva vedl útok na jeho loď. Po téhle operaci jste byl postaven před vojenský soud, uvězněn a vyloučen ze služby! Reverende, můžeme tedy pokračovat. Pokud si nepřejete mluvit přímo s generálem, rád zprostředkuju spojení..."

Mungo St. John, sedící na skládací židli, si přehodil nohu přes nohu, perfektně vyblýskané jezdecké boty doslova svítily. Ačkoliv nasadil dobrácký úsměv, jediné oko zářilo jako obnažené ostří dýky.

"Doktore Jamesone, mohl byste vyzvědět od ušlechtilého kněze, zda se domnívá, že Lobengula se sám vzdá?"

"Co si myslíte vy?" nadhodil Clinton, aniž se na Američana podíval.

"Ne!" zavrtěl hlavou Mungo.

"Reverende, generál St. John povede rychlou operační jednotku, vyslanou za vladařem. Rád bych, kdybyste mohl jet s ním!"

"Proč já, doktore?"

"Mluvíte plynně domorodým jazykem," odpověděl Jameson.

"Takových je přece víc - kupříkladu Zouga Ballantyne, navíc je i voják!"

"Váš švagr je pověřen důležitějšími úkoly..."

"Třeba krást panovníkův dobytek...," ledově poznamenal Clinton.

Všichni věděli, že major dostal za úkol vypátrat nesčetná Matabelská stáda a přihnat je do GuBulawayo k dalšímu přerozdělení. Doktor poznámku ignoroval a sladce pokračoval dál.

"Navíc, reverende, vy a vaše žena jste byli nejbližšími Lobengulovými přáteli po mnoho let. Má vás rád a důvěřuje vám! Ale od chvíle, kdy mu major Ballantyne doručil naše ultimátum, ho považuje vladař za nepřítele..."

"Nikoliv bezdůvodně!" zamumlal misionář. "Přesto se odmítám stát Jidášem, vážený doktore!"

"Vaše přítomnost ve vojenském oddílu může napomoci při odvrácení dalšího zbytečného prodlužování krvavého konfliktu," nenechal se přerušit Jameson, "při němž by došlo k nevyhnutelnému zabití stovek, ne-li tisíc" dalších příslušníků matabelského národa v hrůzných jatkách! Osobně bych zdůraznil, že je přece vaší křesťanskou povinností pokusit se podobné katastrofě předejít..."

Clinton stále váhal, takže Mungo nadhodil:

"Doktore Jime, musíte hlavně vypíchnout to nejdůležitější pro reverenda Codringtona - dostatek příležitosti k uklidnění panovníka a zároveň možnost využití neopakovatelné, téměř historické chvíle! Vždyť může zachovat vladaře pro celou generaci, ovšem pokud se dotyčný vzdá, a též mu zajistit laskavé zacházení - na to mu dám své čestné slovo generála!"

"Dobře tedy," smutně kapituloval misionář. "V případě, že se opravdu stanu královým ochráncem a poradcem, zařadím se do vašeho oddílu..."

"Sledu jí nás," pronesl tiše Gandang. "Pořád jedou za námi!"

Lobengula zdvihl hlavu a pohlédl k obloze. První těžké kapky mu dopadly na čelo i na tvář.

"Bude pršet," konstatoval monarcha. "Kdo říkal, že nás v dešti nebudou sledovat?"

"Já, můj králi - ale zmýlil jsem se!" přiznal zkušený vojevůdce.

"Když Jedno bystré oko vyrazil z GuBulawayo, vzal si s sebou tři sta mužů a čtyři malé kanony na třech nohách, které drnčí jak upovídané stařeny. Navíc v jednom voze má i velký kanon."

"To vím," odsouhlasil panovník.

"Myslel jsem, že se bílí stáhnou, jakmile se rozprší. Nyní však průzkumníci donesli nejnovější zprávu: Jedno bystré oko poslal zpět polovinu svých mužů, velký kanon a dva malé třínohé. Nemohou s nimi překonat bláto, ale..." Gandang se otočil.

"Nešetři mě, můj bratře, řekni mi vše!"

"Jedno bystré oko nás pořád sleduje, navíc jeho muži postupují poměrně rychle, dokonce i v bahně!"

"Jak rychle?" tiše se zeptal král.

"Jsou den pochodu za námi a zítra večer se utáboří na tomhle místě u řeky, kde jsme teď my..."

Král si přehodil potrhanou kožešinu přes ramena. Ochladilo se, navíc neměl dostatek energie, aby se přesunul pod ochranu plátěného přístřešku. Pohlédl na řečiště před sebou. usadili se u Shangani, ale o víc jak dvě stě kilometrů dál po proudu, než leželo místo prvního nešťastného střetu s bělochy.

Postupovali hustým lesem. Některé stromy museli pokácet, aby královy vozy vůbec projely. Rovina se rozprostírala všude kolem, jednotvárnost krajiny rušila jedině termitiště. Některá o velikostí domu, jiná jen jako pivní soudek, ale dostatečně velká i pevná, aby vmžiku zničila dřevěné kolo.

Šedivá obloha předváděla těžké mraky, visící snad v korunách stromů. Velice brzo se rozprší naplno, tyhle velké kapky sloužily coby varování, a v prázdném řečišti se pak požene řvoucí živel, uvažoval vojevůdce.

"Sto padesát mužů, Gandangu," povzdychl král. "Kolik máme my?"

"Dva tisíce," hbitě zareagoval nevlastní bratr. "Ale možná zítra či pozítří se připojí Gambo, který má další tisíc."

"A potom se jim už můžeme postavit?"

"Problémem jsou ty zbraně s třemi nohami, veliký králi. Před nimi neobstojí ani deset tisíc bojovníků, když se jejich ústa rozchechtají... Ovšem pokud vládce vydá rozkaz, vyrazíme..."

"To rozhodně ne! Co když jim jde o zlato?" náhle zbystřil Lobengula. "Bílí mužové mi nedají pokoj, dokud nedostanou drahocenný kov! Klidně jim ho nechám, a tím se jich zbavím... Kde je Kamuza, můj mladý Induna? On přece mluví jazykem našich nepřátel, a tak ho pošlu k nim!"

Dotyčný se bleskově objevil u předního kola vozu.

"Dej vaky se zlatem do rukou bílého muže, Kamuzo, můj důvěryhodný vojevůdče. Dále jim vyřiď slova svého vladaře: Spolykali jste mé regimenty a zabili všechny mladé bojovníky, spálili mé kraaly a zahnali ženy i děti Matabelelandu do kopců, kde vyhrabávají kořínky podobné divé zvěři! Zabrali jste královská stáda, nyní vlastníte i mé zlato! Bílí mužové, teď jste dostali vše! Necháte mě konečně v klidu, abych mohl truchlit nad ztrátou milovaných poddaných?"

Deset vaků z bílého plátna bylo těžkým břemenem pro jednoho muže. Proto Kamuza poklekl, svázal je dohromady a nakonec vložil do kožených pytlů na obilí.

"Slyšet znamená uposlechnout, velký Černý elefante!" pronesl rituální chválu mladík.

"Leť jako vítr, Kamuzo!" nařizoval mírně Lobengula. "Kvapem se k nám totiž přibližují..."

Will Daniel se hrbil v sedle a krempou klobouku si chránil dýmku před neustávajícím mrholením. Přes ramena měl přehozené pogumované plátno, už se lesknoucí stékající vodou.

V ruce svíral uzdy dvou dalších koní, z nichž jeden nesl náklad zabalený v plátně. Už nebyl seržantem! Po nevydařeném výkonu s Umlimo ho Zouga Ballantyne degradoval na vojína. Navíc se stal sluhou jednoho z důstojníků rychlé operační jednotky...

Druhý kůň patřil starému kamarádovi ve zbrani. Jim Thorn dřepěl za trnitým keřem, opasek zavěšený kolem krku a vztekle nadával.

"Hnusně zasraná voda, prašivě smradlavej déšť v týdle Bohem zapomenutý zemi..."

"Hej Jime, prdel tě musí pořádně pálit,co? Dyť je to dneska už podvanáctý...

"Zavři tu hnusnou klapačku!" zařičel nasupeně spolubojovník a přešel opět do monotónního monologu. "Zkurvenej cval, prdel rozsekaná. . ."

"Tak dělej, chlapče," Will pozdvihl krempu, aby se rozhlédl kolem. "Nemůžeme takle zavostávat za hlavní skupinou, dyž se buš hemží těma zasranejma černochama!"

Jim Thorn se konečně objevil, dopínal opasek a spekuloval, kolik času mu zbývá do dalšího návalu střevních potíží. Vyhoupl se do sedla a vydali se podél hlubokých kolejí vyjetých ve žlutém bahně vozem taženým koňmi. V něm se vezly dva osvědčené kulomety značky Maxim.

Konec útvaru neviděli, ale oba výtečníci velice brzo zjistili, jak je moudré zdržovat se pozadu. Nikdo jim nemohl nařizovat seskok do bahna, sahajícího po kolena, ani pomoc při vyprošťování zapadlého vozu.

"Bacha!" zaječel náhle Jim a snažil se vytáhnout pušku.

"Máme na krku ty zasraný divochy!"

Matabelec tiše vystoupil z husté buše a zhmotnil se před nimi. S dlaněmi otevřenými naznačoval, že je beze zbraně. "Počkej, Jimme!" snažil se Daniel zadržet komplice. "Zjistíme, co ten bastard chce..."

"Čoveče, todle smrdí! Není to past?" Thorn se nervózně rozhlížel.

"Radši ho střelíme a pojedem dál!"

"Přišel jsem v míru!" zdůraznil domorodec anglicky.

V mžiku oba jezdci od boku zamířili na podezřelé individuum.

"Nesu vzkaz od krále..."

"Tak ho rychle vyplivni!" zachrchlal Daniel.

"Lobengula vzkazuje, abyste si vzali jeho zlato a vrátili se zpět do GuBulawayo..."

"Zlato?" podivil se Jim Thorn. "Jaký zlato?" Kamuza ustoupil ke keři a vytáhl svěřené břímě.

Will Daniel se nadšeně rozesmál, když uvnitř pytle objevil malé plátěné vaky označené logem banky. A uvnitř nádherně cinkaly.

"Panebože, tohle je nejsladší hudba, jakou jsem kdy slyšel..."

"Co uděláte, bílí mužové?" vyžadoval královský posel jasnou odpověď. "Předáte zlato vašemu náčelníkovi?"

"Nešpekuluj, čerte, dostane se do těch nejlepších rukou. To ti slibuju, jako že se Wiliam Daniel menuju!" Zatím Tim Thorn hbitě cpal nenadálou kořist do sedlových brašen.

"Vánoce a narozeniny najednou!" pomrkával na spolubojovníka.

"Bílí mužové, skutečně se obrátíte a vrátíte do GuBulawayo?"

Úzkostlivě doloval životně důležitou informaci domorodec.

"Přestaň se laskavě strachovat!" radil výtečník a dokonce mu hodil i kus tvrdého chleba. "Tady máš prezent, dárek, chápeš?"

Pak se obrátil na Jima.

"Pojďte, pane Thorne! Budu používat titul pan, protože jsi boháč..."

"Veďte nás, pane Danieli," šklebil se druhý vykuk a svorně pobídli koně. Za sebou nechali černého vojevůdce, zabořeného v bahně a se ztvrdlým komisárkem v ruce.

Clinton Codrington stěží udržoval rovnováhu na kluzkém břehu řeky Shangani. Nízko plující mraky přinesly šero do krajiny předčasně, les na druhé straně snad už tonul v temnotě.

Hrom rachotil, jako by se balvany valily po plechové střeše, a déšť se na několik vteřin proměnil v liják. Po chvíli zase přešel v drobné mrholení. Misionář se otřásl a ohrnul si límec ovčího kožichu. Mířil k vozům s kulomety v čele kolony.

Tam natáhli plachtu, pod níž se sešla nevelká skupina důstojníků. Mungo St. John vzhlédl, když se reverend přiblížil.

"Krucinál, kde jste se zase modlil, Svatoušku?" neodpustil si jedovatost Američan. Clinton neodpověděl. Stál mlčky v dešti, protože mu nikdo z přítomných neudělal místo pod přístřeškem.

"Major Wilson povede průzkumný oddíl o síle dvanácti mužů. Chci, abyste spolu s ním propátral oblast za řekou a tlumočil mu v případě kontaktu s nepřítelem!"

"Vždyť se do dvou hodin úplně setmí;" protestoval misionář.

"Proto si musíte pospíšit!"

"Brzy se rozprší naplno!" upozorňoval tvrdohlavě Clinton na nevhodnou strategii. "Navíc se váš útvar nevhodně rozdělí a tím pádem oslabí..."

"Svatoušku, vy se starejte o naši spásu, my máme na krku taktické tahy..." Mungo se otočil k důstojníkům. "Wilsone, jste připravený k akci?"

Allan Wilson, rodilý Skot s mohutným černým knírem pod nosem a příšerným přízvukem, se otočil.

"Pokud mi vydáte podrobné rozkazy, pane!" požadoval oslovený suše. Už během cesty vyvstalo napětí mezi

Skotem a Američanem.

"Přece po vás nechci nic jiného než pouhé použití zdravého rozumu, člověče!" odsekl St. John. "Pokud dostihnete Lobengulu, lapněte ho, usaďte na koně a dovezte sem! Jestli na vás domorodci zaútočí, ihned se stáhněte! Když se necháte odříznout, nebudu schopný překonat řeku a podpořit vás kulometnou palbou, dokud se nerozední. Chápete něco tak prostého?"

"Ano, generále!" Wilson máchl rukou v náznaku salutování.

"Pojďte, reverende! Moc času nám nezbývá..."

Burnham a Ingram, dva američtí průzkumníci, vedli patrolu dolů po velmi příkrém břehu řeky Shanganí. Wilson a Codrington sjížděli těsně za nimi.

Misionářova shrbená postava v ovčím kožichu a s kloboukem naraženým přes uši vypadala velice podivně uprostřed uniformovaných příslušníků vojenského oddílu. Když Clinton dojel na úroveň generála, jenž stál s rukama za zády na okraji a sledoval celý manévr, vyklonil se ze sedla půjčeného koně.

"Přečtěte si ve Starém zákoně Druhou knihu Samuelovu, kapitolu jedenáct, verš patnáct!" zašeptal. Potom se opět napřímil na starém valachovi, kterého mu poskytla BSAC.

Vjezd do koryta obtížný nebyl, poněvadž Matabelci nájezd upravili pro královy vozy. V tomhle místě se Shangani rozlila v šíři dvou set metrů a úderná skupina se v nejhlubším místě brodila bahnitou vodou až do výše třmenů. Téměř bez problémů vystoupali na protější břeh a velice rychle zmizeli mezi vzrostlými stromy.

Mungo St. John zůstal na svém místě ještě několik minut, zíral na hladinu a ignoroval husté mrholení. Opravdu rozvažoval, proč vlastně vyslal tak malou patrolu, když zbývá pouhých pár hodin do nástupu noci. Samozřejmě Svatoušek měl pravdu, protože záhy se rozprší naplno! Nebesa jsou očividně obtěžkaná vodou a Matabelci bohužel v plném počtu! A ke všemu ten Codrington na vlastní oči viděl regiment Inyati, eskortující královskou kolonu z GuBulawayo...

Pokud chtěl prozkoumat oblast na druhé straně řeky, měl využít poslední záchvěvy denního světla a s celou jednotkou provést násilný přechod vodního toku. V tom spočívalo správné taktické rozhodnutí! Potom by se hlídka mohla kdykoliv vrátit pod ochranu osvědčených kulometů anebo by jim mohl další oddíl vyrazit na pomoc.

Ale on jako posedlý suverénně vydá nepovedený rozkaz! Možná ho ten Skoťák provokoval až přespříliš. Vždyť se s ním dohadoval při každé sebemenší příležitosti. Tím major podrýval generálovu autoritu před ostatními důstojníky, kteří nebyli nijak nadšeni skutečností, že Američan velí Britům. Jednalo se ale o Wilsonovo pochybení, protože on se stal příčinou tak nešťastného rozdělení vojenských sil. Ovšem tím se zase jednoduše toho nechutného majora elegantně zbavil, uvažoval St. John.

Možná noc, strávená ve společnosti divochů mu ubere na jízlivosti, takže se napříště bude chovat lépe. Pokud vůbec je nějaká budoucnost pro Skoťáka naplánovaná...

Nakonec se Mungo přece jenom obrátil a zmizel pod napnutou plachtou. Náhle ho cosi napadlo.

"Kapitán Borrow?"

"Pane?"

"Bible, nemáte ji náhodou?"

Sluha mezitím rozdělal oheň a vařil kávu. Vzal pánův kabát, aby ho vysušil, prozatím mu přehodil přes ramena vlněnou pokrývku. Generál se posadil blíž k plamenům a pomalu listoval v kůži vázaným a dlouhým cestováním odřeným Písmem svatým. Konečně našel doporučené reference.

Postavte Urijáše do nejtužšího boje a pak od něho ustupte, ať je zabit a zemře.

Mungo rozvažoval. Ten Svatoušek je schopný stále šokovat! Určitě mu podobné vize prýští z tajných zákoutí té nikdy dopodrobna neprobádané duše...

Generál vytáhl žhavé dřívko z ohně a zapálil si doutník, potom se s chutí napil horké kávy.

"Dobře, dobře, Svatoušku!" zamumlal nahlas. "Máš ostřejší čich, než jsem si kdy myslel..." Pak vzpomínky náhle přeskočily na Robyn, snažil se objektivně posoudit danou skutečnost.

"Že bych ji miloval?" ptal se sám sebe, ačkoliv odpověď mu okamžitě vytanula na mysli. Nikdy jsem žádnou ženu opravdu nemiloval a Bůh snad nedopustí, aby se něco takového stalo!

"Že bych po ní tedy toužil?" dumal a opět mu hlavou proletěla jasná odpověď. Ano, chci ji! Tak zoufale po ní toužím, že soka stojícího v cestě klidně pošlu na smrt!

"Proč ji vlastně chci?" ptal se sám sebe. "Nestalo se přece, abych se hloupě zamiloval - proč zrovna po téhle tolik toužím? Vždyť ani není nijak krásná a Bůh dobře ví, že mi prošla rukama stovka exotických kousků. Proč ji vlastně chci?" Hned se zašklebil nad vlastním pravdivým postřehem. Chci jenom ji! Nikdy jsem ji totiž neměl celou, nikdy mi kompletně nepatřila! Bibli hlučně sklapl a s pokřiveným úsměvem na rtech zíral za řeku, do tichého lesa.

"Tohle se ti povedlo, Svatoušku! Tys na to přišel mnohem dřív, než se mi rozbřesklo..."

Koleje vyjeté Lobengulovými vozy se daly bez problémů sledovat i v šeru, takže major Wilson nařídil drobný klus.

Misionářův valach ale jevil známky vyčerpání z předešlých dvou týdnů vysilujícího přesunu. Proto zaostával a po ujetých deseti kilometrech se Clinton ocitl po boku kapitána Napiera, který uzavíral průzkumný oddíl. Bahno vyhazované kopyty potřísnilo Clintonovi obličej, takže připomínal nemocného, nakaženého zhoubnou tropickou chorobou. Les před nimi prořídl a objevily se nízké holé kopce.

"Podívejte se, reverende!" volal velitel patroly. "Jsou jich tam určitě stovky..."

"Ženy a starci," zachrchlal misionář. Úpatí byla posetá ztichlými postavami, pozorně sledujícími postup kavalerie. "Válečníci jsou určitě s králem!"

Dvanáct jezdců pokračovalo v postupu, aniž se zastavilo. Náhle zaburácel hrom a otřásl oblohou. Allan

Wilson zvedl pravačku.

"Stát!" Misionářův valach se okamžitě zarazil, hlavu svěsil unaveně k zemi. I Clinton se zaradoval, poněvadž nikdy žádným vynikajícím jezdcem nebyl a tvrdý klus ho ničil.

"Reverend Codrington dopředu!"

Misionář pobídl koně do šouravého kroku. V téže chvíli mu nápor větru vmetl do tváře kapky, které nemilosrdně bodaly jako zrnka písku. Zakryl si rukou oči.

"Támhle číhají!" ukazoval major na potrhanou plachtu od vozu, vykukující za křoviskem dvě stě kroků před nimi.

"Reverende, nevíte náhodou, o čem se tam domlouvají?" vyzvídal Skot, jehož přízvuk byl za těchto okolností snad ještě příšernější.

Clinton popojel o něco dopředu a zhluboka se nadechl.

"Lobengulo, matabelský králi, to jsem já - Hlopi! Ti muži za mnou chtějí, aby ses vrátil do GuBulawayo k rozhovorům s Daketela a Lodzi. Slyšíš mě, velký králi?"

Ticho přerušovalo pouze šustění větví a bušení kapek do okraje klobouku.

Vtom zcela zřetelně zaslechl zarachocení závěru nabíjené pušky a hlas mladíka kdesi v keři.

"Máme už střílet, Baba?"

Hlubší a pevnější hlas staršího muže odpovídal též v řeči ndebele.

"Ještě ne! Musejí přijet blíž, abysme se trefili!"

Další hovor přerušil opět hrom. To už se ale Clinton vracel.

"Je to past, majore! Ozbrojení Matabelcí plánují přepad, odposlechl jsem jejich rozhovor!"

"Myslíte, že je tam král?"

"To bych nehádal, ale jsem si jistý, že v téhle chvíli impi už krouží zpět a snaží se nás odříznout od řeky..."

"Proč vás tohle napadlo?"

"Znám taktiku zulských kmenů: napřed obklíčit, potom smyčku zatáhnout!"

"Reverende, co radíte?"

Misionář pokrčil rameny a usmál se.

"Radil jsem na břehu..." Přerušil ho ostrý výkřik od zadní formace. Podle akcentu hlášení podával Američan.

"Nepřátelská síla se přesunuje za nás!"

"Kolik jich je?" chtěl vědět velitel.

"Kvanta, podle per na čelenkách...

"Čelem vzad!" křikl Wilson. "Cvalem!"

Jakmile se koně obrátili, aby vyrazili zpět, nebesa se snad rozevřela! Liják je zahalil studenou stříbřitou kaskádou, živel jim zaléval obličeje a bušil do plášťů.

"Tahle mela výborně zakryje náš ústup," spokojeně komentoval Skot. Mezitím se Clínton pokusil šlehnutím pobídnout líné zvíře, poněvadž kůň se opět zpožďoval.

I přes dešťovou clonu zaregistroval hbitý přesun matabelských čelenek před postupující patrolu. A v ten okamžik valach zakopl až mu misionář padl na krk.

" Jéé! "

Zaslechl válečný pokřik. Zoufale se tiskl k mokré hřívě a snažil se získat rovnováhu.

"Otče, přidejte!" kdosi na něj křikl, když ho míjeli v rozbahněném terénu.

Kupodivu se jeho kůň zázračně probral k životu a dal se do cvalu. Clintonovi se ale vysmekla noha ze třmenu, takže bolestivě hopsal na mokrém sedle a vší silou se musel přidržovat. Přesto nebezpečný úsek šťastně projeli. Kupodivu z okolí zmizely i přízraky štítů a per, zůstali jen dešťové provazy v šeru přicházející noci.

"Vy mi chcete tvrdit, Napiere, že major Wilson se dobrovolně rozhodl strávit noc na druhém břehu i přes můj výslovný rozkaz vrátit se před setměním?" Rozčílil se Mungo St. John.

S plachtou nad jejich hlavami cloumal vítr, přičemž vyhazoval litry nachytané vody, zatímco plamen lucerny nejistě plápolal za sklem.

"Dostali jsme se docela blízko k černému králi, generále. Jen z taktického důvodu se major Wilson rozhodl, že návrat s prázdnou by se nedal ospravedlnit. Navíc se buš přímo hemžila nepřátelskými bojovníky, pane. Proto má patrola větší šanci přežít noc v hustém porostu, kde vyčká denního světla!"

"Tohle je Wilsonův odhad, že?" odfrkl Mungo a nasadil chmurný výraz. V duchu si však gratuloval k tak úžasně přesnému ohodnocení neuváženě jednajícího Skoťáka.

"Musíte však poslat posilu, pane! Alespoň jeden kulomet Maxim se musí dostat na druhou stranu - teď, v téhle hodině, v téhle minutě!"

"Neslyšíte náhodou něco, kapitáne?"

I přes šum lijáku se ozývalo hučení, jako když se přiloží mořská lastura k uchu.

"To je hlas řeky, Napiere!" upozorňoval generál. "Rozlévá se!"

"Vždyť jsem ji právě teď přebrodil! Pořád se ještě můžeme dostat na druhou stranu, pane - stačí jen vydat správný rozkaz! Pokud však budete čekat do rána, může se pro nás rozdivočelý živel stát, nepřekonatelnou překážkou..."

"Díky za vaši radu, kapitáne. Ztrátu kulometu ale riskovat nemůžu!"

"Pane, pane - vždyť ho můžeme vzít bez trojnožky, dát do deky a přeplavat!"

"Díky za dobrý nápad, ale pošlu Borrowa s dvaceti muži, aby Wilsona posílili. Teprve ráno, až bude vidět na cestu, vyrazíme s oběma kulomety, abychom bezpečně přešli na druhou stranu."

"Generále St. Johne, právě podepisujete rozsudek smrti pro naše statečné muže!"

"Kapitáne Napiere, musíte být velice vyčerpaný! Budu očekávat vaši omluvu, až se zotavíte..."

Clinton seděl na zemi, zády se opíral o kmen. Jednu ruku skrýval pod kožichem a v ní držel Písmo svaté. Jak by si přál trochu světla, aby mohl přečíst pár řádků.

Kolem něj se k nočnímu odpočinku rozložil zbytek malého oddílu. V bahnitém terénu se každý voják zachumlal do nepromokavého pláště, i když jako on nespali.

Bibli si misionář držel záměrně u srdce, zároveň uvažoval nad jistým koncem. Překvapilo ho jen, že se smrti neděsí. Kdysi dávno, než objevil blízkost Boží dobroty, se podobných situací obával. Nyní absence strachu snad patřila k požehnaným darům.

Seděl v temnotě a přemýšlel o lásce k Bohu, k manželce i dcerám. Litoval pouze násilného odloučení od své milované rodiny!

Hned si vybavil první setkáni s Robyn na palubě americké otrokářské lodi Huron: Jak nádherně tenkrát její tmavé vlasy vlály ve větru a zelenavé oči se blýskaly.

Další vzpomínka se týkala porodu: jak hrdinně tenkrát bojovala. Ještě dnes si pamatoval ten neuvěřitelný pocit, když do jeho čekajících dlaní vklouzlo horké a kluzké tělíčko první holčičky. Snad mu i v uších stále zněl první výkřik novorozence...

Jak nádherná mu tenkrát Robyn připadala. Usmívala se sice na něj vyčerpaná, ale šťastná.

Ještě nad něčím se rmoutil - nikdy nebude houpat vnouče na kolenou a Robyn ho nikdy nebude; milovat tou samou láskou, jako on ji...

Náhle poposedl, naklonil hlavu a naslouchal. Kdesi z nejčernější tmy přicházel podezřelý zvuk.

Ne, nebyl to zvuk, snad jen ozvěna lijáku. Spíš ve vzduchu a vycítil chvění. Velice opatrně zasunul drahocennou knihu do náprsní kapsy, potom spojil ruce v trychtýř, opřel se o mokrou zem a přiložil ucho k prstům.

Vibrace bohužel způsobily dupající nohy, snad tisíc jich musí být, ženoucí se v rytmu impi na pochodu. Jako by země pulzovala... Misionář se doplazil k místu, kde zahlédl velitele. O půlnoci nebylo vidět ani na krok, tak jen prstem šmátral, než se dotkl nejbližší uniformy.

"Jste to vy, majore?"

"Copak se děje, reverende?"

"Jsou tady, všude kolem nás - odřízli nám ústupovou cestu k řece!"

Stáli připraveni, zatímco se svítání snažilo prorazit nízko visící mraky. Z osedlaných koní viděli jen tmavé obrysy, o něco temnější než pomalu ustupující noc kolem, Zvířata drželi v obranném kruhu, kde jezdci stáli uvnitř, zbraně opřené o jejich hřbety. Zírali do husté buše a zoufale se snažili zrakem proniknout okolí. V bahně uprostřed klečel Clinton. Jednou rukou držel uzdu svěřeného valacha, druhou si tiskl Písmo svaté na hruď. Jasným hlasem, aby každý z mužů rozuměl, předříkával.

"Otče váš, jenž jsi na nebesích posvěť se jméno Tvé... "

Svítání přece jen vítězilo, takže už rozeznávali nejbližší stromy. Jeden z koní už možná nevydržel rostoucí napětí čekajících mužů, takže zafrkal a zastříhal ušima.

"Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi... "

Teď dokonce i zaslechli důvod neklidu mezi zvířaty. Slabé bubnování se k nim neslo od řeky a pomalu sílilo.

"Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům... "

Ozvalo se kovové cvaknutí závěru.

"A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého!"

Půl tuctu zastřených hlasů společně s misionářem odpovědělo tichým "Amen!"

Náhle kdosi vykřikl: "Koně! Koně! Támhle vidím koně!" Ztracenci zajásali, když rozeznali tvary kloboukú proti šedivému nebi.

"Kdo je?" zavolal Allan Wilson.

"Borrow, pane, kapitán Borrow!"

"Bože můj! Ani si neumíte představit, jak jste vítaní!" rozesmál se major při pohledu na posilu vjíždějící do jejich obranného kruhu.

"Kde je generál St. John, kde jsou naše kulomety?"

Borrow seskočil a oba důstojníci si potřásli rukama.

"Generál je pořád na jižním břehu," chmurně informoval kapitán.

Wilson na něj nevěřícně zíral, úsměv mu pomalu mizel z tváře.

"Mám s sebou jen dvacet ozbrojených mužů, ale ani jeden Maxim..."

"Kdy se přebrodí hlavní oddíl?"

"My jsme museli s koňmi přeplavat. Teď už je řeka hluboká dobré tři metry," ztišil hlas Borrow, aby nevyděsil ostatní. "Oni nepřijdou!"

"Narazili jste na nepřítele, došlo ke kontaktu?" chtěl vědět major.

"Slyšeli jsme černochy prakticky všude. Volali na sebe, protože postupovali paralelně s námi..."

"Takže přece jenom jsou mezi námi a řekou! I kdyby se nám podařilo probít k vodě, brod je už zaplavený. Je to tak?" "Obávám se že ano, pane!"

Wilson stáhl klobouk a úderem o koleno z něho oklepl dešťové kapky. Potom ho vrátil zpět, tentokrát v docela furiantské poloze posazený na stranu.

"Zdá se, že existuje jen jediný manévr, na který Matabelci ještě nepřišli..." Pohlédl na kapitána. "Dané rozkazy se vztahovaly k zajmutí krále! Nyní však na černém panovníkovi závisí naše přežití, a proto musíme Lobengulu co

nejdříve zadržet! Potřebujeme rukojmí, proto vyrazíme vpřed, a to právě v téhle minutě!" Okamžitě zavelel: "Nasedat! Cvalem vpřed!"

Vyrazili v sevřené formaci, v naprostém tichu plném napětí. Clintonův valach nabral nočním odpočinkem novou energii, takže se držel hned ve třetí dvojici.

Misionář měl po pravici mladého muže.

"Jak se jmenuješ, synu?" zeptal se tiše.

"Dillon, pane. Pardon, reverende!"

"Kolik ti je?"

"Osmnáct, reverende."

Jsou tak mladí, pomyslel si Clinton. Dokonce i major Allan Wilson stěží překročil třicítku. Jen kdyby, dumal, jen kdyby...

"Reverende!"

Náhle vzhlédl, jelikož jeho pozornost opět odvedly vzpomínky. Teď už vyjeli z husté buše a přijížděli k témuž místu, z něhož se večer stáhli.

Pár vozů stálo vedle vyjetých opuštěných kolejí, plachty se hranatě rýsovaly proti zmoklým temným křovinám. Wilson opět zastavil celý oddíl a Clinton popojel kupředu.

"Řekněte jim, že nechceme bojovat!"

"Nikdo tam není."

"Jen to zkuste," pobízel ho major. "Pokud vozy skutečně opustili, můžeme se vydat po stopě, dokud krále nezajmeme." Misionář opět popojel.

"Lobengulo, neboj se! To jsem já, Hlopi," halekal. Nikdo neodpověděl, pouze potrhané cáry plachet pleskaly ve větru.

"Matabelští válečníci, děti Mashobane, nepřejeme si boj...," opět zavolal, načež se ozval hřmící hlas, překypující vztekem. Jako by se zhmotnil ve vzduchu, poněvadž nikoho nebylo vidět.

"Hau, bílí mužové! Vy se nechcete s námi pustit do křížku, ale my ano. Naše oči jsou stále zarudlé, naše asagaje žízní po krvi!"

Poslední slovo odvála salva. Nad keřem se vznášel modrý oblak kouře. Patrole nad hlavami proletělo několik projektilů. Celých pětadvacet let, či ještě víc, nestál Clinton před jednolitou salvou z pušek. Přesto velice snadno rozeznal lehké prásknutí modernější zbraně i svištění těžké koule, vržené starodávnou předovkou. K tomu ještě vzduchem drnčely úlomky nožek litinových kotlíků, připomínající zvuk letu vyplašeného bažanta.

Co všechno sloužilo za munici pro archaické muškety, podivoval se misionář, i když se sám nechal nachytat a podvědomě vzhlédl, jako by chtěl zahlédnout letícího ptáka.

"Zpátky! Okamžitě zpět!" zařval major. Jezdci se bleskově stáhli. Letící střely samozřejmě minuly cíl, protože Matabelci podle svého zvyku nastavili hledí na maximum. Podle počtu výstřelů se dal odhadnout počet nepřátel asi na stovku.

Jednoho z vojáků však opustilo štěstí, poněvadž jakýsi zbloudilý projektil mu ustřelil kořen nosu. Kymácel se v sedle, rukou si zakrýval oči a mezi prsty mu protékala krev. Spolubojovník ho stačil podepřít, takže zraněný nespadl a s rukou kolem ramen s ním odcválal dozadu.

Mladý Dillon zase přišel o koně, kterého nějaký domorodec snad zázrakem trefil přímo do krku. Jezdec padl do bláta, ale vynořil se i s puškou. Hned se hnal zpět.

"Odřízni si sedlové brašny, budeš potřebovat každý náboj, chlapče!" volal na něj Clinton a pobídl koně, aby opěšalého chudáka vyzvedl .

Wilson ho však předstihl. "Váš oř se drží na nohou jen silou vůle, reverende! Dva neuveze, takže nechte na mně provedení záchranné akce..."

Pokusili se couvnout do hustého porostu, kde strávili předešlou noc. Matabelci se ale připlížili tak blízko, že zasáhli čtyři další koně. Nebohá zvířata trhavě kopala kolem sebe, čímž vydala divochům na pospas jezdce, předtím kryté zavalitými hřbety. Dva vojáci také utrpěli zranění. Jeden z nich, mladý Búr z Kapska, měl rozdrcenou pažní kost nad pravým loktem právě od kusu litiny a ruka mu bezvládně visela na rozervaném kousku masa. Clinton mu okamžitě utrhl rukáv od košile, aby vyrobil opěrnou smyčku.

"Otče, vidím neodvratný konec!" šklebil se statečný mladík, ve tváři pobledlý, pocákaný vlastní krví.

"Tady se neudržíme!" volal major. "Pomožte zraněným do sedla! Jeden z těch, co přišli o koně, ať drží uzdu. Zbytek se zařadí doprostřed, ostatní jezdci kolem utvoří obranný val!"

Misionář pomohl i druhému zraněnému dobrovolníkovi z oddílu kapitána Borrowa, jemuž zase z nohavice vykukovala holenní kost.

Rychlostí chodce se dali na ústup, z křovisek opodál je doprovázely výstřely mušket. Matabelci zůstávali stále skrytí, neodvážili se postavit čelem ani skupince třiceti mužů.

Clinton kráčel vedle valacha a držel za zdravou nohu zraněného, aby nesklouzl dolů. Obě pušky měl přehozené přes rameno.

"Reverende!" ozval se nad ním majorův hlas. "Máme ještě dostatečně svěží tři koně! Těm by se mohlo podařit dostat se tryskem až k řece. Burnham a Ingram dostali rozkaz pokusit se probít do hlavního tábora a donést generálovi zprávu o naší situaci! Jeden kůň je určitě volný, s radostí vás vezmou s sebou..."

"Z celého srdce děkuji, majore," zareagoval Clinton bez zaváhání. "Jsem námořník a kněz, rozhodně ne bravurní jezdec. Navíc mám dojem, že mě tady čeká hodně práce! Raději věnujte volné místo někomu jinému..."

Wilson pokýval hlavou.

"Přesně tuhle odpověď jsem předpokládal..."

Pobídl koně a přesunul se do čela malé karavany. O pár minut později zaslechl misionář rychlé bušení kopyt. Pozvedl hlavu a stačil ještě zaregistrovat tři jezdce mizející v husté buši.

Okamžitě se ozval rozvzteklený chór doprovázený hlubokým mručením: "Jéé!", jak se domorodci snažili zabránit odjezdu malé skupinky. Ale Clinton dobře viděl klobouky statečných mužů, poskakující v plném trysku nad křovinami.

"Bůh vás ochraňuj, chlapci!" Začal se potichu modlit a pokračoval dál v chůzi, zatímco mu bahno obalovalo jezdecké boty.

Náhle padl další kůň, jezdec mu přeletěl přes hlavu. Nebohé zvíře se sice znovu postavilo, ale tentokrát jen na tři končetiny. V dešti se zoufale třáslo a pahýl ustřelené přední nohy se bezmocně houpal ve vzduchu. K trpícímu koni se dobelhal shozený chudák, vytáhl revolver a střelil věrného druha mezi oči.

"Zbytečné plýtvání kulkami," zvolal velitel. "Víckrát nechci vidět podobnou rozmařilost!"

Postupovali pomalu dál, teprve po chvíli si Clinton uvědomil, že už nenásledují vyjeté koleje. Major je stočil víc k východu, což se nedalo přesně odhadnout, poněvadž slunce zůstávalo stále skryté za nízkými šedivými mraky.

Průzkumný oddíl se opět zastavil. Poprvé ztichly i výstřely z mušket. Ocitli se totiž mezi nádherně vzrostlými stromy, v lese spíš připomínajícím pečlivě udržovaný park. Vítala je kouzelně zelená tráva a zároveň získali i nerušený výhled.

A přímo před nimi, roztažená do šíře, čekala Lobengulova armáda. Kolik tisíc členů měla, se nedalo ani odhadnout, jelikož zadní voje zůstávaly skryty v dálce.

Zatímco se skupina bílých mužů rozhlížela, Matabelci právě prováděli "nasazení rohů". Nejrychlejší běžci obíhali z obou stran nepřítele, aby se za ním spojili. Dalo se zahlédnout pouze míhající se černou masu mezi kmeny. Patrola si připadala spíš jako hejno sardinek obklíčené rybářskou sítí.

Přímo proti nim se valila "hruď býka", sestavená ze starých a zkušených válečných veteránů. Jakmile se "rohy" propojí, potom se posune "hruď", která rozdrtí lapené oběti.

Teď však stála celá masa v tichosti, pozorně sledovala případný manévr nepřátel. Černobílé štíty se nehýbaly, pštrosí pera na čelenkách elegantně vlála, v nastalém tichu nemusel major Wilson ani zvyšovat hlas.

"Pánové, obávám se, že po jistou dobu dále nepojedeme! Proto bych si dovolil vás laskavě požádat o sesednutí a zformování obranného kruhu..."

V tichosti zaujali předepsanou formaci, aby se každý kůň nozdrami dotýkal zadku toho před sebou. Jezdci si opřeli pušky o sedla a zamířili na mlčící stěnu vyčkávajících štítů.

"Reverende!" potichu zvolal major. "Rád bych poprosil, zda byste mohl opět tlumočit, pokud míní vyjednávat."

"Ti už se s námi bavit nebudou," ujistil ho Clinton. A právě v té chvíli se "hruď" rozestoupila a mohutný Induna vyšel vpřed.

"To je Gandang!" špitl misionář, "králův nevlastní bratr."

Několik dlouhých vteřin zíral černý vojevůdce na pár promáčených koní i pobledlé tváře vykukující za nimi. Teprve potom zdvihl kopí nad hlavu v téměř gladiátorském pozdravu.

"Začneme!" zvolal a ruka poklesla. Okamžitě se "rohy" stáhly jako stisk zápasníka na protivníkově krku.

"Čekejte!" zadržoval vojáky Wilson. "Nestřílejte ještě! Nemůžeme plýtvat kulkami, chlapci!"

Ostří zabušila do štítů, válečný pokřik se zvedl silou uragánu.

"Jéé! Jéé!"

Koně se nervózně zavrtěli, pohazovali hlavami.

"Pořád čekejte, chlapci!" Čelo masy se blížilo, pomalu vystupovalo z jemného dešťového oparu. Černochům už zbývalo pouhých padesát metrů. "Vyberte si přesně cíl! Vyberte si svého muže!"

Dvacet metrů.

"Pal!" Salva nezahřměla najednou, poněvadž každý velmi pečlivě mířil. Z nejbližších řad padli první útočníci do mokré půdy.

Závěry zarachotily a střelba pokračovala v pravidelném rytmu... Na dvou místech domorodci prorazili obranný val a několik zoufalých vteřin trvalo, než výstřely z revolverů napravily vážnou situaci.

Náhle jako by černá vlna ztratila svou setrvačnost, zaváhala a pojednou se stáhla. Mrtví zůstali rozhození v trávě.

"Zmákli jsme je! Prchli!" kdosi nadšeně vyjekl a najednou všichni jásali.

"Trochu brzo k oslavám," zamumlal Clinton.

"Jen je nechte, ať se vyřádí...," nesouhlasil major, zatímco si nabíjel revolver. "Ať jim odvaha vydrží co nejdéle!" Pak pohlédl zpříma na misionáře. "Opravdu se k nám nepřidáte? Vždyť jste kdysi také bojoval..."

Clinton zavrtěl hlavou.

"Posledního člověka jsem zabil před pětadvaceti lety! Raději se začnu starat o zraněné anebo pomůžu s čímkoliv jiným, co budete potřebovat!"

"Obejděte tedy, prosím, všechny mé muže a doneste přebývající munici. Bude zapotřebí ji dodat včas tam, kde nutnost zavelí!"

Misionář tedy zamířil do středu patetického obranného seskupení a nalezl tam další tři přírůstky: jeden mrtvý s prostřelenou hlavou, druhý s rozdrcenou pánví a třetí probodnutý kopím.

"Vytrhněte tu násadu!" sípal voják. "Tohle nesnáším!"

Clinton k němu přiklekl a napřed překontroloval úhel vpichu. Špice musí být poblíž srdce, odhadl chmurně.

"Lepší bude s tím nehýbat," radil tiše.

"Ne! Ne!" hlas se stával hysterickým, takže muži od koní se začali ohlížet. "Dejte to pryč!"

Asi mu vyhovím, jinak jekotem jen znervózní ostatní, dumal misionář.

"Držte ho za ramena!" přikazal pomocníkovi a pevně sevřel asagaj, nádherně zdobený chlupy ze sloního ocasu a vykládaný měděným drátem.

Zabral naplno, až široké ostří v ráně zamlaskalo jako bota vytahovaná z bahna. Zbraň byla konečně volná. Voják ještě jednou zavyl a gejzír jasné krve ze srdce následoval kovovou špici...

Vlny válečníků se před polednem přihnaly ještě čtyřikrát. Zdálo se téměř nemožné, že by couvly, že by opravdu nemohly dokončit útok!

Po každém úspěšném odražení nepřátel se obranný okruh zmenšoval, aby zakryl mezery po padlých koních i vojácích. Matabelští mušketýři se opět začali plazit lesem. Přeskakovali od stromu ke stromu, podobní tichým stínům, a tak nabízeli jen skrovnou možnost úspěšného zásahu.

Allan Wilson prošel v tichosti kolem svých mužů, pokaždé v klidu s některým pohovořil, poplácal neklidného koně a zase se vrátil do středu obranného seskupení.

"Zvládáte situaci, reverende?"

"Daří se nám, majore."

Clinton mrtvé hezky urovnával, s veškerou důstojností jim tváře zakrýval pokrývkami. Už jich uložil dvanáct, a to před chvílí prošlo poledne a čekalo je ještě celých sedm hodin denního světla.

Chlapec, který přišel o zrak při první salvě, si povídal se spolubojovníkem mumlajícím slova beze smyslu snad ve smrtelném deliriu. Před chvílí ho misionář ovázal čistou dekou, ta však zase bobtnala krví.

Jeden raněný hlučně chroptěl, dírou v krku mu vybublával vzduch. Druhý vedle občas suše zakašlal. Dostal zásah do břicha, takže vůbec necítil nohy a bledý obličej signalizoval vnitřní krvácení.

Pouze několik z nich bude schopných trhat voskovaný papír a zasunovat náboje do náramenních pásů. Wilson přidřepl.

"Jak to vypadá s municí?"

"Ještě zbývá čtyři sta..."

"Méně než třicet na muže," velitel rychle prokalkuloval.

"Tyhle chlapce samozřejmě nepočítám!"

"Pohlédněte na situaci z té lepší stránky, majore. Přestalo pršet!"

"Podívejme se, reverende,ani jsem si nevšiml!" usmál se Wilson a vzhlédl k obloze. Jakýsi mrak se trochu protrhl, aby se na chvíli objevila vybledlá silueta slunce, aniž by z ní proniklo trochu tepla.

"Jste zraněný, majore!" náhle zbystřil misionář. "Hned se na to podívám..."

"Už to přestalo krvácet, šetřte si obvazy pro potřebnější!"

Rozhovor přerušil výkřik jednoho z vojáků.

"To je zase on! Ten grázl, ten zasranec..."

"Copak je?"

"Ale ten černý obr poskakuje. mezi stromy, a my ne a ne ho dostat, pane," hlásil navztekaný mladík.

Ještě ani nedomluvil, když Clintonův valach pohodil hlavou a klesl na kolena. Se zásahem v krku se snažil znovu postavit, ale nakonec přepadl na bok.

"Chudák stará!" politoval ho misionář a v tom samém okamžiku zařehtal další kůň, ještě než se svalil.

"Naučili se mířit!" suše konstatoval velitel.

"V tom má prsty Gandang," souhlasil Clinton. "Pobíhá od jednoho odstřelovače ke druhému a rovná jim hledí..."

"Přišel tedy čas opět zredukovat obrannou pozici!"

Zůstalo deset živých koní, ostatní leželi tam, kde padli. Za nimi se kryli střelci a trpělivě čekali na zřetelný cíl, jímž mohla být některá ze stovek temných bytostí v lese.

"Stáhnout se do těsnější formace!" Wilson vstal a máchl rukou. "Blíž k centru...," nedopověděl, prudce se stočil a rukou svíral rameno. Přesto se udržel vzpřímený.

"Jste zraněný!" vyhrkl misionář. Ihned vyskočil, aby veliteli pomohl. Náhle mu cosi podseklo obě nohy, takže padl na zem! Nevěřícně zíral na rozdrcená kolena...

Tohle musela způsobit slonobijka, kterou kdysi dávno lovci používali. Vždyť stařičká monstrózní zbraň vrhala olověnou kouli o váze téměř osminy kilogramu. A tahle letící bomba mu lehce pronikla kolenem a potrhala i druhé, spekuloval Clinton.

Ve vteřině mu obě nohy ochrnuly. Seděl si na jednom zkrouceném chodidle, zatímco druhé měl stočené patou k nebi. Blyštivá ostruha jako by chtěla prořiznout ztěžklé břicho vodou nafouklého mraku...

Gandang klečel za kmenem, když vytrhával henryovku z rukou mladého bojovníka.

"Dokonce i pavián si zapamatuje, co ho naučíš!" soptil vojevůdce. "Jak často jsem vám všem zakazoval dávat hledí na maximum, což je vzdálenost tisíc metrů."

Pod vedením experta si mladý Matabelec opřel pušku o rozsochu a vypálil. Zbraň děsivě kopla, ale domorodec nadšeně jásal.

"Viděli jste, mí bratři, jak jsem zabil koně?"

Ruce se mu třásly vzrušením, když znovu nabíjel.

"Jéé!" zařičel Vamba, současně pozdvihl kouřící pušku nad hlavu. Stovka dalších spolubojovníků zareagovala a střelba zhoustla.

Už jsou načatí, uvažoval Gandang. Opravdu jen málo jich zůstalo, aby mohli opětovat palbu. Brzo přijde čas vyslat válečníky s asagaji a dnes večer oslavíme vítězství, v duchu se radoval.

Konečně se bratr král dozví dobrou zprávu po všech těch hrůzných porážkách - ovšem tak draze vykoupenou, dumal. Odskočil od stromu a bleskově přeběhl k druhému, kde další střelec pálil jako divý. V polovině trasy však vojevůdce pocítil úder do ramene. Zranění překontroloval až ve skrytu silného kmene. Kulka se mu zabořila do paže vedle bicepsu, na druhé straně vyšla ven. Krev mu stékala k lokti. Hrábl do mokré půdy, aby zranění zamaskoval bahnem.

Pak znechuceně pohlédl na klečícího válečníka. "Střílíš, jako když stařena loupe kukuřici z klasu!" pokáral ho a hned mu zbraň vytrhl...

Clinton se plazil dozadu po loktech, nehybné končetiny vláčel mokrou trávou. Použil opasek mrtvého vojáka, aby si zaškrtil stehno nad ránou.

Momentální znecitlivění stále trvalo, takže bolest se dala vydržet, ačkoliv skřípání rozdrcených kloubů mu zvedalo žaludek.

Dostal se až k oslepenému mládenci. Napřed se vydýchal, teprve potom promluvil.

"Ostatní píšou dopisy na rozloučenou, kdyby je náhodou někdo našel a doručil. Máš někoho doma, komu bys chtěl poslat zprávu? Já ti to rád napíšu." Raněný mlčel, jako by neslyšel. Před hodinou mu misionář naordinoval pár kapek opia z lékárničky, kterou ho manželka vybavila.

"Slyšel jsi, chlapče?"

"Ano! Jen jsem uvažoval. Skutečně jednu dívku mám..."

Mezitím Clinton našel v poznámkovém bloku čistou stránku a olízl špičku tužky. Mladík mezitím stále váhal, potom stydlivě začal:

"Tak vidíš, Many. Určitě ses dočetla v novinách, že jsme tady měli menší přestřelku. Teď už je všechno téměř u konce a já s vděčností vzpomínám na náš společně prožitý fantastický den na lodičkách... "

Misionář psal rychle, aby mu stačil.

"Loučím se s tebou, Mary. Nikdo z nás strach nemá! Počítám jen, že jsme chtěli všechno udělat co nejlépe když čas zúčtování právě nadchází... "

Najednou si pisatel uvědomil, že se mu písmo před očima rozmazává. Vzhlédl k té bledé bezvousé tváři, z větší části zakryté obvazem. Viděl jen třesoucí se rty a poskakující ohryzek, když mládenec těžce polykal při ukončení dopisu.

"A jakou má adresu, chlapče?"

"Mary Swayneová, u zrzavého kňoura, Falmouth."

Tedy barmanka, ujasnil si Clinton, když zasunoval přeloženou stránku do náprsní kapsy zraněného. Pokud dopis vůbec uvidí, pravděpodobně se nad ním pobaveně zasměje a nechá kolovat mezi podnapilými štamgasty...

"Otče, lhal jsem!" náhle špitl. "Já se totiž bojím..."

"Však nejsi sám," uklidňoval ho misionář a poplácal mladíka po rameni. "Víš co, chlapče? Zaměstnám tě, pokud chceš. Můžeš nabíjet tady Dillonovi. On použije oči ke střelbě, ale má jen jednu ruku, zatímco obě tvé tu zahálejí!"

"Paráda! Otče, jste koumák!" zašklebil se dotyčný. "Že nás to už dávno nenapadlo."

Clinton položil náramenní pás oslepenému na kolena a k němu přiložil i prázdnou pušku. Ve smyčkách zbývalo pouhých patnáct nábojů!

A právě v té chvíli se rozezněl zpěv! Pomalá melodie, podmalovaná hlubokými hlasy, se vznešeně nesla mezi stromy a odrážela se od mohutných korun. Domorodci pěli chválu regimentu Inyati... Misionář se ještě rozhlédl kolem. Žádný z koní již nežil, všude kolem nich se válela sedla, pomačkaný voskovaný papír a prázdné mosazné nábojnice. V celkovém chaosu tu pořádek zastávala jen vyrovnaná řada mrtvých. Jak je hrůzně dlouhá! rozvažoval misionář. Ach Bože, jaké mrhání jak kruté pustošení mladých životů...

Pozdvihl oči k nebi, kde se konečně trhaly mraky. Občas zahlédl sladkou modř čistého nebe a slunce, padající k západu, olizovalo oblačné hory něžnými odstíny narůžovělé a červené, zatímco úpatí hořela rozžhaveným stříbrem.

Celý den bojovali na tomhle zakrváceném kusu rozbahněné půdy. Za hodinu přijde noc. Ale už teď spatřil kroužící černé tečky ležérně plachtící ve výši, čekající a sledující dění na zemi s nekonečnou trpělivostí Afriky.

Sklopil oči a všiml si Wilsona, který ho sledoval. Seděl tam opřený o břicho mrtvého koně. Pravá ruka mu bezvládně visela po boku, obvaz přes břicho rudl krví. Revolver držel v klíně.

Zraky obou mužů se setkaly, zatímco zpěv mohutněl.

"Teď zaútočí naposledy," poznamenal suše major.

Misionář přikývl, potom pozdvihl bradu a začal.

"Blíž k tobě, Bože, blíž, v smutcích a radostech mou prosbu slyš... "

Clintonův hlas zněl překvapivě čistě a Allan Wilson se k němu připojil, i když si musel přidržovat staženou ránu.

"Ať krátím den co den jen v Tobě svoboden, blíž k tobě, Bože, blíž... "

I oslepený chlapec se rozechvěle přidal. Dillon vedle něj ležel na boku s prostřeleným kotníkem i loktem, pušku připravenou ke střelbě. Falešně kničel, přesto ale drze pomrkával na reverenda.

Zbylo jich osm, každý z nich zraněný víc než jednou, ale všichni z posledních sil pěli uprostřed divočiny nádhernou píseň naprostého odevzdání se, zaplavení smrt zvěstujícím chorálem regimentu Inyati.

Potom zahřmělo bušení dvou tisíc asagajů. Skutečné hromobití se sneslo na zbytek patroly.

Allan Wilson se dokonce zvedl, aby stál útočníkům tváří v tvář. Shrbený bolestí pálil ze služebního revolveru

do všeobecné vřavy.

Dillon nadšeně zpíval, po každém výstřelu spokojeně přebíral od pomocníka další nabitou zbraň. Oslepený chlapec vložil poslední náboj do závěru a předal rozpálenou pušku kamarádovi. Potom začal horečně hledat další patronu, než pochopil marnost svého úsilí...

"Munice došla!" zavyl.

I Dillon se dokázal postavit na zdravé noze, poskočil kupředu, chytil prázdnou zbraň za hlaveň a bušil pažbou proti valící se vlně štítů. Údery už postrádaly sílu, takže postupující masa ho bez problémů povalila nezraněného, dokud mu mezi lopatkami nevyjela dlouhá široká čepel, zbarvená do ruda.

"Já ale nechci umřít!" naříkal slepec. "Otče, držte mě, prosím..."

Clinton ho objal kolem ramen a vší silou přitiskl k sobě.

"Už je to dobré, chlapče...," těšil ho. "Všechno už bude v pořádku!"

Těla ležela docela nahá. Pokožka, nikdy nedotčená sluncem, zářila sněhobíle, zatímco rány ostře kontrastovaly barvou rozdrcených moruší. Okolo pobíhali domorodci, ozdobení různými částmi uniforem po dokončeném rabování. Stále ještě lapali po dechu po posledním divokém útoku i nádherně vysilujícím bodání...

Jeden ze starých bojovníků vykročil dopředu se svým kopím, které držel jako řezník nůž. Sehnul se právě nad mrtvolou Clintona Codringtona. Přišel čas vysvobodit duchy bílých mužů, aby měli možnost opustit vězení těla a odletět! Přišel čas rituálního vykuchání...

Válečník opřel špici o misionářovo břicho, těsně nad scvrklými genitáliemi, a připravil se k hlubokému řezu.

"Zadrž!" zavelel jasný hlas. Matabelec ustoupil a s respektem pozdravil Gandanga, který vystoupil z řad svých bojovníků. Uprostřed chaoticky rozházeného bojiště se černý vojevůdce zarazil, aby pohlédl na nahá těla nepřátel. Ve tváři se mu nehnul ani sval , ale oči metaly blesky...

"Nechte je v klidu!" hlesl. "Tohle jsou nejlepší z nejlepších, protože jejich otcové ještě byli stateční chlapi..."

Pak se otočil a vyrazil zpět stejnou cestou, kudy přišel. Válečníci se za ním okamžitě formovali, začali podupávat a odklusali k severu.

Lobengula doputoval k severnímu okraji escarpmentu, k hranici svého království. Před ním země spadala do lowveldu, kde ve sluncem rozžhaveném prostoru plném kamenitých soutěsek a neproniknutelných houštin žila jen divá zvěř.

V dáli se dal zahlédnout ostrý zářez hlubokého kaňonu řeky Zambezi. Označovala ho i klikatící se linie říční vegetace, prozrazující trasu Otce všech vod. Na západě zase vysoký stříbřitý oblak ukazoval místo Vody která stoupá k nebi jako kouř. Tam se mohutný tok lámal přes kamennou bariéru a živel v šíleném jekotu neuvěřitelného dunění a rachotu střemhlav padal do sto metrů hluboké úzké průrvy...

Panovník trůnil na kozlíku, zrakem se pásl na divoké velkoleposti neuvěřitelného panoramatu. Královský vůz vleklo dvě stě bojovníků, poněvadž většina tažných volů už dávno pošla. Podepsal se na nich členitý terén!

Během putování dorazili k prvnímu koridoru ohlazenému mouchami Tse-tse. Malý hmyz smrtonosně zaútočil na zbylé volky i vladařovu družinu. Do pár týdnů všechna zvířata pošla, zatímco lidé, mnohem odolnější proti kousnutí bodalky, nastoupili na jejich místo. Nasadili si jha, aby vlekli monarchův vůz v beznadějném a bezcílném útěku. Nyní se tu hrbil v postrojích, zraky upřené na Lobengulu.

"Dnešní noc strávíme tady!" rozhodl panovník a všichni se okamžitě připravili k rozbití tábora. Mladé dívky přinášely vodu v hliněných nádobách, muži, stavěli dočasné přístřešky a lámali suché větve na oheň. Ženy prohrabávaly vaky s kukuřicí, nyní už téměř prázdné...

Gandang bratra pozdravil.

"Tvé lůžko bude připravené co nejdřív, Nkosi Nkulu!" Lobengula však mlčky seděl a zíral na příkré kopje, které se tyčilo nedaleko. Obřímu kmeni baobabu se jedním kořenem podařilo roztrhnout černý valoun. Pokroucené větve mohutného stromu se vzpínaly k nebi jako pokřivené paže zoufalého mrzáka.

"Není támhle jeskyně, můj bratře?" zašeptal panovník a ukazoval na temnou průrvu. "Rád bych se tam podíval."

Dvacet Matabelců neslo panovníka na nosítkách, který při každém nárazu bolestivě vzdychal. Tělo odulé dnou i artitridou trpělo, ale oči zůstávaly doslova přikované na skalním útesu. Těsně pod kamennou stěnou mávl Gandang rukou a nosiči jemně spustili vladaře na pevnou zem. Vojevůdce zdvihl štít, aby si uvolnil paži s asagajem.

Skutečně objevili dosti úzký vstup do hluboké a temné jeskyně. Ústí kaverrny bylo zaneřáděné chlupatými pozůstatky a rozdrcenými kostmi malých antilopek, opic a damanů. Z nitra skály vyvěral puch masožravé šelmy...

Gandang nakoukl dovnitř. Z temnoty se ozvalo prskání leoparda, dokonce se daly spatřit i jeho žhnoucí zlatavé oči. Statečný Matabelec postupoval pomalu, aby zrak přivykl temnotě. Kočka ho opět varovala vzteklým chrčením, zatímco se, asi tak ve dvoumetrové výši, plazila po skalní římse ke světlu. Jen taktak se dal zahlédnout obrys téhle nádherné šelmy s ušima přitisknutýma k hlavě, zatímco z očí vyvěralo běsnění. Velice opatrně se černý vojevůdce přesunul do příhodné pozice pod kamenný převis, poněvadž nechtěl vyprovokovat útok dřív, než se připraví. Sedl si téměř do dřepu, vyváženou špici kopí zamířil na leopardí krk.

"Pojď zloduchu!" tiše zavolal a přistrčil štít. Kočka po něm skočila, ale nabodla se na asagaj - jehož hrot jí proklál srdce. Ve smrtelných křečích stačila kolem sebe sekat ostrými drápy, i když štít z vydělané kůže o tvrdosti železného plátu ani v nejmenším neohrozila.

Dohasínající šelma se přesto pokoušela zbavit vražedné zbraně, stále zabodnuté v hrudi. Ačkoliv se dusila vlastní krví, snažila se doplazit ven z jeskyně, přičemž se zbavila uvolněného kopí.

Gandang kočku obezřetně následoval až na kamennou plotnu zalitou slunečním jasem, kde se ve zvětšující kaluži krve nádherné zvíře naposledy protáhlo. Šlo o starého samce s kožešinou téměř netknutou. Tmavé rozetky na

hřbetě nebyly o moc tmavší než temně jantarový podklad, měnící se na břiše v odstín máslově žluté. Opravdu urozený jedinec a jedině panovník se může zahalit do takového pláště.

"Cesta je bezpečná, velký králi!" oznámii vojevúdce. Nosiči mohli dopravit Lobengulu vzhůru do rozsedliny.

Vladař pak všechny propustil a zůstal sám s nevlastním bratrem, vysoko nad okolní krajinou. Monarcha pohlédl na mrtvého leoparda, potom do temného vstupu.

"Tohle by mohla být ta správná hrobka pro krále...," pronesl zamyšleně. Gandang neodpověděl, takže dlouho setrvali v tichosti. "Jsem mrtvý muž!" dodal nakonec panovník a gestem ruky zarazil bratrův protest. "Sice pořád chodím a mluvím, ale mé srdce zemřelo..."

Induna mlčel, oči sklopené.

"Gandangu, můj bratře, chci jen klid a mír! Zajistíš mi tohle? Až vydám rozkaz, přineseš své kopí, abys mi probodl mrtvé srdce a necháš mého ducha volně odejít, aby našel vytoužený mír?"

"Můj králi, můj bratře, zatím nikdy jsem neodmítl splnit tvůj rozkaz! Každé slovo vyšlé z tvých úst se stávalo středem mé vlastní existence! Chtěj po mně cokoliv, můj bratře, s výjimkou tady toho... Nikdy nedokážu pozdvihnout ruku proti tobě, synu Mzilikazi, vnuku legendárního Maslobane, mého praděda!"

Lobengula povzdychl.

"Ach Gandangu, jsem tak unavený a nemocný zármutkem. Pokud odmítneš splnit moji prosbu, potom jsem nucen poslat pro nejvyššího šamana!"

Čaroděj se objevil a zachmuřeně vyslechl králův příkaz. Pak se zdvihl, aby přešel k leopardí zdechlině. Odstřihl zvířeti dlouhé bílé vousy, které spálil na prach v hliněné nádobce na malém ohni. Aby lektvaru dodal sílu, přidal ještě rozdrcená semena jedovatého keře a vše smíchal s popelem. Nakonec vzal malý parůžek zavěšený na opasku a odlil z něho podivně nazelenalou tekutinu.

Po kolenou, s tváří skloněnou k zemi, se psím vrtěním celého těla se pohyboval kupředu, až položil misku před panovníka. Když jeho prsty podobné pařátům, pustily nádobku se smrtelně nebezpečným obsahem, Gandang potichu vstal a prohnal mu asagaj mezi kostnatými lopatkami.

Pak popadl vyzáblou mrtvolu čaroděje a zmizel s ní v jeskyni. Když se vrátil, poklekl před Lobengulou.

"Máš pravdu...," přikývl panovník. "Nikdo jiný s výjimkou tebe by neměl vědět, jak král odešel!"

Uchopil misku a sevřel ji narůžovělými dlaněmi.

"Nyní se staneš otcem mého nešťastného lidu. Zůstávej v pokoji, můj bratře!" pronesl dosud nejvyšší náčelník, pak přitiskl okraj hliněné nádobky ke rtům a lektvar vypil na jediný lok. Poté ulehl na nosítka, kožešinu si přetáhl přes hlavu.

"Jdi v pokoji, můj milovaný bratře!" vzdychl Gandang a nejmilejší vojevůdce. V ušlechtilé tváři, připomínající větrem ošlehanou žulu, se náhle objevilo několik slz. Skáply na mohutnou hruď, pokrytou pletenci jizev z nesčetných bitev a soubojů. Lobengulu pohřbili vsedě na kamenné podlaze jeskyně, zabalili ho do ještě vlhké leopardi kožešiny. Potom rozebrali panovníkův vůz a všechny součásti donesli dovnitř.

Ke každé ruce položili hromadu žluté slonoviny, k nohám Gandang umístil královské kopí, nádoby na pivo a jídelní misky. K tomu přidal ještě panovníkovy nože, zrcadla, šňupací růžek, korále, pytel soli a zrní, aby měl bratr dostatečné zásoby na předlouhou cestu. Jako poslední dodal zapečetěné schránky se surovými diamanty, aby si mohl Nkosi Nkulu snadno zaplatit vstup do světa duchů matabelských předků...

Pod Gandangovým dohledem utěsnili otvor rozsedliny těžkými valouny, potom odzpívali rituální královské chvály a nakonec sešli z kopce dolů.

Neměli ani jeden kus dobytka pro pohřební hostinu, ani zrní, ani kapku piva. Nový vůdce národa k sobě předvolal ostatní náčelníky.

"Hora padla!" pronesl prostě. "Jedna epocha našeho žití se stala minulostí. Nechal jsem v dáli za sebou manželku, syna i zem, které mám v srdci navždy. Bez nich je muž k ničemu! Vracím se zpět, ale nikoho nenutím k následování! Každý si musí vybrat svou vlastní cestu. Moje však míří na jih, zpátky k troskám GuBulawayo a ke kouzelným vrchům Matopos... Tam vyhledám bílého muže, kterému říkají Lodzi, a promluvím s ním!"

Druhý den ráno vyrazil na krušnou pouť. Po několika krocích se otočil a spatřil zbytek hrdého matabelského národa. Už se nejednalo o pyšné a silné válečníky, ale o zděšenou a zlomenou lůzu, potácející se zoufale za ním...

Robyn Codringtonová stála na verandě misijní stanice Khami. Ráno pršelo, takže se vzduch pročistil a zmáčená půda voněla v jasném slunci, které hlínu rozehřívalo, jako čerstvě upečený chléb. Na rukávu měla přišitou černou pásku.

"Proč jste sem přišel?" ptala se tiše, bez úsměvu. Pohled upírala na muže, jenž stoupal po schůdcích nahoru.

"Neměl jsem na vybranou!" odpověděl Mungo St. John. Zblízka studoval její tvář, aniž by se mu ve výrazu obličeje objevil typický posměšný úšklebek.

Do detailu si prohlížel hebkou pleť, bez nánosu pudru či jiného vylepšení. Pod zelenýma očima nenašel ani náznak váčků, nikde ani stopa po vráskách. Ve vlasech sčesaných dozadu neodhalil ani náznak stříbra. Malá ňadra a útlý pas zůstaly stejné, jak si dobře pamatoval. Když si všimla směru jeho pohledu, okamžitě sevřela rty.

"Pane, udělal byste mi radost odůvodněním vaší nečekané přítomnosti a ještě rychlejším odchodem!"

"Robyn, opravdu mě z celého srdce mrzí všechno, co se stalo, ale pravděpodobně veškerá nejistota zmizela..." Během čtyř měsíců po návratu rychlé operační jednotky od řeky Shangani se vyrojilo alespoň tucet verzí průběhu nešťastné události .

V to osudné ráno byl prý hlavní útvar od průzkumné skupiny odříznut povodní! Pak se ozvala silná střelba na druhém břehu a téměř okamžitě i na ně divoce zaútočily matabelské krvežíznivé hordy, takže se museli stáhnout. Došlo k nelehkému ústupu v deštěm rozbahněné půdě, což jim zabralo několik týdnů neuvěřitelného strádání, provázeného i

hladověním. Teprve pak je dorážející impi nechali, ale zaplatili za to ztrátou polních děl a poloviny koní...

Nikdo tedy nevěděl, co se stalo s patrolou Allana Vilsona na severním břehu řeky Shangani! Pověst odposlechnutá bílými osadníky, budujícími už nové město Bulawayo, vyprávěla o statečném postupu malého oddílu. Prý prorazili matabelské obklíčení, prý se dostali až k Zambezi a na vorech dopluli do portugalské osady Tete, téměř tisíc kilometrů dál po proudu...

Později tuhle ságu Portugalci zcela popřeli a tím naděje pohasly. Světélko ve tmě ale opět zazářilo, když se matabelský Induna přišel vzdát, přičemž údajně prozradil, že bílí mužové se stali zajatci regimentu Inyati. To už ale šlo o nepodloženou šeptandu, pak potlačení zvěsti a opětný závan naděje po čtyři bolestiplné měsíce...

A nyní tu najednou stál Mungo St. John.

"Konečně máme jistotu!" pronesl. "Nechtěl jsem, aby ti přinesl tuhle novinu někdo cizí..."

"Jsou mrtví!" vydechla.

"Všichni! Dawson dorazil až na bitevní pole a našel je..."

"Jak by je mohl identifikovat při takovém množství mrtvých těl a po tolika měsících, kdy hyeny a supi..."

"Robyn, prosím," generál vztáhl ruku, ale ona ucukla.

"Nevěřím tomu, protože neozbrojený Clinton mohl klidně přežít."

"Náš Dawson potkal v buši jednoho ze starších matabelských vojevůdců. Vracel se, aby se vzdal, s ním i zbytek rozprášených divochů! Popsal tedy Dawsonovi veškeré podrobnosti a ukázal i místo, kde všichni zahynuli!"

"Clinton ale mohl..." Celá pobledlá zoufale vrtěla hlavou.

"Robyn, tohle byl Gandang. Vždyť tvého manžela dobře znal, věděl, jak Hlopi vypadá. Na vlastní oči ho viděl ležet mrtvého mezi ostatními. Je to naprosto jisté! Veškeré naděje pohasly...

"Teď už můžete jít!" sykla, náhle se však rozplakala. Sice se kousala do rtu, ale tvář se jí zhroutila, oči zrudly.

"Nemůžu tě opustit v takovémhle stavu!" zašeptal Mungo a kulhavě k ní mířil.

"Nepřibližujte se ke mně!" soptila přes slzy, přitom pomalu ustupovala. "Nedotýkejte se mě, prosím!"

Nedal se odbýt, blížil se jako divoká šelma, ale krutý výraz v obličeji zněžněl, což u něj ještě nikdy neviděla. V pohledu jediného oka se skutečně zračila hluboká starost.

"Ne, ach prosím, ne..." Zdvihla obě ruce, aby ho odstrčila přitom odvrátila tvář. Dostala se na konec verandy, zády se opírala o dveře ložnice, kde kdysi spávaly Cathy a Salina. Dokonce se začala modlit, hlas se jí třásl vzlyky.

"Ach můj milovaný Ježíši, pomoz mi být silná..." Mužské paže, tvrdé a chladné, ji uchopily za ramena. Otřásla se, zalapala po dechu. "Smiluj se nade mnou, prosím tě...," zanaříkala.

Chytil ji pod bradou, mírně zespoda zatlačil.

"Dáš mi vůbec někdy pokoj?" mumlala zlomeně, než jí ústa zakryly cizí rty! Dál už mluvit nemohla. Ztuhlost z jejího těla vyprchala, takže se na něj bezvládně pověsila. Ještě jednou vzlykla a pak se poddala pevnému objetí svalnatých paží... Mungo jí náhle vsunul paží pod kolena a zdvihl ji jako spící dítě. Poté rozkopl dveře do místnosti, vkročil dovnitř a zabouchl za sebou.

Postel zakrýval jen přehoz, nikde žádný polštář ani deka. Položil ji, poklekl vedle ní a stále se k ní tiskl.

"Byl to svatý muž!" dusila se. "A tys ho poslal na smrt! Jsi opravdu ďábel ..."

Potom se třesoucími prsty topící se ženy snažila horečně rozepnout knoflíčky na jeho košili.

Našla pevnou a stále hebkou hruď pokrytou temnými chloupky. Přitiskla se otevřenými rty a zhluboka vdechovala mužský odér.

"Bože můj, ach, odpusť mi!" vzlykla...

Ze své kanceláře vedle spíže mohl Jordan Ballantyne přehlédnout obří prostoru kuchyně v Groote Schuur.

Tři šéfkuchaři pracovali v plném nasazení kolem antracitem krmených sporáků. Jeden z nich se k němu právě hnal se stříbrnou lžící, aby mu dal ochutnat Béarnskou omáčku, kterou se měla zalít prvotřídní mořská ryba galjoen z bouřlivých kapských vod. Neobyčejně delikátní chutí patřila k jedné z nejoblíbenějších afrických lahůdek.

"Perfektní," přikývl Jordan. "Parfait, Monsieur Galliard, comne toujours. " Malý Francouz celý rozzářený odběhl. Mladý Ballantyne se otočil k těžkým týkovým dveřím, které vedly do vinného sklepa pod kuchyní.

Osobně vybral pro tohle odpoledne deset lahví jedenačtyřicet let starého moku Vilanova de Gaia ročník 1853. Po kamenných schodech přicházel malajský sklepmistr v dlouhé bílé róbě, s karmínovou šerpou přes rameno a fezem na hlavě. Téměř zbožně přinášel křišťálový dekantér na stříbrném podnosu. Jordan odlil vzorek do stříbrné odměrky, kterou nosil vždy s sebou na řetízku. Usrkl, poklad válel na jazyku, a potom zhluboka vdechl našpulenými rty.

"Měl jsem pravdu," mumlal. "Tohle byla opravdu výhodná koupě!" Otevřel v kůži vázaný registr a s radostí zjistil, že pořád ještě má dvanáct tuctů lahví Uilanova, i když dnešní spotřebu už odečetl. Do sloupce pro poznámky zapsal: Nejvyšší kvalita, jen pro nejvýznačnější příležitosti!

Pak se opět otočil ke sklepmistrovi.

"Takže, Ramallahu, dáme na výběr sherry Finos Palma nebo Madeira s polévkou, s rybou se zase shodne Chablis či ročník 1889 oblíbeného Krug..." Mladík rychle přejel očima celé menu, potom sklepmistra s upozorněním propustil. "Představitelé Společnosti se tady brzo objeví, takže laskavě dohlédni, zda je personál na svém místě!"

Dvanáct číšníků v bílých rukavičkách stálo v řadě před dubovým obložením jídelny, v obličeji neutrální výraz. Jordan jednoho po druhém ještě jednou překontroloval, zda nenajde sebemenší nedostatek v oblečení.

V čele dlouhého stolu se zastavil. Servírovalo se na stříbře, vysoké sklenice byly z pravého benátského skla, okraje zářily ryzím zlatem. Dnes večer se dostaví dvaadvacet hostů a Jordan musel zápasit s mučivými starostmi ohledně zasedacího pořádku.

Nakonec přece jenom usadil ke druhému konci doktora Jamesona a sir Henry Loch, britský vysoký komisař, zůstane po pravici pana Rhodese. Spokojeně pokýval hlavou nad celkovým aranžmá a ještě vytáhl doutník ze

stříbrného humidoru.

Napřed k němu přičichl, než ho těsně u ucha pomačkal mezi prsty. Poté ho vrátil zpátky a uznale konstatoval výsledek: "Perfektní!" I výzdobu zvládl sám. Květy proteí, jež pocházely z úpatí Stolové hory, prokombinoval žlutými anglickými růžemi ze zahrad Groote Schuur. Modrofialovou nádheru vzácné babiany křivolisté strategicky rozmístil, protože ji pán tolik miloval...

Za dveřmi se ozvaly kroky mnoha lidí, klapot podpatků na mramorové podlaze se nedal přeslechnout, dokonce ani téměř kverulantský hlas ve vyšší tónině, ten, který Jordan dobře znal a měl tak rád...

"A my budeme muset toho stařika vyšachovat!" zaslechl konec rozhovoru. Starým mužem určitě myslel Krugera, prezidenta Búrské republiky. Vyšachovat zase patřilo k typickým řečnickým obratům cecila Rhodese.Těsně předtím, než se dveře pro společnost slavných mužů otevřely dokořán, se Jordan vytratil zpátky do své kanceláře. Přesto ale pootevřel větrací okénko, aby mohl odposlouchávat konverzaci v jídelně.

Tímhle získával úžasný pocit moci, když seděl tak blízko centra všeho dění a měl šanci přímo naslouchat pulzujícím dějinám. Tahle atmosféra na něho působila jako droga, bez níž si svůj život neuměl představit! Opravdu neminul ani jediný den, aby se nedozvěděl něco nového a zajímavého. Vždyť zažil tak úžasné chvíle, že si je ukládal jako nejdrahocennější poklady do své paměti.

Na první místo si uschoval obraz legendárního šeku, který Cecil Rhodes podepsal 18. července 1889, kdy mu Barney Barnato prodal konkurenční diamantovou firmu Kimberley Central Company za nevídanou částku 5 338 650 liber, což byla největší suma napsaná na šeku kdekoliv na světě.

Také seděl na galerii pro návštěvníky v budově parlamentu, když pan Rhodes vstal, aby přednesl proslov coby premiér Kapské kolonie. Tenkrát vzhlédl a usmál se na něj, když ho tam spatřil .

Rád si připomněl i divoký trysk při krkolomné jízdě z Matabelelandu. Tenkrát ho doktor Jameson pověřil doručením koncese podepsané samotným Lobengulou. Tehdy ho pan Rhodes poplácal po rameni a pohled těch bleděmodrých očí říkal víc, než hy vyjádřilo tisíc pečlivě vybraných slov.

Myslel i na atmosféru v dostavníku po boku Cecila Rhodese, když jeli navštívit Buckinghamský palác, aby poobědvali s královnou. Mezitím na ně v přístavu čekal poštovní parník Union Castle, aby nakonec vyplul se čtyřiadvacetihodinovým zpožděním.

A druhý den ráno nahlas předčítal telegram od královny Viktorie s adresou: "Náš předrahý Cecil John Rhodes", v němž pána jmenovala do funkce Osobního poradce Jejího Veličenstva!

Teď však musel Jordan přetnout tok vzpomínek a vrátit se do přítomnosti.

Už bylo po půlnoci a v jídelně pan Rhodes zcela náhle přerušil zábavu svým typickým způsobem.

"Dobrá, pánové, a teď bych si dovolil vám popřát plnohodnotný noční odpočinek..."

Jordan rychle vyklouzl z kanceláře a protáhl se schodištěm pro personál. Na konci chodby pootevřel dveře a úzkostlivě sledoval mohutnou postavu diamantového krále, stoupajícího po schodech. Sice vypili hodně kvalitního vína, přesto magnát kráčel pevně. Nahoře jednou zakopl, ale okamžitě nabyl rovnováhy, takže si tajný "strážný anděl" mohl spokojeně oddechnout.

Jakmile poslední ze služebnictva opustil jeho kuchyňské království, teprve potom pečlivě uzamkl vinný sklep a spíž. Zůstal tu pouze stříbrný podnos, na něm sklenka lahodné značky Vilanova a dvě slané sušenky, silně potřené kaviárem. Jordan tácek zdvihl a procházel ztichlou rezidencí. Jediná svíčka hořela v prostorné vstupní hale, kde uprostřed stál masivní vyřezávaný týkový stůl.

Jordan se téměř vznášel na černých a bílých mramorových dlaždicích podobný knězi, blížícímu se k oltáři. Velice zbožně položil obětinu na stůl. Teprve potom vzhlédl k soše a rty se mu začaly tiše pohybovat při vzývání ptačí bohyně Panes...

Když skončil, ještě chvíli postál a vyčkával ve světle mihotavého plamene svíčky, zatímco vše kolem spalo. Bohyně se sokolí hlavou zírala krutýma slepýma očima k severu. Tam ležela přes dva tisíce kilometrů vzdálená starobylá zem. Nyní požehnaná či prokletá, kdožví, označená novým jménem - Rhodesie!

Mladík tiše vyčkával a stále pohlížel vzhůru. Najednou se ze zahrady, kde rostly vysoké temné duby, které před téměř dvěma sty lety zasadil guvernér Van der Stel, ozvalo smutné a tajuplné volání výra. Jordan se v tu chvíli uklidnil, obrátil se zády k obětovaným pochoutkám a vydal se vzhůru po mramorových schodech.

Ve svém malém pokojíku si rychle svlékl oblečení, jež nasáklo vůněmi kuchyně. Potom vzal houbu namočenou ve studené vodě a drhnul se, až mu kůže zrudla, přičemž obdivoval svou štíhlou postavu v zrcadle naproti. Nakonec se utřel a ruce si postříkal kolínskou.

Dvěma stříbrnými kartáči si pročesal hřívu, až kudrliny zářily jako ryzí zlato. Pak si oblékl modrý brokátový župan, přitáhl si pásek, vzal lampu a vyšel na chodbu.

Potichu za sebou zavřel a několik vteřin naslouchal. Rezidence tonula v naprostém tichu, hosté už dávno spali. Bosý se téměř vznášel na silném koberci, až došel k velkým dveřím, na něž lehce zaťukal. Dvakrát, pak ještě jednou počet úderů zopakoval.

"Vstupte!" ozvalo se tlumeně.

"Jsou to přece pastevci a těm se nemůžou brát stáda!" vyhrkla Robyn Ballantyneová, ve tváři bledá, ale z očí jí šlehaly zelené plamínky.

"Prosím, nesedneš si raději, Robyn?" Mungo St. John ukazoval na židli z hrubě opracovaného dřeva. Patřila k vybavení téhle primitivní chýše, sloužící coby kancelář administrátora Matabelelandu. "Budeš se cítit mnohem lépe, což se přenese i na mě."

Nonšalantní pozici však už nemohlo nic vylepšit, poněvadž se houpal v křesle a nohy měl zkřížené na stole. Seděl tu jen v košili, bez kravaty, knoflíky rozepnuté.

"Díky, generále, ale zůstanu stát, dokud z vás nevydoluju odpověď."

"Víš, kolik stálo osvobození Matabelelandu? Přitom veškerou tíhu nákladů nesla jediná firma - BSAC. Dokonce i ty musíš odsouhlasit povinné reparace..."

"Vy jste ale sebrali všechno! Můj bratr Zouga zkonfiskoval přes sto dvacet pět tisíc kusů matabelského dobytka..."

"Vždyť válka nás stála víc než sto tisíc liber!"

"Aha," vyjekla Robyn. "Pokud nikdo nenaslouchá humánnímu protestu, pak s vámi možná následné a tvrdé finanční výdaje zacloumají! Matabelský národ je totiž rozptýlený do všech světových stran, kmenová organizace se jim zhroutila a neštovice mezi nimi bují..."

"Poražený národ vždy strádá, Robyn. Sedni si už konečně, protože mě začíná bolet za krkem!"

"Pokud jim nevrátíte alespoň část stád, aby měli dostatek mléka a masa, potom velice brzo budete stát tváří v tvář hladomoru. Ten vás ale přijde podstatně dráž než vaše pitomé bitvy!" Úsměv zmizel Mungovi z tváře, mírně naklonil hlavu a studoval popel na konci doutníku.

"Stačí přece uvažovat, generále! Když si vláda Britské říše uvědomí rozsah téhle pohromy, donutí vaši slavnou BSAC, aby Matabelce krmila. Určitě si umíte představit, na kolik přijde transport obilí z Kapska, nebo ne? Sto liber za jeden vůz, nebo už je to víc? A pokud hladomor dosáhne proporcí genocidy, potom vláda Jejího Veličenstva bude mít, plné ruce práce s reakcí veřejnosti, vedené slavnými filantropy, jako je Labouchére a Blunt! Nakonec budou vládnoucí kruhy donuceny provést revokaci předešlého rozhodnutí od samého počátku, až se z Matabelelandu nakonec stane kolonie Koruny..."

Mungo St. John si sundal nohy z desky dřevěného stolu a sedl si pořádně.

"Kdo tě najal, abys hájila pochybná práva divochů?"

Ignorovala otázku.

"Proto radím, generále, abyste tlumočil všechna tato zjištěná fakta panu Rhodesovi, než hladomor zaútočí v plné síle!"

"Robyn, přece jen můžeš mít pravdu," usmíval se lehce, už zase téměř posměšně. "Přednesu tenhle problém ředitelům Společnosti."

"Okamžitě!" trvala na svém.

"Okamžitě, samozřejmě," kapituloval a rozhodil ruce v hrané bezmoci. "Ještě něco bys ode mě chtěla?"

"Ano!" pronesla chladně. "Chci,aby sis mě vzal!"

Pomalu se zdvihal z křesla a překvapeně na ni zíral.

"Drahá, nebudeš tomu věřit, ale nic jiného mě víc nepotěší!

Ovšem, cítím se trochu zmatený, poněvadž o tohle jsem tě žádal tenkrát na misijní stanici Khami. Proč jsi najednou změnila názor?"

"Potřebuju totiž otce pro toho bastarda, kterého jsi mi upletl. K početí došlo čtyři měsíce po smrti mého manžela!"

"Synáček!" zajásal. "Tohle bude kluk!"

Už obíhal stůl, aby se k ní dostal.

"Musíš ale vědět, že tě nenávidím!"

V jediném oku se zablesklo a úsměv vyplnil celou jeho tvář.

"Vím, drahá. A to je důvod, proč tě tak horoucně miluju!"

"Nikdy nic takového neříkej!" syčela.

"Helemese, no ne! Já to ale musím vyjevit, protože jinak bych se nemohl realizovat, chápeš? Vždycky jsem totiž věřil, že jsem jasným důkazem pozemsky nízkých emocí lásky. Přitom jsem klamal sám sebe! Proto nyní, ty i já, musíme statečně nést tak nádhernou skutečnost! Miluju tě!"

"Nechci od tebe nic než jméno, protože ode mě nedostaneš nic než nenávist a opovržení!"

"Má lásko, napřed si mě vezmi a teprve potom se dohodneme, kdo od koho co dostane..."

"Nedotýkej se mě!" stačila ještě vydechnout, než ji Mungo St. John objal a naplno políbil na rty.

Trvalo téměř deset dní pohodlné jízdy na koňském hřbetě, než Zouga objel hranice svého nového panství, které získal nastřádáním vykoupených výsad.

Pozemky se táhly na východ od řeky Khami téměř až k přechodu přes Bembesi, jižním směrem skoro až k okraji rostoucího města Bulawayo. Bohaté pastviny se mísily s oblastmi lesů a nízkých zlatavých kopců, rozloha se dala klidně porovnávat s velikostí anglického hrabství Surrey. V tomhle krásném zákoutí Matabelelandu se meandrovitě klikatily říčky a potůčky, z nichž se napájelo nesčetné množství dobytka.

Cecil Rhodes dosadil Zougu na funkci opatrovníka nepřátelského území s právem vlastnit všechna bývalá královská stáda. Stovka vojáků dobrovolně nastoupila do služby, aby vyhledala téměř sto třicet tisíc kusů toho nejlepšího skotu.

Polovina patřila Společnosti, ale pětašedesát tisíc se přerozdělilo jako kořist mezi účastníky vojenské operace u bývalého GuBulawayo, pod vedením doktora Jamesona a St. Johna. Na poslední chvíli však pan Rhodes kupodivu změnil předchozí rozhodnutí a poslal telegram s příkazem, aby se domorodcům navrátilo čtyřicet tisíc kusů matabelského dobytka.

O dobrovolníky se pokoušel záchvat amoku, když odhalili ztrátu téměř třetiny oprávněné kořisti. Navíc "buš telegraf" vychrlil v improvizovaných barech nepotvrzené zvěsti, že příčinou téhle obrovské škody je jakási doktorka z misijní stanice Khami. Existenci jobovské zprávy podpořil ještě další fakt z telegramu o odsouhlaseném daru šesti tisíc akrů země právě řečené misii. Cecil Rhodes se tedy začal bratříčkovat se svatoušky, říkalo se. A samozřejmě chudáci

dobrovolníci nemohli takovouhle potupu snést!

Padesát vojáků, zcela nasáklých whisky, vyrazilo vpřed, aby pověsili viníka a hrůzné místo srovnali se zemí. Zouga Ballantyne a Mungo St. John se naštěstí s trestnou výpravou setkali u úpatí kopců. Několika peprnými poznámkami nespokojence přece jenom rozesmáli, potom si na střídačku zakleli a nakonec všichni vyrazili do města, kde jim přislíbili tucet rund zdarma.

Ani náhlý přesun tolika kusů dobytka do rukou Matabelců nezabránil přesycení trhu, takže cena za hlavu spadla až na dvě libry. A tak Zouga použil téměř polovinu částky z hodnoty nalezeného rodinného diamantu, aby koupil deset tisíc zvířat pro svou farmu.

Nyní jeli manželé Ballantyneovi spokojeně vedle sebe, zatímco Jan Cheroot je následoval ve dvoukoláku se stanem a vybavením pro tábořeni. Minuli několik stád hlídaných matabelskými pastevci, které novopečený majitel hbitě najal.

Major si mohl vybrat jen ta nejlepší zvířata, a navíc si je seřadil podle barvy, takže jedno stádo zářilo jen dočervena, zatímco druhé dočerna.

Ralph Ballantyne se soustředil na obstarání a přesun veškerého materiálu, nutného pro nově budovanou otcovu rezidenci, až z Kimberley. V tom samém konvoji přivezl i dvacet čistokrevných plemenných býků rodu Hereford, s nimiž chtěl Zouga rozmnožit svůj majetek.

"Tohle je správné místo!" ocenila nadšená Louise.

"Jak si můžeš být tak jistá?"

"Ach drahoušku, tady je to perfektní! Jsem schopná tu strávit zbytek života pouhým vychutnáváním nabídnutého panoramatického výhledu..."

Shlíželi dolů. Terén se mírně svažoval k hlubokým nazelenalým tůním v řečišti.

"Alespoň budeme mít dostatečné zásoby vody a poroste nám tam i výtečná zelenina..."

"Buď radši trochu romantický," kárala ho. "Podívej se třeba na ty stromy!"

Nad hlavami se jim prohýbaly větve připomínající klenutý strop velké katedrály a podzimní listí zářilo tisícem odstínů od červené až po zlatou. K doplnění scenérie bzučely včely a šťastně švitořili ptáci.

"V horku poskytnou chladivý stín," souhlasil Zouga.

"Hanba ti!" rozesmála se. "Pokud nevidíš krásu kolem sebe, tak pohlédni alespoň na bývalé Thabas Indunas..."

Kopce rady starších v dáli spíš připomínaly hřbet velryby. Tyčily se v blankytné modři pod stříbřitými oblaky. Na travnaté pláni mezi nimi se dala rozeznat stáda skotu, promísená divokými zvířaty - zebrami a pakoni.

"Matopos jsou skutečně blízko," přikývl Zouga. "Až Ralphova konstrukční firma přivede koleje z Kimberley sem, stane se Bulawayo důležitým dopravním uzlem a my se ocitneme téměř ve středu civilizace."

"Tak tady mi konečně vybuduješ domov, přesně na tomhle místě?"

"Napřed ale pro něj musíš mít jméno!"

"Jak by se tomu tady mohlo říkat, poraď mi, drahoušku."

"Rád bych tu měl vzpomínku na dětství prožité v Anglii. Většinu času jsem trávil v Kings Lynn."

"Nechť se tak stane!"

"King's Lynn," Zouga vychutnával příchuť názvu. "Ano, zní to dokonale! Nyní budeš mít konečně domov podle svých představ..." Louise ho vzala za ruku a společně kráčeli pod košatými korunami stromů dolů k řece.

Černá dvojice postupovala po úzké stezce, klikatící se hustou pobřežní vegetací. On měl štít na levém rameni, kopí k němu přichycené řemínky. Pravá ruka byla kratší a deformovaná, zkroucená už od ramene.

Celkově byl vyzáblý, i když postava kdysi bývala mohutná. Nyní mu vykukovala žebra a kůže postrádala zdravý lesk. Bylo vidět, že teprve nedávno se uzdravil. Saténové rozetky označovaly místa čerstvě zahojených zranění po střelách.

Ona ho následovala, mladá a vzpřímená. Oči trochu šikmé, spíš připomínala egyptskou princeznu, až na prsa nalitá mlékem. Synka měla připoutaného na zádech.

Bazo se dostal k řece a obrátil se k manželce.

"Odpočineme si tady, Tanase."

Uvolnila uzel pokrývky, aby si stočila dítě k boku. Mezi palec a ukazováček vzala naběhlou bradavku, z níž mléko už pomalu vytékalo. Dotkla se rtů maličkého, který se okamžitě za mohutného mlaskání a frkání přisál.

"Kdy dorazíme k další osadě?" zeptala se.

"Jakmile se slunce objeví támhle," ukázal jí bod v polovině trasy slunečního sestupu. "Nejseš unavená z tak těžkého cestování? Vždyť už jsme urazili pěkný kus cesty!"

"Únava mě nikdy nezmůže, protože musím doručit proroctví každému příslušníkovi matabelského kmene!" připomněla mu jasný fakt a začala vzývat novorozence.

"Tungata je tvé jméno, protože budeš hledač! Zebiwe je tvé jméno, protože budeš hledat vše, co bylo odcizeno tobě i tvým lidem!

Pij má slova, Tungato Zebiwe, stejně jako piješ mé mléko! Nezapomeň na ně po všechny dny svého života, Tungato, a předej je i svým dětem! Pamatuj na rány, které utrpěl tvůj otec na prsou a tvá matka v srdci. Uč své dětí nenávisti!"

Přesunula miminko, aby ho přiložila k druhému ňadru. Kolébala děťátko dál na klíně, dokud neusnulo. Pak si opět synka přešoupla na záda, pro jistotu dotáhla uzel.

Překročili řeku a pochodovali dál, až hodinu před setměním dosáhli dalšího údolí. Už zdálky zahlédla mladý pár asi stovka domorodců, žijící tady v roztroušených chatrčích. Okamžitě jim vyšel v ústrety dobrý tucet mužů, aby je s

respektem pozdravil.

Ženy přinášely pečené kukuřičné placky i husté kyselé mléko v kalabase, zatímco děti zíraly na cizince a špitaly si mezi sebou. "Tohle jsou ti poutníci, přicházejí až od bájných hor Matopos..."

Když se manželé najedli a slunce zapadlo, vesničané rozdělali oheň. Mladá matka si stoupla do světla plamenů. Zpytavě pohlédla na všechny okolo.

"Říkají mi Tanase a kdysi jsem byla Umlimo..."

Hlučné polknutí prozradilo šok posluchačů.

"Byla jsem Umlimo," opakovala. "Ale moc daná mi duchy mi byla odebrána!"

Tiše vzdychli a zavrtěli se jako suché listí, když do něho foukne poryv větru.

"Nyní však existuje nová Umlimo a žije na tajném místě v kouzelných kopcích - tahle Umlimo nikdy nezemře!" Vesničané nadšeně zahučeli.

"Já jsem se stala pouhým hlasem nové Umlimo, jsem pouhý nositel zpráv! Poslouchejte dobře, mé děti, protože Umlimo má pro vás proroctví!" Odmlčela se a vzniklé ticho bylo přímo nabité pověrečnou hrůzou.

Když polední slunce ztmavne křídly a ze stromů na jaře opadá listí - po tomto úkazu, matabelšťí válečníci, začněte brousit svá ostří!

Tanase se odmlčela a v záři ohně na ni nehnutě zírala stovka očí. Když dobytek leží s hlavami zkroucenými na bok a nedokáže vstát - po tomto úkazu přichází čas povstat a ostřím udeřit! Pak rozpažila a v pozici kříže zaúpěla.

"Tohle je celé proroctví! Naslouchejte pozorně, děti starého Mashobane, naslouchejte pozorně hlasu Umlimo! Matabelci se jednou opět z prachu pozdvihnou!"

Po rozednění pokračovali oba poutníci, společně s potomkem zvaným Hledač odcizených věcí, směrem k dalšímu kraalu, kde už je starší netrpělivě vyhlíželi.

Na jižní polokouli došlo na jaře roku 1896 na břehu jezera poblíž Velké příkopové propadliny, kde geologický zlom trhá africký kontinentální štít jako úderem sekery, k bizarnímu líhnutí.

Obrovské množství vajíček druhu schistocerca gregaria, neboli sarančete pustinného, bylo nakladeno v pobřežním pásmu. Vylíhly se z nich miryády nelétajících larev. Země je nemohla snad ani uživit, poněvadž pokrývaly téměř sto třicet kilometrů čtverečních, navíc lezly jedna po druhé.

Neustálý pohyb a kontakt s ostatními pravděpodobně vyvolal téměř zázračnou změnu, jejich barva se začala měnit z jasně oranžové na černočernou, na rozdíl od rodičovské šedi. Zvýšený metabolismus larvy probral, ty se staly hyperaktivní a silně nervózní.

Začaly jim růst nohy, těla zesílila a za chvíli připomínaly jeden mamutí monstrózní organismus. Konečně se dostaly do poslední fáze životního cyklu, kdy se jim rozevřela ještě mokrá křídla. Jakmile zaschla, sarančata se spontánně vznesla.

Nenadálá svalová aktivita "rozproudila krev" kobylek, které se dokázaly zastavit až při večerním chladu, kdy dosedaly na vše, co se pod nimi objevilo. Dokonce i větve v lese praskaly pod znásobenou váhou. Neúnavná sarančata žrala po celou noc, a druhý den, jakmile začalo slunce sálat, se vznesla k dalšímu letu.

Vytvořila oblak tak hustý, že zvuk křídel připomínal řev huríkánu. Za sebou nechávala naprosto holé stromy, zbavené jarního listoví. Když se masa dala do pohybu, křídly zakryla polední slunce a temný stín zahalil zemi... Mířila na jih k řece Zambezi.

Od Súdánu, kde se ještě dětský Bílý Nil prodírá nekonečnými močály plovoucího papyru, zvanými sudd, přes divoké a rozlehlé savany východní a střední Afriky, dolů na jih až k řece Zambezi se valila nesčetná stáda buvolů.

Příslušníci divokých kmenů je nikdy neohrožovali, dávali totiž přednost snadněji ulovitelné zvěři. Jen pár Evropanů s pomocí svých smrtonosných zbraní se mohlo odvážit do těchto vzdálených zemí. Ale ani oni, ani lvi, pronásledující obrovskou masu buvolů, nemohli nijak ohrozit přirozené množení sudokopytníků.

Pastviny zčernaly hřbety obrovských přežvýkavců, stáda o počtu dvaceti až třiceti tisíc spásala vše, až ti v zadních řadách hlady umírali. Zvířata, oslabená nekontrolovatelným množstvím, byla zralá pro zhoubnou chorobu, přicházející ze severu.

Jednalo se o stejnou morovou ránu, kterou Mojžíšův Bůh seslal na egyptského faraona: pestis bovina - dobytčí mor! Virová nemoc zaútočila na dobytek a všechny ostatní přežvýkavce. Nakažené kusy napřed oslabil neustálý výtok hnisu z očí, k tomu se přidaly kanoucí sliny z otevřených tlam a sliz z nozder, čímž se kontaminovala pastva. Tím se infikovala i ostatní zvířata, která přes zamořené území přešla.

Vychrtlá těla zkřivená křečemi nekonečných úplavičných průjmů sebou trhala, až se jim hlavy na bolavém krku zkroutily tak, že se nozdry dotýkaly boků. Pak už nikdy nepovstala. Choroba se šířila takovou rychlostí, že stádo o deseti tisících kusech zmizelo z povrchu zemského během jediného východu a západu slunce. Zdechliny ležely tak hustě, až se vzájemně dotýkaly a charakteristický kyselý puch nemoci se mísil se smradem hnijícího masa. I supové se zalykali obří hostinou, nemohli zlikvidovat ani tisícinu rozsáhlé žně zubaté s kosou...

Zděšená stáda i mrchožrouti se podíleli na svižném postupu epidemie, jež mířila na jih k řece Zambezi. A na břehu veletoku, snad vedle stého strážního ohně, opět stála Tanase a neúnavně hlásala slova proroctví:

Když polední slunce ztmavne křídly a ze stromů na jaře opadá listí - Když dobytek leží s hlavami zkroucenými na bok a nedokáže vstát-

Pak zaúpěla a Matabelci strnule naslouchali. V srdcích se jim rodila nová naděje, koutkem oka dokonce pohlíželi na ostří svých kopí...

Z anglického originálu

MAN OF MAN
Přeložil Michal Švejda